

Αναθεωρημένο Σχέδιο Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης

«ΗΡΑΚΛΕΙΟ ΕΞΥΠΝΗ – ΑΝΘΕΚΤΙΚΗ - ΣΥΝΕΚΤΙΚΗ ΠΟΛΗ»
(τέως ΗΡΑΚΛΕΙΟ ΕΞΥΠΝΗ - ΣΥΝΕΚΤΙΚΗ ΠΟΛΗ, ΤΟΠΟΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗΣ
«5+1» ΠΟΛΙΤΙΣΜΩΝ)

ΗΡΑΚΛΕΙΟ, ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2024

Περιεχόμενα

A. ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΣΒΑΑ	4
1. ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΤΗΣ ΣΒΑΑ ΠΟΛΗΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	5
2. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	7
2.1 ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	7
2.1.1. Ακριβή όρια της Περιοχής Παρέμβασης	7
2.1.2 Χαρτογραφική αποτύπωση	8
2.1.3 Υφιστάμενη κατάσταση	8
2.2 ΑΝΑΛΥΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΣΧΕΔΙΑ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΕΣ	58
2.3 ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	78
Χαρτογραφική αποτύπωση	81
2.4 ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ, ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ, ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ (SWOT).....	82
2.5 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΠΟΙΗΣΗ ΑΝΑΓΚΩΝ.....	85
2.5.1. Ανάγκες ως προς τις Οικονομικές προκλήσεις	85
2.5.2. Ανάγκες ως προς τις Κοινωνικές προκλήσεις	87
2.5.3. Ανάγκες ως προς τις Περιβαλλοντικές προκλήσεις και τις προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής.....	89
2.5.4. Ανάγκες ως προς τις προκλήσεις της Χωροταξικής – πολεοδομικής οργάνωσης, του δομημένου και πολιτιστικού περιβάλλοντος και των βασικών υποδομών.....	91
3. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	95
3.1 ΟΡΑΜΑ – ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	95
Διατύπωση οράματος και Στρατηγικών Στόχων.....	95
3.2 ΑΞΟΝΕΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	97
3.2.1. Άξονες Στρατηγικής	97
3.2.2. Συγκρότηση των Αξόνων Στρατηγικής σε Ειδικούς Στόχους	98
3.2.3. Ένταξη Αξόνων Στρατηγικής και Ειδικών Στόχων στο Πρόγραμμα «Κρήτη» 2021-2027 και σε λοιπά Προγράμματα/Πηγές Χρηματοδότησης.....	102
3.3 ΣΥΝΕΡΓΙΕΣ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ, ΆΛΛΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	107
3.3.1. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΣΠΑ 2021-2027.....	107
3.3.2. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ	108
4. ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ / ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	112
4.1 ΑΝΑΛΥΣΗ / ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΤΩΝ ΑΞΟΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΒΑΑ	
112	
4.1.1. ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΑΣ 1: Συνοχή στην οικονομία	119
4.1.2. ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΑΣ 2: Συνοχή στην πόλη	126

4.2	ΧΡΟΝΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ / ΕΡΓΩΝ	176
5.	ΣΧΕΔΙΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	181
6.	ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ / ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ.....	188
6.1	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΑΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗΣ	188
	Περιγραφή Αστικής Αρχής	188
6.2	ΠΡΟΤΑΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ.....	192
6.2.1.	Τοπική ομάδα διακυβέρνησης σε επίπεδο Αστικής Αρχής	192
6.2.2.	Εκπόνηση Στρατηγικής και Σχεδίου Δράσης	194
6.2.3.	Παρακολούθηση υλοποίησης Πράξεων.....	195
6.2.4.	Διαδικασίες διαχείρισης, παρακολούθησης, αξιολόγησης και ανασχεδιασμού της Στρατηγικής.....	196
6.3	ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	196
7.	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ	211
8.	ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ	234

A. ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΣΒΑΑ

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1. ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΤΗΣ ΣΒΑΑ ΠΟΛΗΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

1.1. ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

«ΗΡΑΚΛΕΙΟ ΕΞΥΠΝΗ – ΑΝΘΕΚΤΙΚΗ - ΣΥΝΕΚΤΙΚΗ ΠΟΛΗ» (τέως ΗΡΑΚΛΕΙΟ ΕΞΥΠΝΗ - ΣΥΝΕΚΤΙΚΗ ΠΟΛΗ, ΤΟΠΟΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗΣ «5+1» ΠΟΛΙΤΙΣΜΩΝ)

1.2. ΑΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ

ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

1.3. ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Η Περιοχή Παρέμβασης, περιλαμβάνει την παλιά πόλη και τμήματα της παράκτιας αστικής ζώνης στα δυτικά και στα ανατολικά της και οριοθετείται από τους δρόμους:

- Λ. 62 Μαρτύρων
- Πυράνθου
- Γ. Γεωργιάδη
- Γερονυμάκη
- Λ. Σ. Καζαντζίδη

1.4. ΝΟΜΙΜΟΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΑΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗΣ

Όνοματεπώνυμο:	Αλέξης Καλοκαϊρινός
Τίτλος / Θέση στην αστική αρχή:	Δήμαρχος
Τηλ. επικοινωνίας:	2813409101,102,103
e-mail επικοινωνίας:	mayor@heraklion.gr

1.5. ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΣΒΑΑ

Όνοματεπώνυμο:	Μαρία Σκραφνάκη
Τίτλος / Θέση στην αστική αρχή:	Γενική Γραμματέας Δήμου Ηρακλείου
Τηλ. επικοινωνίας:	2813409476
e-mail επικοινωνίας:	ggrammateas@heraklion.gr

Σας υποβάλλουμε αναθεωρημένο το Σχέδιο Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) με τίτλο: «ΗΡΑΚΛΕΙΟ ΕΞΥΠΝΗ – ΑΝΘΕΚΤΙΚΗ - ΣΥΝΕΚΤΙΚΗ ΠΟΛΗ» (τέως ΗΡΑΚΛΕΙΟ ΕΞΥΠΝΗ - ΣΥΝΕΚΤΙΚΗ ΠΟΛΗ, ΤΟΠΟΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗΣ «5+1» ΠΟΛΙΤΙΣΜΩΝ) για την περιοχή που περιλαμβάνει την παλιά πόλη και τμήματα της παράκτιας αστικής ζώνης στα δυτικά και στα ανατολικά της και οριοθετείται από τους δρόμους: 62 Μαρτύρων, Πυράνθου, Γ. Γεωργιάδη, Γερονυμάκη & Λ. Σ. Καζαντζίδη, του Δήμου Ηρακλείου στο πλαίσιο της πρόσκλησης 676/10-2-2023 & 2750/30-5-2023 της ΕΥΔ Προγράμματος «Κρήτη» και βεβαιώνουμε για την ακρίβεια των στοιχείων που περιέχονται στην παρούσα.

Ημερ/νία 23-10-2024

Για την Αστική Αρχή Δήμος Ηρακλείου

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

2. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

2.1 ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

2.1.1. Ακριβή όρια της Περιοχής Παρέμβασης

Η Περιοχή Παρέμβασης του ολοκληρωμένου προγράμματος Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ), αποτελεί τμήμα μιας ευρύτερης περιοχής, όπου έχει εγκριθεί Σχέδιο Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων (ΣΟΑΠ) (ΦΕΚ 494 Β/19.02.2020). Η Περιοχή Παρέμβασης εντάσσεται στην Δημοτική Ενότητα Ηρακλείου, του Δήμου Ηρακλείου, ενώ εντός των ορίων της εντάσσονται η 1^η Κοινότητα, τμήμα της 2^{ης} Κοινότητας και τμήμα της 3^{ης} Κοινότητας. Εντός των ορίων της Περιοχής Παρέμβασης της ΣΒΑΑ περιλαμβάνονται 11 Πολεοδομικές Ενότητες (ΠΕ), στο σύνολο της έκτασής τους ή σε τμήμα τους, όπως αποτυπώνονται στον Πίνακα 2.1.1.1. Ειδικότερα η Περιοχή Παρέμβασης, που περιλαμβάνει την παλιά πόλη και τμήματα της παράκτιας αστικής ζώνης στα δυτικά και στα ανατολικά της και οριοθετείται από τους δρόμους:

- Λ. 62 Μαρτύρων
- Πυράνθου
- Γ. Γεωργιάδη
- Γερονυμάκη
- Λ. Σ. Καζαντζίδη

Η Περιοχή Παρέμβασης έχει έκταση 4,8 τ.χλμ., καταλαμβάνοντας το 18% της έκτασης του αστικού κέντρου και το 2% του Δήμου Ηρακλείου. Με βάση τα στοιχεία απογραφής της ΕΛΣΤΑΤ, η Περιοχή Παρέμβασης το 2001 συγκεντρώνει το 26% του πληθυσμού του αστικού κέντρου και το 20% του πληθυσμού του Δήμου, με πληθυσμό 33.216 άτομα, ενώ το 2011 τα αντίστοιχα ποσοστά διαμορφώνονται σε 25% και 19% αντίστοιχα, με πληθυσμό 32.162 άτομα. Σημειώνεται ότι στην απογραφή 2021, ο Δήμος παρουσίασε αύξηση πληθυσμού 3%, καταγράφοντας 179.302 άτομα, ενώ τα στοιχεία αυτά δεν είναι ακόμα διαθέσιμα για την Περιοχή Παρέμβασης και για το αστικό κέντρο.

Κατ' επέκταση η πυκνότητα του πληθυσμού στην Περιοχή Παρέμβασης είναι 6.920 άτομα/ τ.χλμ. το 2001 και μειώνεται σε 6.700 άτομα/ τ.χλμ. το 2011.

Πίνακας 2.1.1.1: Πολεοδομικές Ενότητες που εντάσσονται στην Περιοχή Παρέμβασης της ΣΒΑΑ

ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΠΕΡΙΟΧΗ ΒΑΑ
ΑΜΜΟΥΔΑΡΑ (ΠΕ29)	X
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ (ΠΕ20)	Τμήμα
ΚΑΜΙΝΙΑ (ΠΕ13)	X
ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΔΑ (ΠΕ1)	X
ΆΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ (ΠΕ3)	X
ΆΓΙΟΣ ΜΗΝΑΣ (ΠΕ2)	X
ΆΓΙΟΣ ΤΙΤΟΣ (ΠΕ4)	X
ΒΑΛΙΔΕ ΤΖΑΜΙ (ΠΕ5)	X
ΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ (ΠΕ42)	X
ΧΡΥΣΟΠΗΓΗ - ΠΟΡΟΣ - ΚΑΤΣΑΜΠΑΣ (ΠΕ10)	X
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΑΝΑΛΗΨΗ (ΠΕ9)	Τμήμα
ΑΤΣΑΛΕΝΙΟ (ΠΕ12)	
ΣΥΝΟΙΚΙΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΜΠΕΝΤΕΒΗ (ΠΕ11)	
ΚΑΤΩ ΚΑΤΣΑΜΠΑΣ - ΜΕΤΟΧΙ ΠΑΠΑ ΤΙΤΟΥ - ΠΑΓΚΡΗΤΙΟ (ΠΕ38)	
ΆΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ (ΠΕ14)	
ΜΕΣΑΜΠΕΛΙΕΣ - ΦΟΡΤΕΤΣΑ (ΠΕ15)	

2.1.2 Χαρτογραφική αποτύπωση

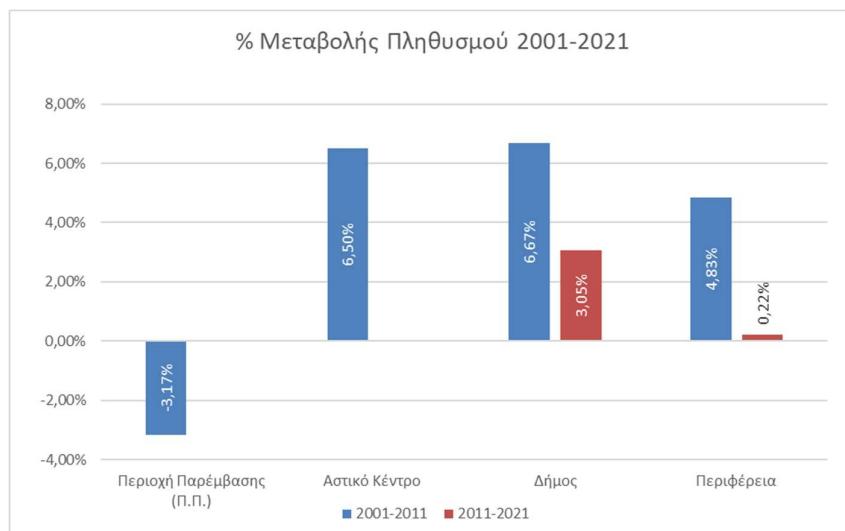
Στο Παράρτημα I επισυνάπτεται ο χάρτης «Οριοθέτηση Περιοχής Παρέμβασης», όπου αποτυπώνονται τα ακριβή όρια της Περιοχής Παρέμβασης, οι διοικητικές ενότητες, το οδικό δίκτυο, οι Πολεοδομικές Ενότητες, το όριο του εγκεκριμένου ΣΟΑΠ (ΦΕΚ 494 Β/19.02.2020), καθώς και τα όρια του αρχαιολογικού χώρου της Κνωσού.

2.1.3 Υφιστάμενη κατάσταση

α. Δημογραφικά χαρακτηριστικά

Η μεταβολή πληθυσμού για τον Δήμο Ηρακλείου αποτυπώνεται στο Διάγραμμα 2.1.3.α.1 και φαίνεται ότι στο διάστημα 2001 – 2011 παρουσιάστηκε αύξηση 6,7%, ενώ στο διάστημα 2011 – 2021 συνεχίστηκε η αυξητική πορεία αλλά σε χαμηλότερο ποσοστό (4,8%). Στην Περιφέρεια Κρήτης την περίοδο 2001-2011 παρουσιάζεται επίσης αύξηση, αλλά σε μικρότερο ποσοστό (3%), ενώ στο διάστημα 2011-2021 το ποσοστό μεταβολής του πληθυσμού έχει πέσει κάτω από 1%.

Διάγραμμα 2.1.3.α.1: Μεταβολή πληθυσμού στην Περιοχή Παρέμβασης, στο αστικό κέντρο, στον Δήμο Ηρακλείου και στην Περιφέρεια Κρήτης (ΕΛΣΤΑΤ)

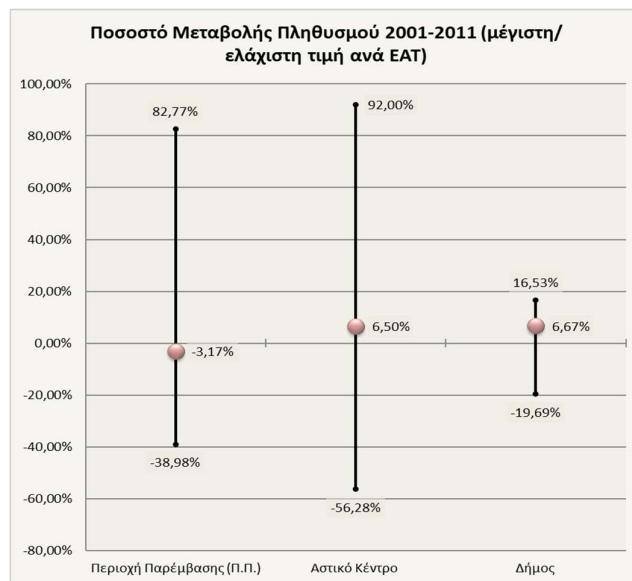
Για το σύνολο του αστικού κέντρου και την Περιοχή Παρέμβασης δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για το 2021 και η προσέγγιση γίνεται για την περίοδο 2001 – 2011 με βάση τα δεδομένα ανά απογραφικό τομέα. Η μεταβολή πληθυσμού 2001 – 2011 για το αστικό κέντρο είναι αυξητική με τιμή μεγαλύτερη από εκείνη της Περιφέρειας και κοντά στα επίπεδα του Δήμου (6,5%), αλλά με σημαντικά μεγαλύτερη διακύμανση (Διάγραμμα 2.3.1.α.2). Αντίθετα, στην Περιοχή Παρέμβασης καταγράφεται μείωση πληθυσμού (-3,2%) την περίοδο 2001-2011. Στον χάρτη «Μεταβολή πληθυσμού 2001 – 2011» στο Παράρτημα I παρουσιάζονται διαφοροποιημένες χωρικές ενότητες ως προς τη μεταβολή πληθυσμού 2001 – 2011, συγκριτικά με την αντίστοιχη μεταβολή του αστικού κέντρου και του Δήμου.

Εντός της Περιοχής Παρέμβασης:

- εντοπίζονται 2 θύλακες με αρνητική μεταβολή πληθυσμού στην παλιά πόλη και μια περιμετρική ζώνη στα ανατολικά της (Χρυσοπηγή – Πόρος - Κατσαμπάς)
- τα παράκτια μέτωπα στα ανατολικά και δυτικά της παλιάς πόλης, παρουσιάζουν αυξητική πληθυσμιακή δυναμική πάνω από το μέσο όρο του Δήμου.

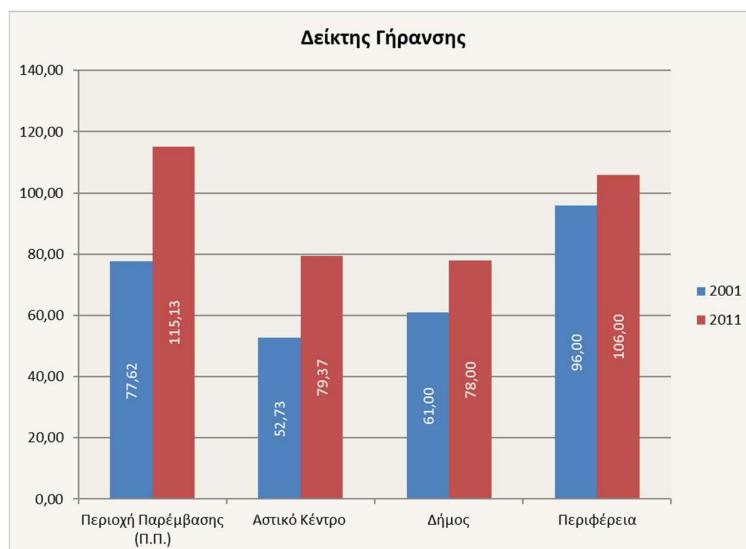
Διάγραμμα 2.3.1.α.2: Διακύμανση μεταβολής πληθυσμού 2001-2011 στην Περιοχή Παρέμβασης, στο αστικό κέντρο και στον Δήμο Ηρακλείου (ΕΛΣΤΑΤ)

Ο δείκτης γήρανσης (ηλικιωμένοι προς παραγωγικές ηλικίες) το 2001 τόσο για τον Δήμο Ηρακλείου (61,00) και το αστικό κέντρο του (52,73) όσο και για την Περιοχή Παρέμβασης (77,62) είναι μικρότερος από εκείνον της Περιφέρειας (96,00). Συγκριτικά όμως με τον Δήμο και το αστικό κέντρο, η Περιοχή Παρέμβασης εμφανίζει μεγαλύτερο δείκτη γήρανσης. Στον χάρτη «Δείκτης Γήρανσης 2001» στο Παράρτημα I, αποτυπώνεται ότι οι μέγιστες τιμές συγκεντρώνονται εντός της παλιάς πόλης, ενώ στα παραλιακά μέτωπα οι τιμές κινούνται κάτω από το μέσο όρο του Δήμου.

Όπως αποτυπώνεται και στο Διάγραμμα 2.1.3.α.3, το 2011 η εικόνα είναι δυσμενέστερη για την Περιοχή Παρέμβασης, αφού καταγράφει την υψηλότερη τιμή (115,13) συγκριτικά τόσο με το αστικό κέντρο (79,73) και το Δήμο (78,00) όσο και με την Περιφέρεια (106,00). Σημειώνεται ότι σχεδόν το σύνολο των διαφοροποιημένων χωρικών ενοτήτων εντός της Περιοχής Παρέμβασης παρουσιάζει τιμές άνω του μέσου όρου τόσο του Δήμου όσο και του αστικού κέντρου (Χάρτης «Δείκτης Γήρανσης 2011», Παράρτημα I)

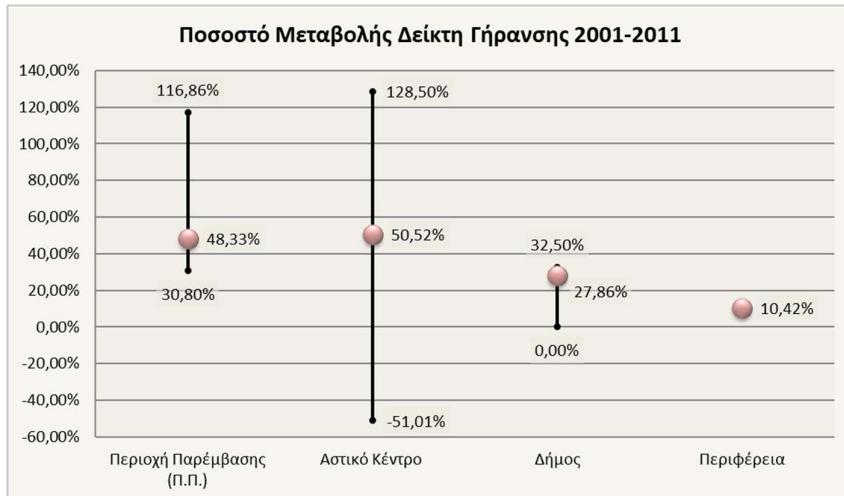
Διάγραμμα 2.1.3.α.3: Δείκτης γήρανσης στην Περιοχή Παρέμβασης, στο αστικό κέντρο, στον Δήμο Ηρακλείου και στην Περιφέρεια Κρήτης (ΕΛΣΤΑΤ)

Στον «Μεταβολή δείκτη γήρανσης 2001-2011» στο Παράρτημα I παρουσιάζονται διαφοροποιημένες χωρικές ενότητες ως προς τη μεταβολή του δείκτη γήρανσης 2001 – 2011 συγκριτικά με την αντίστοιχη μεταβολή του αστικού κέντρου και του Δήμου. Στην Περιοχή Παρέμβασης, το ποσοστό μεταβολής του δείκτη γήρανσης 2001 – 2011:

- υπερβαίνει στο σύνολο των ενοτήτων σημαντικά το μέσο όρο της Περιφέρειας (10,42%), αλλά και του Δήμου (27,86%) (Διάγραμμα 2.1.3.α.4)
- η μοναδική ενότητα που καταγράφει τιμή χαμηλότερη από το μέσο όρο του αστικού κέντρου βρίσκεται στο ανατολικό όριο, στην ενότητα Χρυσοπηγή – Πόρος – Κατσαμπάς

Διάγραμμα 2.1.3.α.4: Μεταβολή πληθυσμού 2001-2011 στην Περιοχή Παρέμβασης, στο αστικό κέντρο και στον Δήμο Ηρακλείου (ΕΛΣΤΑΤ)

Ο δείκτης εξάρτησης (ηλικιωμένοι και παιδιά προς παραγωγικές ηλικίες) 2001 και 2011 για τον Δήμο Ηρακλείου, το αστικό κέντρο και την Περιοχή Παρέμβασης, είναι μικρότερος από εκείνον της Περιφέρειας (Διάγραμμα 2.1.3.α.5). Για την Περιοχή Παρέμβασης το 2001 ο δείκτης εξάρτησης είναι υψηλότερος από του Δήμου και ελάχιστα μικρότερος του αστικού κέντρου, ενώ για το 2011 είναι μεγαλύτερος και από του Δήμου και από το αστικό κέντρο.

Στον χάρτη «Δείκτης εξάρτησης 2001» στο Παράρτημα I, αποτυπώνεται ότι οι υψηλότερες τιμές συγκεντρώνονται εντός των τειχών της παλιάς πόλης και σε θύλακα στο ανατολικό όριο της Περιοχής Παρέμβασης, με τις παραλιακές περιοχές να έχουν τιμές χαμηλότερες από τον μέσο όρο της Περιοχής Παρέμβασης.

Στον χάρτη «Δείκτης εξάρτησης 2011» στο Παράρτημα I, αποτυπώνεται ότι οι δυσμενέστερες τιμές του δείκτη εξάρτησης για το 2011, ενός της Περιοχής Παρέμβασης, καταγράφονται εντός της παλιάς πόλης και σε όλο το ανατολικό τμήμα.

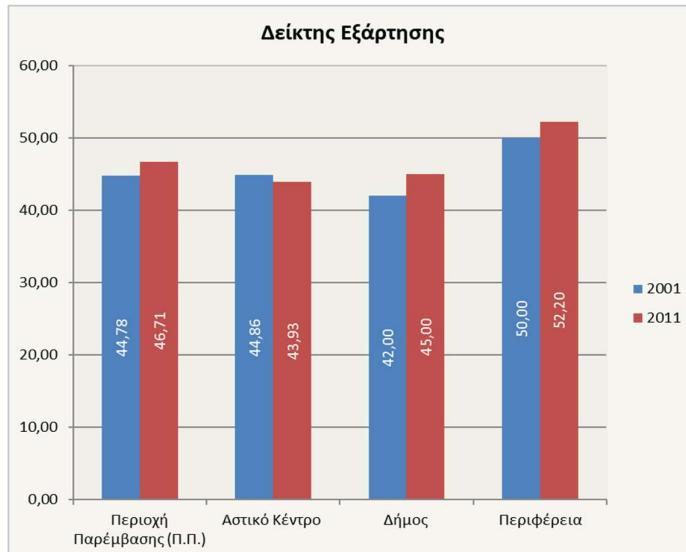
Σημειώνεται ότι για το 2011, ενώ οι τιμές του δείκτη εξάρτησης αυξάνονται για τον Δήμο Ηρακλείου και για την Περιοχή Παρέμβασης, η τιμή του αστικού κέντρου παρουσιάζει μείωση της τάξης του 2%, αν και οι τιμές (Διάγραμμα 2.1.3.α.6).

Στον χάρτη «Μεταβολή δείκτη εξάρτησης 2001-2011» στο Παράρτημα I, παρουσιάζονται διαφοροποιημένες χωρικές ενότητες ως προς τη μεταβολή του δείκτη γήρανσης 2001 – 2011 συγκριτικά με την αντίστοιχη μεταβολή του αστικού κέντρου και του Δήμου. Ειδικότερα παρατηρούνται τα παρακάτω:

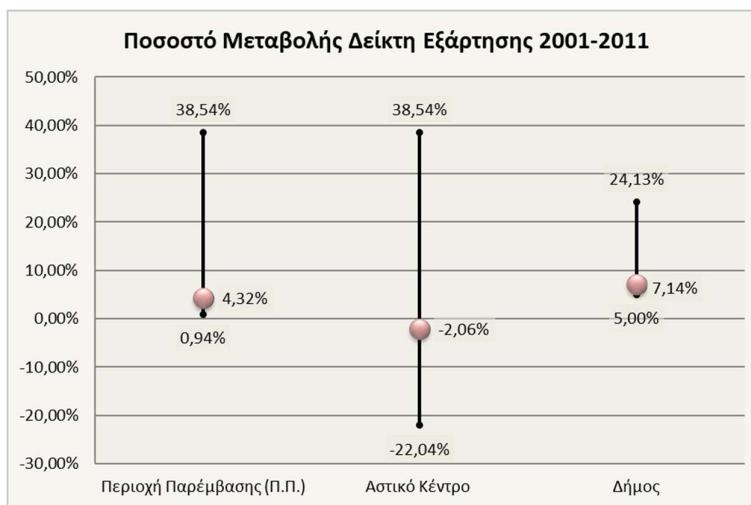

- σε τμήμα της παλιάς πόλης (Άγιος Τίτος, Βαλιδέ Τζαμί), στα ανατολικά της παλιάς πόλης και στο δυτικό άκρο της Περιοχής Παρέμβασης ο δείκτης εξάρτησης αυξήθηκε πάνω από τον μέσο όρο του Δήμου
- στο υπόλοιπο τμήμα της παλιάς πόλης (Αγία Τριάδα, Άγιος Δημήτριος, Άγιος Μηνάς) και στο δυτικό τμήμα (Καμίνια) της Περιοχής Παρέμβασης η αύξηση διατηρήθηκε κάτω από το μέσο όρο της Περιοχής Παρέμβασης

Διάγραμμα 2.1.3.α.5: Δείκτης εξάρτησης στην Περιοχή Παρέμβασης, στο αστικό κέντρο, στον Δήμο Ηρακλείου και στην Περιφέρεια Κρήτης (ΕΛΣΤΑΤ)

Διάγραμμα 2.1.3.α.6: Μεταβολή δείκτη εξάρτησης στην Περιοχή Παρέμβασης, στο αστικό κέντρο, στον Δήμο Ηρακλείου και στην Περιφέρεια Κρήτης (ΕΛΣΤΑΤ)

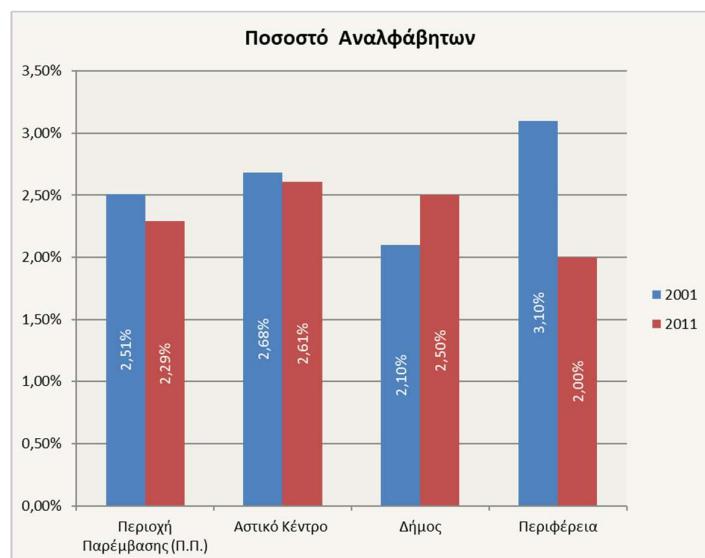
Με βάση τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, το ποσοστό των αναλφάβητων 2001 για τον Δήμο Ηρακλείου, το αστικό κέντρο και την Περιοχή Παρέμβασης, είναι μικρότερο από εκείνο της Περιφέρειας, ενώ για το 2011 είναι αντίστοιχα μεγαλύτερο. Το ποσοστό αναλφάβητων για το αστικό κέντρο για το 2011 υπερβαίνει το μέσο όρο του Δήμου, ενώ η Περιοχή Παρέμβασης έχει το μικρότερο ποσοστό. Ωστόσο, σημειώνεται ότι εντοπίζονται θύλακες εντός της Περιοχής Παρέμβασης (Αμμουδάρα, Χρυσοπηγή – Πόρος – Κατσαμπάς) όπου παρουσιάζονται τιμές ανώτερες από αυτές του αστικού κέντρου (Διάγραμμα 2.1.3.α.7, Χάρτες «Ποσοστό αναλφάβητων 2001» & «Ποσοστό αναλφάβητων 2011» στο Παράρτημα I).

Στον χάρτη «Μεταβολή ποσοστού αναλφάβητων» στο Παράρτημα I παρουσιάζονται διαφοροποιημένες χωρικές ενότητες ως προς τη μεταβολή του ποσοστού αναλφάβητων 2001 – 2011 συγκριτικά με την αντίστοιχη μεταβολή του αστικού κέντρου και του Δήμου.

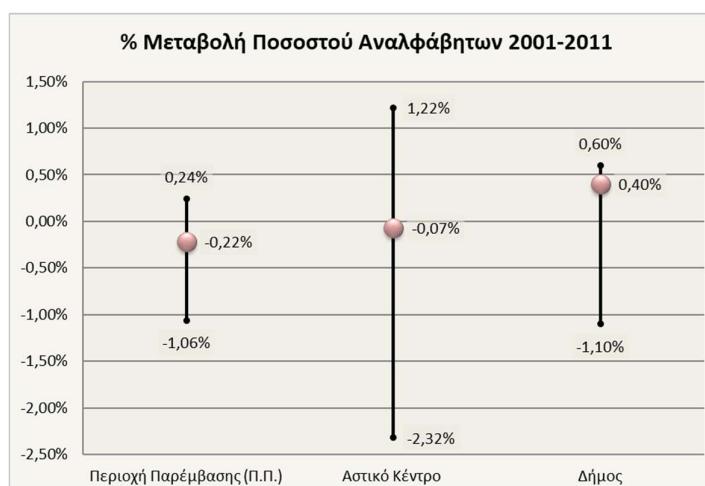
Για την Περιοχή Παρέμβασης, η μείωση του ποσοστού αναλφάβητων είναι μικρότερη από της Περιφέρειας, αλλά μεγαλύτερη του αστικού κέντρου, ενώ για τον Δήμο το ποσοστό αυξάνεται (Διάγραμμα 2.1.3.α.8). Παρατηρείται ότι υπάρχουν:

- δύο θύλακες στο ανατολικό τμήμα της Περιοχής Παρέμβασης που εμφανίζουν οριακή μείωση ή αύξηση μικρότερη από αυτή του Δήμου
- ένας θύλακας προς στο δυτικό τμήμα (Αμμουδάρα), που εμφανίζει αύξηση μεγαλύτερη από του Δήμου.

Διάγραμμα 2.1.3.α.7: Ποσοστό αναλφάβητων επί του συνόλου του πληθυσμού στην Περιοχή Παρέμβασης, στο αστικό κέντρο, στον Δήμο Ηρακλείου και στην Περιφέρεια Κρήτης (ΕΛΣΤΑΤ)

Διάγραμμα 2.1.3.α.8: Μεταβολή ποσοστού αναλφάβητων επί του συνόλου του πληθυσμού στην Περιοχή Παρέμβασης, στο αστικό κέντρο και στον Δήμο Ηρακλείου (ΕΛΣΤΑΤ)

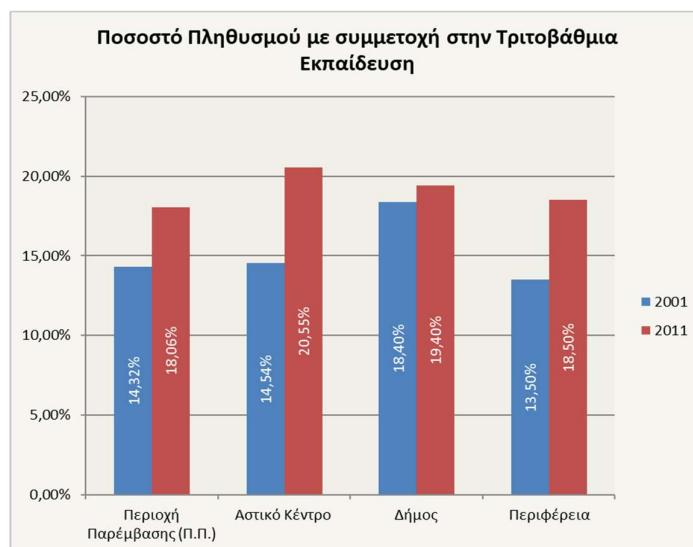

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, το ποσοστό πληθυσμού που είναι απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης 2001 και 2011 για τον Δήμο Ηρακλείου, το αστικό κέντρο και την Περιοχή Παρέμβασης, είναι υψηλότερο από εκείνο της Περιφέρειας. (Διάγραμμα 2.1.3.α.9).

Για το 2001 το ποσοστό πληθυσμού με συμμετοχή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση στην Περιοχή Παρέμβασης είναι 4% χαμηλότερο από το Δήμο και οριακά χαμηλότερο από το αστικό κέντρου. Όπως αποτυπώνεται στον χάρτη «Ποσοστό συμμετεχόντων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση 2001» στο Παράρτημα I, με εξαίρεση ένα θύλακα στο κέντρο της παλιάς πόλης, το σύνολο των διαφοροποιημένων χωρικών ενοτήτων εντός της Περιοχής Παρέμβασης έχει χαμηλότερο ποσοστό από αυτό του Δήμου, ενώ παρατηρείται και συγκέντρωση στην περιοχή ..... όπου οι τιμές είναι χαμηλότερες τόσο από το μέσο όρο του αστικού κέντρου όσο και από τον μέσο όρο της Περιοχής Παρέμβασης.

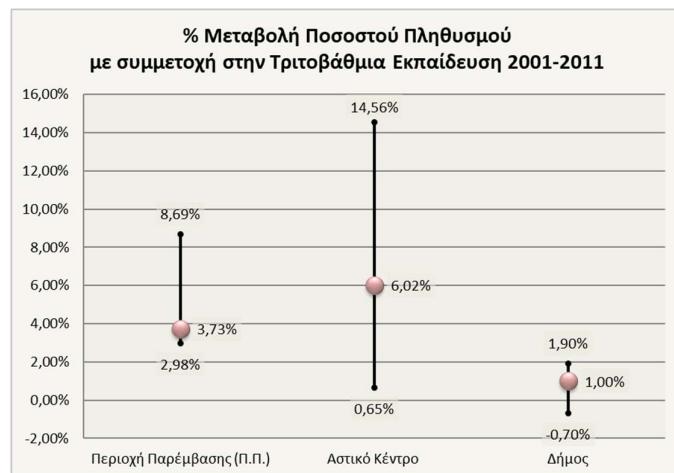
Για το 2011 τόσο η Περιφέρεια Κρήτης και ο Δήμος όσο και το αστικό κέντρο και η Περιοχή Παρέμβασης αυξάνουν τα ποσοστά συμμετοχής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Όμως ενώ το αστικό κέντρο ξεπερνά σε ποσοστό τόσο τον Δήμο όσο και την Περιφέρεια, η Περιοχή Παρέμβασης δεν ακολουθεί με τους ίδιους ρυθμούς και συγκεντρώνει ποσοστό χαμηλότερο και από την Περιφέρεια. Ωστόσο, όπως αποτυπώνεται στον χάρτη «Ποσοστό πληθυσμού με συμμετοχή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση 2011», εντός της Περιοχής Παρέμβασης υπάρχουν έντονες διαβαθμίσεις, καθώς οι περιοχές της παλιάς πόλης και του Ανατολικού Κέντρου έχουν υψηλότερο ποσοστό από το αστικό κέντρο, ενώ οι περιοχές Αμμουδάρα, Καμίνια και Χρυσοπηγή – Πόρος – Κατσαμπάς βρίσκονται κάτω από τον μέσο όρο της Περιοχής Παρέμβασης.

Διάγραμμα 2.1.3.α.9: Ποσοστό πληθυσμού με συμμετοχή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση επί του συνόλου του πληθυσμού στην Περιοχή Παρέμβασης, στο αστικό κέντρο, στον Δήμο Ηρακλείου και στην Περιφέρεια Κρήτης (ΕΛΣΤΑΤ)

Στον χάρτη «Μεταβολή ποσοστού πληθυσμού με συμμετοχή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση 2001-2011» στο Παράρτημα I παρουσιάζονται οι διαφοροποιημένες χωρικές ενότητες ως προς τη συμμετοχή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση 2001 – 2011 συγκριτικά με την αντίστοιχη μεταβολή του αστικού κέντρου και του Δήμου. Το ποσοστό πληθυσμού τριτοβάθμιας εκπαίδευσης αυξάνεται με ρυθμούς μεγαλύτερους της Περιφέρειας για το αστικό κέντρο (6%), ενώ αντίθετα ο Δήμος και η Περιοχή Παρέμβασης δεν ακολουθούν στους ίδιους ρυθμούς και έχουν αυξήσεις κατά πολύ μικρότερες (Διάγραμμα 2.1.3.α.10). Ειδικότερα, η μεταβολή του ποσοστού πληθυσμού με συμμετοχή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, υπερβαίνει τον αντίστοιχο μέσο όρο του Δήμου στο σύνολο της Περιοχής Παρέμβασης, με τα υψηλότερα ποσοστά να συγκεντρώνονται κυρίως σε θύλακα στο ανατολικό άκρο της παλιάς πόλης και τα χαμηλότερα σε θύλακες στο δυτικό τμήμα της Περιοχής Παρέμβασης και ανατολικά των τειχών.

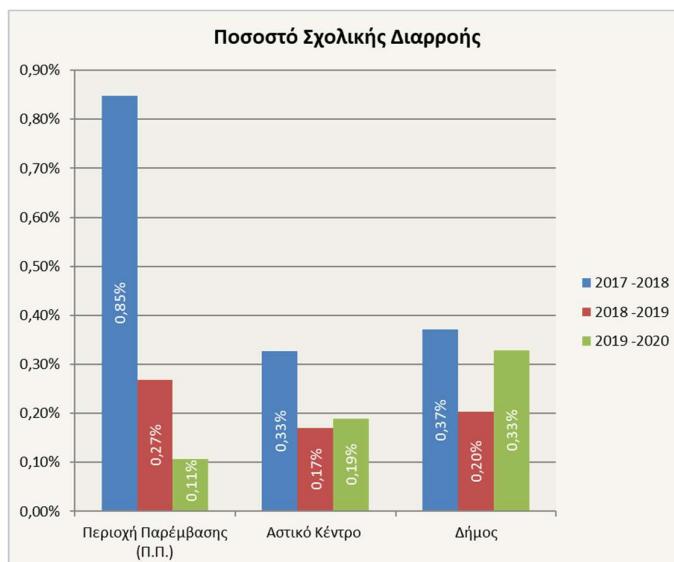
Διάγραμμα 2.1.3.α.10: Μεταβολή ποσοστού πληθυσμού με συμμετοχή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση στην Περιοχή Παρέμβασης, στο αστικό κέντρο και στον Δήμο Ηρακλείου (ΕΛΣΤΑΤ)

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Δήμου Ηρακλείου για τις σχολικές περιόδους 2017-2018, 2018-2019 και 2019-2020, η πρώτη είχε τα υψηλότερα ποσοστά σχολικής διαρροής τόσο για την Περιοχή Παρέμβασης όσο και για το αστικό κέντρο και τον Δήμο (Διάγραμμα 2.1.3.α.11). Ωστόσο, το ποσοστό για την Περιοχή Παρέμβασης (0,85%) ήταν σημαντικά ψηλότερο από τα αντίστοιχα ποσοστά για τις άλλες περιοχές (0,33% και 0,37% αντίστοιχα). Την περίοδο 2018-2019, το ποσοστό σχολικής διαρροής μειώνεται σημαντικά για την Περιοχή Παρέμβασης (-68%), η οποία όμως συνεχίζει να έχει ψηλότερο ποσοστό από το αστικό κέντρο και τον Δήμο, όπου επίσης καταγράφονται σημαντικές μειώσεις του ποσοστού (-48% και -45% αντίστοιχα). Ωστόσο, την περίοδο 2019-2020, η Περιοχή Παρέμβασης καταγράφει το χαμηλότερο ποσοστό (0,11%), μετά από μείωση της τάξης του 60%, ενώ στο αστικό κέντρο και στον Δήμο τα ποσοστά παρουσιάζουν αύξηση (11% και 60% αντίστοιχα), μένοντας πάντως κάτω από τα επίπεδα του 2017-2018.

Σημειώνεται ότι τα ποσοστά των μαθητών που εγκαταλείπουν την εκπαίδευση δεν διαφοροποιούνται σημαντικά μεταξύ των Γυμνασίων, των Γενικών Λυκείων και των ΕΠΑΛ ούτε στην Περιοχή Παρέμβασης ούτε στο επίπεδο του Δήμου, με τα Γενικά Λύκεια όμως να έχουν τα χαμηλότερα ποσοστά σε όλες τις περιπτώσεις.

Διάγραμμα 2.1.3.α.11: Διαχρονικά στοιχεία σχολικής διαρροής για την Περιοχή Παρέμβασης, το αστικό κέντρο και τον Δήμο (Δήμος Ηρακλείου)

Στον χάρτη «Σχολεία» στο Παράρτημα I, αποτυπώνονται οι εκπαιδευτικές μονάδες που περιλαμβάνονται στην Περιοχή Παρέμβασης και το υπόλοιπο αστικό κέντρο. Στην Περιοχή Παρέμβασης λειτουργούν:

- για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση 18 νηπιαγωγεία, 17 Δημοτικά Σχολεία (συμπεριλαμβανομένου του σχολείου Ευρωπαϊκής Παιδείας).
- για την δευτεροβάθμια εκπαίδευση 7 Γυμνάσια (συμπεριλαμβανομένου του σχολείου Ευρωπαϊκής Παιδείας και ένα Εσπερινό), 3 Γενικά Λύκεια και 4 Επαγγελματικά Λύκεια.

Ο μέσος αριθμός μαθητών ανά εκπαιδευτική μονάδα στην Περιοχή Παρέμβασης είναι :

- για τα Νηπιαγωγεία 31 και για τα Δημοτικά Σχολεία 141,
- για τα Γυμνάσια 350, τα Γενικά Λύκεια 200 και τα Επαγγελματικά Λύκεια 503.

Οι τιμές αυτές είναι υψηλότερες σε σχέση με τον μέσο όρο του Δήμου για τα Γυμνάσια και τα Επαγγελματικά Λύκεια.

Σημειώνεται ότι για το Σχολείο Ευρωπαϊκής Παιδείας που βρίσκεται εντός της Περιοχής Παρέμβασης έχει δρομολογηθεί η κατασκευή νέων εγκαταστάσεων και η μετακίνησή του εκτός της Περιοχής Παρέμβασης.

Από την χωρική κατανομή των εκπαιδευτικών μονάδων φαίνεται να καλύπτονται οι επιμέρους περιοχές της Περιοχής Παρέμβαση, ωστόσο εντοπίζονται οι παρακάτω ανάγκες σε:

- μετεγκατάσταση υφιστάμενων, μισθωμένων εκπαιδευτικών μονάδων σε νέα ιδιόκτητα κτίρια με προτεραιότητα το σχολείο Ευρωπαϊκής Παιδείας.
- σοβαρό θέμα με τα νηπιαγωγεία, που τα περισσότερα στεγάζονται σε μισθωμένα ακατάλληλα κτίρια γι' αυτό εξετάζεται η μετεγκατάσταση τους και υπάρχει ανάγκη συμπλήρωσης με νέα κτίρια
- ενεργειακή και βιοκλιματική αναβάθμιση των κτιρίων
- βελτίωση και συμπλήρωση της υλικοτεχνικής υποδομής
- διαμορφώσεις αύλειων χώρων και γηπέδων σχολικών κτιρίων

Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο ολοκλήρωσης – αναθεώρησης των Πολεοδομικών Μελετών, αλλά και της εκπόνησης του Τοπικού Πολεοδομικού Σχεδίου, θα πρέπει να προσεγγιστεί και το δίκτυο των νηπιαγωγείων με βάση τη διαχρονική ζήτηση, τα πρόσφατα στοιχεία για την σύνθεση ηλικιών και τις υφιστάμενες προδιαγραφές.

8. Οικονομικά χαρακτηριστικά

Την τριετία 2017-2019 το ΑΕΠ της χώρας αυξήθηκε κατά περίπου 1,6% ετησίως, βρισκόταν όμως χαμηλότερο κατά ¼ περίπου συγκριτικά με το ΑΕΠ της χώρας το 2008. Η πίεση από την πανδημία του COVID-19 στην οικονομική δραστηριότητα είχε ως αποτέλεσμα το 2020 το ΑΕΠ της Ελλάδας να υποχωρήσει κατά 9,0% σε ετήσια βάση έναντι μείωσης κατά 5,9% στην ΕΕ. Το 2021 η οικονομική δραστηριότητα ανέκαμψε με υψηλούς ρυθμούς (Διάγραμμα 2.1.3.β.1).¹

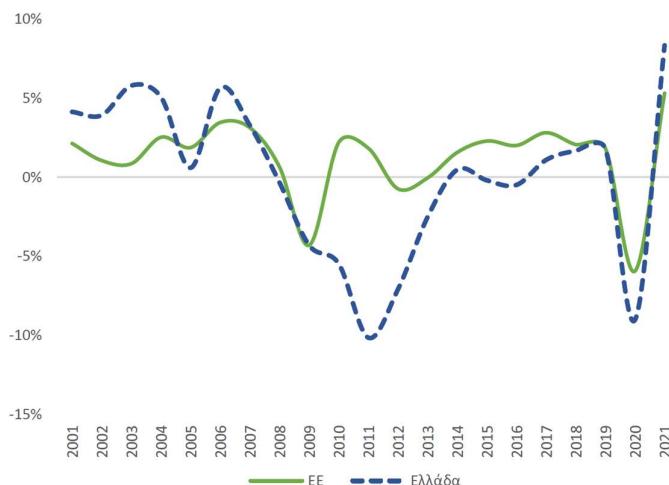
Με βάση τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, το ποσοστό των οικονομικά ενεργών το 2001 και 2011 αντίστοιχα για τον Δήμο, το αστικό κέντρο είναι μεγαλύτερο από εκείνο της Περιφέρειας, ενώ χαμηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην Περιοχή Παρέμβασης (Διάγραμμα 2.1.3.β.2). Στον χάρτη «Ποσοστό οικονομικά ενεργών 2001» στο Παράρτημα I, αποτυπώνεται ότι υπάρχουν διαφοροποιήσεις στο ποσοστό των οικονομικά ενεργών ατόμων εντός της Περιοχής Παρέμβασης, καθώς η πλειονότητα των ενοτήτων έχει ποσοστό χαμηλότερο από τον Δήμο και το αστικό κέντρο, αλλά στην παλιά πόλη τα ποσοστά είναι χαμηλότερα και από τον μέσο όρο της Περιοχής

¹ 1η Μελέτη σχετικά με τις συνθήκες και εξελίξεις και τάσεις της αγοράς στην περιοχή αρμοδιότητας του ΣυΔΝΑ, Κέντρο Στήριξης Επιχειρηματικότητας, 2022

Παρέμβασης, ενώ οι περιοχές στο ανατολικό και δυτικό όριο της Περιοχής Παρέμβασης καταγράφουν υψηλότερα ποσοστά ακόμα και από το αστικό κέντρο (Αμμουδάρα).

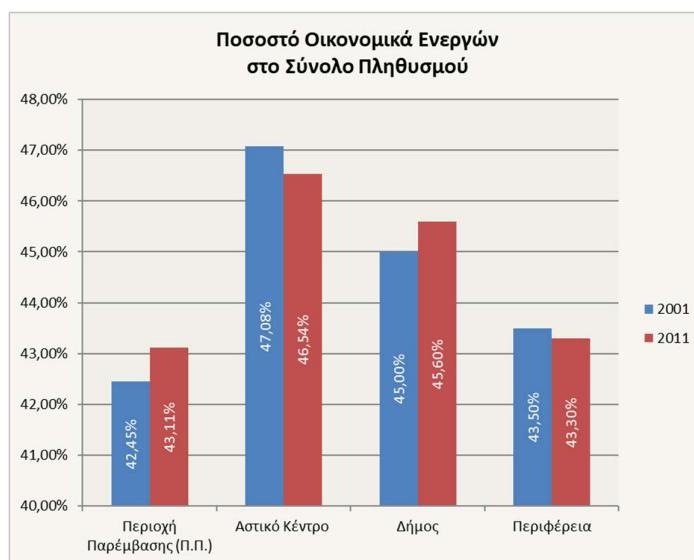
Διάγραμμα 2.1.3.β.1: Πραγματικοί ρυθμοί μεγέθυνσης ΑΕΠ στην Ελλάδα και την ΕΕ

Πηγή: Eurostat

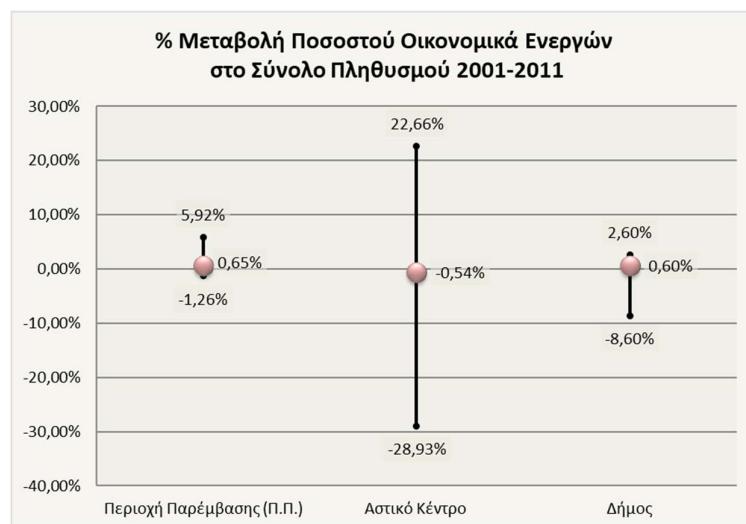
Στον χάρτη «Ποσοστό οικονομικά ενεργών 2011» στο Παράρτημα I, παρατηρείται μικρή διαφοροποίηση με το 2001, καθώς τα χαμηλότερα ποσοστά συγκεντρώνονται και πάλι εντός των τειχών, ενώ υπάρχει μικρή βελτίωση για το ανατολικό παραλιακό μέτωπο, όπου το ποσοστό οικονομικά ενεργών ατόμων είναι υψηλότερο αυτού του Δήμου και του αστικού κέντρου.

Διάγραμμα 2.1.3.β.2: Ποσοστό οικονομικά ενεργών ατόμων επί του συνολικού πληθυσμού στην Περιοχή Παρέμβασης, στο αστικό κέντρο, στον Δήμο Ηρακλείου και στην Περιφέρεια Κρήτης (ΕΛΣΤΑΤ)

Στην Περιοχή Παρέμβασης το ποσοστό των οικονομικά ενεργών αυξάνεται από το 2001 στο 2011 με ρυθμούς μεγαλύτερους από εκείνους του Δήμου, σε αντίθεση με το αστικό κέντρο όπου παρατηρείται μείωση των οικονομικά ενεργών ατόμων (Διάγραμμα 2.1.3.β.3). Στον χάρτη «Μεταβολή οικονομικά ενεργού πληθυσμού 2001-2011» στο Παράρτημα I, εντοπίζονται θύλακες όπου καταγράφεται μείωση του ποσοστού των οικονομικά ενεργών στο νότιο και ανατολικό τμήμα της παλιάς πόλης, ενώ στο ανατολικό τμήμα καταγράφεται αύξηση του ποσοστού μεγαλύτερη από το αστικό κέντρο.

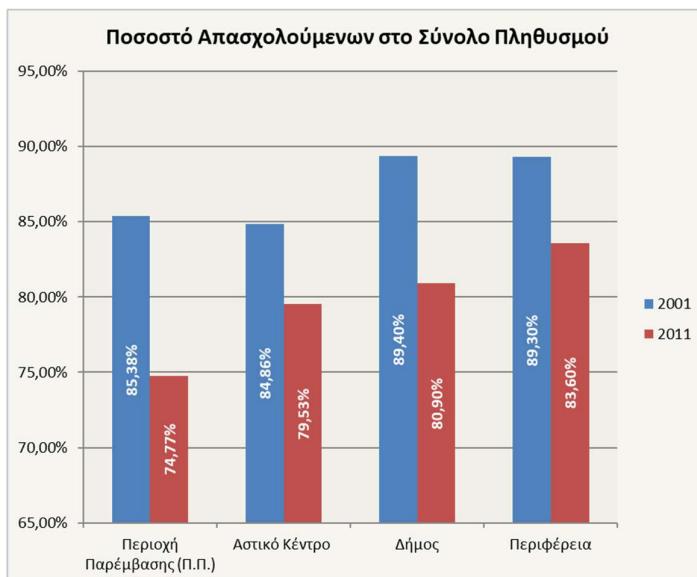
Διάγραμμα 2.1.3.β.3: Μεταβολή ποσοστού οικονομικά ενεργών ατόμων επί του συνολικού πληθυσμού στην Περιοχή Παρέμβασης, στο αστικό κέντρο και στον Δήμο Ηρακλείου (ΕΛΣΤΑΤ)

Το ποσοστό των απασχολουμένων 2001 και 2011 αντίστοιχα για τον Δήμο, το αστικό κέντρο και την Περιοχή Παρέμβασης είναι μικρότερο από εκείνο της Περιφέρειας, με τα χαμηλότερα ποσοστά να καταγράφονται στην Περιοχή Παρέμβασης για το 2011 (Διάγραμμα 2.1.3.β.4). Στον χάρτη «Ποσοστό απασχολούμενων 2001» στο Παράρτημα I, αποτυπώνεται το γεγονός ότι στο μεγαλύτερο τμήμα της παλιάς πόλης (μόνη εξαίρεση η περιοχή του Αγίου Μηνά), καθώς και στα Καμίνια και στο νοτιοανατολικό όριο της Περιοχής Παρέμβασης καταγράφονται τα χαμηλότερα ποσοστά απασχόλησης.

Παρόμοια εικόνα αποτυπώνεται και στον χάρτη «Ποσοστό απασχολούμενων 2011» στο Παράρτημα I, με μικρή βελτίωση στην Αγία Τριάδα, στον Άγιο Δημήτριο και στο ανατολικό παραλιακό μέτωπο και ταυτόχρονη επιδείνωση στην Αμμουδάρα και στο ανατολικό τμήμα της Χρυσοπηγής – Πόρος – Κατσαμπάς.

Διάγραμμα 2.1.3.β.4: Ποσοστό απασχολούμενων ατόμων επί του συνολικού πληθυσμού στην Περιοχή Παρέμβασης, στο αστικό κέντρο, στον Δήμο Ηρακλείου και στην Περιφέρεια Κρήτης (ΕΛΣΤΑΤ)

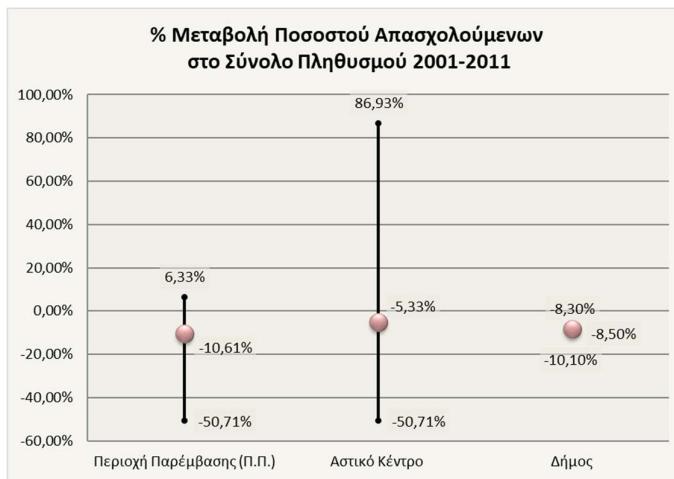

Η μείωση του ποσοστού των απασχολουμένων στην Περιοχή Παρέμβασης την περίοδο 2001-2011 είναι μεγαλύτερη από εκείνη του Δήμου και σχεδόν διπλάσια από αυτή του αστικού κέντρου (Διάγραμμα 2.1.3.β.5).

Στον χάρτη «Μεταβολή ποσοστού απασχόλησης 2001-2011» στο Παράρτημα I, εντοπίζονται περιοχές όπου η μείωση του ποσοστού των απασχολουμένων :

- είναι μεγαλύτερη από το μέσο όρο του Δήμου στο ανατολικό τμήμα της παλιάς πόλης, στα παράκτια τμήματα δυτικά της (Καμίνια, Αμμουδάρα), σε θύλακες στα ανατολικά και νότια (Χρυσοπηγή – Πόρος – Κατσαμπάς)
- είναι μικρότερη από το μέσο όρο του Δήμου στο κεντρικό και δυτικό τμήμα της παλιάς πόλης (Βαλιδέ Τζαμί, Άγιος Μηνάς) και σε τμήματα ανατολικά της (Ανατολικό Κέντρο και Χρυσοπηγή – Πόρος – Κατσαμπάς).

Διάγραμμα 2.1.3.β.5: Μεταβολή ποσοστού απασχολούμενων ατόμων επί του συνολικού πληθυσμού στην Περιοχή Παρέμβασης, στο αστικό κέντρο και στον Δήμο Ηρακλείου (ΕΛΣΤΑΤ)

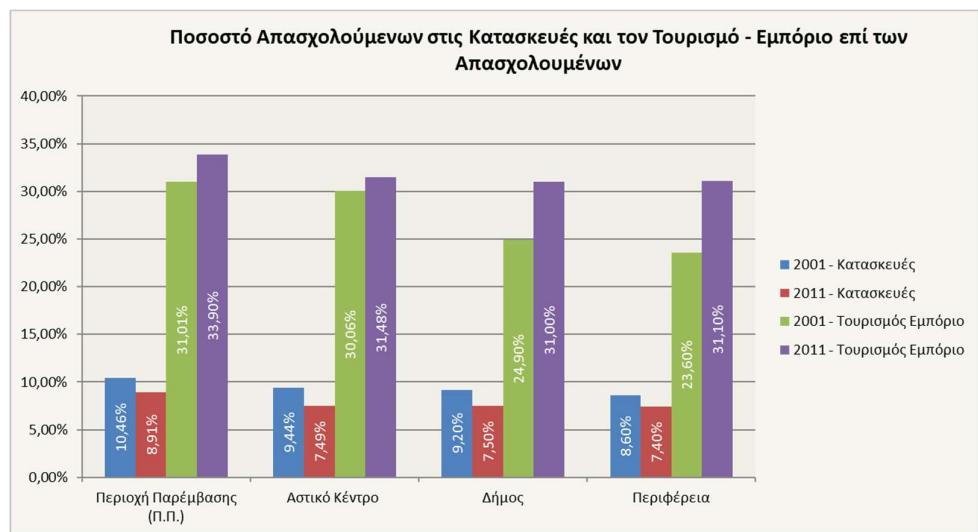
Πέραν της αναφοράς στο συνολικό ποσοστό των απασχολουμένων, ενδιαφέρον έχει η προσέγγιση της μεταβολής των απασχολουμένων στους δυναμικούς τομείς του τουρισμού – εμπορίου και του κατασκευαστικού τομέα. Η Περιοχή Παρέμβασης εμφανίζει σημαντική τάση εξειδίκευσης στους προαναφερόμενους τομείς με ποσοστά απασχόλησης στους τομείς αυτούς υψηλότερα τόσο από το αστικό κέντρο όσο και από τον Δήμο και την Περιφέρεια (Διάγραμμα 2.1.3.β.6).

Όπως παρατηρείται στο Διάγραμμα 2.1.3.β.6, τόσο στο επίπεδο του Δήμου και της Περιφέρειας όσο και στο αστικό κέντρο και την Περιοχή Παρέμβασης υπάρχει η ίδια εικόνα σχετικά με τις τάσεις των δυναμικών αυτών τομέων. Ειδικότερα, παρατηρείται ότι:

- ο κλάδος των εμπορικών δραστηριοτήτων και των τουριστικών επαγγελμάτων και δραστηριοτήτων ακολούθησε μια ξεκάθαρα ανοδική πορεία την περίοδο 2001-2011, με τον Δήμο και την Περιφέρεια να καταγράφουν τις μεγαλύτερες αυξήσεις (6,10% και 7,50% αντίστοιχα), ενώ η Περιοχή Παρέμβασης και το αστικό κέντρο έχουν πιο ήπια ανάπτυξη (2,90% και 1,41% αντίστοιχα)
- ο κλάδος των κατασκευών παρουσίασε βαθμιαία υποχώρηση με την έλευση της κρίσης, με παρόμοιες τιμές μείωσης για Περιφέρεια, Δήμο, αστικό κέντρο και Περιοχή Παρέμβασης που κυμαίνονται από -1,20% έως -1,95%.

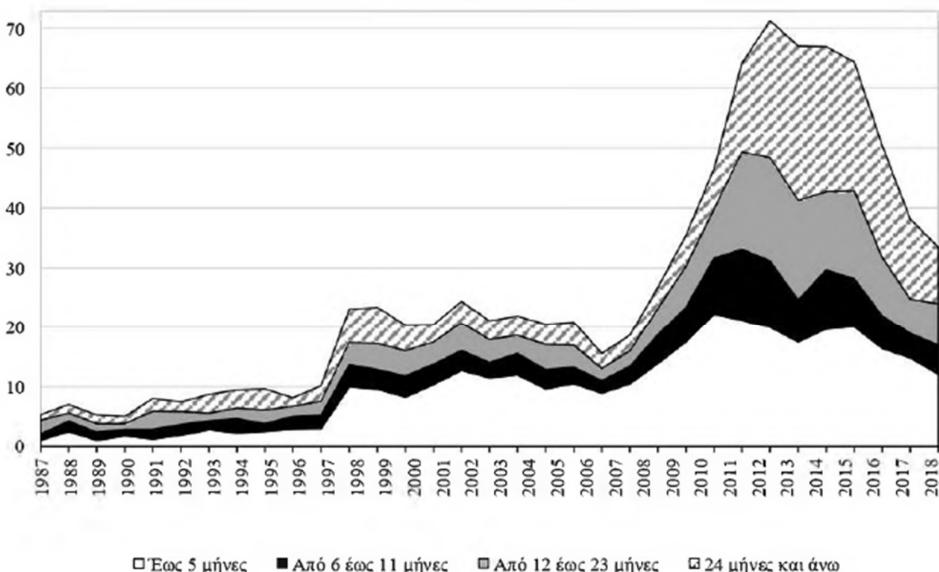
Σύμφωνα με τα δεδομένα της Έρευνας Εργατικού Δυναμικού, στην Περιφέρεια Κρήτης, η τάση αύξησης των ανέργων παρατηρείται από το 2007 και ύστερα, και κορυφώθηκε το 2013 φτάνοντας τα 71 χιλιάδες άτομα. Σε αντίθεση με την εικόνα των προηγούμενων δεκαετιών, κατά την περίοδο της κρίσης το σημαντικότερο ποσοστό των ανέργων είχε διάρκεια πάνω από 24 μήνες, δηλαδή αποτελούνταν από «πολύ μακροχρόνια άνεργους» (Διάγραμμα 2.1.3.β.7). Ταυτόχρονα, σύμφωνα με στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, οι γυναίκες αποτελούν το 60% των ανέργων σε επίπεδο Περιφέρειας.

Διάγραμμα 2.1.3.β.6: Ποσοστό απασχολούμενων ατόμων στις κατασκευές και στον τουρισμό – εμπόριο επί των απασχολουμένων στην Περιοχή Παρέμβασης, στο αστικό κέντρο, στον Δήμο Ηρακλείου (ΕΛΣΤΑΤ)

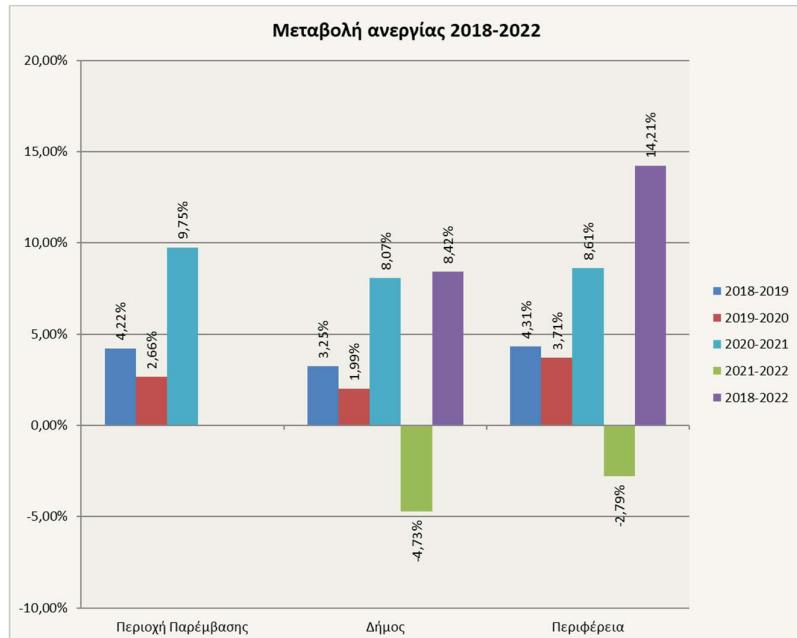
Την τελευταία πενταετία παρατηρούνται σημαντικές διακυμάνσεις στη μεταβολή του αριθμού των εγγεγραμμένων ανέργων, με κοινές τάσεις στο επίπεδο της Περιοχής Παρέμβασης, του Δήμου και της Περιφέρειας. Την περίοδο 2018-2019 παρατηρούνται αυξήσεις στον αριθμό των εγγεγραμμένων ανέργων μεταξύ 3,25% και 4,31%, ενώ την περίοδο 2019-2020 οι αυξήσεις υποχωρούν σε τιμές μεταξύ 1,99% και 3,71%. Μεταξύ 2020 και 2021 παρατηρούνται μεγαλύτερες μεταβολές (8,07% - 9,75%), γεγονός αναμενόμενο δεδομένων των περιοριστικών μέτρων για τον Covid-19. Τα διαθέσιμα στοιχεία για Δήμο και Περιφέρεια για την περίοδο 2021-2022 δείχνουν ότι οι επιπτώσεις από την πανδημία Covid-19 αντιμετωπίζονται και ο αριθμός των εγγεγραμμένων ανέργων έχει ξεκινήσει να υποχωρεί (Διάγραμμα 2.1.3.β.8).

Διάγραμμα 2.1.3.β.7: Μακροχρόνια διακύμανση του πληθυσμού των ανέργων βάσει διάρκειας παραμονής τους στην κατάσταση ανεργίας, χιλιάδες άτομα, Κρήτη, 1987-2019 (Εισόδημα & Συνθήκες Διαβίωσης των Νοικοκυριών στην Κρήτη. Έκθεση αποτύπωσης υφιστάμενης κατάστασης - ιεράρχηση προτεραιοτήτων - σχεδιασμός έρευνας, Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης (2021))

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Έρευνα εργατικού δυναμικού

Διάγραμμα 2.1.3.β.8: Μεταβολή εγγεγραμμένων ανέργων 2018-2022 (στοιχεία Δήμου Ηρακλείου, ΔΥΠΑ)

Όσον αφορά τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, το ποσοστό των ανέργων 2001 και 2011 για τον Δήμο, το αστικό κέντρο και την Περιοχή Παρέμβασης, είναι μεγαλύτερο από εκείνο της Περιφέρειας, με τα υψηλότερα ποσοστά να καταγράφονται στην Περιοχή Παρέμβασης τόσο για το 2001 όσο και για το 2011.

Διαφοροποιήσεις στον αριθμό καταγεγραμμένων ανέργων παρουσιάζονται και εντός της Περιοχής Παρέμβασης, όπου σύμφωνα με τα στοιχεία του Δήμου, για την περίοδο 2018-2021 καταγράφονται αυξήσεις πάνω και από το μέσο όρο της Περιφέρειας (17,5%) σε όλο το δυτικό τμήμα της Περιοχής Παρέμβασης, ενώ την περίοδο 2020-2021 αυξήσεις πάνω από το μέσο όρο του Δήμου (8,07%) καταγράφονται στο σύνολο της Περιοχής Παρέμβασης.

Επιπλέον, όπως αποτυπώνεται στον χάρτη «κατανομή μακροχρόνια ανέργων επί του συνόλου των ανέργων στις Μητροπολιτικές περιοχές Ηρακλείου και Χανίων» στο Παράρτημα I, σημειώνεται ότι για το σύνολο της Περιοχής Παρέμβασης οι μακροχρόνια άνεργοι αποτελούν πάνω από το 18% του συνόλου των ανέργων.

Η προσέγγιση των οικονομικών δραστηριοτήτων γίνεται με βάση τα αναλυτικά στοιχεία των επιχειρήσεων (είδος επιχείρησης, ταχυδρομική διεύθυνση), όπως αυτά παραχωρήθηκαν από το Επιμελητήριο Ηρακλέου στον Δήμο για τις ενεργές επιχειρήσεις το 2022. Επιπλέον, αξιοποιούνται στοιχεία του Επιμελητήριου Ηρακλείου για τη διαχρονική εξέλιξη των ενεργών επιχειρήσεων στο Δήμο για τα έτη 2018, 2019, 2020, 2021 και 2022.

Όσον αφορά το μέγεθος των επιχειρήσεων που επικρατούν στην πόλη του Ηρακλείου είναι εκείνος των πολύ μικρών επιχειρήσεων και κατά κανόνα οικογενειακού χαρακτήρα. Το μικρό μέγεθος συχνά ταυτίζεται με αδυναμίες όπως η περιορισμένη διείσδυση σε Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών, η έλλειψη - ενσωμάτωση στοιχείων καινοτομίας, η μικρή διαπραγματευτική δύναμη και κυρίως η περιορισμένη εξωστρέφεια, που συγκρατούν σε χαμηλά επίπεδα την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων οι οποίες εξακολουθούν ακόμη να λειτουργούν σε ένα αβέβαιο περιβάλλον.²

Η χωρική κατανομή των ενεργών επιχειρήσεων για το 2022 στην πόλη του Ηρακλείου, απεικονίζεται στον χάρτη «Επιχειρήσεις 2022» στο Παράρτημα I και αφορά σε 25.436 επιχειρήσεις. Οι θεματικοί χάρτες «Σύνολο

² Μελέτη Αστικής Επιχειρηματικότητας για τη δημιουργία Συστάδας Επιχειρήσεων (cluster) στο Δήμο Ηρακλείου, ETAM, 2018

επιχειρήσεων», «Τουρισμός». «Εμπόριο» στο Παράρτημα I, αποτυπώνουν τις συγκεντρώσεις των επιχειρήσεων εντός της Περιοχής Παρέμβασης». Από την χωρική κατανομή των επιχειρήσεων προκύπτει ότι :

- 11.184 επιχειρήσεις καταγράφονται εντός του αστικού κέντρου (44,0% επί του συνόλου)
- και εξ' αυτών οι 5.126 εντός της Περιοχής Παρέμβασης (20,2% επί του συνόλου και 45,8% των επιχειρήσεων του αστικού κέντρου). Η Περιοχή Παρέμβασης αν και καταλαμβάνει μόλις το 18% της έκτασης του αστικού κέντρου συγκεντρώνει σχεδόν τις μισές επιχειρήσεις του.
- η πλειονότητα των επιχειρήσεων συγκεντρώνεται στο σύνολο της έκτασης της παλιάς πόλης, με πιο ασθενείς συγκεντρώσεις προς τα ανατολικά της Περιοχής Παρέμβασης
- οι επιχειρήσεις τουρισμού συγκεντρώνονται επίσης εντός των τειχών, αλλά με ιδιαίτερη συγκέντρωση στο παραλιακό μέτωπο προς το λιμάνι
- οι εμπορικές επιχειρήσεις καταγράφονται και αυτές κυρίως εντός της παλιάς πόλης, με συγκέντρωση προς το Βαλιδέ Τζαμί και σε απόσταση από το παραλιακό μέτωπο.

Στα Διαγράμματα 2.1.3.β.9 και 2.1.3.β.10, αποτυπώνεται η κλαδική κατανομή των επιχειρήσεων στην Περιοχή Παρέμβασης και στο αστικό κέντρο. Σε ότι αφορά την σύνθεση των επιχειρήσεων, φαίνεται ότι :

- στην Περιοχή Παρέμβασης επικρατούν οι επιχειρήσεις εμπορίου και οι υπηρεσίες (33,38% και 28,60%), διαπίστωση που ισχύει και για το αστικό κέντρο (30,98% και 27,74%), καθώς και για τον Δήμο, όπου όμως υπερτερούν οι υπηρεσίες έναντι του εμπορίου (34,34% και 32,59%)
- στην Περιοχή Παρέμβασης, είναι πιο σημαντική η παρουσία των υπηρεσιών εστίασης (9,27%), συγκριτικά με το αστικό κέντρο (7,54%) και συγκεντρώνει το 56% των επιχειρήσεων εστίασης του αστικού κέντρου
- στην Περιοχή Παρέμβασης, είναι πιο σημαντική η παρουσία των καταλυμάτων (1,87%), συγκριτικά με το αστικό κέντρο (1,55%), με το 55% των καταλυμάτων του αστικού κέντρου να χωροθετούνται εντός της Περιοχής Παρέμβασης

Όπως αποτυπώνεται στο Διάγραμμα 2.1.3.β.11, σύμφωνα με τα στοιχεία του Επιμελητηρίου Ηρακλείου και της ΕΛΣΤΑΤ, οι επιχειρήσεις του Δήμου Ηρακλείου παρουσιάζουν σταθερά αύξηση την τελευταία πενταετία, σε παρόμοια επίπεδα με την ΠΕ Ηρακλείου για την περίοδο 2018-2020. Σημειώνεται ότι ενώ την περίοδο 2018-2019, ο Δήμος παρουσίαζε αύξηση των επιχειρήσεων μικρότερη της Περιφέρειας, την περίοδο 2019-2020 έχει σχεδόν διπλάσιο ποσοστό μεταβολής.

Ταυτόχρονα, σύμφωνα με τα στοιχεία του Επιμελητηρίου Ηρακλείου, αποτυπώνεται η μεταβολή του αριθμού των επιχειρήσεων στους κλάδους του εμπορίου, των υπηρεσιών και του τουρισμού την περίοδο 2018-2022. Με βάση το Διάγραμμα 2.1.3.β.12 συμπεραίνεται ότι:

- και οι 3 κλάδοι παρουσιάζουν θετική μεταβολή καθ' όλη την εξεταζόμενη περίοδο
- οι κλάδοι του εμπορίου και των υπηρεσιών παρουσιάζουν παρόμοια πορεία εξέλιξης, όπου όμως οι υπηρεσίες αυξάνονται με σημαντικότερο ποσοστό μεταβολής σε όλες τις περιόδους
- ο κλάδος του τουρισμού είναι ιδιαίτερα δυναμικός, καθώς την περίοδο 2018-2022 οι επιχειρήσεις του κλάδου παρουσίασαν αύξηση της τάξης του 37% (με μέση ετήσια αύξηση 8%), αποκτώντας μερίδιο 7,10% (από 5,81%) επί των συνολικών επιχειρήσεων του Δήμου. Είναι αξιοσημείωτο ότι η αυξητική τάση των επιχειρήσεων του τουρισμού παρουσιάζεται και κατά την διάρκεια της πανδημίας Covid – 19, που έπληξε τον κλάδο σε παγκόσμιο επίπεδο, αν και με μικρότερη ένταση.

Παρόλα αυτά στο εσωτερικό της Περιοχής Παρέμβασης εντοπίζεται σημαντικός αριθμός κενών επαγγελματικών ακινήτων, ιδιαίτερα στις οδούς Καλοκαιρινού, Ήβης ως την Χανιοπορτα, Γιαμαλακη και στις περιοχές του Αγίου Μηνά και Αγίας Τριάδας.

Επιπρόσθετα, εντός των ορίων του Δήμου Ηρακλείου βρίσκονται Πανεπιστημιακά Ιδρύματα, διεθνούς φήμης με δυνατότητες ανάπτυξης και διάχυσης καινοτόμων ιδεών, καθώς και τεχνογνωσία στη διαχείριση προγραμμάτων Έρευνας και Ανάπτυξης (RnD). Παρόλα αυτά εντοπίζεται περιορισμένη συνεργασία μεταξύ

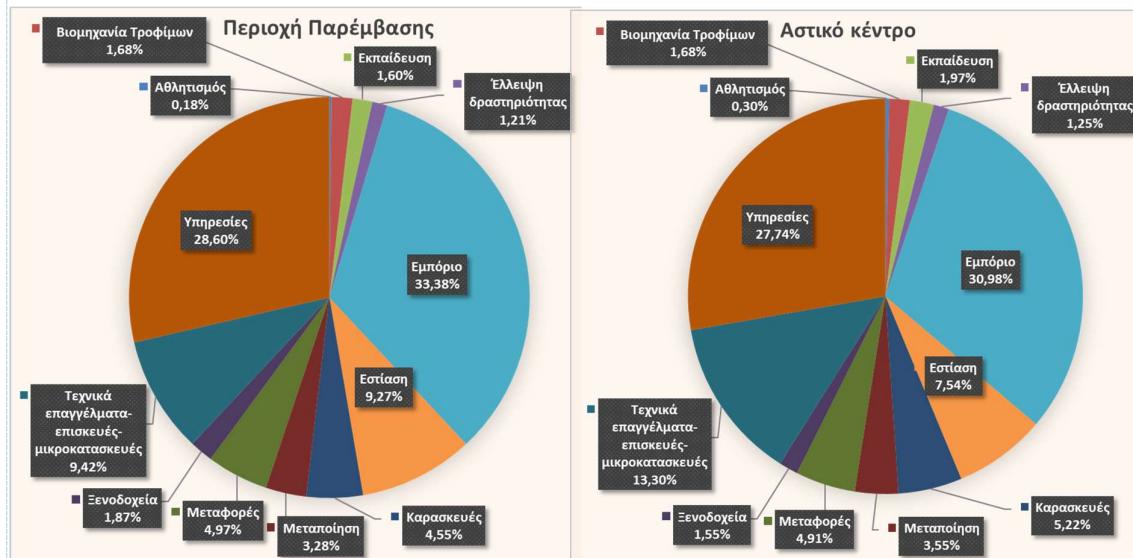

επιχειρήσεων του ιδιωτικού τομέα με τους ερευνητικούς φορείς, γεγονός που εντείνεται από την απουσία παράδοσης στη συνεργασία μεταξύ των δύο αυτών χώρων.

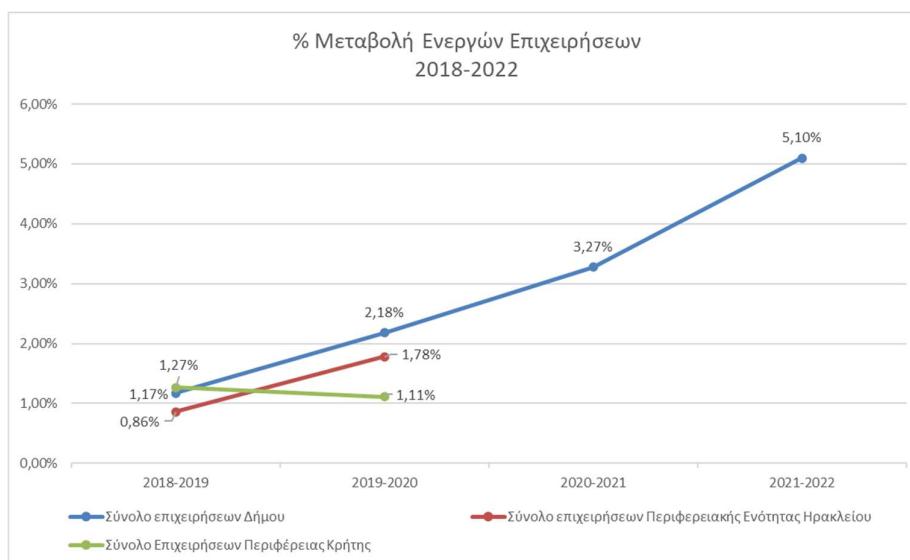
Σε αυτό το πλαίσιο παρατηρείται επίσης χαμηλό ενδιαφέρον για νέες τεχνολογίες, ακόμα και στους τομείς της Έξυπνης Εξειδίκευσης. Ενδεικτικά, στα πλαίσια της διαβούλευσης για τη ΣΒΑΑ, 35 επιχειρήσεις απάντησαν σε εξειδικευμένα ερωτήματολόγια, από όπου προκύπτει ότι μόλις το 6% των συμμετεχουσών επιχειρήσεων έχει πραγματοποιήσει εκσυγχρονισμό ΤΠΕ, ενώ και το γενικότερο επίπεδο επενδύσεων από τις ΜΜΕ είναι χαμηλό.

Τέλος, σημειώνεται ότι υπάρχει έλλειψη εξειδίκευσης και στόχευσης στις επιχειρήσεις, καθώς σχεδίων αξιοποίησης του συστήματος Έρευνας και Τεχνολογίας, ενώ περιορισμένα είναι τα διαθέσιμα κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου.

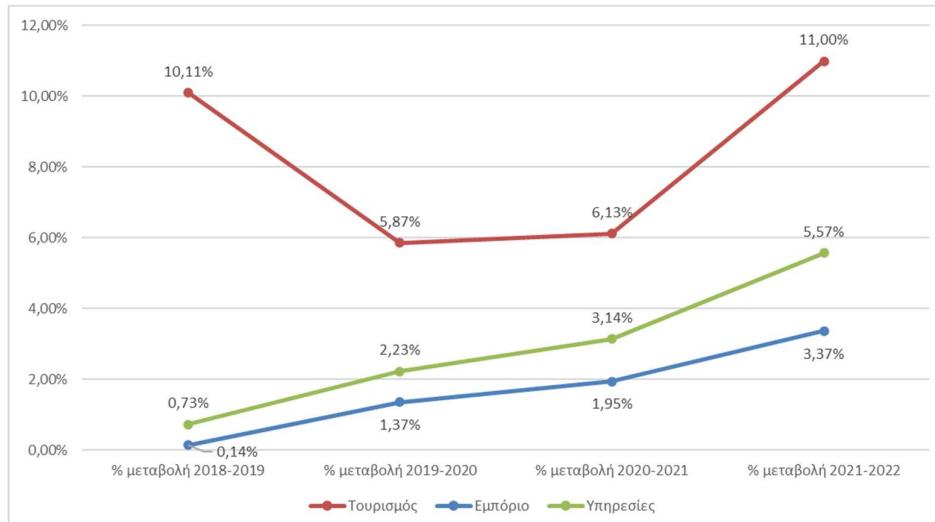
Διαγράμματα 2.1.3.β.9 και 2.1.3.β.10: Κλαδική κατανομή των επιχειρήσεων στην Περιοχή Παρέμβασης και στο αστικό κέντρο (Επιμελητήριο Ηρακλείου, 2022)

Διάγραμμα 2.1.3.β.11: Ποσοστό μεταβολής ενεργών επιχειρήσεων την περίοδο 2018-2022 στο Δήμο, την Περιφερειακή Ενότητα και την Περιφέρεια (Επιμελητήριο Ηρακλείου, ΕΛΣΤΑΤ)

Διάγραμμα 2.1.3.β.12: Ποσοστό μεταβολής ενεργών επιχειρήσεων στου κλάδους εμπορίου, υπηρεσιών και τουρισμού την περίοδο 2018-2022 (Επιμελητήριο Ηρακλείου)

γ. Κοινωνικά χαρακτηριστικά / Κοινωνικές υπηρεσίες και υποδομές

Στον χάρτη «Κοινωνικές υποδομές» στο Παράτημα I, αποτυπώνονται οι δομές πρωτοβάθμιας υγείας και πρόνοιας που βρίσκονται εντός της Περιοχής Παρέμβασης.

Στο Δήμο Ηρακλείου λειτουργούν 7 Τοπικές Μονάδες Υγείας (ΤΟ.Μ.Υ.) και 6 Περιφερειακά Ιατρεία, εκ των οποίων εντός της Περιοχής Παρέμβασης χωροθετούνται τα παρακάτω:

- 1η ΤΟΜΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ, Διεύθυνση: Σπιναλόγκας & Αποστόλου Παύλου 22
- 4η ΤΟΜΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ, Διεύθυνση: Υακίνθου 9
- Δημοτικό Πολυδύναμο Ιατρικό και Κοινωνικό Κέντρο, Διεύθυνση: Υακίνθου 9

Ο μέσος ετήσιος αριθμός αφελουμένων για κάθε ΤΟ.Μ.Υ. ανέρχεται σε 2.718 άτομα.

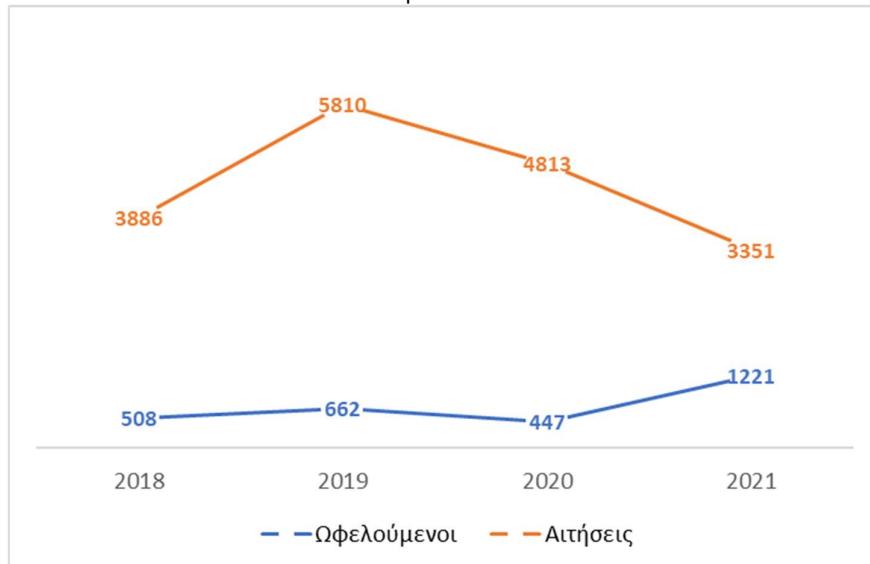
Επιπλέον, στο Δήμο Ηρακλείου υπάρχει και Δίκτυο Αυτόματων Εξωτερικών Απινιδωτών (ΑΕΑ), στα παρακάτω σημεία:

1. Πλατεία Λιονταριών, κεντρική είσοδος Βικελαίας Δημοτικής Βιβλιοθήκης, Μέγαρο Αχτάρικα
2. Πλατεία Δασκαλογιάννη κεντρική είσοδος Δημοτικού Κτιρίου Δημοτολογίου - Πολεοδομίας - Εφετείου
3. Πυροσβεστική Υπηρεσία, Πλατεία Κύπρου 5 - έναντι εισόδου Κηποθεάτρου «Ν. Καζαντζάκης»
4. Κέντρο Κοινότητας Δ. Ηρακλείου, Αρχιεπισκόπου Μακαρίου 22
5. Πλατεία Αγίου Μηνά
6. Πλατεία Κορνάρου
7. Κτίριο του πρώην Δημαρχείου Αλικαρνασσού, Διονυσίου 13 Α, Νέα Αλικαρνασσούς

Στο Δήμο Ηρακλείου λειτουργούν 45 παιδικοί και βρεφονηπιακοί σταθμοί, εκ των οποίων 21 είναι Δημόσιοι και 24 Ιδιωτικοί. Στο Διάγραμμα 2.1.3.γ.1 αποτυπώνεται η εξέλιξη των αιτήσεων και των αφελούμενων των δομών παιδικής φροντίδας του Δήμου Ηρακλείου την περίοδο 2018-2020. Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι το μεγαλύτερο μέρος των αιτήσεων διαχρονικά δεν καλύπτεται από τις δημόσιες δομές, καθώς οι διαθέσιμες θέσεις είναι πολύ λιγότερες. Ειδικότερα:

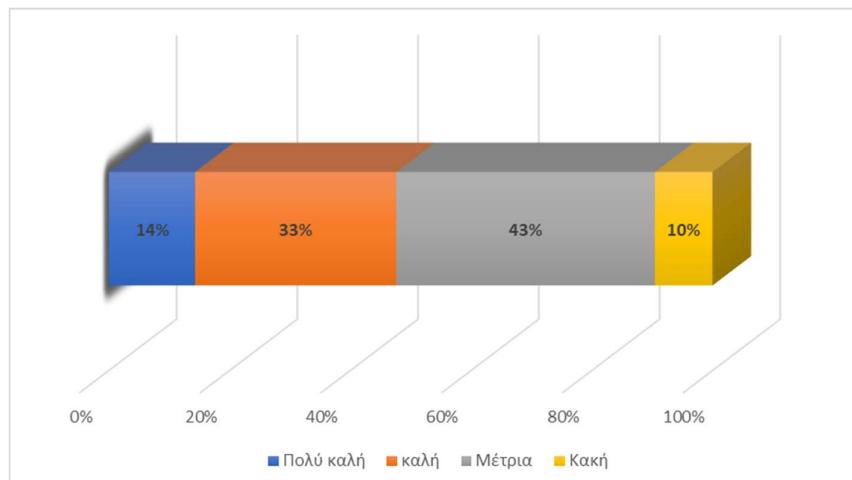
- το ποσοστό κάλυψης των αιτήσεων για βρέφη κάτω των 2,5 ετών φτάνει μόλις στο 22,20%
- για τα νήπια άνω των 2,5 ετών καλύπτεται μόλις το 51,31% των αιτήσεων.

Διάγραμμα 2.1.3.γ.1: Εξέλιξη Αιτήσεων & Ωφελούμενων Δημόσιων Δομών Παιδικής Φροντίδας Δήμου Ηρακλείου

Ταυτόχρονα, σημαντικές ανάγκες προκύπτουν και για τις υφιστάμενες δομές, καθώς το 19% χρησιμοποιείται με μίσθιση ή χρησιδάνειο / παραχώρηση, ενώ πάνω από τις μισές (53%) δομές παιδικής φροντίδας του Δήμου Ηρακλείου έχουν κατάσταση κάτω του μετρίου (Διάγραμμα 2.1.3.γ.2). Ειδικά στη Περιοχή Παρέμβασης, με βάση στοιχεία του Περιφερειακού Παρατηρητήριου Κοινωνικής Ένταξης, το σύνολο των δομών στεγάζεται σε κτίρια μέτριας κατάστασης. Σημειώνεται επίσης ότι το 95% των δομών συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις του ΠΔ 99/2017, ενώ το 75% από αυτές είναι προσβάσιμες από ΑμεΑ.

Διάγραμμα 2.1.3.γ.2: Κατάσταση κτιρίων που φιλοξενούνται οι Δομές Παιδικής Φροντίδας του Δήμου Ηρακλείου

Όπως και στην περίπτωση των νηπιαγωγείων, στο πλαίσιο ολοκλήρωσης – αναθεώρησης των Πολεοδομικών Μελετών αλλά και της εκπόνησης του Τοπικού Χωρικού Σχεδίου, πρέπει να προσεγγιστεί και το δίκτυο των νηπιαγωγείων με βάση τη διαχρονική ζήτηση, τα πρόσφατα στοιχεία για την σύνθεση ηλικιών και τις υφιστάμενες προδιαγραφές.

Στον Δήμο Ηρακλείου λειτουργούν τα παρακάτω 8 Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών:

1. Κ.Δ.Α.Π. Τριών Βαγιών
2. Κ.Δ.Α.Π. Αγίου Ιωάννη - Νέα Αλατσάτα
3. Κ.Δ.Α.Π. Ξηροποτάμου
4. Κ.Δ.Α.Π. Νέας Αλικαρνασσού
5. Κ.Δ.Α.Π. Κέντρου
6. Κ.Δ.Α.Π. Παλιανής
7. Κ.Δ.Α.Π. Τεμένους

Εντός της Περιοχής Παρέμβασης χωροθετείται μόνο το Κ.Δ.Α.Π. Κέντρου (Αγίου Τίτου 1), το οποίο σήμερα εξυπηρετεί 12 αφελούμενους, αλλά η δυναμικότητα του είναι 25 άτομα και αναμένεται να καλυφθούν άμεσα όλες οι θέσεις λόγω μεγάλης ζήτησης.

Στο Δήμο Ηρακλείου υπάρχουν 11 Κέντρα Κοινωνικής Φροντίδας - Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων (ΚΕ.ΚΟΙ.Φ.-Α.Π.Η.), που απευθύνονται σε όλους τους κατοίκους της κάθε Δημοτικής Κοινότητας, ανεξάρτητα από ηλικία, υγεία, θρησκεία και εθνικότητα, καθώς και σε όσους αντιμετωπίζουν ειδικές καταστάσεις, όπου απαιτείται άμεσα κοινωνική παρέμβαση ή μέριμνα για παραπομπή σε αρμόδιους φορείς. Επιπλέον, ο Δήμος διαθέτει Ξενώνα Φιλοξενίας Γυναικών, Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων, Κέντρο Αστέγων, Κέντρο Κοινότητας, Κοινωνικό Φαρμακείο και Κοινωνικό Παντοπωλείο.

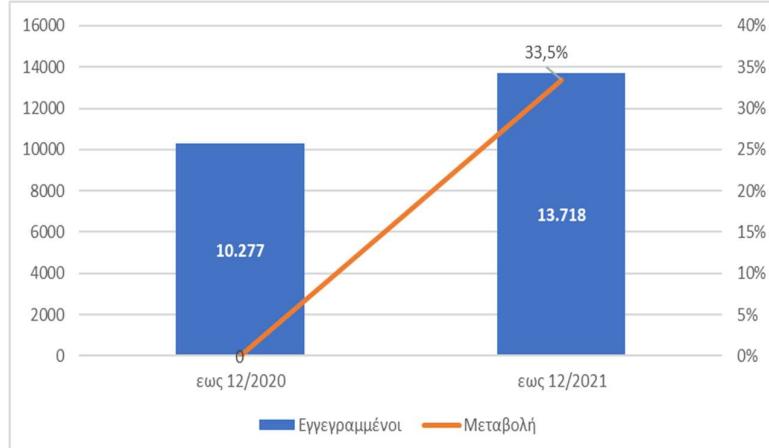
Από αυτά εντός της Περιοχής Παρέμβασης εντοπίζονται τα παρακάτω:

- ΚΕ.ΚΟΙ.Φ – Α.Π.Η. ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΑΣ, Βουρδουμπάδων 12, με αφελούμενους 27 νοικοκυριά
- ΚΕ.ΚΟΙ.Φ – Α.Π.Η ΤΑΛΩΣ, Μάχης Κρήτης & Ηφαίστου, με αφελούμενους 815 νοικοκυριά
- και το ΚΕ.ΚΟΙ.Φ – Α.Π.Η. ΚΕΝΤΡΟΥ, Δημοκρατίας 47-49, το οποίο αν και βρίσκεται εκτός της Περιοχής Παρέμβασης, με αφελούμενους 160 νοικοκυριά, εξυπηρετεί δημότες από την Περιοχή Παρέμβασης
- Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων, Ντεντιδάκηδων 40, με αφελούμενους 50 άτομα
- Κέντρο Αστέγων, Λ. Ικάρου 121, με 403 αφελούμενους
- Κέντρο Κοινότητας, Παράρτημα Ρομά και Κ.Ε.Μ., όπου μέσα στο 2021 εξυπηρετήθηκαν 37.000 άτομα
- Κοινωνικό Φαρμακείο, Μινωταύρου και Κυδωνίας, με αφελούμενους 420 νοικοκυριά
- Κοινωνικό Παντοπωλείο, Κόσμων 24, με 665 αφελούμενους.

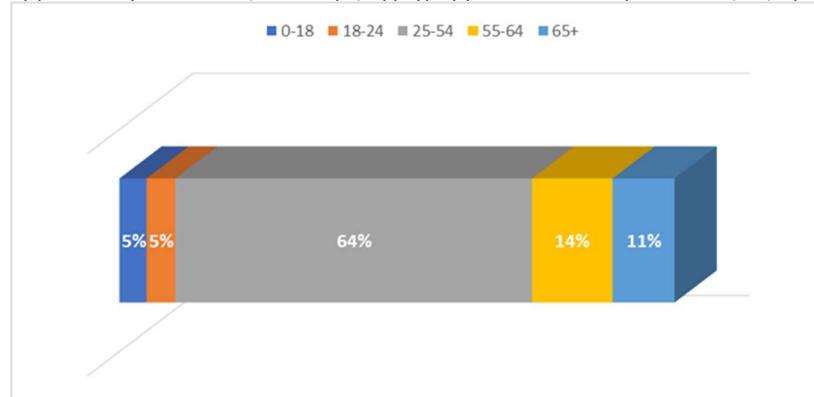
Οι εγγεγραμμένοι στα Κέντρα Κοινότητας αποτελούν μια ένδειξη για το κοινωνικό-οικονομικό προφίλ των ευάλωτων ομάδων του Δήμου Ηρακλείου, καθώς εκεί εξυπηρετούνται κυρίως οι λήπτες του προγράμματος για το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα (ΕΕΕ ή ΚΕΑ στο οποίο συμπεριλαμβάνεται το ΤΕΒΑ), δηλαδή οι ομάδες του πληθυσμού που διαβιούν σε συνθήκες ακραίας φτώχειας και αποστέρησης. Οι εγγεγραμμένοι στα Κέντρα Κοινότητας του Δήμου Ηρακλείου παρουσιάζουν αύξηση 33,5% από το 2020 στο 2021, ανήκουν κατά πλειοψηφία στις ηλικίες 25-54 και έχουν ελληνική υπηκοότητα σε ποσοστό 36% (Διαγράμματα 2.1.3.γ.3, 2.1.3.γ.4, 2.1.3.γ.5). Σημειώνεται επίσης ότι στο Διάγραμμα 2.1.3.γ.5 παρουσιάζεται η κατανομή των εγγεγραμμένων ειδικών ομάδων στο Κέντρο Κοινότητας Ηρακλείου, όπου αποτελούν το 9% (1.270 άτομα) του συνόλου των εγγεγραμμένων.

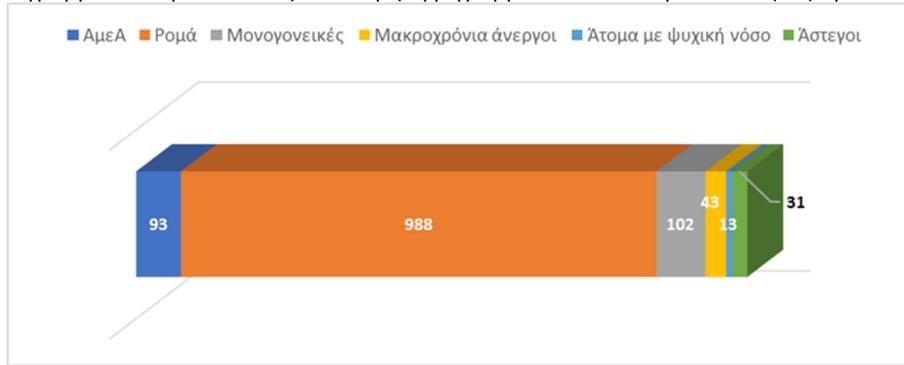
Διάγραμμα 2.1.3.γ.3: Εγγεγραμμένοι στα Κέντρα Κοινότητας (Κεντρικό, παράρτημα POMA και KEM)

Διάγραμμα 2.1.3.γ.4 Ηλικιακή κατανομή Εγγεγραμμένων στα Κέντρα Κοινότητας Ηρακλείου

Διάγραμμα 2.1.3.γ.5 Ηλικιακή κατανομή Εγγεγραμμένων στα Κέντρα Κοινότητας Ηρακλείου

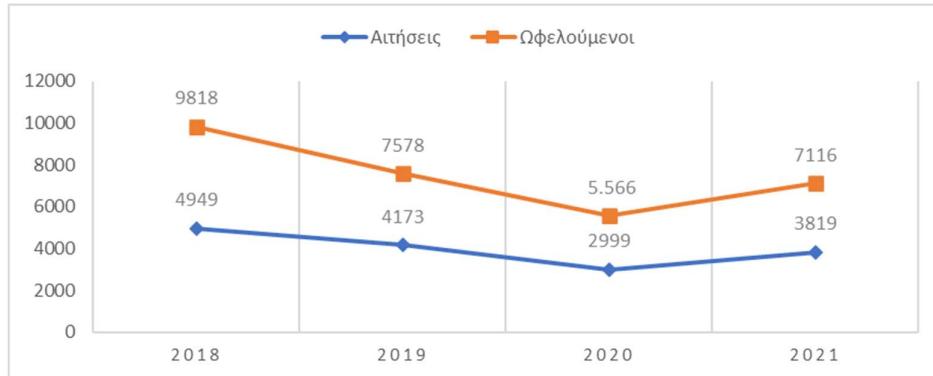

Για τα προβλήματα και τις ειδικές δράσεις για την αντιμετώπιση της φτώχειας αξιοποιήθηκαν πρόσφατα δεδομένα του Δήμου Ηρακλείου και του Περιφερειακού Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης. Την περίοδο 2018 – 2020 η εξέλιξη του αριθμού των αιτήσεων και των αφελούμενων του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος στο δήμο Ηρακλείου παρουσιάζουν πτωτική τάση, με τα στοιχεία να δείχνουν άνοδο για το 2021 (Διάγραμμα 2.1.3.γ.6). Ωστόσο, οι εξέλιξη των δικαιούχων επιδόματος στέγασης αυξάνονται σταθερά μεταξύ 2019 και 2021 (Διάγραμμα 2.1.3.γ.7).

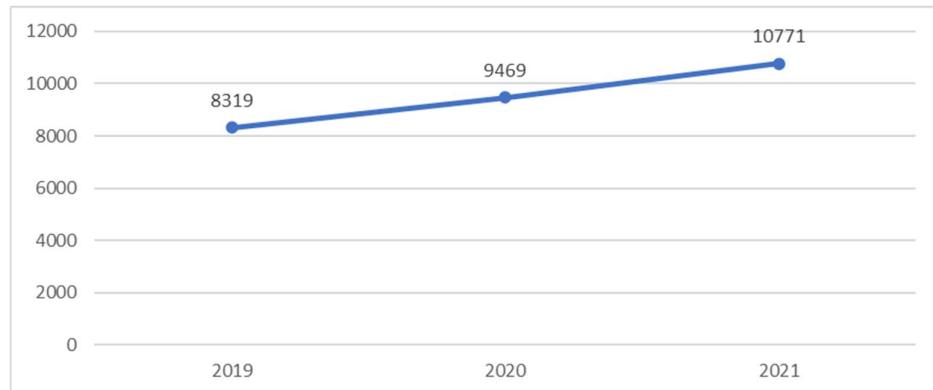
Για το Δήμο Ηρακλείου η κατανομή σε ποσοστά του δείκτη πολλαπλής αποστέρησης αποτυπώνεται στο Διάγραμμα 2.1.3.γ.8, ενώ στο χάρτη «Χάρτης 3.2. Κατανομή της αποστέρησης ανά κλιμάκιο σε Ηράκλειο και Χανιά» στο Παράρτημα I, παρουσιάζονται τα δεδομένα αυτά σε χωρική αποτύπωση. Με βάση τα παραπάνω, στο Ηράκλειο εντοπίζονται αρκετές αποστερημένες περιοχές, συγκριτικά με τα Χανιά, με τις πλέον

αποστερημένες περιοχές να βρίσκονται δυτικά στον Ξεροπόταμο (νότια του Παγκρήτιου Σταδίου) και στις συνοικίες Καμίνια και Δειλινά, εντός των ενετικών τειχών στις συνοικίες παλιάς λαχαναγοράς και Λάκου μέχρι το πάρκο Γεωργιάδη, ανατολικότερα στις συνοικίες του Πόρου και της Αγ. Αικατερίνης, στη Νέα Αλικαρνασσό, βόρεια στον οικισμό δυτικά της Αστυνομικής Διεύθυνσης Ηρακλείου και στον καταυλισμό στα ανατολικά του.³

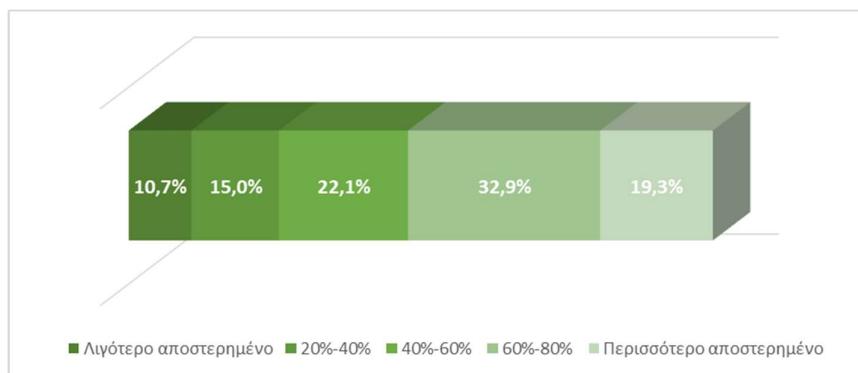
Διάγραμμα 2.1.3.γ.6: Εξέλιξη αιτήσεων και ωφελούμενων Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος στο δήμο Ηρακλείου

Διάγραμμα 2.1.3.γ.7: Εξέλιξη ωφελούμενων Επιδόματος Στέγασης στον δήμο Ηρακλείου

Διάγραμμα 2.1.3.γ.8: Κατανομή πολλαπλής αποστέρησης στον Δήμο Ηρακλείου

Ειδικότερα, με βάση τη μελέτη «Εντοπισμός & Ανάλυση Θυλάκων Τοπικής Αποστέρησης & Φτώχειας Χωρικοί Θύλακες Αποστέρησης (Εργαλεία Χαρτογράφηση)» του Περιφερειακού Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης, για τη μητροπολιτική περιοχή του Ηρακλείου ισχύουν τα παρακάτω:

³ Εντοπισμός & Ανάλυση Θυλάκων Τοπικής Αποστέρησης & Φτώχειας Χωρικοί Θύλακες Αποστέρησης (Εργαλεία Χαρτογράφηση), Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης, 2021

- εμφανίζονται θύλακες με αρκετά υψηλά ποσοστά δικαιούχων Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος (ΕΕΕ) σε ορισμένους οι τιμές είναι μεταξύ 13 και 26%, ενώ λιγότερες χωρικές ενότητες έχουν ποσοστά και άνω του 26%.
- οι μεγαλύτερες συγκεντρώσεις στεγαστικής αποστέρησης καταγράφονται στις κεντρικές εκτός των τειχών περιοχές (σε σχετική αντιστοιχία αλλά όχι και ταύτιση με τις περιοχές υψηλών ποσοστών ενοικίου) και ιδιαίτερα στο δυτικό άκρο της Περιοχής Παρέμβασης.

Με βάση στοιχεία της Δημοτικής Αστυνομίας, στην Περιοχή Παρέμβασης εντοπίζονται οι παρακάτω εστίες παραβατικότητας:

1. αυξημένες παραβιάσεις του ΚΟΚ
2. εγκαταλελειμμένα οχήματα
3. εστίες ρύπανσης σε εγκαταλελειμμένες οικίες
4. ακαθάριστα οικόπεδα επικίνδυνα για πυρκαϊά
5. φθορές δημόσιας περιουσίας

Από στοιχεία της ΕΛΑΣ προκύπτει ότι τα σοβαρότερα θέματα που παρουσιάζονται στην Περιοχή Παρέμβασης είναι τα ναρκωτικά και η ενδοοικογενειακή βία. Ωστόσο, υπάρχουν και στοιχεία μικροπαραβατικότητας όπως: η δράση επαιτών, Ρομά Ελληνικής και μη υπηκοότητας, οι μουσικοί του δρόμου και οι πλανόδιοι μικροπωλητές χωρίς άδεια, οι αυθαίρετες καταλήψεις κοινόχρηστων χώρων από καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος για την τοποθέτηση τραπεζοκαθισμάτων, οι καταλήψεις δημόσιων κτιρίων από ομάδες αναρχικών και η ηχορύπανση από νυχτερινά κέντρα.

Τέλος, σημειώνεται ότι στην περιοχή της Αγίας Τριάδας εντοπίζεται θύλακας μικροπαραβατικότητας και προβλημάτων καθαριότητας.

δ. Φυσικό περιβάλλον – κλίμα και κλιματική αλλαγή

Τα χαρακτηριστικά του κλίματος και οι επιπτώσεις από την κλιματική αλλαγή προσεγγίζονται με βάση στοιχεία από:

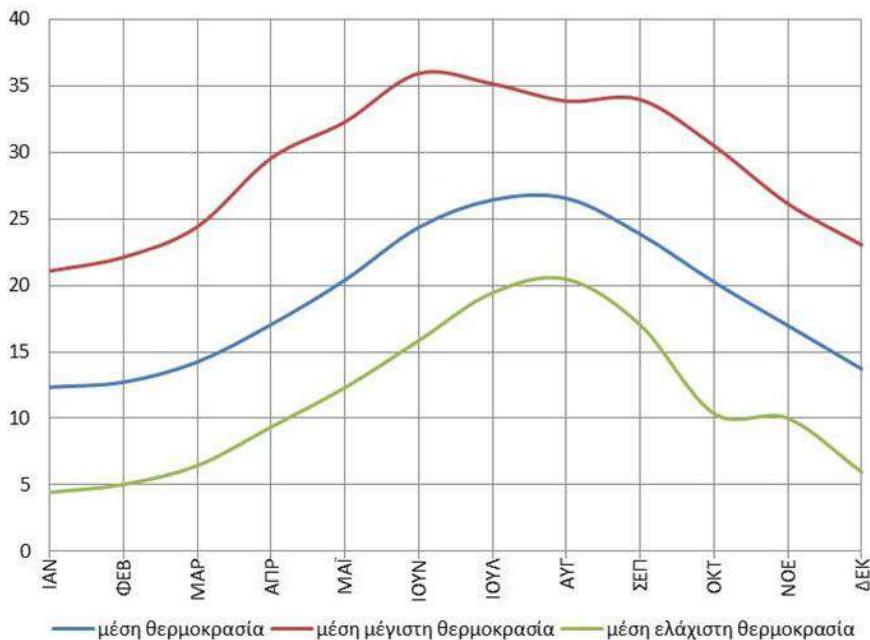
- το ΠΕΣΠΙΚΑ Κρήτης
- κλιματικά στοιχεία από την EMY
- το ΣΔΛΑΠ
- το ΣΔΑΕΚ

Θερμοκρασία

Από τις καταγραφές στο πλαίσιο του ΠΕΣΠΙΚΑ Κρήτης, προκύπτει ότι στον Μ.Σ. Ηρακλείου του ΕΑΑ, για την χρονική περίοδο Μάιος 2006 έως Απρίλιος 2017, η μέση ετήσια θερμοκρασία είναι $19,07^{\circ}\text{C}$. Ο θερμότερος μήνας είναι ο Αύγουστος με μέση θερμοκρασία $26,54^{\circ}\text{C}$, ενώ ο ψυχρότερος είναι ο Ιανουάριος με μέση θερμοκρασία $12,34^{\circ}\text{C}$. Τη μεγαλύτερη μέση μέγιστη θερμοκρασία παρουσιάζει ο μήνας Ιούνιος με $35,92^{\circ}\text{C}$ ενώ τη μικρότερη μέση μέγιστη θερμοκρασία παρουσιάζει ο μήνας Ιανουάριος με $21,07^{\circ}\text{C}$. Τη μεγαλύτερη μέση ελάχιστη θερμοκρασία παρουσιάζει ο μήνας Αύγουστος με $20,46^{\circ}\text{C}$ ενώ τη μικρότερη μέση ελάχιστη θερμοκρασία παρουσιάζει ο μήνας Ιανουάριος με $4,44^{\circ}\text{C}$.

Στο Διάγραμμα 2.1.3.δ.1, παρουσιάζεται διαγραμματικά η διακύμανση της μέσης, της μέσης μέγιστης και της μέσης ελάχιστης θερμοκρασίας ανά μήνα για τον Μετεωρολογικό Σταθμό Ηρακλείου, κατά την περίοδο 05/2006 έως 04/2017, όπως αποτυπώθηκε στο πλαίσιο του ΠΕΣΠΙΚΑ.

Διάγραμμα 2.1.3.δ.1 : Μέση, μέση ελάχιστη και μέση μέγιστη θερμοκρασία, ανά μήνα (Μ.Σ. Ηρακλείου)⁴

Στο πλαίσιο του ΠΕΣΠΙΚΑ εκτιμάται ότι τις επόμενες δεκαετίες, θα παρουσιαστεί άνοδος τόσο της μέσης θερμοκρασίας (°C) στην Περιφέρεια Κρήτης όσο και της μέγιστης και ελάχιστης θερμοκρασίας, σε σχέση με την περίοδο 1981 – 2000 (περίοδος αναφοράς), σε όλα τα σενάρια και τις χρονικές περιόδους που μελετήθηκαν. Σημειώνεται ότι οι μέσες, μέσες ελάχιστες και μέσες μέγιστες θερμοκρασίες της θερινής περιόδου αναμένεται να αυξηθούν περισσότερο (λίγο πάνω από 5°C) από τη μέση ετήσια θερμοκρασία (4.36 ± 0.63 στο δυσμενέστερο σενάριο). Ταυτόχρονα, ο αριθμός των ημερών που η μέγιστη θερμοκρασία θα υπερβαίνει τους 35°C, θα αυξηθεί από 3 μέρες κατά το εγγύς μέλλον έως και κατά 22 ημέρες περίπου σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα.

Με βάση τα παραπάνω, μία σημαντική επίπτωση της ανόδου της θερμοκρασίας είναι η αυξανόμενη ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας για ψύξη, σε όλα τα εξεταζόμενα σενάρια και χρονικούς ορίζοντες του ΠΕΣΠΙΚΑ, με ταυτόχρονη μείωση των αναγκών για θέρμανση. Επιπλέον, οι αυξημένες θερμοκρασίες και ιδιαίτερα τα κύματα καύσωνα θα επηρεάσουν σημαντικά τη θερμική άνεση στο αστικό κέντρο, καθώς και την απόδοση και παραγωγικότητα των εργαζομένων.

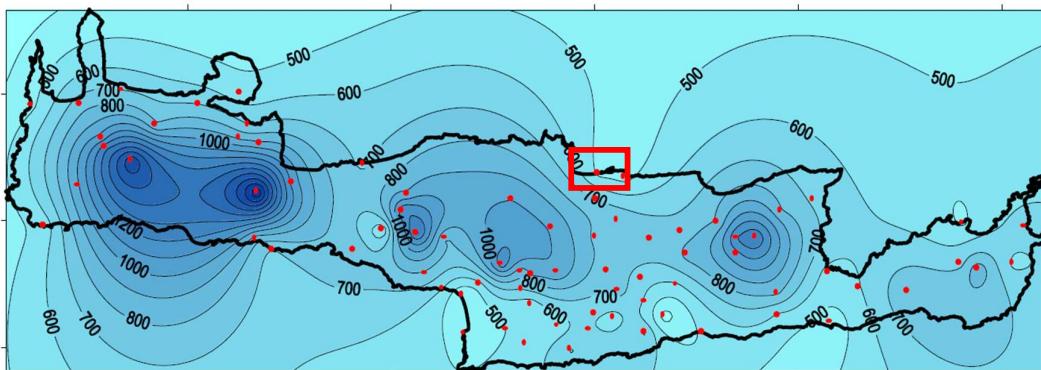
Βροχόπτωση

Σύμφωνα με τα στοιχεία που προκύπτουν από τον ακόλουθο βροχομετρικό χάρτη (Εικόνα 2.1.3.δ.1), προκύπτει ότι η περιοχή του Ηρακλείου, εντάσσεται στη ζώνη με ύψος βροχής 400 - 600mm, η οποία εμφανίζεται στα χαμηλότερα υψόμετρα και κυρίως στις παράκτιες περιοχές του βόρειου, ανατολικού και νότιου - νοτιοανατολικού τμήματος του νησιού.

Η Περιοχή Παρέμβασης δεν εμφανίζει διαφοροποιημένες ζώνες γιατί όπως φαίνεται στην Εικόνα ... εντάσσεται στο σύνολό της στην ενότητα με ύψος βροχής 400 - 600mm.

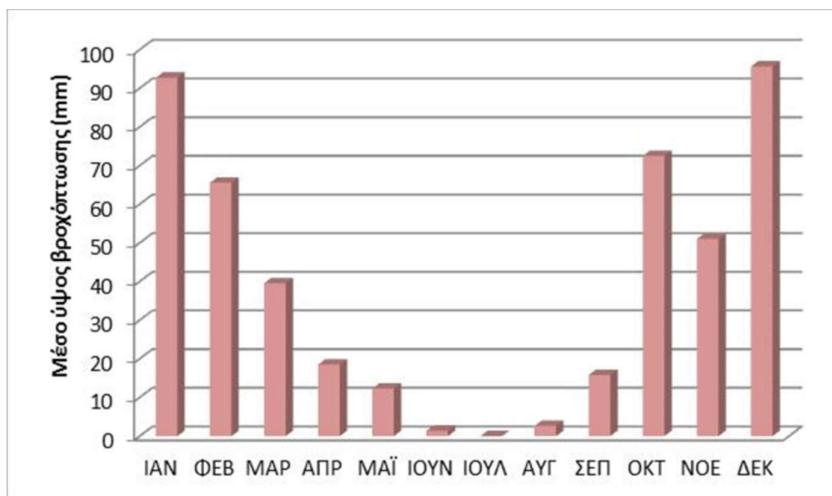
Ταυτόχρονα⁴ ΠΕΣΠΙΚΑ Κρήτης, ΕΑΑ – Μ.Σ. Ηρακλείου, περίοδος 05/2006 έως 04/2017

Εικόνα 2.1.3.δ.1 : Βροχομετρικός χάρτης Κρήτης (με κόκκινο τετράγωνο σημειώνεται η θέση της Περιοχής Παρέμβασης)⁵

Σύμφωνα με τις μετρήσεις που έγιναν στο Μ.Σ. Ηρακλείου για την χρονική περίοδο 2006-2017 στο πλαίσιο του ΠΕΣΠΚΑ, παρατηρήθηκε ότι η συνολική μέση ετήσια βροχόπτωση ανέρχεται σε 467,72 mm, ενώ οι μήνες του χειμώνα παρουσιάζουν το μεγαλύτερο μέσο ύψος βροχόπτωσης με μέγιστη τιμή για τον μήνα Ιανουάριο 92,75 mm. Υψηλές βροχοπτώσεις πέραν των χειμερινών μηνών παρουσιάζει και ο μήνας Οκτώβριος με μέσο ύψος 72,49 mm. Το μικρότερο μέσο ύψος βροχόπτωσης παρουσιάζει ο μήνας Ιούλιος με 0,02 mm. (Διάγραμμα 2.1.3.δ.2)

Διάγραμμα 2.1.3.δ.2 : Μέσο ύψος βροχόπτωσης (mm), ανά μήνα (Μ.Σ. Ηρακλείου)⁶

Στο πλαίσιο του ΠΕΣΠΚΑ, οι κλιματικές προσομοιώσεις έδειξαν ότι σε επίπεδο Περιφέρειας σε όλα τα σενάρια παρουσιάζεται τόσο σταδιακή μείωση της βροχόπτωσης όσο και του αριθμού των υγρών ημερών του έτους. Ωστόσο, η μέγιστη ποσότητα νερού που κατακρημνίζεται εντός 24ώρου και εντός 48ώρου αναμένεται να αυξηθεί στα βόρεια παραθαλάσσια τμήματα του Δήμου Ηρακλείου, με επακόλουθο τον αναμενόμενο μεγαλύτερο κίνδυνο πλημμύρας.

Άνεμοι

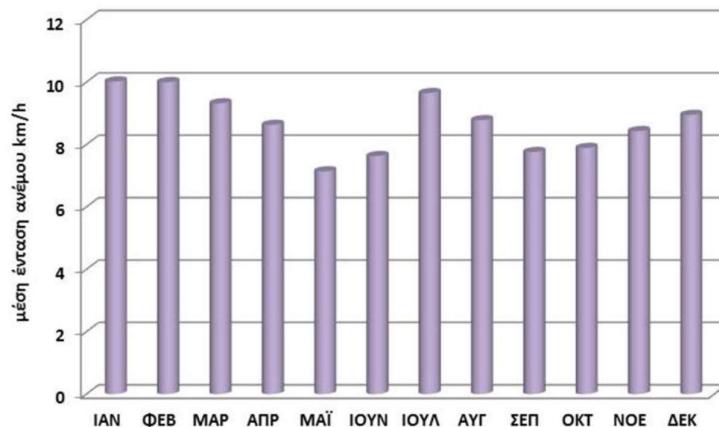
Από τα στοιχεία που έχουν καταγραφεί στον Μ.Σ. Ηρακλείου, στο πλαίσιο του ΠΕΣΠΚΑ, προκύπτει ότι στο Ηράκλειο οι άνεμοι έχουν επικρατούσα διεύθυνση Βόρειο-Βόρειο δυτική (ΒΒΔ) για τους περισσότερους μήνες του έτους. Το εύρος της μέσης μηνιαίας έντασης κυμαίνεται από 7,14 έως 10,02 km/h. Η μέση ετήσια ένταση ανέμου είναι 8,68 km/h. Πιο αναλυτικά, ο μήνας με την μεγαλύτερη μέση ένταση ανέμου για το χρονικό διάστημα των

⁵ Μελέτη Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Υδατικών Πόρων Κρήτης, 2003

⁶ ΠΕΣΠΚΑ Κρήτης, ΕΑΑ – Μ.Σ. Ηρακλείου, περίοδος 05/2006 έως 04/2017

τιμών μας είναι ο Ιανουάριος με 10,02 km/h ενώ ο μήνας με την μικρότερη μέση ένταση ανέμου είναι ο Μάιος με 7,14 km/h. (Διάγραμμα 2.1.3.δ.3)

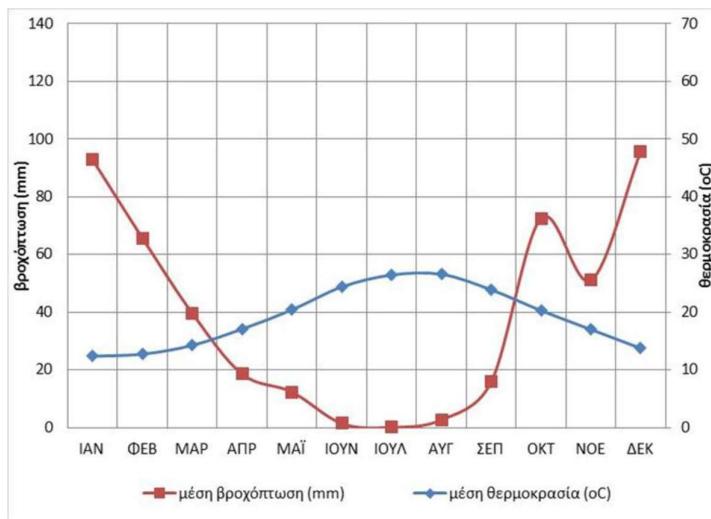
Διάγραμμα 2.1.3.δ.3 : Μέση ένταση ανέμου, ανά μήνα (Μ.Σ. Ηρακλείου)⁷

Βιοκλιματικά χαρακτηριστικά

Στο ομβροθερμικό διάγραμμα για τον εξεταζόμενο Μ.Σ. Ηρακλείου του ΕΑΑ στο πλαίσιο του ΠΕΣΠΚΑ, για την περίοδο 2006-2017, που παρουσιάζεται στο Διάγραμμα 2.1.3.δ.4, παρατηρείται ότι η ξηρή περίοδος περιλαμβάνει τους μήνες από αρχές Απριλίου μέχρι τα τέλη Σεπτεμβρίου, την εποχή δηλαδή που η τιμή της θερμοκρασίας είναι μεγαλύτερη από την τιμή της βροχόπτωσης.

Διάγραμμα 2.1.3.δ.4 : Ομβροθερμικό διάγραμμα για τον Μ.Σ. Ηρακλείου⁸

Άξιοποιώντας τα διαθέσιμα κλιματικά δεδομένα για την περίοδο 1955-2010 από την ΕΜΥ, για την περίοδο 2006-2017 από το ΠΕΣΠΚΑ και τα μηνιαία κλιματικά δελτία της ΕΜΥ για το 2022, δημιουργείται το παρακάτω συνδυαστικό ομβροθερμικό διάγραμμα (Διάγραμμα 2.1.3.δ.5) και συμπεραίνεται ότι:

- η μέση μηνιαία θερμοκρασία για τις περιόδους 1955-2010 και 2006-2017 δεν έχει μεγάλες αποκλίσεις, ωστόσο οι πρώτοι μήνες του έτους ήταν πιο θερμοί την περίοδο 2006-2017, γεγονός που συνάδει με την μείωση των αναγκών για θέρμανση με την πάροδο των ετών

⁷ ΠΕΣΠΚΑ Κρήτης, ΕΑΑ – Μ.Σ. Ηρακλείου, περίοδος 05/2006 έως 04/2017

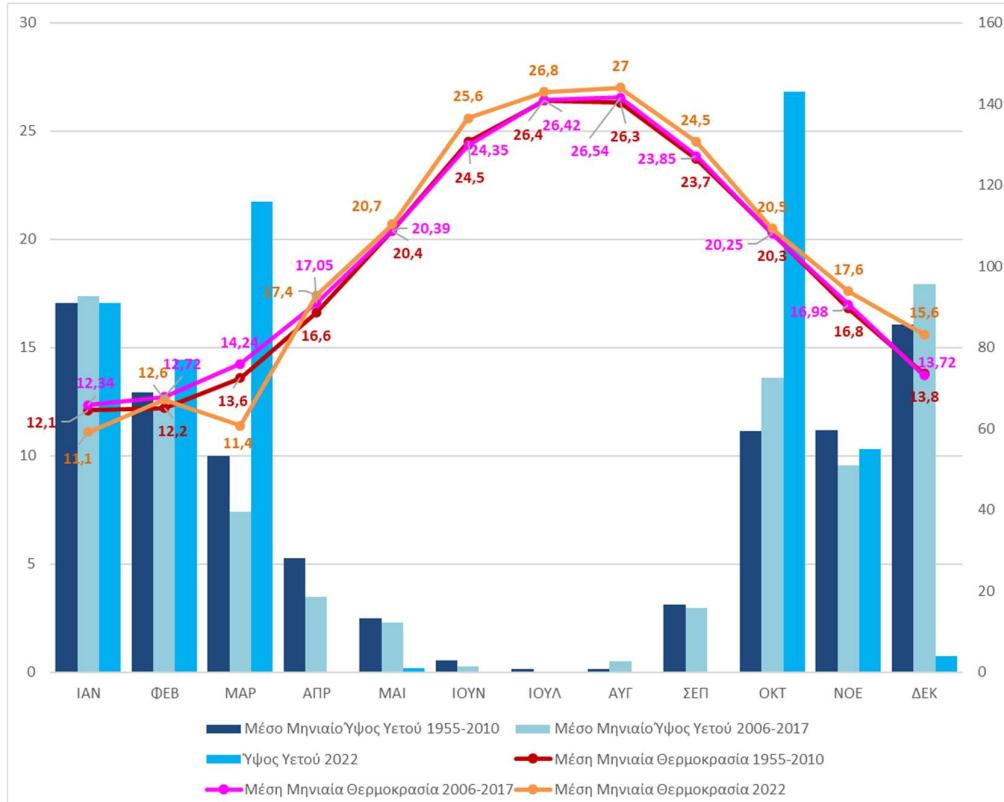
⁸ ΠΕΣΠΚΑ Κρήτης, ΕΑΑ – Μ.Σ. Ηρακλείου, περίοδος 05/2006 έως 04/2017

- η μέση μηνιαία θερμοκρασία για το 2022 ήταν υψηλότερη των αντίστοιχων μέσων θερμοκρασιών των περιόδων 1955-2010 και 2006-2017 για το μεγαλύτερο μέρος του έτους (από τον Απρίλιο και μετά). Σημειώνεται ότι πέρα από θερμότερους καλοκαιρινούς μήνες, σημαντική απόκλιση παρουσιάζεται στο τελευταίο διάμηνο του έτους με τον Δεκέμβρη ειδικά να είναι θερμότερος κατά σχεδόν 2°C.
- το μέσο ύψος υετού παρουσιάζεται μειωμένο για την περίοδο 2006-2017 συγκριτικά με τα έτη 1955-2010 για την πλειονότητα του έτους
- το 2022 για σχεδόν το μισό έτος υπάρχει πλήρης ανομβρία σε αντίθεση με τα δεδομένα προηγούμενων ετών, όπου ύψη υετού κάτω από 5mm παρατηρούνταν μόνο για τους 3 θερινούς μήνες
- παρά τις πιο αυξημένες θερμοκρασίες κατά τη διάρκεια του έτους, οι μήνες Ιανουάριος και Μάρτιος ήταν σημαντικά πιο ψυχροί το 2022 από τις μέσες θερμοκρασίες των άλλων περιόδων, με το ύψος υετού για τον Μάρτιο 2022 να είναι υπερδιπλάσιο από το μέσο ύψος για τις περιόδους 1955-2010 και 2006-2017, ενώ και τον Οκτώβριο 2022 το ύψος υετού είναι διπλάσιο από το μέσο μέγεθος των άλλων εξεταζόμενων περιόδων

Συνεπώς, παρατηρείται αύξηση των θερμοκρασιών με ταυτόχρονη μείωση των βροχοπτώσεων, ωστόσο σημαντικό εύρημα είναι οι έντονες διακυμάνσεις των κλιματικών συνθηκών σε σχέση με την κλιματολογία των προηγούμενων ετών με εμφάνιση ασυνήθιστων φαινομένων που περιλαμβάνουν:

- έντονες βροχοπτώσεις
- μακρές περίοδοι ξηρασίας
- αύξηση της θερμοκρασίας με έντονες διακυμάνσεις
- διασυνοριακή μεταφορά μεγάλης συγκέντρωσης σκόνης⁹

Διάγραμμα 2.1.3.δ.5 : Ομβροθερμικό διάγραμμα των περιόδων 1955-2010, 2006-2017 και 2022

⁹ ΣΔΑΕΚ

Ακραία Μετεωρολογικά Φαινόμενα

Από την μελέτη του ΠΕΣΠΚΑ, καταγράφεται η γεωγραφική κατανομή όλων των θέσεων εμφάνισης θαλάσσιων σιφώνων, όπου κάθε σημείο στην Εικόνα 2.1.3.δ.2 αντιπροσωπεύει μια ημέρα. Πολλαπλά γεγονότα θαλάσσιων σιφώνων της ίδιας ημέρας και του ίδιου τόπου μπορεί να αντιπροσωπεύονται από ένα σημείο. Οι θαλάσσιοι σίφωνες μπορούν να εμφανιστούν σε όλες τις θαλάσσιες περιοχές, αλλά συχνότερα στους κόλπους, στις εσωτερικές πλωτές οδούς και στα νησιά. Ωστόσο, η δεκαπενταετής περίοδος συστηματικής καταγραφής δεδομένων (2000 - 2014) δείχνει ότι οι σχηματισμοί αυτοί συμβαίνουν συχνότερα στις δυτικές περιοχές της Ελλάδας και στη βόρεια παράκτια περιοχή της Κρήτης.

Εικόνα 2.1.3.δ.2 : Κατανομή έντασης ανεμοστρόβιλων (κόκκινες κουκκίδες) την περίοδο 2000 – 2014¹⁰

Υδάτινοι πόροι – Πλημμύρες

Το παράκτιο τμήμα του Ηρακλείου εμφανίζεται διαφοροποιημένο, τόσο ως προς τις επιπτώσεις στο υπόγειο υδατικό σύστημα αλλά και την εκτιμώμενη πιθανότητα εμφάνισης πλημμυρικών φαινομένων.

Στο πλαίσιο του Σχεδίου Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Κρήτης (ΦΕΚ 2687/Β/06-07-2018) ορίστηκαν Ζώνες Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας (ΖΔΥΚΠ). Η Περιοχή Παρέμβασης εντάσσεται εξ ολοκλήρου στην ζώνη «Χαμηλή ζώνη λεκανών ρεμάτων Ηρακλείου» - GR13RAK0009, η οποία αποτυπώνεται στο απόσπασμα χάρτη «Φυσικό & Αστικό Περιβάλλον» στο Παράρτημα I. Σημειώνεται ότι στην ευρύτερη περιοχή γύρω από τα ρέματα Γαλανός και Γιόφυρος (εντός Περιοχής Παρέμβασης), εντοπίζονται περιοχές με ιστορικές πλημμύρες αλλά και ζώνη με δυνητικά υψηλό κίνδυνο πλημμύρας. Στο πλαίσιο του ΣΔΛΑΠ, καταγράφεται επίσης ότι παρατηρείται υφαλμύριση κυρίως στις γεωτρήσεις που βρίσκονται σε κοντινή απόσταση από τα ρέματα Γαλανός και Γιόφυρος (εντός Περιοχής Παρέμβασης).

Ειδικότερα, στο πλαίσιο των γενικών κατευθύνσεων του «Σχεδίου Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας των Λεκανών Απορροής Ποταμών του υδατικού διαμερίσματος Κρήτης (GR13)» εξετάστηκαν τα δύο κυριότερα ρέματα της Περιοχής Παρέμβασης, ο Γιόφυρος και ο Συλαμιανός (Κατσαμπαδιανός).

Ο ποταμός Γιόφυρος είναι από τα μεγαλύτερα επιφανειακά υδάτινα σώματα της Κρήτης με μήκος περίπου 36,9 χλμ και λεκάνη απορροής 183,8 km². Σημαντικοί συμβάλλοντες κλάδοι είναι το ρέμα Διακονιάρης και το ρέμα Χαλαυριανός επί του οποίου κατασκευάζεται αρδευτικό φράγμα. Ο ποταμός Γιόφυρος ξεκινάει από περιοχή καλλιέργειας αμπελιού σε υψόμετρο περίπου 680μ. Κατευθύνεται βορειοανατολικά παράλληλα με την ΕΟ

¹⁰ ΠΕΣΠΚΑ Κρήτης

Ηρακλείου-Φαιστού, περνάει ανατολικά της Αγ. Βαρβάρας συνεχίζει διασχίζοντας αμπέλια και ελαιώνες μέχρι τον Κάμπο όπου η κατεύθυνση του γίνεται βόρεια. Στη συνέχεια κινείται παράλληλα με την επαρχιακή οδό Ηρακλείου-Πραιτώριας. Στην αστική περιοχή πριν συναντήσει τον BOAK παρουσιάζει έντονους μαιανδρισμούς. Συνεχίζει εντός αστικής περιοχής του Ηρακλείου, διασχίζει τις λεωφόρους 62 Μαρτύρων και Σοφοκλή Βενιζέλου και εκβάλλει στη θάλασσα στην περιοχή του Παγκρήτου Σταδίου. Τα αίτια εμφάνισης πλημμυρικών φαινομένων από τις υπερχειλίσεις του Γιόφυρου που έχουν σημειωθεί κατά καιρούς, είναι τα ακόλουθα:

- Ανεπάρκεια διατομών υπαρχουσών γεφυρών.
- Έξαρση των καταλήψεων – καταπατήσεων της κοίτης με μπαζώματα τόσο στις αστικές περιοχές όσο και στις περιοχές με έντονη αγροτική εκμετάλλευση (θερμοκήπια).
- Έλλειψη ολοκληρωμένων αντιπλημμυρικών έργων (αναχώματα, έργα συγκράτησης φερτών υλών στην ορεινή λεκάνη κλπ).
- Παρουσία στην πεδινή κοίτη έντονης βλάστησης (κυρίως καλαμιές) και δυσκολία σε πολλές περιπτώσεις πρόσβασης για τον καθαρισμό
- Έντονη δόμηση στις παρόχθιες περιοχές.

Το ρέμα Συλαμιανός (Κατσαμπαδιανός) έχει μήκος περίπου 16,9 χλμ και η λεκάνη απορροής του έχει έκταση 42,4 km². Ξεκινά λίγο βόρεια του Βαθύπετρου σε υψόμετρο περίπου 607μ και κατευθύνεται βόρεια. Διασχίζει τις Άνω Αρχανές εγκιβωτισμένο σε κλειστή διατομή και συνεχίζει βόρεια, διερχόμενο από θαμνώδεις περιοχές και ελαιώνες. Περνά ανατολικά της Κνωσού, δυτικά της Καλλιθέας και με κατεύθυνση βιορειοδυτική εισέρχεται στην αστική περιοχή. Στη συνέχεια διασχίζει τον BOAK και μετά από περίπου 450μ συναντά τη λεωφόρο Στέλιου Καζαντζίδη. Στη θέση αυτή εισέρχεται σε δίδυμη κιβωτοειδή διατομή και μέσω αυτής οδεύοντας κάτω από την οδό, καταλήγει στη θάλασσα στην περιοχή του λιμανιού του Ηρακλείου. Έχει γίνει από την Περιφέρεια, προ 25 ετίας περίπου, διευθέτηση στο τελευταίο τμήμα του ως την εκβολή του στο λιμάνι, με δίδυμο πλακοσκεπή οχετό σε μήκος 600 μέτρων, στα πλαίσια της κατασκευής του δρόμου Ηράκλειο - Βιάννος (οδός Καζαντζίδη) και γενικά το ρέμα δεν παρουσιάζει ιδιαίτερα προβλήματα υπερχειλίσεων. Το υπόλοιπο τμήμα μέχρι την εθνική οδό έχει οριοθετηθεί από τη ΔΕΥΑΗ.

Έγινε υδραυλικός έλεγχος στον ποταμό Γιόφυρο και στο ρέμα Συλαμιανό (Κατσαμπαδιανό), για περιόδους επαναφοράς 50, 100 και 1000 ετών. Συγκεκριμένα προκύπτει ότι για τον ποταμό Γιόφυρο εμφανίζεται δυνητικά μία πλημμυρική έκταση η οποία είναι αρκετά σημαντική και πολλές φορές έχει επιβεβαιωθεί σε διάφορα σημεία και στην πράξη, ενώ για το ρέμα Συλαμιανό (Κατσαμπαδιανό), για περίοδο επαναφοράς 50 ετών η υπάρχουσα διευθέτηση κάτω από την οδό Σ. Καζαντζίδη επαρκεί, αλλά για περίοδο επαναφοράς 100 ετών, υπάρχει κίνδυνος να σημειωθούν κάποιες υπερχειλίσεις με περιορισμένης έκτασης πλημμύρες.

Στο πλαίσιο του ΠΕΣΠΚΑ Κρήτης, εκτιμάται ότι ο Δήμος Ηρακλείου είναι ανάμεσα στους Δήμους με τις υψηλότερες τιμές τρωτότητας ως προς τα πλημμυρικά φαινόμενα σε όλα τα σενάρια. Σημειώνεται ότι η διακύμανση των ετήσιων βροχοπτώσεων σε συνδυασμό με την αυξημένη έντασή τους εκτιμάται ότι αυξάνουν τον κίνδυνο αιφνίδιων πλημμυρών, καθώς και καθηζήσεων και κατολισθήσεων.

Άνοδος της στάθμης της θάλασσας – Διάβρωση ακτών

Οι παράκτιες περιοχές της Κρήτης και ειδικότερα αυτές που εντοπίζονται στο βόρειο τμήμα του νησιού, είναι ιδιαίτερα εκτεθειμένες και ευαίσθητες σε κινδύνους που προέρχονται από την άνοδο της στάθμης της θάλασσας (ΑΣΘ). Από την Εικόνα 2.1.3.δ.3 προκύπτει ότι το παράκτιο μέτωπο του Ηρακλείου βρίσκεται σε περιοχές υψηλού βαθμού επικινδυνότητας λόγω της ανόδου της στάθμης. Στην παράκτια ζώνη της Κρήτης, ο ρυθμός ανύψωσης κυμαίνεται από 0,7 έως 4 χλστ./έτος.

Σημαντικό ρόλο στην τρωτότητα μιας παράκτιας περιοχής στην άνοδο της στάθμης της θάλασσας έχουν η παράκτια μορφολογία και ο ρυθμός διάβρωσης, ο οποίος εκτός από φυσικούς παράγοντες όπως οι ιδιαίτερα ισχυροί άνεμοι και οι θυελλογενείς κυματισμοί επηρεάζεται και από τις ανθρωπογενείς παρεμβάσεις (παράκτια τεχνικά έργα, αστικοποίηση, έργα διευθέτησης ποταμών κλπ). Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του Ευρωπαϊκού

προγράμματος για την αειφόρο διαχείριση της παράκτιας διάβρωσης (Erosion 2004), το 65,8% της ακτογραμμής της Κρήτης βρίσκεται σε υψηλό κίνδυνο διάβρωσης.

Συμπληρωματικά με τα παράκτια έργα που αφορούν την εκμετάλλευση της παράκτιας ζώνης και την εγκατάσταση πολύμορφων δραστηριοτήτων, τα προβλήματα που προκύπτουν από τη διάβρωση των ακτών του νησιού δημιουργούν την ανάγκη αναζήτησης τρόπων προστασίας. Σύμφωνα με το ΠΕΣΠΚΑ, οι παράκτιες περιοχές της ΔΕ Ηρακλείου εντάσσονται στις περιοχές 1^{ης} προτεραιότητας για τη λήψη μέτρων απέναντι στην κλιματική αλλαγή. Η ανάγκη άμεσης επέμβασης αντιδιαβρωτικής προστασίας στο παράκτιο μέτωπο της Περιοχής Παρέμβασης εντείνεται από το γεγονός ότι κινδυνεύουν και επηρεάζονται άμεσα μνημεία διεθνούς σημασίας (παραθαλάσσιο τμήμα Ενετικών τειχών, φρούριο Κούλε) και διατηρητέα κτίρια (Παλιά Ηλεκτρική). Σημειώνεται ότι στο παράκτιο τμήμα του Δήμου Ηρακλείου και εντός της Περιοχής Παρέμβασης βρίσκονται εν εξελίξει τα αντιδιαβρωτικά έργα στον κόλπο Δερματά.

Εικόνα 2.1.3.δ.3: Χάρτης βαθμού επικινδυνότητας λόγω της ανόδου της στάθμης της θάλασσας (ΑΣΘ), σε χρονικό ορίζοντα των 50 ετών¹¹

Αστική Θερμική νησίδα (ΑΘΝ)

Η προσέγγιση για το φαινόμενο της αστικής θερμικής νησίδας στηρίζεται συνδυαστικά στις επιπτώσεις από την κλιματική αλλαγή, που συναρτώνται με την θερμική άνεση πληθυσμού και στα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά του δημόσιου χώρου και του δομημένου περιβάλλοντος, λαμβάνοντας υπόψη παραμέτρους¹² που συναρτώνται με το φαινόμενο της θερμικής νησίδας και είναι:

- Η αυξημένη επανεκπομπή θερμικής ακτινοβολίας από τον ουρανό, αυξημένα επίπεδα ατμοσφαιρικής ρύπανσης, που εμποδίζουν την διαφυγή της θερμικής ακτινοβολίας
- Η μειωμένη κυκλοφορία αέρα στον αστικό ιστό, η γεωμετρία των δρόμων (αναλογία πλάτους και ύψους των κτιρίων που τους ορίζουν) σε συνάρτηση με την πυκνότητα δόμησης επηρεάζει τον τρόπο ροής του ανέμου.
- Η ανθρωπογενής θερμότητα, αύξηση θερμοκρασίας σε επαγγελματικές περιοχές (π.χ. βιομηχανία), σε περιοχές με αυξημένη κίνηση οχημάτων και σε περιοχές όπου συγκεντρώνονται κτίρια με μεγάλες θερμικές απώλειες
- Η μειωμένη εξάτμιση και διαπνοή, η μικρή αναλογία επιφανειών νερού και πρασίνου

¹¹ Σχεδιασμός του Παράκτιου Χώρου στην εποχή της κλιματικής αλλαγής, Λουκογεωργάκη και συν. 2013

¹² «Το αστικό μικροκλίμα. Βιοκλιματικές παρεμβάσεις για τη βελτίωση του» Φλώρα-Μαρία Μπουγιατιώτη

- Τα υλικά που χρησιμοποιούνται στις εξωτερικές επιφάνειες των κτιρίων και των υπαίθριων χώρων, το σκούρο χρώμα συνεπάγεται μεγάλη θερμική απορρόφηση, ενώ η αυξημένη θερμοχωρητικότητα έχει ως αποτέλεσμα τη διατήρηση υψηλών θερμοκρασιών στα υλικά για μεγάλα χρονικά διαστήματα.

Όπως ήδη αναφέρθηκε στην ενότητα Θερμοκρασία, σύμφωνα με το ΠΕΣΠΚΑ, αναμένεται σημαντική αύξηση τόσο των μέσων θερμοκρασιών σε όλα τα σενάρια που εξετάστηκαν, όσο και ειδικότερων δεικτών που είναι καίριοι για τη θερμική άνεση, όπως του αριθμού των ημερών με θερμοκρασίες μεγαλύτερες των 35°C , ο αριθμός των ημερών με ανάγκες για ψύξη, ο αριθμός των ημερών με έντονη δυσφορία.

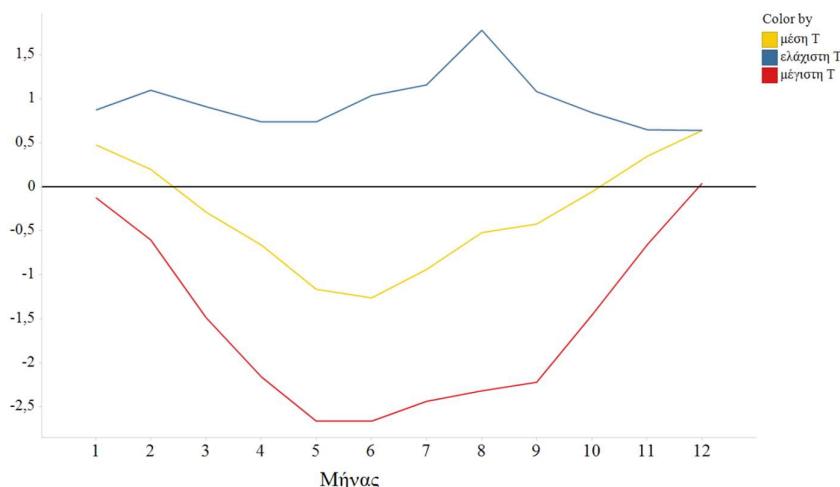
Ταυτόχρονα, λόγω της πυκνής δόμησης και της ύπαρξης κτιρίων σχετικά μεγάλου ύψους στο κέντρο του Ηρακλείου, σε συνδυασμό με τη χρήση συμβατικών δομικών υλικών (κτιρίων, δρόμων και πεζοδρομίων), εμφανίζονται ασυνήθιστα υψηλές θερμοκρασίες στην περιοχή του κέντρου. Αυτό συμβαίνει ιδίως λόγω:

- Της υψηλής απορροφητικότητας και του υψηλού συντελεστή εκπομπής της ηλιακής ακτινοβολίας των δομικών υλικών, με αποτέλεσμα να επανεκπέμπουν στο αστικό περιβάλλον τα ποσά θερμότητας που απορρόφησαν.
- Της παγίδευσης των υψηλών ποσών επανεκπεμπόμενης ακτινοβολίας στα αστικά φαράγγια (street canyons) ως αποτέλεσμα της πυκνής δόμησης (χαμηλός βαθμός θέασης του ουρανού).

Σχετικά με την θερμική άνεση, διαφοροποιήσεις έχουν παρατηρηθεί μεταξύ της Περιοχής Παρέμβασης και του ευρύτερης περιοχής του Ηρακλείου σε σχέση με τις θερμοκρασίες, όπως προκύπτει από την ανάλυση¹³ των δεδομένων από 3 μετεωρολογικούς σταθμούς στην ευρύτερη περιοχή του Ηρακλείου: στο Λιμάνι του Ηρακλείου στο Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης (υψόμετρο 10 m) (εντός Περιοχής Παρέμβασης), σε εγκαταστάσεις του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Κρήτης στην Κνωσό (υψόμετρο 115 m) και στο δυτικό όριο της πόλης σε απόσταση 6 km από το λιμάνι (υψόμετρο 85 m). Με βάση την ανάλυση αυτή παρατηρείται ότι:

- ο σταθμός στο λιμάνι καταγράφει τις υψηλότερες θερμοκρασίες και στο Διάγραμμα 2.1.3.δ.6 απεικονίζεται η διακύμανση της διαφοράς της μέσης- μέγιστης- ελάχιστης θερμοκρασίας της Κνωσού που βρίσκεται εκτός του αστικού κέντρου από το Λιμάνι του Ηρακλείου για το 2013
- Με βάση τη διακύμανση της διαφοράς μέσης - μέγιστης και ελάχιστης θερμοκρασίας Κνωσού – παράκτιου αστικού τμήματος Ηρακλείου, φαίνεται ότι η Κνωσός κάθε μήνα έχει κατά περίπου 1°C χαμηλότερη απολύτως ελάχιστη θερμοκρασία. Τους χειμερινούς μήνες έχει 0.5°C χαμηλότερη μέση θερμοκρασία, ενώ τους καλοκαιρινούς έχει χαμηλότερη κατά 1.3°C με μέγιστη διαφορά τον Ιούνιο 2.5°C

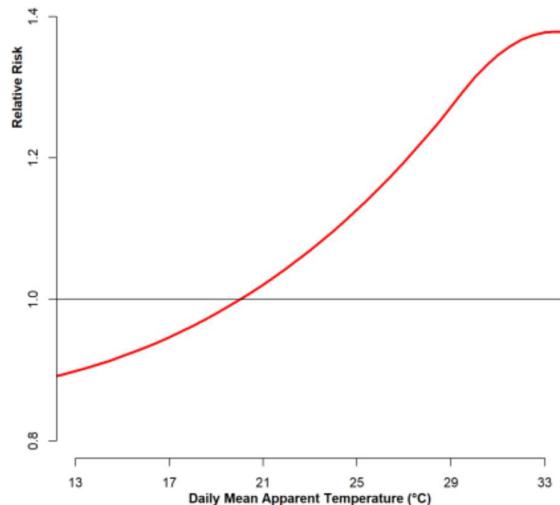
Διάγραμμα 2.1.3.δ.6 : Διακύμανση της διαφοράς της μέσης- μέγιστης - ελάχιστης θερμοκρασίας της Κνωσού από το Λιμάνι του Ηρακλείου για το 2013³

¹³ «Διερεύνηση της Αστικής Θερμικής Νησίδας των Ελληνικών Πόλεων» Νικόλαος Μπουντάς

Στο πλαίσιο του ΠΕΣΠΚΑ, αναφέρεται έρευνα στο πλαίσιο του LIFE ASTI όπου χρησιμοποιήθηκαν δεδομένα θνησιμότητας και μετεωρολογίας για το διάστημα 2010-2016 ώστε να παραχθεί η εξειδικευμένη για το Ηράκλειο σχέση θερμοκρασίας- θνησιμότητας, και να αποτυπωθούν οι επιπτώσεις στην υγεία για το δομημένο περιβάλλον της πόλης που εντείνονται υπό την επίδραση της ΑΘΝ. Στο Διάγραμμα 2.1.3.δ.7 δίνεται η συσχέτιση του ημερήσιου θερμικού δείκτη (Apparent Temperature) με το Σχετικό Κίνδυνο (Relative Risk) αύξησης της θνησιμότητας από την έκθεση του πληθυσμού σε υψηλές θερμοκρασίες, για την πόλη του Ηρακλείου. Συγκεκριμένα, η εκθετική αύξηση του Σχετικού Κινδύνου γίνεται πολύ έντονη μετά τους 21°C, ενώ ο κίνδυνος θανάτου αυξάνεται ως +40% στους 33°C, γεγονός που υπογραμμίζει την ανάγκη πρόγνωσης θερμικής άνεσης εξειδικευμένης για τα μορφολογικά και δημογραφικά χαρακτηριστικά κάθε περιοχής ενδιαφέροντος.

Διάγραμμα 2.1.3.δ.7 : Συσχέτιση ημερήσιου θερμικού δείκτη (Apparent Temperature) με τον Σχετικό Κίνδυνο (Relative Risk) αύξησης της θνησιμότητας από την έκθεση του πληθυσμού σε υψηλές θερμοκρασίες, για την πόλη του Ηρακλείου¹⁴

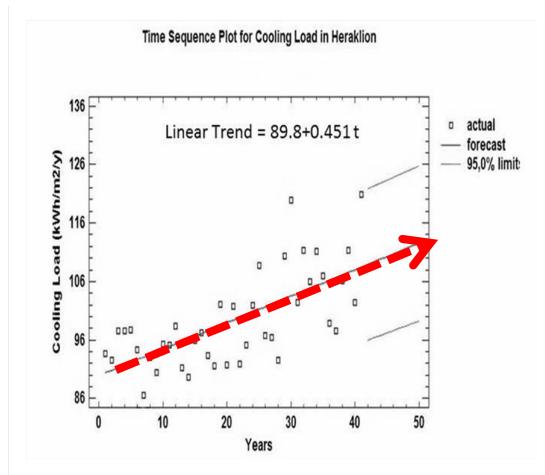
Επιτρέσθετα στην προαναφερόμενη προσέγγιση, αξιοποιείται η μελέτη για τον εντοπισμό ζωνών θερμικής νησίδας σε Ελληνικές πόλεις¹⁵. Η Περιοχή Παρέμβασης και ειδικότερα η παλιά πόλη, το παράκτιο αστικό τμήμα και η περιβάλλουσα αστική περιοχή, με υψηλή συγκέντρωση Κεντρικών Λειτουργιών Πόλης και μεγάλες πυκνότητες δόμησης και πληθυσμού, είναι ζώνες προτεραιότητας για την αντιμετώπιση του φαινομένου της θερμικής νησίδας. Ειδικότερα με βάση σχετική μελέτη για τον εντοπισμό θερμικών νησίδων, με χρήση εικόνων AVHRR (Ιούλιος 1998) σε 4 Ελληνικές πόλεις, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και το Ηράκλειο¹⁶, φαίνεται ότι στο κεντρικό αστικό τμήμα της πόλης, η θερμοκρασία εδάφους κυμαίνεται από 24°C έως 26°C, με μέγιστο τους 27°C ενώ οι θερμοκρασίες μειώνονται από το παράκτιο τμήμα προς την ενδοχώρα με βάση τις διαφορές υψομέτρων. Από τις προαναφερόμενες μελέτες, προκύπτει ότι οι εκτιμώμενες μεταβολές των δεικτών που αφορούν στην θερμοκρασία, έχουν σαν συνέπεια τον τριπλασιασμό των αναγκών για κλιματισμό μέχρι το 2050. Επισημαίνεται ότι για το Ηράκλειο, η αύξηση των αναγκών για κλιματισμό, τα τελευταία 40 χρόνια, είναι της τάξης του 70% όπως φαίνεται στο Διάγραμμα 2.1.3.δ.8 .

¹⁴ ΠΕΣΠΚΑ Κρήτης

¹⁵ Mapping micro-urban heat islands using NOAA/AVHRR images and CORINE Land Cover: an application to coastal cities of Greece

¹⁶ Mapping micro-urban heat islands using NOAA/AVHRR images and CORINE Land Cover: an application to coastal cities of Greece M. Stathopoulou Corresponding author, C. Cartalis & I. Keramitsoglou University of Athens

Διάγραμμα 2.1.3.δ.8 : Διαχρονική μεταβολή των αναγκών για κλιματισμό

Περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά δημόσιου χώρου

Βασικά περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά του δημόσιου χώρου είναι το δίκτυο κοινόχρηστων χώρων, πεζοδρόμων και ποδηλατοδρόμων, τα στοιχεία πολιτιστικής, ιστορικής και αρχιτεκτονικής σημασίας, καθώς και οι συνθήκες σε σχέση με τους ατμοσφαιρικούς ρύπους.

Στον χάρτη «Ποσοστό κάλυψης πρασίνου» απεικονίζεται η ποσοστιαία κάλυψη πρασίνου στην αστική περιοχή του Ηρακλείου συμπεριλαμβανομένης της Περιοχής Παρέμβασης, με βάση δορυφορικά δεδομένα υψηλής χωρικής διακριτικής ικανότητας (ITE Ιούνιος 2013), όπου φαίνεται ότι η Περιοχή Παρέμβασης, εντάσσεται στις ζώνες με χαμηλά ποσοστά πρασίνου. Σημειώνεται ότι με βάση τα στοιχεία της Υπηρεσίας Πρασίνου του Δήμου την περίοδο 2000-2017 η αναλογία πρασίνου ανά κάτοικο αυξήθηκε από 0,8τ.μ. σε 1,2τ.μ., ενώ εάν προσμετρηθούν και οι εκτάσεις πρασίνου των Ενετικών τειχών, η αναλογία αυτή αγγίζει τα 2,6τ.μ./κάτοικο.

Επίσης, υπάρχουν εκκρεμότητες για τους κοινόχρηστους χώρους – χώρους πρασίνου, καθώς και τις διανοίξεις οδών στην Περιοχή Παρέμβασης, που αναδεικνύουν τις δυσκολίες απόκτησης των κοινόχρηστων χώρων στο παλιό σχέδιο και την ανάγκη απλούστευσης των χρονοβόρων και πολύπλοκων διαδικασιών, κυρίως όταν οι περιοχές εμπίπτουν και σε προστατευόμενους πολιτιστικούς – ιστορικούς χώρους, όπως η παλιά πόλη.

Στη λογική αυτή η Περιοχή Παρέμβασης, είναι περιοχή προτεραιότητας για βιοκλιματικές παρεμβάσεις στον ελεύθερο κοινόχρηστο δημόσιο χώρο αλλά και για δημιουργία νέων χώρων πρασίνου.

Μια 2^η ομάδα προτεραιοτήτων αφορά στην ανάγκη αναδιοργάνωσης και συμπλήρωσης του δικτύου πεζοδρόμων – ποδηλατοδρόμων, ως συνδετικού ιστού των κοινόχρηστων χώρων και των χώρων ιστορικού – πολιτιστικού ενδιαφέροντος. Ειδικότερα υπάρχει ανάγκη:

- συμπλήρωσης του δικτύου πεζοδρόμων στην παλιά πόλη, στο πλαίσιο της εφαρμογής της Στρατηγικής ανάπτυξης της, όπου πρέπει να αντιμετωπιστούν τα λειτουργικά προβλήματα, τα προβλήματα του ρυμοτομικού, η υποβάθμιση των ελεύθερων δημόσιων χώρων και των ενετικών τειχών και οι ελλείψεις του νομοθετικού πλαισίου προστασίας.
- επέκτασης του δικτύου πεζοδρόμων στο παράκτιο μέτωπο σε συνδυασμό με την λειτουργική και μορφολογική αναβάθμιση του, με σκοπό την βελτίωση της σύνδεσής του με την παλιά πόλη και ενίσχυση του ρόλου του ως ζώνης αστικού τουρισμού και πρώτης ζώνης υποδοχής της επισκεπτών κρουαζέρας

Η προαναφερόμενη αναγκαιότητα, για συμπλήρωση του δικτύου πεζοδρόμων, ποδηλατοδρόμων, με σημεία αναφοράς ιστορικού – πολιτιστικού χώρους αλλά και χώρους πρασίνου, είναι συμβατή και με τις κατευθύνσεις του ΠΧΠ.

Προς αυτή την κατεύθυνση συμβάλλει η θεσμοθέτηση της αναθεώρησης του ρυμοτομικού σχεδίου της περιοχής της Αγίας Τριάδας (ΦΕΚ ΑΑΠ 150/27.07.2018), όπου καθορίζεται ένα εκτεταμένο δίκτυο πεζοδρόμων (Χάρτης με φυσικό & αστικό περιβάλλον στο Παράρτημα I), καθώς και νέοι κοινόχρηστοι χώροι. Επιπλέον, με γνώμονα και την εξομάλυνση του φαινομένου της ΑΘΝ έχουν έως τώρα υλοποιηθεί οι παρακάτω παρεμβάσεις:

- Πεζοδρόμηση των κεντρικών οδών Δικαιούνης και Ίδης
- Αξιοποίηση υλικών υψηλής ανακλαστικότητας στις παρεμβάσεις, καθώς και αύξηση της φύτευσης, που συνεπάγεται, πέραν της βελτίωσης των συνθηκών θερμικής άνεσης, και τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας για σκοπούς ψύξης στα κτίρια (κατοικίες και εμπορικά καταστήματα)
- Έργα αναβάθμισης πάρκων και παιδικών χαρών με ενίσχυση του πρασίνου.

Επίσης, από το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο προβλέπεται ότι βασικός άξονας πεζοδρόμων / ποδηλατοδρόμων είναι ο προβλεπόμενος παραλιακός πεζόδρομος κατά μήκος της δυτικής παραθαλάσσιας ζώνης από τις εκβολές του Αλμυρού μέχρι τις εκβολές του Γιόφυρου, που συνεχίζεται προς ανατολάς μέχρι το παλιό λιμάνι και ο κάθετος σε αυτόν άξονα που συνδέει το ιστορικό κέντρο με την Κνωσό.

Στο πλαίσιο εκσυγχρονισμού του αστικού συνόλου, με χρηματοδότηση στο πλαίσιο του Προγράμματος «Ανοικτά Κέντρα Εμπορίου» του ΕΠΑνΕΚ (ΕΠΑνΕΚ – ΕΣΠΑ 2014-2020 – Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα, Καινοτομία»), βρίσκεται σε εξέλιξη έργο αστικής αναβάθμισης στο κέντρο του Ηρακλείου στο πλαίσιο του οποίου περιλαμβάνεται:

- Εκσυγχρονισμό των υποδομών και αισθητική αναβάθμιση του δικτύου ύδρευσης και κατασκευή συστήματος απορροής ομβρίων υδάτων
- Εγκατάσταση σταθμών ηλεκτρικών ποδηλάτων
- Πληροφοριακά συστήματα διαδικτύου των πραγμάτων (Internet of things)
- Επέκταση της εγκατάστασης δικτύου wifi
- Διαδραστικά ενημερωτικά περίπτερα
- Εγκατάσταση συστημάτων ελέγχου κυκλοφορίας και ελέγχου στάθμευσης
- Εγκατάσταση ηλιακών πάγκων.

Επιπλέον, ο Δήμος Ηρακλείου εκπόνησε ένα λεπτομερές σχέδιο / μελέτη για την ίδρυση μιας Ενεργειακής Κοινότητας με την εγκατάσταση σταθμών ΑΠΕ που επιτρέπουν την παραγωγή ανανεώσιμης ενέργειας προς αντιστάθμιση της κατανάλωσης ενέργειας των οικογενειών χαμηλού εισοδήματος.

Στο πλαίσιο του ΣΔΑΕΚ καταγράφονται τα δεδομένα κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας (MWh) ανά τελική χρήση για το Δήμο Ηρακλείου για τα έτη 2011-2019, όπου η Δημόσια χρήση (συμπεριλαμβανομένου του φωτισμού, ΦΟΠ) ευθύνεται για το 9% της συνολικής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας. Ειδικότερα, στην κατηγορία Δημόσια χρήση εντάσσονται μεταξύ άλλων:

- η κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας για τη λειτουργία των αντλιοστασίων και βιολογικών καθαρισμών, η οποία παρουσιάζει θεαματική αύξηση (41.000 MWh το 2017 από 34.000 MWh το 2011) λόγω της υλοποίησης έργων επεκτάσεων, αναβαθμίσεων και εκμετάλλευσης νέων υδρομαστευτικών πεδίων τα τελευταία χρόνια
- περίπου 25.000 φωτιστικά σημεία εκ των οποίων μόλις 40 αφορούν φωτιστικά τύπου led, και παρουσιάζουν κατανάλωση 5.490 MWh για το 2019, τιμή μειωμένη κατά 13,35% από το 2011

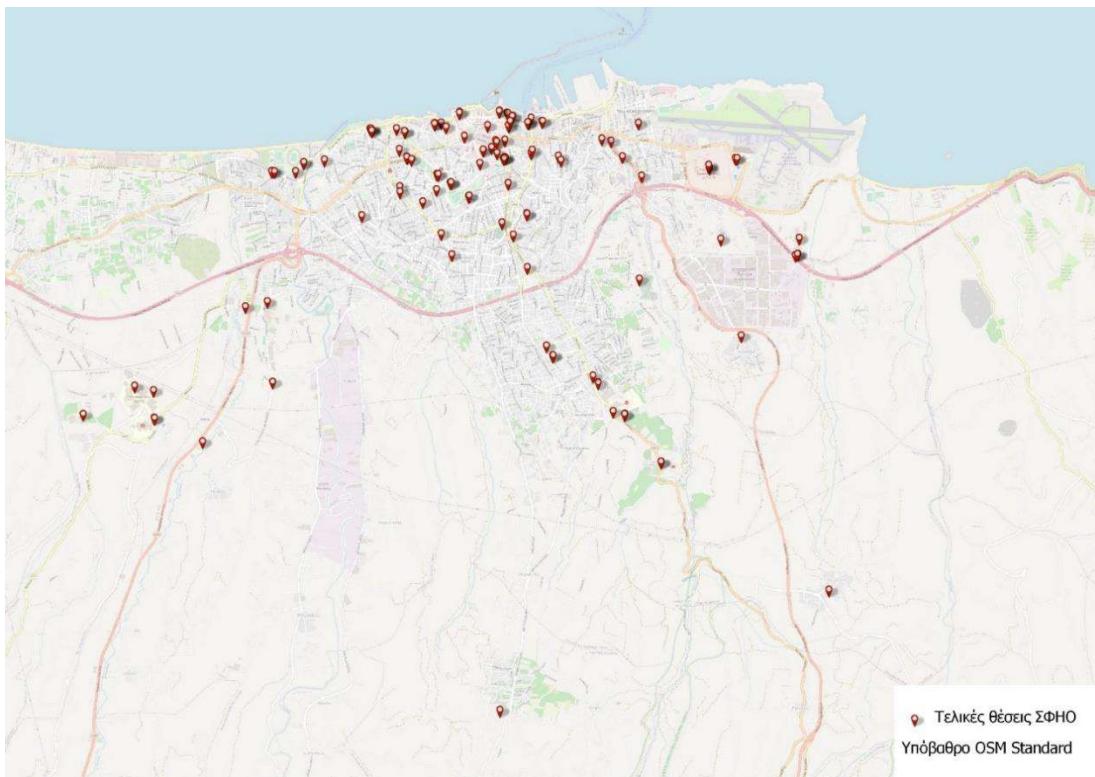
Σε μικρή απόσταση από την Περιοχή Παρέμβασης, χωροθετείται ένα από τα μεγαλύτερα σήμερα σε κίνηση αεροδρόμια της Ελλάδας (δεύτερο στο σύνολο μετά της Αθήνας και πρώτο σε πτήσεις τσάρτερ), το αεροδρόμιο "Νίκος Καζαντζάκης", καθώς και λιμάνι με πυκνή ακτοπλοϊκή συγκοινωνία κυρίως με τον Πειραιά και άλλα νησιά, αλλά και με πλήθος αφίξεων κρουαζιέρας.

Σχετικά με τις οδικές μεταφορές, ο Δήμος εξυπηρετείται από αστικό και υπεραστικό ΚΤΕΛ με αρκετά δρομολόγια καθημερινά, τα οποία συνδέουν το κέντρο της πόλης με συνοικίες του Δήμου, αλλά και με βασικές πόλεις ολόκληρου του νησιού. Τόσο ο αστικός σταθμός λεωφορείων που βρίσκεται κοντά στο κέντρο της πόλης, όσο και

ο σταθμός υπεραστικών λεωφορείων που βρίσκεται στην παραλιακή λεωφόρο πλησίον του λιμανιού χωροθετούνται εντός της Περιοχής Παρέμβασης. Στο πλαίσιο του ΣΔΑΕΚ αναφέρεται ότι η κίνηση από και προς τους σταθμούς αυτούς επιβαρύνει αρκετά το σύστημα μεταφορών της πόλης στο κέντρο και στο παράκτιο μέτωπο. Από τον Ιανουάριο του 2018 έχουν προστεθεί 2 γραμμές City Bus για το κέντρο της πόλης με δωρεάν χρήση και δωρεάν χώρους στάθμευσης στο Παγκρήτιο Στάδιο και το λιμάνι, με στόχο την αποσυμφόρηση των οδικών μεταφορών. Όσον αφορά την ηλεκτροκίνηση, στην Εικόνα 2.1.3.δ.4 αποτυπώνονται οι θέσεις φόρτισης όπως προέκυψαν από το ΣΦΗΟ του Δήμου.

Εικόνα 2.1.3.δ.4 : Χωροθέτηση φορτιστών ηλεκτρικών οχημάτων σύμφωνα με το ΣΦΗΟ Ηρακλείου

Σύμφωνα με το ΣΔΑΕΚ, οι κύριες πηγές ατμοσφαιρικής ρύπανσης του Ηρακλείου είναι:

- η βιομηχανική δραστηριότητα, αφού συγκεντρώνει το 60% της βιομηχανίας της Κρήτης με ισχύ άνω των 50HP, συμπεριλαμβανομένου και του εργοστασίου παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στα Λινοπεράματα του Δήμου Γαζίου
- η αστική δραστηριότητα και οι κυκλοφοριακές συνθήκες που δημιουργούν σημαντικές αέριες εκπομπές (π.χ. κεντρική θέρμανση, κίνηση οχημάτων κλπ)
- εκπομπές προϊόντων ατελούς καύσης για την παραγωγή ενέργειας (π.χ. καπνοδόχοι λεβήτων πετρελαίου, καπνοδόχοι εστιών καύσης προϊόντων ξύλου τα τελευταία χρόνια λόγω της ανόδου της τιμής του πετρελαίου).

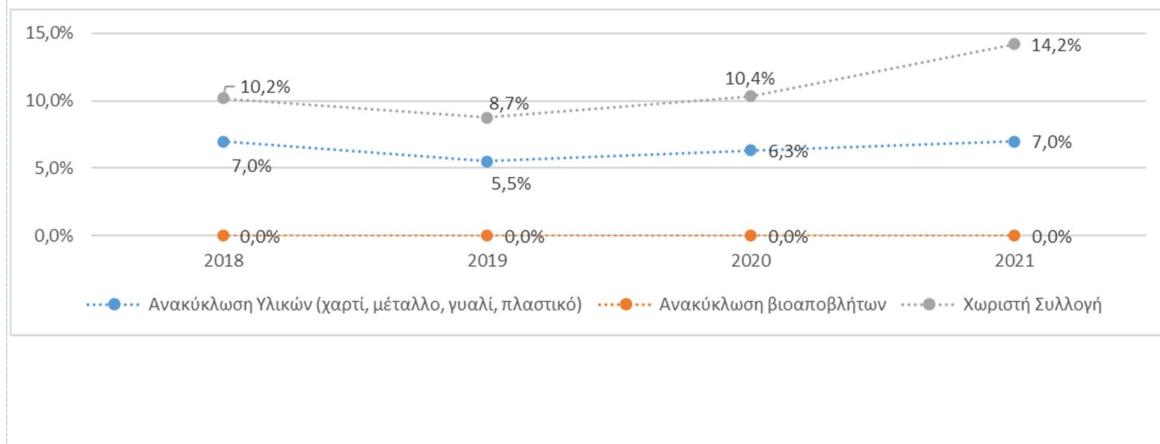
Στην αστική δραστηριότητα εμπίπτουν και οι μετακινήσεις των δημοτικών οχημάτων και ιδιαίτερα τα απορριμματοφόρα και τα φορτηγά, τα οποία είναι υπεύθυνα για το 38% και το 11% της κατανάλωσης πετρελαίου και για το 35% και το 10% της συνολικής κατανάλωσης ενέργειας από το δημοτικό στόλο αντίστοιχα, σύμφωνα με τα στοιχεία του ΣΔΑΕΚ. Με αυτό τον τρόπο από κοινού οι δύο τύποι οχημάτων, απορριμματοφόρα και φορτηγά, ευθύνονται σχεδόν για τη μισή ενέργεια που καταναλώνεται από το σύνολο του δημοτικού στόλου.

Η κυκλοφοριακή συμφόρηση, πέρα από βασική πηγή ατμοσφαιρικής ρύπανσης, είναι και η βασικότερη πηγή ηχορύπανσης για την πόλη του Ηρακλείου, σύμφωνα με στοιχεία του ΣΔΑΕΚ, στην οποία εκτίθεται συστηματικά το μεγαλύτερο ποσοστό του αστικού πληθυσμού. Τα έργα πεζοδρόμησης των οδών Δικαιοσύνης και Ιδης που προαναφέρθηκαν, σε συνδυασμό με τη δρομολόγηση μονοδρομήσεων, αλλαγών κατευθύνσεων και χαρακτηρισμό οδών ήπιας κυκλοφορίας, συμβάλλουν στην προσπάθεια μείωσης και της ηχορύπανσης. Άλλες πηγές ηχορύπανσης, ιδίως στο παραλιακό μέτωπο είναι τα κέντρα διασκέδασης κατά τη διάρκεια όλου του 24ωρου, καθώς και βιομηχανικές εγκαταστάσεις και ιδιαίτερα για την Περιοχή Παρέμβασης το αεροδρόμιο.

Η διαχείριση απορριμμάτων στο Δήμο Ηρακλείου υλοποιείται από την Υπηρεσία Καθαριότητας με τη χρήση απορριμματοφόρων (πρέσες – μύλοι), δορυφορικών, ανοιχτών φορτηγών και τρίκυκλων, και επιπλέον από 3.500 κυλιόμενους κάδους δύο κύριων τύπων και μεγεθών, 28 υπόγειους κάδους και 15 μεγάλους απορριμματοδέκτες– πρέσες τοποθετημένους στο Βενιζέλειο και το Πανεπιστημιακό νοσοκομείο, στη νέα Λαχαναγορά, στο Αμαξοστάσιο, στη συνοικία των Ρομά και στην τοποθεσία «Θαλασσινά» στην Ν. Αλικαρνασσό. Στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου καταγράφηκε ως επιβεβλημένη η ανανέωση του στόλου των απορριμματοφόρων. Τα απορρίμματα μετά τη συλλογή τους, οδηγούνται στο Σταθμό Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων (ΣΜΑ) του Δήμου, που λειτουργεί από το 1999 και η τελική διάθεση γίνεται στο Χώρο Υγειονομικής Ταφής Αποβλήτων (ΧΥΤΑ) των Πέρα Γαληνών, του οποίου Φορέας Διαχείρισης είναι ο ΕΣΔΑΚ. Επιπλέον, χρησιμοποιούνται 2.830 ειδικοί μπλε κάδοι, καθώς και 7 οχήματα συλλογής, για την ανακύκλωση, που μεταφέρουν τα απορρίμματα στο Κέντρο Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (ΚΔΑΥ) στη θέση Μαύρος Σπήλιος της ΔΕ Νέας Αλικαρνασσού.¹⁷

Από τον Φεβρουάριο του 2016 (ΑΔΣ 76/29.02.2016) έχει εγκριθεί το Τοπικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων Δήμου Ηρακλείου, όπου καταγράφεται ότι η παραγωγή Αστικών Στερεών Αποβλήτων (ΑΣΑ) στο Δήμο Ηρακλείου ανήλθε σε 93.306,56 tn για το 2019 και κατ' επέκταση η μέση παραγωγή ανά κάτοικο είναι περίπου 522 kg/έτος/κάτοικο, ενώ εκτιμάται ότι το 2025 τα αντίστοιχα νούμερα θα είναι 95.158 tn και 538,95 kg/έτος/κάτοικο. Σημειώνεται ότι οι ποσότητες ανακύκλωσης εκτιμώνται σε 4.500 τόνους ανακυκλώσιμων υλικών ετησίως, που αντιστοιχεί στο περίπου 5% των συνολικών ΑΣΑ, χωρίς όμως να παρουσιάζονται σημαντικές αυξήσεις στο ποσοστό αυτό την περίοδο 2018 – 2021 (Διάγραμμα 2.1.3.δ.9.). Στο πλαίσιο του ΤΣΔΑ ως κύριες δράσεις για την επίτευξη των στόχων αναγνωρίζονται η ενίσχυση των υφιστάμενων συστημάτων χωριστής συλλογής (ανακυκλώσιμα, ΑΗΗΕ, κα.), η ένταξη νέων (βιοαπόβλητα, χαρτί κα.), καθώς και η εγκατάσταση γωνιών ανακύκλωσης.

Διάγραμμα 2.1.3.δ.9 : Ποσοστό Ανακύκλωσης του Δήμου Ηρακλείου (% κ.β. επί των συνολικά παραγόμενων οικιακών ΑΣΑ)¹⁸

¹⁷ ΣΔΑΕΚ

¹⁸ ΤΣΔΑ

Χαρακτηριστικά δομημένου περιβάλλοντος

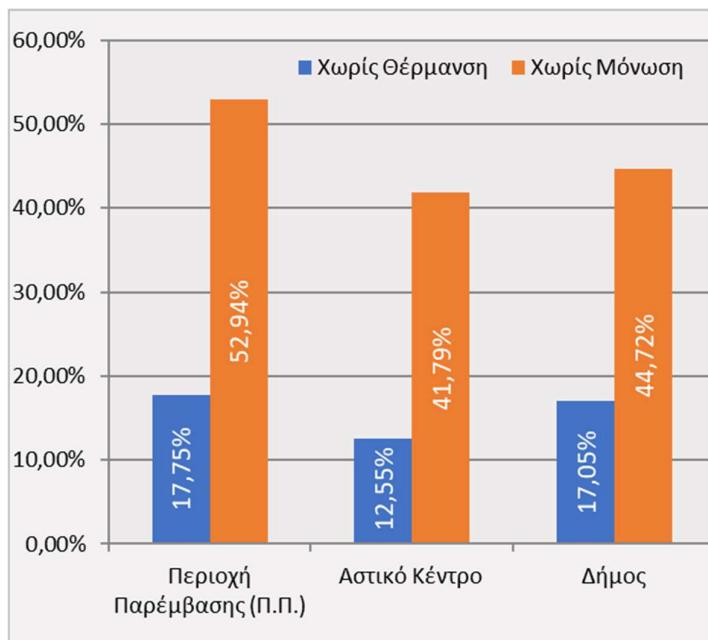
Σύμφωνα με το Σχέδιο Δράσης Αειφόρου Ενέργειας και Κλίματος (ΣΔΑΕΚ) του Δήμου Ηρακλείου οι σημαντικότερες εκπομπές CO2 οφείλονται στον τριτογενή και οικιακό τομέα και τις αστικές μεταφορές (430.016 και 208.115 αντίστοιχα, εκπομπές CO2 σε tη). Η Περιοχή Παρέμβασης, που παρουσιάζει υπερσυγκέντρωση κατοίκων αλλά και δραστηριότητων τριτογενή τομέα, καθώς και το μεγαλύτερο μέρος των αστικών μεταφορών έχει την μεγαλύτερη επιβάρυνση από εκπομπές CO2.

Αξιοποιώντας τα στοιχεία απογραφής κατοικιών της ΕΛΣΤΑΤ, διαπιστώνεται ότι οι κατοικίες στην Περιοχή Παρέμβασης είναι πιο ευάλωτες στην αύξηση των θερμοκρασιών και τις έντονες διακυμάνσεις, καθώς πάνω από τις μισές (52,94%) δεν διαθέτουν μόνωση, έναντι 44,72% του Δήμου (Διάγραμμα 2.1.3.δ.10). Με βάση τον χάρτη «Ποσοστό κατοικιών χωρίς μόνωση» στο Παράρτημα I, όπου αποτυπώνεται η συγκέντρωση κατοικιών χωρίς μόνωση εξάγονται τα εξής συμπεράσματα:

- σχεδόν το σύνολο των διαφοροποιημένων ενοτήτων της Περιοχής Παρέμβασης συγκεντρώνει ποσοστό κατοικιών χωρίς μόνωση υψηλότερο από τον μέσο όρο του Δήμου
- οι τομείς εντός της παλιάς πόλης και το ανατολικό τμήμα έχουν ακόμα υψηλότερα ποσοστά, που αγγίζουν ακόμα και το 60% των κατοικιών

Σημειώνεται ότι τα ποσοστά κατοικιών χωρίς θέρμανση είναι σημαντικά μικρότερα τόσο για την Περιοχή Παρέμβασης όσο και το αστικό κέντρο και τον Δήμο, με τις υψηλότερες συγκεντρώσεις να παρατηρούνται στο βορειοδυτικό παράκτιο μέτωπο και στο ανατολικό τμήμα της Περιοχής Παρέμβασης στην Χρυσοπηγή – Πόρος – Κατσαμπάς (Χάρτης «Ποσοστό κατοικιών χωρίς θέρμανση» Παράρτημα I).

Διάγραμμα 2.1.3.δ.10 : Ποσοστό κατοικιών χωρίς θέρμανση και μόνωση (ΕΛΣΤΑΤ 2011)

Οι παραπάνω διαπιστώσεις συνδυάζονται και με περεταίρω ευρήματα¹⁹ που αφορούν στο ότι:

- Υπάρχει σημαντική διαφοροποίηση, ανάλογα με το εισόδημα, του ποσοστού των οικογενειών που ζουν σε προστατευμένα κτίρια υψηλής περιβαλλοντικής ποιότητας. Μόνο το 8% των πολιτών χαμηλού εισοδήματος

¹⁹ «Κίνδυνοι και επιπτώσεις της κλιματικής μεταβολής στο δομημένο περιβάλλον» Τράπεζα της Ελλάδος, Ιούνιος 2011

κατοικεί σε κτίρια με διπλά υαλοστάσια και μόνωση, ενώ στα υψηλά εισοδήματα το αντίστοιχο ποσοστό φτάνει το 64%. Το γεγονός αυτό έχει σημαντικές συνέπειες τόσο στην κατανάλωση ενέργειας όσο και στην θερμική άνεση εντός των κτιρίων.

- Το κόστος του κλιματισμού είναι κατά πολύ μεγαλύτερο στα χαμηλά εισοδήματα, όπου κυμαίνεται περί τα 195 € ανά οικογένεια, ενώ το σχετικό κόστος για την μέση οικογένεια είναι 100 €.

Κατ' επέκταση το φαινόμενο της Αστικής Θερμικής Νησίδας οδηγεί σε σημαντική αύξηση των απαιτήσεων ενέργειας για ψύξη στα κτίρια του κέντρου, όπου υπάρχει και ένα σημαντικό ποσοστό οικογενειών χαμηλού εισοδήματος, εντείνοντας την ενεργειακή ένδεια στο αστικό κέντρο.

Με βάση τα παραπάνω προκύπτει ότι, ως προς τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην θερμική άνεση του πληθυσμού, η Περιοχή Παρέμβασης είναι διαφοροποιημένη σε σχέση με το υπόλοιπο αστικό κέντρο και κατ' επέκταση είναι περιοχή προτεραιότητας για παρεμβάσεις βιοκλιματικής αναβάθμισης στον οικιακό τομέα.

Η Περιοχή Παρέμβασης όμως είναι περιοχή προτεραιότητας και για παρεμβάσεις βιοκλιματικής αναβάθμισης στον τριτογενή τομέα και σε δημοτικά κτίρια, που συναρτώνται με την χωρική οργάνωση των χρήσεων και λειτουργιών της πόλης. Ειδικότερα στο πλαίσιο του ΣΔΑΕΚ, προκύπτουν οι παρακάτω διαπιστώσεις:

- οι τομείς της Οικιακής και Εμπορικής χρήσης είναι εξίσου υπεύθυνοι για το 76% (38% έκαστη) της συνολικής κατανάλωσης στο επίπεδο του Δήμου (Διάγραμμα 2.1.3.6.11)
- την περίοδο 2011-2017 παρατηρείται αύξηση 7,5% της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας από Δημοτικά κτίρια (κατά κύριο λόγο σχολεία) που πιθανότατα οφείλεται σε παρεμβάσεις όπως νομιμοποίησης αυθαίρετων, επεκτάσεις κτιριακών μονάδων, παρεμβάσεις συντήρησης και οικοδομικές εργασίες, σε αντίθεση με την κατανάλωση πετρελαίου θέρμανσης που παρουσίασε μείωση 27%
- τα ιδιωτικά κτίρια είναι υπεύθυνα για το 94% της κατανάλωσης ενέργειας του τριτογενή τομέα

Επιπρόσθετα στο πλαίσιο του Ενεργειακού Σχεδιασμού Περιφέρειας Κρήτης σημειώνεται ότι ο τριτογενής τομέας καταναλώνει το 57% της συνολικής ενέργειας στην Π.Ε. Ηρακλείου, με υψηλότερους καταναλωτές τα καταστήματα & γραφεία (42%) και τα τουριστικά καταλύματα (27%) (Διαγράμματα 2.1.3.6.12 και 2.1.3.6.13).

Στο πλαίσιο του ΠΕΣΠΙΚΑ καταγράφεται ότι ο Δήμος Ηρακλείου παρουσιάζει από τις μεγαλύτερες τιμές τρωτότητας της Περιφέρειας στον τομέα του δομημένου περιβάλλοντος στην κλιματική αλλαγή τόσο σε βραχυπρόθεσμο (έως το 2040) όσο και μακροπρόθεσμο (έως το 2100) ορίζοντα. Ταυτόχρονα αναγνωρίζεται ότι ο τομέας του τουρισμού αναμένεται να επηρεαστεί άμεσα, καθώς οι κλιματικές μεταβολές θα οδηγήσουν σε:

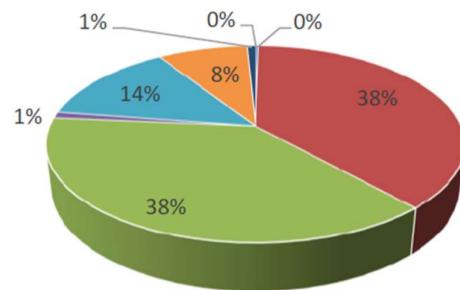
- αύξηση του δείκτη δυσφορίας των κατοίκων και επισκεπτών
- αύξηση της κατανάλωσης και επομένως του κόστους ενέργειας των ξενοδοχειακών μονάδων, των καταστημάτων εστίασης και αναψυχής, αλλά και των μουσείων
- δημιουργία αίσθησης ανασφάλειας λόγω των συχνών ακραίων φαινομένων
- αύξηση των φθορών σε πόλους έλξης και τουριστικές υποδομές με επιπτώσεις στην επισκεψιμότητά τους
- επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου σε μήνες με μικρή επισκεψιμότητα
- μείωση του κόστους ενέργειας για θέρμανση.

Με βάση την χωρική απεικόνιση των προαναφερόμενων παραμέτρων, είναι ευδιάκριτη η διαφοροποίηση της Περιοχής Παρέμβασης, με τον πυρήνα της παλιάς πόλης και το παράκτιο μέτωπο καθώς και της περιβάλλοντος αστικής ζώνης, προς νότια και ανατολικά του, να εμφανίζουν μεγάλες πυκνότητες πληθυσμού, υπερσυγκέντρωση δραστηριοτήτων, υψηλούς Συντελεστές Δόμησης και ύψη κτιρίων, σε συνδυασμό με ακανόνιστο ιστό και μικρότερο συγκριτικά μέγεθος οικοδομικών τετραγώνων, καθώς και χαμηλά ποσοστά κάλυψης πρασίνου κυρίως στην παλιά πόλη και στο παράκτιο δυτικό τμήμα.

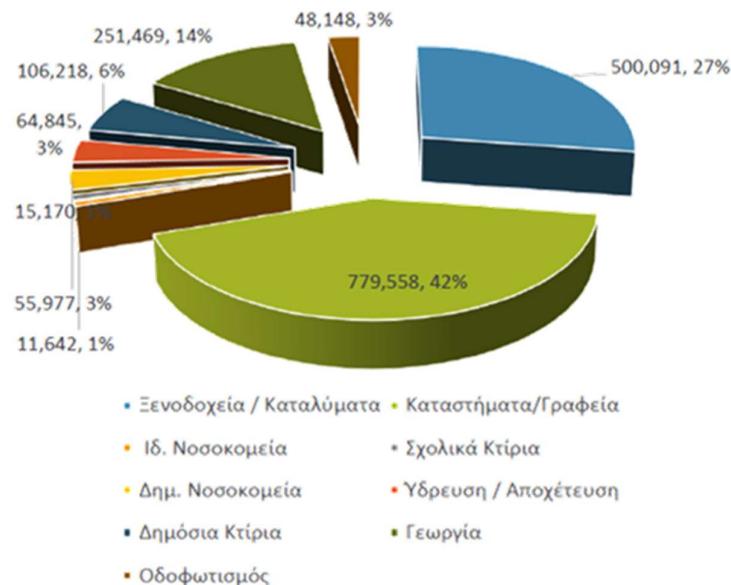

Διάγραμμα 2.1.3.δ.11 : Μερίδιο κατανάλωσης ανά τελική χρήση για το 2019²⁰

- Οικιακή χρήση
- Εμπορική χρήση
- Αγροτική χρήση
- Βιομηχανική χρήση
- Δημόσια χρήση
- Κοινωνικά ΦΟΠ
- ΝΠΔΔ

Διαγράμματα 2.1.3.δ.12 και 2.1.3.δ.13 : Κατανομή κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας (πάνω) και ανάλυση κατανομής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας του τριτογενή τομέα (κάτω) στην ΠΕ Ηρακλείου (MWh)

²⁰ ΣΔΑΕΚ

ε. Δομημένο και πολιτιστικό περιβάλλον / Βασικές υποδομές

Τα χαρακτηριστικά του δομημένου περιβάλλοντος σε ότι αφορά τις ανάγκες βελτίωσης των κτιρίων, σε συνδυασμό με την κατάσταση των χώρων πρασίνου και κοινόχρηστων χώρων, πεζοδρόμων/ ποδηλατόδρομων προσεγγίστηκαν στην προηγούμενη ενότητα. Στην παρούσα ενότητα προσεγγίζονται τα πολιτιστικά – ιστορικά χαρακτηριστικά του δομημένου περιβάλλοντος.

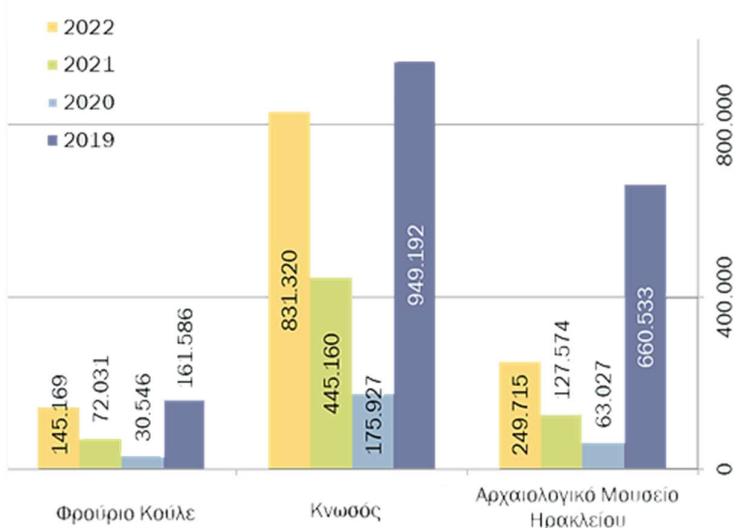
Η προαναφερόμενη αναγκαιότητα, για συμπλήρωση του δικτύου πεζοδρόμων, ποδηλατοδρόμων, με σημεία αναφοράς ιστορικούς – πολιτιστικούς χώρους αλλά και χώρους πρασίνου, είναι συμβατή και με τις κατευθύνσεις του ΠΧΠ.

Αυτή η κατεύθυνση του ΠΧΠ για ανάγκη λειτουργικής σύνδεσης αρχαιολογικών χώρων, επιβεβαιώνεται και από το γεγονός ότι :

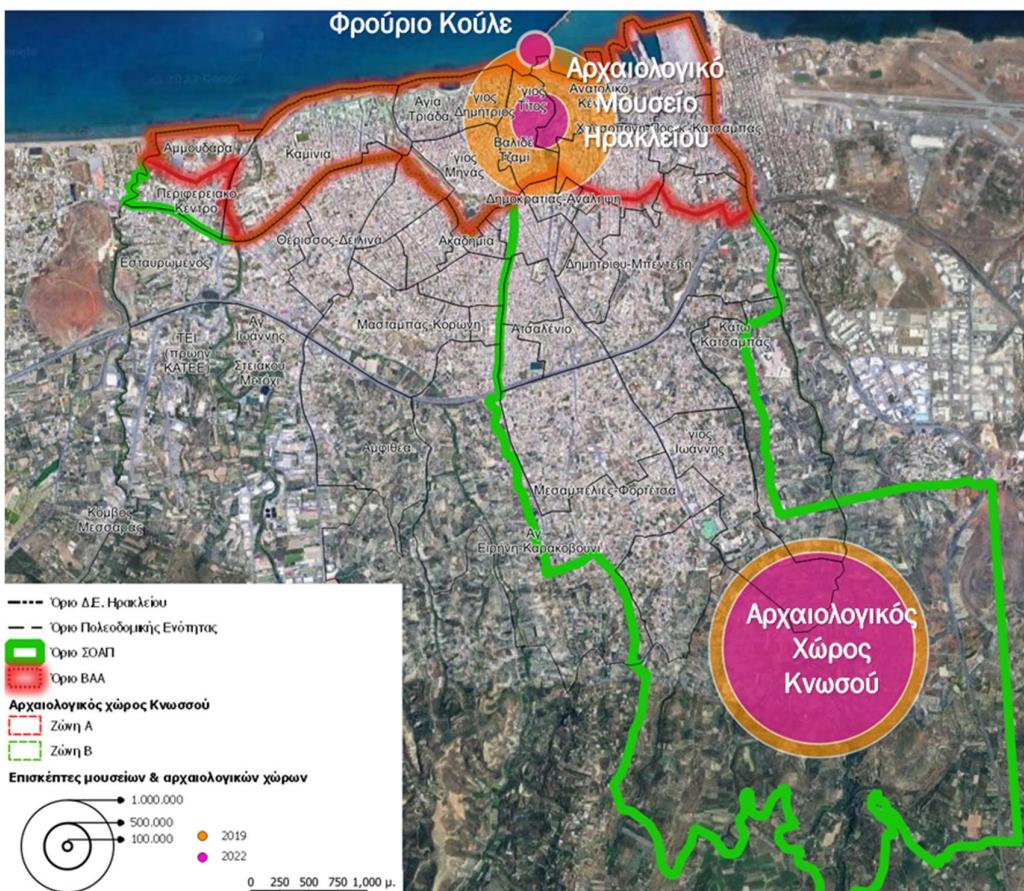
- Ο Αρχαιολογικός Χώρος Κνωσού, απέχει 6,2χλμ. από την Περιοχή Παρέμβασης, έχει την μεγαλύτερη επισκεψιμότητα στην Περιφέρεια Κρήτης και το 2022 έχει επανέλθει στο 88% των επισκεπτών που είχε το 2019.
- Το 2019 70% των επισκεπτών της Κνωσού έφταναν στο Αρχαιολογικό Μουσείο (εντός Περιοχής Παρέμβασης) και 17% στο Φρούριο Κούλε (εντός Περιοχής Παρέμβασης). Το 2022, τα αντίστοιχα ποσοστά είναι μόλις 30% και 17% και εκτιμάται ότι η ανάκαμψη των επισκεπτών σε κλειστούς πολιτιστικούς χώρους και μουσεία γίνεται με ρυθμούς χαμηλότερους, εξαιτίας της πανδημίας Covid-19 (Διάγραμμα 2.1.3.ε.1 & Εικόνα 2.1.3.ε.1).

Η χαμηλότερη επισκεψιμότητα στην περιοχή της παλιάς πόλης, συγκριτικά με την Κνωσό, πρέπει να αξιολογηθεί, συνεκτιμώντας και την άμεση γειτνίαση της παλιάς πόλης με την ζώνη του λιμανιού κρουαζιέρας, που υποδέχτηκε 304.257 αφίξεις ταξιδιωτών κρουαζιέρας το 2022, ανακάμπτοντας πλήρως από τον αναστατικό παράγοντα του Covid-19, καθώς έφτασε στο 99% των αφίξεων του 2019.

Διάγραμμα 2.1.3.ε.1 : Συνολικοί επισκέπτες την περίοδο 2019-2022 στην Κνωσό, το Αρχαιολογικό Μουσείο και το Φρούριο Κούλε (ΕΛΣΤΑΤ)

Εικόνα 2.1.3.ε.1 : Χωρική συγκριτική αποτύπωση των επισκεπτών τις χρονιές 2019 και 2022 (ΕΛΣΤΑΤ)

Οστόσο σύμφωνα με στοιχεία της Μελέτη Αστικής Επιχειρηματικότητας για τη δημιουργία Συστάδας Επιχειρήσεων (cluster) στο Δήμο Ηρακλείου²¹, η αποτίμηση του οφέλους της κρουαζιέρας στην τοπική επιχειρηματικότητα και οικονομία δεν είναι η αναμενόμενη, διότι περίπου το 50% των επιβατών κρουαζιερόπλοιων:

- δεν αποβιβάζονται θεωρώντας μικρό το ενδιαφέρον του προορισμού, λόγω της εικόνας και της φήμης της πόλης
- συμμετέχουν σε οργανωμένες εκδρομές που δε συμπεριλαμβάνουν στο πρόγραμμα επισκέψεων το ιστορικό κέντρο του Ηρακλείου

οδηγώντας στο συμπέρασμα, ότι είναι προτεραιότητα η προστασία, ανάδειξη και ενίσχυση της ελκυστικότητας των στοιχείων του πολιτιστικού περιβάλλοντος της πόλης του Ηρακλείου.

Επιπλέον, στο πλαίσιο της προαναφερόμενης έρευνας, καταγράφεται εκ νέου το κενό στη διασύνδεση του λιμένα με την παλιά πόλη και στην κατά συνέπεια περιορισμένη διάχυση των επισκεπτών στον ιστορικό πυρήνα της πόλης.

Επίσης η ανάγκη σύνδεσης των αρχαιολογικών χώρων με δίκτυο πεζοδρόμων, ποδηλατοδρόμων, που ενισχύουν παράλληλα την βιώσιμη κινητικότητα και την σύνδεση των αξιοθέατων με τις επιχειρήσεις της πόλης, προκύπτει και από την «Έρευνα στο Ηράκλειο Κρήτης σε Επισκέπτες – Τουρίστες» της Kaparesearch την περίοδο Ιούνιο – Σεπτέμβριο 2022. Όπως αποτυπώνεται στο σχετικό διάγραμμα της μελέτης (Διάγραμμα

²¹ Μελέτη Αστικής Επιχειρηματικότητας για τη δημιουργία Συστάδας Επιχειρήσεων (cluster) στο Δήμο Ηρακλείου, ETAM, 2018

2.1.3.ε.2), στους βασικότερους λόγους για τους οποίους επιλέγουν το Ηράκλειο, ως προορισμό διακοπών είναι :

- τα αξιοθέατα της πόλης βρίσκονται 1α σε σειρά για τους ημερήσιους επισκέπτες και 3α για τους διανυκτερεύοντες
- η κρητική κουζίνα και τα καλά εστιατόρια της πόλης βρίσκονται 4α και στις δύο κατηγορίες επισκεπτών

Διάγραμμα 2.1.3.ε.2 : Λόγοι επιλογής του Ηρακλείου ως τόπο διακοπών²²

Με βάση τα προαναφερόμενα στον χάρτη «Δομημένο και πολιτιστικό περιβάλλον» στο Παράρτημα I, αποτυπώνονται τα στοιχεία πολιτιστικής, ιστορικής και αρχιτεκτονικής σημασίας, σε συνδυασμό με το δίκτυο πεζοδρόμων και το δίκτυο κοινοχρήστων χώρων, επιβεβαιώνοντας και χωρικά τις προαναφερόμενες κατευθύνσεις και διαπιστώσεις για την προτεραιότητα συνδυασμένης ανάδειξης και ενίσχυσης της ελκυστικότητας του ενιαίου δικτύου πολιτισμού, πεζοδρόμων, ποδηλατοδρόμων και πρασίνου.

Ταυτόχρονα, σημαντική υποδομή πολιτισμού για την πόλη του Ηρακλείου είναι το Πολιτιστικό Συνεδριακό Κέντρο Ηρακλείου (ΠΣΚΗ), που ζεκίνησε να λειτουργεί το 2018, αγγίζοντας το 2022 τους 50.000 επισκέπτες για την παρακολούθηση τόσο των εκδηλώσεων στις μισθωμένες αίθουσες, όσο και στο πλαίσιο της Καλλιτεχνικής Περιόδου. Το ΠΣΚΗ περιλαμβάνει αποτελείται από πέντε κτίρια και περιλαμβάνει:

- την Αίθουσα "Ανδρέας και Μαρία Καλοκαιρινού" (ΑΑΜΚ), από τον Μάρτιο του 2019 και αποτελεί την κύρια αίθουσα με διαθεσιμότητα 740 θέσεων, έκταση σκηνής και τεχνικό εξοπλισμό ικανό να υποστηρίξει παραστάσεις όπερας και μουσικού θεάτρου, θεατρικές παραγωγές, συναυλίες συμφωνικής μουσικής, μπαλέτο και σύγχρονο χορό, συνέδρια, κινηματογραφικές προβολές
- την Πειραματική Σκηνή (ΠΣ) με διαθεσιμότητα έως 180 θέσεων και σκηνή που προσφέρεται για κινηματογραφικές προβολές, συναυλίες μουσικής δωματίου, ρεσιτάλ, θεατρικά έργα, ομιλίες και λοιπές παρουσιάσεις
- την Αίθουσα Συναυλιών (ΑΣ), από τον Μάιο του 2019, με διαθεσιμότητα 215 θέσεων θεατών, σχεδιασμένη για να φιλοξενεί έργα μουσικής δωματίου, μικρά οργανικά και φωνητικά σύνολα, σεμινάρια, εκπαιδευτικά προγράμματα, προβολές και θεατρικές παραστάσεις μικρότερων σχημάτων
- την αίθουσα Σεμιναρίων (Σ), με διαθεσιμότητα έως 180 θέσεων και εξοπλισμό που υποστηρίζει την διεξαγωγή συνεδρίων, εκπαιδευτικών εργαστηρίων, εκθέσεις, κ.ά., με δυνατότητα χωρισμού σε δύο ίσης έκτασης και χωρητικότητας τμήματα.

²²Έρευνα στο Ηράκλειο Κρήτης σε Επισκέπτες – Τουρίστες | Ιούνιος – Σεπτέμβριος 2022, Kaparesearch

- το Μικρό Θέατρο (ΜΘ), με 105 διαθέσιμες θέσεις θεατών και δυνατότητα φιλοξενίας των εργασιών συνεδρίων, σεμιναρίων και εκπαιδευτικών κύκλων, ομιλιών και performances, κινηματογραφικών προβολών
- την Αίθουσα Εκθέσεων, με διαθεσιμότητα 250 έως 280 θέσεων και έκταση 300 τ.μ.

Στον χάρτη «Δομημένο αστικό περιβάλλον» στο Παράρτημα I, αποτυπώνονται τα στοιχεία κατάστασης του δομημένου περιβάλλοντος, σε συνδυασμό με το δίκτυο πεζοδρόμων και το δίκτυο κοινοχρήστων χώρων. Από τον χάρτη προκύπτει ότι:

- παρατηρείται υπερσυγκέντρωση κενών κτιρίων εντός των τειχών της παλιάς πόλης, με έμφαση στις περιοχές του Αγίου Μηνά και της Αγίας Τριάδας και εκτός των πολεοδομικών κέντρων της πόλης
- οι βασικές περιοχές με κενά καταστήματα βρίσκονται στην οδούς Καλοκαιρινού, Ίδης και Γιαμαλακή, και στον Άγιο Μηνά και την Αγία Τριάδα
- στο σύνολο της παλιάς πόλης, με ιδιαίτερη έμφαση στις περιοχές προς το λιμάνι ασκείται πίεση από την εκτεταμένη παρουσία Airbnb.

Σχετικά με τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες, συνολικά ο Δήμος Ηρακλείου παρέχει 153 ηλεκτρονικές υπηρεσίες για πολίτες και επιχειρήσεις, από τις οποίες οι 91 υπηρεσίες μπορούν να ολοκληρωθούν είτε από την διαδικτυακή πύλη του Δήμου eservices.heraklion.gr είτε από την εφαρμογή ΔΗΜΟΤΗΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ για κινητές συσκευές. Επίσης δίνεται η δυνατότητα υποβολής των αιτημάτων και τηλεφωνικά στην γραμμή 2813 409409 όπου το αίτημα καταγράφεται και παρακολουθείται από το ηλεκτρονικό σύστημα παροχής υπηρεσιών του Δήμου.

Στο πλαίσιο της περαιτέρω ψηφιοποίησης, ο Δήμος έχει προχωρήσει σε :

- Πλήρη Ψηφιοποίηση των πολιτιστικών αρχείων της πόλης
- Ψηφιακό κανάλι πολιτισμού
- Ψηφιακό infopoint για τον Τουρισμό
- Δεκάδες ψηφιακές εφαρμογές προβολής της πόλης
- Δεκάδες υπηρεσίες ανοικτής διακυβέρνησης
- Την πρώτη στην Ελλάδα ψηφιακή πλατφόρμα Διαδικτύου των Πραγμάτων (IoT) πίνακα ελέγχου της πόλης, συλλογή και οπτικοποίηση δεδομένων, απόδοσή τους ως ανοικτά δεδομένα, συνεργατική σχέση με άλλους φορείς της πόλης.

Οι βασικές ψηφιακές υποδομές περιλαμβάνουν:

- Υπολογιστικό Κέντρο Δεδομένων (datacenter) κατάλληλα εξοπλισμένο για λειτουργία 24/7, που φιλοξενεί το κεντρικό σύστημα διακομιστών του Δήμου Ηρακλείου, τεχνολογίας Blade της Fujitsu, που αποτελείται από 12 servers με συνολικά 24 CPU (352 cores) και 1,2 TB μνήμη RAM. Το κεντρικό σύστημα διακομιστών φιλοξενεί το περιβάλλον εικονικών μηχανών (virtualization) του Δήμου που στηρίζεται στο ανοιχτό λογισμικό OpenStack και στο Citrix Hypervisor, δύο εργαλεία λογισμικού για τη δημιουργία και διαχείριση δημόσιων και ιδιωτικών υπολογιστικών «νεφών» (clouds).
- MAN, το οποίο συνδέει 130 κτίρια δημόσιου ενδιαφέροντος, περνά από τα τρία κέντρα του ΟΤΕ (Αριάδνης, Κνωσσού, Θερίσου) και άμεσα αφελούμενοι του οποίου είναι όλες οι υπηρεσίες και οι φορείς της Εκπαίδευσης, του Πολιτισμού, της Υγείας-Πρόνοιας, της Δημόσιας Διοίκησης και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην περιοχή του Ηρακλείου και της Νέας Αλικαρνασσού
- Ασύρματο Δίκτυο WiFi, που εξυπηρετεί εξωτερικούς και εσωτερικούς χώρους του Δήμου σε 225 σημεία, με σχέδια για ακόμα περισσότερη κάλυψη στο εγγύς μέλλον εντός της πόλης αλλά και σε περιφερειακά σημεία

Επιπλέον, στον τομέα του ψηφιακού μετασχηματισμού το Ηράκλειο:

- αναγνωρίζεται ως μια από τις ισχυρότερες ψηφιακά πόλεις στην Ευρώπη και συμμετέχει στην Ευρωπαϊκή πρωτοβουλία Intelligent Cities Challenge στο πλαίσιο της κατεύθυνσης του ψηφιακού μετασχηματισμού των Ευρωπαϊκών πόλεων.

- επιλέχθηκε το 2018 ως μια από τις 27 ψηφιακά ισχυρότερες πόλεις της πρόσκλησης Digital Cities Challenge της Ευρωπαϊκής Επιτροπής
- εκπόνησε το σχέδιο «Heraklion- smart city», το οποίο το 2017 κατατάχθηκε από το URBACT III ως μια από τις 97 καλύτερες πρακτικές αστικών πολιτικών στην Ευρώπη.

Οι υποδομές και τα συστήματα μεταφορών και ενέργειας, καθώς και τα δίκτυα Μέσων Μαζικής Μεταφοράς, η βιώσιμη κινητικότητα και η ηλεκτροκίνηση προσεγγίστηκαν στην προηγούμενη ενότητα.

στ. Χωροταξική - Πολεοδομική οργάνωση, χρήσεις γης

Στο πλαίσιο του ΠΧΠ Κρήτης (ΦΕΚ ΑΑΠ 260/08.11.2017), η πόλη του Ηρακλείου εντάσσεται στη ζώνη Παράκτια ζώνη αστικής/ τουριστικής ανάπτυξης και ποιοτικής / περιβαλλοντικής αναβάθμισης (Χάρτης Π.2α του ΠΧΠ, Παράρτημα II). Για τις ζώνες αυτές από το ΠΧΠ προβλέπεται ότι:

«Η ολοκληρωμένη διαχείρισή τους προωθείται με εξειδικευμένο φυσικό χωροταξικό/πολεοδομικό σχεδιασμό, με σαφή κατεύθυνση την καταλληλότητα και την συμβατότητα των χρήσεων, την απόκτηση χώρων για κοινόχρηστους και κοινωφελείς σκοπούς, την προστασία και ανάδειξη των στοιχείων του φυσικού και του πολιτιστικού περιβάλλοντος, την υιοθέτηση των αρχών της συμπαγούς πόλης και την σταδιακή ανάληψη δράσεων για τον περιορισμό των επεκτάσεων, της εκτός σχεδίου δόμησης στις κρίσιμες παράκτιες περιοχές πρώτης προτεραιότητας, σύμφωνα με την οριοθέτησή της σε ζώνες και την κατηγοριοποίησή της σε βαθμούς προστασίας.». Ειδικότερα, δίνεται κατεύθυνση για «αλλαγή του τρόπου μεταχείρισης των συγκεκριμένων κρίσιμων ζωνών, με ανάληψη δράσεων αποφόρτισης των υψηλών πιέσεων και αναβάθμισης το δομημένου χώρου, με εργαλεία τα υποκείμενα επύπεδα σχεδιασμού και τις ειδικές ρυθμίσεις, ώστε να επιτευχθεί η εξυγίανση και η περιβαλλοντική / ποιοτική αναβάθμισή τους. Ταυτόχρονα, αποφεύγεται στο μέτρο του δυνατού η έγκριση νέων αιτημάτων για ανάπτυξη μορφών μονοθεματικού μαζικού τουρισμού Η στοχευμένη διαχείρισή τους θα επιδιωχθεί με εξειδικευμένο φυσικό σχεδιασμό, με όρους και περιορισμούς στη δόμηση και με έλεγχο της καταλληλότητας και συμβατότητας των χρήσεων» και «προωθούνται κατά προτεραιότητα, μεταξύ άλλων, η αναβάθμιση και μετατροπή υφισταμένων ξενοδοχειακών καταλυμάτων σε σύνθετες και ολοκληρωμένες τουριστικές υποδομές και κατά περίπτωση η κατασκευή νέων καταλυμάτων 3, 4 και 5 αστέρων. Η κατασκευή τους θα οδηγείται κατά προτεραιότητα εντός σχεδίων πόλεων, ορίων οικισμών και ζωνών χρήσεων γης που επιτρέπουν τη χωροθέτηση τουριστικών δραστηριοτήτων».

Επιπλέον, όπως αποτυπώνεται στον Χάρτη Π.2δ του ΠΧΠ (Παράρτημα II), σχεδόν το σύνολο της πόλης του Ηρακλείου, καθώς και σημαντικό τμήμα του Δήμου εντάσσονται στις παρακάτω ζώνες:

1. Περιοχές δικτύου πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς, στη ζώνη που ενσωματώνει τον Γιούχτα, την Κνωσό και το Ιστορικό - μνημειακό σύνολο της Πόλης του Ηρακλείου, καθώς και τις νήσους Δία και Ν. Παξιμάδια
2. Ζώνες τοπίου διεθνούς, εθνικής και περιφερειακής αξίας
3. Χωρικές ενότητες ιδιαιτέρως υποβαθμισμένων τοπίων

Για την πρώτη κατηγορία προβλέπεται ότι «Προτεραιότητα για την προστασία, διατήρηση και ανάδειξη της ενιαίας φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς, αποτελεί η συγκρότηση και η εφαρμογή προγράμματος στοχευμένων χωρικών δράσεων από τους εν λειτουργία θεσμούς, περιφερειακούς και δημοτικούς, από τις οποίες αναδεικνύεται η άρρηκτη σχέση της φυσικής και πολιτισμικής προσωπικότητας του καθέκαστα χώρου, καθώς και το διαχρονικό ιστορικό βάθος του. Όλες οι δράσεις οφείλουν να έχουν συνθετικό χαρακτήρα και να συνδέονται με προσπάθειες παραγωγικής ανασυγκρότησης των ορεινών όγκων και των πολυπληθών παραδοσιακών οικισμών, οι περισσότεροι εκ των οποίων δεν είναι καν χαρακτηρισμένοι.».

Για την δεύτερη κατηγορία καθορίζεται ότι «Για τις ενότητες αυτές συγκροτείται ολοκληρωμένο πρόγραμμα ενέργειών και δράσεων, προκειμένου να προωθηθούν άμεσα ως πιλοτικές εφαρμογές και φυσικά δίχως να εγκαταλείπονται οι προσπάθειες ανασυγκρότησης του συνολικού χώρου.» και δίνεται κατεύθυνση για τη συνδυασμένη ανάδειξη στοιχείων του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος του συνόλου Γιούχτα, Κνωσού, Ιστορικό - μνημειακό σύνολο της Πόλης του Ηρακλείου και των νήσων Δία και Παξιμάδια.

Τέλος, για την τρίτη κατηγορία αναφέρεται ότι «βασική προτεραιότητα για την προστασία, διατήρηση και ανάδειξη της φυσικής και της πολιτιστικής κληρονομιάς, αποτελεί η προσπάθεια για ανάταξη των μεγάλης κλίμακας ανατροπών του τοπίου, όπως αυτές καταγράφονται κυρίως στις παράκτιες ζώνες της Κρήτης χωρίς να λαμβάνονται ειδικά μέτρα για την προστασία και την ανάδειξη του τοπίου» και δίνεται κατεύθυνση για εξειδίκευση των προσήκουσων πολιτικών από τα υποκείμενα επίπεδα, τα εν ενεργείᾳ ΓΠΣ και ΣΧΟΟΑΠ ή τα μελλοντικά ΤΠΣ και ΕΠΣ.

Το 1988 δημοσιεύτηκε με το ΦΕΚ 458 Δ/1988 το πρώτο Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (ΓΠΣ) της πόλης του Ηρακλείου σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου 1337/1983 (ΦΕΚ 458 Δ/1988: «Έγκριση Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου του οικισμού Ηρακλείου του Δήμου Ηρακλείου του οικισμού Νέας Αλικαρνασσού κοινότητας Νέας Αλικαρνασσού και των οικισμών Γαζίου και Αγίας Μαρίνας της κοινότητας Γαζίου (Ν. Ηρακλείου)», που επαναδημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 818 Δ/1992. Το ΓΠΣ τροποποιήθηκε το 2003 (ΦΕΚ 696Δ/08.07.2003) και το 2005 επαναδημοσιεύεται με το ΦΕΚ 118 Δ/02.02.2005. Τροποποίηση χρήσεων γης του εγκεκριμένου ΓΠΣ έγινε και το 2007 (ΦΕΚ 444 Δ/14.09.2007). Η τελευταία τροποποίηση του ΓΠΣ γίνεται το 2014 (ΦΕΚ 276 ΑΑΠ/28.08.2014) με διόρθωση το 2015 (ΦΕΚ 46 ΑΑΠ/13.03.2015). Ειδικά για την συνοικία της Αγίας Τριάδας εγκρίθηκε το 2018 (ΦΕΚ ΑΑΠ 150/27.07.2018) αναθεώρηση του εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου.

Στο χάρτη «Χωροταξική – Πολεοδομική οργάνωση», απεικονίζονται οι προβλεπόμενες κεντρικές περιοχές του Δήμου Ηρακλείου, καθώς και το δίκτυο κοινόχρηστων χώρων και αστικού πρασίνου. Σημειώνεται ότι η Περιοχή Παρέμβασης περιλαμβάνει το 71% των κεντρικών περιοχών, όπως αυτές ορίζονται από το ΓΠΣ. Σημειώνεται επίσης ότι η βασική χρήση γης είναι Γενική Κατοικία και ισχύει για όλες τις περιοχές της Περιοχής Παρέμβασης που δεν εντάσσονται σε κεντρικές ή τουριστικές περιοχές, δεν έχουν χαρακτηριστεί ως χώροι αστικού πρασίνου και δεν αποτελούν αθλητικές εγκαταστάσεις. Στον Πίνακα 2.1.3.σ.1 παρουσιάζονται οι ειδικές προβλέψεις και κατευθύνσεις του ΓΠΣ για την Περιοχή Επέμβασης.

Πίνακας 2.1.3.σ.1 : Ειδικές προβλέψεις και κατευθύνσεις του ΓΠΣ για την Περιοχή Επέμβασης.

Κατηγορία Ζώνης		Ειδικές κατευθύνσεις / προβλέψεις ανάπτυξης
1.	• Περιοχή εντός των τειχών Παλιάς Πόλης	• Καθορισμός κεντρικών λειτουργιών πόλης
2.	• Βόρεια της παραλιακής λεωφόρου μεταξύ των εκβολών του Γιόφυρου και του ενετικού λιμένα	• Καθορισμός χρήσης τουρισμού - αναψυχής
3	• Στην περιοχή του συγκροτήματος των ενετικών τειχών • Στο τμήμα βορείως της οδού Μετεώρων μέχρι την παραλιακή λεωφόρο • Εκατέρωθεν των ρεμάτων	• Καθορισμός χρήσης ελεύθερων χώρων - αστικού πρασίνου
4	• Περιοχή Κέντρου	• Καθορισμός ζωνών ανάπλασης
5	• Σε όλο το μήκος του οδικού άξονα Δημοκρατίας - Κνωσού από το αρχαιολογικό μουσείο μέχρι τον αρχαιολογικό χώρο της Κνωσού	• Δημιουργία πεζοδρόμων, ποδηλατοδρόμων και χώρων πρασίνου
6	• Βασικός άξονας Βιώσιμης Κινητικότητας: ο προβλεπόμενος παραλιακός πεζόδρομος κατά μήκος της δυτικής παραθαλάσσιας ζώνης από τις εκβολές του Αλμυρού μέχρι τις εκβολές του Γιόφυρου που συνεχίζεται προς ανατολάς μέχρι το παλιό λιμάνι και ο κάθετος σε αυτόν άξονα που συνδέει το ιστορικό κέντρο με την Κνωσό.	• Δίκτυο Κυκλοφορίας πεζών
7	• Κατά μήκος και εκατέρωθεν των ρεμάτων	• Διαδρομές κίνησης πεζών
8	• Στην παραλιακή ζώνη δυτικά του χειμάρρου Γιόφυρου μέχρι τον Αλμυρό ποταμό	• Προστασία και ανάδειξη ακτών της παραλιακής ζώνης
9	• Ρέματα: Κατσαμπά, Γιόφυρου και Ξηροποτάμου	• Εκπόνηση μελετών οριοθέτησης, περιβαλλοντικής αναβάθμισης και προστασίας των ρεμάτων
10	• Περιοχή Ενετικών τειχών, εναλίου τείχους, παλιού λιμανιού (Κούλε), Νεωρίων. • Περιοχή ζωνών προστασίας του αρχαιολογικού χώρου της Κνωσού.	• Καθορισμός ζωνών Προστασίας χώρων Ιστορικού Αρχαιολογικού ενδιαφέροντος

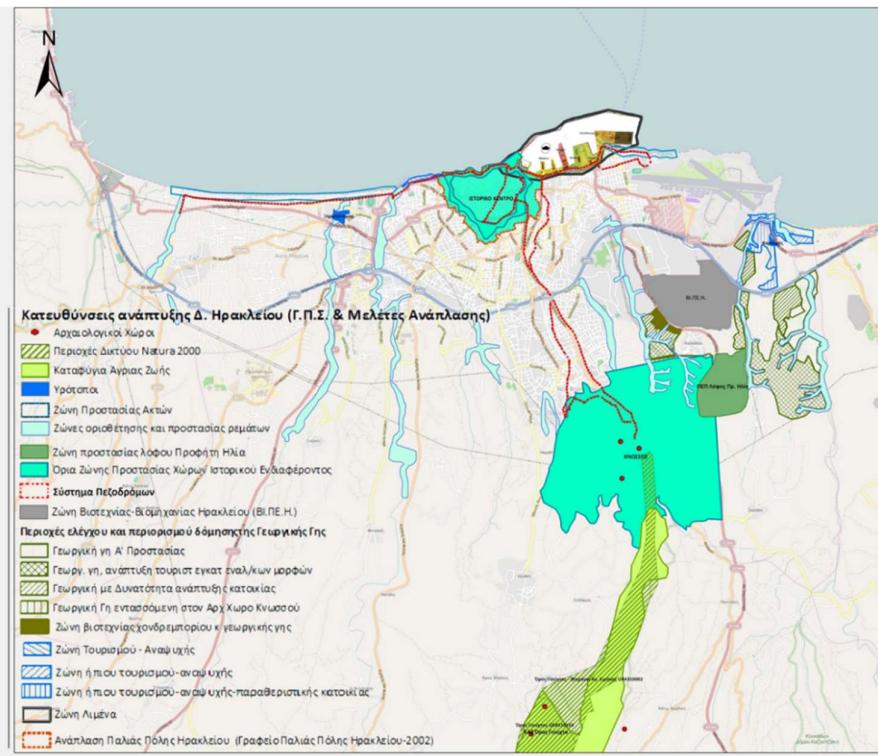
Επιπλέον, στην Εικόνα 2.1.3.στ.1 αποτυπώνονται σύμφωνα με τις κατευθύνσεις – προτάσεις αστικής ανάπτυξης του εγκεκριμένου Γ.Π.Σ., ζώνες που αφορούν:

- ζώνες προστασίας και ανάδειξης παράκτιων χώρων με :
  - ✓ καθορισμό ζώνης στην παραλιακή ζώνη δυτικά του χειμάρρου Γιόφυρου μέχρι τον Αλμυρό ποταμό
  - ✓ καθορισμό ζώνης στην παραλιακή ζώνη της Νέας Αλικαρνασσού από τα όρια του Λιμένα μέχρι τα όρια του Αεροδρομίου
  - ✓ ζώνη προστασίας παραλίας Καρπερού (Ν. Αλικαρνασσός) (καθορίζεται ζώνη για την προστασία της παράκτιας περιοχής και την απόλυτη προστασία των αμμοθινών)
- καθορισμός συστήματος πεζοδρόμων με βασικούς άξονες :
  - ✓ τον προβλεπόμενο παραλιακό πεζόδρομο κατά μήκος της δυτικής παραθαλάσσιας ζώνης από τις εκβολές του Αλμυρού μέχρι τις εκβολές του Γιόφυρου που συνεχίζεται προς ανατολάς μέχρι το παλιό λιμάνι
  - ✓ τον κάθετο σε αυτόν άξονα, σε όλο το μήκος του οδικού άξονα Δημοκρατίας –Κνωσού, που συνδέει το ιστορικό κέντρο με την Κνωσό.
- διαδρομές κίνησης πεζών, κατά μήκος και εκατέρωθεν των ρεμάτων
- περιοχές ανάπτυξης τουρισμού με :
  - ✓ ζώνη ανάπτυξης τουρισμού – αναψυχής, στην βόρεια παράκτια ζώνη, στην περιοχή Καμίνια από το Γιόφυρο έως τα Ενετικά Τείχη
  - ✓ ζώνη ανάπτυξης ήπιου τουρισμού-αναψυχής, στο παραλιακό μέτωπο Νέας Αλικαρνασσού
  - ✓ ζώνη ανάπτυξης ήπιου τουρισμού-αναψυχής και παραθεριστικής κατοικίας, στο παραλιακό μέτωπο Νέας Αλικαρνασσού
- καθορισμός ζωνών ανάπλασης
  - ✓ Παλιάς Πόλης Ηρακλείου με :
    - δίκτυο πεζοδρόμων σε όλη την παλιά πόλη
    - καθορισμό κεντρικών λειτουργιών πόλης
    - καθορισμό χρήσης ελεύθερων χώρων – αστικού πρασίνου στην περιοχή του συγκροτήματος των ενετικών τειχών
  - ✓ ζώνη βιοτεχνίας, χονδρεμπορίου και γεωργικής γης δυτικά της ΒΙ.ΠΕ.Η.

Επισημαίνεται ότι από τα υπερκείμενα επίπεδα σχεδιασμού θεωρείται επιτακτική η ανάγκη για αναθεώρηση του ισχύοντος Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου Ηρακλείου και του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου Ν. Αλικαρνασσού στο πλαίσιο Τοπικού Πολεοδομικού Σχεδίου για το σύνολο του Δήμου. Στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει να προσεγγιστεί και το δίκτυο των παιδικών - βρεφικών σταθμών και των νηπιαγωγείων με βάση τη διαχρονική ζήτηση, τα πρόσφατα στοιχεία για την σύνθεση ηλικιών και τις υφιστάμενες προδιαγραφές.

Εικόνα 2.1.3.στ.1 : Κατευθύνσεις ανάπτυξης από ΓΠΣ και μελέτες ανάπλασης Δήμου Ηρακλείου

ζ. Παρεμβάσεις – προγράμματα που υλοποιήθηκαν στην περιοχή παρέμβασης

Στην Περιοχή Παρέμβασης από το 2000 και μετά υλοποιήθηκαν τα παρακάτω προγράμματα, οι δράσεις και τα αποτελέσματα των οποίων περιγράφονται στη συνέχεια:

- ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΕ ΤΟΠΙΚΕΣ ΖΩΝΕΣ ΜΙΚΡΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ ΠΕΠ ΚΡΗΤΗΣ 2000
- ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ URBAN II, 2001
- ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΕΠ ΚΡΗΤΗΣ 2007 – 2013
- ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2014-2020

1. ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΕ ΤΟΠΙΚΕΣ ΖΩΝΕΣ ΜΙΚΡΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ ΠΕΠ ΚΡΗΤΗΣ 2000

Ο Δήμος Ηρακλείου, υλοποίησε επίσης το Πρόγραμμα «ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ: ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΕ ΘΥΛΑΚΑ ΤΗΣ ΠΑΛΙΑΣ ΠΟΛΗΣ ΤΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ» στο πλαίσιο των «Ολοκληρωμένων Παρεμβάσεων Αστικής Ανάπτυξης σε τοπικές ζώνες μικρής κλίμακας» του ΠΕΠ Κρήτης 2000 – 2006, που συγχρηματοδοτήθηκαν από το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ. Ως περιοχή παρέμβασης ορίζεται η γεωγραφική περιοχή «Αγία Τριάδα και Λάκου –Πηγάδας (περιοχή Πανανεύου - Ηλεκτρικής)» που αποτελεί ένα μεγάλο μέρος του δυτικού τμήματος της παλιάς πόλης του Ηρακλείου και βρίσκεται στις παρυφές των τειχών (Εικόνα 2.1.3.ζ.1).

Στην ίδια χρονική περίοδο, δημιουργείται με ίδιους Πόρους, ο υπόγειος χώρος στάθμευσης, στην πλατεία της παλιάς Λαχαναγοράς, ενώ συμπληρωματικά με το ΠΕΠ, ενισχύεται και η Παραλιακή Λεωφόρος, με χρηματοδότηση από το Πρόγραμμα Θησέας. Με τα Ολυμπιακά Έργα, γίνεται η ανάπλαση Καράβολα, επεκτείνοντας την ανάπλαση του παραλιακού μετώπου, προς τα δυτικά.

Επιπλέον με παρεμβάσεις ανάπλασης, κυρίως του δημόσιου χώρου λειτουργεί ενισχυτικά στη σύνδεση του παραλιακού μετώπου με το ιστορικό κέντρο, με δεδομένο ότι υλοποιούνται παρεμβάσεις που ενισχύουν την

ελκυστικότητα του νοτιοδυτικού άκρου της παλιάς πόλης όπου χωροθετείται το Πολιτιστικό – Συνεδριακό Κέντρο Ηρακλείου.

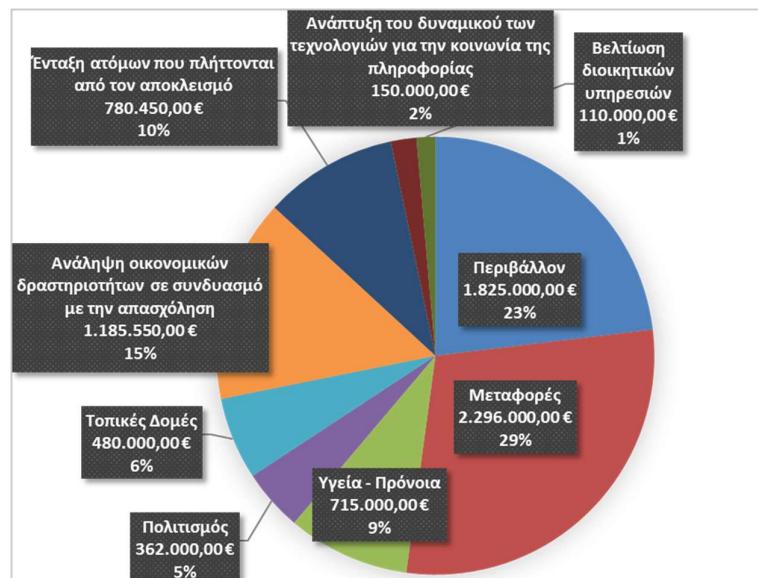
Συνεχίζονται επίσης οι προσπάθειες για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας με παράλληλες στοχευμένες δράσεις ενίσχυσης των ικανοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού και την ενίσχυση της απασχόλησης, καθώς και δομές για ευπαθείς ομάδες.

Τέλος είναι σημαντικό να επισημανθεί ότι, στο πλαίσιο αυτής της παρέμβασης, τίθενται οι βάσεις για ενίσχυση επισκεψιμότητας με αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών, μέσα από στο ηλεκτρονικό σύστημα περιήγησης στην παλιά πόλη του Ηρακλείου.

Εικόνα 2.1.3.ζ.1 : Περιοχή εφαρμογής του Προγράμματος Ολοκληρωμένος Σχεδιασμός: Σύγχρονο Μοντέλο Αστικής Ανάπτυξης σε θύλακα της Παλιάς Πόλης του Ηρακλείου.

Διάγραμμα 2.1.3.ζ.1 : Κατανομή πόρων προγράμματος ανά Τομέα Παρέμβασης

2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ URBAN II, 2001

Το 2001 οι Πολεοδομικές Ενότητες των Καμινίων και Αγίας Τριάδας (Εικόνα 2.1.3.ζ.2) αποτέλεσαν αντικείμενο μελέτης στο πλαίσιο της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας URBAN II που αφορούσε στη διαμόρφωση και στην εφαρμογή ιδιαίτερα καινοτόμων στρατηγικών για την αειφόρο οικονομική και κοινωνική αναζωογόνηση πόλεων και οικισμών που βρίσκονται σε κρίση και στην ενίσχυση και ανταλλαγή γνώσεων και εμπειριών σε σχέση με την αειφόρο αστική αναζωογόνηση και ανάπτυξη στην ευρωπαϊκή Κοινότητα.

Η αναπτυξιακή επίπτωση αυτής της παρέμβασης λειτουργεί προσθετικά στο Πρόγραμμα «ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ: ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΕ ΘΥΛΑΚΑ ΤΗΣ ΠΑΛΙΑΣ ΠΟΛΗΣ ΤΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ», ως προς την ενίσχυση της ελκυστικότητας του παραλιακού μετώπου στην περιοχή του Μουσείου της Φυσικής Ιστορίας και του πολυκέντρου στο κτίριο της παλιάς Λαχαναγοράς.

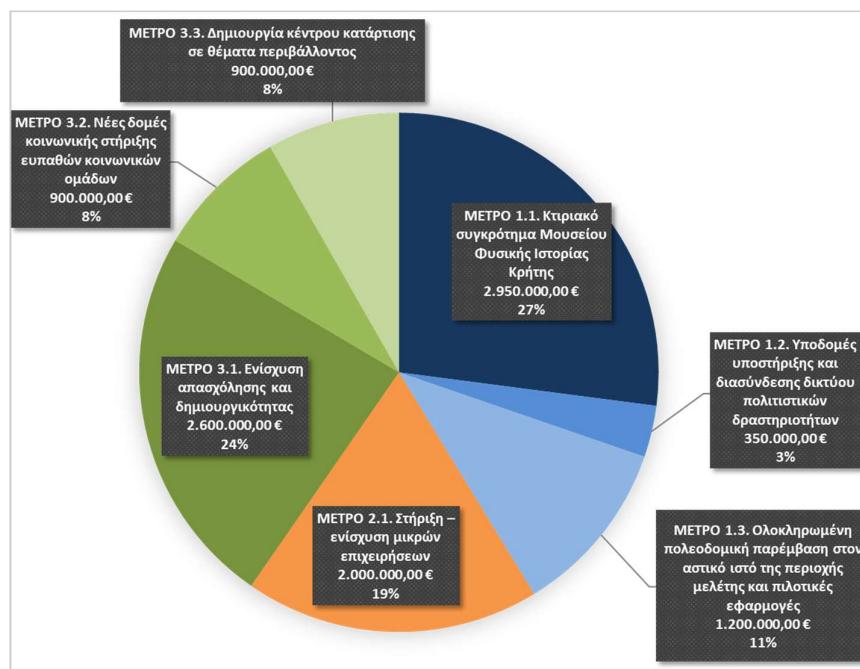
Οι δράσεις με την κατανομή των πόρων του προγράμματος αποτυπώνεται στο Διάγραμμα 2.1.3.ζ.2. Συνοπτικά τα αποτελέσματα της παρέμβασης, στην περιοχή είναι:

- η ενίσχυση της λειτουργίας του παραλιακού μετώπου κυρίως με την αύξηση της επισκεψιμότητας μέσα από το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας στην παλιά ΔΕΗ κατά κύριο λόγο και το πολύκεντρο στην παλιά Λαχαναγορά κατά δεύτερο λόγο.
- η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας
- η δημιουργία δομών για ευπαθείς ομάδες.

Εικόνα 2.1.3.ζ.2 : Περιοχή εφαρμογής URBAN

Διάγραμμα 2.1.3.ζ.2 : Δράσεις και κατανομή πόρων προγράμματος URBAN II

3. ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΕΠ ΚΡΗΤΗΣ 2007 – 2013

Ο Δήμος Ηρακλείου, υλοποίησε το Πρόγραμμα «Ηράκλειο κάθε βήμα .... ένα ταξίδι στην ιστορία - ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ της εντός των τειχών πόλης» στο πλαίσιο των «Ολοκληρωμένων Σχεδίων Αστικής Ανάπτυξης» του ΠΕΠ Κρήτης 2007 – 2013, που συγχρηματοδοτήθηκαν από το ΕΤΠΑ.

Η περιοχή παρέμβασης αποτελεί τμήμα της παλιάς πόλης και ειδικότερα περιλαμβάνει τις γειτονιές (Εικόνα 2.1.3.ζ.3):

1. του Αγίου Μηνά που καταλαμβάνει το νοτιοδυτικό τμήμα της Παλιάς Πόλης,
2. του Βαλιδέ Τζαμί που καταλαμβάνει το νοτιοανατολικό τμήμα της Παλιάς Πόλης,
3. της Βίγλας και Πεδιάδος που καταλαμβάνουν το νοτιοανατολικό όριο της Παλιάς Πόλης
4. μέρος του προμαχώνα Vitturi και του ευθύγραμμου τμήματος του Τείχους μεταξύ των προμαχώνων Ιησού και Vitturi

Η παρέμβαση αυτή συγκριτικά με την παρέμβαση του URBAN II και την παρέμβαση της Προγραμματικής Περιόδου 2000 – 2006, έχει τη σημαντική διαφορά ότι χρηματοδοτείται μόνο από το ΕΤΠΑ. Στο Διάγραμμα 2.1.3.ζ.3 αποτυπώνεται η κατανομή των πόρων της παρέμβασης ανά Ειδικό Στόχο και περιλαμβάνει:

- Ανάπλαση οδών
- Ανάπλαση περιβάλλοντα χώρου του Συνεδριακού Κέντρου
- Στερέωση – αποκατάσταση μνημείων
- Εξοπλισμούς για πολιτιστικά κτίρια
- Ψηφιακές δράσεις προβολής και δικτύωσης

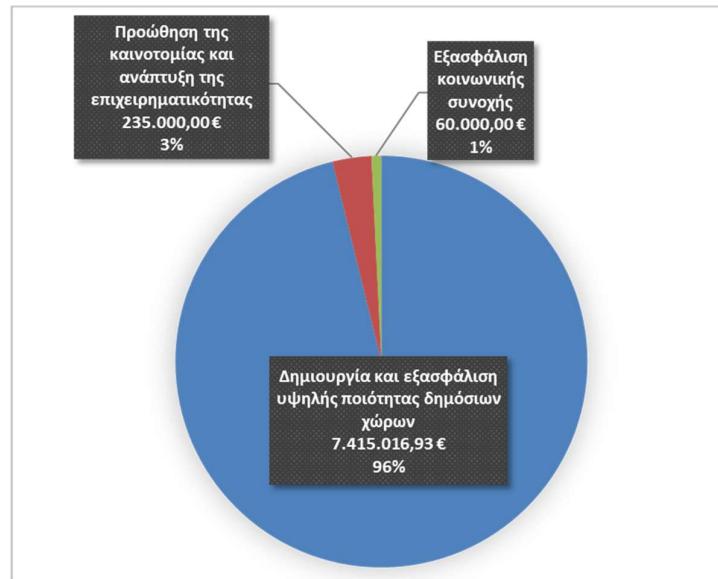
Η παρέμβαση λειτουργεί κατά ένα μέρος προσθετικά σε εκείνη που χρηματοδοτήθηκε από το ΠΕΠ Κρήτης 2000 – 2006, ως προς την ενίσχυση της ελκυστικότητας του νοτιοδυτικού άκρου της παλιάς πόλης όπου χωριθετείται το Πολιτιστικό – Συνεδριακό Κέντρο Ηρακλείου.

Επιπλέον, εντοπίζεται αναπτυξιακή επίπτωση στην ευρύτερη περιοχή επιρροής του Αρχαιολογικού Μουσείου Ηρακλείου, με τις παρεμβάσεις κυρίως στην Βικελαία Βιβλιοθήκη και στην Φιλαρμονική, σε συνδυασμό με προγενέστερες παρεμβάσεις που έγιναν από το Πράσινο Ταμείο στα Πάρκα Θεοτοκόπουλου και Γεωργιάδη, από το ΠΕΠ Κρήτης 2000 – 2006 για την αποκατάσταση του Ιερού Ναού του Αγίου Πέτρου και από το ΠΕΠ Κρήτης 2007 – 2013 για έκθεση στην Αγία Αικατερίνη Σιναϊτών και διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου του Αρχαιολογικού Μουσείου.

Εικόνα 2.1.3.ζ.3 : Περιοχή εφαρμογής του Προγράμματος «Ηράκλειο κάθε βήμα .... ένα ταξίδι στην ιστορία - ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ της εντός των τειχών πόλης»

Διάγραμμα 2.1.3.ζ.3 : Κατανομή πόρων προγράμματος ανά Ειδικό Στόχο

4. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2014-2020

Ο Δήμος Ηρακλείου υλοποίησε τη Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης με τίτλο: «Ηράκλειο έξυπνη-συνεκτική πόλη, τόπος συνάντησης «5+1» πολιτισμών» η οποία συγχρηματοδοτείται από το Ε.Τ.Π.Α. και το Ε.Κ.Τ., στο πλαίσιο του ΕΠ Κρήτη 2014-2020.

Η περιοχή εφαρμογής του ολοκληρωμένου προγράμματος Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (BAA), αποτελεί τμήμα μιας ευρύτερης περιοχής, όπου έχει εγκριθεί Σχέδιο Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων (ΣΟΑΠ) (ΦΕΚ 494 Β/19.02.2020), στην οποία εντάσσονται η 1^η Κοινότητα, τμήμα της 2^{ης} Κοινότητας και τμήμα της 3^{ης} Κοινότητας (Εικόνα 2.1.3.ζ.4). Εντός των ορίων της ΣΒΑΑ περιλαμβάνονται 11 Πολεοδομικές Ενότητες (ΠΕ), στο σύνολο της έκτασής τους ή σε τμήμα τους. Ειδικότερα η περιοχή εφαρμογής περιλαμβάνει την παλιά πόλη και τμήματα της παράκτιας αστικής ζώνης στα δυτικά και στα ανατολικά της και οριοθετείται από τους δρόμους:

- Λ. 62 Μαρτύρων
- Πιυράνθου
- Γ. Γεωργιάδη
- Γερονυμάκη
- Λ. Σ. Καζαντζίδη

Στο πλαίσιο της Στρατηγικής δρομολογήθηκαν και υλοποιήθηκαν 221 έργα με συνολικό π/υ 92,3 εκ € και 15 έργα χωρίς οικονομικό αντικείμενο (με ίδια μέσα του Δήμου), με κατανομή προϋπολογισμών όπως φαίνεται στο Διάγραμμα 2.1.3.ζ.4. Η πλειονότητα των πόρων συγκεντρώθηκε στους Ειδικούς Στόχους:

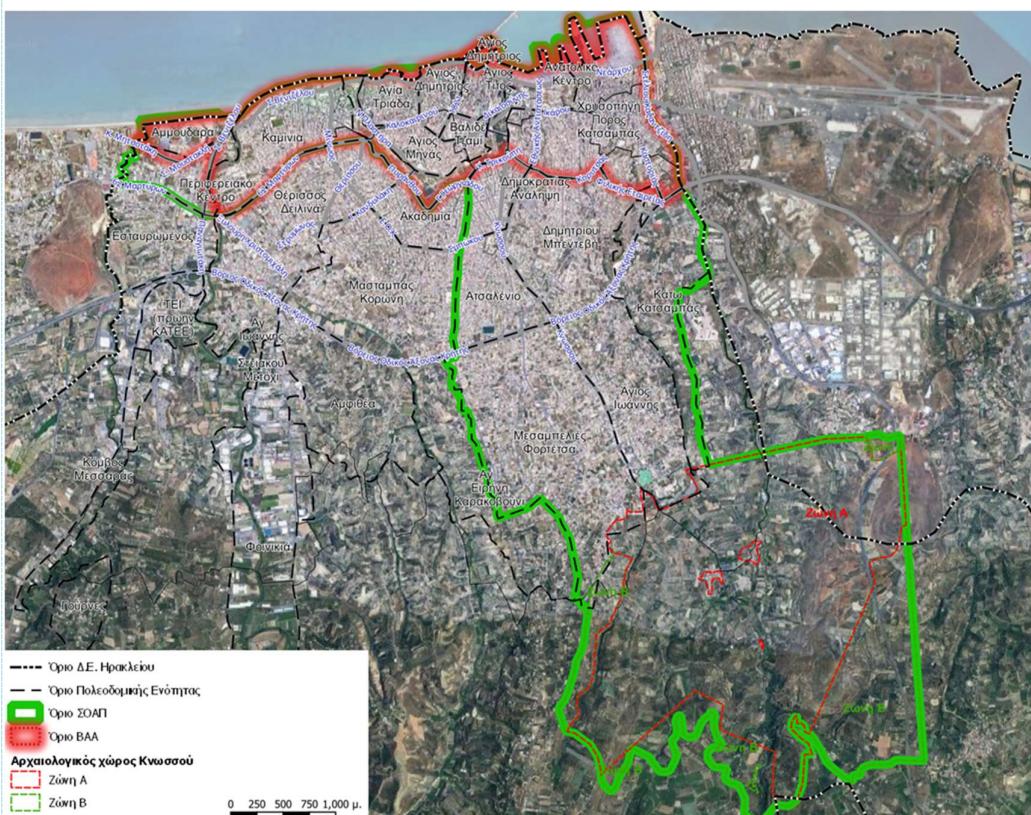
- ΕΣ4: Βελτίωση και ανάδειξη των χαρακτηριστικών του αστικού περιβάλλοντος με 40,16%
- ΕΣ9: Αύξηση επισκεψιμότητας ιστορικών – πολιτιστικών χώρων με 21,63%

Επιπλέον, σημειώνεται ότι η πλειονότητα των πόρων από το ΕΚΤ συγκεντρώθηκε σε δράσεις για:

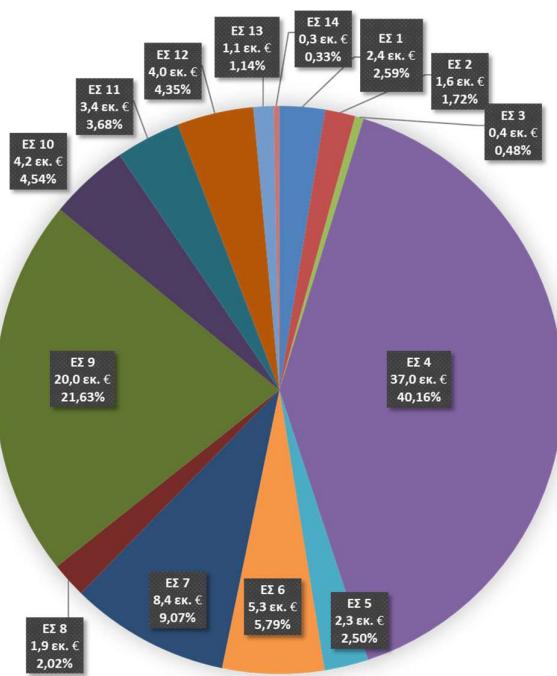
την αναβάθμιση της ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης σε υπηρεσίες (43,40%)

- τη βελτίωση της πρόσβασης στη μακροχρόνια περίθαλψη (17,53%)
- την ενίσχυση της υλοποίησης υπηρεσιών φροντίδας σε επίπεδο οικογενειών και τοπικών κοινοτήτων (12,58%)
- την προώθηση της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας και για τη μείωση των διακρίσεων (11,36%)

Εικόνα 2.1.3.ζ.4 : Περιοχή εφαρμογής της Στρατηγικής «Ηράκλειο έξυπνη-συνεκτική πόλη, τόπος συνάντησης «5+1» πολιτισμών»

Διάγραμμα 2.1.3.ζ.4 : Κατανομή πόρων προγράμματος ανά Ειδικό Στόχο

2.2 ΑΝΑΛΥΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΣΧΕΔΙΑ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΕΣ

Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο Κρήτης

Οι ειδικές ζώνες και οι αντίστοιχες κατευθύνσεις για την Περιοχή Παρέμβασης και τον Δήμο στο πλαίσιο του ΠΧΠ αναλύονται στην προηγούμενη ενότητα. Σε αυτή την ενότητα αναφέρονται τα πορίσματα και οι προτάσεις για την Περιοχή Παρέμβασης.

Βασική κατεύθυνση του ΠΧΠ για την περιοχή του Ηρακλείου είναι η ανάδειξή της σε μητροπολιτικό κέντρο διαπεριφερειακής εμβέλειας για τον Μινωικό Πολιτισμό με άξονα την έρευνα – τεχνολογία και τον πολιτισμό, καθώς και ισχυρό κέντρο κρουαζέρας στην περιοχή της Μεσογείου.

Η πόλη του Ηρακλείου χαρακτηρίζεται ως Πρωτεύων εθνικός πόλος διαπεριφερειακής ακτινοβολίας, ενώ το λιμάνι χαρακτηρίζεται ως κύρια πύλη εισόδου διεθνούς εμβέλειας και ως εκκίνηση κρουαζέρας, ενώ δίνεται κατεύθυνση για την λειτουργική και αισθητική του αναβάθμιση.

Ταυτόχρονα, η Κνωσός, το Φρούριο Λιμένος (Κούλε) και τα τείχη της πόλεως του Ηρακλείου κατατάσσονται σύμφωνα με τη λειτουργία τους (αντιτροσωπευτικότητα) στο επίπεδο της Κρήτης, τη σημασία τους (μοναδικότητα, αναγνωρισμότητα, αξιόλογη ποιότητα), αλλά και την επισκεψιμότητά τους σε χώρους διεθνούς σημασίας, για τους οποίους δίνεται κατεύθυνση για ανάδειξη και προβολή. Αντίστοιχα τα Νεώρια του Ενετικού Λιμένα, πρέπει να αναδειχθούν και να αποδοθούν στη λειτουργία της πόλης του Ηρακλείου, αποκαθιστώντας τον μνημειακό τους χαρακτήρα.

Επιπλέον, η Περιοχή Παρέμβασης εντάσσεται σε εγκεκριμένο ΣΟΑΠ και κατ' επέκταση προβλέπεται ότι θα πρέπει στις προτεραιότητες να περιλαμβάνεται η αύξηση των ανοικτών, ελεύθερων και δημόσιων χώρων, η ανάδειξη του αξιόλογου οικιστικού αποθέματος και της ιστορικής κληρονομιάς, η βιώσιμη κινητικότητα του πληθυσμού και η εκμηδένιση κινδύνων πολιτικής προστασίας.

Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο Δήμου

Για την Περιοχή υπάρχει ένα ΓΠΣ που αναλύθηκε στην προηγούμενη ενότητα.

Στρατηγικό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Ηρακλείου

Το Στρατηγικό Πρόγραμμα του Δήμου Ηρακλείου 2015 – 2019 εγκρίθηκε με την ΑΔΣ 106/02.03.2015, ενώ το σύνολο του Πενταετούς Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου, αναμένεται να εγκριθεί το προσεχές χρονικό διάστημα.

Σύμφωνα με το πρόγραμμα της Δημοτικής Αρχής, το όραμα για το Δήμο Ηρακλείου είναι να καταστεί ως «Μητροπολιτικό Κέντρο της Μεσογείου με εξωστρέφεια, καινοτομία, ανταγωνιστική τοπική επιχειρηματικότητα με γνώμονα την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης».

Σε προτεραιότητα τίθεται η κοινωνική φροντίδα, η έξοδος από την κρίση, η οικοδόμηση σχέσης εμπιστοσύνης με τον δημότη, η προαγωγή της ισονομίας, της διαφάνειας, της δημοκρατικής συμμετοχής των πολιτών στη λήψη αποφάσεων καθώς και της ενδυνάμωσης της κοινωνικής συνοχής. Όλα αυτά πλαισιώνονται από την βασική προτεραιότητα της ισόρροπης ανάπτυξης και αλληλεπίδραση μεταξύ των Δημοτικών Ενοτήτων και του αστικού ιστού της πόλης.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου Ηρακλείου στηρίζεται σε βασικές παραμέτρους που είναι:

- Οι αναπτυξιακές προτεραιότητες της Δημοτικής Αρχής
- Οι διαπιστώσεις και εκτιμήσεις των υπηρεσιών του Δήμου για τα δυνατά και αδύνατα σημεία αλλά και τους κινδύνους και περιορισμούς που χαρακτηρίζουν το Δήμο, ως διοικητικό οργανισμό και χωρική ενότητα

3. Οι ευκαιρίες και οι δυνατότητες που θα προκύψουν από τα χρηματοδοτικά εργαλεία του νέου ΕΣΠΑ (ΣΕΣ - Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης) 2014-2020
4. Η αντιμετώπιση των κρίσιμων ζητημάτων για βιώσιμη τοπική ανάπτυξη, που ετέθησαν από τις Δημοτικές και Τοπικές Κοινότητες του Δήμου
5. **Η καινοτομία και η έξυπνη εξειδίκευση**, ως βασικές συνιστώσες, τόσο ως προς το περιεχόμενο του προγράμματος (στόχοι και δράσεις) όσο και ως προς τον τρόπο υλοποίησης του Προγράμματος
6. **Ο ρεαλισμός & οι ολοκληρωμένες προσεγγίσεις**, ως κυρίαρχα χαρακτηριστικά του σχεδιασμού όσον αφορά στον τεχνικό, οικονομικό και χρονικό προγραμματισμό των δράσεων και παρεμβάσεων
7. Οι κατανομές των χρηματικών ποσών των προτεινόμενων δράσεων του πενταετή οικονομικού προγραμματισμού, θα πρέπει να αναδεικνύονται κατ' έτος οι αναπτυξιακές προτεραιότητες του Δήμου.

Στο πλαίσιο του Στρατηγικού – Επιχειρησιακού Προγράμματος καθορίζονται οι βασικές προτεραιότητες της Δημοτικής Αρχής για την προσεχή πενταετία, που στοχεύουν στον καθορισμό και στην ανάδειξη επιμέρους «ταυτότητων» (διεθνώς αναγνωρισμένων) υπερκείμενων των Αξόνων Προτεραιότητας όπως αναλυτικά παρουσιάζονται παρακάτω και άρρηκτα διασυνδεδεμένων με αυτούς, που είναι:

- **Ανθεκτικός-Συνεκτικός Δήμος**, τόπος με αποτελεσματικές υποδομές και δομημένη κοινωνική πολιτική, με οργανωμένες δομές πολιτικής προστασίας, συμμετοχικά δίκτυα αλληλεγγύης, προστασία της απασχόλησης και της ασφάλειας των πολιτών
- **Δήμος με ισχυρή Πολιτιστική και Τουριστική Ταυτότητα**, Δήμος πόλη φάρος πολιτισμού, με ισχυρή δημιουργική βιομηχανία, ελκυστικές τουριστικές υπηρεσίες και προϊόντα, με ισχυρή συνεισφορά στην τοπική οικονομία
- **Έξυπνος Δήμος**, τόπος καινοτομίας, ανάπτυξης της επιχειρηματικότητας, βελτιωμένης ποιότητας ζωής, ηλεκτρονικής και συμμετοχικής διακυβέρνησης, ενεργειακά αποδοτική, με ισχυρή προστασία του περιβάλλοντος και βιώσιμη αστική κινητικότητα.

Προωθείται επίσης ένα νέο συμβόλαιο της Δημοτικής αρχής με φορείς & πολίτες, που στηρίζεται στη συμμετοχικότητα, διαφάνεια, τη νομιμότητα και την αξιοκρατία. Μαζί με την ενθάρρυνση των πολιτών να συμβάλλουν με τις προτάσεις, τις ιδέες τους και την ενεργό συμμετοχή τους στη διαμόρφωση ενός αποτελεσματικού συμμετοχικού μοντέλου τοπικής δημοκρατίας.

Τέλος αποκαθίσταται η εταιρική και ισόρροπη σχέση αστικού-αγροτικού χώρου, για την άρση των χωρικών ανισοτήτων και της ανισοβαρούς ανάπτυξης του παραθαλάσσιου άξονα και της ενδοχώρας, με πλήθος δράσεων & παρεμβάσεων, καθώς & πλήθους εκδηλώσεων προώθησης της τοπικής επιχειρηματικότητας και γαστρονομίας. Ενισχύεται & τονίζεται με λίγα λόγια η σημασία της «Αγροφιλίας».

Με τις νέες συνθήκες που διαμορφώνονται θα πρέπει να αναζητηθεί & να διαμορφωθεί ένα νέο μοντέλο ανάπτυξης, στο οποίο ο αγροτοδιατροφικός τομέας, συνδυασμένος με τον τουρισμό & τον πολιτισμό, θα έχει κυρίαρχο ρόλο έτσι ώστε η ύπαιθρος του Ηρακλείου να ξαναβρεί την πραγματική της ταυτότητα, να αναδειχθεί ως ο χώρος που παράγει προϊόντα υψηλής διατροφικής αξίας, διαθέτει έμπειρο ανθρώπινο δυναμικό, σπουδαία πολιτισμική κληρονομιά, αλλά και τοπία απαράμιλης ομορφιάς, με σημαντικούς φυσικούς πόρους.

Για την επίτευξη των βασικών επιδιώξεων, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα δομείται σε τέσσερεις (4) Άξονες Προτεραιότητας, ο κάθε ένας από τους οποίους εξειδικεύεται σε μια σειρά από Μέτρα και Γενικούς Στόχους, που αντιστοιχούνται πλήρως με τις κατευθύνσεις που θέτει το ΣΕΣ 2014-2020.

Οι Άξονες Προτεραιότητας αντιμετωπίζουν τις αδυναμίες του Δήμου και αξιοποιούν τις δυνατότητές του για την αντιμετώπιση των διαπιστωμένων αναπτυξιακών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών αναγκών.

Συνοπτική παρουσίαση των Αξόνων Προτεραιότητας, Μέτρων και κατηγοριών δράσεων γίνεται στον Πίνακα 2.2.1.

Πίνακας 2.2.1 : Συνοπτική παρουσίαση των Αξόνων Προτεραιότητας, Μέτρων και κατηγοριών δράσεων

ΑΞΟΝΑΣ 1: ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ	
Μέτρο 1.1 Ενεργειακή διαχείριση και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής	1.1.1: Ενεργειακή αναβάθμιση δημοτικών κτιρίων και εγκαταστάσεων 1.1.2: Αξιοποίηση ΑΠΕ και ορθής διαχείρισης των υδάτινων πόρων 1.1.3: Ολοκληρωμένες πολεοδομικές παρεμβάσεις με βιώσιμο και αειφορικό τρόπο 1.1.4: Ανάπτυξη συνεργιών με εθελοντικές ομάδες και φορείς για την προστασία του περιβάλλοντος και αύξησης του αστικού πρασίνου
Μέτρο 1.2. Βιώσιμη Κινητικότητα	1.2.1: Βελτίωση αγροτικού και δημοτικού δικτύου 1.2.2: Βελτίωση συγκοινωνιακών συνδέσεων και υποδομών 1.2.3: Αντιμετώπιση προβλημάτων κυκλοφορίας, οδικής ασφάλειας και στάθμευσης 1.2.4: Προώθηση βιώσιμων μεταφορών
Μέτρο 1.3 Διαχείριση στερεών και υγρών αποβλήτων	1.3.1: Αποκατάσταση ΧΑΔΑ και του φυσικού τοπίου 1.3.2: Ολοκληρωμένη και ασφαλής διαχείριση στερεών & υγρών αποβλήτων και τριτοβάθμια επεξέργασία λυμάτων 1.3.3: Δράσεις ενημέρωσης- ευαισθητοποίησης για απόκτηση περιβαλλοντικής συνείδησης και κουλτούρας
Μέτρο 1.4 Διαχείριση και εξοικονόμηση φυσικών πόρων	1.4.1: Προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και των ακτών από τη διάβρωση 1.4.2: Δράσεις προστασίας των οικοσυστημάτων και της βιοποικιλότητας 1.4.3: Ορθολογική χρήση των φυσικών πόρων και γεωργικής δραστηριότητας με περιβαλλοντικούς όρους
Μέτρο 1.5 Ασφάλεια και Πολιτική προστασία	1.5.1: Βελτίωση ικανότητας πρόληψης και αντιμετώπισης έκτακτων καταστάσεων 1.5.2: Ανάπτυξη δομών & υποδομών πολιτικής προστασίας
Μέτρο 1.6 Οικιστικό Περιβάλλον – Χωροταξικός Σχεδιασμός	1.6.1: Εφαρμογή ΓΠΣ 1.6.2: Αποκατάσταση – Ανάδειξη υποβαθμισμένων περιοχών 1.6.3: Συντηρήσεις – Επεκτάσεις κοινόχρηστων & κοινωφελών χώρων 1.6.4: Συντήρηση & επέκταση αστικού πρασίνου 1.6.5: Αναπλάσεις
ΑΞΟΝΑΣ 2 : ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΠΑΙΔΕΙΑ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	
Μέτρο 2.1. Κοινωνική Συνοχή, Μέριμνα και Φροντίδα	2.1.1: Πρωτοβουλίες εξάλειψης των κοινωνικών διακρίσεων και προώθησης ίσων ευκαιριών και ίσης μεταχείρισης των πολιτών 2.1.2: Δράσεις για την ισότητα των φύλων και τη βία κατά των γυναικών 2.1.3: Δράσεις προαγωγής ίσης μεταχείρισης μεταναστών και ευπαθών κοινωνικών ομάδων 2.1.4: Βελτίωση υφιστάμενων και δημιουργία νέων δομών κοινωνικής φροντίδας και μέριμνας 2.1.5: Πρωτοβουλίες και δράσεις προαγωγής της δημόσιας υγείας 2.1.6: Δράσεις συμβουλευτικής και ψυχοκοινωνικής στήριξης των πολιτών 2.1.7: Πρωτοβουλίες και δράσεις για τα αδέσποτα ζώα και τη φιλοζωία

Μέτρο 2.2 Τουρισμός, Πολιτισμός, Αθλητισμός, Εθελοντισμός	2.2.1: Ανάδειξη μνημείων, αναβάθμιση χώρων ιστορικού ενδιαφέροντος, δημιουργία δομών & υποδομών σύγχρονου πολιτισμού 2.2.2: Ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού 2.2.3: Λειτουργία και δράσεις των δημοτικών αθλητικών κέντρων και δομών 2.2.4: Βελτίωση-αναβάθμιση αθλητικών υποδομών 2.2.5: Εθελοντικές δράσεις σε ζητήματα καθημερινότητας 2.2.6: Δράσεις ανάδειξης και προβολής του Ηρακλείου ως Τουριστικού και Πολιτιστικού Προορισμού 2.2.7: Παραγωγή υπηρεσιών και προϊόντων Τουριστικής και Πολιτιστικής Ταυτότητας του Ηρακλείου 2.2.8: Οργάνωση εκδηλώσεων ενίσχυσης της Τουριστικής και Πολιτιστικής Ταυτότητας 2.2.9: Ανάπτυξη ψηφιακών υπηρεσιών για τους Δημότες και τους επισκέπτες
Μέτρο 2.3 Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση	2.3.1: Ανέγερση και συντήρηση σχολικών μονάδων 2.3.2: Προγράμματα δια βίου μάθησης Ενηλίκων
ΑΞΟΝΑΣ 3: ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	
Μέτρο 3.1 Ενίσχυση Τοπικής Ανάπτυξης	3.1.1: Δημιουργία δομών και υποδομών προβολής των τοπικών προϊόντων 3.1.2: Καθιέρωση εκδηλώσεων για την προβολή των τοπικών προϊόντων
Μέτρο 3.2 Απασχόληση και Ανθρώπινο Πόροι	3.2.1: Δράσεις και συνέργειες με άλλους φορείς για τη δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης και μείωσης της ανεργίας
Μέτρο 3.3 Τοπική Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία	3.3.1: Προώθηση δράσεων και συνεργασιών με Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις 3.3.2: Προώθηση νέων τεχνολογιών και καινοτόμων δράσεων για τη στήριξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας
ΑΞΟΝΑΣ 4: ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΩΝ	
Μέτρο 4.1 Οργάνωση και λειτουργία των υπηρεσιών του Δήμου και των Νομικών του Προσώπων	4.1.1: Δράσεις βελτίωσης της διοικητικής ικανότητας και αποτελεσματικότητας 4.1.2 : Δράσεις βελτίωσης της Διαφάνειας και αύξηση της συμμετοχής των πολιτών στη ζωή της πόλης
Μέτρο 4.2 Ανθρώπινο Δυναμικό και Υλικοτεχνική Υποδομή	4.2.1: Κατάρτιση και επιμόρφωση του ανθρώπινου δυναμικού 4.2.2: Συντήρηση & αναβάθμιση δημοτικών κτιριακών εγκαταστάσεων, λοιπών υποδομών και μηχανολογικού εξοπλισμού και λουπές προμήθειες
Μέτρο 4.3 Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών	4.3.1: Ανάπτυξη ηλεκτρονικών υπηρεσιών και ψηφιακού περιεχομένου για τη συνεχή ενσωμάτωση των ΤΠΕ 4.3.2 : Ανάπτυξη υποδομών Τεχνολογιών Πληροφορικής και επικοινωνιών 4.3.3 : Δράσεις ενίσχυσης της χρήσης των ανοικτών προτύπων και του ελεύθερου ανοικτού λογισμικού, λογισμικού ανοικτού κώδικα
Μέτρο 4.4 Οικονομική Λειτουργία και Διαχείριση	4.4.1: Χρηστή διαχείριση και βελτίωση των οικονομικών 4.4.2: Διαχείριση & αξιοποίηση της δημοτικής περιουσίας
Μέτρο 4.5 Ενίσχυση Εξωστρέφειας	4.5.1: Ανάπτυξη συνεργασιών με φορείς σε τοπικό και υπερτοπικό επίπεδο

Σχέδιο Βιώσιμη Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ)

Στο πλαίσιο του ΣΒΑΚ προβλέπονται πακέτα μέτρων για το σύνολο του Δήμου που αφορούν στις παρακάτω θεματικές:

- 1) Βελτίωση των συνθηκών κυκλοφορίας και της οδικής ασφάλειας
- 2) Προώθηση και υποστήριξη των βιώσιμων μέσων μετακίνησης
- 3) Αναβάθμιση της ποιότητας του αστικού περιβάλλοντος
- 4) Ορθολογική διαχείριση του συστήματος εμπορευματικών μεταφορών
- 5) Ενέργεια και ηλεκτροκίνηση
- 6) Λειτουργία λιμένα
- 7) Λειτουργία αεροδρομίου
- 8) Συμβολή της βιώσιμης κινητικότητας στην τουριστική δραστηριότητα

Στην Περιοχή Παρέμβασης αποδελτιώνονται τα παρακάτω σχετικά με τη ΣΒΑΑ ειδικά μέτρα:

- 1.1.1 Εκτροπή διαμπερών/ υπερτοπικών φόρτων από το κέντρο της πόλης (Παλιά Πόλη) και τις γειτονιές
- 1.1.2 Νέα Ιεράρχηση του οδικού δικτύου και Ζώνες ήπιας κυκλοφορίας, όπου ορίζεται ως βασική οδός με χαρακτηριστικά ήπιας κυκλοφορίας – χαμηλών ταχυτήτων για σύνδεση πόλης – παραθαλάσσιου μετώπου η οδός Νεάρχου (από Γιαμαλάκη έως Μποφώρ) και σχεδόν το σύνολο της Περιοχής Παρέμβασης προτεινόμενη περιοχή ήπιας κυκλοφορίας.
- 1.1.4 Εφαρμογή Συστήματος Ελεγχόμενης Στάθμευσης (ΣΕΣ) κατοίκων & επισκεπτών για το σύνολο της Παλιάς Πόλης μεταξύ άλλων
- 1.1.5 Εφαρμογή smart systems για τον έλεγχο των θέσεων στάθμευσης επισκεπτών/ κατοίκων σε όλη την έκταση εφαρμογής του ΣΕΣ και τους οργανωμένους χώρους στάθμευσης
- 2.1.1 Αναβάθμιση & Επέκταση της Αστικής Συγκοινωνίας (όπως αποτυπώνεται στον χάρτη «Χάρτης ενίσχυσης ΜΜΜ» στο Παράρτημα II)
- Μετατροπή οδών χαμηλού πλάτους (<6μ) με υφιστάμενα πεζοδρόμια πλάτους μικρότερου των 0,90μ. (και εφόσον δεν υπάρχει δυνατότητα διαπλάτυνσης) σε δρόμους ήπιας κυκλοφορίας ή πεζόδρομους
- 2.2.13 Υλοποίηση Δικτύου ποδηλατόδρομων σε όλο τον Δήμο με έμφαση το ΠΣΗ, όπου ειδικότερα για την Παλιά Πόλη προτείνονται οι κάτωθι ποδηλατικές διαδρομές (λωρίδες, διαδρόμους ή μεικτής χρήσης):
  - Λ. Δημοκρατίας - Πλ. Ελευθερίας- Μπαφώρ,
  - Παραλιακή λεωφόρος,
  - Αβέρωφ - Κυρ. Λουκάρεως - Αγ. Μηνά - Γιαμαλάκη,
  - Μικρή Έβανς - Δικαιοσύνης - Ίδης - Καλοκαιρινού,
  - Σύνδεση ποδηλατόδρομου Τειχών Ηρακλείου με Μπαφώρ και Παραλιακή.
- 3.1.1. Ζώνη χαμηλών εκπομπών Ρύπων (LEZ), που προτείνεται για την περιοχή της παλιάς πόλης
- 3.2.4 Ολοκληρωμένο δίκτυο προσβάσιμων διαδρομών ήπιων μορφών μετακίνησης & Δίκτυο Πράσινων Διαδρομών (όπως αποτυπώνεται στον χάρτη «Προτεινόμενο δίκτυο πράσινων διαδρομών» στο Παράρτημα II)
- 3.2.10 Λειτουργία Open Mall στο κέντρο της πόλης
- 5.1.1 Κατάρτιση και εφαρμογή ΣΦΗΟ
- 5.1.2 Υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης Αειφόρου Ενέργειας (ΣΔΑΕ) του Δήμου, όπου προτείνεται η Παλιά Πόλη η παλιά πόλη ως Ζώνη χαμηλών εκπομπών ρύπων
- 5.2.2 Αντικατάσταση όλων των οχημάτων του Δήμου με εκσυγχρονισμένα οχήματα, περιβαλλοντικά φιλικά
- 6.2.1 Σύνδεση δικτύου πράσινων διαδρομών με Κρουαζιέρα
- 8.2.2 Πεζοδρομημένες Περιοχές (Car free zones) – Επέκταση των υφιστάμενων πεζοδρομήσεων, όπου προβλέπεται ότι η Παλιά Πόλη σταδιακά θα διαμορφωθεί σε μία car free zone

8.3.1 Ανάδειξη των πολιτιστικών, αρχαιολογικών και ιστορικών σημείων της πόλης του Ηρακλείου και επικοινωνία σύνδεσής τους με διαδρομές βιώσιμων μετακινήσεων

1η Αναθεώρηση Σχεδίου Διαχείρισης Υδάτων Λεκανών Απορροής Ποταμών του ΥΔ Κρήτης (ΣΔΛΑΠ)

Στο πλαίσιο της 1^η Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ δίνεται κατεύθυνση για την Περιοχή Παρέμβασης για:

- υλοποίηση Σχεδίων Ασφάλειας Νερού σε μεγάλες ΔΕΥΑ, όπως αυτή του Ηρακλείου
- Εκπόνηση ειδικών αναγνωριστικών μελετών στα παράκτια υδατικά συστήματα β) Ακτές κόλπου Ηρακλείου (GR1339C0007N).

Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας Λεκανών Απορροής ποταμών του ΥΔ Κρήτης

Στο πλαίσιο του Σχεδίου Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας Λεκανών Απορροής ποταμών του ΥΔ Κρήτης εκτιμάται ότι το μεγαλύτερο κίνδυνο από την συνολική αξιολόγηση πλημμύρας στο ΥΔ εμφανίζουν οι ΖΔΥΚΠ GR13RAK0009 - Χαμηλή ζώνη λεκανών ρεμάτων Ηρακλείου και ΖΔΥΚΠ GR13RAK0010 - Χαμηλή ζώνη λεκανών ρεμάτων Χανιών, λόγω της μεγάλης συγκέντρωσης δραστηριοτήτων αλλά και λόγω των δυσμενών υδραυλικών μεγεθών της πλημμυρικής έκτασης.

Επιπλέον, καταγράφεται ότι Η διάβρωση εδαφών ανάντη της περιοχής ΖΔΥΚΠ «Χαμηλή ζώνη λεκανών ρεμάτων Ηρακλείου» είναι από τα κυριότερα θέματα της Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας στο Υδατικό Διαμέρισμα της Κρήτης.

Επίσης, προτείνεται η ανάπτυξη συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης πλημμυρών για τον Γιόφυρο στο Ηράκλειο.

Σχέδιο Δράσης Αειφόρου Ενέργειας και Κλίματος Δήμου Ηρακλείου (ΣΔΑΕΚ)

Στο πλαίσιο του ΣΔΑΕΚ προτείνονται τα παρακάτω μέτρα για τον Δήμο Ηρακλείου:

- Αξιοποίηση της πλατφόρμας Heraklion Smart City3 για την παρακολούθηση της ενεργειακής επίδοσης των κτιρίων
- Πεζοδρομήσεις και διαμόρφωση δρόμων ήπιας κυκλοφορίας στο πλαίσιο του ΣΒΑΚ αλλά και της ΣΒΑΑ
- Σταδιακή αντικατάσταση του δημοτικού στόλου με οχήματα προηγμένης τεχνολογίας με χαμηλό περιβαλλοντικό αποτύπωμα, με έμφαση στην ηλεκτροκίνηση
- Αξιοποίηση τεχνολογιών ΑΠΕ για φόρτιση των ηλεκτροκίνητων οχημάτων
- Πεζοδρόμηση κεντρικών δρόμων
- Αξιοποίηση υλικών υψηλής ανακλαστικότητας και αύξηση της φύτευσης για εξομάλυνση της Αστικής Θερμικής Νησίδας, με συνέπεια βελτίωση των συνθηκών θερμικής άνεσης και μείωση της κατανάλωσης ενέργειας για ψύξη στα κτίρια (κατοικίες και εμπορικά καταστήματα)
- Βελτίωση ενεργειακής απόδοσης στον δημόσιο φωτισμό
- Έργα αναβάθμισης πάρκων και παιδικών χαρών με ενίσχυση του Πρασίνου
- Έναρξη υλοποίησης του σχεδίου σταδιακής ανακαίνισης του έργου IMPULSE και μηχανισμοί χρηματοδότησης πρόσβασης για την υλοποίηση των παρεμβάσεων
- Υλοποίηση του έργου αναβάθμισης του κτιρίου επί της οδού Ανδρόγεω
- Ευρωπαϊκή χρηματοδότηση για την ενεργειακή ανακαίνιση του Παγκρήτιου σταδίου
- Εφαρμογή έργων ενσωμάτωσης φωτοβολταϊκών και net metering σε 9 δημοτικά κτίρια
- Ολοκλήρωση των μελετών εφαρμογής και υλοποίηση μεγάλων ενεργειακών έργων ανακαίνισης σε 14 δημοτικά κτίρια
- Μόχλευση χρηματοδότησης από προγράμματα, όπως είναι το ΕΠ Κρήτης, ευρωπαϊκά προγράμματα, επιχορηγήσεις ΕΟΧ, καθώς και από καινοτόμα προγράμματα χρηματοδότησης που

περιλαμβάνουν δάνεια π.χ. το πρόσφατο Πρόγραμμα ΗΛΕΚΤΡΑ για την ενεργειακή ανακαίνιση δημόσιων κτιρίων (ΦΕΚ Β' 2597 - 28.06.2019)

- Αξιοποίηση του θεσμού των ενεργειακών κοινοτήτων

Σχέδιο Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων (ΣΕΑΚ)

Όσον αφορά τα δημόσια κτίρια, στο πλαίσιο του ΣΕΑΚ εντάσσονται, καταγράφονται και μελετώνται 107 δημοτικά και δημόσια κτίρια, όπως αποτυπώνονται στην Εικόνα 2.2.1. Από αυτά εντός της Περιοχής Παρέμβασης βρίσκονται 32 κτίρια, τα οποία παρουσιάζονται στον Πίνακα 2.2.2.

Εικόνα 2.2.1 : Χάρτης επιλέξιμων κτιρίων του δημοτικού κτιριακού αποθέματος του Δήμου Ηρακλείου

Πίνακας 2.2.2 : Κτιριακό απόθεμα Δήμου Ηρακλείου που εντάσσεται στο ΣΕΑΚ εντός της Περιοχής Παρέμβασης & Απόλυτες τιμές κριτηρίων κατηγοριοποίησης (KK)²³

Α/Α	Όνομα κτιρίου	Διέπουσα χρήση	Ηλικία	Αριθμός ορόφων	Σύστημα Θέματανσης	Σύστημα ψύξης	Σύστημα ΑΠΕ
1	1ο & 5ο Νηπιαγωγείο Νέας Αλικαρνασσού	Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	1930	1	Λέβητας πετρελαίου	Δεν υπάρχει	Δεν υπάρχει
3	4ο & 50ο Δ.Σ. Ηρακλείου	Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	1985	2	Λέβητας πετρελαίου	Κλιματιστικά	Δεν υπάρχει
7	9ο Δ.Σ. Ηρακλείου (Παλιό τμήμα)	Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	1953	1	Λέβητας πετρελαίου	Κλιματιστικά	Δεν υπάρχει
8	9ο Δημοτικό (Νέο τμήμα)	Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	2007	2	Λέβητας πετρελαίου	Κλιματιστικά	Δεν υπάρχει
10	10ο Δ.Σ. Ηρακλείου (Νέο τμήμα)	Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	2006	2	Λέβητας πετρελαίου	Κλιματιστικά	Δεν υπάρχει
14	14ο Δ.Σ. (Παλιό τμήμα)	Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	1967	3	Λέβητας πετρελαίου	Κλιματιστικά	Δεν υπάρχει

²³ ΣΕΑΚ

Αστική Αρχή Δήμος Ηρακλείου

16	15ο Δ.Σ. Ηρακλείου	Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	1998	2	Λέβητας πετρελαίου	Κλιματιστικά	Δεν υπάρχει
19	19ο Δ.Σ. Ηρακλείου (Παλιό τμήμα)	Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	1981	2	Λέβητας πετρελαίου	Κλιματιστικά	Δεν υπάρχει
22	23ο Δ.Σ. Ηρακλείου - 26ο & 35ο Νηπιαγωγεία	Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	1984	3	Λέβητας πετρελαίου	Κλιματιστικά	Δεν υπάρχει
25	28ο Δ.Σ. Ηρακλείου συστεγάζεται με το 57 Δημοτικό	Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	1999	2	Λέβητας πετρελαίου	Κλιματιστικά	Δεν υπάρχει
33	47ο Δ.Σ. Ηρακλείου	Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	2003	2	Λέβητας πετρελαίου	Κλιματιστικά	Δεν υπάρχει
34	48ο Δ.Σ. Ηρακλείου (συστεγάζεται με το 2ο ΣΕΚ Ηρακλείου)	Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	2000	4	Λέβητας πετρελαίου	Κλιματιστικά	Δεν υπάρχει
35	49ο Δ.Σ. Ηρακλείου	Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	1998	2	Λέβητας πετρελαίου	Κλιματιστικά	Δεν υπάρχει
36	2ο ειδικό Νηπιαγωγείο & 1ο ειδικό Δημοτικό συστεγάζεται με το 53ο & 54ο Δημοτικό Ηρακλείου	Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	1942	3	Λέβητας πετρελαίου	Κλιματιστικά	Δεν υπάρχει
37	1ο Δ.Σ. Ν. Αλικαρνασσός	Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	2007	3	Λέβητας πετρελαίου	Κλιματιστικά	Δεν υπάρχει
42	4ο Γυμνάσιο	Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	1975	3	Λέβητας πετρελαίου	Κλιματιστικά	Δεν υπάρχει
45	9ο Γυμνάσιο συστεγάζεται με το 33Δ.Σ και το 10ο Λύκειο	Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	1975	3	Λέβητας πετρελαίου	Κλιματιστικά	Δεν υπάρχει
47	11ο Γυμνάσιο συστεγάζεται με το 13ο Λύκειο	Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	1984	3	Λέβητας πετρελαίου	Κλιματιστικά	Δεν υπάρχει
51	3ο Λύκειο παλιό κτίσμα	Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	1962	3	Λέβητας πετρελαίου	Κλιματιστικά	Δεν υπάρχει
56	11ο Λύκειο	Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	1996	3	Λέβητας πετρελαίου	Κλιματιστικά	Δεν υπάρχει
57	1ο ΕΠΑΛ	Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	2009	3	Λέβητας πετρελαίου	Κλιματιστικά	Δεν υπάρχει
59	Κτίριο Ανδρόγεων 2	Γραφείο	1988	5	Κλιματιστικά	Κλιματιστικά	Φ/Β πλαίσια
68	ΣΤ' ΚΕΠΑ	Βρεφικός σταθμός	1990	2	Λέβητας πετρελαίου	Κλιματιστικά	Δεν υπάρχει
79	6ο Νηπιαγωγείο Ηρακλείου	Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	2021	1	Κλιματιστικά	Κλιματιστικά	Δεν υπάρχει
90	3ο Δ.Σ. ΝΕΑΣ ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΟΥ	Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	1999	2	Λέβητας πετρελαίου	Κλιματιστικά	Δεν υπάρχει
97	2ο ΕΠΑΛ Ηρακλείου	Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	2000	2	Λέβητας πετρελαίου	Κλιματιστικά	Δεν υπάρχει
98	54οκαι 77ο Νηπιαγωγεία Ηρακλείου 77ο Νηπιαγωγείο Ηρακλείου	Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	2008	1	Λέβητας πετρελαίου	Κλιματιστικά	Δεν υπάρχει
99	35ο Δ.Σ. Ηρακλείου	Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	2002	3	Λέβητας πετρελαίου	Κλιματιστικά	Δεν υπάρχει
101	61ο Νηπιαγωγείο & 52ο Δημοτικό Ηρακλείου	Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	2010	3	Λέβητας πετρελαίου	Κλιματιστικά	Ηλιακός
103	32ο Νηπιαγωγείο Ηρακλείου 43ο Νηπιαγωγείο Ηρακλείου	Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	1983	1	Λέβητας πετρελαίου	Κεντρική κλιματιστική μονάδα	Δεν υπάρχει
107	Λαχαναγορά - Νέας Αλικαρνασσού	Κατάστημα	2005	1	Κλιματιστικά	Κλιματιστικά	Δεν υπάρχει

Με βάση την ανάλυση του ΣΕΑΚ, τα επιλέξιμα κτίρια με βάση τη συνολική ετήσια κατανάλωση ενέργειας το μεγαλύτερο ποσοστό των κτιρίων (19,63%) παρουσιάζουν κατανάλωση 20.000-40.000 kWh, με το αμέσως μικρότερο ποσοστό (14,95%) να εντοπίζεται στο εύρος 40.000-60.000 kWh, ενώ το 83% των επιλέξιμων δημοτικών κτιρίων δεν έχει υποστεί ανακαίνιση.

Για συγκεκριμένα κτίρια που αναδεικνύονται από την παραπάνω προτεραιοποίηση βάσει των οικονομικών δεικτών, ο Δήμος Ηρακλείου έχει ήδη λάβει μέριμνα για τον προγραμματισμό έργων ενεργειακής αναβάθμισης. Με βάση τον τεχνικό προγραμματισμό του Δήμου, έχουν δρομολογηθεί συγκεκριμένα έργα για συγκεκριμένα κτίρια με στόχο την βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης. Από τα 17 ήδη προγραμματισμένα κτίρια, εντός της Περιοχής Παρέμβασης εμπίπτουν τα παρακάτω (Πίνακας 2.2.3).

Πίνακας 2.2.3 : Κτίρια που εμπίπτουν εντός της Περιοχής Παρέμβασης.

Α/Α	Πεδίο παρέμβασης (Κτίριο ή κτίρια)	Περιγραφή παρεμβάσεων ή δράσεων (π.χ. αντικατάσταση κουφωμάτων, θερμομόνωση κελύφους κτλ.)	Στοιχεία χρηματοδότησης			Φάση ένταξης (εάν πρόκειται για Πρόγραμμα) (Επιλογή από λίστα)	Τεκμηρίωση (π.χ. αρ. απόφασης δημ. Συμβουλίου, ΑΔΑ, πρόταση-Πρόγραμμα, σχετικό παραδοτέο, σύμβαση, κτλ.)	Στοιχεία υλοποίησης			Ενεργειακές επιπτώσεις	
			Π/Υ (συμ/ου εργολαβικού οφέλους και ΦΠΑ) (€)	Πηγή ή σχήμα χρηματοδότησης	Περιγραφή πηγής ή σχήματος χρηματοδότησης			Διάρκεια υλοποίησης	Τρέχουσα φάση υλοποίησης	Μείωση (ετήσιας) κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας (kWh)	Μείωση (ετήσιας) κατανάλωσης πετρελαίου (kWh)	
2	Ενεργειακή αναβάθμιση της λότζας-Δημαρχείου Ηρακλείου	Αντικατάσταση κουφωμάτων, Εγκατάσταση αερόψυκτης Α.Θ. αέρος-νερού ισχύος 150kW-ψ/160kW-Θ, Εγκατάσταση Φ/Β 19.5kWp, Αντικατάσταση φωτιστικών από LED, Εγκατάσταση συστήματος BEMS.	598000	Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα	Interreg V-A Ελλάδα-Κύπρος 2014-2020	Ενταγμένο	"ΑΝΑΒΑΘΜΙΖΟ" (ΟΠΣ 5050661)	Iαν-21	Ιουν-23	Σε εξέλιξη	43225,0408	0
4	ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΠΑΓΚΡΗΤΙΟΥ ΣΤΑΔΙΟΥ	Αντικατάσταση κουφωμάτων, εγκατάσταση κεντρικού συστήματος με γεωθερμικές ανάλιες θερμότητας, εγκατάσταση συστήματος 128 ήλιοικών συλλεκτών, καυστήρα βιομάζας ισχύος 1.000 kWth, Αντικατάσταση φωτιστικών από LED, Εγκατάσταση συστήματος BEMS, Εγκατάσταση Φ/Β ισχύος 300kWp	3206000	Εθνικό ή Περιφερειακό Πρόγραμμα	ΥΜΕΠΕΡΑΑ	Ενταγμένο	Βέλτιστος συνδυασμός δράσεων εξουκονόμησης ενέργειας και αξιοποίησης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για τη ενεργειακή αναβάθμιση του Παγκρήτιου σταδίου, MIS 5030055, ΟΠΣ Πρόσαλησης 2451	Iαν-20	Δεκ-23	Σε εξέλιξη	1000000	186059
5	ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ – 1ο & 5ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ – 1ο & 5ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	Θερμομόνωση δύματος, Θερμομόνωση τοιχοποιίας, Εγκατάσταση νέων τοπικών Α.Θ., Αντικατάσταση φωτιστικών σωμάτων, Εγκατάσταση Φ/Β 8 kWp.	153760	Άλλο	Υπό προετοιμασία για υποβολή	Προς ένταξη (π.χ. αίτημα/πρόταση προς υποβολή)	«Μελέτη ενεργειακής αναβάθμισης δημοτικών και σχολικών κτιρίων» 20SYMV007511167 2020-10-20	Μαΐ-23	Δεκ-26	Υπό μελέτη/σχεδιασμό	24996,048	64167,344

Αστική Αρχή Δήμος Ηρακλείου

6	ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ - 10 ΓΥΜΝΑΣΙΟ	Θερμομόνωση δώματος, Θερμομόνωση τοιχοποιίας, Αντικατάσταση κουφώματων, Αντικατάσταση φωτιστικών από LED, Αντικατάσταση λέβητα από νέο συμπυκνωτικό λέβητα υψηλής απόδοσης με σύστημα αντιστροφίας	349680	Άλλο	Υπό προετοιμασία για υποβολή	Προς ένταξη (π.χ. αίτημα/πρόταση προς υποβολή)	«Μελέτη ενεργειακής αναβάθμισης δημοτικών και σχολικών κτιρίων» 20SYMV007511167 2020-10-21	Μαΐ-23	Δεκ-26	Υπό μελέτη/ σχεδιασμό	13604,364	10789,668
8	ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ - 20 & 5ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ	Θερμομόνωση δώματος, Θερμομόνωση τοιχοποιίας, Αντικατάσταση κουφώματων, Αντικατάσταση φωτιστικών από LED, Αντικατάσταση λέβητα από νέο συμπυκνωτικό λέβητα υψηλής απόδοσης με σύστημα αντιστροφίας	482360	Άλλο	Υπό προετοιμασία για υποβολή	Προς ένταξη (π.χ. αίτημα/πρόταση προς υποβολή)	«Μελέτη ενεργειακής αναβάθμισης δημοτικών και σχολικών κτιρίων» 20SYMV007511167 2020-10-23	Μαΐ-23	Δεκ-26	Υπό μελέτη/ σχεδιασμό	14863,167	43564,455
11	ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ - 80 ΔΗΜΟΤΙΚΟ	Θερμομόνωση δώματος, Θερμομόνωση τοιχοποιίας, Αντικατάσταση κουφώματων, Αντικατάσταση φωτιστικών από LED, Αντικατάσταση λέβητα από νέο συμπυκνωτικό λέβητα υψηλής απόδοσης με σύστημα αντιστροφίας	344100	Άλλο	Υπό προετοιμασία για υποβολή	Προς ένταξη (π.χ. αίτημα/πρόταση προς υποβολή)	«Μελέτη ενεργειακής αναβάθμισης δημοτικών και σχολικών κτιρίων» 20SYMV007511167 2020-10-26	Μαΐ-23	Δεκ-26	Υπό μελέτη/ σχεδιασμό	6791,325	39370
16	ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ - ΚΑΠΗ ΤΑΛΛΩΣ	Αντικατάσταση κουφώματων, Αντικατάσταση φωτιστικών συμμάτων από νέα φωτιστικά LED, Αντικατάσταση τοπικών Α.Θ. από νέες τοπικές Α.Θ. υψηλής απόδοσης, Εγκατάσταση ηλιακών συλλεκτών για ZNX	115320	Άλλο	Υπό προετοιμασία για υποβολή	Προς ένταξη (π.χ. αίτημα/πρόταση προς υποβολή)	«Μελέτη ενεργειακής αναβάθμισης δημοτικών και σχολικών κτιρίων» 20SYMV007511167 2020-10-31	Μαΐ-23	Δεκ-26	Υπό μελέτη/ σχεδιασμό	87225,28	0

Στρατηγική για τον Τουρισμό

Στο πλαίσιο της Στρατηγικής για τον Τουρισμό αναγνωρίζονται ως αδυναμίες και προκλήσεις για το Ηράκλειο τα παρακάτω:

- η εποχικότητα του προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος
- τα χρόνια προβλήματα των σύγχρονων πόλεων (Πυκνοκατοίκηση, υποβαθμισμένη αισθητική κτιρίων, έλλειψη ελεύθερων χώρων για τους πολίτες, ρύπανση, υψηλή αναλογία ιδιωτικού προς δημόσιο χώρο, ελλείψεις σε πλατείες και πράσινο, πολλά κατεδαφισμένα ή κατεδαφιστέα κτίρια, άναρχη δόμηση κυρίως στο κέντρο του Ηρακλείου, μειωμένοι χώροι στάθμευσης και ελλείψεις σε υποδομές ΑμεΑ)
- η ελλιπής σήμανση, ανάδειξη & διασύνδεση των αρχαιολογικών χώρων και ιστορικών μνημείων
- η χαμηλή προβολή των πολιτιστικών πόρων του τόπου

- η μικρή ανάπτυξη των εναλλακτικών μορφών τουρισμού
- η μικρή ανάδειξη του πλούσιου φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος με σύγχρονους τρόπους προβολής
- η χορύπανση της πόλης και ιδιαίτερα του κέντρου και οι συνέπειες της στην ποιότητα ζωής κατοίκων και επισκεπτών
- η αυξανόμενη οικιστική πόλωση στο βόρειο παραλιακό μέτωπο, με σύγχρονη τάση εγκατάλειψης του ημιορεινού χώρου και των πλέον απόμακρων οικισμών της περιοχής
- η μικρή αξιοποίηση καινοτόμων τεχνολογιών στον κλάδο της αγροτικής οικονομίας
- οι σημαντικές οι οικολογικές πιέσεις που δέχεται το φυσικό περιβάλλον
- η υψηλή εξάρτηση από μεγάλα τουριστικά πρακτορεία του εξωτερικού
- ο ισχυρός ανταγωνισμός του Ηρακλείου με άλλους αντίστοιχους προορισμούς
- η-προβληματική, σε πολλά σημεία, εικόνα της πόλης λόγω αυθαιρεσίας στη δόμηση, στο κυκλοφοριακό δίκτυο και στην έλλειψη υποδομών
- το γεγονός ότι δεν προωθούνται όσο θα έπρεπε η ενδοχώρα, οι εναλλακτικές δραστηριότητες και η παράδοση
- το φαινόμενο της επιδείνωσης του αστικού και φυσικού περιβάλλοντος
- η μείωση των υδάτινων αποθεμάτων καθώς και οι αυξητικές τάσεις λειψυδρίας κατά την τουριστική περίοδο
- η αυξανόμενη ένταση του φαινομένου της φτώχειας σε τοπικό επίπεδο
- η επιδείνωση του κοινωνικοοικονομικού περιβάλλοντος εξαιτίας της οικονομικής κρίσης
- η έλλειψη συντονισμού και δικτύωσης και ο κατακερματισμός των δράσεων φορέων, συλλόγων και ομάδων σε τοπικό επίπεδο

Από την Στρατηγική για τον Τουρισμό δίνονται κατευθύνσεις για:

- την προώθηση Έξυπνου Τουρισμού - Έξυπνων Προορισμών
- βιωσιμότητα, αειφορία και προσβασιμότητα στον τουρισμό
- δημιουργία σχεδίου διαχείρισης βιώσιμου τουρισμού σε μακροπρόθεσμη βάση και οδικού χάρτη για τη βιώσιμη ανάπτυξη σε όλους τους κρίκους της αλυσίδας του τουριστικού προϊόντος: σχεδιασμός, διαμονή, μεταφορές, υποδομές, αξιοθέατα, υπηρεσίες κλπ
- δημιουργία σχεδίου διαχείρισης βιώσιμου τουρισμού σε μακροπρόθεσμη βάση και οδικού χάρτη για τη βιώσιμη ανάπτυξη σε όλους τους κρίκους της αλυσίδας του τουριστικού προϊόντος: σχεδιασμός, διαμονή, μεταφορές, υποδομές, αξιοθέατα, υπηρεσίες κλπ
- οργάνωση εκδηλώσεων, για την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού
- οργάνωση εργαστηρίων και προγραμμάτων εκπαίδευσης για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη
- διαμόρφωση συμμετοχικού σχεδίου δράσης για τα κύρια ζητήματα που σχετίζονται με τη διατήρηση και τη βελτίωση των πολιτιστικών, φυσικών και κοινωνικών πάρων, αποτυπώνοντας την ευθύνη όλων των ενδιαφερομένων ως προς την υλοποίηση του σχεδίου
- Προώθηση βιώσιμων επιλογών γαστρονομίας και γενικότερα εναλλακτικού τουρισμού, με έμφαση στην τοπική γαστρονομία, την τοπική διαμονή και κατανάλωση
- Εναλλακτικό Ταξίδι (Alternative Travelling)
- Αγροτουρισμό- Γαστρονομικό Τουρισμό και Τουρισμό Οίνου (Agritourism- Culinary Tourism and Wine Tourism)
- Τουρισμό Πόλης (City Break- Urban Tourism)
- Αθλητικό Τουρισμός (Sport Tourism)

Στρατηγικό Σχέδιο Ανθεκτικότητας

Στο πλαίσιο του Στρατηγικού Σχεδίου Ανθεκτικότητας αναγνωρίζονται ως προβλήματα και προκλήσεις:

Αδυναμίες - Προβλήματα	
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ 1: ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ	ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ 2: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΠΑΙΔΙΕΑ, ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ, ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ
<ul style="list-style-type: none"> • Η ηχορύπανση της πόλης (ιδιαίτερα του κέντρου) και οι συνέπειες της στην ποιότητα ζωής των πολιτών • Εκτεταμένες ζώνες υποβαθμισμένου αστικού περιβάλλοντος, λόγω αυθαίρετης δόμησης και έλλειψης κοινόχρηστων χώρων • Αυξανόμενη οικιστική πόλωση στο βόρειο παραλιακό μέτωπο • Έντονες πιέσεις στο φυσικό περιβάλλον λόγω ελλιπών υποδομών και ανεξέλεγκτων ανθρωπογενών δραστηριοτήτων • Ανεπάρκειες και καθυστερήσεις στην αναβάθμιση των τεχνικών υποδομών μητροπολιτικής κλίμακας (επέκταση εμπορευματικού λιμανιού, νέος σύγχρονος διεθνής αερολιμένας κα.) • Χαμηλός βαθμός ζήτησης στις νέες τεχνολογίες, κυρίως στους κλάδους της αγροτικής οικονομίας • Υψηλή εξάρτηση από το πετρέλαιο • Εποχικό έλλειμμα μεταξύ της ζήτησης και της προσφοράς για την ηλεκτρική ενέργεια • Έλλειψη ολοκληρωμένων σχεδίων και παρεμβάσεων για την αντιμετώπιση των πλημμυρών, σεισμών και διάβρωσης ακτών • Κατακερματισμός αρμοδιοτήτων με επικαλύψεις και αδυναμία συντονισμού • Υψηλή σεισμικότητα της περιοχής • Συνεχίζομενη φθορά των αστικών κέντρων και των παραλιακών ζωνών • Η μη έγκαιρη ολοκλήρωση νέων πολεοδομικών χωροταξικών ρυθμίσεων ή και η προσαρμογή των υφιστάμενων • Αδυναμία εξασφάλισης ιδίων πόρων για εφαρμογή πολεοδομικού σχεδιασμού 	<ul style="list-style-type: none"> • Χρόνια προβλήματα στέγασης για ορισμένα σχολεία κυρίως της Α' βάθμιας εκπαίδευσης • Έλλειψη κοινωνικής συνοχής και αλληλεγγύης
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ 3: ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	
<ul style="list-style-type: none"> • Μικρός αριθμός επιχειρήσεων έντασης γνώσης και περιορισμένη συνεργασία επιχειρήσεων και ερευνητικών φορέων • Έλλειψη εξειδίκευσης και στόχευσης • Αδυναμία στήριξης της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας σε κατεύθυνση εξωστρέφειας • Έλλειψη ισχυρής διασύνδεσης του ερευνητικού δυναμικού με την παραγωγική και μεταποιητική διαδικασία • Αυξημένος δείκτης ανεργίας 	

Κίνδυνοι - Περιορισμοί	
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ 1: ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ	ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ 2: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΠΑΙΔΙΕΑ, ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ, ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ
<ul style="list-style-type: none"> Περιβαλλοντική υποβάθμιση και ερημοποίηση του φυσικού τοπίου Σημαντικές οι οικολογικές πιέσεις που δέχεται το φυσικό περιβάλλον Αλλοίωση παραδοσιακής οικιστικής δομής λόγω αυθαίρετης δόμησης σε αναπτυσσόμενες περιοχές του Δήμου Ολοένα αυξανόμενες περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την κλιματική αλλανή Οξύ πρόβλημα αυθαιρέτων κτισμάτων Δυσμενής κοινωνικό - οικονομική συνκυρία Η ανάγκη εισαγωγής υλικών προσαρμοσμένων στις βιοκλιματικές απαιτήσεις που θα επιβαρύνουν ακόμη περισσότερο το κόστος των τεχνικών έργων Αποσπασματικότητα επιχειρησιακού σχεδιασμού και εφαρμογών διαχείρισης κινδύνων Καθυστερήσεις στις απαιτούμενες εγκρίσεις περιβαλλοντικών όρων και λοιπών αδειοδοτήσεων λόγω της ειδικής φύσης των παρεμβάσεων 	<ul style="list-style-type: none"> Όξυνση κοινωνικών ανισοτήτων Διαπιστωμένη αυξανόμενη ένταση (ποσοτικά και ποιοτικά) του φαινομένου της φτώχειας σε τοπικό επίπεδο Επιδείνωση κοινωνικό - οικονομικού περιβάλλοντος εξαιτίας της οικονομικής κρίσης Έλλειψη συντονισμού και αποσπασματικότητα των δράσεων μεμονωμένων φορέων, συλλόγων και ομάδων σε τοπικό επίπεδο και έλλειψη κοινής δράσης και συμμετοχής Κλείσιμο κάποιων σχολικών μονάδων λόγω μεταρρυθμίσεων στον τομέα της εκπαίδευσης Εγκατάλειψη της ενδοχώρας του Δήμου από τη νεολαία Δημοσιονομική δυσχέρεια με ενδεχόμενο μεσοπρόθεσμο περιορισμό χρηματοδότησης παρεμβάσεων στους τομείς πολιτισμού & αθλητισμού Περιορισμένη δυνατότητα συνέχισης και βελτίωσης προγραμμάτων κοινωνικής πρόνοιας χωρίς κρατική και κοινωνική χρηματοδότηση
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ 3: ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	
<ul style="list-style-type: none"> Διεύρυνση καθορισμού ζωνών Τεχνολογικού Πάρκου για τη δημιουργία νέων ερευνητικών δραστηριοτήτων και υποδομών Δυσμενής κοινωνικό - οικονομική συγκυρία Έλλειψη κουλτούρας στη συνεργασία και ισχνή διασύνδεση ερευνητικού και επιχειρηματικού χώρου 	

Στο πλαίσιο του Στρατηγικού Σχεδίου Ανθεκτικότητας δίνονται ως κατευθύνσεις:

- Ενίσχυση του προγραμματισμού ενόψει σοβαρών κρίσεων
- Σύνδεση της μάθησης με τον πολιτισμό & τις τοπικές κοινότητες
- Ενίσχυση της ταυτότητας του Δήμου και υποστήριξη νέων μορφών συμμετοχής
- Προώθηση δια βίου μάθησης & σύγχρονες εκπαιδευτικές πρακτικές
- Σύνδεση της μάθησης με τη βιώσιμη ανάπτυξη: περιβάλλον – επιχειρηματικότητα – απασχόληση
- Αξιοποίηση της δια βίου μάθησης – ενίσχυση της κοινωνικής ένταξης και συμμετοχής
- Δόμηση κοινωνικών υπηρεσιών και πρότυπων υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας
- Αξιοποίηση των πόρων της πόλης και υποστήριξη
- Προώθηση της απασχόλησης και μείωση της ανεργίας όλων των κοινωνικών ομάδων
- Ενίσχυση της Δημόσιας Διοίκησης και του ρόλου των τοπικών κοινοτήτων

Στρατηγικό Σχέδιο του Δήμου Ηρακλείου για την «Έξυπνη Πόλη»

Από το Στρατηγικό Σχέδιο του Δήμου Ηρακλείου για την «Έξυπνη Πόλη» σημειώνεται ότι οι περιοχές στις οποίες εστιάζει ο οδικός χάρτης έργων είναι το ιστορικό κέντρο της πόλης, η παραλιακή καθώς και η διαδρομή λιμάνι – αρχαιολογικό μουσείο – Κνωσός. Σε αυτό το πλαίσιο όλα τα παρακάτω έργα εντάσσονται στην Περιοχή Παρέμβασης:

3.2.1 Ενέργεια και Περιβάλλον	3.2.2 Κινητικότητα και Μεταφορές
<ul style="list-style-type: none"> • Δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των δημοτών για εξοικονόμηση ενέργειας. • Έλεγχο των εκπομπών αερίου του θερμοκηπίου και υπολογισμό του “ανθρακικού αποτυπώματος” (carbon footprint) του Δήμου • Βιοκλιματικές αναπλάσεις οικισμών και ανοικτών χώρων με παράλληλη αύξηση των χώρων πρασίνου. • Προσδιορισμός υφιστάμενων και προβλεπόμενων ποσοστών/ δεικτών • Ενεργειακές παρεμβάσεις σε δημοτικά κτίρια μέσω αναβάθμισης του κελύφους τους. • Μελέτη δράσεων για δημόσιες μεταφορές πιο φιλικές στο περιβάλλον. • Ουσιαστική αναβάθμιση του ρόλου και της αξιοπιστίας των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς, • Μελέτη δράσεων για την ενσωμάτωση του ποδηλάτου και του περπατήματος στις επιλογές μετακίνησης στην πόλη • Διαμόρφωση πρωτοβουλιών και δράσεων για την ενίσχυση της συνδεσιμότητας πολεοδομικού και κυκλοφοριακού σχεδιασμού. • Συσχέτιση διαμόρφωσης χρήσεων γης με το μεταφορικό δίκτυο και κατάλληλες παρεμβάσεις στο σύστημα μεταφορών • Κίνητρα για ανάπτυξη οικολογικής και πράσινης καινοτομίας από μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που εδρεύουν στον Δήμο. • Δράσεις και πρωτοβουλίες για ορθολογική διαχείριση των υδατικών πόρων με σκοπό τη μείωση της κατανάλωσης του νερού τόσο από τους πολίτες όσο και από τις επιχειρήσεις. • Κίνητρα για την ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στον αστικό ιστό με παράλληλη δημιουργία έξυπνων ηλεκτρικών δικτύων (Smart Grids). • Διεύρυνση δικτύου ανακύκλωσης, με αύξηση των σημείων συλλογής. • Προώθηση δράσεων ευαισθητοποίησης των δημοτών στους τομείς της ανακύκλωσης και οικιακής κομποστοποίησης. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ενίσχυση των φιλικών προς το περιβάλλον μέσων μετακίνησης • Διαμόρφωση τεχνικών υποδομών: πεζοδρόμια, διαπλάτυνση υφιστάμενων πεζοδρομίων, νέοι πεζόδρομοι, ποδηλατόδρομοι, οδοί ‘μοιραζόμενης’ μετακίνησης (sharedspaces), οδοί ήπιας κυκλοφορίας κ.α. • προώθηση χρήσης πράσινων ιδιωτικών οχημάτων, λεωφορείων, minibuses, ηλεκτρικών ποδηλάτων. • Ενίσχυση ιδιωτικών και δημόσιων συστημάτων ταχυμεταφορών εντός πόλης με ‘καθαρά’ πράσινα οχήματα (π.χ. cyclelogistics). • Καθορισμός ποσοστού αντικατάστασης με πράσινα οχήματα. • Δράσεις συνδυασμού πολεοδομικού και κυκλοφοριακού σχεδιασμού για υφιστάμενες και μελλοντικές μελέτες του Δήμου. • Δράσεις ‘μοιραζόμενης’ κινητικότητας (sharingmobility). • Υποδομές συστημάτων υποδοχής, έργα λογισμικών υποστήριξης. • Δράσεις βελτίωσης κυκλοφοριακής διαχείρισης σε πραγματικό χρόνο για ενδοδημοτικές και διαδημοτικές μετακινήσεις με σύγχρονες ευφυείς τεχνολογίες (web εφαρμογές, mobile applications κ.α.) • Δημιουργία θυλάκων Πρότυπης Γειτονιάς • Δράσεις διαχείρισης αστικής κινητικότητας στην ακτίνα επιφροής σχολικών συγκροτημάτων και εκπαιδευτηρίων. • Δημιουργία ασφαλούς περιβάλλοντος μετακίνησης με εφαρμογές μέτρων και

<ul style="list-style-type: none"> Δημιουργία ενός δυναμικού συστήματος καταγραφής των διακυμάνσεων της ποσοτικής και ποιοτικής παραγωγής απορριμμάτων Έλεγχος και διαχείριση των επιπέδων απορριμμάτων σε έξυπνους κάδους, Διερεύνηση επέκτασης του συστήματος Ανακύκλωσης και σε άλλα υλικά (π.χ. υλικά κατεδαφίσεων). Καταγραφή και έλεγχος περιβαλλοντικής ρύπανσης, ποιότητας του αέρα, ηχορύπανσης και φωτορύπανσης μέσω τεχνολογιών του Διαδικτύου των Πραγμάτων. Προσδιορισμός υφιστάμενων και προβλεπόμενων ποσοστών/ δεικτών. Έλεγχος και διαχείριση του συστήματος ύδρευσης και των υπόγειων δεξαμενών υδάτων του Δήμου Ηρακλείου με τη χρήση ΤΠΕ. Προστασία των φυσικών οικοσυστημάτων του Δήμου μέσω ανάδειξης της τοπικής χλωρίδας και πανίδας. Καθορισμός ποσοστού στόχου για την αναλογία πρασίνου/ κάτοικο στο ιστορικό κέντρο και τις γειτονιές της πόλης. Έλεγχος και μετρήσεις ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας στον αστικό ιστό. Ενεργειακή επιθεώρηση όλων των δημοτικών κτιρίων, ώστε να έχουμε ολοκληρωμένη εικόνα των καταναλώσεών Εξοικονόμηση ενέργειας από τον φωτισμό οδών και κοινόχρηστων χώρων Αναζητήσουμε χρηματοδότηση από όλες τις πιθανές πηγές (ΣΕΣ, συνεργασία με Συστήματα Εναλλακτικής Διαχείρισης, Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και Ευρωπαϊκά Προγράμματα –όπως η “Ευφυής Ενέργεια για την Ευρώπη” (Intelligent Energy) ή το LIFE+ - Υιοθέτηση τις Πράσινες νέες τεχνολογίες. πρωθηση της χρήσης χωρικά ενεργοποιημένων τεχνολογιών για τη διαχείριση των δικτύων υποδομών της πόλης Αξιοποιούμε εργαλεία χωρικής ανάλυσης για τον επαναπροσδιορισμό βέλτιστων διαδρομών και χρήσεων γης. 	<ul style="list-style-type: none"> πολιτικών (softmeasures) και επεμβάσεις διαμόρφωσης υποδομών Δράσεις πληροφόρησης, ευαισθητοποίησης και ενίσχυσης συμμετοχικότητας και διαδικασιών διαβούλευσης σε θέματα βιώσιμης αστικής κινητικότητας.
έξυπνες και χρήσιμες υπηρεσίες	Δράσεις προς όφελος των χρηστών ΜΜΜ, ποδηλατών, πεζών και μηχανοκίνητων οχημάτων
<ul style="list-style-type: none"> Ολοκληρωμένες ψηφιακές λύσεις αστικής κινητικότητας Έξυπνες στάσεις στο αστικό ΚΤΕΛ Ηρακλείου Ηλεκτρονικό σύστημα διάθεσης δωρεάν ποδηλάτων στους πολίτες με δανεισμό από συγκεκριμένα σημεία παράδοσης και παραλαβής που έχουν δημιουργηθεί σε όλη την πόλη 	<ul style="list-style-type: none"> Δράσεις πληροφόρησης για σχεδιασμό Μετακίνησης και συνδυασμένης μετακίνησης Δράσεις Πληροφόρησης Μετακινούμενων

<ul style="list-style-type: none"> • Εγκατάσταση αισθητήρων στα λεωφορεία του αστικού ΚΤΕΛ Ηρακλείου για παρακολούθηση κίνησης στους δρόμους • Συνδυασμός ICT τεχνολογιών για δράσεις παρακολούθησης (monitoring) περιβαλλοντικών και κυκλοφοριακών προβλημάτων • Πλοτική δημιουργία και εγκατάσταση ειδικού αστικού εξοπλισμού ΤΠΕ (σήμανση, παγκάκια, φωτισμός, στέγαστρα, στάσεις, κιόσκια πληροφόρησης και/ ή πώλησης ειδών, αντικείμενα περιβάλλοντος). • Ενσωμάτωση συστημάτων μέτρησης (ατμοσφαιρική ποιότητα, φωτορύπανση, ηχορύπανση, κίνηση, wifi κ.λπ.) • Συστήμα μέτρησης της κυκλοφοριακής κίνησης με την χρήση διαφόρων μορφών αισθητήρων, • Διαμόρφωση σχεδίου για στρατηγική ευφυών συστημάτων εμπορευματικών μεταφορών • Δράσεις για τη σταδιακή εφαρμογή συνεργατικών συστημάτων κινητικότητας στις εμπορευματικές μεταφορές (Cooperative transport systems) • Αξιοποίηση και δημοσιοποίηση υφιστάμενων και μελλοντικών μετρητικών στοιχείων που προκύπτουν από τα παραπάνω ευφυή και μη συστήματα • Διαμόρφωση συστήματος συλλογής κυκλοφοριακών δεδομένων και παροχής πληροφοριών χρόνου διαδρομής σε πραγματικό χρόνο. • Παρακολούθηση και συντονισμός από ειδική υπηρεσία του Δήμου (κέντρο κινητικότητας). • Δράσεις για ανάπτυξη τεχνολογιών διαχείρισης στόλου οχημάτων • Ανάπτυξη έξυπνου συστήματος ελεγχόμενης στάθμευσης (πληροφορίες σε πραγματικό χρόνο για τιμολόγηση και διαθεσιμότητα) • Αξιοποίηση ανοικτών δεδομένων δημόσιου χαρακτήρα (π.χ. γεωχωρικών δεδομένων) 	<ul style="list-style-type: none"> • Δράσεις υποστήριξης συστημάτων δημόσιας αστικής και υπεραστικής συγκοινωνίας (information &monitoring) • Διαμόρφωση συστημάτων για πινακίδες μεταβλητών μηνυμάτων (VMS) • Δράσεις ώθησης για το σχεδιασμό πολυτροπικής μετακίνησης και ενοποιημένης έκδοσης εισιτηρίων ή των εναλλακτικών που θα προκύψουν από τις μελέτες κινητικότητας και ευφυών συστημάτων μεταφορών • Δράσεις υποστήριξης πολιτικής στάθμευσης. • διαχείριση των λειτουργιών της τροφοδοσίας • Δράσεις αναβάθμισης οδικής ασφάλειας (monitoring συντήρησης, παρεμβάσεων, εντοπισμός και βελτίωση επικίνδυνων σημείων, συστηματική επιτήρηση συμπεριφοράς κ.ο.κ.) • Χρήση τεχνολογιών, τεχνικών και τεχνογνωσίας ώστε να διασφαλιστεί η ηλεκτρονική προσβασιμότητα των ΜΕΑ και ευαίσθητων κοινωνικών ομάδων.
3.2.3.1 Online Υπηρεσίες	3.2.3.2 Υποδομές Ευρυζωνικότητας
3.2.3.3 Ανοιχτή Διακυβέρνηση	3.2.5.1 Ψηφιακή Κοινωνική Ένταξη και Συμμετοχή
3.2.5.2 Νοικοκυριά συνδεδεμένα στο Διαδίκτυο	3.2.5.3 Διείσδυση έξυπνων κινητών συσκευών
3.2.5.4 Κοινωνικά μέσα (social media)	3.2.5.5 Δράσεις κατάρτισης για την μείωση του ψηφιακού χάσματος
3.2.5.6 Δημιουργικότητα	3.2.5.7 Αστικό ζωντανό εργαστήριο (livinglab)
3.2.6.1 Πολιτισμός και ποιότητα ζωής. Αύξηση της ανταγωνιστικότητας του Πολιτιστικού και Τουριστικού προϊόντος.	3.2.6.2 Ασφάλεια και πολιτική προστασία
3.2.6.3 Υγεία, Πρόνοια	3.2.6.4 Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες Καθολικής Πρόσβασης.

Τοπικό Σχέδιο Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων

Οι βασικές προβλέψεις του ΤΠΣΔΑ για την Περιοχή Παρέμβασης είναι:

- Δημιουργία Κέντρου Δημιουργικής Επαναχρησιμοποίησης Υλικών (ΚΔΕΥ)
- Δράσεις ευαισθητοποίησης για την πρόληψη παραγωγής αποβλήτων & ανακύκλωση
- Εφαρμογή συστήματος «Πληρώνω όσο πετάω» & κερδίζω όσο διαχωρίζω»
- Ανάπτυξη δικτύου χωριστής συλλογής βιοαποβλήτων (καφέ κάδοι)
- Υλοποίηση δράσεων επιτόπιας κομποστοποίησης
- Ενίσχυση ΔσΠ & χωριστή συλλογή σε Γωνιές Ανακύκλωσης
- Οργάνωση χωριστής συλλογής μικρών ποσοτήτων επικίνδυνων αποβλήτων (ΜΠΕΑ)
- Εκσυγχρονισμός υπηρεσίας καθαριότητας – οργάνωση συστήματος διαχείρισης και ελέγχου

Ανάπλαση Παλιάς Πόλης

Από την μελέτη Ανάπλασης για την Παλιά Πόλη οι προτεινόμενες δράσεις είναι:

- Δραστηριότητες προβολής και σύνδεσης των πόλων πολιτιστικού και ιστορικού ενδιαφέροντος & Ανάδειξη δικτύου πολιτιστικών διαδρομών
- Προώθηση δημιουργίας εργαστηρίων χαμηλής όχλησης στους τομείς παραγωγής παραδοσιακών βιοτεχνικών προϊόντων, χειροτεχνημάτων, προϊόντων εικαστικής βιοτεχνίας
- Προσέλκυση εξειδικευμένων επιχειρήσεων σε τομείς νέων τεχνολογιών
- Δραστική μείωση κίνησης ΙΧ στην Παλιά Πόλη/ Δραστική μείωση ατμοσφαιρικής ρύπανσης και θορύβου
- Δίκτυο πεζοδρόμων, ποδηλατοδρόμων και χώρων πρασίνου
- Δημιουργία οργανωμένων χώρων στάθμευσης
- Ενίσχυση ΜΜΜ
- Εξοικονόμηση ενέργειας στα κτίρια, στις τουριστικές, βιοτεχνικές και εμπορικές εγκαταστάσεις
- Δραστική μείωση ατμοσφαιρικής ρύπανσης και θορύβου
- Διαμόρφωση ειδικού προγράμματος και καμπάνιας για μείωση στερεών αποβλήτων και ειδικό πρόγραμμα ανακύκλωσης
- Εξοικονόμηση νερού
- Ανάδειξη – προστασία ιστορικού ιστού, μνημείων και αξιόλογων κτιρίων
- Σύγχρονες πολιτιστικές δραστηριότητες
- Πολιτιστικές δραστηριότητες διεθνούς εμβέλειας
- Λειτουργική οργάνωση των χρήσεων
- Άνοιγμα της λειτουργίας της Παλιάς Πόλης προς την παραλία για κίνηση κατοίκων, τουριστών, επισκεπτών
- Τον καθορισμό χρήσεων γης στην περιοχή ανάπλασης πολεοδομικού κέντρου, χρήσεων τοπικών πολεοδομικών κέντρων και χρήσεων γενικής κατοικίας με περιορισμούς, καθώς επίσης και την προστασία μνημείων και διατηρητέων κτιρίων, όπως τα παραπάνω θα εξειδικευτούν κατά ζώνη στην πολεοδομική μελέτη ανάπλασης
- Αναβάθμιση και εμπλουτισμός του κοινωνικού εξοπλισμού με την δημιουργία σχολείων, παιδικών σταθμών, χώρων αθλητισμού και παιχνιδιού, κοινωνικών στεκιών και στεκιών γειτονιάς

10ετές Σχέδιο Διαχείρισης για τους χώρους αστικού πρασίνου του Δήμου Ηρακλείου

Στο πλαίσιο του 10ετούς Σχέδιου Διαχείρισης για τους χώρους αστικού πρασίνου του Δήμου Ηρακλείου οι βασικές προβλέψεις αφορούν σε:

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- Δράσεις εγκατάστασης, διατήρησης και συντήρησης της αστικής βλάστησης, και ως εκ τούτου βελτίωση της ποσότητας και ποιότητας του αστικού πρασίνου και των λειτουργιών του - Διευθέτηση χώρων πρασίνου του Δήμου Ηρακλείου
- Δράσεις σχετικές με την ενθάρρυνση και ανάπτυξη σχέσεων με λοιπούς Φορείς και πολίτες και αφορούν σε συνεργασίες και εκπαιδεύσεις με αντικείμενο το αστικό πράσινο - Δράσεις Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και Προβολής

Παγκόσμιοι Στόχοι για τις Πόλεις – Σχέδιο Δράσης

Στο πλαίσιο της στρατηγικής «Παγκόσμιοι Στόχοι για τις Πόλεις – Σχέδιο Δράσης» προτείνονται:

- Ενίσχυση της ικανότητας για βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη, έως το 2030 με προώθηση της βιώσιμης επιχειρηματικότητας και διαχείρισης για τις τοπικές μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις
- Αναβάθμιση της προστασίας των περιβαλλοντικών πόρων, μέσω της κινητοποίησης συνεισφορών των τοπικών φορέων έως το 2030
- Αύξηση του κατά κεφαλήν προσβάσιμου δημόσιου χώρου πρασίνου
- Αύξηση του αριθμού των δημόσιων ηλεκτροκίνητων λεωφορείων
- αύξηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας για τα κτίρια του Δήμου Ηρακλείου
- Αύξηση της αποτελεσματικότητας στον εντοπισμό διαρροών στους σωλήνες ύδρευσης με την υποστήριξη της τεχνητής νοημοσύνης
- Αναβάθμιση της προστασίας των περιβαλλοντικών πόρων, μέσω της κινητοποίησης συνεισφορών των τοπικών φορέων έως το 2030
- Ενίσχυση της ικανότητας για βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη, έως το 2030
- Βελτίωση της ικανότητας και της ετοιμότητας της κοινωνίας για άμεσες ενέργειες σε περίπτωση πλημμύρας και θερμοπληξίας
- Εισαγωγή της βιώσιμης κατανάλωσης στην καθημερινή ζωή των τοπικών νοικοκυριών
- Ευαισθητοποίηση των επαγγελματιών (εστιατόρια, ταβέρνες κ.λπ.) για τη μείωση της σπατάλης τροφίμων
- Παροχή ευκαιριών άτυπης εκπαίδευσης που προωθούν την εκπαίδευση για την βιώσιμη ανάπτυξη
- Αύξηση του αριθμού των παρεχόμενων υπηρεσιών σε ευπαθείς ομάδες
- Ενίσχυση των ευκαιριών προσβασιμότητας των ευάλωτων ομάδων

Αναθεώρηση κυκλοφοριακής μελέτης της παλιάς πόλης

Στα πλαίσια της Αναθεώρηση κυκλοφοριακής μελέτης της παλιάς πόλης οι βασικές προτάσεις είναι:

1. Πρόταση πεζοδρόμησης του άξονα των οδών: Δικαιοσύνης- Ίδης- Καλοκαιρινού μέχρι την οδό Καζάνη
2. Πρόταση πεζοδρόμησης οδών: Έβανς από Αβέρωφ έως Δικαιοσύνης, Χατζημιχάλη Γιάνναρη από Σμύρνης έως Έβανς, Γιαννιτσών, Τζαγκαράκη, Ρούσου Χούρδου και Κοζύρη
3. Πρόταση διαμόρφωσης οδικού άξονα Ζωγράφου- Χατζημιχάλη Γιάνναρη- Σμύρνης σε οδό ήπιας κυκλοφορίας και για αποκλειστική κίνηση των ταξί, οχημάτων φορτοεκφόρτωσης, δικύκλων, οχημάτων ΑΜΕΑ, ασθενοφόρων, έκτακτης ανάγκης, ασφάλειας δικαστικού μεγάρου
4. Πρόταση πεζοδρόμησης οδού 1821
5. Πρόταση ανάπλασης- διαμόρφωσης οδών Άλμπερ- Βιάννου, μετατροπή τους σε οδούς ήπιας κυκλοφορίας.
6. Επεμβάσεις στην περιοχή της Αγίας Τριάδας (πεζοδρομήσεις)
7. Διαμπερίες κινήσεις στην 25ης Αυγούστου
8. Πρόταση πεζοδρόμησης οδού Ιδομενέως από Πλατεία Ελευθερίας μέχρι οδό Μεραμβέλλου και κυκλοφοριακές ρυθμίσεις (αντιδρομήσεις) περιοχής
9. Πρόταση διαμόρφωσης- διαπλάτυνσης πεζοδρομίων και θέσεων στάθμευσης της οδού Ι. Μητσοτάκη & Σοφ. Βενιζέλου

10. Πρόταση διαμόρφωσης πεζοδρομίων και θέσεων στάθμευσης στην οδό Δουκός Μποφώρ
11. Πρόταση διαμόρφωσης πλατείας 18 Άγγλων με κατάργηση κυκλικής πορείας
12. Προτάσεις κατηγοριοποίησης οδικών τμημάτων και μονοδρομήσεων
13. Ελεγχόμενη στάθμευση
14. Θέσεις Μονίμων Κατοίκων
15. Χώροι στάθμευσης εκτός οδού
16. Στάθμευση Δικύκλων
17. Προτάσεις διαμόρφωσης-ανασχεδιασμού κόμβων
18. Προτάσεις δικτύου ποδηλατοδρόμων
19. Μακροπρόθεσμα σενάρια προτάσεων κυκλοφοριακών ρυθμίσεων

Ολοκληρωμένο Σχέδιο Δράσης για την Αγία Τριάδα - KAIROS

Στο πλαίσιο του Ολοκληρωμένου Σχεδίου Δράσης για την Αγία Τριάδα - KAIROS οι βασικοί στόχοι είναι:

- (α) βελτίωση της απόδοσης της περιοχής στον πεζό, τον κάτοικο, τον χρήστη, τον επισκέπτη,
- (β) μείωση της ταλαιπωρίας που προκαλούν τα οχήματα,
- (γ) ενοποίηση και ενίσχυση του υφιστάμενου κτιριακού αποθέματος,
- (δ) επιλεκτική φύτευση σε κατάλληλες περιοχές,
- (ε) δημιουργία «πάρκων τσέπης» όπου είναι δυνατόν,
- (στ) αντικατάσταση ασφαλτικών επιστρώσεων δρόμων με κατάλληλα ψυχρά υλικά προκειμένου να αποφευχθεί το φαινόμενο της «θερμικής νησίδας» και να μειωθεί η ρύπανση,
- (ζ) ανάδειξη του δημόσιου χώρου ως μέρος μιας ολοκληρωμένης ιστορικής διαδρομής στην πόλη του Ηρακλείου,
- (η) καθιέρωση σαφούς και διακριτής «ταυτότητας» της περιοχής.

Στα πλαίσια του Ολοκληρωμένου Σχεδίου Δράσης προτείνονται τα παρακάτω έργα μεγάλης κλίμακας:

Χώρος

- Μελέτη αποκατάστασης του κτιριακού συγκροτήματος «Φάμπρικα Ανωγειανάκη»
- Εργασίες αποκατάστασης του κτιριακού συγκροτήματος «Φάμπρικα Ανωγειανάκη» και δημιουργία «Κέντρου Μουσικής της Μεσογείου»
- Τεχνική μελέτη για την προστασία από τη θαλάσσια διάβρωση – Αξιοποίηση του θαλάσσιου μετώπου
- Συγκοινωνιακή σύνδεση και εξυπηρέτηση της περιοχής της Αγίας Τριάδας με νέα ηλεκτροκίνητα mini λεωφορεία – πράξη “ECOROUTS”
- Ανακατασκευή κτιριακού συγκροτήματος του Σχολείου Ευρωπαϊκής Παιδείας και δημιουργία χώρων κατοικίας και εργασίας - Πρόγραμμα κινήτρων για την αποκατάσταση & αξιοποίηση του κτιριακού αποθέματος της Αγίας Τριάδας – «THE COCOON» Project
- Ανάπλαση Οδού Δελημάρου
- Δημιουργία «πάρκων τσέπης» σε κατάλληλους δημόσιους υπαίθριους χώρους της Αγίας Τριάδας
- Αντικατάσταση ασφαλτοστρώσεων με ψυχρά υλικά σε όλους τους δρόμους της Αγίας Τριάδας
- Φύτευση, εξωραϊσμός και δημιουργία σημείων στάσης σε κατάλληλες θέσεις
- Δίκτυο αποχέτευσης όμβριων στην πόλη του Ηρακλείου
- Δίκτυο πυρόσβεσης στην Αγία Τριάδα
- Εφαρμογές & εγκαταστάσεις «έξυπνης πόλης»

Οικονομία

- Επανάχρηση της πλατείας παλιάς λαχαναγοράς και δημιουργία «υπαίθριου παζαριού» (Market)
- Δημιουργία Πολιτιστικού Κόμβου (Cultural Hub)

Ελκυστικότητα

- Σήμανση των πολιτιστικών διαδρομών της πόλης του Ηρακλείου (τρεις εξ αυτών συνδέονται άμεσα με την Αγία Τριάδα)
- Αποκατάσταση και ανάδειξη συγκροτήματος Κρήνης Palmeti
- Ανάδειξη Κρήνης Priuli
- Ανάδειξη του αρχαιολογικού χώρου της πύλης Δερματά

Κοινωνική Συνοχή

- Διάσωση και διατήρηση της ιστορικής μνήμης των κατοίκων, μέσω της υλοποίησης προγράμματος προφορικής ιστορίας και δημιουργίας αρχείου και διαδραστικής, επεκτάσιμης και επικαιροποιήσιμης βάσης δεδομένων

Master plan χρήσεων της ζώνης της Ενετικής Οχύρωσης Ηρακλείου

Σε εφαρμογή των προβλέψεων της «Μελέτης Ανάπλασης της Παλιάς Πόλης», έχει ολοκληρωθεί μελέτη ορισμού χρήσεων στη ζώνη των Ενετικών Τειχών Ηρακλείου, που εγκρίθηκε κατά το μεγαλύτερο μέρος της στις 29/07/2016 με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού μετά την θετική εισήγηση του ΚΑΣ (ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΔΒΜΑ/ ΤΒΜΑΧΜΑΕ /253933/ 152119/5560/ 1840)

Επισημαίνεται ότι μέρος των Ενετικών Τειχών, εμπίπτει εντός της Χερσαίας Ζώνης Λιμένα Ηρακλείου, η οποία έχει καθοριστεί με την με αρ. 3413/17-1-2001 απόφαση του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας, στα όρια που είχε καθοριστεί και το έτος 1948, **εσφαλμένα** κατά την άποψη του Δήμου καθώς επεκτείνεται:

1. Σε οικοδομικά τετράγωνα **ιδιοκτησίας πολιτών** και **σε κοινόχρηστους χώρους** ιδιοκτησίας Δήμου Ηρακλείου, με βάση το εγκεκριμένο από το **1936 Σχέδιο Πόλης**.
2. Σε περιοχές οι οποίες **ανήκουν στο Δήμο Ηρακλείου** (χωρίς προηγουμένως να έχει προηγηθεί απαλλοτρίωση τους),
3. Σε **μνημεία της Πόλης του Ηρακλείου** (Νεώρια, Λαβύρινθος), τα οποία προστατεύονται από τον Αρχαιολογικό Νόμο και το ΥΠΠΟ διαφωνεί κάθετα με την ένταξη τους στη Χερσαία Ζώνη.
4. Σε περιοχές που **δεν έχουν σχέση με λιμενικές δραστηριότητες**, όπως οι δραστηριότητες αυτές ορίζονται στο σχετικό άρθρο 18 του ν. 2971/2001, ενώ αντίθετα συνδέονται άμεσα με τη λειτουργία και την εικόνα της πόλης.

Οι περιοχές αυτές αποτελούν σημαντικά λειτουργικά τμήματα του Ηρακλείου όπως π.χ. ο παραλιακός δρόμος της πόλης, το θαλάσσιο εκτός περίφραξης λιμένα μέτωπο, ένα τμήμα της Παλιάς Πόλης στο Μπεντενάκι, η πλατεία 18 Αγγλων, η συνοικία Λαβύρινθος καθώς και χώροι με σημαντικά Ενετικά Μνημεία για τα οποία ο Δήμος Ηρακλείου έχει αναλάβει από το ΥΠΠΟ, την αρμοδιότητα ανάπλασης και διαχείρισης. Εξάλλου, στην παρ. 1 του άρθρου 19 του Ν. 2971/2001 αναφέρεται σαφώς ότι: «Όπου υπάρχει εγκεκριμένο σχέδιο πόλεως το όριο της χερσαίας ζώνης δε μπορεί να επεκταθεί πέρα από την πλησιέστερη ρυμοτομική γραμμή του εγκεκριμένου σχεδίου πόλεως.»

Επομένως, η Χερσαία Ζώνη επεκτείνεται σε χώρους που δεν θα έπρεπε και κατά συνέπεια, σε περίπτωση ιδιωτικοποίησεως της Χερσαίας Ζώνης, με τη μορφή που έχει σήμερα, μεγάλα τμήματα της Ζώνης τα οποία ανήκουν Δήμο Ηρακλείου, θα περιέλθουν σε τρίτους. Στην λογική αυτή απαιτείται η τροποποίηση της Χερσαίας Ζώνης, ώστε η παραλιακή οδός να αποτελεί το όριο μεταξύ του Λιμένα και της πόλης του Ηρακλείου.

Σκοπός της μελέτης, για το σύνολο της ζώνης των Ενετικών Τειχών είναι η :

- ανάδειξη - αξιοποίηση αυτής με την διαμόρφωση ενός ιστορικού – αρχαιολογικού περιπάτου γνωριμίας με το μνημείο,
- εξασφάλιση της καλής κατάστασης διατήρησης του μνημείου με την συμβολή των πόρων που θα προέρχονται από χρήσεις που εντάσσονται σ' αυτή,
- ανάδειξη των επιμέρους στοιχείων (ιστορικών, κατασκευαστικών, αρχιτεκτονικών, μορφολογικών)

- δημιουργία ενός περιηγητικού - φυσιολατρικού περιπάτου γνωριμίας με την παλαιά πόλη, την οικιστική της ανάπτυξη, με τις θέες προς την θάλασσα και την ενδοχώρα σε διάφορες χρονικές περιόδους της και τέλος
- κάλυψη απλής φυσιολατρικής ανάγκης (περίπατο, τρέξιμο, φυσική άσκηση).

Στο πλαίσιο του καθορισμού των χρήσεων γης, προτείνονται επιμέρους έργα και δράσεις, που απεικονίζονται στον χάρτη «Master plan χρήσεων της ζώνης της Ενετικής Οχύρωσης Ηρακλείου» στο Παράρτημα II

2.3 ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

α. Οικονομικές προκλήσεις

Στην Περιοχή Παρέμβασης το ποσοστό των οικονομικά ενεργών επί του συνολικού πληθυσμού (43,11%) είναι μικρότερο από το αστικό κέντρο (46,54%), τον Δήμο (45,60%) και την Περιφέρεια (43,30%), ενώ το ίδιο ισχύει και για το ποσοστό των απασχολούμενων (74,11% επί του συνολικού πληθυσμού έναντι 79,53%, 80,90% και 83,60% αντίστοιχα).

Ταυτόχρονα, τα ποσοστά των εγγεγραμμένων ανέργων αυξάνονται (κατά 9,75% την περίοδο 2020-2021), με θύλακες όπου η αύξηση την περίοδο 2018-2021 είναι πάνω από τον μέσο όρο της Περιφέρειας (17,5%). Στην αύξηση της ανεργίας συνέβαλλαν και οι επιπτώσεις από την πανδημία Covid-19, ενώ σημειώνεται ότι στο σύνολο της Περιοχής Παρέμβασης οι μακροχρόνια άνεργοι αποτελούν πάνω από το 18% του συνόλου των ανέργων. Επιπλέον, οι γυναίκες στην Περιφέρεια Κρήτης συνεχίζουν να αποτελούν το υψηλότερο ποσοστό των ανέργων (60%).

Η πανδημία Covid-19 είχε επιπτώσεις στη σταθερότητα της οικονομίας πανελλαδικά και σε πανευρωπαϊκό επίπεδο, και από το 2021 βρίσκεται σε περιορισμένη ανάκαμψη. Οι επιχειρήσεις της πόλης του Ηρακλείου είναι κατά κύριο λόγο πολύ μικρές, με τυπική σύνθεση όπου επικρατούν το εμπόριο (33,38%) και οι υπηρεσίες (28,60%). Κατ' επέκταση χαρακτηρίζονται κατά κανόνα από περιορισμένη εξωστρέφεια, μικρή διαπραγματευτική δύναμη, χαμηλά επίπεδα ανταγωνιστικότητας, ενώ και το γενικότερο επίπεδο επενδύσεων από τις ΜΜΕ είναι χαμηλό.

Επίσης χαρακτηριστικό των επιχειρήσεων του Ηρακλείου είναι το χαμηλό επίπεδο ανάπτυξης των ηλεκτρονικών υπηρεσιών, το χαμηλό ενδιαφέρον για νέες τεχνολογίες και η έλλειψη ενσωμάτωσης στοιχείων καινοτομίας, ακόμα και στους τομείς της Έξυπνης Εξειδίκευσης.

Παρά την παρουσία, εντός των ορίων του Δήμου Ηρακλείου, Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων, διεθνούς φήμης με δυνατότητες ανάπτυξης και διάχυσης καινοτόμων ιδεών, καθώς και τεχνογνωσία στη διαχείριση προγραμμάτων Έρευνας και Ανάπτυξης (RnD), εντοπίζεται περιορισμένη συνεργασία μεταξύ των επιχειρήσεων με τους ερευνητικούς φορείς, γεγονός που εντείνεται από την απουσία παράδοσης στη συνεργασία μεταξύ των δύο αυτών χώρων.

Επιπλέον, ο σχεδιασμός Στρατηγικών και Σχεδίων με συνέργειες μεταξύ τους μειώνει την αποσπασματικότητα των παρεμβάσεων και δημιουργεί προϋποθέσεις για πιο ολιστικές παρεμβάσεις.

Σημαντικό γνώρισμα της περιοχής είναι η συνεχής ενίσχυση των επιχειρήσεων στον τομέα του τουρισμού, όπου παρουσιάζονται αυξητικές τάσεις, που παρέμειναν υψηλές ακόμα και στην περίοδο έξαρσης της πανδημίας Covid-19.

β. Κοινωνικές προκλήσεις

Στην Περιοχή Παρέμβασης καταγράφεται υψηλότερος δείκτης γήρανσης (115,13) συγκριτικά τόσο με το αστικό κέντρο (79,73) και το Δήμο (78,00) όσο και με την Περιφέρεια (106,00). Σε συνδυασμό με την η παρατηρούμενη

μείωση πληθυσμού της Περιοχής Παρέμβασης κατά -3,17% από το 2001 στο 2011 και του υψηλότερου δείκτη εξάρτησης (46,71) συγκριτικά με το αστικό κέντρο (43,93) και τον Δήμο (45), καταδεικνύουν ότι η Περιοχή Παρέμβασης χρήζει επέμβασης για την αντιμετώπιση αυτών των φαινομένων.

Ταυτόχρονα, η συμμετοχή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση παρουσιάζεται μειωμένη (18,06%) σε σχέση με το αστικό κέντρο (20,55%), τον Δήμο (19,40%) και την Περιφέρεια (18,50%), ενώ παρατηρούνται θύλακες στο ανατολικό τμήμα της Περιοχής Παρέμβασης και στο δυτικό τμήμα (Αμμουδάρα), όπου ο αναλφαβητισμός παρουσιάζει είτε οριακή μείωση είτε αύξηση από το 2001 στο 2011.

Όσον αφορά την εκπαίδευση, πρόκληση αποτελεί και ο υψηλός αριθμός μαθητών ανά σχολική μονάδα που παρουσιάζεται κυρίως στις μονάδες της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, αλλά και οι συχνά ακατάλληλες, μισθωμένες εγκαταστάσεις των νηπιαγωγείων.

Παρόμοια εικόνα καταγράφεται και για τις δομές βρεφονηπιακής πρόνοιας, όπου καλύπτουν μόλις το 22% της ζήτησης για νήπια κάτω των 2,5 ετών, και λίγο πάνω από τις μισές για νήπια άνω των 2,5 ετών, ενώ η κατάσταση των υπαρχουσών δομές είναι κάτω του μετρίου για πάνω από τις μισές.

Σημαντική πρόκληση προκύπτει από την υψηλή αποστέρηση που καταγράφεται σε επίπεδο Δήμου, με τις μεγαλύτερες συγκεντρώσεις στεγαστικής αποστέρησης να βρίσκονται στις κεντρικές εκτός των τειχών περιοχές, και ιδιαίτερα στο δυτικό άκρο της Περιοχής Παρέμβασης. Ταυτόχρονα, οι εγγεγραμμένοι στα Κέντρα Κοινότητας παρουσιάζουν αύξηση, βρίσκονται κατά πλειοψηφία στις ηλικίες 25-54, ενώ 9% των εγγεγραμμένων ανήκουν σε ειδικές ευάλωτες ομάδες.

γ. Περιβαλλοντικές προκλήσεις και τις προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής

Η σημαντικότερη περιβαλλοντική πρόκληση για την Περιοχή Παρέμβασης είναι οι αναμενόμενες επιπτώσεις από την κλιματική αλλαγή, που περιλαμβάνουν έντονες διακυμάνσεις των κλιματικών συνθηκών με εμφάνιση ασυνήθιστων και ακραίων καιρικών φαινομένων, τα οποία με τη σειρά τους μπορούν να οδηγήσουν σε έντονα πλημμυρικά φαινόμενα και διάβρωση των ακτών, σε συνδυασμό και με την άνοδο της στάθμης της θάλασσας.

Επιπλέον, η μειωμένη κυκλοφορία αέρα στον αστικό ιστό, λόγω της γεωμετρίας των δρόμων (αναλογία πλάτους και ύψους των κτιρίων) σε συνάρτηση με την πυκνότητα δόμησης, επηρεάζει τον τρόπο ροής του ανέμου, εντείνοντας το φαινόμενο της αστικής θερμικής νησίδας. Θετική εξέλιξη για την περιοχή, που μπορεί να συμβάλλει στην αντιμετώπιση της ΑΘΝ, είναι η αύξηση της αναλογίας πρασίνου ανά κάτοικο από 0,8t.μ. σε 1,2t.μ., με σημαντικά περιθώρια βελτίωσης, που για να υλοποιηθούν θα πρέπει να αντιμετωπιστούν οι εκκρεμότητες για την απόκτηση των απαιτούμενων χώρων, ενώ σημαντικές είναι και οι καθυστερήσεις που προκύπτουν σε περιοχές που εμπίπτουν σε ζώνες προστασίας ιστορικών – πολιτιστικών πόρων.

Η αύξηση της αναλογίας πρασίνου είναι απαραίτητο να συνοδεύεται και με τη συμπλήρωση του δικτύου διαδρομών πεζή και ποδηλάτου, το οποίο παραμένει αποσπασματικό, με στόχο και την συνδυασμένη ανάδειξη των πολιτιστικών – ιστορικών πόρων, η πλειονότητα των οποίων βρίσκεται εντός της παλιάς πόλης. Σημαντική πρόκληση είναι η βελτίωση των συνθηκών κυκλοφορίας τόσο για τους επισκέπτες όσο και για τους κατοίκους της πόλης.

Σημαντικό ζήτημα, άμεσα συσχετιζόμενο και με την κλιματική αλλαγή, είναι η υψηλή κατανάλωση ενέργειας:

- στο δημόσιο χώρο, όπου ο αριθμός των βιοκλιματικών παρεμβάσεων είναι μικρός και η αντικατάσταση των λαμπτήρων φωτισμού με τύπου led είναι σε αμελητέες ποσότητες
- στις κατοικίες και τις επιχειρήσεις που αποτελούν το 76% της συνολικής κατανάλωσης στο επίπεδο του Δήμου.

Η θεσμοθέτηση προγραμμάτων όπως το «Εξοικονομώ κατ' οίκον» και το «Εξοικονομώ – Επιχειρώ» παρέχουν τα απαιτούμενα κεφάλαια, για επενδύσεις βιοκλιματικής αναβάθμισης, που σε συνδυασμό με την ύπαρξη εξειδικευμένων Στρατηγικών και Σχεδίων στο επίπεδο του Δήμου, μπορούν να συμβάλλουν στην βελτίωση των περιβαλλοντικών συνθηκών της Περιοχής Παρέμβασης. Ωστόσο, ως αναστατωτικός παράγοντας λειτουργεί ο

χαμηλός βαθμός ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης για την ενεργειακή κατανάλωση τόσο στον οικιακό όσο και στον επιχειρηματικό και δημόσιο τομέα. Επιπλέον, χαμηλή ευαισθητοποίηση παρουσιάζεται και για την ανακύκλωση απορριμάτων.

Στα προηγούμενα ζητήματα προστίθεται και η υψηλή κατανάλωση καυσίμων και οι μεγάλες εκπομπές ρύπων από τα απορριμματοφόρα και τα φορτηγά του Δήμου, καθώς και από τα αστικά και τουριστικά λεωφορεία που ιδιαίτερα στο ιστορικό κέντρο, με δεδομένη την μειωμένη κυκλοφορία αέρα στον αστικό ιστό, δημιουργεί δυσμενείς περιβαλλοντικές συνθήκες. Επίσης, πρέπει να σημειωθεί η περιορισμένη αξιοποίηση βιώσιμων μεταφορών εντός της αστικής περιοχής και της σύνδεσης με το λιμάνι.

δ. Προκλήσεις του δομημένου και πολιτιστικού περιβάλλοντος και των υποδομών καθώς και της χωροταξικής – πολεοδομικής οργάνωσης

Η βασική πρόκληση της Περιοχής Παρέμβασης όσον αφορά το δομημένο και πολιτιστικό περιβάλλον είναι η ύπαρξη μοναδικών μνημείων πολιτισμού και ιστορίας, διεθνούς σημασίας, (Κνωσός, Ενετικά Τείχη, Φρούριο Κούλε, Νεώρια), αλλά και πληθώρας σημαντικών πολιτιστικών – ιστορικών μνημείων της μινωικής, ρωμαϊκής, ενετικής, οθωμανικής και σύγχρονης περιόδου και η δυνατότητά τους να ενισχύσουν το προσφερόμενο τουριστικό προϊόν. Σημειώνεται ότι οι κλειστοί πολιτιστικοί χώροι, όπως το Αρχαιολογικό Μουσείο, αντιμετωπίζουν επιπλέον προκλήσεις, καθώς δεν έχουν ανακάμψει πλήρως από τους περιορισμούς που έθεσε η πανδημία Covid-19, σε αντίθεση με την Κνωσό που έχει επανέλθει στο 88% των επισκεπτών που είχε το 2019.

Σημαντική πρόκληση αποτελεί το γεγονός ότι η Περιοχή Παρέμβασης λειτουργεί ως πέρασμα για την Κνωσό και όχι ως προορισμός για τους επισκέπτες, με το πλήθος των αφίξεων από κρουαζιερόπλοια να μην δείχνει ενδιαφέρον για περαιτέρω εξερεύνηση των πολιτιστικών πόρων της πόλης.

Οι παραπάνω προκλήσεις αποτοκούν ακόμα πιο βαρύνουσα σημασία, αν συνυπολογιστεί το γεγονός ότι υπάρχει ήδη ολοένα αυξανόμενος αριθμός ψηφιακών εφαρμογών για την προβολή και ανάδειξη στοιχείων της πόλης, που όμως δεν μπορούν να προωθήσουν ή να διαφοροποιήσουν το τουριστικό προϊόν χωρίς αντίστοιχες παρεμβάσεις στον αστικό χώρο.

Ιδιαίτερη πρόκληση η δυσμενής εικόνα του κτιριακού αποθέματος, καθώς η παρουσία σημαντικού αριθμού κενών και ετοιμόρροπων κτιρίων κατοικίας εντός των τειχών της παλιάς πόλης με έμφαση στις περιοχές του Αγίου Μηνά και της Αγίας Τριάδας, αλλά και κενών επαγγελματικών ακινήτων στις οδούς Καλοκαιρινού, Ιδης και Γιαμαλάκη, αλλά και στις περιοχές του Αγίου Μηνά και της Αγίας Τριάδας οδηγούν σε αίσθημα ανασφάλειας όσων κινούνται στο δημόσιο χώρο. Η έλλειψη κοινόχρηστων χώρων στον αστικό χώρο, δημιουργεί την ανάγκη εξασφάλισης νέων, ιδιαίτερα κατά μήκος των ενετικών Τειχών, βελτιώνοντας ταυτόχρονα τη διαδρομή των πεζών κατά μήκος της οχύρωσης.

Επιπλέον, καταγράφεται υψηλή συγκέντρωση καταλυμάτων Airbnb εντός της παλιάς πόλης, που έχει ως αποτέλεσμα την απομάκρυνση της μόνιμης κατοικίας από το κέντρο της πόλης.

Πρόκληση για την Περιοχή Παρέμβασης συνιστά και η συγκέντρωση μεγάλου ποσοστού των κεντρικών περιοχών του πολεοδομικού συγκροτήματος σύμφωνα με το ΓΠΣ. Με δεδομένη τη δυναμική της Περιοχής Παρέμβασης, όπως άλλωστε αποτυπώνεται και στο πλαίσιο του ΣΟΑΠ, ιδιαίτερη πρόκληση αποτελεί η αναδιοργάνωση των κεντρικών περιοχών και τοπικών κέντρων, καθώς και των ζωνών τουρισμού και αναψυχής στο πλαίσιο του ΤΠΣ. Παράλληλη πρόκληση είναι και η συμπλήρωση του δικτύου βιώσιμης κινητικότητας με βάση το ΣΒΑΚ.

Συμπεράσματα

Βασική πρόκληση για την περιοχή είναι η συνδυασμένη αξιοποίηση του πλούσιου ιστορικού – πολιτιστικού κεφαλαίου της πόλης, με τις σημαντικές αφίξεις της κρουαζιέρας στο πλαίσιο ενίσχυσης του τουριστικού της προϊόντος και κατ' επέκταση της οικονομίας της. Το λιμάνι του Ηρακλείου δέχεται πληθώρα αφίξεων κρουαζιέρας, που όμως κινούνται μονοσήμαντα από και προς την Κνωσό, χωρίς να διαχέονται εντός του αστικού ιστού. Σε αυτό το πλαίσιο, το αποσπασματικό δίκτυο κυκλοφορίας πεζών και ποδηλάτων αποτελεί βασικό ανασταλτικό παράγοντα της διάχυσης των επισκεπτών, καθώς δεν λειτουργεί ως συνδετικός ιστός των κοινόχρηστων χώρων και των χώρων ιστορικού – πολιτιστικού ενδιαφέροντος.

Η πρόκληση της διάχυσης των επισκεπτών εντός της Περιοχής Παρέμβασης σχετίζεται άμεσα και με τους κινδύνους που παρουσιάζονται από τη διάβρωση των ακτών, τόσο λόγω της εγγύτητας σημαντικών μνημείων με την ακτή όσο και λόγω των επιπτώσεων που θα προκύψουν στον συνδετικό αστικό ιστό, εφόσον δεν αντιμετωπιστεί.

Συναρπάσμενη με την πρόκληση της διάχυσης των επισκεπτών και των κατοίκων εντός της Περιοχής Παρέμβασης είναι η πρόκληση του αισθήματος ανασφάλειας που δημιουργείται από την παρουσία των κενών κτιρίων κατοικιών και επιχειρήσεων, αλλά και οι συνθήκες θερμικής άνεσης που προκύπτουν από την κατάσταση του δημόσιου χώρου (φυτεύσεις, βιοκλιματικά υλικά) και του κτιριακού αποθέματος (μόνωση, ανάγκες ψύξης). Επίσης, ο χαμηλός βαθμός ευαισθητοποίησης για την ανακύκλωση απορριμμάτων μπορεί να επηρεάσει την αισθητική και λειτουργική ελκυστικότητα του αστικού περιβάλλοντος για κατοίκους και επισκέπτες.

Επιπλέον, σχετική με τις παραπάνω προκλήσεις είναι και η πρόκληση της κυκλοφοριακής συμφόρησης και των ελλιπών εναλλακτικών υποδομών μετακίνησης εντός του κέντρου της πόλης, που επηρεάζει άμεσα τόσο την κίνηση των επισκεπτών όσο και των κατοίκων της πόλης και σχετίζεται και με τη μεγάλη συγκέντρωση κεντρικών χρήσεων εντός της παλιάς πόλης.

Η πρόκληση της ενίσχυσης του τουριστικού προϊόντος επηρεάζεται άμεσα από τις οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές προκλήσεις που έθεσε η πανδημία Covid-19, η οποία μεταξύ άλλων ανέδειξε την πρόκληση του ψηφιακού μετασχηματισμού για το δημόσιο τομέα, τους πολιτιστικούς πόρους και για το σύνολο των επιχειρήσεων, ιδιαίτερα αυτών που δραστηριοποιούνται στον τουρισμό.

Οι αρνητικοί δημογραφικοί δείκτες (γήρανση, εξάρτηση, μείωση πληθυσμού) συνδυάζονται άμεσα με την πρόκληση που παρουσιάζουν τα κενά κτίρια κατοικιών και επιχειρήσεων, καθώς και με τις περιβαλλοντικές προκλήσεις της αστικής θερμικής νησίδας, του αποσπασματικού δικτύου πεζοδρόμων και κοινόχρηστων χώρων, της κυκλοφοριακής συμφόρησης και των ελλιπών υποδομών παιδικής φροντίδας και εκπαίδευσης, συνδυαστικά με τις πιέσεις στην κατοικία από την υπερσυγκέντρωση Airbnb, καθότι η Περιοχή Παρέμβασης γίνεται μη ελκυστική και για τους μόνιμους κατοίκους.

Τέλος, η πρόκληση των κενών επιχειρηματικών ακινήτων συνδυάζεται με την πρόκληση της αυξανόμενης ανεργίας και των φαινομένων αποστέρησης.

Χαρτογραφική αποτύπωση

Στον χάρτη Παραρτήματος III παρουσιάζονται τα προβλήματα και οι προκλήσεις της περιοχής, σε συνδυασμό με τα βασικά χαρακτηριστικά της.

2.4 ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ, ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ, ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ (SWOT)

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΡΟΚΛΗΣΕΩΝ, ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ, ΑΔΥΝΑΜΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΩΝ

ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ
Οικονομικές			
1 Ασταθές οικονομικό περιβάλλον	1' Ύπαρξη Πανεπιστημίων και εκπαιδευτικό και ερευνητικό δυναμικό με δυνατότητες ανάπτυξης και διάχυσης καινοτομιών καθώς και τεχνογνωσία στη διαχείριση προγραμμάτων E&A	1 Μικρός αριθμός επιχειρήσεων έντασης γνώσης και περιορισμένη συνεργασία επιχειρήσεων και ερευνητικών φορέων	1 Συνεργασία με Πανεπιστημιακά Ιδρύματα, εισαγωγή καινοτόμων ΤΠΕ με σημαντικό αντίκτυπο στους τομείς τουρισμού – πολιτισμού και αγροδιατροφής
2 Καθυστέρηση στην προώθηση μεταρρυθμίσεων	2' Ύπαρξη σημαντικών υποδομών στήριξης για την ανάπτυξη της κοινωνίας της πληροφορίας	2 Έλλειψη σχεδίων αξιοποίησης του συστήματος Ε+Τ και προώθησης της καινοτομίας	2 Ανάπτυξη διασυνδέσεων του τριτογενούς τομέα (τουρισμός – πολιτισμός) με την κοινωνία της πληροφορίας
3 Απουσία παράδοσης στην συνεργασία ερευνητικού και επιχειρηματικού χώρου	3' Ύπαρξη Στρατηγικού Σχεδίου για την έξυπνη πόλη στο επίπεδο του Δήμου	3' Έλλειψη εξειδίκευσης και στόχευσης.	3 Αξιοποίηση τεχνολογιών Πληροφορικής & Επικοινωνιών στις επιχειρήσεις και διάχυση καινοτόμων πρακτικών διοίκησης
	4 Ενίσχυση της ελκυστικότητας για επιχειρηματική δραστηριοποίηση κυρίως λόγω της παρατηρούμενης δυναμικής του τουρισμού κρουαζιέρας	4 Έλλειψη διαθεσιμότητας κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου	4 Αξιοποίηση τεχνολογιών στην ανάδειξη πολιτιστικού αποθέματος και παροχής υπηρεσιών τουρισμού – πολιτισμού
			4 Μείωση της αποσπασματικότητας των σχεδίων και έργων
5 Χαμηλό επίπεδο επενδύσεων από τις ΜΜΕ	5 Σημαντικός αριθμός υφιστάμενων επιχειρήσεων στους τομείς τουρισμού – πολιτισμού, με αυξητικές τάσεις για τον τουρισμό	5 Χαμηλός βαθμός ζήτησης στις νέες τεχνολογίες, κυρίως στους κλάδους της Έξυπνης Εξειδίκευσης	5 Εξειδίκευση και ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της τοπικής οικονομίας στο πλαίσιο της Περιφερειακής Στρατηγικής της Έξυπνης Εξειδίκευσης
6 Μικρή συμβολή των Πανεπιστημίων		6 Χαμηλό επίπεδο ανάπτυξης των ηλεκτρονικών υπηρεσιών	6 Δυνατότητα προσέλκυσης νέων επιχειρηματιών με υψηλότερο επίπεδο εκπαίδευσης, λόγω της αυξανόμενης ανεργίας
	7 Κατά τόπους εμπειρία σε ολοκληρωμένες παρεμβάσεις για την απασχόληση	7 Μικρή επιχειρηματική κλίμακα	7 Βελτίωση δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού και εξειδίκευση
8 Περιορισμένη πρόσβαση σε κεφάλαια		8 Μικρής κλίμακας μάρκετινγκ	8 Αξιοποίηση νέων τεχνολογιών για την εκπαίδευση και κατάρτιση προσαρμοσμένη στις τοπικές ιδιαιτερότητες στο πλαίσιο της

ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ
			Περιφερειακής Στρατηγικής της Έξυπνης Εξειδίκευσης
9 Απαξίωση δεξιοτήτων των απασχολουμένων		9 Αύξηση των ποσοστών ανεργίας ως συνέπεια και των επιπτώσεων της πανδημίας Covid-19 στην οικονομία	9 Πλαίσιο για την κοινωνική οικονομία
		10 Σχετικά χαμηλή παραγωγικότητα και μικρός βαθμός εξειδίκευσης των απασχολουμένων.	
11 Έλλειψη διαθεσιμότητας πόρων		11 Περιορισμένες δυνατότητες ανταπόκρισης των αφελούμενων κυρίως για επιχειρηματική δραστηριοποίηση	
		12 Αυξημένη ανάγκη προσέλκυσης παραγωγικών ηλικιών	
13 Όξυνση ανισοτήτων		13 Ανάγκη για εξειδικευμένες δράσεις προώθησης στην απασχόληση για τις γυναίκες	
Κοινωνικές			
1 Καθυστέρηση μεταρρυθμίσεων	1 Εμπειρία στη λειτουργία κοινωνικών δομών, δικτύων και δράσεων καθώς και αρμοδιότητες στο επίπεδο του Δήμου	1 Αυξημένες ανάγκες για δομές και υπηρεσίες σε βρεφονηπιακές ηλικίες και ηλικιωμένους	1 Διαθεσιμότητα πόρων για συμπλήρωση υποδομών πρόνοιας εκπαίδευσης και ειδικές δράσεις αντιμετώπισης κοινωνικών αναγκών
	2 Εμπειρία και αρμοδιότητα του Δήμου σε υποδομές εκπαίδευσης	2 Αυξανόμενες ανάγκες αντιμετώπισης φαινομένων φτώχειας ή και άλλων ευάλωτων ομάδων πληθυσμού	2 Διαθεσιμότητα πόρων για δράσεις δια βίου μάθησης
	3 Εμπειρία από υλοποίηση προγραμμάτων Δια Βίου	3 Ανάγκη αντιμετώπισης του αναλφαβητισμού και αύξησης της συμμετοχής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση	
		4 Ανάγκη για συμπλήρωση και βελτίωση των υποδομών εκπαίδευσης	
Περιβαλλοντικές / Κλιματικής Αλλαγής			
			1 Διαθέσιμα κεφάλαια για ανάληψη βιοκλιματικών επενδύσεων στον οικιακό και επιχειρηματικό τομέα
	1 Ύπαρξη κάποιων προσπαθειών σε προηγούμενες περιόδους σε βιοκλιματικά έργα και σε αύξηση των χώρων πρασίνου	1 Χαμηλός βαθμός ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης για την ενεργειακή κατανάλωση τόσο στον οικιακό όσο	1 Σημαντικά περιθώρια εξοικονόμησης ενέργειας στα κτίρια και τις μεταφορές

ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ
		και στον επιχειρηματικό και δημόσιο τομέα	
2 Η ανάγκη εισαγωγής υλικών προσαρμοσμένων στις βιοκλιματικές απαιτήσεις που θα επιβαρύνουν ακόμη περισσότερο το κόστος των τεχνικών έργων	2 Ύπαρξη Στρατηγικών Σχεδίων για την ανθεκτικότητα, την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής σε επίπεδο δήμου	2 Αυξημένος ανάγκες για βιοκλιματικές παρεμβάσεις	2 Ευκαιρίες για βιοκλιματικές παρεμβάσεις στα κτίρια μέσω των προγραμμάτων εξοικονομώ για κατοικίες και επιχειρήσεις
3 Κατακερματισμός αρμοδιοτήτων με επικαλύψεις και αδυναμία συντονισμού για τα ρέματα και το παράκτιο μέτωπο	3 Ο σχεδιασμός και η εφαρμογή επιχειρησιακών σχεδίων διαχείρισης υδάτων και αντιμετώπισης φαινομένων από πλημύρες καθώς και διάβρωσης ακτών μετά την έγκριση του Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Υδάτων στο τοπικό επίπεδο	3 Μικρή εμπειρία από σχεδιασμό και εφαρμογή ολοκληρωμένων σχεδίων προστασίας	3 Ύπαρξη ολοκληρωμένων σχεδίων και παρεμβάσεων για την αντιμετώπιση των πλημμυρών και διάβρωσης ακτών στο πλαίσιο του Σχεδίου Διαχείρισης των λεκανών απορροής ποταμών του Υδατικού διαμερίσματος Κρήτης
4 Καθυστερήσεις στις απαιτούμενες εγκρίσεις περιβαλλοντικών όρων και λοιπών αδειοδοτήσεων λόγω της ειδικής φύσης των παρεμβάσεων.		4 Ανεπαρκής περιβαλλοντική συνείδηση, ιδιαίτερα σχετικά με την ανακύκλωση	4 Σύγχρονες τεχνολογικές εφαρμογές για την διαχείριση υδάτων
5 Έντονες διακυμάνσεις των κλιματικών συνθηκών με εμφάνιση ασυνήθιστων και ακραίων καιρικών φαινομένων		5 Καθυστερήσεις και πολλαπλές αρμοδιότητες σε περιοχές που εμπίπτουν σε ζώνες προστασίας ιστορικών – πολιτιστικών πόρων	
6 Υψηλή τρωτότητα σε πλημμυρικά φαινόμενα και Υψηλή επικινδυνότητα λόγω ανόδου στάθμης της θάλασσας και διάβρωση των ακτών		6 Θεσμικές δυσχέρειες συνεργασίας ιδιωτικού δημόσιου τομέα	
		7 Ανάγκη αναβάθμισης του στόλου δημοτικών οχημάτων	
Χωροταξικής – πολεοδομικής οργάνωσης / Δομημένου και πολιτιστικού περιβάλλοντος / Βασικών υποδομών			
1 Η μη έγκαιρη ολοκλήρωση νέων πολεοδομικών χωροταξικών ρυθμίσεων ή και η προσαρμογή των υφισταμένων	1 Ύπαρξη μοναδικών μνημείων πολιτισμού και ιστορίας (Κνωσός, Ενετικά Τείχη) αλλά και σημαντικών πολιτιστικών- ιστορικών μνημείων της μινωικής, ρωμαϊκής, ενετικής, οθωμανικής αλλά και σύγχρονης περιόδου που μπορούν να ενισχύσουν το προσφερόμενο τουριστικό προϊόν	1 Εκκρεμότητες στην απόκτηση ελεύθερων χώρων και στην εφαρμογή του πολεοδομικού σχεδιασμού	1 Σημαντικές ευκαιρίες για ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού, με παράλληλη προστασία και αξιοποίηση, ιστορικής πολιτιστικής κληρονομιάς

ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ
2 Αδυναμία εξασφάλισης ιδίων πόρων για εφαρμογή του πολεοδομικού σχεδιασμού	2 Ύπαρξη σημαντικών στοιχείων του φυσικού περιβάλλοντος (αναξιοποίητα ρέματα, θαλάσσιοι όρμοι, ενετικά τείχη ως χώρος πρασίνου)	2 Περιορισμένη αξιοποίηση βιώσιμων Μεταφορών εντός της αστικής περιοχής και του περιοχής σύνδεσης με το λιμάνι	2 Θετικές επιπτώσεις στην οικονομία από τη βελτίωση της εικόνας της αστικής περιοχής και τη διατήρηση ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς
3 Χρονοβόρες διαδικασίες για την εκπόνηση των μελετών και την εξασφάλιση των αναγκαίων αδειοδοτήσεων	3 Οι πολιτιστικές διαδρομές εντός της παλιάς πόλης μπορούν να συνδυασθούν με διαδρομές πεζών και ποδηλάτων στην περιοχή	3 Αποσπασματικός σχεδιασμός δικτύων ροής πεζών	3 Πρόβλεψη από στρατηγικά χωρικά πλαίσια για πράσινες πολιτιστικές διαδρομές και πεζοδρομήσεις
4 Αργή ανάκαμψη επισκεψιμότητας των κλειστών πολιτιστικών χώρων εξαιτίας της πανδημίας Covid-19	4 Ολοκλήρωση ή σε εξέλιξη παρεμβάσεις συμπλήρωσης του δικτύου διαδρομών πεζών και ποδηλάτων	4 Αίσθημα ανασφάλειας και υποβάθμιση του αστικού τοπίου από την παρουσία μεγάλου αριθμού κενών κτιρίων	
5 Πρόκληση διαχείρισης ανταγωνιστικών προς την κατοικία χρήσεων	5 σημαντικός αριθμός ψηφιακών εφαρμογών για την προβολή και ανάδειξη στοιχείων της πόλης ήδη σε λειτουργία		
	6 σημαντικός αριθμός κενών ιστορικών/ διατηρητέων κτιρίων		

2.5 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΠΟΙΗΣΗ ΑΝΑΓΚΩΝ

2.5.1. Ανάγκες ως προς τις Οικονομικές προκλήσεις

Περιγραφή κυριότερων αναγκών

Οι ανάγκες που προκύπτουν ως προς τις οικονομικές προκλήσεις είναι:

- η ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ για την κάλυψη των κενών στην προβολή του προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος σε συνδυασμό με τα στοιχεία ιστορικής πολιτιστικής κληρονομιάς
- η προσέλκυση παραγωγικών ηλικιών για την βελτίωση του ποσοστού των οικονομικά ενεργών και των απασχολούμενων
- η προσέλκυση νέων επιχειρήσεων για την αντιμετώπιση του προβλήματος των κενών επαγγελματικών κελυφών
- η ενίσχυση των καινοτομιών και των εφαρμογών ΤΠΕ στις επιχειρήσεις
- η προσέλκυση νέων επιστημόνων σε υφιστάμενες και νέες επιχειρήσεις για την κάλυψη των κενών μεταξύ επιχειρήσεων και Πανεπιστημιακών και Ερευνητικών Ιδρυμάτων, καθώς και των κενών που εμποδίζουν την καινοτόμο επιχειρηματικότητα
- η κάλυψη των κενών που μειώνουν τις δυνατότητες απασχόλησης και επιχειρηματικής δραστηριοποίησης σε καινοτόμους και δυναμικούς τομείς
- η μείωση της ανεργίας
- η υλοποίηση εξειδικευμένων δράσεων προώθησης στην απασχόληση για τις γυναίκες

Ποσοτικά/ποιοτικά στοιχεία τεκμηρίωσης αναγκών

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η ανάγκη ενίσχυσης των εφαρμογών ΤΠΕ για την κάλυψη των κενών στην προβολή του προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος σε συνδυασμό με τα στοιχεία ιστορικής πολιτιστικής κληρονομιάς τεκμηριώνεται από το γεγονός ότι σύμφωνα με τις έρευνες το 50% των επιβατών κρουαζιερόπλοιων:

- δεν αποβιβάζονται θεωρώντας μικρό το ενδιαφέρον του προορισμού, λόγω της εικόνας και της φήμης της πόλης
- συμμετέχουν σε οργανωμένες εκδρομές που δε συμπεριλαμβάνουν στο πρόγραμμα επισκέψεων το ιστορικό κέντρο του Ηρακλείου.

Η ανάγκη προσέλκυσης παραγωγικών ηλικιών για την βελτίωση του ποσοστού των οικονομικά ενεργών και των απασχολούμενων τεκμηριώνεται από το γεγονός ότι η Περιοχή Παρέμβασης καταγράφει ποσοστό οικονομικά ενεργών ατόμων 43,11% επί του συνολικού πληθυσμού, που είναι μικρότερο από το αστικό κέντρο 46,54%, τον Δήμο 45,60% και την Περιφέρεια 43,30% και ποσοστό απασχολούμενων 74,77% επί του συνολικού πληθυσμού, που είναι επίσης μικρότερο από το αστικό κέντρο 79,53%, τον Δήμο 80,90% και την Περιφέρεια 83,60%.

Η ανάγκη προσέλκυσης νέων επιχειρήσεων τεκμηριώνεται από το γεγονός ότι καταγράφεται σημαντικός αριθμός κενών καταστημάτων εντός της Περιοχής Παρέμβασης κυρίως στις οδούς Καλοκαιρινού, Ίδης Γιαμαλακη, και στις περιοχές Αγ. Μηνά, Αγ. Τριάδας.

Η ανάγκη για ενίσχυση καινοτομιών και εφαρμογών ΤΠΕ στις επιχειρήσεις τεκμηριώνεται από το γεγονός ότι μόλις το 6% των συμμετεχουσών επιχειρήσεων σε εξειδικευμένη έρευνα έχει πραγματοποιήσει εκσυγχρονισμό ΤΠΕ και το καταγεγραμμένο χαμηλό ενδιαφέρον για νέες τεχνολογίες και την έλλειψη ενσωμάτωσης στοιχείων καινοτομίας, ακόμα και στους τομείς της Έξυπνης Εξειδίκευσης.

Η ανάγκη μείωσης της ανεργίας τεκμηριώνεται από το γεγονός ότι παρουσιάζει αύξηση 9,75% την περίοδο 2020-2021, ενώ υπάρχουν τμήματα της Περιοχής Παρέμβασης με αυξήσεις πάνω από το μέσο όρο της Περιφέρειας (17,5%) την περίοδο 2018-2021. Επιπλέον, οι μακροχρόνια ανεργοί αποτελούν πάνω από το 18% του συνόλου των ανέργων στην Περιοχή Παρέμβασης.

Η ανάγκη για υλοποίηση εξειδικευμένων δράσεων προώθησης στην απασχόληση για τις γυναίκες τεκμηριώνεται από το γεγονός ότι σε επίπεδο Περιφέρειας αντιπροσωπεύουν το 60% επί των ανέργων.

Προτεραιοποίηση αναγκών

Οι ανάγκες προτεραιοποιούνται ως εξής:

Ανάγκη	Αιτιολόγηση	Χωρικός εντοπισμός
Ανάγκη για ενίσχυση εφαρμογών ΤΠΕ για την προβολή του προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος σε συνδυασμό με τα στοιχεία ιστορικής πολιτιστικής κληρονομιάς	Μικρό ενδιαφέρον από επιβάτες κρουαζιέρας για περιπλάνηση στην πόλη	Οριζόντια στην περιοχή
Ανάγκες προσέλκυσης παραγωγικών ηλικιών	Σημαντικά χαμηλότερο ποσοστό οικονομικά ενεργών και απασχολούμενων από αστικό κέντρο, Δήμο και Περιφέρεια	Οριζόντια στην περιοχή με έμφαση στην παλιά πόλη
Ανάγκη προσέλκυσης νεών επιχειρήσεων	Υπαρξη πολλών κενών καταστημάτων	Έμφαση στις οδούς Καλοκαιρινού, Ίδης Γιαμαλακη, και στις περιοχές Αγ. Μηνά, Αγ. Τριάδας
Ανάγκη για ενίσχυση	Χαμηλός βαθμός ενσωμάτωσης	Οριζόντια στην περιοχή

καινοτομιών και εφαρμογών ΤΠΕ στις επιχειρήσεις	ΤΠΕ Χαμηλό ενδιαφέρον για νέες τεχνολογίες Έλλειψη ενσωμάτωσης στοιχείων καινοτομίας	
Ανάγκη μείωσης της ανεργίας	Αυξητικές τάσεις με σημαντικό ποσοστό μακροχρόνιων ανέργων	Οριζόντια στην περιοχή, με έμφαση στο δυτικό τμήμα της Περιοχής Παρέμβασης
Ανάγκη για εξειδικευμένες δράσεις προώθησης στην απασχόληση για τις γυναίκες	(60% επί των ανέργων στο επίπεδο της Περιφέρειας)	Οριζόντια στην περιοχή

2.5.2. Ανάγκες ως προς τις Κοινωνικές προκλήσεις

Περιγραφή κυριότερων αναγκών

Οι ανάγκες που προκύπτουν ως προς τις κοινωνικές προκλήσεις είναι:

- η συμπλήρωση και βελτίωση των υποδομών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για την παροχή ποιοτικότερων υπηρεσιών εκπαίδευσης
- η συμπλήρωση του δικτύου δομών και υπηρεσιών βρεφονηπιακής πρόνοιας
- η ενίσχυση των υπηρεσιών σε ηλικιωμένους
- η αντιμετώπιση φαινομένων φτώχειας ή και άλλων ευάλωτων ομάδων πληθυσμού
- η προσέλκυση παραγωγικών ηλικιών
- η αύξηση του πληθυσμού με συμμετοχή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση
- η αντιμετώπιση του αναλφαβητισμού

Ποσοτικά/ποιοτικά στοιχεία τεκμηρίωσης αναγκών

Η ανάγκη για συμπλήρωση και βελτίωση των υποδομών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για την παροχή ποιοτικότερων υπηρεσιών εκπαίδευσης τεκμηριώνεται από το γεγονός ότι οι τιμές του μέσου αριθμού μαθητών ανά εκπαιδευτική μονάδα είναι υψηλότερες για τα Γυμνάσια (350) και τα Επαγγελματικά Λύκεια (503) από αυτές του Δήμου, ενώ τα νηπιαγωγεία στεγάζονται ως επί το πλείστον σε μισθωμένα ακατάλληλα κτίρια. Επιπλέον, σε όλες τις βαθμίδες η κατάσταση των αύλειων χώρων των σχολείων είναι κακή, ενώ η κατανάλωση ενέργειας από τα Δημοτικά κτίρια (που είναι κυρίως σχολεία) παρουσιάζει αύξηση 7,5 την περίοδο 2011-2017 και σε ποσοστό 15% είναι στο εύρος 40.000-60.000 kWh.

Η ανάγκη συμπλήρωσης του δικτύου δομών και υπηρεσιών βρεφικής πρόνοιας τεκμηριώνεται από το γεγονός ότι το ποσοστό κάλυψης των αιτήσεων για βρέφη κάτω των 2,5 ετών φτάνει μόλις στο 22,20%, για τα νήπια άνω των 2,5 ετών καλύπτεται μόλις το 51,31% των αιτήσεων. Επιπλέον, πάνω από τις μισές (53%) δομές παιδικής φροντίδας του Δήμου έχουν κατάσταση κάτω του μετρίου.

Η ανάγκη ενίσχυσης των υπηρεσιών για ηλικιωμένους τεκμηριώνεται από το γεγονός ότι ο δείκτης γήρανσης της Περιοχής Παρέμβασης (115,13) είναι σημαντικά ψηλότερος από αυτόν του αστικού κέντρου (76,37), του Δήμου (78) και της Περιφέρειας (106).

Η ανάγκη αντιμετώπισης των φαινομένων φτώχειας ή και άλλων ευάλωτων ομάδων πληθυσμού τεκμηριώνεται από το γεγονός ότι οι εγγεγραμμένοι στα Κέντρα Κοινότητας του Δήμου Ηρακλείου παρουσιάζουν αύξηση 33,5% από το 2020 στο 2021, βρίσκονται κατά πλειοψηφία στις ηλικίες 25-54 και το 9% (1.270 άτομα) του συνόλου των εγγεγραμμένων ανήκουν σε ειδικές ευάλωτες ομάδες. Επιπλέον, παρατηρούνται θύλακες με αρκετά υψηλά ποσοστά δικαιούχων Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος (ΕΕΕ)

ακόμα και άνω του 26%, ενώ οι μεγαλύτερες συγκεντρώσεις στεγαστικής αποστέρησης καταγράφονται στις κεντρικές εκτός των τειχών περιοχές και ιδιαίτερα στο δυτικό άκρο της Περιοχής Παρέμβασης.

Η ανάγκη προσέλκυσης παραγωγικών ηλικιών τεκμηριώνεται από το γεγονός ότι η Περιοχή Παρέμβασης καταγράφει μείωση του πληθυσμού κατά 3,17% και ο δείκτης εξάρτησης (46,71) έχει τιμή μεγαλύτερη από το αστικό κέντρο (43,93) και τον Δήμο (45).

Η ανάγκη αύξησης του πληθυσμού με συμμετοχή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση τεκμηριώνεται από το γεγονός ότι το η Περιοχή Παρέμβασης καταγράφει ποσοστό (18,06%) μικρότερο από το αστικό κέντρο (20,55%), το Δήμο (19,40%) και την Περιφέρεια (18,50%).

Η ανάγκη αντιμετώπισης του αναλφαβητισμού τεκμηριώνεται από το γεγονός ότι ενώ η Περιοχή Παρέμβασης παρουσιάζει μείωση του ποσοστού των αναλφάβητων μεγαλύτερη από το αστικό κέντρο, παρατηρούνται δύο θύλακες στο ανατολικό τμήμα της Περιοχής Παρέμβασης που εμφανίζουν οριακή μείωση ή αύξηση μικρότερη από αυτή του Δήμου και ένας θύλακας προς στο δυτικό τμήμα (Αμμουδάρα), που εμφανίζει αύξηση μεγαλύτερη από του Δήμου

Προτεραιοποίηση αναγκών

Οι ανάγκες προτεραιοποιούνται ως εξής:

Ανάγκη	Αιτιολόγηση	Χωρικός εντοπισμός
Ανάγκη συμπλήρωσης και βελτίωσης των υποδομών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	Υψηλός μέσος αριθμός μαθητών ανά εκπαιδευτική μονάδα σε σχέση με το Δήμο στη δευτεροβάθμια Μισθωμένα, ακατάλληλα κτίρια για τα περισσότερα νηπιαγωγεία Κακή κατάσταση αύλειων χώρων σε όλες τις βαθμίδες Υψηλή κατανάλωση ενέργειας	Οριζόντια στην περιοχή
Ανάγκες για συμπλήρωση του δικτύου δομών και υπηρεσιών βρεφονηπιακής πρόνοιας	Το μεγαλύτερο μέρος των αιτήσεων διαχρονικά δεν καλύπτεται από τις δημόσιες δομές Πάνω από τις μισές δομές παιδικής φροντίδας του Δήμου Ηρακλείου έχουν κατάσταση κάτω του μετρίου	Οριζόντια στην περιοχή
Αυξημένες ανάγκες για υπηρεσίες σε ηλικιωμένους	Υψηλός δείκτης γήρανσης σε σχέση με αστικό κέντρο και Δήμο	Έμφαση σε παλιά πόλη και ανατολικό τμήμα
Αυξανόμενες ανάγκες αντιμετώπισης φαινομένων φτώχειας ή και άλλων ευάλωτων ομάδων πληθυσμού	Αύξηση των εγγεγραμμένων σε Κέντρα Κοινότητας Υψηλά ποσοστά στεγαστικής αποστέρησης και δικαιούχων ΕΕΕ	Συνοικίες Καμίνια και Δειλινά, εντός των ενετικών τειχών, συνοικίες Πόρου και Αγ. Αικατερίνης
Ανάγκη αύξησης της συμμετοχής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση	Χαμηλότερα ποσοστά συμμετοχής από αστικό κέντρο, Δήμο και Περιφέρεια	Αμμουδάρα & Ανατολικό Κέντρο, Χρυσοπηγή – Πόρος - Κατσαμπάς
Ανάγκη αντιμετώπισης του αναλφαβητισμού	Θύλακες εντός της Περιοχής Παρέμβασης παρουσιάζουν οριακή μείωση ή και αύξηση του ποσοστού αναλφάβητων	Αμμουδάρα & Ανατολικό Κέντρο, νότιο τμήμα Χρυσοπηγής – Πόρου - Κατσαμπά

2.5.3. Ανάγκες ως προς τις Περιβαλλοντικές προκλήσεις και τις προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής

Περιγραφή κυριότερων αναγκών

Οι ανάγκες που προκύπτουν ως προς τις περιβαλλοντικές προκλήσεις είναι:

- η αναδιοργάνωση και συμπλήρωση του δικτύου πεζοδρόμων – ποδηλατοδρόμων
- η θωράκιση του δομημένου περιβάλλοντος, απέναντι στην κλιματική αλλαγή και στα ακραία καιρικά φαινόμενα
- η αντιμετώπιση των κινδύνων από πλημμυρικά φαινόμενα, κυρίως στις περιοχές μεγάλων ρεμάτων
- η αντιμετώπιση του φαινομένου διάβρωσης των ακτών
- η μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και των εκπομπών CO2 σε δημοτικά κτίρια, στον δημοτικό φωτισμό, στον οικιακό και τριτογενή τομέα και στις μεταφορές ΜΜΜ και δημοτικά οχήματα
- η ενίσχυση του βαθμού ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης για τη μείωση των παραγόμενων ΑΣΑ και την αύξηση της ανακύκλωσης

Ποσοτικά/ποιοτικά στοιχεία τεκμηρίωσης αναγκών

Η ανάγκη αναδιοργάνωσης και συμπλήρωσης του δικτύου πεζοδρόμων – ποδηλατοδρόμων τεκμηριώνεται από το γεγονός ότι καταρχάς αποτελεί πρόβλεψη στρατηγικών σχεδίων που αναφέρονται στην Περιοχή Παρέμβασης, ενώ η θεσμοθέτηση του δικτύου πεζοδρόμων σε διαφορετικές χρονικές περιόδους έχει οδηγήσει σε αποσπασματικές πεζοδρομήσεις και αναστέλλει τη λειτουργία του δικτύου ως συνδετικού ιστού των κοινόχρηστων χώρων και των ιστορικών – πολιτιστικών πόρων. Επιπλέον, η συμπλήρωση του δικτύου απαιτείται για την παροχή εναλλακτικών, βιώσιμων τρόπων μετακίνησης εντός της Περιοχής Παρέμβασης, λόγω του σημαντικού βαθμού ατμοσφαιρικής ρύπανσης και ηχορύπανσης που παράγεται από τις οδικές μεταφορές.

Η ανάγκη θωράκισης του δομημένου περιβάλλοντος, απέναντι στην κλιματική αλλαγή και στα ακραία καιρικά φαινόμενα τεκμηριώνεται από το γεγονός ότι ήδη παρουσιάζονται έντονες διακυμάνσεις των κλιματικών συνθηκών με εμφάνιση ασυνήθιστων και ακραίων καιρικών φαινομένων, αλλά και σημαντική αύξηση των μέσων θερμοκρασιών. Σύμφωνα με το ΠΕΣΠΚΑ, οι αναμενόμενες αυξήσεις θερμοκρασιών εκτιμώνται από 1,4°C στο εγγύς μέλλον και έως 4,4 °C στο απώτερο μέλλον.

Η ανάγκη αντιμετώπισης των κινδύνων από πλημμυρικά φαινόμενα, κυρίως στις περιοχές μεγάλων ρεμάτων (ρέματα Γαλανός και Γιόφυρος) τεκμηριώνεται από το γεγονός ότι εντός της Περιοχής Παρέμβασης εντοπίζονται περιοχές με ιστορικές πλημύρες, ότι το σύνολο της περιοχής εντάσσεται σε Ζώνη Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας και ότι αναμένεται αύξηση των έντονων βροχοπτώσεων που οδηγούν σε πλημμυρικά φαινόμενα στο πλαίσιο της κλιματικής αλλαγής. Επιπλέον, οι περιοχές Αμμουδάρα και το δυτικό τμήμα των Καμινιών βρίσκονται εντός της ζώνης πλημμύρας για T=50 έτη του Γιόφυρου.

Η ανάγκη αντιμετώπισης του φαινομένου διάβρωσης των ακτών τεκμηριώνεται από το γεγονός ότι η Περιοχή Παρέμβασης βρίσκεται σε ζώνη υψηλού κινδύνου από την άνοδο της στάθμης της θάλασσας, ενώ ήδη παρουσιάζεται έντονο πρόβλημα διάβρωσης και υποσκαφής του πρανούς και των παραλιακών τειχών στο κεντρικό τμήμα της ευρύτερης περιοχής μελέτης και ιδιαίτερα στην παραλία του Δερματά. Επιπλέον, η διάβρωση έχει άμεσες επιπτώσεις σε μνημεία διεθνούς σημασίας όπως το φρούριο Κούλε και το παραθαλάσσιο τμήμα Ενετικών τειχών και διατηρητέα κτίρια (Παλιά Ηλεκτρική).

Η ανάγκη μείωσης της κατανάλωσης ενέργειας και των εκπομπών CO2 σε δημοτικά κτίρια, στον δημοτικό φωτισμό, στον οικιακό και τριτογενή τομέα και στις μεταφορές ΜΜΜ και δημοτικά οχήματα τεκμηριώνεται από τα παρακάτω στοιχεία:

- την περίοδο 2011-2017 παρατηρείται αύξηση 7,5% της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας από Δημοτικά κτίρια

- το 83% των επιλέξιμων δημοτικών κτιρίων στο πλαίσιο του ΣΕΑΚ δεν έχει υποστεί ανακαίνιση
- από τα 25.000 φωτιστικά σημεία του Δήμου μόλις 40 αφορούν φωτιστικά τύπου led
- είναι μικρός ο αριθμός των ήδη υλοποιημένων βιοκλιματικών παρεμβάσεων στο δημόσιο χώρο
- πάνω από τις μισές κατοικίες (52,94%) δεν διαθέτουν κανενός είδους μόνωση
- οι τομείς της Οικιακής και Εμπορικής χρήσης είναι υπεύθυνοι για το 76% της συνολικής κατανάλωσης ενέργειας στο επίπεδο του Δήμου
- τα απορριμματοφόρα και τα φορτηγά είναι υπεύθυνα για τη μισή ενέργεια που καταναλώνει ο δημοτικός στόλος

Η ανάγκη για ενίσχυση του βαθμού ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης για τη μείωση των παραγόμενων ΑΣΑ και την αύξηση της ανακύκλωσης τεκμηριώνεται από το γεγονός ότι οι παραγόμενοι όγκοι ΑΣΑ παρουσιάζουν αύξηση σύμφωνα με το ΤΣΔΑ, αλλά το ποσοστό της ανακύκλωσης παραμένει χαμηλό (5%).

Προτεραιοποίηση αναγκών

Οι ανάγκες προτεραιοποιούνται ως εξής:

Ανάγκη	Αιτιολόγηση	Χωρικός εντοπισμός
Ανάγκη αναδιοργάνωσης και συμπλήρωσης του δικτύου πεζοδρόμων – ποδηλατοδρόμων	Αναστολή της λειτουργίας ως συνδετικού ιστού των κοινόχρηστων χώρων και των ιστορικών – πολιτιστικών πόρων με αποτέλεσμα τη δυσκολία διάχυσης επισκεπτών εντός της Περιοχής Σημαντικός βαθμός ατμοσφαιρικής ρύπανσης και ηχορύπανσης παράγεται από τις οδικές μεταφορές Κατεύθυνση από στρατηγικά σχέδια	Οριζόντια στην περιοχή, με έμφαση στην παλιά πόλη
Ανάγκη θωράκισης του δομημένου περιβάλλοντος, απέναντι στην κλιματική αλλαγή και στα ακραία καιρικά φαινόμενα	Έντονες διακυμάνσεις των κλιματικών συνθηκών με εμφάνιση ασυνήθιστων και ακραίων καιρικών φαινομένων Αύξηση μέσων θερμοκρασιών	Οριζόντια στην περιοχή, έμφαση σε παράκτιο μέτωπο και στο εσωτερικό της παλιάς πόλης
Ανάγκες αντιμετώπισης των κινδύνων από πλημμυρικά φαινόμενα, κυρίως στις περιοχές μεγάλων ρεμάτων	Το σύνολο της Περιοχής Παρέμβασης βρίσκεται εντός της ζώνης δυνητικά υψηλού κινδύνου πλημμύρας Αναμένεται αύξηση των έντονων βροχοπτώσεων που οδηγούν σε πλημμυρικά φαινόμενα Περιοχές Αμμουδάρα & δυτικό τμήμα Καμίνια εντός ζώνης πλημμύρας 50 ετών του Γιόφυρου	Οριζόντια στην περιοχή, με έμφαση στις περιοχές Αμμουδάρα & δυτικό τμήμα Καμίνια
Ανάγκες αντιμετώπισης του φαινομένου διάβρωσης των ακτών	Υψηλή επικινδυνότητα λόγω ανόδου στάθμης της θάλασσας και διάβρωσης των ακτών Έντονο πρόβλημα διάβρωσης και υποσκαφής του πρανούς και των παραλιακών τειχών	Παράκτιο μέτωπο από λιμάνι έως παλιά Ηλεκτρική

	Επιπτώσεις σε μνημεία διεθνούς σημασίας και διατηρητέα κτίρια	
Ανάγκη παρεμβάσεων για μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και των εκπομπών CO2 σε δημοτικά κτίρια, στον δημοτικό φωτισμό, στον οικιακό και τριτογενή τομέα και στις μεταφορές ΜΜΜ και δημοτικά οχήματα	Έως τώρα μικρός αριθμός βιοκλιματικών παρεμβάσεων Υψηλή κατανάλωση ενέργειας από δημόσιο φωτισμό Υψηλή κατανάλωση καυσίμων και μεγάλες εκπομπές ρύπων από απορριμματοφόρα και φορτηγά του Δήμου Κατεύθυνση από ΣΒΑΚ για αντικατάσταση όλων των οχημάτων του Δήμου με εκσυγχρονισμένα οχήματα, περιβαλλοντικά φιλικά Υψηλή κατανάλωση ενέργειας και εκπομπές CO2 από κατοικίες, επιχειρηματικό και δημόσιο τομέα Κακή κατάσταση κτιριακού αποθέματος	Οριζόντια στην περιοχή
Ανάγκη ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης για μείωση των παραγόμενων ΑΣΑ και αύξηση της ανακύκλωσης	Αύξηση όγκου απορριμμάτων και χαμηλό ποσοστό ανακύκλωσης	Οριζόντια στην περιοχή

2.5.4. Ανάγκες ως προς τις προκλήσεις της Χωροταξικής – πολεοδομικής οργάνωσης, του δομημένου και πολιτιστικού περιβάλλοντος και των βασικών υποδομών

Περιγραφή κυριότερων αναγκών

Οι ανάγκες που προκύπτουν ως προς τις προκλήσεις της χωροταξικής – πολεοδομικής οργάνωσης, του δομημένου και πολιτιστικού περιβάλλοντος είναι:

- η προστασία και ανάδειξη των στοιχείων του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος και ειδικότερα των Ενετικών Τειχών και του ιστορικού ιστού της παλιάς πόλης
- η προβολή και ανάδειξη του ιστορικού – πολιτιστικού αποθέματος της πόλης
- η ενίσχυση της σύνδεσης της παλιάς πόλης και του παράκτιου αστικού μετώπου με την Κνωσό και το λιμάνι κρουσαζιέρας
- η αναδιοργάνωση και συμπλήρωση του δικτύου πεζοδρόμων – ποδηλατοδρόμων, ως συνδετικού ιστού των κοινόχρηστων χώρων και των χώρων ιστορικού – πολιτιστικού ενδιαφέροντος
- η παροχή κινήτρων και αύξηση της ελκυστικότητας της περιοχής ως περιοχής κατοικίας
- η ολοκλήρωση του σχεδιασμού για τους κοινόχρηστους χώρους – χώρους πρασίνου, καθώς και τις διανοίξεις οδών στην Περιοχή Παρέμβασης
- η απλούστευση των χρονοβόρων και πολύπλοκων διαδικασιών
- η αναθεώρηση του ισχύοντος Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου Ηρακλείου και του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου Ν. Αλικαρνασσού στο πλαίσιο Τοπικού Πολεοδομικού Σχεδίου για το σύνολο του Δήμου

Ποσοτικά/ποιοτικά στοιχεία τεκμηρίωσης αναγκών

Η ανάγκη για προστασία και ανάδειξη των στοιχείων του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος και ειδικότερα των Ενετικών Τειχών και του ιστορικού ιστού της παλιάς πόλης τεκμηριώνεται από το γεγονός ότι υπάρχει πλήθος κενών κτιρίων εντός της Περιοχής Παρέμβασης, και ιδίως εντός των τειχών, που προκαλεί αίσθημα ανασφάλειας και κενό στη συνέχεια του πολιτιστικού και δομημένου ιστού.

Η ανάγκη προβολής και ανάδειξης του ιστορικού – πολιτιστικού αποθέματος της πόλης τεκμηριώνεται από το γεγονός ότι τα αξιοθέατα της πόλης βρίσκονται 1α σε σειρά για τους ημερήσιους επισκέπτες και 3α για τους διανυκτερεύοντες στους βασικότερους λόγους για τους οποίους επιλέγουν το Ηράκλειο, ενώ η κρητική κουζίνα και τα καλά εστιατόρια βρίσκονται 4α και στις δύο κατηγορίες επισκεπτών. Ταυτόχρονα, πάνω από το 50% των αφίξεων κρουαζιέρας είτε δεν αποβιβάζονται θεωρώντας μικρό το ενδιαφέρον του προορισμού, λόγω της εικόνας και της φήμης της πόλης είτε συμμετέχουν σε οργανωμένες εκδρομές που δε συμπεριλαμβάνουν στο πρόγραμμα επισκέψεων το ιστορικό κέντρο του Ηρακλείου.

Η ανάγκη ενίσχυσης της σύνδεσης της παλιάς πόλης και του παράκτιου αστικού μετώπου με την Κνωσό και το λιμάνι κρουαζιέρας τεκμηριώνεται από τα παρακάτω:

- το 2019 70% των επισκεπτών της Κνωσού έφταναν στο Αρχαιολογικό Μουσείο (εντός Περιοχής Παρέμβασης) και 17% στο Φρούριο Κούλε (εντός Περιοχής Παρέμβασης), ενώ το 2022, τα αντίστοιχα ποσοστά είναι μόλις 30% και 17% και εκτιμάται ότι η ανάκαμψη των επισκεπτών σε κλειστούς πολιτιστικούς χώρους και μουσεία γίνεται με ρυθμούς χαμηλότερους, εξαιτίας της πανδημίας Covid-19.
- όπως ήδη αναφέρθηκε, τα αξιοθέατα της πόλης είναι από τους βασικότερους λόγους για τους οποίους οι επισκέπτες επιλέγουν το Ηράκλειο.
- το λιμάνι είχε το 304.257 αφίξεις ταξιδιωτών κρουαζιέρας το 2022, ωστόσο το αποσπασματικό δίκτυο πεζοδρόμων και ποδηλατοδρόμων, δυσχεραίνει την διάχυση των επισκεπτών, ενώ όπως αναφέρθηκε το 50% των αφίξεων δεν μπαίνει καν μέσα στην πόλη

Η ανάγκη αναδιοργάνωσης και συμπλήρωσης του δικτύου πεζοδρόμων – ποδηλατοδρόμων, ως συνδετικού ιστού των κοινόχρηστων χώρων και των χώρων ιστορικού – πολιτιστικού ενδιαφέροντος τεκμηριώνεται από το γεγονός ότι καταρχάς αποτελεί πρόβλεψη στρατηγικών σχεδίων που αναφέρονται στην Περιοχή Παρέμβασης, ενώ η θεσμοθέτηση του δικτύου πεζοδρόμων σε διαφορετικές χρονικές περιόδους έχει οδηγήσει σε αποσπασματικές πεζοδρομήσεις και αναστέλλει τη λειτουργία του δικτύου ως συνδετικού ιστού των κοινόχρηστων χώρων και των ιστορικών – πολιτιστικών πόρων. Επιπλέον, από το ΓΠΣ ορίζεται ως βασικός άξονας πεζοδρόμων / ποδηλατοδρόμων ο προβλεπόμενος παραλιακός πεζόδρομος κατά μήκος της δυτικής παραθαλάσσιας ζώνης από τις εκβολές του Αλμυρού μέχρι τις εκβολές του Γιόφυρου που συνεχίζεται προς ανατολάς μέχρι το παλιό λιμάνι και ο κάθετος σε αυτόν άξονα που συνδέει το ιστορικό κέντρο με την Κνωσό.

Η ανάγκη παροχής κινήτρων και αύξηση της ελκυστικότητας της περιοχής ως περιοχή κατοικίας τεκμηριώνεται από το γεγονός ότι υπάρχει μεγάλος αριθμός κενών κτιρίων κατοικίας και επιχειρήσεων που δημιουργούν αίσθημα ανασφάλειας και ότι υπάρχει εκτεταμένη παρουσία Airbnb στο σύνολο της παλιάς πόλης, ασκώντας έτοι πιέσεις στην μόνιμη κατοικία.

Η ανάγκη ολοκλήρωσης του σχεδιασμού για τους κοινόχρηστους χώρους – χώρους πρασίνου, καθώς και των διανοίξεων οδών στην Περιοχή Παρέμβασης τεκμηριώνεται από το γεγονός ότι υπάρχουν εκκρεμότητες στην απόκτηση ελεύθερων χώρων και στην εφαρμογή του πολεοδομικού σχεδιασμού, με αποτέλεσμα και την αδυναμία δημιουργίας ενιαίου δικτύου πεζοδρόμων και κοινόχρηστων χώρων.

Η ανάγκη απλούστευσης των χρονοβόρων και πολύπλοκων διαδικασιών τεκμηριώνεται από το γεγονός ότι η υλοποίηση του σχεδιασμού για τους κοινόχρηστους χώρους έχει εκκρεμότητες και καθυστερεί κατά μεγάλα χρονικά διαστήματα, ειδικά όταν οι περιοχές εμπίπτουν και σε προστατευόμενους πολιτιστικούς – ιστορικούς χώρους, όπως η παλιά πόλη.

Η ανάγκη για αναθεώρηση του ισχύοντος Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου Ηρακλείου και του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου Ν. Αλικαρνασσού στο πλαίσιο Τοπικού Πολεοδομικού Σχεδίου για το σύνολο του Δήμου τεκμηριώνεται από το γεγονός ότι είναι κατεύθυνση των υπερκείμενων επιπέδων σχεδιασμού.

Προτεραιοποίηση αναγκών

Οι ανάγκες προτεραιοποιούνται ως εξής:

Ανάγκη	Αιτιολόγηση	Χωρικός εντοπισμός
Ανάγκη για προστασία και ανάδειξη των στοιχείων του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος και ειδικότερα των Ενετικών Τειχών, των Νεωρίων και του ιστορικού ιστού της παλιάς πόλης	Πλήθος κενών κτιρίων που προκαλεί αίσθημα ανασφάλειας και κενό στη συνέχεια του πολιτιστικού και δομημένου ιστού	Ιστορικά/ διατηρητέα κτίρια εντός της Περιοχής Παρέμβασης
Ανάγκη προβολής και ανάδειξης του ιστορικού – πολιτιστικού αποθέματος της πόλης	Μικρό ενδιαφέρον από επιβάτες κρουαζιέρας για περιπλάνηση στην πόλη Τα αξιοθέατα και η κρητική κουζίνα είναι ο βασικός λόγος επίσκεψης στην πόλη	Τοπόσημα και σημεία πολιτιστικού ενδιαφέροντος
Ανάγκη ενίσχυσης της σύνδεσης της παλιάς πόλης και του παράκτιου αστικού μετώπου με την Κνωσό και το λιμάνι κρουαζιέρας	Όχι πλήρης ανάκαμψη κλειστών πολιτιστικών χώρων από Covid, συγκέντρωση επισκεπτών σε Κνωσό χωρίς διάχυση στον αστικό ιστό Μικρό ενδιαφέρον από επιβάτες κρουαζιέρας για περιπλάνηση στην πόλη Αξιοθέατα = βασικός λόγος επίσκεψης	Παλιά πόλη, αστικό παράκτιο μέτωπο, τοπόσημα και σημεία πολιτιστικού ενδιαφέροντος
Ανάγκη αναδιοργάνωσης και συμπλήρωσης του δικτύου πεζοδρόμων – ποδηλατοδρόμων, ως συνδετικού ιστού των κοινόχρηστων χώρων και των ιστορικών – πολιτιστικών πόρων με αποτέλεσμα τη δυσκολία διάχυσης επισκεπτών εντός της Περιοχής Κατεύθυνση από στρατηγικά σχέδια	Αναστολή της λειτουργίας ως συνδετικού ιστού των κοινόχρηστων χώρων και των ιστορικών – πολιτιστικών πόρων με αποτέλεσμα τη δυσκολία διάχυσης επισκεπτών εντός της Περιοχής Κατεύθυνση από στρατηγικά σχέδια	Οριζόντια στην περιοχή, με έμφαση στην παλιά πόλη
Ανάγκη παροχής κινήτρων και αύξηση της ελκυστικότητας της περιοχής ως περιοχή κατοικίας	Αίσθημα ανασφάλειας και υποβάθμιση του αστικού τοπίου από την παρουσία μεγάλου αριθμού κενών κτιρίων Πιέσεις για απομάκρυνση της κατοικίας μέσω Airbnb που θα οδηγήσουν σε περαιτέρω μείωση του μόνιμου πληθυσμού της περιοχής	Παλιά πόλη
Ανάγκη ολοκλήρωσης του σχεδιασμού για τους	Εκκρεμότητες στην απόκτηση ελεύθερων χώρων και στην	Οριζόντια στην περιοχή

κοινόχρηστους χώρους – χώρους πρασίνου, καθώς και τις διανοίξεις οδών στην Περιοχή Παρέμβασης	εφαρμογή του πολεοδομικού σχεδιασμού	
Ανάγκη απλούστευσης των χρονοβόρων και πολύπλοκων διαδικασιών	Καθυστερήσεις και πολλαπλές αρμοδιότητες σε περιοχές που εμπίπτουν σε ζώνες προστασίας ιστορικών – πολιτιστικών πόρων Εκκρεμότητες στην απόκτηση ελεύθερων χώρων και στην εφαρμογή του πολεοδομικού σχεδιασμού	Οριζόντια στην περιοχή
Ανάγκη αναθεώρησης του ισχύοντος Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου Ηρακλείου και του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου Ν. Αλικαρνασσού στο πλαίσιο Τοπικού Πολεοδομικού Σχεδίου για το σύνολο του Δήμου	Κατεύθυνση των υπερκείμενων επιπέδων σχεδιασμού	Οριζόντια στην περιοχή

3. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

3.1 ΟΡΑΜΑ – ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Διατύπωση οράματος και Στρατηγικών Στόχων

Το όραμα και οι Στρατηγικοί Στόχοι διαμορφώνονται λαμβάνοντας υπόψη τις κατευθύνσεις από εγκεκριμένα στρατηγικά πλαίσια χωρικού και αναπτυξιακού σχεδιασμού καθώς και τα ειδικά στρατηγικά πλαίσια, στο υπερτοπικό ή και στο τοπικό επίπεδο, όπως αυτά παρουσιάστηκαν στο υποκεφάλαιο 2.2, συνεκτιμώντας και τις προκλήσεις, δυνατότητες, αδυναμίες και προοπτικές (υποκεφάλαιο 2.4) που προκύπτουν τα υφιστάμενα δημογραφικά – κοινωνικά και οικονομικά χαρακτηριστικά, καθώς και τα διαμορφωμένα χαρακτηριστικά του αστικού χώρου και του περιβάλλοντος (υποκεφάλαιο 2.1.3).

Βασική αναπτυξιακή κατεύθυνση του Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου (ΠΧΠ) της Περιφέρειας Κρήτης για την περιοχή του Ηρακλείου είναι η ανάδειξη της σε μητροπολιτικό κέντρο διαπεριφερειακής εμβέλειας για τον Μινιακό Πολιτισμό με άξονα την έρευνα – τεχνολογία και τον πολιτισμό, καθώς και ισχυρό κέντρο κρουαζιέρας στην περιοχή της Μεσογείου. Στο πλαίσιο αυτής της αναπτυξιακής κατεύθυνσης, στο ΠΧΠ αλλά και στα στρατηγικά πλαίσια χωρικού σχεδιασμού στο τοπικό επίπεδο, υπάρχει πρόβλεψη για χωροθετήσεις μοναδιαίων χρήσεων γης μητροπολιτικής εμβέλειας καθώς και λειτουργική σύνδεση, δυο μητροπολιτικών πόλων, της Κνωσού και της Παλιάς Πόλης, που αναδεικνύει το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό της συνύπαρξης στοιχείων από διαφορετικούς πολιτισμούς. Στην ίδια λογική προβλέπονται και εκτεταμένες αναπλάσεις, με προτεραιότητα στην παλιά πόλη καθώς και σε υποβαθμισμένες περιοχές του αστικού χώρου, με περιβαλλοντική κατεύθυνση προκειμένου να μετατραπεί το Ηράκλειο σε «πράσινη πόλη». Επίσης, στην ίδια λογική προβλέπεται και η ταυτόχρονη ενίσχυση της σύνδεσης της παλιάς πόλης και της Κνωσού, με το παράκτιο μέτωπο και το λιμάνι – κόμβο κρουαζιέρας. Στο πλαίσιο αυτής της αναπτυξιακής κατεύθυνσης η περιοχή ΣΟΑΠ/ΒΑΑ, αποτελεί τη ζώνη πρώτης προτεραιότητας.

Στη λογική αυτή το όραμα για την Περιοχή Παρέμβασης, είναι «Ηράκλειο έξυπνη – ανθεκτική - συνεκτική πόλη» (τέως Ηράκλειο έξυπνη – συνεκτική πόλη, τόπος συνάντησης «5+1» πολιτισμών).

Στο πλαίσιο αυτού του διατυπωμένου οράματος, κύρια επιδίωξη είναι έξυπνες λύσεις για την ενίσχυση της συνοχής, δηλαδή την αποκατάσταση των «ΚΕΝΩΝ», που τραυματίζουν την λειτουργία της οικονομίας, της πόλης και της κοινωνίας και είναι αλληλένδετα. Τα «KENA» στην λειτουργική σύνδεση της παλιάς πόλης και του παράκτιου μετώπου με την Κνωσό και το λιμάνι, πύλη εισόδου της κρουαζιέρας, σε συνδυασμό με την αύξηση επισκεπτών έχουν ως συνέπεια υπερσυγκεντρώσεις και επιβάρυνση του δημόσιου χώρου και του αστικού περιβάλλοντος σε επιμέρους θύλακες. Τα «KENA» από την μη χωρική σύνδεση των δικτύων κοινόχρηστων χώρων και χώρων πρασίνου, κεντρικών λειτουργιών πόλης και υποδομών βιώσιμης κινητικότητας, διαταράσσουν τη συνοχή της πόλης και επιβαρύνουν τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του αστικού περιβάλλοντος, εντείνοντας τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Τα «KENA» δημόσια κτίρια διαταράσσουν την συνοχή της πόλης και δημιουργούν σημειακά εικόνα εγκατάλειψης. Τα «KENA» κτίρια κατοικών διαταράσσουν τη συνοχή της πόλης και ενισχύουν το «KENO» της μειωμένης παρουσίας των παραγωγικών ηλικιών, λόγω μειωμένης προσφοράς κατοικιών. Τα «KENA» κτίρια των επιχειρήσεων διαταράσσουν τη συνοχή της πόλης και δημιουργούν το «KENO» της ανεργίας, πληγή στην οικονομία. Με τη σειρά της η ανεργία δημιουργεί το «KENO» της φτώχειας που διαταράσσει την συνοχή στην κοινωνία.

Για την επίτευξη του οράματος – στρατηγικού στόχου στο πλαίσιο του ΣΟΑΠ εντός των ορίων του οποίου εντάσσεται και η ΒΑΑ, έχει εγκριθεί με απόφαση 3 Υπουργών (ΦΕΚ 494B/10.02.2020) πολυτομεακό πρόγραμμα

με συνδυασμένες πολλαπλασιαστικές παρεμβάσεις τόσο του δημόσιου όσο και του ιδιωτικού τομέα, με συνδετικό κρίκο «Έξυπνες – Πράσινες – Πολιτιστικές – Επιχειρηματικές διαδρομές».

Αποτύπωση-Αιτιολόγηση των Στρατηγικών Στόχων

Στο πλαίσιο του οράματος διατυπώνονται 3 Στρατηγικοί Στόχοι, για την αποκατάσταση των «ΚΕΝΩΝ» στην οικονομία, στην πόλη και στην κοινωνία.

Ο 1^{ος} Στρατηγικός Στόχος είναι η αναζωγόνηση και εξειδίκευση της οικονομικής λειτουργίας της πόλης μεσω του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού. Ο 1^{ος} Στρατηγικός Στόχος προκύπτει μέσα από τις ανάγκες για:

- αύξηση εφαρμογών ΤΠΕ και καινοτομιών στις επιχειρήσεις
- αύξηση του αριθμού νέων επιχειρήσεων
- αύξηση του αριθμού των παρεχόμενων ηλεκτρονικών υπηρεσιών
- επανάχρηση κενών κτιρίων

και με βάση τις κατευθύνσεις:

- της Περιφερειακής Εξειδίκευσης της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης
- του Στρατηγικού – Επιχειρησιακού Προγράμματος Δήμου Ηρακλείου
- της Στρατηγικής για τον Τουρισμό
- του Ολοκληρωμένου Στρατηγικού Σχεδίου του Δήμου Ηρακλείου για την «Έξυπνη πόλη»
- του Σχεδίου Δράσης Αειφόρου Ενέργειας και Κλίματος (ΣΔΑΕΚ) Δήμου Ηρακλείου
- των Παγκόσμιων Στόχων για τις Πόλεις

Για την επίτευξη του 1^{ου} Στρατηγικού Στόχου, ο Δήμος λειτουργεί υποστηρικτικά σε συνεργασία με τους οικονομικούς φορείς της πόλης για την :

- αναζήτηση καινοτομιών για την ενίσχυση της παραγωγικότητας, της επιχειρηματικότητας και της απασχόλησης, σε επιλεγμένους τομείς υψηλής προστιθέμενης αξίας, στο πλαίσιο της Περιφερειακής Στρατηγικής για την Έξυπνη Εξειδίκευση 2014 – 2020
- Θεσμοθέτηση κινήτρων για προσέλκυση επιχειρήσεων και νέων κατοίκων, με παράλληλη ενίσχυση του κατασκευαστικού τομέα

Ο 2^{ος} Στρατηγικός Στόχος είναι μια πράσινη, συνεκτική, καθαρή και ανθεκτική πόλη, φιλική στο περιβάλλον και στους ανθρώπους, με τον πολιτισμό στοιχείο της καθημερινής ζωής. Ο 2^{ος} Στρατηγικός Στόχος προκύπτει μέσα από τις ανάγκες για:

- βελτίωση και ανάδειξη των χαρακτηριστικών του αστικού περιβάλλοντος
- μείωση των επιπτώσεων από φυσικές καταστροφές
- αύξηση της ανακύκλωσης (δράσεων οικιακής κομποστοποίησης, ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης)
- αναβάθμιση – συμπλήρωση δικτύων και συστημάτων ύδρευσης, αποχέτευσης
- αύξηση επισκεψιμότητας και διαμονής στην πόλη ημεδαπών και ξένων επισκεπτών
- αναβάθμιση – συμπλήρωση κοινωνικών υποδομών
- προσαρμογή του χωρικού σχεδιασμού στις κατευθύνσεις και δυνατότητες ανάπτυξης
- δράσεων οικιακής κομποστοποίησης, ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης

και με βάση τις κατευθύνσεις:

- των Χωρικών Στρατηγικών Πλαισίων
- του Στρατηγικού – Επιχειρησιακού Προγράμματος Δήμου Ηρακλείου
- του Σχεδίου Δράσης Αειφόρου Ενέργειας και Κλίματος (ΣΔΑΕΚ) Δήμου Ηρακλείου
- του Τοπικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων

- του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα
- του Περιφερειακού Σχεδίου Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή
- του Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Κυρητικότητας
- της Στρατηγικής για τον Τουρισμό
- του Ολοκληρωμένου Στρατηγικού Σχεδίου του Δήμου Ηρακλείου για την «Έξυπνη πόλη»
- του 10ετούς Σχεδίου Διαχείρισης για τους χώρους αστικού πρασίνου
- του Επιχειρησιακού Προγράμματος Κοινωνικής Πολιτικής
- του Σχεδίου Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων
- των Σχεδίων Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών Πολιτικής Προστασίας
- του Στρατηγικού Σχεδίου Ανθεκτικότητας
- των Παγκόσμιων Στόχων για τις Πόλεις

Για την επίτευξη του 2^{ου} Στρατηγικού Στόχου, ο Δήμος σχεδιάζει δράσεις για το Περιβάλλον, τον Πολιτισμό, τον Τουρισμό τις Κοινωνικές Υποδομές και προετοιμάζει Πολεοδομικές ρυθμίσεις που στοχεύουν στη σωστή οργάνωση χρήσεων – λειτουργιών και στην ισότιμη χωρική κατανομή των κοινωνικών υποδομών.

Ο 3^{ος} Στρατηγικός Στόχος είναι μια πόλη χωρίς αποκλεισμούς, με ισότιμη πρόσβαση σε κοινωνικά αγαθά και στην απασχόληση. Ο 3^{ος} Στρατηγικός Στόχος προκύπτει μέσα από τις ανάγκες για:

- διεύρυνση των παρεχόμενων υπηρεσιών σε ευπαθείς ομάδες
- διεύρυνση των παρεχόμενων υπηρεσιών σε ομάδες με κίνδυνο διάκρισης
- βελτίωση των συνθηκών πρόσβασης στην απασχόληση
- ενίσχυση κοινωνικών επιχειρήσεων

και με βάση τις κατευθύνσεις:

- της Εθνικής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη και Μείωση της Φτώχειας
- της Διάγνωσης των αναγκών της αγοράς εργασίας στην Περιφέρεια Κρήτης
- του Στρατηγικού – Επιχειρησιακού Προγράμματος Δήμου Ηρακλείου
- του Ολοκληρωμένου Στρατηγικού Σχεδίου του Δήμου Ηρακλείου για την «Έξυπνη πόλη»
- των Παγκόσμιων Στόχων για τις Πόλεις
- του Στρατηγικού Σχεδίου Ανθεκτικότητας

Για την επίτευξη του 3^{ου} Στρατηγικού Στόχου, ο Δήμος σχεδιάζει δράσεις για την αποτελεσματικότερη παροχή υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας και πρόνοιας, για την πληροφόρηση και στήριξη ευπαθών κοινωνικών ομάδων, την λειτουργία δομών αντιμετώπισης της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και για την ενίσχυση της απασχόλησης.

3.2 ΑΞΟΝΕΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

3.2.1. Άξονες Στρατηγικής

1. ΑΣ 1 : Συνοχή στην οικονομία
2. ΑΣ 2 : Συνοχή στην πόλη
3. ΑΣ 3 : Συνοχή στην κοινωνία

3.2.2. Συγκρότηση των Αξόνων Στρατηγικής σε Ειδικούς Στόχους

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: ΑΞΟΝΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ, ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ, ΣΥΝΕΡΓΙΕΣ

ΑΞΟΝΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ (ως προς προκλήσεις)	ΣΥΝΕΡΓΙΕΣ (με άλλους Ειδικούς Στόχους)
1. ΑΣ 1 : Συνοχή στην οικονομία	<p>ΕΣ 1 : αύξηση του αριθμού των παρεχόμενων ηλεκτρονικών υπηρεσιών</p> <p>ΕΣ 2: αύξηση εφαρμογών ΤΠΕ και καινοτομιών στις επιχειρήσεις</p> <p>ΕΣ 3 : αύξηση του αριθμού νέων επιχειρήσεων</p>	<p>Ανάγκη για ενίσχυση εφαρμογών ΤΠΕ για την κάλυψη των κενών στην προβολή του προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος σε συνδυασμό με τα στοιχεία ιστορικής πολιτιστικής κληρονομιάς</p> <p>Ανάγκη για ενίσχυση καινοτομιών και εφαρμογών ΤΠΕ και προσέλκυση νέων επιστημόνων σε υφιστάμενες και νέες επιχειρήσεις για την κάλυψη των κενών μεταξύ επιχειρήσεων και Πανεπιστημιακών και Ερευνητικών Ιδρυμάτων, καθώς και των κενών που εμποδίζουν την καινοτόμη επιχειρηματικότητα</p> <p>Ανάγκη για κάλυψη των κενών που μειώνουν τις δυνατότητες απασχόλησης και επιχειρηματικής δραστηριοποίησης σε καινοτόμους και δυναμικούς τομείς, σε εφαρμογή της Περιφερειακής Στρατηγικής της Έξυπνης Εξειδίκευσης</p> <p>Μικρός αριθμός επιχειρήσεων έντασης γνώσης και περιορισμένη συνεργασία επιχειρήσεων και ερευνητικών φορέων.</p> <p>Έλλειψη σχεδίων αξιοποίησης του συστήματος Ε+Τ και προώθησης της καινοτομίας.</p> <p>Έλλειψη εξειδίκευσης και στόχευσης.</p>	<p>Συνέργεια με τον ΕΣ9</p> <p>Συνέργεια με τον ΕΣ3</p> <p>Συνέργεια με τους ΕΣ2, ΕΣ4, ΕΣ5, ΕΣ10</p>
2. ΑΣ 2 : Συνοχή στην πόλη	ΕΣ 4 : βελτίωση και ανάδειξη των χαρακτηριστικών του αστικού περιβάλλοντος	<p>Ανάγκη για κάλυψη των κενών που καταγράφονται στην θερμομόνωση κτιρίων (δημοτικά κτίρια, κατοικίες και επαγγελματικά κτίρια) και δημιουργούν το πρόβλημα χαμηλής απόδοσης στην ενεργειακή κατανάλωση και αυξημένες εκπομπές CO2</p> <p>Ανάγκη για κάλυψη των κενών που καταγράφονται στην χωρική οργάνωση και στα βιοκλιματικά χαρακτηριστικά του δικτύου πεζοδρόμων – ποδηλατοδρόμων καθώς και στα Μέσα Μαζικών Μεταφορών</p>	<p>Συνέργεια με τους ΕΣ3, ΕΣ5, ΕΣ6, ΕΣ7, ΕΣ8, ΕΣ9, ΕΣ10</p>

	<p>που αποτελούν εμπόδιο τόσο για την βιώσιμη κινητικότητα (μείωση εκπομπών CO2 και θορύβου) όσο και για την ανάδειξη πολιτιστικών – πράσινων διαδρομών</p> <p>Ανάγκη για κάλυψη των κενών που καταγράφονται σε κοινόχρηστους χώρους και χώρους πρασίνου και περιορίζουν την δυνατότητα απορρόφησης εκπομπών CO2</p>	
ΕΣ 5 : αύξηση του βαθμού εξειδίκευσης του χωρικού σχεδιασμού	<p>Ανάγκη για λειτουργική και πολεοδομική αναδιοργάνωση χρήσεων και κυκλοφορίας και διασφάλιση όρων για την βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος με αύξηση και βελτίωση των χαρακτηριστικών του δημόσιου χώρου.</p> <p>Ανάγκη βελτίωσης των συνθηκών διαβίωσης και διασφάλιση κινήτρων για την κάλυψη των κενών κατοικιών που συνδέεται με το πρόβλημα μείωσης του πληθυσμού, με ιδιαίτερη στόχευση σε νέα ηλικιακά άτομα για την κάλυψη των κενών στις ομάδες ηλικιών (πρόβλημα γήρανσης πληθυσμού)</p> <p>Ανάγκη λειτουργικής αναδιοργάνωσης των κεντρικών περιοχών με πολεοδομικές και κυκλοφοριακές ρυθμίσεις, ώστε να ενισχυθεί η ελκυστικότητα των κεντρικών περιοχών για την κάλυψη των κενών καταστημάτων</p>	Συνέργεια με ΕΣ3, ΕΣ4
ΕΣ 6 : μείωση των επιπτώσεων από φυσικές καταστροφές	<p>Ανάγκη για κάλυψη των κενών σε υποδομές και μέσα για την προστασία του πληθυσμού σε περιπτώσεις φυσικών και τεχνολογικών καταστροφών</p> <p>Ανάγκη για κάλυψη των κενών στην ενημέρωση – ευαισθητοποίηση των πολιτών για τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής</p> <p>Ανάγκη για κάλυψη των κενών στην εκπαίδευση του αρμόδιου στελεχιακού δυναμικού για τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής</p>	Συνέργεια με ΕΣ4, ΕΣ9
ΕΣ 7 : αύξηση της ανακύκλωσης	<p>Ανάγκη για κάλυψη των κενών σε υποδομές και μέσα διαχείρισης Αστικών Στερεών Αποβλήτων (ΑΣΑ) που εμποδίζουν την αύξηση της ανακύκλωσης και επαναχρησιμοποίησης</p> <p>Ανάγκη για κάλυψη των κενών στην ενημέρωση – ευαισθητοποίηση των πολιτών για την ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση</p> <p>Ανάγκη για κάλυψη των κενών στην εκπαίδευση του αρμόδιου στελεχιακού δυναμικού για την ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση</p>	Συνέργεια με ΕΣ4
ΕΣ 8 : αναβάθμιση – συμπλήρωση	Ανάγκη για κάλυψη των κενών σε υποδομές	Συνέργεια με ΕΣ4

	δικτύων και συστημάτων ύδρευσης, αποχέτευσης	και μέσα διαχείρισης πόσιμου νερού, λυμάτων και ομβρίων (βελτίωση υφιστάμενων δικτύων και επέκτασή τους σε περιοχές που εντάσσονται σε Σχέδιο Πόλης)	
ΕΣ 9 : αύξηση επισκεψιμότητας ιστορικών – πολιτιστικών χώρων	Ανάγκη για κάλυψη των κενών που καταγράφονται στην προστασία και ανάδειξη της ιστορικής – πολιτιστικής κληρονομιάς καθώς και στις υποδομές πολιτισμού και σύγχρονης πολιτιστικής δημιουργίας και τον εμπλοκητισμό του τουριστικού προϊόντος	Συνέργεια με ΕΣ1, ΕΣ4, ΕΣ6	
ΕΣ 10 : αναβάθμιση – συμπλήρωση κοινωνικών υποδομών	Ανάγκες για κάλυψη των κενών σε υποδομές και υπηρεσίες φροντίδας παιδιών για να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα της άνισης χωρικά κάλυψης, της διαπιστωμένης ζήτησης Ανάγκες για κάλυψη των κενών σε υποδομές παιδείας και Δια βίου Μάθησης για να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα των ελλείψεων σε χώρους εκπαίδευσης επιψέρους ζωνών, που συνδέεται με την εγκατάλειψη της εκπαίδευσης και το συγκριτικά χαμηλό ποσοστό πληθυσμού, με συμμετοχή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση Ανάγκη αντιμετώπισης της σχολικής διαρροής και του αναλφαβητισμού	Συνέργεια με ΕΣ3, ΕΣ4, ΕΣ12, ΕΣ13	
3. ΑΣ 3 : Συνοχή στην κοινωνία	<p>ΕΣ 11 : διεύρυνση των παρεχόμενων υπηρεσιών σε ευπαθείς ομάδες</p> <p>ΕΣ 12 : διεύρυνση των παρεχόμενων υπηρεσιών σε ομάδες με κίνδυνο διάκρισης</p> <p>ΕΣ 13: βελτίωση των συνθηκών πρόσβασης στην απασχόληση</p> <p>ΕΣ 14 : ενίσχυση κοινωνικών επιχειρήσεων</p>	<p>Ανάγκες για κάλυψη των κενών σε δομές και υπηρεσίες πρόνοιας (κυρίως για παιδιά και ηλικιωμένους), ώστε να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα της υψηλής ανεργίας των γυναικών και να διευκολυνθεί η πρόσβασή τους στην απασχόληση Αυξημένες ανάγκες για υπηρεσίες σε βρεφονηπιακές ηλικίες και ηλικιωμένους Αυξανόμενες ανάγκες αντιμετώπισης φαινομένων φτώχειας ή και άλλων ευάλωτων ομάδων πληθυσμού</p> <p>Ανάγκες για κάλυψη των κενών σε δομές και υπηρεσίες αντιμετώπισης των επιπτώσεων της φτώχειας, ώστε να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα της υψηλής συγκέντρωσης αιτήσεων για την ανθρωπιστική κρίση</p> <p>Ανάγκες για κάλυψη των κενών που μειώνουν τις δυνατότητες απασχόλησης σε ευάλωτες ομάδες πληθυσμού ή σε ομάδες με κίνδυνο διάκρισης, που εντοπίζονται με σημαντικές συγκεντρώσεις σε επιψέρους ζώνες</p> <p>Εμπειρία στη λειτουργία κοινωνικών δομών, δικτύων και δράσεων καθώς και αρμοδιότητες στο επίπεδο του Δήμου</p>	<p>Συνέργεια με ΕΣ13</p> <p>Συνέργεια με ΕΣ10</p> <p>Συνέργεια με ΕΣ10, ΕΣ11, ΕΣ14</p> <p>Συνέργεια με ΕΣ13</p>

Τεκμηρίωση συνεργιών

Ο ΕΣ1 έχει άμεση συνέργεια με τον ΕΣ9, καθώς στο πλαίσιο του ΕΣ1 επιτυγχάνεται η παροχή ψηφιακών υπηρεσιών σε τομείς προτεραιότητας όπως ο τουρισμός – πολιτισμός και δημιουργούνται νέα προϊόντα που εμπλουτίζουν, συμπληρώνουν ή και διαφοροποιούν το τουριστικό προϊόν της πόλης του Ηρακλείου. Κατ' επέκταση, επιτυγχάνεται η ενίσχυση τόσο της πόλης ως τουριστικό προορισμό όσο και της διάχυσης των επισκεπτών της Κνωσού εντός της πόλης και στο παράκτιο μέτωπο, αυξάνοντας την επισκεψιμότητα ιστορικών – πολιτιστικών χώρων.

Ο ΕΣ4 έχει άμεση συνέργεια με τον ΕΣ3 και τον ΕΣ9, καθώς στο πλαίσιο του ΕΣ4 δημιουργούνται συνδυασμένες πράσινες πολιτιστικές, επιχειρηματικές διαδρομές, που σε συνδυασμό με την βιοκλιματική αναβάθμιση δημόσιων και ιδιωτικών κτιρίων, συμβάλλουν στην προσέλκυση και στην διάχυση επισκεπτών εντός της Περιοχής Παρέμβασης και ταυτόχρονα στην «πολιτιστική ανάπταση» της πόλης» και στην διαφοροποίηση και στην ενίσχυση του τουριστικού της προϊόντος και καθιστά πιο ελκυστική την περιοχή για τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων. Η συνέργεια του ΕΣ4 με τον ΕΣ9 είναι και χωρική, καθώς οι δράσεις που σχεδιάζονται στα πλαίσια των δύο αυτών ΕΣ παρουσιάζουν συμπληρωματικότητα ως προς τη χωροθέτησή τους.

Επιπλέον, ο ΕΣ4 έχει άμεση συνέργεια με τον ΕΣ10, καθώς στο πλαίσιο του ΕΣ4 βελτιώνονται τόσο οι περιβαλλοντικές συνθήκες του αστικού περιβάλλοντος όσο και των κτιρίων που το απαρτίζουν, επιτυγχάνοντας αναβάθμιση των συνθηκών άνεσης, ασφάλειας και υγιεινής των κοινωνικών υποδομών της Περιοχής Παρέμβασης.

Ο ΕΣ6 έχει άμεση συνέργεια με τον ΕΣ4, καθώς στο πλαίσιο του ΕΣ6 θωρακίζεται το παραλιακό μέτωπο ενάντια στη διάβρωση, ενισχύοντας την ασφάλεια διέλευσης πεζών και οχημάτων, η οποία είναι απαραίτητη για την δημιουργία ενιαίων ποδηλατικών και διαδρομών πεζή στο παραλιακό μέτωπο.

Ο ΕΣ6 έχει άμεση συνέργεια με τον ΕΣ9, καθώς στο πλαίσιο του ΕΣ6 οι παρεμβάσεις αντιδιαβρωτικής προστασίας συμβάλλουν στην συνολική ανάδειξη και προστασία των ενετικών τειχών και στη λειτουργική δικτύωση χώρων και συνόλων, με ιδιαίτερη πολιτιστική αξία.

Ο ΕΣ7 έχει άμεση συνέργεια με τον ΕΣ4, καθώς η ενίσχυση της κουλτούρας και των πρακτικών επαναχρησιμοποίησης μειώνουν των όγκο απορριμάτων και η μείωση του όγκου με τη σειρά της συντελεί στην μείωση των σημείων συγκέντρωσης απορριμάτων και επομένως αναβαθμίζει την εικόνα του δημόσιου χώρου.

Ο ΕΣ8 έχει άμεση συνέργεια με τον ΕΣ4, καθώς στο πλαίσιο του ΕΣ8 βελτιώνονται και αναδεικνύονται χαρακτηριστικά του αστικού περιβάλλοντος, με την συντήρηση αστικών υποδομών και την τοποθέτηση πληροφοριακών πινακίδων.

Ο ΕΣ10 έχει άμεση συνέργεια με τους ΕΣ3 & ΕΣ13 γιατί οι βρεφονηπιακοί σταθμοί δίνουν τη δυνατότητα σε άτομα να στραφούν προς την επιχειρηματικότητα, καθώς απελευθερώνονται από τη φροντίδα ατόμων και μπορούν να επανενταχθούν στην αγορά εργασίας.

Ο ΕΣ10 έχει άμεση συνέργεια με τον ΕΣ12 γιατί στο πλαίσιο του ΕΣ10 βελτιώνεται η προσβασιμότητα υποδομών και ενισχύεται η προσβασιμότητας ΑμεΑ στα σχολεία.

Ο ΕΣ11 έχει άμεση συνέργεια με τον ΕΣ13 λόγω απελευθέρωσης ατόμων από την φροντίδα ηλικιωμένων

Ο ΕΣ13 έχει άμεση συνέργεια με τον ΕΣ14, καθώς στο πλαίσιο του ΕΣ13 ενισχύεται η κοινωνική συνοχή μέσα από την βελτίωση των συνθηκών απασχόλησης για πληττόμενες ομάδες πληθυσμού.

3.2.3. Ένταξη Αξόνων Στρατηγικής και Ειδικών Στόχων στο Πρόγραμμα «Κρήτη» 2021-2027 και σε λοιπά Προγράμματα/Πηγές Χρηματοδότησης

Λαμβάνεται υπόψιν το Παράρτημα II - Πίνακας 1 : Ενδεικτικός πίνακας δράσεων ΣΒΑΑ ανά Πεδίο Παρέμβασης, της Πρόσκλησης.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3: ΕΝΤΑΞΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027 ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΑΞΟΝΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ Σ.Α.Α.	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΚΡΗΤΗ»	ΑΛΛΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
ΑΣ 1: Συνοχή στην οικονομία	EΣ 1: αύξηση του αριθμού των παρεχόμενων ηλεκτρονικών υπηρεσιών	016. Λύσεις διακυβέρνησης ΤΠΕ, ηλεκτρονικές υπηρεσίες και εφαρμογές	ΒΑΑ ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027 / Ίδιοι Πόροι / Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0(Smart Cities) / Τομεακά ΕΣΠΑ 2021-2027 / Ίδιοι Πόροι & Αναζήτηση χρηματοδότησης
	EΣ 2: αύξηση εφαρμογών ΤΠΕ και καινοτομιών στις επιχειρήσεις.	017. Λύσεις διακυβέρνησης ΤΠΕ, ηλεκτρονικές υπηρεσίες και εφαρμογές, που συμμορφώνονται με τα κριτήρια μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ή ενεργειακής απόδοσης	Αναζήτηση χρηματοδότησης
	EΣ 3: αύξηση του αριθμού νέων επιχειρήσεων.	013. Ψηφιοποίηση των ΜΜΕ (συμπεριλαμβάνονται το ηλεκτρονικό εμπόριο, η ηλεκτρονική επιχειρηματική δραστηριότητα και οι δικτυωμένες επιχειρηματικές διαδικασίες, κόμβοι ψηφιακής καινοτομίας, ζωντανά εργαστήρια, επιχειρηματίες του διαδικτύου και νεοσύστατες επιχειρήσεις ΤΠΕ, B2B)	Αναζήτηση χρηματοδότησης
		025. Εκκολαπτήριο επιχειρήσεων, υποστήριξη τεχνοβλαστών, παράγωγων επιχειρήσεων (spin outs) και νεοσύστατων επιχειρήσεων Δράσεις που δεν αντιστοιχίζονται σε πεδίο παρέμβασης Διοικητική - Θεσμική παρέμβαση	
AΣ 2: Συνοχή στην πόλη	EΣ 4: βελτίωση και ανάδειξη των χαρακτηριστικών του αστικού περιβάλλοντος.	045. Ανακαίνιση για ενεργειακή απόδοση ή μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια υποδομή, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα σε συμμόρφωση προς τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης	ΒΑΑ ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027 / ΤΟΜΕΑΚΑ ΕΣΠΑ 2021-2027 ή άλλη πηγή χρηματοδότησης / Αναζήτηση χρηματοδότησης / Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0 (Smart Cities)

	062. Παροχή νερού για ανθρώπινη κατανάλωση (άντληση, επεξεργασία, υποδομές αποθήκευσης και διανομής, μέτρα αύξησης της απόδοσης, παροχή πόσιμου νερού)	«ΚΡΗΤΗ» 2021-2027 / Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0 (Smart Cities) / ΕΠΑνΕΚ ή άλλη πηγή χρηματοδότησης
	Επισκευές - συντηρήσεις - αναβαθμίσεις υποδομών και αστικού εξοπλισμού	Ίδιοι Πόροι
	079. Προστασία της φύσης και της βιοποικιλότητας, φυσική κληρονομιά και φυσικοί πόροι, πράσινες και γαλάζιες υποδομές	ΒΑΑ ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027 / Τομεακά ΕΣΠΑ 2021-2027/ Αναζήτηση χρηματοδότησης / Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0 & Ίδιοι Πόροι
	Διοικητική - θεσμική παρέμβαση	
	083. Υποδομές ποδηλασίας	Αναζήτηση χρηματοδότησης
	093. Άλλες ανακατασκευές και εκσυγχρονισμοί οδών (αυτοκινητοδρόμων, εθνικών, περιφερειακών ή τοπικών οδών)	ΕΠΑνΕΚ ή άλλη πηγή χρηματοδότησης / Πράσινο Ταμείο / Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0 / Ίδιοι Πόροι / Αναζήτηση χρηματοδότησης
	016. Λύσεις διακυβέρνησης ΤΠΕ, ηλεκτρονικές υπηρεσίες και εφαρμογές	ΕΠΑνΕΚ ή άλλη πηγή χρηματοδότησης
	040. Ενεργειακή απόδοση και έργα επίδειξης στις ΜΜΕ ή στις μεγάλες επιχειρήσεις και υποστηρικτικά μέτρα σύμφωνα με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης	ΒΑΑ ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027
	Δράσεις που δεν αντιστοιχίζονται σε πεδίο παρέμβασης	Ίδιοι Πόροι
	084. Ψηφιοποίηση των αστικών μεταφορών	Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0 (Smart Cities) / Αναζήτηση χρηματοδότησης
	082. Τροχαίο υλικό καθαρών αστικών μεταφορών	Αναζήτηση χρηματοδότησης / ΒΑΑ ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027
	036. ΤΠΕ: Άλλα είδη υποδομών ΤΠΕ (συμπεριλαμβάνονται πόροι / εξοπλισμός πληροφορικής μεγάλης κλίμακας, κέντρα δεδομένων, αισθητήρες και άλλος ασύρματος εξοπλισμός)	Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0 (Smart Cities)
ΕΣ 5: προώθηση της ολοκλήρωσης του χωρικού σχεδιασμού	Μελέτες πολεοδομικού σχεδιασμού και εφαρμογής τους στο τοπικό επίπεδο	Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0 / Αναζήτηση

			χρηματοδότησης / ίδιοι Πόροι / ίδιοι πόροι είναι ήδη συμβασιοποιημένο και το ποσό αφορά στο υπόλοιπο σύμβασης
		Διοικητική - Θεσμική παρέμβαση	
	126. Υποδομές στον τομέα της στέγασης (εκτός από μετανάστες, πρόσφυγες και άτομα που ζητούν ή βρίσκονται υπό διεθνή προστασία)	Αναζήτηση χρηματοδότησης	
ΕΣ 6: μείωση των επιπτώσεων από φυσικές καταστροφές.	058. Προσαρμογή στα μέτρα για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και πρόληψη και διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με το κλίμα: πλημμύρες και κατολισθήσεις (συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων ευαισθητοποίησης, της πολιτικής προστασίας και των συστημάτων διαχείρισης καταστροφών, των υποδομών και των προσεγγίσεων με βάση το οικοσύστημα)	BAA ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	
ΕΣ 7: αύξηση της ανακύκλωσης.	061. Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων για φυσικούς κινδύνους μη σχετιζόμενους με το κλίμα (π.χ. σεισμοί) και κινδύνων που συνδέονται με ανθρώπινες δραστηριότητες (π.χ. τεχνολογικά ατυχήματα), συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων ευαισθητοποίησης, της πολιτικής προστασίας και των συστημάτων διαχείρισης καταστροφών, των υποδομών και των προσεγγίσεων με βάση το οικοσύστημα	«ΚΡΗΤΗ» 2021-2027 / Αναζήτηση χρηματοδότησης / Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0 (Smart Cities)	
ΕΣ 8: αναβάθμιση – συμπλήρωση δικτύων και συστημάτων ύδρευσης, αποχέτευσης	067. Διαχείριση οικιακών αποβλήτων: μέτρα πρόληψης, ελαχιστοποίησης, διαλογής, επαναχρησιμοποίησης, ανακύκλωσης 069. Διαχείριση επαγγελματικών, βιομηχανικών αποβλήτων: μέτρα πρόληψης, ελαχιστοποίησης, διαλογής, επαναχρησιμοποίησης, ανακύκλωσης 016. Λύσεις διακυβέρνησης ΤΠΕ, ηλεκτρονικές υπηρεσίες και εφαρμογές	ΕΠ ΠΕΚΑ 2021-2027 / Αναζήτηση χρηματοδότησης / Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0 (Smart Cities) ΕΠ ΠΕΚΑ 2021-2027 / ίδιοι Πόροι / Αναζήτηση χρηματοδότησης	
	Επισκευές - συντηρήσεις - αναβαθμίσεις υποδομών και αστικού εξοπλισμού	Αναζήτηση χρηματοδότησης / Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0	
	062. Παροχή νερού για ανθρώπινη κατανάλωση (άντληση, επεξεργασία, υποδομές αποθήκευσης και διανομής, μέτρα αύξησης της απόδοσης, παροχή πόσιμου νερού) 064. Διαχείριση υδάτων και διατήρηση υδάτινων πόρων (συμπεριλαμβάνονται η	ίδιοι Πόροι / Αναζήτηση χρηματοδότησης «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027 - Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0 Αναζήτηση χρηματοδότησης	

		διαχείριση λεκάνης απορροής ποταμού, ειδικά μέτρα για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, επαναχρησιμοποίηση, μείωση των διαρροών)	
	ΕΣ 9: αύξηση επισκεψιμότητας ιστορικών – πολιτιστικών χώρων	166. Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της πολιτισμικής κληρονομιάς και των πολιτιστικών υπηρεσιών	ΒΑΑ ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027 / Αναζήτηση χρηματοδότησης / Ε.Π. ΚΡΗΤΗ 2021-2027 ή άλλη πηγή χρηματοδότησης / ίδιοι Πόροι / Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα URBACT IV / Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα INTERREG ADRION (εν αναμονή έγκρισης)
	ΕΣ 10: αναβάθμιση – συμπλήρωση κοινωνικών υποδομών	Δράσεις που δεν αντιστοιχίζονται σε πεδίο παρέμβασης 127. Άλλες κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην κοινωνική ένταξη στην κοινότητα 159. Μέτρα για την αναβαθμίσμένη παροχή υπηρεσιών φροντίδας σε επίπεδο οικογενειών και τοπικών κοινοτήτων 128. Υποδομές στον τομέα της υγείας 149. Στήριξη της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (εξαιρουμένων των υποδομών) 083. Υποδομές ποδηλασίας 122. Υποδομές για πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση Επισκευές - συντηρήσεις - αναβαθμίσεις υποδομών και αστικού εξοπλισμού Δράσεις δια βίου μάθησης	Αναζήτηση χρηματοδότησης ΒΑΑ ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027 Αναζήτηση χρηματοδότησης Αναζήτηση χρηματοδότησης Ε.Π. ΚΡΗΤΗ 2021-2027 / ίδιοι Πόροι ΤΠΑ ΥΠΠΟΑ Γ. ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ 2021-2025 Αναζήτηση χρηματοδότησης / ίδια Μέσα
AΣ 3: Συνοχή στην κοινωνία	ΕΣ 11: διεύρυνση των παρεχόμενων υπηρεσιών σε ευπαθείς ομάδες	160. Μέτρα για τη βελτίωση της προσβασιμότητας, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης (εξαιρουμένων των υποδομών) 016. Λύσεις διακυβέρνησης ΤΠΕ, ηλεκτρονικές υπηρεσίες και εφαρμογές 161. Μέτρα για τη βελτίωση της πρόσβασης στη μακροχρόνια περίθαλψη (εξαιρουμένων των υποδομών) 159. Μέτρα για την αναβαθμίσμένη παροχή υπηρεσιών φροντίδας σε επίπεδο οικογενειών και τοπικών κοινοτήτων	Ίδιοι Πόροι Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0 (Smart Cities) / Αναζήτηση χρηματοδότησης Εθνικοί Πόροι Εθνικοί Πόροι

		<p>158. Μέτρα για την αναβάθμιση της ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και προσιτές υπηρεσίες</p> <p>163. Προώθηση της κοινωνικής ένταξης των ατόμων που αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού, συμπεριλαμβανομένων των απόρων και των παιδιών</p> <p>Δράσεις που δεν αντιστοιχίζονται σε πεδίο παρέμβασης</p>	<p>Αναζήτηση χρηματοδότησης /'Ιδιοι Πόροι και Ίδια Μέσα</p> <p>Ίδιοι Πόροι και Ίδια Μέσα</p> <p>Ίδια Μέσα</p>
		<p>158. Μέτρα για την αναβάθμιση της ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και προσιτές υπηρεσίες</p> <p>160. Μέτρα για τη βελτίωση της προσβασιμότητας, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περιθαλψης (εξαιρουμένων των υποδομών)</p>	<p>Αναζήτηση χρηματοδότησης</p> <p>Αναζήτηση χρηματοδότησης</p>
		<p>163. Προώθηση της κοινωνικής ένταξης των ατόμων που αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού, συμπεριλαμβανομένων των απόρων και των παιδιών</p> <p>159. Μέτρα για την αναβαθμισμένη παροχή υπηρεσιών φροντίδας σε επίπεδο οικογενειών και τοπικών κοινοτήτων</p>	<p>Αναζήτηση χρηματοδότησης</p> <p>Αναζήτηση χρηματοδότησης</p>
		<p>149. Στήριξη της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (εξαιρουμένων των υποδομών)</p> <p>151. Στήριξη της εκπαίδευσης ενηλίκων (εξαιρουμένων των υποδομών)</p> <p>162. Μέτρα για τον εκσυγχρονισμό των συστημάτων κοινωνική προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της πρόσβασης στην κοινωνική προστασία</p> <p>Δράσεις που δεν αντιστοιχίζονται σε πεδίο παρέμβασης</p>	<p>Αναζήτηση χρηματοδότησης</p> <p>Αναζήτηση χρηματοδότησης</p> <p>Αναζήτηση χρηματοδότησης /'Ιδια Μέσα</p>
	<p>ΕΣ 12: διεύρυνση των παρεχόμενων υπηρεσιών σε ομάδες με κίνδυνο διάκρισης</p>	<p>142. Μέτρα για την προώθηση της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας και για τη μείωση των διακρίσεων λόγω φύλου στην αγορά εργασίας</p>	<p>Αναζήτηση χρηματοδότησης</p>
	<p>ΕΣ 13: βελτίωση των συνθηκών πρόσβασης στην απασχόληση</p>	<p>138. Στήριξη της κοινωνικής οικονομίας και των κοινωνικών επιχειρήσεων</p>	<p>Αναζήτηση χρηματοδότησης</p>
	<p>ΕΣ 14: ενίσχυση κοινωνικών επιχειρήσεων</p>	<p>179. Ενημέρωση και επικοινωνία</p> <p>180. Προετοιμασία, υλοποίηση, παρακολούθηση και έλεγχος</p>	<p>ΒΑΑ ΕΠ Κρήτη 2021-2027 & ΕΠ Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων</p>
	<p><u>Τεχνική Βοήθεια</u></p>		

3.3 ΣΥΝΕΡΓΙΕΣ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ, ΆΛΛΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

3.3.1. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΣΠΑ 2021-2027

Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα 2021–2027

Ο ΑΣ1 και ειδικότερα οι ΕΣ1, ΕΣ2 και ΕΣ3 έχουν άμεση συνέργεια με το Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα 2021-2027», καθώς στο πλαίσιο της Προτεραιότητας 2: «Ενίσχυση επιχειρηματικότητας & ανταγωνιστικότητας», το Πρόγραμμα στοχεύει στη δημιουργία ευνοϊκότερων συνθηκών για υποστήριξη επιχειρήσεων, ανάπτυξη μέσω κυρίως ενίσχυσης των παραγωγικών επενδύσεων, ενσωμάτωση καινοτόμων μεθόδων παραγωγής & νέων τεχνολογιών. Επιπλέον σημειώνεται ότι αποτελεί το βασικό εργαλείο υλοποίησης της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (ΕΣΕΕ).

Η ΣΒΑΑ μέσω του ΑΣ1 ενισχύει τους στόχους για αύξηση εφαρμογών ΤΠΕ και καινοτομιών στις επιχειρήσεις και την ενίσχυση νέων καινοτόμων επιχειρήσεων με τοπικού χαρακτήρα δράσεις και ΤΠΕ τοπικής εμβέλειας & σημασίας που εξυπηρετούν την περιφερειακή διάσταση της ΕΣΕΕ.

Πρόγραμμα Περιβάλλον και Κλιματική Άλλαγή (ΠΕΚΑ)

Ο ΑΣ2 και ειδικότερα οι ΕΣ4, ΕΣ6, ΕΣ7 και ΕΣ8 έχουν άμεση συνέργεια με το ΠΕΚΑ, καθώς όσον αφορά:

- Τον ΕΣ4, στο πλαίσιο του ΠΕΚΑ προωθούνται έργα ενεργειακής αποδοτικότητας για μεγάλα δημόσια κτίρια με στόχο τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του κτιριακού αποθέματος κυριότητας ή χρήσης της κεντρικής δημόσιας διοίκησης, και συνεργούν με τις επεμβάσεις σε τόσο σε ιστορικά κτίρια τοπικής εμβέλειας, όσο και σε σχολικά κτίρια α' βάθμιας και β' βάθμιας εκπαίδευσης που υλοποιούνται στο πλαίσιο της ΣΒΑΑ. Επιπλέον, σε ότι αφορά δράσεις ενεργειακής απόδοσης, θα παρασχεθούν κίνητρα σε ΜΜΕ για ενεργειακή εξοικονόμηση διεργασιών, ενώ στο πλαίσιο του ΕΣ4 προωθείται επίσης η ενεργειακή αναβάθμιση επιχειρήσεων.
- Τον ΕΣ6, στο πλαίσιο του ΠΕΚΑ υλοποιούνται τα μεγάλα αντιπλημμυρικά έργα ευθύνης του Υπουργείου Υποδομών, ή/και τα Έργα Στρατηγικής Σημασίας, ενώ στο πλαίσιο του ΕΣ6 υλοποιούνται παρεμβάσεις τοπικού χαρακτήρα.
- Τον ΕΣ7, στο πλαίσιο του ΠΕΚΑ υλοποιούνται οι απαραίτητες υποδομές μεγάλης κλίμακας (όπως διαδημοτικά Πράσινα Σημεία, Σταθμοί Μεταφόρτωσης Αποβλήτων (ΣΜΑ),), όλες οι μονάδες επεξεργασίας βιολογικών αποβλήτων (ΜΕΒΑ), οι Μονάδες Ανάκτησης – Ανακύκλωσης (RRF), κ.λπ.) για την διαχείριση αποβλήτων, ενώ στο πλαίσιο του ΕΣ7 χρηματοδοτούνται Γωνιές Ανακύκλωσης και Πράσινα Σημεία που ολοκληρώνουν το δίκτυο διαχείρισης αποβλήτων.

Πρόγραμμα Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή

Ο ΑΣ3 και ειδικότερα οι ΕΣ12 και ΕΣ13 έχουν άμεση συνέργεια με το Πρόγραμμα Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή, καθώς στο πλαίσιο του Προγράμματος χρηματοδοτούνται παρεμβάσεις για την ισότιμη πρόσβαση στην αγορά εργασίας και τη βελτίωση της, για την προώθηση της ισόρροπης συμμετοχής των δύο φύλων στην αγορά εργασίας και για την ενίσχυση της απασχολησιμότητας και της κοινωνικής ένταξης ευάλωτων κοινωνικά ομάδων, που συνεργούν με τις δράσεις για την βελτίωση της απασχολησιμότητας ιδίως των γυναικών και των παρεχόμενων υπηρεσιών σε ομάδες με κίνδυνο διάκρισης που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του ΑΣ3. Οι δράσεις που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του ΑΣ3 προσφέρουν υπηρεσίες απευθείας στους ωφελούμενους με τοπικό χαρακτήρα, ενώ οι λοιπές παρεμφερείς δράσεις εντάσσονται στο ΠΑΔΚΣ.

Πρόγραμμα Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0

Στο πλαίσιο του ΕΣΑΑ χρηματοδοτούνται δράσεις στις παρακάτω κατηγορίες, που συνεργούν άμεσα με ΕΣ της ΣΒΑΑ:

- Ενεργειακή αναβάθμιση του κτιριακού αποθέματος της χώρας, μετάβαση σε ένα πράσινο και βιώσιμο σύστημα μεταφορών και αειφόρος χρήση των πόρων, ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή και διατήρηση της βιοποικιλότητας, με άμεση συνέργεια στο πλαίσιο του ΕΣ4, με τις δράσεις ενεργειακής αναβάθμισης δημόσιων και επιχειρηματικών ακινήτων, δράσεις ενίσχυσης της βιώσιμης κινητικότητας και δράσεις αντιμετώπισης των επιπτώσεων από την κλιματική αλλαγή
- Ψηφιακός μετασχηματισμός των επιχειρήσεων, με άμεση συνέργεια στο πλαίσιο του ΕΣ2 και των δράσεων ενίσχυσης εφαρμογών ΤΠΕ και καινοτομιών στις επιχειρήσεις
- Εκσυγχρονισμός της δημόσιας διοίκησης, με άμεση συνέργεια στο πλαίσιο του ΕΣ1 και την χρηματοδότηση δράσεων που βελτιώνουν τη διοικητική ικανότητα του Δήμου και της εξυπηρέτησης των πολιτών.

3.3.2. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο Κρήτης

Ο ΑΣ1 και ειδικότερα οι ΕΣ1, ΕΣ2 και ΕΣ3 έχουν άμεση συνέργεια με το ΠΧΠ Κρήτης, καθώς στο πλαίσιο του ΠΧΠ αναγνωρίζεται το Ηράκλειο ως κέντρο με εθνική, ευρωπαϊκή και διεθνή ακτινοβολία, με άξονα την προηγμένη τεχνολογία, σε όλους τους τομείς. Ταυτόχρονα στο πλαίσιο του ΠΧΠ δίνονται κατευθύνσεις για:

- τη χρονική διεύρυνση, τον εμπλουτισμό και την ποιοτική αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος
- τη σύνδεση του τουρισμού – πολιτισμού με τον αγροδιατροφικό τομέα
- την ανάπτυξη παραγωγικών και επιχειρηματικών πρωτοβουλιών
- την ενίσχυση επιχειρηματικότητας μέσω δημιουργίας βιώσιμων θέσεων εργασίας

Ο ΕΣ4 του ΑΣ2 έχει άμεση συνέργεια με το ΠΧΠ Κρήτης, καθώς στο πλαίσιο του ΠΧΠ προβλέπεται ότι στα Σχέδια Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων (ΣΟΑΠ), όπως αυτό που εντάσσεται η Περιοχή Παρέμβασης, θα πρέπει στις προτεραιότητές τους να περιλαμβάνεται η αύξηση των ανοικτών, ελεύθερων και δημόσιων χώρων, η ανάδειξη του αξιόλογου οικιστικού αποθέματος και της ιστορικής κληρονομιάς, η βιώσιμη κινητικότητα του πληθυσμού και η εκμηδένιση κινδύνων πολιτικής προστασίας. Επιπλέον, δίνεται η κατεύθυνση για λειτουργική και αισθητική αναβάθμιση της διεθνούς λιμενικής πύλης του Ηρακλείου και ενίσχυση της λειτουργίας της στον τομέα της κρουαζέρας, καθώς και για αλλαγή του προτύπου ανάπτυξης του τουρισμού με επιδιώκη αποφόρτισης των υψηλών πιέσεων και, αναβάθμισης του δομημένου χώρου στην υπεραναπτυγμένη βόρεια ακτή, και περιορισμό ανάπτυξης μορφών μαζικού και μονοθεματικού τουρισμού. Τέλος, σε σχέση με την βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, από το ΠΧΠ γίνεται αναφορά στην ανάγκη στήριξης κατά προτεραιότητα των δράσεων εξοικονόμησης ενέργειας και των συστημάτων αυτό-παραγωγής ή παραγωγής ενέργειας μικρής κλίμακας, που δημιουργούν συνείδηση παραγωγού ενέργειας στον καταναλωτή.

Στο πλαίσιο του ΠΧΠ, αναγνωρίζεται ως αναγκαία η προώθηση - ολοκλήρωση των ΓΠΣ/ΣΧΟΟΑΠ και των Πολεοδομικών Μελετών, καθώς και η αναθεώρηση των υφιστάμενων ΓΠΣ/ΣΧΟΟΑΠ και πολεοδομικών μελετών, με αποτέλεσμα την άμεση συνέργεια με τον ΕΣ5 του ΑΣ2 της ΣΒΑΑ.

Όπως αναφέρθηκε σε προηγούμενη παράγραφο, στο πλαίσιο του ΠΧΠ προβλέπεται ότι στα Σχέδια Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων (ΣΟΑΠ), όπως αυτό που εντάσσεται η Περιοχή Παρέμβασης, θα πρέπει στις προτεραιότητές τους μεταξύ άλλων να περιλαμβάνεται μεταξύ άλλων η εκμηδένιση κινδύνων πολιτικής προστασίας και κατ' επέκταση υπάρχει άμεση συνέργεια με τον ΕΣ6 του ΑΣ2 της ΣΒΑΑ.

Από το ΠΧΠ Κρήτης, σχετικά με τα πολιτιστικά – ιστορικά στοιχεία, δίνεται κατεύθυνση για ανάδειξη και προβολή των διεθνούς σημασίας χώρων Κνωσός, Φρούριο Λιμένος (Κούλες) και τείχη της πόλεως του

Ηρακλείου και για συνδυασμένη ανάδειξη στοιχείων φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος Γιούχτα, Κνωσού, ιστορικού - μνημειακού συνόλου της Πόλης του Ηρακλείου και των νήσων Δία και Παξιμάδια. Επιπλέον, η πόλη του Ηρακλείου χαρακτηρίζεται ως κέντρο του Μινωικού πολιτισμού, αρχείων, βιβλιοθηκών και μουσειακών συλλογών, με ιδιαίτερη αναφορά στη Μεσόγειο. Συνεπώς, υπάρχει άμεση συνέργεια του ΕΣ9 του ΑΣ2 της ΣΒΑΑ με τις κατευθύνσεις του ΠΧΠ Κρήτης.

Ο ΕΣ10 του ΑΣ2 της ΣΒΑΑ έχει άμεση συνέργεια με το ΠΧΠ Κρήτης, καθώς σε αυτό προωθείται η βελτίωση των κοινωνικών και οικονομικών παραμέτρων στο πλαίσιο δράσεων αναβάθμισης του αστικού περιβάλλοντος.

Τέλος, από το ΠΧΠ επιδιώκεται ως στρατηγικής κατεύθυνσης πρωτοβουλία, ο προσδιορισμός του ειδικού ρόλου των σημαντικών πόλεων της Κρήτης και ο εμπλουτισμός τους με λειτουργίες ευρύτερης εμβέλειας, ώστε να εντάσσονται οργανικά στα διευρωπαϊκά δίκτυα συνεργασίας, λαμβάνοντας υπόψη τις υφιστάμενες σήμερα δυνατότητες και τάσεις, όχι μόνον σε υποδομές, αλλά και σε εξειδίκευση του ανθρώπινου δυναμικού, το οποίο τελικά θα κληθεί να πραγματώσει τον εκάστοτε επιλεγμένο ρόλο. Σε αυτό το πλαίσιο το σύνολο των ΕΣ του ΑΣ3 της ΣΒΑΑ έχει άμεση συνέργεια με το ΠΧΠ Κρήτης.

Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης 2021-2027 – Περιφερειακή Εξειδίκευση Κρήτης

Ο ΑΣ1 και οι ειδικότερα οι ΕΣ1, ΕΣ2, ΕΣ3 έχουν άμεση συνέργεια με την Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης 2021-2027 – Περιφερειακή Εξειδίκευση Κρήτης, καθώς δίνει κατευθύνσεις για βιώσιμες πόλεις, το Διαδίκτυο των Πραγμάτων (IoT), την ενίσχυση της Ψηφιακής μετάβασης του τουρισμού και της Εικονικής Πραγματικότητας. Επιπλέον, προωθεί την πράσινη μετάβαση, της δράσεις για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και την κυκλική οικονομία.

Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Μείωση της Φτώχειας

Ο ΑΣ3 και ειδικότερα οι ΕΣ11, ΕΣ12, ΕΣ13, ΕΣ14 της ΣΒΑΑ έχουν άμεση συνέργεια με την Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Μείωση της Φτώχειας, καθώς στα πλαίσια της Εθνικής Στρατηγικής προωθούνται:

- η πρόσβαση σε στέγη και βασικά είδη διαβίωσης
- η ανάπτυξη δομών για ΑμΕΑ
- η δημιουργία υποστηρικτικών υπηρεσιών για θύματα βίας και κακοποίησης
- η μετάβαση από δομές κλειστής φροντίδας σε Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης (ΣΥΔ) στην κοινωνία ή στο οικογενειακό περιβάλλον
- οι υπηρεσίες δημιουργικής απασχόλησης, αγωγής και εκπαίδευσης
- η ισότιμη πρόσβαση σε ιατροφαρμακευτικές υπηρεσίες
- η επαγγελματική κατάρτιση και εκπαίδευση.

Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων 2021-2025 (ΕΣΔΙΦ)

Υπάρχει συνέργεια των ΕΣ 11,12,13,14 του ΑΣ3 της ΣΒΑΑ με τους παρακάτω στόχους του Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων 2021-2025:

- Στόχος 1.3: Ενίσχυση και αναβάθμιση Δικτύου δομών για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών
- Στόχος 2.2: Συμφιλίωση επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής
- Στόχος 2.4: Προώθηση γυναικείας επιχειρηματικότητας
- Στόχος 4.3: Βελτίωση θέσης γυναικών που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις και άρση του κοινωνικού αποκλεισμού τους (φτώχεια, ηλικιωμένες γυναίκες).

Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία (ΕΣΔ)

Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία (ΕΣΔ) έχει συνέργεια με τον ΕΣ4 και τον ΕΣ10 της ΣΒΑΑ, με βάση τις κατευθύνσεις για προσβασιμότητα στις μεταφορές και την κινητικότητα του Ατόμου, αλλά και στο φυσικό και δομημένο περιβάλλον.

Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ)

Στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα προωθούνται οι παρακάτω Προτεραιότητες Πολιτικής, που έχουν άμεση συνέργεια με τον ΕΣ4 του ΑΣ2 της ΣΒΑΑ:

- ΠΠ1.3: Δράσεις για τη μείωση των εκπομπών στον τομέα των μεταφορών
- ΠΠ 1.8: Αστικές βιοκλιματικές αναπλάσεις και έξυπνες πόλεις
- ΠΠ 2.11: Προώθηση της ηλεκτροκίνησης
- ΠΠ 3.1: Βελτίωση ενεργειακής απόδοσης δημοσίων κτιρίων και υποδειγματικός ρόλος δημόσιου τομέα- Βελτίωση μικροκλίματος του αστικού δημόσιου χώρου
- ΠΠ 3.2: Στρατηγική ανακαίνισης κτιριακού αποθέματος οικιακού και τριτογενή τομέα
- ΠΠΝ 3: Προώθηση της χρήσης ΑΠΕ και δράσεων βελτίωσης Ενεργειακής Απόδοσης στους λιμένες
- ΠΠΝ 7: Προώθηση χρήσης ΑΠΕ και δράσεων βελτίωσης ενεργειακής απόδοσης σε τουριστικές μονάδες

Επιπλέον, το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα παρουσιάζει συνέργεια και με τους ΕΣ6 και ΕΣ9, λόγω των παρακάτω Προτεραιοτήτων Πολιτικής:

- ΠΠ 3.10: Προώθηση παρεμβάσεων εκσυγχρονισμού υποδομών ύδρευσης/αποχέτευσης και άρδευσης
- ΠΠΝ 6: Βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη και σχέδια διαχείρισης προορισμών.

Διάγνωση των αναγκών της αγοράς εργασίας στην Περιφέρεια Κρήτης

Στο πλαίσιο της Διάγνωσης των αναγκών της αγοράς εργασίας στην Περιφέρεια Κρήτης, δίνεται κατεύθυνση για τον μετασχηματισμό της επιχειρηματικότητας και του παραγωγικού μοντέλου και για την υλοποίηση του προγράμματος πλαισίου κατάρτισης reskilling, και κατ' επέκταση υπάρχει συνέργεια με τους ΕΣ11, ΕΣ12, ΕΣ13, ΕΣ14 της ΣΒΑΑ.

1η Αναθεώρηση Σχεδίου Διαχείρισης Υδάτων Λεκανών Απορροής Ποταμών του ΥΔ Κρήτης (ΣΔΛΑΠ)

Στο πλαίσιο της 1ης Αναθεώρησης Σχεδίου Διαχείρισης Υδάτων Λεκανών Απορροής Ποταμών του ΥΔ Κρήτης δίνεται κατεύθυνση για:

- μείωση απωλειών στα δίκτυα ύδρευσης
- λήψη αντιδιαβρωτικών μέτρων στο παράκτιο μέτωπο
- διενέργεια εκπαιδευτικών προγραμμάτων για τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στους υδατικούς πόρους.

Συνεπώς, το ΣΔΛΑΠ έχει άμεση συνέργεια με τον ΕΣ6 και τον ΕΣ8 της ΣΒΑΑ.

Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας Λεκανών Απορροής ποταμών του ΥΔ Κρήτης

Από το Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας Λεκανών Απορροής ποταμών του ΥΔ Κρήτης δίνεται κατεύθυνση και προβλέπεται η ευαισθητοποίηση έναντι των πλημμυρικών κινδύνων και η οριοθέτηση-διαχείριση ρεμάτων και παρόχθιων ζωνών φύτευσης, που έχουν άμεση συνέργεια με τον ΕΣ6 της ΣΒΑΑ.

Περιφερειακό Σχέδιο Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή (ΠΕΣΠΚΑ)

Ο ΕΣ4 του ΑΣ2 της ΣΒΑΑ έχει άμεση συνέργεια με το Περιφερειακό Σχέδιο Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή, καθώς στο πλαίσιο του ΠΕΣΠΚΑ δίνονται κατευθύνσεις για:

- ανάπτυξη βιοκλιματικών δημόσιων υποδομών
- επενδύσεις σε ήπια μέσα μετακίνησης
- αύξηση του αστικού πρασίνου
- βιοκλιματικές αναπλάσεις
- ανάπτυξη βιοκλιματικών υποδομών και ενεργειακή αναβάθμιση σε δημόσια και ιδιωτικά κτίρια.

Επιπλέον, υπάρχει συνέργεια και με τον ΕΣ6, λόγω της προώθησης των έργων προστασίας στις ευπαθείς παράκτιες περιοχές και με τον ΕΣ9, γιατί στο πλαίσιο του ΠΕΣΠΚΑ προβλέπονται δράσεις βελτίωσης των συνθηκών επισκεψιμότητας των αρχαιολογικών χώρων και μνημείων της Περιφέρειας Κρήτης κατά τις περιόδους πολύ υψηλών θερμοκρασιών και εφαρμογή μη-παρεμβατικών τεχνικών στα Μινωικά ανακτορικά κέντρα (Κνωσός) και στις οχυρώσεις προμαχωνικού τύπου (Ενετικά τείχη Ηρακλείου).

4. ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ / ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

4.1 ΑΝΑΛΥΣΗ / ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΤΩΝ ΑΞΟΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΒΑΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ 4: ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΑΞΟΝΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΣΕ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ & ΠΡΑΞΕΙΣ (ΕΡΓΑ)

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΚΡΗΤΗ»	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ (ΕΡΓΑ)	ΔΕΙΚΤΕΣ (ΕΚΡΟΩΝ & ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ)
ΑΣ 1: Συνοχή στην οικονομία	ΕΣ 1: αύξηση του αριθμού των παρεχόμενων ηλεκτρονικών υπηρεσιών	016. Λύσεις Διακυβέρνησης ΤΠΕ, Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες και Εφαρμογές	Δράση 1.1 Έξυπνες εφαρμογές ηλεκτρονικού πολιτισμού, ηλεκτρονικού τουρισμού και ενίσχυσης ταυτότητας προορισμού.	1.1.1. «Διαδραστικό Ηράκλειο, (Ψηφιακές εφαρμογές τουριστικής προβολής της περιοχής ΒΑΑ)»	RC014- Δημόσιοι Οργανισμοί που υποστηρίζονται για την ανάπτυξη ψηφιακών υπηρεσιών, προϊόντων και διαδικασιών (τιμή στόχος 1) RCR11 - Χρήστες νέων και αναβαθμισμένων δημόσιων ψηφιακών υπηρεσιών, προϊόντων και διαδικασιών
				1.1.2. Ψηφιακές εφαρμογές ανάδειξης του γαστρονομικού πλούτου του Ηρακλείου	RC014 - Δημόσιοι οργανισμοί που υποστηρίζονται για την ανάπτυξη ψηφιακών υπηρεσιών, προϊόντων και διαδικασιών (τιμή στόχος 1) RCR11 - Χρήστες νέων και αναβαθμισμένων δημόσιων ψηφιακών υπηρεσιών, προϊόντων και διαδικασιών
				1.1.3. Ψηφιοποίηση και προβολή αρχείων Βικελαίας Βιβλιοθήκης και μικροφίλμ του Βενετσιάνικου Αρχείου	RC014 - Δημόσιοι οργανισμοί που υποστηρίζονται για την ανάπτυξη ψηφιακών υπηρεσιών, προϊόντων και διαδικασιών (τιμή στόχος 1) RCR11 - Χρήστες νέων και αναβαθμισμένων δημόσιων

Αστική Αρχή Δήμος Ηρακλείου

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΚΡΗΤΗ»	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ (ΕΡΓΑ)	ΔΕΙΚΤΕΣ (ΕΚΡΟΩΝ & ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ)
ΔΣ 2: Συνοχή στην πόλη	ΕΣ 4: βελτίωση και ανάδειξη των χαρακτηριστικών του αστικού περιβάλλοντος	045. Ανακαίνιση για ενεργειακή απόδοση ή μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια υποδομή, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα σε συμμόρφωση προς τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης	Δράση 4.1 Βελτίωση ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια κτίρια.	4.1.1. Ενεργειακή αναβάθμιση σχολικών κτιρίων Δήμου Ηρακλείου	Ψηφιακών υπηρεσιών, προϊόντων και διαδικασιών RCO19 - Δημόσια κτίρια με βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση (τετραγωνικά μέτρα) (τιμή στόχος 4.312,56 τ.μ) RCR29 - Εκτιμώμενες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου (τόνοι ισοδύναμου CO2/έτος)
		079. Προστασία της φύσης και της βιοποικιλότητας, φυσική κληρονομιά και φυσικοί πόροι, πράσινες και γαλάζιες υποδομές	Δράση 4.2 Μείωση κατανάλωσης ενέργειας στο δημόσιο κοινόχρηστο χώρο.	4.2.1. Διαμόρφωση - Αποκατάσταση Διαδρομής του Ισόπεδου Τμήματος της Ενετικής Οχύρωσης Ηρακλείου	RCO26 - Πράσινες υποδομές που κατασκευάστηκαν ή αναβαθμίστηκαν για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (εκτάρια) (τιμή στόχος 3,05 εκτάρια) PSR999 - Πληθυσμός που αφελείται από παρεμβάσεις αστικών αναπλάσεων (άτομα)
				4.2.2. Πράσινη και Βιώσιμη Ανάπλαση τμήματος δικτύου πεζοδρόμων στην περιοχή της Αγίας Τριάδας	RCO26 - Πράσινες υποδομές που κατασκευάστηκαν ή αναβαθμίστηκαν για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (εκτάρια) (τιμή στόχος 1,5 εκτάρια) PSR999 - Πληθυσμός που αφελείται από παρεμβάσεις αστικών αναπλάσεων (άτομα)

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Αστική Αρχή Δήμος Ηρακλείου

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΚΡΗΤΗ»	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ (ΕΡΓΑ)	ΔΕΙΚΤΕΣ (ΕΚΡΟΩΝ & ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ)
				4.2.3. Διαμόρφωση της ευρύτερης περιοχής πλατείας Κόρακα	RCO26 - Πράσινες υποδομές που κατασκευάστηκαν ή αναβαθμίστηκαν για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (εκτάρια) (τιμή στόχος 0,5 εκτάρια) PSR999 - Πληθυσμός που ωφελείται από παρεμβάσεις αστικών αναπλάσεων (άτομα)
		079. Προστασία της φύσης και της βιοποικιλότητας, φυσική κληρονομιά και φυσικοί πόροι, πράσινες και γαλάζιες υποδομές	Δράση 4.3 Δράσεις ενίσχυσης βιώσιμης κινητικότητας.	4.3.1. Αισθητική και λειτουργική αναβάθμιση της Λ. Καλοκαιρινού (ΤΜΗΜΑ Α, ΙΔΗΣ - ΓΙΑΜΑΛΑΚΗ)	RCO26 - Πράσινες υποδομές που κατασκευάστηκαν ή αναβαθμίστηκαν για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (τιμή στόχος 0,325 εκτάρια) PSR999 - Πληθυσμός που ωφελείται από παρεμβάσεις αστικών αναπλάσεων (άτομα)
		040. Ενεργειακή απόδοση και έργα επίδειξης στις ΜΜΕ ή στις μεγάλες επιχειρήσεις και υποστηρικτικά μέτρα σύμφωνα με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης	Δράση 4.5 Ενεργειακή αναβάθμιση επιχειρήσεων.	4.5.1. Ενίσχυση επιχειρήσεων περιοχών ΣΒΑΑ για τη βελτίωση της ενεργειακής τους απόδοσης	RCO01 - Υποστηριζόμενες επιχειρήσεις (εκ των οποίων: πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες, μεγάλες) (τιμή στόχος 20) RCR29 - Εκτιμώμενες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Αστική Αρχή Δήμος Ηρακλείου

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΚΡΗΤΗ»	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ (ΕΡΓΑ)	ΔΕΙΚΤΕΣ (ΕΚΡΟΩΝ & ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ)	
	ΕΣ 6: μείωση των επιπτώσεων από φυσικές καταστροφές	058. Προσαρμογή στα μέτρα για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και πρόληψη και διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με το κλίμα: πλημμύρες και κατολισθήσεις (συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων ευαισθητοποίησης, της πολιτικής προστασίας και των συστημάτων διαχείρισης καταστροφών, των υποδομών και των προσεγγίσεων με βάση το οικοσύστημα)	Δράση 6.1 Δράσεις πρόληψης και διαχείρισης κινδύνων σχετικών με το κλίμα (διάβρωση ακτών, πλημμύρες).	6.1.1. Στερέωση και Στατική Αποκατάσταση του Παραθαλάσσιου Τμήματος των Ενετικών Τειχών Ηρακλείου	RCO25 - Αντιπλημμυρικά έργα σε ακτές, όχθες ποταμών και λιμνών που κατασκευάσθηκαν ή ενισχύθηκαν πρόσφατα (χλμ) (τιμή στόχος 0,5 χλμ) RCR37 - Πληθυσμός που αφελείται από μέτρα προστασίας από φυσική καταστροφή που συνδέεται με την κλιματική αλλαγή (εκτός της πλημμύρας και των ανεξέλεγκτων πυρκαγιών) (άτομα)	RCO25-Αντιπλυμμηρικά έργα σε ακτές, όχθες ποταμών και λιμνών που κατασκευάσθηκαν ή ενισχύθηκαν πρόσφατα (τιμή στόχος 0,3χλμ.) RCR37 - Πληθυσμός που αφελείται από μέτρα προστασίας από φυσική καταστροφή που συνδέεται με την κλιματική αλλαγή (εκτός της πλημμύρας και των ανεξέλεγκτων πυρκαγιών)

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Αστική Αρχή Δήμος Ηρακλείου

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΚΡΗΤΗ»	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ (ΕΡΓΑ)	ΔΕΙΚΤΕΣ (ΕΚΡΟΩΝ & ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ)
				6.1.3. Αντιδιαβρωτική Προστασία της Παράκτιας Ζώνης της Παλιάς Ηλεκτρικής	RCO25 - Αντιπλημμυρικά έργα σε ακτές όχθες ποταμών και λιμνών που κατασκευάσθηκαν ή ενισχύθηκαν πρόσφατα (χλμ) (τιμή στόχος 0,5 χλμ) RCR37 - Πληθυσμός που αφελείται από μέτρα προστασίας από φυσική καταστροφή που συνδέεται με την κλιματική αλλαγή (εκτός της πλημμύρας και των ανεξέλεγκτων πυρκαγιών) (άτομα)
				9.1.1. Μελέτη Αποκατάστασης - Επανάχρησης Μεγάρου Κοθρή	RCO77 - Αριθμός πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται (πολιτιστικοί και τουριστικοί χώροι) (τιμή στόχος 1) RCR77 - Επισκέπτες πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται (αριθμός επισκεπτών/έτος)
ΕΣ 9: αύξηση επισκεψιμότητας ιστορικών – πολιτιστικών χώρων	166. Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της πολιτισμικής κληρονομιάς και των πολιτιστικών υπηρεσιών	Δράση 9.1 Δράσεις προστασίας, αποκατάστασης και ανάδειξης ιστορικών και πολιτιστικών στοιχείων κατά μήκος επιλεγμένων διαδρομών.		9.1.2. Αποκατάσταση - Επανάχρηση Μεγάρου Κοθρή	RCO77 - Αριθμός πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται (πολιτιστικοί και τουριστικοί χώροι) (τιμή στόχος 1) RCR77 - Επισκέπτες πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται (αριθμός επισκεπτών/έτος)
				9.1.3. Μελέτη Αποκατάστασης - Επανάχρησης Φάμπρικας Ανωγειανάκη	RCO77 - Αριθμός πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται (πολιτιστικοί και τουριστικοί χώροι) (τιμή στόχος 1) RCR77 - Επισκέπτες πολιτιστικών και

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Αστική Αρχή Δήμος Ηρακλείου

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΚΡΗΤΗ»	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ (ΕΡΓΑ)	ΔΕΙΚΤΕΣ (ΕΚΡΟΩΝ & ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ)
					τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται (αριθμός επισκεπτών/έτος)
			9.1.4. Αποκατάσταση - Επανάχρηση Φάμπτυχας Ανωγειανάκη	RCO77 - Αριθμός πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται (πολιτιστικοί και τουριστικοί χώροι) (τιμή στόχος 1) RCR77 - Επισκέπτες πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται (αριθμός επισκεπτών/έτος)	
			9.1.5. Αποκατάσταση και ένταξη νέων χρήσεων συγκροτήματος Δυτικών Νεωρίων και Αποθήκης Άλατος στο Βενετσιάνικο Λιμάνι του Ηρακλείου	RCO77 - Αριθμός πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται (πολιτιστικοί και τουριστικοί χώροι) (τιμή στόχος 1) RCR77 - Επισκέπτες πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται (αριθμός επισκεπτών/έτος)	
		Δράση 9.2 Εκθέσεις και μουσειακοί χώροι και δράσεις για την προβολή και ανάδειξη των μνημείων πολιτισμού της πόλης.	9.2.1. Δημιουργία μόνιμης έκθεσης ενθυμημάτων εθνικής αντίστασης στη Στοά Μακάσι	RCO77 - Αριθμός πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται (πολιτιστικοί και τουριστικοί χώροι) (τιμή στόχος 1) RCR77 - Επισκέπτες πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται (αριθμός επισκεπτών/έτος)	
			9.2.2. Οργάνωση εποπτικής έκθεσης με τίτλο «Ηράκλειο - 40 αιώνες ιστορίας» στην πύλη Παντοκράτορα των	RCO77 - Αριθμός πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται (πολιτιστικοί και τουριστικοί χώροι) (τιμή στόχος 1) RCR77 - Επισκέπτες πολιτιστικών και	

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Αστική Αρχή Δήμος Ηρακλείου

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΚΡΗΤΗ»	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ (ΕΡΓΑ)	ΔΕΙΚΤΕΣ (ΕΚΡΟΩΝ & ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ)
				ενετικών τειχών της πόλης του Ηρακλείου	τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται (αριθμός επισκεπτών/έτος)
	ΕΣ10: αναβάθμιση – συμπλήρωση κοινωνικών υποδομών	127: Άλλες κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην κοινωνική ένταξη στην κοινότητα	Δράση 10.1 Δράσεις για την ενίσχυση των δημοτικών δομών υγείας - πρόνοιας (βρεφονηπιακοί - ΚΔΑΠ ΑΜΕΑ)	10.1.1 Προμήθεια Ηλεκτρικού Λεωφορείου ΚΔΑΠ ΑΜΕΑ Δήμου Ηρακλείου	RC070 - Χωρητικότητα νέων ή εκσυγχρονισμένων εγκαταστάσεων κοινωνικής μέριμνας (εκτός της στέγασης) (τιμή στόχος 40 επιβάτες) RCR62 - Ετήσιος αριθμός χρηστών νέων ή εκσυγχρονισμένων υπηρεσιών δημόσιων συγκοινωνιών

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

4.1.1. ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΑΣ 1: Συνοχή στην οικονομία

Ειδικός Στόχος ΕΣ 1: αύξηση του αριθμού των παρεχόμενων ηλεκτρονικών υπηρεσιών

Παρέμβαση / Δράση 1.1 Έξυπνες εφαρμογές ηλεκτρονικού πολιτισμού, ηλεκτρονικού τουρισμού και ενίσχυσης ταυτότητας προορισμού.

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ/ΕΡΓΟΥ	1.1.1 Διαδραστικό Ηράκλειο, (Ψηφιακές εφαρμογές τουριστικής προβολής της περιοχής ΒΑΑ)
Δικαιούχος	ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Κύριος Πράξης (Έργου)	ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Φορέας Λειτουργίας και Συντήρησης	ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Περιγραφή Πράξης	<p>Η πράξη αφορά σε μεταφερόμενο έργο. Η ένταξη της έγινε σύμφωνα με την υπ' αρ. πρωτ. 3220/16-7-2020 (ΑΔΑ: ΩΔ227ΛΚ-ΥΓΘ) Απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης, συνολικού π/υ 217.600,00 €.</p> <p>Ολοκληρώθηκε η διαδικασία μεταφοράς της πράξης στη νέα ΒΑΑ 2021-2027, σύμφωνα με την με αρ. πρωτ. 2411/17-05-2024 (ΑΔΑ: 9Υ8Δ7ΛΚ-ΝΨΙ) απόφαση της Περιφέρειας Κρήτης, π/υ 203.949,00 €, η οποία χρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα «Κρήτη 2021-2027».</p> <p>Το έργο «Διαδραστικό Ηράκλειο, (Ψηφιακές εφαρμογές τουριστικής προβολής της περιοχής ΒΑΑ)» επικεντρώνεται στο ιστορικό κέντρο της πόλης, εντός της περιοχής παρέμβασης του ΒΑΑ, στον τόπο που άκμασαν σχεδόν συνολικά οι 5 + 1 πολιτισμοί και οριοθετείται από τον επιβλητικό οχυρωματικό περίβολο. Με το έργο αυτό, επιδιώκεται η διεύρυνση των υπηρεσιών του Δήμου στους τομείς του ηλεκτρονικού πολιτισμού και τουρισμού.</p> <p>Με νέες ψηφιακές υπηρεσίες στον τουρισμό – πολιτισμό, δημιουργούνται νέα προϊόντα που εμπλουτίζουν, συμπληρώνουν ή και διαφοροποιούν το τουριστικό προϊόν, ενισχύοντας έτσι το τουριστικό ενδιαφέρον στην εντός των ενετικών τειχών πόλη του Ηρακλείου, όπου συγκεντρώνεται σημαντικός αριθμός μνημείων από τη βυζαντινή περίοδο μέχρι και τα νεότερα χρόνια. Επιτυγχάνεται έτσι η ενδυνάμωση της πόλης ως αστικός τουριστικός προορισμός και κατ' επέκταση συνεδριακός – εκθεσιακός και πολιτιστικός – γαστρονομικός, ενώ παράλληλα επιδιώκεται η διάχυση των επισκεπτών της Κνωσού στην παλιά πόλη και στο παράκτιο αστικό μέτωπο.</p> <p>Μέσα από το Έργο «Διαδραστικό Ηράκλειο, (Ψηφιακές εφαρμογές τουριστικής προβολής της περιοχής ΒΑΑ)» θα δημιουργηθεί μία υποδομή επαυξημένης πραγματικότητας (Augmented Reality) που θα προβάλλει και θα ενημερώνει σχετικά με την Π.Π.Β.Α.Α., χωρίς γεωγραφικούς περιορισμούς στοχεύοντας με τον τρόπο αυτό σε παγκόσμια κλίμακα. Οι τεχνολογίες αιχμής που θα χρησιμοποιηθούν για την υλοποίηση του Έργου, θα παρέχουν πρόσβαση σε ψηφιακό περιεχόμενο σχετικό με το Π.Π.Β.Α.Α. με τέσσερις εναλλακτικούς τρόπους: (α) επιτόπου (on-site), κατά τη διάρκεια της περιήγησης Π.Π.Β.Α.Α., (β) απομακρυσμένα (remotely), σε εκδηλώσεις και εκθέσεις, (γ) μέσω του διαδικτύου (via the web), με τη χρήση σταθερών και φορητών συσκευών και (δ) μέσω της υπάρχουσας υποδομής ενημέρωσης και τουριστικής προβολής της Π.Π.Β.Α.Α.</p> <p>Για την ανάδειξη πολιτιστικών διαδρομών και σημείων ενδιαφέροντος της Π.Π.Β.Α.Α. θα γίνει ορισμός σεναρίου και παραγωγή βίντεο υψηλής ευκρίνειας 360o, παραγωγή τρισδιάστατων μοντέλων και εικονικών χαρακτήρων και παραγωγή θεματικών ηχητικών αφηγήσεων, καθώς θα αξιοποιηθούν τεχνικές και συστήματα «αφήγησης» (story telling) για την καινοτόμο/ διαδραστική παρουσίαση εκθεμάτων/ γεγονότων σε χώρους πολιτιστικού και τουριστικού ενδιαφέροντος της Κρήτης (Π.Π.Β.Α.Α.).</p> <p>Τέλος, το σύνολο του ψηφιακού υλικού θα τεκμηριωθεί επιστημονικά με στόχο την εισαγωγή μεταδεδομένων ταυτοποίησης για την εύκολη αναζήτηση, τη διαχείριση και την επαναχρησιμοποίησή του.</p>
Προϋπολογισμός	<p>Συνολικός π/υ: 203.949,00€</p> <p>ΤΜΗΜΑ 1 (Υπόεργο 1): «Άδειες χρήσης λογισμικού, παραγωγή και τεκμηρίωση περιεχομένου, ειδικές κατασκευές» π/υ: 157.480,00€, σύμβαση : 157.480,00 Πληρωμές 0,00 Υπόλοιπο : 157.480,00</p>

	<p>ΤΜΗΜΑ 2 (Υποέργο 2): «Προμήθεια Εξοπλισμός μικτής, επαυξημένης & εικονικής πραγματικότητας» π/υ 46.469,00€ σύμβαση : 46.469,00 Πληρωμές 0,00 Υπόλοιπο : 46.469,00</p> <p>ΤΜΗΜΑ 3 (Υποέργο 2): Έλεγχος ορθότητας ιστορικής πληροφορίας από Αρχαιολόγο» δεν θα υλοποιηθεί ως οικονομικό αντικείμενο αλλά ο έλεγχος θα γίνει από την αρχαιολογία)</p>
Σκοπιμότητα – Αναγκαιότητα / Συμβατότητα ή συνέργεια με ειδικές στρατηγικές / σχέδια και πολιτικές	<p>Με το πέρας της υλοποίησης της πράξης ο Δήμος Ηρακλείου θα έχει στην διάθεση του για άμεση αξιοποίηση και σε πλήρως λειτουργική μορφή μία καινοτόμα υποδομή επαυξημένης πραγματικότητας η οποία ολοκληρώνεται από έξι διακριτές εφαρμογές. Η περεταίρω αξιοποίηση των αποτελεσμάτων του έργου θα γίνει από το προσωπικό του Δήμου το οποίο θα εκπαιδευτεί κατά την διάρκεια του έργου στην χρήση και διαχείριση των συστημάτων αυτών. Η συντήρηση των υπηρεσιών που θα υλοποιηθούν από το Έργο θα είναι υπό την ευθύνη του αναδόχου και για διάστημα τουλάχιστον τριών ετών από το πέρας του Έργου.</p> <p>Η Π.Π.Β.Α.Α. διακρίνεται για τη μεγάλη πυκνότητα μνημείων που «αφηγούνται» μια ιστορία χιλιάδων ετών και αντιπροσωπεύουν πέντε διαφορετικούς πολιτισμούς. Ωστόσο, είναι ελλιπής η ανάδειξη αυτών των μνημείων, καθώς μόνο κατά ένα μέρος έχουν αξιοποιηθεί και είναι γνωστά στους επισκέπτες της πόλης. Αυτό αναμένεται να αλλάξει με τη δρομολογηθείσα αξιοποίηση των ενετικών τειχών και άλλων μνημείων, καθώς και τις υφιστάμενες πολιτιστικές διαδρομές.</p> <p>Εκτός από την Κνωσό και το Αρχαιολογικό Μουσείο, η Π.Π.Β.Α.Α. διαθέτει και άλλα σημαντικά μνημεία ιστορικής αξίας. Ενδεικτικά αναφέρονται ο μνημειακός ενετικός οχυρωματικός περίβολος που περιβάλλει και οριοθετεί αυτό που σήμερα ονομάζεται «παλιά πόλη», οι βενετσιάνικες και οθωμανικές κρήνες της, η κρήνη Μοροζίνη, η κρήνη Βεμπο μαζί με το Σεμπίλι στην πλ. Κορνάρου, η Βασιλική του Αγίου Μάρκου που δεσπόζει στο κέντρο, ο ναός του Αγίου Τίτου, το παράκτιο τείχος και το βενετσιάνικο λιμάνι με το επιβλητικό Φρούριο της Θάλασσας (Rocca a Mare) και τα νεώρια, μνημεία-τοπόσημα της πόλης. Τα ενετικά τείχη, μάλιστα, αποτελούν το «καλύτερα σωζόμενο οχυρωματικό έργο της Ευρώπης» καλύπτοντας μια έκταση 330 στρεμμάτων. Τα εν λόγω έργα θα κάνουν περισσότερο προσβάσιμα τα τείχη και θα επιτρέψουν την ένταξή τους στις διαδρομές των επισκεπτών.</p> <p>Παρατηρείται ωστόσο μια ελλιπής σήμανση διαδρομών και αξιοθέατων που δυσκολεύει την εξερεύνηση της πόλης από τους επισκέπτες. Η ελλιπής ή ανύπαρκτη σήμανση (QR codes, πινακίδες σήμανσης, κ.λπ.) έχει ως αποτέλεσμα ότι πολλοί Ηρακλειώτες δεν γνωρίζουν καλά την πόλη τους, ούτε και τη θεωρούν ελκυστική για τους επισκέπτες. Είναι γεγονός ότι το Ηράκλειο για μια μεγάλη περίοδο είχε την πλάτη του στραμμένη προς τη θάλασσα αντί να την αντικρύζει. Έργα που έχουν ήδη γίνει και αυτά που πρόκειται να γίνουν αποβλέπουν στο να αποκτήσει η πόλη ένα ελκυστικό θαλάσσιο μέτωπο και να συνδεθεί η παραλιακή περιοχή με το ιστορικό κέντρο. Η αυξημένη επισκεψιμότητα στο επιβλητικό Φρούριο της Θάλασσας (Rocca a Mare), αλλά και η καθημερινή παρουσία δεκάδων επισκεπτών στην περιοχή της Ανάπλασης στον «Καράβολα» δείχνει το ενδιαφέρον του κόσμου για μια βόλτα δίπλα στη θάλασσα.</p>
Συμβολή στους στόχους της Στρατηγικής	<p>Αναγνωρίζοντας ο Δήμος Ηρακλείου, τη σημασία του τουριστικού προϊόντος της περιοχής, στο πλαίσιο της στρατηγικής αυτής και αναγνωρίζοντας την αρωγή που μπορούν να προσφέρουν οι νέες τεχνολογίες, το Έργο «Διαδραστικό Ηράκλειο, (Φωφιακές εφαρμογές τουριστικής προβολής της περιοχής ΒΑΑ» αποσκοπεί στην ενίσχυση του Δήμου Ηρακλείου μέσα από την ανάδειξη του πολιτιστικού και τουριστικού προϊόντος της πόλης κάνοντας χρήση τεχνολογιών αιχμής. Συγκεκριμένα, το έργο στοχεύει στη διεύρυνση της παροχής ηλεκτρονικών υπηρεσιών προς τους πολίτες και επισκέπτες του Ηρακλείου, καθιστώντας τις προσβάσιμες από παιδιά, ευπαθείς ομάδες απόμων αλλά και από άτομα που βρίσκονται σε απόσταση.</p> <p>Συγκεκριμένα, το έργο καθιστά εφικτή την ξενάγηση σε φυσικό αλλά και σε εικονικό πολιτιστικό περιβάλλον της Π.Π.Β.Α.Α. της Κρήτης (π.χ. μουσεία, εικονικά μουσεία, αρχαιολογικούς χώρους, φεστιβάλ, εκθέσεις, συλλογές, πολιτιστικά γεγονότα και διαδρομές, καθώς και σε άλλους πόλους και εκδηλώσεις πολιτιστικής δραστηριότητας, χώρους υψηλής επισκεψιμότητας και συγκέντρωσης /μετακίνησης πληθυσμού, κλπ.) με σκοπό την ανάδειξη περιοχών τουριστικού & περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος της Κρήτης (Π.Π.Β.Α.Α.) και την περιήγηση σε αυτές (π.χ. περιοχές φυσικού κάλλους, παραδοσιακοί οικισμοί, γεωμνημεία, γεωπάρκα, ναυάγια, υποθαλάσσια αξιοθέατα, ενυδρεία, κλπ.), ενώ παράλληλα προωθεί ειδικές μορφές τουρισμού (βιωματικός, εκπαιδευτικός, εναλλακτικός, κ.λπ.).</p> <p>Στόχος της πράξης είναι :</p> <ul style="list-style-type: none"> • η αποτελεσματικότερη εξυπηρέτηση του πολίτη από τον δημόσιο τομέα, μέσω της αξιοποίησης ψηφιακών προϊόντων και υπηρεσιών. • η ενδυνάμωση και διαφοροποίηση της τοπικής οικονομίας μέσω της δημιουργίας νέου

	<p>προϊόντος που εμπλουτίσει το τουριστικό προϊόν της Κρήτης (τουρισμός - πολιτισμός).</p> <p>Η παρούσα προτεινόμενη πράξη:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Θα δίνει έμφαση στην ανοικτότητα και διαλειτουργικότητα των εφαρμογών και του περιεχομένου που θα αναπτυχθούν • Θα είναι φιλική προς τον χρήστη και θα διασφαλίζει την χρήση της από της ευάλωτες ομάδες πληθυσμού. • Ευθυγραμμίζεται με την εγκεκριμένη Περιφερειακή Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3Crete). • Συμβάλει στην άρση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων. • Βελτιώνει την ποιότητα ζωής των πολιτών. • Αναδεικνύει τους πολιτιστικούς πόρους της Κρήτης, διασυνδέοντας τους με την τοπική οικονομία. • Εναρμονίζεται με την Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική, καθώς και τις σχετικές κατευθυντήριες αρχές της ΕΕ • Δεν προωθεί την μαζική παραγωγή που να στηρίζεται σε αγορά έτοιμων τεχνολογιών (off-the-shelf technologies). • Συμμορφώνεται με το εθνικό πλαισιο διαλειτουργικότητας <p>Όλα τα ανωτέρω τεκμηριώνονται στην εγκεκριμένη μελέτη της πράξης</p>
Πεδία Παρέμβασης Προγράμματος «Κρήτη»	016 Λύσεις διακυβέρνησης ΤΠΕ, ηλεκτρονικές υπηρεσίες και εφαρμογές
Άλλη πηγή χρηματοδότησης (εκτός Προγράμματος «Κρήτη»)	Δεν αφορά
Ποσοτικοί Δείκτες φυσικού αντικειμένου Δράσης (Δείκτες Εκροών) & Τιμές στόχος 2029	RC014- Δημόσιοι Οργανισμοί που υποστηρίζονται για την ανάπτυξη ψηφιακών υπηρεσιών, προϊόντων και διαδικασιών (τιμή στόχος 1)
Ποσοτικοί Δείκτες αποτελεσμάτων Δράσης (Δείκτες Αποτελεσμάτων) & Τιμές στόχος 2029	RCR11 - Χρήστες νέων και αναβαθμισμένων δημόσιων ψηφιακών υπηρεσιών, προϊόντων και διαδικασιών
Συμπληρωματικότητα με άλλες Παρεμβάσεις / Πράξεις	
Τρόπος Ανάθεσης / Εκτέλεσης (αναφορά στο Θεσμικό πλαίσιο)	Η Πράξη "Διαδραστικό Ηράκλειο", ανατέθηκε με τις διατάξεις - του Ν. 4412/2016 (Α' 147) "Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)", όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα
Τεκμηρίωση της Διασφάλισης Λειτουργίας	Με το πέρας της υλοποίησης της πράξης ο Δήμος Ηρακλείου θα έχει στην διάθεση του για άμεση αξιοποίηση και σε πλήρως λειτουργική μορφή μία καινοτόμα υποδομή επαυξημένης πραγματικότητας η οποία ολοκληρώνεται από έξι διακριτές εφαρμογές. Η περεταίρω αξιοποίηση των αποτελεσμάτων του έργου θα γίνει από το προσωπικό του Δήμου το οποίο θα εκπαιδευτεί κατά την διάρκεια του έργου στην χρήση και διαχείριση των συστημάτων αυτών. Η συντήρηση των υπηρεσιών που θα υλοποιηθούν από το Έργο θα είναι υπό την ευθύνη του αναδόχου και για διάστημα τουλάχιστον τριών ετών από το πέρας του Έργου.
Ωριμότητα υλοποίησης	<p>Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου ☒ NAI ☐ OXI ☐ Δεν απαιτείται ☒</p> <p>Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες ☒ NAI ☒ OXI εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης;</p>
Χρονοπρογραμματισμός Υλοποίησης	<p>Υποέργο 1: «Άδειες χρήσης λογισμικού, παραγωγή και τεκμηρίωση περιεχομένου, ειδικές κατασκευές» έχει υπογραφεί η αρ.πρ. 71242/27-07-2023 (22SYMV011011102 2022-07-07) Σύμβαση με χρονοδιάγραμμα υλοποίησης ως τις 26/09/2024</p> <p>Υποέργο 2: «Προμήθεια Εξοπλισμός μικτής, επαυξημένης & εικονικής πραγματικότητας», έχει υπογραφεί η αρ.πρ. 71160/27-07-2023 (22SYMV011011227 2022-07-</p>

	07) σύμβαση με χρονοδιάγραμμα υλοποίησης ως τις 26/01/2024.
Προαπαιτούμενα - Περιορισμοί	Δεν αφορά
ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ/ΕΡΓΟΥ	1.1.2. Ψηφιακές εφαρμογές ανάδειξης του γαστρονομικού πλούτου του Ηρακλείου
Δικαιούχος	ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Κύριος Πράξης (Εργου)	ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Φορέας Λειτουργίας και Συντήρησης	ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Περιγραφή Πράξης	<p>Η πρόταση αφορά:</p> <p>Α) Στη δημιουργία μίας ψηφιακής χάρτας – αποθετηρίου γαστρονομίας του Ηρακλείου με έμφαση στα προϊόντα η οποία θα έχει σαν βασικό στόχο την ανάδειξη των τοπικών ιδιαιτεροτήτων αλλά και της αξίας του λαδιού, του κρασιού, του τυριού, και των άλλων τοπικών προϊόντων που αναδεικνύουν τη γαστρονομική φυσιογνωμία του Ηρακλείου.</p> <p>Β) Επιπλέον θα υλοποιηθούν μία σειρά ψηφιακών δράσεων προβολής του γαστρονομικού πλούτου του Ηρακλείου οι οποίες θα περιλαμβάνουν την καταγραφή και ψηφιακή αποτύπωση και προβολή ηθών και εθίμων που σχετίζονται με τη παραγωγή και εμπορία των προϊόντων και θα υλοποιηθούν ψηφιακές εφαρμογές για την προβολή των προϊόντων.</p> <p>Γ) Τέλος, θα υλοποιηθεί ψηφιακή εφαρμογή εικονικής πραγματικότητας αποτύπωσης των εμπορικών δρόμων των προϊόντων από την αρχαιότητα μέχρι και σήμερα οι οποίου χρησιμοποιήθηκαν και χρησιμοποιούνται για την εμπορία αυτών των προϊόντων. Επιπλέον θα αναδειχθεί η πολιτιστική και ιστορική διάσταση αυτών των εμπορικών δρόμων και καθώς και οι ευρύτερες επιπτώσεις που είχαν στην οικονομία του Ηρακλείου.</p> <p>Το υπόεργο διακρίνεται στα παρακάτω παραδοτέα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Παραδοτέο 1: Συλλογή – Τεκμηρίωση υλικού για τα προϊόντα – Συγγραφή κειμένων • Παραδοτέο 2: Ψηφιοποίηση – Ψηφιακή επεξεργασία υλικού (φωτογραφίες προϊόντων) • Παραδοτέο 3: Δημιουργία 6 story telling βίντεο προϊόντων. • Παραδοτέο 4: Ανάπτυξη ψηφιακού αποθετηρίου γαστρονομίας • Παραδοτέο 5: Ανάπτυξη δικτυακής ψηφιακής χάρτας προϊόντων. • Παραδοτέο 6: Ψηφιακή αποτύπωση και καταγραφή ηθών και εθίμων που σχετίζονται με τη παραγωγή και εμπορία των προϊόντων που θα επιλεγούν. • Παραδοτέο 7: Αρχαιότητα και προϊόντα - Ψηφιακή περιήγηση με τεχνολογίες εικονικής πραγματικότητας (VR) για τη σύνδεση των προϊόντων με την αρχαιότητα. • Παραδοτέο 8: Ψηφιακές τουριστικές διαδρομές γαστρονομίας του Ηρακλείου - App με augmented reality. • Παραδοτέο 9: Μεταφράσεις σε Αγγλικά – Γαλλικά. • Παραδοτέο 10: Εκπαίδευση - Πιλοτική λειτουργία. • Παραδοτέο 11: Δράσεις δημοσιότητας,
Προϋπολογισμός	213.000,00 € Αφορά ένα υποέργο όπως το έργο.
Σκοπιμότητα – Αναγκαιότητα / Συμβατότητα ή συνέργεια με ειδικές στρατηγικές / σχέδια και πολιτικές	Στόχοι της πρότασης είναι: <ul style="list-style-type: none"> • Η διασύνδεση της πρωτογενούς παραγωγής με τον τουρισμό και η δημιουργία συνεργειών μεταξύ του τουρισμού και της αγροδιατροφής. • Η διασύνδεση του πολιτισμού και της ιστορίας του Ηρακλείου με τα τοπικά προϊόντα με έμφαση στα εμβληματικά προϊόντα.
Συμβολή στους στόχους της Στρατηγικής	Η συγκεκριμένη δράση συμβάλλει στους στόχους της Στρατηγικής αφού επιτυγχάνει την παροχή ψηφιακών υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας σε τομείς προτεραιότητας όπως ο τουρισμός – πολιτισμός (e-tourism/e-culture).

Πεδία Παρέμβασης Προγράμματος «Κρήτη»	016 - Λύσεις ΤΠΕ, ηλεκτρονικές υπηρεσίες και εφαρμογές για κυβερνήσεις
Άλλη πηγή χρηματοδότησης (εκτός Προγράμματος «Κρήτη»)	Δεν υπάρχει
Ποσοτικοί Δείκτες φυσικού αντικειμένου Δράσης (Δείκτες Εκροών) & Τιμές στόχος 2029	RC014- Δημόσιοι Οργανισμοί που υποστηρίζονται για την ανάπτυξη ψηφιακών υπηρεσιών, προϊόντων και διαδικασιών (τιμή στόχος 1)
Ποσοτικοί Δείκτες αποτελεσμάτων Δράσης (Δείκτες Αποτελεσμάτων) & Τιμές στόχος 2029	RCR11 - Χρήστες νέων και αναβαθμισμένων δημόσιων ψηφιακών υπηρεσιών, προϊόντων και διαδικασιών
Συμπληρωματικότητα με άλλες Παρεμβάσεις / Πράξεις	Είναι συμπληρωματική με άλλες πράξεις ενταγμένες στο ΕΠ 2014 – 2020 που υλοποιεί ο Δήμος Ηρακλείου στους τομείς του ψηφιακού Πολιτισμού – Τουρισμού
Τρόπος Ανάθεσης / Εκτέλεσης (αναφορά στο Θεσμικό πλαίσιο)	Θα υλοποιηθεί με το νόμο 4412/2016 με ανοιχτό διαγωνισμό άνω των ορίων μέσω ΕΣΗΔΗΣ
Τεκμηρίωση της Διασφάλισης Λειτουργίας	Η λειτουργία του έργου διασφαλίζεται καθότι μετά το πέρας ολοκλήρωσης του θα φιλοξενηθεί και θα συντηρείται στις ψηφιακές υποδομές του δήμου Ηρακλείου.
Ωριμότητα υλοποίησης	Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐ Δεν απαιτείται ☒
	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης; ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐
Χρονοπρογραμματισμός Υλοποίησης	Έναρξη 20 Ιουνίου 2024, Περιάσωση 20 Ιουνίου 2025 (12 μήνες από την υπογραφή της σύμβασης)
Προαπαιτούμενα - Περιορισμοί	Δεν υπάρχουν

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ/ΕΡΓΟΥ	1.1.3. Ψηφιοποίηση και προβολή των Αρχείων Βικελαίας Βιβλιοθήκης και των μικροφίλμ του Βενετσιάνικου Αρχείου
Δικαιούχος	ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Κύριος Πράξης (Εργού)	ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Φορέας Λειτουργίας και Συντήρησης	ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Περιγραφή Πράξης	<p>Η πρόταση για την ψηφιοποίηση των Αρχείων της Βικελαίας Βιβλιοθήκης περιλαμβάνει:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ψηφιοποίηση ανάδειξη και προβολή του αρχείου του Στέργιου Σπανάκη, • Ψηφιοποίηση και ανάδειξη του αρχείου Ελευθέριου Πλατάκη, • Υπηρεσίες ψηφιακής αναβαθμίσης του Δανειστικού Τμήματος της Βικελαίας Βιβλιοθήκης. <p>Το Βενετσιάνικο αρχείο αποτελείται από τα 252 microfilms του αρχείου του Δούκα της Κρήτης (Duca di Candia), με 141.000 λήψεις και τα 618 microfilms του αρχείου των Συμβολαιογράφων της Κρήτης (Notai di Candia), με 346.000 λήψεις, καθώς και από τα 16 microfilms των μητρώων των Καθολικών γάμων, με 8.900 λήψεις, συνολικά μισό εκατομμύριο περίπου λήψεις (500.000 σελίδες).</p> <p>Ήδη με πόρους του δήμου προχώρησε η ψηφιοποίηση του αρχείου.</p>

	<p>Η πρόταση αφορά στην παροχή υπηρεσιών επιστημονικής τεκμηρίωσης του αρχείου, στην εισαγωγή των ψηφιακών αρχείων στο αποθετήριο της Βικελαίας Βιβλιοθήκης ώστε να προβάλλεται αυτόνομα στο ευρύ κοινό και τέλος στη δημιουργία ενός διαδραστικού χρονολογίου ιστορίας του Ηρακλείου μέσα από τις πολύτιμες πληροφορίες του αρχείου.</p> <p>Τα παραδοτέα της πράξης σχετικά με την ψηφιοποίηση των Αρχείων της Βικελαίας Βιβλιοθήκης περιλαμβάνουν:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Π1: Επιστημονική τεκμηρίωση αρχειακού υλικού. – Π2: Ψηφιοποίηση και ψηφιακή επεξεργασία αρχείων Ελευθερίου Πλατάκη και Στέργιου Σπανάκη. – Π3: Εισαγωγή δεδομένων στο ψηφιακό αποθετήριο της Βικελαίας βιβλιοθήκης. – Π4: Ανάπτυξη εκπαιδευτικής εφαρμογής ανάδειξης των αρχείων. – Π5: Προμήθεια και αναβάθμιση ηλεκτρονικού συστήματος για την βελτίωση των υπηρεσιών του δανειστικού τμήματος της βιβλιοθήκης. – Π6: Πιλοτική λειτουργία εφαρμογών. <p>Τα παραδοτέα της πράξης σχετικά με τα μικροφίλμ του Βενετσιάνικου Αρχείου περιλαμβάνουν:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Π1: Επιστημονική τεκμηρίωση υλικού – Π2: Εισαγωγή δεδομένων στο ψηφιακό αποθετήριο της Βικελαίας βιβλιοθήκης – Π3: Ανάπτυξη Ψηφιακού Διαδραστικού Χρονολογίου
Προϋπολογισμός	<p>237.000,00 €</p> <p>Αφορά ένα υποέργο όπως το έργο.</p>
Σκοπιμότητα – Αναγκαιότητα / Συμβατότητα ή συνέργεια με ειδικές στρατηγικές / σχέδια και πολιτικές	<p>Ειδικότερα, το προτεινόμενο έργο για την ψηφιοποίηση των Αρχείων της Βικελαίας Βιβλιοθήκης αποσκοπεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Στην ολοκληρωμένη διαχείριση των αρχείων που διαθέτει η ΒΔΒ, θα έχει σαν αποτέλεσμα την εντονότερη παρουσία της στην περιοχή των Γραμμάτων και των Τεχνών και κυρίως στην Πανεπιστημιακή Κοινότητα τοπικά και διεθνώς. – Στη δυνατότητα παραγωγής περισσοτέρων εκδόσεων (ηλεκτρονικής και έντυπης μορφής) όπως επίσης και στην αποτελεσματικότερη βοήθεια προς τους ερευνητές που ασχολούνται με αυτό το αρχειακό υλικό. – Στη διαφύλαξη του πολιτιστικού αποθέματος από την καταστροφή, κυρίως λόγω φθοράς από τη χρήση. Το μέγεθος του αρχειακού υλικού - που είναι πολύ μεγάλο - και η παλαιότητά του, το καθιστούν λίγα ευπαθέτες. – Στην ικανοποίηση μιας βασικής ανάγκης των χρηστών του Αρχείου που είναι: η οικονομία χρόνου, η συλλογή και η επεξεργασία της πληροφορίας. – Στην διατήρηση και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς, την εμβάθυνση σε θέματα εκπαίδευσης, την ενεργοποίηση των ανθρώπων και κυρίως των νέων προς τον πολιτισμό και την καλλιέργεια των σχέσεων συνεργασίας. <p>Ταυτόχρονα, το προτεινόμενο έργο σχετικά με τα μικροφίλμ του Βενετσιάνικου Αρχείου αποσκοπεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Στην ολοκληρωμένη διαχείριση του Βενετσιάνικου Αρχείου που διαθέτει η ΒΔΒ, θα έχει σαν αποτέλεσμα την εντονότερη παρουσία της στην περιοχή των Γραμμάτων και των Τεχνών και κυρίως στην Πανεπιστημιακή Κοινότητα τοπικά και διεθνώς. – Στη δυνατότητα παραγωγής περισσοτέρων εκδόσεων (ηλεκτρονικής και έντυπης μορφής) όπως επίσης και στην αποτελεσματικότερη βοήθεια προς τους ερευνητές που ασχολούνται με αυτό το αρχειακό υλικό. – Στη διαφύλαξη του πολιτιστικού αποθέματος από την καταστροφή, κυρίως λόγω φθοράς από τη χρήση. Το μέγεθος του αρχειακού υλικού - που είναι πολύ μεγάλο - και η παλαιότητά του, το καθιστούν λίγα ευπαθέτες. – Στην ικανοποίηση μιας βασικής ανάγκης των χρηστών του Αρχείου που είναι: η οικονομία χρόνου, η συλλογή και η επεξεργασία της πληροφορίας. – Στην διατήρηση και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς, την εμβάθυνση σε θέματα εκπαίδευσης, την ενεργοποίηση των ανθρώπων και κυρίως των νέων προς τον πολιτισμό και την καλλιέργεια των σχέσεων συνεργασίας. <p>Με την ολοκλήρωση του έργου αναμένεται:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Έμμεσο όφελος θα έχει η ΒΔΒ από την αύξηση διεθνών σχέσεων και συνεργασιών. – Η πρόσβαση στο περιεχόμενο από άτομα με ειδικές ανάγκες.

	<p>— Βελτίωση των δεξιοτήτων των χρηστών στις νέες τεχνολογίες και κατάρτιση νέων εργαζομένων στη διαδικασία ψηφιοποίησης τεκμηρίων. Η εμπειρία που θα αποκτηθεί κατά την διάρκεια των διαφόρων φάσεων υλοποίησης του έργου, θα είναι πολύτιμη για τους ανθρώπους του φορέα και θα τους δώσει την δυνατότητα να αναπτύξουν τις γνώσεις και τις ικανότητές τους, που αφορούν στην διαχείριση των Αρχείων ακόμα περισσότερο.</p>
Συμβολή στους στόχους της Στρατηγικής	Η συγκεκριμένη δράση συμβάλλει στους στόχους της Στρατηγικής αφού επιτυγχάνει την παροχή ψηφιακών υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας σε τομείς προτεραιότητας όπως ο τουρισμός – πολιτισμός (e-tourism/e-culture).
Πεδία Παρέμβασης Προγράμματος «Κρήτη»	016 - Λύσεις ΤΠΕ, ηλεκτρονικές υπηρεσίες και εφαρμογές για κυβερνήσεις
Άλλη πηγή χρηματοδότησης (εκτός Προγράμματος «Κρήτη»)	Η ψηφιοποίηση του αρχείου των μικροφύλμ oλοκληρώθηκε με ίδιους πόρους του Δήμου.
Ποσοτικοί Δείκτες φυσικού αντικειμένου Δράσης (Δείκτες Εκροών) & Τιμές στόχος 2029	RC014- Δημόσιοι Οργανισμοί που υποστηρίζονται για την ανάπτυξη ψηφιακών υπηρεσιών, προϊόντων και διαδικασιών (τιμή στόχος 1)
Ποσοτικοί Δείκτες αποτελεσμάτων Δράσης (Δείκτες Αποτελεσμάτων) & Τιμές στόχος 2029	RCR11 - Χρήστες νέων και αναβαθμισμένων δημόσιων ψηφιακών υπηρεσιών, προϊόντων και διαδικασιών.
Συμπληρωματικότητα με άλλες Παρεμβάσεις / Πράξεις	Είναι συμπληρωματική με άλλες πράξεις ενταγμένες στο ΕΠ 2014 – 2020 που υλοποιεί ο Δήμος Ηρακλείου στους τομείς του ψηφιακού Πολιτισμού – Τουρισμού.
Τρόπος Ανάθεσης / Εκτέλεσης (αναφορά στο Θεσμικό πλαίσιο)	Θα υλοποιηθεί με το νόμο 4412/2016 με ανοιχτό διαγωνισμό κάτω των ορίων μέσω ΕΣΗΔΗΣ.
Τεκμηρίωση της Διασφάλισης Λειτουργίας	Η λειτουργία του έργου διασφαλίζεται καθότι μετά το πέρας ολοκλήρωσης του θα φιλοξενηθεί και θα συντηρείται στις ψηφιακές υποδομές του δήμου Ηρακλείου.
Ωριμότητα υλοποίησης	Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου ☒ NAI ☐ OXI ☐ Δεν απαιτείται ☒
	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες ☒ NAI ☒ OXI ☐ εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης;
Χρονοπρογραμματισμός Υλοποίησης	Ναι υπάρχει έτοιμη αναλυτική μελέτη και Π/Υ Δημοπράτησης. Δεν απαιτούνται άλλες εγκρίσεις ή αδειοδοτήσεις λόγω της φύσης του έργου (υπηρεσίες ΤΠΕ).
Προαπαιτούμενα - Περιορισμοί	Έναρξη 20 Ιουνίου 2024, Περαιώση για την ψηφιοποίηση των Αρχείων της Βικελαίας Βιβλιοθήκης 10 Ιουνίου 2026 (18 μήνες από την υπογραφή της σύμβασης) και 20 Ιουνίου 2025 (8 μήνες από την υπογραφή της σύμβασης) για τα μικροφύλμ του Βενετσιάνικου Αρχείου

4.1.2. ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΑΣ 2: Συνοχή στην πόλη

Ειδικός Στόχος ΕΣ 4: βελτίωση και ανάδειξη των χαρακτηριστικών του αστικού περιβάλλοντος

Παρέμβαση/ Δράση 4.1 Βελτίωση ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια κτίρια.

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ/ΕΡΓΟΥ	4.1.1. Ενεργειακή αναβάθμιση σχολικών κτιρίων Δήμου Ηρακλείου
Δικαιούχος	ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Κύριος Πράξης (Έργου)	ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Φορέας Λειτουργίας και Συντήρησης	ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Περιγραφή Πράξης	<p>Το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα της πράξης αφορά στην μείωση της κατανάλωσης ενέργειας των παρακάτω σχολικών κτηρίων και στην παράλληλη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα μέσω της βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ΑΠΕ στις κτηριακές υποδομές, μέσω της υιοθέτησης ενεργειακά αποδοτικών συστημάτων κλιματισμού, φωτισμού καθώς και μέσω επεμβάσεων στο κέλυφος των κτηρίων.</p> <p>Η υλοποίηση της εν λόγω δράσης θα αποδείξει την βιωσιμότητα αλλά και τη χρησιμότητά τους τόσο στη μείωση της κατανάλωσης της ενέργειας αλλά και στην ελάττωση του κόστους της ενέργειας για τους χρήστες των κτηρίων. Θα παρουσιάσει έμπρακτα οφέλη, τόσο σε επίπεδο περιβαλλοντικό αλλά και οικονομικό δεδομένου ότι θα οδηγήσει σε μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης.</p> <p>Το έργο αφορά σε εργασίες ενεργειακής αναβάθμισης των εξής σχολείων:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Το 1ο Γυμνάσιο (ΚΑΠΕΤΑΝΑΚΕΙΟ) = 1563,72 M2 2. Το 48o Δ.Σ., Αγία Αικατερίνη = 1764,59 M2 3. Το 8o Δ.Σ. (εντός τειχών) = 984,25 M2 <p>Το προτεινόμενο έργο συμβάλλει καθοριστικά:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Στη βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας των κτηρίων – Στη σημαντική εξοικονόμηση πόρων σε ετήσια βάση, μέσω της μείωσης του ενεργειακού κόστους. – Στην προστασία του περιβάλλοντος – Στην ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης – Στη δημιουργία καταλλήλων συνθηκών άνεσης για τους χρήστες των κτηρίων. <p>Για την άρτια υλοποίηση της πράξης, προτείνεται η εκπόνηση ενός ενιαίου τεχνικού έργου, με εφαρμοζόμενη διαδικασία τον Ανοικτό Διαγωνισμό, π/υ κάτω των ορίων, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.4412/2016, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει και που θα περιλαμβάνει τις απαραίτητες εργασίες για την Ενεργειακή Αναβάθμιση των ως άνω σχολείων.</p>
Προϋπολογισμός	1.250.000,00 €
Σκοπιμότητα – Αναγκαιότητα / Συμβατότητα ή συνέργεια με ειδικές στρατηγικές / σχέδια και πολιτικές	<p>Οι παρεμβάσεις που προτείνονται στο πλαίσιο της πράξης ανταποκρίνονται στην αναμφισβήτητη και επιτακτική αναγκαιότητα ενεργειακής αναβάθμισης των σχολικών κτηρίων του Δήμου Ηρακλείου, που σήμερα καταναλώνουν πολύ μεγάλες ποσότητες ενέργειας για την απαραίτητη θέρμανση και ψύξη τους για τη δημιουργία καταλληλων συνθηκών εργασίας, εκδηλώσεων και λοιπόν δραστηριοτήτων που λαμβάνουν χώρα σε αυτά. Με την ολοκλήρωση της πράξης θα έχει επιτευχθεί σημαντική βελτίωση των συνθηκών άνεσης, ασφάλειας και υγιεινής για εργασία και παραμονή στα κτίρια, με ταυτόχρονη διασφάλιση της ορθολογικής χρήσης και της εξοικονόμησης ενέργειας, καθώς θα περιοριστούν οι θερμικές απώλειες και θα μεγιστοποιηθούν τα θερμικά κέρδη τους.</p> <p>Η πράξη συμβαδίζει με τη στρατηγική του Δήμου Ηρακλείου, όπως αυτή έχει αποτυπωθεί με το Σύμφωνο των Δημάρχων για το Κλίμα και την Ενέργεια, το οποίο υπογράφθηκε το 2019. Με την υπογραφή, ο Δήμος Ηρακλείου εγκαθιδρύει στενή συνεργασία με το ενεργειακό cluster Κρήτης προκειμένου να προωθήσει δράσεις και μέτρα για την βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας της πόλης, την αύξηση της χρήση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και την μείωση των εκπομπών CO2 (και ενδεχομένως άλλων αερίων του</p>

	θερμοκηπίου) κατά τουλάχιστον 40% μέχρι το 2030.
	Με το αναθεωρημένο Σχέδιο Αειφόρου Ενέργειας, που έχει εκπονήσει ο Δήμος και σε συνεργασία με το ενεργειακό cluster, ο Δήμος έχει πλέον αποκτήσει μια ολοκληρωμένη ενεργειακή πολιτική, η οποία ανταποκρίνεται στις ανάγκες της εποχής για έναν σύγχρονο, ανθεκτικό και περιβαλλοντικά φιλικό Δήμο.
Συμβολή στους στόχους της Στρατηγικής	Συμβάλει στη βελτίωση και ανάδειξη των χαρακτηριστικών του αστικού περιβάλλοντος και ταυτόχρονα στην αναβάθμιση – συμπλήρωση κοινωνικών υποδομών.
Πεδία Παρέμβασης Προγράμματος «Κρήτη»	045: Ανακαίνιση για ενεργειακή απόδοση ή μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια υποδομή, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα σε συμμόρφωση προς τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης
Άλλη πηγή χρηματοδότησης (εκτός Προγράμματος «Κρήτη»)	
Ποσοτικοί Δείκτες φυσικού αντικειμένου Δράσης (Δείκτες Εκροών) & Τιμές στόχος 2029	RCO19 - Δημόσια κτίρια με βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση (τετραγωνικά μέτρα) = 4.312,56 τ.μ.
Ποσοτικοί Δείκτες αποτελεσμάτων Δράσης (Δείκτες Αποτελεσμάτων) & Τιμές στόχος 2029	RCR29 - Εκτιμώμενες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου (τόνοι ισοδύναμου CO2/έτος)
Συμπληρωματικότητα με άλλες Παρεμβάσεις / Πράξεις	
Τρόπος Ανάθεσης / Εκτέλεσης (αναφορά στο Θεσμικό πλαίσιο)	Η πράξη θα πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο ενός κύριου τεχνικού υποέργου, με τίτλο «Ενεργειακή Αναβάθμιση Σχολικών Κτηρίων». Αφορά σε έργο και θα εκτελεστεί από το Δήμο Ηρακλείου, με εξωτερικό ανάδοχο (εργοληπτική επιχείρηση), μετά από δημόσιο ηλεκτρονικό διαγωνισμό, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, με ανοικτή διαδικασία, και την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής (χαμηλότερη τιμή) σύμφωνα με το άρθρο 95 παρ. 2α τουν.4412/2016 με επιμέρους ποσοστά έκπτωσης για κάθε ομάδα τιμών ομοειδών εργασιών του τιμολογίου και του προϋπολογισμού, εκφραζόμενα σε ακέραιες μονάδες επί τοις εκατό (%).
Τεκμηρίωση της Διασφάλισης Λειτουργίας	Η λειτουργικότητα και βιωσιμότητα της πράξης διασφαλίζεται τόσο μέσα από το προτεινόμενο Σχέδιο Συντήρησης της Τεχνικής Υπηρεσίας, που αφορά σε χρονικό ορίζοντα δεκαετίας, όσο και μέσω της διαβεβαίωσης του Δημάρχου περί ανάληψης υποχρέωσης συντήρησης και εύρυθμης λειτουργίας του έργου. Ειδικότερα μετά την ολοκλήρωση της υλοποίησης των παρεμβάσεων, θα τηρείται πλήρης φάκελος των υλικών που χρησιμοποιήθηκαν για τις επιμέρους εργολαβίες, με τα πιστοποιητικά και τις εγγυήσεις από τους προμηθευτές, για τη διευκόλυνση συντήρησης του έργου από την πλευρά του Φορέα Λειτουργίας. Συνεπώς, η προτεινόμενη πράξη θα είναι άμεσα αξιοποιήσιμη, λειτουργική και ολοκληρωμένη για το σύνολο των κατηγοριών ενεργειών που συνθέτουν το συνολικό προϋπολογισμό της.
Ωριμότητα υλοποίησης	Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου ☒ ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐ Δεν απαιτείται ☐
	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες ☒ ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης;
Χρονοπρογραμματισμός Υλοποίησης	18 μήνες

Προπατούμενα - Περιορισμοί	
-----------------------------------	--

Παρέμβαση/ Δράση 4.2 Μείωση κατανάλωσης ενέργειας στο δημόσιο κοινόχρηστο χώρο.

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ/ΕΡΓΟΥ	4.2.1 Διαμόρφωση - Αποκατάσταση Διαδρομής του Ισόπεδου Τμήματος της Ενετικής Οχύρωσης Ηρακλείου
Δικαιούχος	1. ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ (υποέργο 1 & 2) 2. ΥΠΠΟΑ - ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ (υποέργο 3)
Κύριος Πράξης (Έργου)	ΥΠΠΟΑ
Φορέας Λειτουργίας και Συντήρησης	ΥΠΠΟΑ - ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Περιγραφή Πράξης	<p>Η πράξη αφορά σε έργο phasing. Η ένταξη της έγινε σύμφωνα με την υπ' αρ. πρωτ. 1311/19-3-2020 (ΑΔΑ: ΨΨΠΧ7ΛΚ-ΟΕ0) Απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης, συνολικού π/υ 4.173.905,60 €. Για την υλοποίηση της έχει υπογραφεί το από 31-05-2022 Μνημόνιο Συντήρησης – Καλής Λειτουργίας του έργου, μεταξύ του ΥΠΠΟΑ και του Δήμου Ηρακλείου. Ολοκληρώθηκε η διαδικασία ένταξης τημηματοποιημένης πράξης, σύμφωνα με την με αρ. πρωτ. 3005/12-06-2024 (ΑΔΑ: 6ΛΛ47ΛΚ-ΠΧΥ) απόφαση της Περιφέρειας Κρήτης, π/υ 2.316.693,63 €, η οποία χρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα «Κρήτη 2021-2027».</p> <p>Αντικείμενο της πράξης είναι η δημιουργία μίας γραμμικής πορείας στο ισόπεδο τμήμα των Ενετικών Τειχών της πόλης του Ηρακλείου. Η περιοχή παρέμβασης ξεκινάει από τον προμαχώνα του Αγ. Ανδρέα έως τον προμαχώνα Βιτούρι. Η διαδρομή των τειχών θα λειτουργήσει σαν ένας γραμμικός συμβολικός κήπος. Ο κήπος αυτός θα αρθρώνεται κατά μήκος της γραμμικής ανάπτυξης των τειχών και θα διασχίζεται από μια σαφώς οργανωμένη πεζοπορική και ποδηλατική διαδρομή. Κατά μήκος της διαδρομής σε κομβικά σημεία του τείχους, ήπιες παρεμβάσεις και διαμορφώσεις θα συγκροτούν θεματικές στάσεις πλατώματα. Η κάθε ενότητα – στάση θα σχετίζεται χωρικά με τον κάθε ένα προμαχώνα των ενετικών τειχών. Το έργο θα υλοποιηθεί μέσω τριών υποέργων:</p> <p>Υποέργο 1: Διαμόρφωση - Αποκατάσταση Διαδρομής του Ισόπεδου Τμήματος της Ενετικής Οχύρωσης Ηρακλείου, που αφορά σε οικοδομικές, ηλεκτρομηχανολογικές και εργασίες πρασίνου, π/υ ένταξης 3.856.000,00 €. Το υποέργο έχει συμβασιοποιηθεί, σύμφωνα με την από 24-06-2022 (ΑΔΑΜ: 22SYMV010805659) σύμβαση, συνολικού π/υ 2.345.873,16 € και ολοκληρώνεται εντός του 2024. Προϋπολογισμός υποέργου 1 phasing (2.041.617,16 €)</p> <p>Υποέργο 2: Ανάπτυξη Ολοκληρωμένου Συστήματος Σήμανσης – Προβολής του Ισόπεδου Τμήματος της Ενετικής Οχύρωσης της Πόλης του Ηρακλείου, που αφορά σε σημάνσεις και ψηφιακές εφαρμογές με σκοπό την αύξηση της επισκεψιμότητας του ισόπεδου τμήματος, π/υ 265.905,60. Το υποέργο έχει δημοπρατηθεί, σύμφωνα με την από 14-11-2022 (ΑΔΑΜ: 22PROC011631027) διακήρυξη και αναμένεται η υπογραφή της σύμβασης εντός του 2024.</p> <p>Υποέργο 3: Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες, στο πλαίσιο του έργου: Διαμόρφωση - Αποκατάσταση Διαδρομής του Ισόπεδου Τμήματος της Ενετικής Οχύρωσης Ηρακλείου. Για το υποέργο έχει γίνει ο ορισμός της επιβλέπουσας, σύμφωνα με την υπ' αρ. πρωτ. οικ 417080/01-09-2022 (ΑΔΑ: RXHP4653Π4-ΦΦΛ) Απόφαση του ΥΠΠΟΑ.</p>
Προϋπολογισμός	Συνολικός π/υ: 2.316.693,63 € (phasing) <p>Υποέργο 1: Διαμόρφωση - Αποκατάσταση Διαδρομής του Ισόπεδου Τμήματος της Ενετικής Οχύρωσης Ηρακλείου, π/υ 2.041.617,16 €</p> <p>Υποέργο 2: Ανάπτυξη Ολοκληρωμένου Συστήματος Σήμανσης – Προβολής του Ισόπεδου Τμήματος της Ενετικής Οχύρωσης, π/υ 265.905,60 €</p> <p>Υποέργο 3: Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες, στο πλαίσιο του έργου: Διαμόρφωση - Αποκατάσταση Διαδρομής του Ισόπεδου Τμήματος της Ενετικής Οχύρωσης Ηρακλείου, π/υ 9.170,87 €</p>
Σκοπιμότητα – Αναγκαιότητα / Συμβατότητα ή συνέργεια με ειδικές στρατηγικές / σχέδια και πολιτικές	Η παρούσα πράξη έρχεται να ικανοποιήσει τους όρους της απόφασης του ΥΠΠΟΑ, όπως διατυπώνονται στην υπ' αριθ. πρωτ. ΥΠΠΟΑ/ ΓΔΑΠΚ/ΔΒΜΑ/ ΤΒΜΑΧΜΑΕ/ 253933/ 152119/ 5560/ 1840/ 29-7-2016, οι οποίοι αποτελούν και στόχους του στρατηγικού σχεδιασμού του δήμου. Το περιβαλλοντικό ζήτημα και η δυνατότητα μετασχηματισμού του δακτυλίου των τειχών σε ένα ομογενές και συνεχές σύστημα ελεύθερων χώρων και πράσινου για τους πεζούς και τους ποδηλάτες είναι οι κύριοι στόχοι του στρατηγικού σχεδίου απόδοσης των τειχών στους κατοίκους και τους επισκέπτες της πόλης.
	Πρόκειται για μια στρατηγική αστικής ανάπλασης και μια εξαιρετική ευκαιρία για να

	<p>δημιουργηθεί ένα σύστημα πράσινου και δημόσιων – κοινόχρηστων εγκαταστάσεων με τη δημιουργία ενός γραμμικού πάρκου κατά μήκος των τειχών.</p> <p>Το πάρκο αυτό θα μπορεί να ενσωματώσει και τις λειτουργίες του συνόλου των λεωφόρων που αναπτύσσονται κατά μήκος των τειχών (εσωτερικά και εξωτερικά) αποδίνοντας μια λειτουργική συνέχεια και συνοχή στο σύστημα των δημόσιων – κοινόχρηστων χώρων της πόλης.</p> <p>Παράλληλα και συμπληρωματικά θα συμβάλει στην αναγνώριση του ρόλου του δημόσιου χώρου και της σημασίας των διαδικασιών αστικής ανάπλασης εννοούμενη σαν αποτέλεσμα συλλογικής δράσης των τοπικών φορέων και του συνόλου της κοινωνίας.</p>
Συμβολή στους στόχους της Στρατηγικής	<p>Το έργο βρίσκεται σε απόλυτη συνάφεια με τον Ειδικό Στόχο 4: Βελτίωση και ανάδειξη των χαρακτηριστικών του αστικού περιβάλλοντος, καθώς τα ενετικά τείχη του Ηρακλείου καταλαμβάνουν μια περιοχή που προσφέρεται για μια ενιαία και ολοκληρωμένη ανάπλαση μεγάλης σημασίας για την πόλη.</p> <p>Τα τείχη θα μπορεί να συγκροτούν ένα «ανοικτό σχολείο», ένα εκπαιδευτικό χώρο – εργαλείο, μόνιμα διασυνδεδέμενό και με τα σχολεία της πόλης στα πλαίσια ενός συνεχώς ανανεωνόμενου προγράμματος δράσεων μάθησης.</p> <p>Οι χώροι της διαδρομής θα μετατρέπονται σε συνέχεια των σχολικών αιθουσών και θα ανανεώνουν την ίδια την σχέση των μαθητών όλων των βαθμίδων με την διαδικασία της διδασκαλίας. Έτσι η διδασκαλία θα επαναπροσεγγίζει την σχέση του δασκάλου με το μαθητή στα πρότυπα της πρωτογενούς έννοιας της διδασκαλίας στη φύση.</p> <p>Για το κάθε ένα από τα στοιχεία της διαδρομής θα μπορεί να δημιουργείται και ένα θεματικό εικαστικό πάρκο το οποίο θα «κτίζεται» μέσα στο χρόνο από παρεμβάσεις που θα εμπλουτίζονται, μέσα από σχετικές πρωτοβουλίες του δήμου, των ανθρώπων και των φορέων της πόλης.</p> <p>Το γεγονός του συνεχούς εμπλουτισμού των θεματικών στάσεων με νέα εικαστικά στοιχεία και γεγονότα (μόνιμα η περιοδικά), θα δημιουργήσει και ένα συνεχές ενδιαφέρον στους επισκέπτες της διαδρομής.</p> <p>Μέσα από αυτή την δημιουργική διαδικασία η διαδρομή των τειχών θα αποκτήσει το χαρακτήρα ενός «ανοικτού μουσείου» στο οποίο θα συνυπάρχουν σε μια δυναμική σχέση τα ίχνη του παρελθόντος με τα στοιχεία της κρητικής φύσης και την σύγχρονη εικαστική – πνευματική δημιουργία.</p> <p>Η παρούσα πράξη είναι απόλυτα συμβατή με τις αρχές της αειφόρου και βιώσιμης ανάπτυξης ενώ συμβάλλει και στη διασφάλιση της προώθησης των απαιτήσεων περιβαλλοντικής προστασίας, απόδοσης πόρων, μετριασμού κλιματικής αλλαγής και της προστασίας της βιοποικιλότητας στο βαθμό που της αναλογεί.</p>
Πεδία Παρέμβασης Προγράμματος «Κρήτη»	079: Προστασία της φύσης και της βιοποικιλότητας, φυσική κληρονομιά και φυσικοί πόροι, πράσινες και γαλάζιες υποδομές.
Άλλη πηγή χρηματοδότησης (εκτός Προγράμματος «Κρήτη»)	
Ποσοτικοί Δείκτες φυσικού αντικειμένου Δράσης (Δείκτες Εκροών)) & Τιμές στόχος 2029	RCO26 - Πράσινες υποδομές που κατασκευάστηκαν ή αναβαθμίστηκαν για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (εκτάρια) = 3,05 εκτάρια
Ποσοτικοί Δείκτες αποτελεσμάτων Δράσης (Δείκτες Αποτελεσμάτων) & Τιμές στόχος 2029	PSR999 - Πληθυσμός που ωφελείται από παρεμβάσεις αστικών αναπλάσεων (άτομα)
Συμπληρωματικότητα με άλλες Παρεμβάσεις / Πράξεις	<p>Η πράξη παρουσιάζει συνέργεια και συμπληρωματικότητα με άλλες πράξεις του Προγράμματος «Κρήτη», όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Στερέωση και Στατική Αποκατάσταση του Παραθαλάσσιου Τμήματος των Ενετικών Τειχών Ηρακλείου – Δημιουργία Μόνιμης Έκθεσης Ενθυμημάτων Εθνικής Αντίστασης στη Στοά Μακάσι – Στερέωση - αποκατάσταση ενετικών τειχών Ηρακλείου του Ανατολικού ευθύγραμμου τμήματος και oreccchione Sabbionara και στοά πύλης Sabbionara

	<p>– Οργάνωση εποπτικής έκθεσης με τίτλο «Ηράκλειο - 40 αιώνες ιστορίας» στην πύλη Παντοκράτορα των ενετικών τειχών της πόλης του Ηρακλείου</p>								
Τρόπος Ανάθεσης / Εκτέλεσης (αναφορά στο Θεσμικό πλαίσιο)	<p>Υποέργο 1: Διαμόρφωση - Αποκατάσταση Διαδρομής του Ισόπεδου Τμήματος της Ενετικής Οχύρωσης Ηρακλείου. Αφορά σε έργο και θα εκτελεστεί από το Δήμο Ηρακλείου, με εξωτερικό ανάδοχο (εργοληπτική επιχείρηση), μετά από δημόσιο ηλεκτρονικό διαγωνισμό, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, με ανοικτή διαδικασία, και την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής (χαμηλότερη τιμή) σύμφωνα με το άρθρο 95 παρ. 2α τουν.4412/2016 με επιμέρους ποσοστά έκπτωσης για κάθε ομάδα τιμών ομοειδών εργασιών του τιμολογίου και του προϋπολογισμού, εκφραζόμενα σε ακέραιες μονάδες επί τοις εκατό (%).</p> <p>Υποέργο 2: Ανάπτυξη Ολοκληρωμένου Συστήματος Σήμανσης – Προβολής του Ισόπεδου Τμήματος της Ενετικής Οχύρωσης της Πόλης του Ηρακλείου. Αφορά σε υπηρεσία και θα εκτελεστεί από το Δήμο Ηρακλείου, με εξωτερικό ανάδοχο, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, με ανοικτή διαδικασία και με κριτήριο επιλογής την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας-τιμής.</p> <p>Υποέργο 3: Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες, με αυτεπιστασία από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηρακλείου, μέσω της προγραμματικής σύμβασης που έχει υπογραφεί.</p>								
Τεκμηρίωση της Διασφάλισης Λειτουργίας	<p>Με την ολοκλήρωση της πράξης η διαδρομή των τειχών θα αποκτήσει το χαρακτήρα ενός «ανοικτού μουσείου» στο οποίο θα συνυπάρχουν σε μια δυναμική σχέση τα ίχνη του παρελθόντος με τα στοιχεία της κρητικής φύσης και την σύγχρονη εικαστική – πνευματική δημιουργία.</p> <p>Με τον τρόπο αυτό τα τείχη θα μπορεί συγκροτούν ένα «ανοικτό σχολείο», ένα εκπαιδευτικό χώρο – εργαλείο, μόνιμα διασυνδεδεμένο με τους κατοίκους και τους επισκέπτες της πόλης καθώς και με τα σχολεία, στο πλαίσιο ενός συνεχώς ανανεωνόμενου προγράμματος δράσεων μάθησης.</p> <p>Η λειτουργικότητα και βιωσιμότητα της πράξης διασφαλίζεται τόσο μέσα από το προτεινόμενο Σχέδιο Συντήρησης της Τεχνικής Υπηρεσίας, που αφορά σε χρονικό ορίζοντα δεκαετίας, όσο και μέσω της διαβεβαίωσης του Δημάρχου περί ανάληψης υποχρέωσης συντήρησης και εύρυθμης λειτουργίας του έργου.</p> <p>Ειδικότερα μετά την ολοκλήρωση της υλοποίησης των παρεμβάσεων, θα τηρείται πλήρης φάκελος των υλικών που χρησιμοποιήθηκαν για τις επιμέρους εργαλαβίες, με τα πιστοποιητικά και τις εγγυήσεις από τους προμηθευτές, για τη διευκόλυνση συντήρησης του έργου από την πλευρά του Φορέα Λειτουργίας.</p> <p>Συνεπώς, η προτεινόμενη πράξη θα είναι άμεσα αξιοποιήσιμη, λειτουργική και ολοκληρωμένη για το σύνολο των κατηγοριών ενεργειών που συνθέτουν το συνολικό προϋπολογισμό της.</p>								
Ωριμότητα υλοποίησης	<table border="1"> <tr> <td>Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου</td> <td>ΝΑΙ ☐</td> <td>ΟΧΙ ☐</td> <td>Δεν απαιτείται ☒</td> </tr> <tr> <td>Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης:</td> <td>ΝΑΙ ☒</td> <td>ΟΧΙ ☐</td> <td></td> </tr> </table>	Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☐	Δεν απαιτείται ☒	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης:	ΝΑΙ ☒	ΟΧΙ ☐	
Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☐	Δεν απαιτείται ☒						
Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης:	ΝΑΙ ☒	ΟΧΙ ☐							
Χρονοπρογραμματισμός Υλοποίησης	<p>Υποέργο 1: Διαμόρφωση - Αποκατάσταση Διαδρομής του Ισόπεδου Τμήματος της Ενετικής Οχύρωσης Ηρακλείου: Συμβατικό χρονοδιάγραμμα 15 μήνες από την υπογραφή της σύμβασης, ήτοι έως 24-09-2023 και έλαβε παράταση έως 30-06-2024.</p> <p>Υποέργο 2: Ανάπτυξη Ολοκληρωμένου Συστήματος Σήμανσης – Προβολής του Ισόπεδου Τμήματος της Ενετικής Οχύρωσης, π/υ 265.905,60 €. Προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα 6 μήνες από την υπογραφή της σύμβασης. Προβλέπεται η υπογραφή της σύμβασης εντός του 2024.</p> <p>Υποέργο 3: Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες. Προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα έως την ολοκλήρωση των υποέργων 1 & 2.</p>								
Προαπαιτούμενα - Περιορισμοί									

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ/ΕΡΓΟΥ	4.2.2. Πράσινη και Βιώσιμη Ανάπλαση Τμήματος Δικτύου Πεζοδρόμων στην περιοχή της Αγ. Τριάδας
Δικαιούχος	<p>1. ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ (υποέργο 1 & 2)</p> <p>2. ΔΕΥΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ (ΔΕΥΑΗ) - (υποέργο 3)</p> <p>3. ΥΠΠΟΑ - ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ (υποέργο 4)</p>
Κύριος Πράξης (Εργού)	ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ
Φορέας Λειτουργίας και Συντήρησης	ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ
Περιγραφή Πράξης	<p>Η περιοχή παρέμβασης αποτελεί τμήμα της περιοχής «Αγίας Τριάδας» της πόλης του Ηρακλείου και περιλέγεται από τις οδούς Λ. Καλοκαρινού (τμήμα), Κισσάμου, Σκορδούλων (τμήμα), Σαμουσήλ Χάουζ, Παπαδόπουλου καθώς και την οδό Χαρικούτση, συνολικής έκτασης 15 στρ. περίπου (περιλαμβάνονται δρόμοι, ΚΧ και πλατώματα).</p> <p>Πολεοδομικά χωροθετείται εντός του παλαιού σχεδίου πόλης Ηρακλείου (σχέδιο '36 - εντός των ενετικών τειχών), όπως αυτό έχει αναθεωρηθεί σύμφωνα με το ΦΕΚ αρ. φύλλου 150/27.7.2018, τεύχος Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων & Πολεοδομικών Θεμάτων (Α.Α.Π.) «Έγκριση αναθεώρησης του ρυμοτομικού σχεδίου της περιοχής της Αγίας Τριάδας, Δήμου Ηρακλείου (ν. Ηρακλείου), νήσου Κρήτης και εντός του εγκεκριμένου ΓΠΣ Ηρακλείου (Φ.Ε.Κ. 818/Δ/12-8-1992, Φ.Ε.Κ. 696/Δ/8-7-2003 & Φ.Ε.Κ. 524/Δ/19-6-2006), σε περιοχή με χρήσεις Γενικής Κατοικίας 1 και τμήμα με χρήσεις Πολεοδομικού Κέντρου.</p> <p>Η περιοχή παρέμβασης του έργου, βρίσκεται στο όριο που περικλείει τμήμα της περιοχής της Αγ. Τριάδας που έχει χαρακτηριστεί ως «ιστορικός τόπος» σύμφωνα με το Φ.Ε.Κ 345, τεύχος Α.Α.Π. 29-10-2014 και Φ.Ε.Κ. 51, Α.Α.Π. 24-3-2015 (δημοσίευση αποσπάσματος τοπογραφικού διαγράμματος της περιοχής) όπου εντοπίζονται πολλά χαρακτηρισμένα μνημεία.</p> <p>Το έργο αφορά σε εργασίες ανάπλασης και διαμόρφωσης οδών, πλατωμάτων και λοιπών κοινόχρηστων χώρων ενός μεγάλου τμήματος της περιοχής της Αγ. Τριάδας. Αποσκοπεί τόσο στην αισθητική αναβάθμιση του αστικού χώρου όσο και στη λειτουργική του αναβάθμιση. Η συνολική πρόταση εντάσσεται στο πλαίσιο της σύγχρονης βιοκλιματικής προσέγγισης του αστικού σχεδιασμού, με έμφαση στην αύξηση του πρασίνου, μέσω υλικών που θα βελτιώσουν σημαντικά το μικροκλίμα της περιοχής παρέμβασης.</p> <p>Επιπρόσθετα το έργο αποσκοπεί στην «τακτοποίηση» της περιοχής με τέτοιο τρόπο που θα αποκαθιστά το δομημένο χώρο στην πρωταρχική του λειτουργία, δηλαδή ως μέσο ενός συστήματος επικοινωνίας τόσο στο επίπεδο της ιστορικής μνήμης και της αισθητικής όσο και στο επίπεδο της λειτουργικής έκφρασης των αναγκών που καλείται να ικανοποιήσει σήμερα (της τοπικής κοινωνίας αλλά και των επισκεπτών της). Τα παραπάνω στο βαθμό που μπορούν να ικανοποιηθούν ισοδυναμούν ουσιαστικά με μια «πολιτιστική ανάπλαση» της πόλης, για την υλοποίηση της οποίας αναγκαίος όρος κρίνεται η οργανική σύνδεση και ενοποίηση (μορφολογικά και δομικά - κατασκευαστικά) των επιμέρους επεμβάσεων και του εξοπλισμού, ώστε να εκφράζεται με σαφήνεια η συνέχεια του ενός με το άλλο σε μια ενιαία αισθητική και λειτουργική αντίληψη.</p> <p>Το έργο περιλαμβάνει οικοδομικές και εργασίες οδοποιίας για τη διευθέτηση της κίνησης (όπου αυτό επιτρέπεται) και της στάσης αυτοκινήτου και πεζού, νέες δαπεδοστρώσεις, νέος αστικός εξοπλισμός, εργασίες υπογείωσης των δικτύων της ΔΕΔΔΗΕ, αναβάθμιση – αντικατάσταση των δικτύων της ΔΕΥΑΗ (όμβρια, ύδρευση και αποχέτευση), εργασίες πρασίνου (φυτεύσεις, άρδευση, κλπ) και ηλεκτρομηχανολογικές εργασίες (ηλεκτροφωτισμός, κλπ).</p> <p>Επίσης περιλαμβάνει τη διαμόρφωση πράσινης γωνιάς, προκειμένου στο μέλλον να μπορεί να υποδεχθεί ένα Πράσινο Σημείο. Η εργασία θα περιλαμβάνει μόνο τις απαραίτητες εργασίες διαμόρφωσης του χώρου (δαπεδόστρωση, περίφραξη, κλπ).</p> <p>Για την άρτια υλοποίηση της πράξης προτείνονται τα παρακάτω υπόεργα:</p> <p>Υπόεργο 1: Πράσινη και Βιώσιμη Ανάπλαση Τμήματος Δικτύου Πεζοδρόμων στην περιοχή της Αγ. Τριάδας (οικοδομικές – εργασίες οδοποιίας, ΗΜ και εργασίες πρασίνου)</p> <p>Υπόεργο 2: Εργασίες υπογείωσης των δικτύων της ΔΕΔΔΗΕ. Το προτεινόμενο υποέργο αφορά σε εργασίες υπογειοποίησης δικτύων ΔΕΔΔΗΕ, με σκοπό την αισθητική και λειτουργική αναβάθμιση των δικτύων διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, και θα περιλαμβάνει όλες τις απαραίτητες εργασίες για την αποξήλωση του εναέριου δικτύου της και την υπογείωσή του, στο πλαίσιο του Υπόεργου 1.</p>

	<p>Υπόέργο 3: Εργασίες αναβάθμισης - επέκτασης δικτύου ύδρευσης, αποχέτευσης και κατασκευής συστήματος απορροής όμβριων υδάτων (υδραυλικές εργασίες)</p> <p>Υπόέργο 4: Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της ΕΦΑΗ, για την παρακολούθηση του έργου, με αυτεπιστασία από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηρακλείου, μέσω προγραμματικής σύμβασης.</p>
Προϋπολογισμός	Συνολικός π/υ: 6.300.000,00 €
Σκοπιμότητα – Αναγκαιότητα / Συμβατότητα ή συνέργεια με ειδικές στρατηγικές / σχέδια και πολιτικές	<p>Η «Αγία Τριάδα» ή όπως ήταν γνωστή κάποτε «ξύλινη ντάμπια» (Κιζίλ Τάμπια), καταλαμβάνει το βορειοδυτικό τμήμα της εντός των τειχών ιστορικής πόλης και περικλείεται από την πολυσύχναστη παραλιακή οδό της πόλης και τις οδούς Καλοκαιρινού, Γιαμαλάκη και Αρχιεπισκόπου Μακαρίου.</p> <p>Η λεωφόρος Καλοκαιρινού «χωρίζει» τη σύγχρονη πόλη από τη γραφική αυτή γειτονία. Μέχρι και σήμερα, οι παλιοί «Καστρινοί» αποκαλούν τη Λεωφόρο «Πλατιά Στράτα», καθώς αποτελούσε για χρόνια την αγορά του Ηρακλείου, στην οποία υπήρχαν, κυρίως μικρά μαγαζάκια. Μάλιστα, η «Πλατιά Στράτα» ήταν χωρισμένη στα δύο, με σημείο αναφοράς το «Καμαράκι». Μέχρι το «Καμαράκι» βρίσκονταν τα μαγαζά των Χριστιανών, ενώ από το «Καμαράκι» έως τη Χανιόπορτα, ήταν τα μαγαζά των Τούρκων. Η Αγία Τριάδα ή αλλιώς «Κιζίλ Τάμπια», που στα Τούρκικα σημαίνει «Κόκκινο Οχυρό», πήρε το όνομά της από το άλικο χρώμα που βάθητηκε το χώμα της γειτονιάς, κατά την εισβολή των Οθωμανών στο Χάνδακα.</p> <p>Η Αγία Τριάδα είχε προβάλει ιδιαίτερη ανάπτυξη, μετά την ανταλλαγή των πληθυσμών, και είχε ένα αδιαμφισβήτητο κύρος και ομορφιά, σε αντίθεση με τη γειτονική περιοχή, το «Λάκκο», που ήταν η πιο παρακματική περιοχή του Μεγάλου Κάστρου. Όμως, σιγά - σιγά τα εργοστάσια και οι βιοτεχνίες άρχισαν να κλείνουν και οι κάτοικοι - άνεργοι πια - έφευγαν, αναζητώντας αλλού δουλειές. Έτσι, τα δεκάδες μαγαζά, ολοένα και λιγότευσαν, τα σπίτια έμεναν άδεια και η «ξύλινη Τάμπια» ξεκίνησε να ερημώνει.</p> <p>Σήμερα, στην Αγία Τριάδα εξακολουθούν να μένουν λίγοι από τους τελευταίους παλιούς κατοίκους, ενώ Ρομά και μετανάστες, έχουν επίσης βρει «στέγη» στην περιοχή. Πρόκειται για ένα «άλλο» κέντρο, που πλέον είναι ξεχασμένο και παραμελημένο για χρόνια. Διαθέτει πλέον λιγοστά μαγαζά και καφενέια και τα γραφικά του σπίτια είναι, τα περισσότερα, ερειπωμένα και πλήρως παραδομένα στη φθορά του χρόνου.</p> <p>Η υφιστάμενη κατάσταση των οδών, όπως εμφανίζεται σήμερα (παλαιότητα, ανομοιομορφία και προχειρότητα κατασκευών), υποβαθμίζει την αρχιτεκτονική της ευρύτερης περιοχής του ιστορικού κέντρου της πόλης, δεν διαθέτει λειτουργικότητα σε ότι αφορά στην μετάβαση των επισκεπτών από το λιμάνι στο κέντρο της πόλης, ούτε διευκολύνει την διακίνηση των οχημάτων και την πρόσβαση τους σε παραδοσιακά πυκνοκατοικημένες περιοχές κατοικίας. Οι κοινόχρηστοι χώροι είναι πολύ περιορισμένοι, και η προτεραιότητα στο δημόσιο χώρο δίνεται στην κίνηση και τη στάθμευση του αυτοκινήτου.</p> <p>Η ανάπλαση της είναι πλέον επιτακτικής ανάγκης και συνάδει με την στρατηγική του Δήμου Ηρακλείου, που αποσκοπεί στη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου προγράμματος ενεργειών και δράσεων που στοχεύουν:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Στην ενοποίηση του κατακερματισμένου και αφιλόξενου πολεοδομικού ιστού. - Στην ανάδειξη και πολεοδομική επανένταξη του συνόλου των κοινόχρηστων χώρων σε ένα ενιαίο και λειτουργικό δίκτυο αστικού χώρου. - Στην αισθητική και λειτουργική αναβάθμιση των κοινόχρηστων χώρων ως κέντρων της κοινωνικής ζωής της περιοχής. - Στην ανάδειξη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών και αρετών του αρχιτεκτονικού αποθέματος της περιοχής. - Στην αύξηση της επισκεψιμότητας και των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων <p>Σε επίπεδο στρατηγικής, η προτεινόμενη παρέμβαση επιδιώκει να ενισχύσει την Συνοχή στην πόλη του Ηρακλείου, μέσω των προτεινόμενων αναπλάσεων των περιοχών εντός ΣΟΑΠ, αναδεικνύοντας τόσο το ιστορικό κέντρο, όσο και τις επιμέρους περιαστικές περιοχές, αναβαθμίζοντας παράλληλα την προσβασιμότητα των περιοχών αυτών.</p>
Συμβολή στους στόχους της Στρατηγικής	<p>Το έργο βρίσκεται σε απόλυτη συνάφεια με τον Ειδικό Στόχο 4: Βελτίωση και ανάδειξη των χαρακτηριστικών του αστικού περιβάλλοντος, καθώς η Αγία Τριάδα είναι μια περιοχή που προσφέρεται για μια ενιαία και ολοκληρωμένη ανάπλαση μεγάλης σημασίας για την πόλη.</p> <p>Η παρούσα πράξη είναι απόλυτα συμβατή με τις αρχές της αειφόρου και βιώσιμης ανάπτυξης ενώ συμβάλλει και στη διασφάλιση της προώθησης των απαιτήσεων περιβαλλοντικής προστασίας, απόδοσης πόρων, μετριασμού κλιματικής αλλαγής και της προστασίας της βιοποικιλότητας στο βαθμό που της αναλογεί.</p>
Πεδία Παρέμβασης	079: Προστασία της φύσης και της βιοποικιλότητας, φυσική κληρονομιά και φυσικοί πόροι,

Προγράμματος «Κρήτη»	πράσινες και γαλάζιες υποδομές.
Άλλη πηγή χρηματοδότησης (εκτός Προγράμματος «Κρήτη»)	-
Ποσοτικοί Δείκτες φυσικού αντικειμένου Δράσης (Δείκτες Εκροών) & Τιμές στόχος 2029	RCO26 - Πράσινες υποδομές που κατασκευάστηκαν ή αναβαθμίστηκαν για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (εκτάρια) = 1,5 εκτάρια
Ποσοτικοί Δείκτες αποτελεσμάτων Δράσης (Δείκτες Αποτελεσμάτων) & Τιμές στόχος 2029	PSR999 - Πληθυσμός που ωφελείται από παρεμβάσεις αστικών αναπλάσεων (άτομα)
Συμπληρωματικότητα με άλλες Παρεμβάσεις / Πράξεις	<p>Η πράξη παρουσιάζει συνέργεια και συμπληρωματικότητα με άλλες πράξεις του Προγράμματος «Κρήτη», όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Αισθητική και λειτουργική αναβάθμιση της Λ. Καλοκαρινού (Τμήμα Α - από Ίδης έως Γιαμαλάκη) - Αισθητική και λειτουργική αναβάθμιση της Λ. Καλοκαρινού (ΤΜΗΜΑ Β, ΓΙΑΜΑΛΑΚΗ - ΧΑΝΙΟΠΟΡΤΑ) - Διαμόρφωση - Αποκατάσταση Διαδρομής του Ισόπεδου Τμήματος της Ενετικής Οχύρωσης Ηρακλείου
Τρόπος Ανάθεσης / Εκτέλεσης (αναφορά στο Θεσμικό πλαίσιο)	<p>Υπόεργο 1: Πράσινη και Βιώσιμη Ανάπλαση Τμήματος Δικτύου Πεζοδρόμων στην περιοχή της Αγ. Τριάδας (οικοδομικές – εργασίες οδοποιίας, ΗΜ και εργασίες πρασίνου). Αφορά σε έργο και θα εκτελεστεί από το Δήμο Ηρακλείου, με εξωτερικό ανάδοχο (εργοληπτική επιχείρηση), μετά από δημόσιο ηλεκτρονικό διαγωνισμό, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, με ανοικτή διαδικασία, και την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής (χαμηλότερη τιμή) σύμφωνα με το άρθρο 95 παρ. 2α τουν.4412/2016 με επιμέρους ποσοστά έκπτωσης για κάθε ομάδα τιμών ομοειδών εργασιών του τιμολογίου και του προϋπολογισμού, εκφραζόμενα σε ακέραιες μονάδες επί τοις εκατό (%).</p> <p>Υπόεργο 2: Εργασίες υπογείωσης των δικτύων της ΔΕΔΔΗΕ. Αφορά σε έργο και θα εκτελεστεί από το Δήμο Ηρακλείου, με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση σύμφωνα με το άρθρο 32 παρ.2β του Ν.4412/2016, καθώς το δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας ανήκει αποκλειστικά στη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ</p> <p>Υπόεργο 3: Εργασίες αναβάθμισης - επέκτασης δικτύου ύδρευσης, αποχέτευσης και κατασκευής συστήματος απορροής όμβριων υδάτων (υδραυλικές εργασίες). Αφορά σε έργο και θα εκτελεστεί από τη ΔΕΥΗΑ, με εξωτερικό ανάδοχο (εργοληπτική επιχείρηση), μετά από δημόσιο ηλεκτρονικό διαγωνισμό, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, με ανοικτή διαδικασία, και την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής (χαμηλότερη τιμή) σύμφωνα με το άρθρο 95 παρ. 2α τουν.4412/2016 με επιμέρους ποσοστά έκπτωσης για κάθε ομάδα τιμών ομοειδών εργασιών του τιμολογίου και του προϋπολογισμού, εκφραζόμενα σε ακέραιες μονάδες επί τοις εκατό (%).</p> <p>Υπόεργο 4: Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της ΕΦΑΗ, για την παρακολούθηση του έργου, με αυτεπιστασία από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηρακλείου, μέσω προγραμματικής σύμβασης.</p>
Τεκμηρίωση της Διασφάλισης Λειτουργίας	<p>Η λειτουργικότητα και βιωσιμότητα της πράξης διασφαλίζεται τόσο μέσα από το προτεινόμενο Σχέδιο Συντήρησης της Τεχνικής Υπηρεσίας, που αφορά σε χρονικό ορίζοντα δεκαετίας, όσο και μέσω της διαβεβαίωσης του Δημάρχου περί ανάληψης υποχρέωσης συντήρησης και εύρυθμης λειτουργίας του έργου.</p> <p>Ειδικότερα μετά την ολοκλήρωση της υλοποίησης των παρεμβάσεων, θα τηρείται πλήρης φάκελος των υλικών που χρησιμοποιήθηκαν για τις επιμέρους εργολαβίες, με τα πιστοποιητικά και τις εγγυήσεις από τους προμηθευτές, για τη διευκόλυνση συντήρησης του έργου από την πλευρά του Φορέα Λειτουργίας.</p> <p>Συνεπώς, η προτεινόμενη πράξη θα είναι άμεσα αξιοποίησιμη, λειτουργική και ολοκληρωμένη για το σύνολο των κατηγοριών ενεργειών που συνθέτουν το συνολικό προϋπολογισμό της.</p>

	Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☐	Δεν απαιτείται ☒
	-			
	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης;	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☒	
Ωριμότητα υλοποίησης	<p>Αναγκαίες μελέτες που πρέπει να εκπονηθούν:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Επικαιροποίηση της αρχιτεκτονικής πρότασης και σύνταξη τευχών δημοπράτησης οικοδομικών, ΗΜ και εργασιών πρασίνου. 2. Εκπόνηση μελέτης υπογείωσης των δικτύων διανομής ηλεκτρικής ενέργειας από τη ΔΕΔΔΗΕ. 3. Εκπόνηση υδραυλικής μελέτης και σύνταξη τευχών δημοπράτησης από τη ΔΕΥΑΗ <p>Εκτιμώμενος χρόνος εκπόνησης μελετών 12 μήνες.</p> <p>Αναγκαίες εγκρίσεις/ βεβαιώσεις/ άδειες που πρέπει να εκδοθούν:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Έγκριση Αρχαιολογικής Υπηρεσίας 2. Απαλλαγή Άδειας Δόμησης 3. Έγκριση Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής 4. Απαλλαγή Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης <p>Εκτιμώμενος χρόνος έκδοσης εγκρίσεων 6 μήνες.</p>	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☒	
Χρονοπρογραμματισμός Υλοποίησης	<p>Υποέργο 1: Πράσινη και Βιώσιμη Ανάπλαση Τμήματος Δικτύου Πεζοδρόμων στην περιοχή της Αγ. Τριάδας. Προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα 24 μήνες από την υπογραφή της σύμβασης.</p> <p>Υποέργο 2: Εργασίες υπογείωσης των δικτύων της ΔΕΔΔΗΕ. Προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα 6 μήνες από την υπογραφή της σύμβασης</p> <p>Υποέργο 3: Εργασίες αναβάθμισης - επέκτασης δικτύου ύδρευσης, αποχέτευσης και κατασκευής συστήματος απορροής όμβριων υδάτων. Προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα 8 μήνες από την υπογραφή της σύμβασης</p> <p>Υποέργο 4: Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της ΕΦΑΗ. Προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα 24 μήνες (υποέργο 1).</p>	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☒	
Προαπαιτούμενα - Περιορισμοί				

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ/ΕΡΓΟΥ	4.2.3. Διαμόρφωση της ευρύτερης περιοχής πλατείας Κόρακα
Δικαιούχος	<ol style="list-style-type: none"> 1. ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ (υποέργο 1 & 2) 2. ΔΕΥΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ (ΔΕΥΑΗ) - (υποέργο 3) 3. ΥΠΠΟΑ - ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ (υποέργο 4)
Κύριος Πράξης (Εργού)	ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ
Φορέας Λειτουργίας και Συντήρησης	ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ
Περιγραφή Πράξης	<p>Η περιοχή παρέμβασης αποτελεί τμήμα της πλατείας Κόρακας που συμβάλει με την οδό Μάχης Κρήτης και Εφόδου, συνολικής έκτασης 5 στρ. περίπου.</p> <p>Το έργο αφορά σε εργασίες ανάπλασης και διαμόρφωσης οδών, πλατωμάτων και λουτών κοινόχρηστων χώρων. Αποσκοπεί τόσο στην αισθητική αναβάθμιση του αστικού χώρου όσο και στη λειτουργική του αναβάθμιση. Η συνολική πρόταση εντάσσεται στο πλαίσιο της σύγχρονης βιοκλιματικής προσέγγισης του αστικού σχεδιασμού, με έμφαση στην αύξηση του πρασίνου, μέσω υλικών που θα βελτιώσουν σημαντικά το μικροκλίμα της περιοχής παρέμβασης.</p> <p>Επιπρόσθετα το έργο αποσκοπεί στην «τακτοποίηση» της περιοχής με τέτοιο τρόπο που θα αποκαθιστά το δομημένο χώρο στην πρωταρχική του λειτουργία, δηλαδή ως μέσο ενός συστήματος επικοινωνίας τόσο στο επίπεδο της ιστορικής μνήμης και της αισθητικής όσο και στο επίπεδο της λειτουργικής έκφρασης των αναγκών που καλείται να ικανοποιήσει σήμερα (της τοπικής κοινωνίας αλλά και των επισκεπτών της).</p>

	<p>Το έργο περιλαμβάνει οικοδομικές και εργασίες οδοποιίας για τη διευθέτηση της κίνησης (όπου αυτό επιτρέπεται) και της στάσης αυτοκινήτου και πεζού, νέες δαπεδοστρώσεις, νέος αστικός εξοπλισμός, εργασίες υπογείωσης των δικτύων της ΔΕΔΔΗΕ, αναβάθμιση – αντικατάσταση των δικτύων της ΔΕΥΑΗ (όμβρια, ύδρευση και αποχέτευση), εργασίες πρασίνου (φυτεύσεις, άρδευση, κλπ) και ηλεκτρομηχανολογικές εργασίες (ηλεκτροφωτισμός, κλπ).</p> <p>Για την άρτια υλοποίηση της πράξης προτείνονται τα παρακάτω υπόεργα:</p> <p>Υπόέργο 1: Διαμόρφωση της ευρύτερης περιοχής πλατείας Κόρακα (οικοδομικές – εργασίες οδοποιίας, ΗΜ και εργασίες πρασίνου)</p> <p>Υπόέργο 2: Εργασίες υπογείωσης των δικτύων της ΔΕΔΔΗΕ. Το προτεινόμενο υπόέργο αφορά σε εργασίες υπογειοποίησης δικτύων ΔΕΔΔΗΕ, με σκοπό την αισθητική και λειτουργική αναβάθμιση των δικτύων διανομής λειτεκτρικής ενέργειας, και θα περιλαμβάνει όλες τις απαραίτητες εργασίες για την αποχήλωση του εναέριου δικτύου της και την υπογείωσή του, στο πλαίσιο του Υπόέργου 1.</p> <p>Υπόέργο 3: Εργασίες αναβάθμισης - επέκτασης δικτύου ύδρευσης, αποχέτευσης και κατασκευής συστήματος απορροής όμβριων υδάτων (υδραυλικές εργασίες)</p> <p>Υπόέργο 4: Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της ΕΦΑΗ, για την παρακολούθηση του έργου, με αυτεπιστασία από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηρακλείου, μέσω προγραμματικής σύμβασης.</p>
Προϋπολογισμός	Συνολικός π/υ: 650.000,00 €
Σκοπιμότητα – Αναγκαιότητα / Συμβατότητα ή συνέργεια με ειδικές στρατηγικές / σχέδια και πολιτικές	<p>Η υφιστάμενη κατάσταση των οδών, όπως εμφανίζεται σήμερα (παλαιότητα, ανομοιομορφία και προχειρότητα κατασκευών), υποβαθμίζει την αρχιτεκτονική της ευρύτερης περιοχής του ιστορικού κέντρου της πόλης, δεν διαθέτει λειτουργικότητα σε ότι αφορά στην μετάβαση των επισκεπτών από το λιμάνι στο κέντρο της πόλης, ούτε διευκολύνει την διακίνηση των οχημάτων και την πρόσβαση τους σε παραδοσιακά πυκνοκατοικημένες περιοχές κατοικίας. Οι κοινόχρηστοι χώροι είναι πολύ περιορισμένοι, και η προτεραιότητα στο δημόσιο χώρο δίνεται στην κίνηση και τη στάθμευση του αυτοκινήτου.</p> <p>Η ανάπλαση της περιοχής είναι επιτακτικής ανάγκης και συνάδει με την στρατηγική του Δήμου Ηρακλείου, που αποσκοπεί στη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου προγράμματος ενεργειών και δράσεων που στοχεύουν:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Στην ενοποίηση του κατακερματισμένου και αφύλαξενου πολεοδομικού ιστού. – Στην ανάδειξη και πολεοδομική επανένταξη του συνόλου των κοινόχρηστων χώρων σε ένα ενιαίο και λειτουργικό δίκτυο αστικού χώρου. – Στην αισθητική και λειτουργική αναβάθμιση των κοινόχρηστων χώρων ως κέντρων της κοινωνικής ζωής της περιοχής. – Στην ανάδειξη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών και αρετών του αρχιτεκτονικού αποθέματος της περιοχής. – Στην αύξηση της επισκεψιμότητας και των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων <p>Σε επίπεδο στρατηγικής, η προτεινόμενη παρέμβαση επιδιώκει να ενισχύσει την Συνοχή στην πόλη του Ηρακλείου, μέσω των προτεινόμενων αναπλάσεων των περιοχών εντός ΣΟΑΠ, αναδεικνύοντας τόσο το ιστορικό κέντρο, όσο και τις επιμέρους περιαστικές περιοχές, αναβαθμίζοντας παράλληλα την προσβασιμότητα των περιοχών αυτών.</p>
Συμβολή στους στόχους της Στρατηγικής	<p>Το έργο βρίσκεται σε απόλυτη συνάφεια με τον Ειδικό Στόχο 4: Βελτίωση και ανάδειξη των χαρακτηριστικών του αστικού περιβάλλοντος.</p> <p>Η παρούσα πράξη είναι απόλυτα συμβατή με τις αρχές της αειφόρου και βιώσιμης ανάπτυξης ενώ συμβάλλει και στη διασφάλιση της προώθησης των απαιτήσεων περιβαλλοντικής προστασίας, απόδοσης πόρων, μετριασμού κλιματικής αλλαγής και της προστασίας της βιοποικιλότητας στο βαθμό που της αναλογεί.</p>
Πεδία Παρέμβασης Προγράμματος «Κρήτη»	079: Προστασία της φύσης και της βιοποικιλότητας, φυσική κληρονομιά και φυσικοί πόροι, πράσινες και γαλάζιες υποδομές.
Άλλη πηγή χρηματοδότησης (εκτός Προγράμματος «Κρήτη»)	-
Ποσοτικοί Δείκτες φυσικού αντικειμένου Δράσης (Δείκτες Εκροών) & Τιμές στόχος 2029	RCO26 - Πράσινες υποδομές που κατασκευάστηκαν ή αναβαθμίστηκαν για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (εκτάρια) = 0,5 εκτάρια

Ποσοτικοί Δείκτες αποτελεσμάτων Δράσης (Δείκτες Αποτελεσμάτων) & Τιμές στόχος 2029	PSR999 - Πληθυσμός που ωφελείται από παρεμβάσεις αστικών αναπλάσεων (άτομα)								
Συμπληρωματικότητα με άλλες Παρεμβάσεις / Πράξεις	<p>Η πράξη παρουσιάζει συνέργεια και συμπληρωματικότητα με άλλες πράξεις του Προγράμματος «Κρήτη», όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Αισθητική και λειτουργική αναβάθμιση της Λ. Καλοκαιρινού (Τμήμα A & B) - Διαμόρφωση - Αποκατάσταση Διαδρομής του Ισόπεδου Τμήματος της Ενετικής Οχύρωσης Ηρακλείου 								
Τρόπος Ανάθεσης / Εκτέλεσης (αναφορά στο Θεσμικό πλαίσιο)	<p>Υπόεργο 1: Διαμόρφωση της ευρύτερης περιοχής πλατείας Κόρακα (οικοδομικές – εργασίες οδοποιίας, ΗΜ και εργασίες πρασίνου). Αφορά σε έργο και θα εκτελεστεί από το Δήμο Ηρακλείου, με εξωτερικό ανάδοχο (εργοληπτική επιχείρηση), μετά από δημόσιο ηλεκτρονικό διαγωνισμό, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, με ανοικτή διαδικασία, και την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής (χαμηλότερη τιμή) σύμφωνα με το άρθρο 95 παρ. 2α τουν.4412/2016 με επιμέρους ποσοστά έκπτωσης για κάθε ομάδα τιμών ομοειδών εργασιών του τιμολογίου και του προϋπολογισμού, εκφραζόμενα σε ακέραιες μονάδες επί τοις εκατό (%).</p> <p>Υπόεργο 2: Εργασίες υπογείωσης των δικτύων της ΔΕΔΔΗΕ. Αφορά σε έργο και θα εκτελεστεί από το Δήμο Ηρακλείου, με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση σύμφωνα με το άρθρο 32 παρ.2β του Ν.4412/2016, καθώς το δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας ανήκει αποκλειστικά στη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ</p> <p>Υπόεργο 3: Εργασίες αναβάθμισης - επέκτασης δικτύου ύδρευσης, αποχέτευσης και κατασκευής συστήματος απορροής όμβριων υδάτων (υδραυλικές εργασίες). Αφορά σε έργο και θα εκτελεστεί από τη ΔΕΥΑΗ, με εξωτερικό ανάδοχο (εργοληπτική επιχείρηση), μετά από δημόσιο ηλεκτρονικό διαγωνισμό, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, με ανοικτή διαδικασία, και την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής (χαμηλότερη τιμή) σύμφωνα με το άρθρο 95 παρ. 2α τουν.4412/2016 με επιμέρους ποσοστά έκπτωσης για κάθε ομάδα τιμών ομοειδών εργασιών του τιμολογίου και του προϋπολογισμού, εκφραζόμενα σε ακέραιες μονάδες επί τοις εκατό (%).</p> <p>Υπόεργο 4: Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της ΕΦΑΗ, για την παρακολούθηση του έργου, με αυτεπιστασία από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηρακλείου, μέσω προγραμματικής σύμβασης.</p>								
Τεκμηρίωση της Διασφάλισης Λειτουργίας	<p>Η λειτουργικότητα και βιωσιμότητα της πράξης διασφαλίζεται τόσο μέσα από το προτεινόμενο Σχέδιο Συντήρησης της Τεχνικής Υπηρεσίας, που αφορά σε χρονικό ορίζοντα δεκαετίας, όσο και μέσω της διαβεβαίωσης του Δημάρχου περί ανάληψης υποχρέωσης συντήρησης και εύρουσθης λειτουργίας του έργου.</p> <p>Ειδικότερα μετά την ολοκλήρωση της υλοποίησης των παρεμβάσεων, θα τηρείται πλήρης φάκελος των υλικών που χρησιμοποιήθηκαν για τις επιμέρους εργολαβίες, με τα πιστοποιητικά και τις εγγυήσεις από τους προμηθευτές, για τη διευκόλυνση συντήρησης του έργου από την πλευρά του Φορέα Λειτουργίας. Συνεπώς, η προτεινόμενη πράξη θα είναι άμεσα αξιοποιήσιμη, λειτουργική και ολοκληρωμένη για το σύνολο των κατηγοριών ενεργειών που συνθέτουν το συνολικό προϋπολογισμό της.</p>								
Οριμότητα υλοποίησης	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 2px;">Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου</td> <td style="padding: 2px;">☒ NAI</td> <td style="padding: 2px;">☐ OXI</td> <td style="padding: 2px;">☐ Δεν απαιτείται</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;">-</td> <td colspan="3"></td> </tr> </table>	Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου	☒ NAI	☐ OXI	☐ Δεν απαιτείται	-			
Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου	☒ NAI	☐ OXI	☐ Δεν απαιτείται						
-									
<p>Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες ☐ NAI ☐ OXI ☒ εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης;</p> <p>Αναγκαίες μελέτες που πρέπει να εκπονηθούν:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Σύνταξη τευχών δημοπράτησης οικοδομικών, ΗΜ και εργασιών πρασίνου. 2. Εκπόνηση μελέτης υπογείωσης των δικτύων διανομής ηλεκτρικής ενέργειας από τη ΔΕΔΔΗΕ. 3. Εκπόνηση υδραυλικής μελέτης και σύνταξη τευχών δημοπράτησης από τη ΔΕΥΑΗ <p>Εκτιμώμενος χρόνος εκπόνησης μελετών 12 μήνες.</p> <p>Αναγκαίες εγκρίσεις/ βεβαιώσεις/ άδειες που πρέπει να εκδοθούν:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Έγκριση Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής Εκτιμώμενος χρόνος έκδοσης εγκρίσεων 6 μήνες. 									

Χρονοπρογραμματισμός Υλοποίησης	<p>Υποέργο 1: Διαμόρφωση της ευρύτερης περιοχής πλατείας Κόρακα. Προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα 12 μήνες από την υπογραφή της σύμβασης.</p> <p>Υποέργο 2: Εργασίες υπογείωσης των δικτύων της ΔΕΔΔΗΕ. Προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα 6 μήνες από την υπογραφή της σύμβασης</p> <p>Υποέργο 3: Εργασίες αναβάθμισης - επέκτασης δικτύου ύδρευσης, αποχέτευσης και κατασκευής συστήματος απορροής όμβριων υδάτων. Προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα 6 μήνες από την υπογραφή της σύμβασης</p> <p>Υποέργο 4: Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της ΕΦΑΗ. Προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα 12 μήνες (υποέργο 1).</p>
Προαπαιτούμενα - Περιορισμοί	

Παρέμβαση/ Δράση 4.3 Δράσεις ενίσχυσης βιώσιμης κινητικότητας.

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ/ΕΡΓΟΥ	4.3.1. Αισθητική και λειτουργική αναβάθμιση της Λ. Καλοκαιρινού (Τμήμα Α - από ίδης έως Γιαμαλάκη)
Δικαιούχος	<p>1. ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ (υποέργο 1 & 2)</p> <p>2. ΔΕΥΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ (ΔΕΥΑΗ) - (υποέργο 3)</p> <p>3. ΥΠΠΟΑ - ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ (υποέργο 4)</p>
Κύριος Πράξης (Εργου)	ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Φορέας Λειτουργίας και Συντήρησης	ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Περιγραφή Πράξης	<p>Η περιοχή παρέμβασης αποτελεί τμήμα της Λ. Καλοκαιρινού, από τη συμβολή της με την οδό Ίδης έως τη συμβολή της με την οδό Γιαμαλάκη, καθώς και τμήματα των κάθετων δρόμων που συμβάλουν στο τμήμα αυτό της Λ. Καλοκαιρινού, συνολικής έκτασης 3,25 στρ. περίπου (περιλαμβάνονται δρόμοι και πεζοδρόμια).</p> <p>Το έργο αφορά σε εργασίες ανάπλασης και διαμόρφωσης της Λ. Καλοκαιρινού (Τμήμα Α - από ίδης έως Γιαμαλάκη) και λοιπών τμημάτων κάθετων δρόμων, με σκοπό την απόδοση της μέγιστης δυνατής επιφάνειας σε πεζοδρόμια για την άνετη κίνηση των πεζών, με ειδική μέριμνα για τους ΑΜΕΑ και την καλύτερη εξυπηρέτηση της εμπορικής κίνησης του δρόμου αυτού.</p> <p>Το έργο περιλαμβάνει οικοδομικές και εργασίες οδοποιίας για τη διευθέτηση της κίνησης (όπου αυτό επιτρέπεται) και της στάσης αυτοκινήτου και πεζού, νέες δαπεδοστρώσεις, νέος αστικός εξοπλισμός, εργασίες υπογείωσης των δικτύων της ΔΕΔΔΗΕ, αναβάθμιση – αντικατάσταση των δικτύων της ΔΕΥΑΗ (όμβρια, ύδρευση και αποχέτευση), εργασίες πρασίνου (φυτεύσεις, άρδευση, κλπ) και ηλεκτρομηχανολογικές εργασίες (ηλεκτροφωτισμός, κλπ). Για την άρτια υλοποίηση της δράσης προτείνονται τα παρακάτω υπόεργα:</p> <p>Υποέργο 1: Αισθητική και λειτουργική αναβάθμιση της Λ. Καλοκαιρινού - ΤΜΗΜΑ Α (από ίδης έως Γιαμαλάκη) (οικοδομικές – εργασίες οδοποιίας, ΉΜ και εργασίες πρασίνου).</p> <p>Υποέργο 2: Εργασίες υπογείωσης των δικτύων της ΔΕΔΔΗΕ. Το προτεινόμενο υποέργο αφορά σε εργασίες υπογειοποίησης δικτύων ΔΕΔΔΗΕ, με σκοπό την αισθητική και λειτουργική αναβάθμιση των δικτύων διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, και θα περιλαμβάνει όλες τις απαραίτητες εργασίες για την αποξήλωση του εναέριου δικτύου της και την υπογείωσή του, στο πλαίσιο του Υποέργου 1</p> <p>Υποέργο 3: Εργασίες αναβάθμισης - επέκτασης δικτύου ύδρευσης, αποχέτευσης και κατασκευής συστήματος απορροής όμβριων υδάτων (υδραυλικές εργασίες)</p> <p>Υποέργο 4: Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της ΕΦΑΗ, για την παρακολούθηση του έργου, με αυτεπιστασία από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηρακλείου, μέσω προγραμματικής σύμβασης.</p>
Προϋπολογισμός	Συνολικός π/υ: 1.625.000,00 €
Σκοπιμότητα – Αναγκαιότητα / Συμβατότητα ή συνέργεια με ειδικές στρατηγικές / σχέδια και πολιτικές	Η υλοποίηση της παρούσας πράξης, αποσκοπεί τόσο στην αισθητική αναβάθμιση του αστικού χώρου όσο και στη λειτουργική του αναβάθμιση. Η συνολική πρόταση εντάσσεται στο πλαίσιο της σύγχρονης βιοκλιματικής προσέγγισης του αστικού σχεδιασμού, με έμφαση στην αύξηση του πρασίνου, μέσω υλικών που θα βελτιώσουν σημαντικά τα μικροκλίμα της περιοχής παρέμβασης.

	<p>Η απόδοση της περιοχής παρέμβασης στον χρήστη, έχοντας εξασφαλίσει δραστική μείωση της όγλησης από την κυκλοφορία και την αλόγιστη στάθμευση των Ι.Χ. συμβάλλουν τόσο στην προστασία και ανάδειξη των κύριων ιστορικών, λειτουργικών, κοινωνικών, πολεοδομικών και μορφολογικών χαρακτηριστικών της και των αξιόλογων κτισμάτων και αρχιτεκτονικών στοιχείων, όσο και στην ποιοτική αναβάθμιση του τουριστικού, εμπορικού, επιχειρησιακού και κοινωνικού ρόλου της.</p> <p>Το έργο στοχεύει στο βέλτιστο αποτέλεσμα με τη χρήση φυσικών υλικών με σχεδιαστική ποιότητα, κατασκευαστική αρτιότητα και αντοχή στο χρόνο, λαμβάνοντας υπόψη και το βιοκλιματικό παράγοντα με την αύξηση του πρασίνου και την επιλογή κατάλληλων υλικών και συνάδει με την στρατηγική του Δήμου Ηρακλείου, που αποσκοπεί στη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου προγράμματος ενεργειών και δράσεων που στοχεύουν:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Στην ενοποίηση του κατακερματισμένου και αφιλόξενου πολεοδομικού ιστού. - Στην ανάδειξη και πολεοδομική επανένταξη του συνόλου των κοινόχρηστων χώρων σε ένα ενιαίο και λειτουργικό δίκτυο αστικού χώρου. - Στην αισθητική και λειτουργική αναβάθμιση των κοινόχρηστων χώρων ως κέντρων της κοινωνικής ζωής της περιοχής. - Στην ανάδειξη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών και αρετών του αρχιτεκτονικού αποθέματος της περιοχής. - Στην αύξηση της επισκεψιμότητας και των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων <p>Σε επίπεδο στρατηγικής, η προτεινόμενη παρέμβαση επιδιώκει να ενισχύσει την Συνοχή στην πόλη του Ηρακλείου, μέσω των προτεινόμενων αναπλάσεων των περιοχών εντός ΣΟΑΠ, αναδεικνύοντας τόσο το ιστορικό κέντρο, όσο και τις επιμέρους περιαστικές περιοχές, αναβαθμίζοντας παράλληλα την προσβασιμότητα των περιοχών αυτών.</p>
Συμβολή στους στόχους της Στρατηγικής	<p>Το έργο βρίσκεται σε απόλυτη συνάφεια με τον Ειδικό Στόχο 4: Βελτίωση και ανάδειξη των χαρακτηριστικών του αστικού περιβάλλοντος, καθώς πρόκειται για μια περιοχή που προσφέρεται για μια ενιαία και ολοκληρωμένη ανάπλαση μεγάλης σημασίας για την πόλη.</p> <p>Η παρούσα πράξη είναι απόλυτα συμβατή με τις αρχές της αειφόρου και βιώσιμης ανάπτυξης ενώ συμβάλει και στη διασφάλιση της προώθησης των απαιτήσεων περιβαλλοντικής προστασίας, απόδοσης πόρων, μετριασμού κλιματικής αλλαγής και της προστασίας της βιοποικιλότητας στο βαθμό που της αναλογεί.</p>
Πεδία Παρέμβασης Προγράμματος «Κρήτη»	079: Προστασία της φύσης και της βιοποικιλότητας, φυσική κληρονομιά και φυσικοί πόροι, πράσινες και γαλάζιες υποδομές
Άλλη πηγή χρηματοδότησης (εκτός Προγράμματος «Κρήτη»)	-
Ποσοτικοί Δείκτες φυσικού αντικειμένου Δράσης (Δείκτες Εκροών) & Τιμές στόχος 2029	RCO26 - Πράσινες υποδομές που κατασκευάστηκαν ή αναβαθμίστηκαν για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (εκτάρια) = 0,325 εκτάρια
Ποσοτικοί Δείκτες αποτελεσμάτων Δράσης (Δείκτες Αποτελεσμάτων) & Τιμές στόχος 2029	PSR999 - Πληθυσμός που ωφελείται από παρεμβάσεις αστικών αναπλάσεων (άτομα)
Συμπληρωματικότητα με άλλες Παρεμβάσεις / Πράξεις	<p>Η πράξη παρουσιάζει συνέργεια και συμπληρωματικότητα με άλλες πράξεις του Προγράμματος «Κρήτη», όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Πράσινη και βιώσιμη Ανάπλαση Τμήματος Δικτύου Πεζοδρόμων στην περιοχή της Αγ. Τριάδας - Διαμόρφωση - Αποκατάσταση Διαδρομής του Ισόπεδου Τμήματος της Ενετικής Οχύρωσης Ηρακλείου
Τρόπος Ανάθεσης / Εκτέλεσης (αναφορά στο Θεσμικό πλαίσιο)	<p>Υποέργο 1: Αισθητική και λειτουργική αναβάθμιση της Λ. Καλοκαρινού - ΤΜΗΜΑ Α (από ίδης έως Γιαμαλάκη) (οικοδομικές – εργασίες οδοποιίας, ΗΜ και εργασίες πρασίνου). Αφορά σε έργο και θα εκτελεστεί από το Δήμο Ηρακλείου, με εξωτερικό ανάδοχο (εργοληπτική επιχείρηση), μετά από δημόσιο ηλεκτρονικό διαγωνισμό, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, με ανοικτή διαδικασία, και την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής (χαμηλότερη τιμή) σύμφωνα με το άρθρο 95 παρ. 2α τουν.4412/2016 με επιμέρους ποσοστά έκπτωσης για κάθε ομάδα τιμών ομοειδών εργασιών του τιμολογίου και του προϋπολογισμού, εκφραζόμενα σε ακέραιες μονάδες επί τοις εκατό (%).</p>

	<p>Υπόέργο 2: Εργασίες υπογείωσης των δικτύων της ΔΕΔΔΗΕ. Αφορά σε έργο και θα εκτελεστεί από το Δήμο Ηρακλείου, με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση σύμφωνα με το άρθρο 32 παρ.2β του Ν.4412/2016, καθώς το δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας ανήκει αποκλειστικά στη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ</p> <p>Υπόέργο 3: Εργασίες αναβάθμισης - επέκτασης δικτύου ύδρευσης, αποχέτευσης και κατασκευής συστήματος απορροής όμβριων υδάτων (υδραυλικές εργασίες). Αφορά σε έργο και θα εκτελεστεί από τη ΔΕΥΑΗ, με εξωτερικό ανάδοχο (εργοληπτική επιχείρηση), μετά από δημόσιο ηλεκτρονικό διαγωνισμό, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, με ανοικτή διαδικασία, και την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής (χαμηλότερη τιμή) σύμφωνα με το άρθρο 95 παρ. 2α τουν.4412/2016 με επιμέρους ποσοστά έκπτωσης για κάθε ομάδα τιμών ομοειδών εργασιών του τιμολογίου και του προϋπολογισμού, εκφραζόμενα σε ακέραιες μονάδες επί τοις εκατό (%).</p> <p>Υπόέργο 4: Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της ΕΦΑΗ, με αυτεπιστασία από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηρακλείου, μέσω προγραμματικής σύμβασης.</p>																																																												
Τεκμηρίωση της Διασφάλισης Λειτουργίας	<p>Η λειτουργικότητα και βιωσιμότητα της πράξης διασφαλίζεται τόσο μέσα από το προτεινόμενο Σχέδιο Συντήρησης της Τεχνικής Υπηρεσίας, που αφορά σε χρονικό ορίζοντα δεκαετίας, όσο και μέσω της διαβεβαίωσης του Δημάρχου περί ανάληψης υποχρέωσης συντήρησης και εύρυθμης λειτουργίας του έργου.</p> <p>Ειδικότερα μετά την ολοκλήρωση της υλοποίησης των παρεμβάσεων, θα τηρείται πλήρης φάκελος των υλικών που χρησιμοποιήθηκαν για τις επιμέρους εργολαβίες, με τα πιστοποιητικά και τις εγγυήσεις από τους προμηθευτές, για τη διευκόλυνση συντήρησης του έργου από την πλευρά του Φορέα Λειτουργίας.</p> <p>Συνεπώς, η προτεινόμενη πράξη θα είναι άμεσα αξιοποίησιμη, λειτουργική και ολοκληρωμένη για το σύνολο των κατηγοριών ενεργειών που συνθέτουν το συνολικό προϋπολογισμό της.</p>																																																												
Ωριμότητα υλοποίησης	<table border="1"> <tr> <td>Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου</td> <td>ΝΑΙ ☐</td> <td>ΟΧΙ ☐</td> <td>Δεν απαιτείται ☒</td> </tr> <tr> <td colspan="4"> </td> </tr> <tr> <td colspan="4">Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης;</td> </tr> <tr> <td colspan="4">ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☒</td> </tr> <tr> <td colspan="4">Αναγκαίες μελέτες που πρέπει να εκπονηθούν:</td> </tr> <tr> <td colspan="4">1. Επικαιροποίηση της αρχιτεκτονικής πρότασης και σύνταξη τευχών δημοπράτησης οικοδομικών, ΗΜ και εργασιών πρασίνου.</td> </tr> <tr> <td colspan="4">2. Εκπόνηση μελέτης υπογείωσης των δικτύων διανομής ηλεκτρικής ενέργειας από τη ΔΕΔΔΗΕ.</td> </tr> <tr> <td colspan="4">3. Εκπόνηση υδραυλικής μελέτης και σύνταξη τευχών δημοπράτησης από τη ΔΕΥΑΗ</td> </tr> <tr> <td colspan="4">Εκτιμώμενος χρόνος εκπόνησης μελετών 8 μήνες.</td> </tr> <tr> <td colspan="4">Αναγκαίες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες που πρέπει να εκδοθούν:</td> </tr> <tr> <td colspan="4">1. Έγκριση Αρχαιολογικής Υπηρεσίας</td> </tr> <tr> <td colspan="4">2. Απαλλαγή Άδειας Δόμησης</td> </tr> <tr> <td colspan="4">3. Έγκριση Συμβούλου Αρχιτεκτονικής</td> </tr> <tr> <td colspan="4">4. Απαλλαγή Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης</td> </tr> <tr> <td colspan="4">Εκτιμώμενος χρόνος έκδοσης εγκρίσεων 6 μήνες.</td> </tr> </table>	Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☐	Δεν απαιτείται ☒					Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης;				ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☒				Αναγκαίες μελέτες που πρέπει να εκπονηθούν:				1. Επικαιροποίηση της αρχιτεκτονικής πρότασης και σύνταξη τευχών δημοπράτησης οικοδομικών, ΗΜ και εργασιών πρασίνου.				2. Εκπόνηση μελέτης υπογείωσης των δικτύων διανομής ηλεκτρικής ενέργειας από τη ΔΕΔΔΗΕ.				3. Εκπόνηση υδραυλικής μελέτης και σύνταξη τευχών δημοπράτησης από τη ΔΕΥΑΗ				Εκτιμώμενος χρόνος εκπόνησης μελετών 8 μήνες.				Αναγκαίες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες που πρέπει να εκδοθούν:				1. Έγκριση Αρχαιολογικής Υπηρεσίας				2. Απαλλαγή Άδειας Δόμησης				3. Έγκριση Συμβούλου Αρχιτεκτονικής				4. Απαλλαγή Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης				Εκτιμώμενος χρόνος έκδοσης εγκρίσεων 6 μήνες.			
Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☐	Δεν απαιτείται ☒																																																										
Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης;																																																													
ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☒																																																													
Αναγκαίες μελέτες που πρέπει να εκπονηθούν:																																																													
1. Επικαιροποίηση της αρχιτεκτονικής πρότασης και σύνταξη τευχών δημοπράτησης οικοδομικών, ΗΜ και εργασιών πρασίνου.																																																													
2. Εκπόνηση μελέτης υπογείωσης των δικτύων διανομής ηλεκτρικής ενέργειας από τη ΔΕΔΔΗΕ.																																																													
3. Εκπόνηση υδραυλικής μελέτης και σύνταξη τευχών δημοπράτησης από τη ΔΕΥΑΗ																																																													
Εκτιμώμενος χρόνος εκπόνησης μελετών 8 μήνες.																																																													
Αναγκαίες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες που πρέπει να εκδοθούν:																																																													
1. Έγκριση Αρχαιολογικής Υπηρεσίας																																																													
2. Απαλλαγή Άδειας Δόμησης																																																													
3. Έγκριση Συμβούλου Αρχιτεκτονικής																																																													
4. Απαλλαγή Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης																																																													
Εκτιμώμενος χρόνος έκδοσης εγκρίσεων 6 μήνες.																																																													
Χρονοπρογραμματισμός Υλοποίησης	<p>Υπόέργο 1: Αισθητική και λειτουργική αναβάθμιση της Λ. Καλοκαιρινού - ΤΜΗΜΑ Α (από ίδης έως Γιαμαλάκη). Προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα 15 μήνες από την υπογραφή της σύμβασης.</p> <p>Υπόέργο 2: Εργασίες υπογείωσης των δικτύων της ΔΕΔΔΗΕ. Προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα 6 μήνες από την υπογραφή της σύμβασης</p> <p>Υπόέργο 3: Εργασίες αναβάθμισης - επέκτασης δικτύου ύδρευσης, αποχέτευσης και κατασκευής συστήματος απορροής όμβριων υδάτων. Προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα 6 μήνες από την υπογραφή της σύμβασης</p> <p>Υπόέργο 4: Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της ΕΦΑΗ, με αυτεπιστασία από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηρακλείου, μέσω της προγραμματικής σύμβασης. Προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα 15 μήνες (υπόέργο 1).</p>																																																												
Προαπαιτούμενα - Περιορισμοί																																																													

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ	4.3.2. Αισθητική και λειτουργική αναβάθμιση της Λ. Καλοκαιρινού (ΤΜΗΜΑ Β,
-----------------------------	---

ΠΡΑΞΗΣ/ΕΡΓΟΥ	ΓΙΑΜΑΛΑΚΗ - ΧΑΝΙΟΠΟΡΤΑ)
Δικαιούχος	1. ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ (υποέργο 1 & 2) 2. ΔΕΥΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ (ΔΕΥΑΗ) - (υποέργο 3) 3. ΥΠΠΟΑ - ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ (υποέργο 4)
Κύριος Πράξης (Έργου)	ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Φορέας Λειτουργίας και Συντήρησης	ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Περιγραφή Πράξης	<p>Η περιοχή παρέμβασης αποτελεί τμήμα της Λ. Καλοκαιρινού, από τη συμβολή της με την οδό Γιαμαλάκη έως τη συμβολή της με την οδό Αρχ. Μακαρίου (Χανιοπορτα), καθώς και τμήματα των κάθετων δρόμων που συμβάλουν στο τμήμα αυτό της Λ. Καλοκαιρινού, συνολικής έκτασης 5,8 στρ. περίπου (περιλαμβάνονται δρόμοι και πεζοδρόμια).</p> <p>Το έργο αφορά σε εργασίες ανάπλασης και διαμόρφωσης της Λ. Καλοκαιρινού (Τμήμα Β - από Γιαμαλάκη έως Χανιόπορτα) και λοιπών τμημάτων κάθετων δρόμων, με σκοπό την απόδοση της μέγιστης δυνατής επιφάνειας σε πεζοδρόμια για την άνετη κίνηση των πεζών, με ειδική μέριμνα για τους ΑΜΕΑ και την καλύτερη εξυπηρέτηση της εμπορικής κίνησης του δρόμου αυτού.</p> <p>Το έργο περιλαμβάνει οικοδομικές και εργασίες οδοποιίας για τη διευθέτηση της κίνησης (όπου αυτό επιτρέπεται) και της στάσης αυτοκινήτου και πεζού, νέες δαπεδοστρώσεις, νέος αστικός εξοπλισμός, εργασίες υπογείωσης των δικτύων της ΔΕΔΔΗΕ, αναβάθμιση – αντικατάσταση των δικτύων της ΔΕΥΑΗ (όμβρια, ύδρευση και αποχέτευση), εργασίες πρασίνου (φυτεύσεις, άρδευση, κλπ) και ηλεκτρομηχανολογικές εργασίες (ηλεκτροφωτισμός, κλπ). Για την άρτια υλοποίηση της δράσης προτείνονται τα παρακάτω υπόεργα:</p> <p>Υποέργο 1: Αισθητική και λειτουργική αναβάθμιση της Λ. Καλοκαιρινού - ΤΜΗΜΑ Β (από Γιαμαλάκη έως Χανιόπορτα) (οικοδομικές – εργασίες οδοποιίας, ΉΜ και εργασίες πρασίνου).</p> <p>Υποέργο 2: Εργασίες υπογείωσης των δικτύων της ΔΕΔΔΗΕ. Το προτεινόμενο υποέργο αφορά σε εργασίες υπογειοποίησης δικτύων ΔΕΔΔΗΕ, με σκοπό την αισθητική και λειτουργική αναβάθμιση των δικτύων διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, και θα περιλαμβάνει όλες τις απαραίτητες εργασίες για την αποξήλωση του εναέριου δικτύου της και την υπογείωσή του, στο πλαίσιο του Υποέργου 1.</p> <p>Υποέργο 3: Εργασίες αναβάθμισης - επέκτασης δικτύου ύδρευσης, αποχέτευσης και κατασκευής συστήματος απορροής όμβριων υδάτων (υδραυλικές εργασίες)</p> <p>Υποέργο 4: Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της ΕΦΑΗ, για την παρακολούθηση του έργου, με αυτεπιστασία από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηρακλείου, μέσω προγραμματικής σύμβασης.</p>
Προϋπολογισμός	Συνολικός π/υ: 2.800.000,00 €
Σκοπιμότητα – Αναγκαιότητα / Συμβατότητα ή συνέργεια με ειδικές στρατηγικές / σχέδια και πολιτικές	<p>Η υλοποίηση της παρούσας πράξης, αποσκοπεί τόσο στην αισθητική αναβάθμιση του αστικού χώρου όσο και στη λειτουργική του αναβάθμιση. Η συνολική πρόταση εντάσσεται στο πλαίσιο της σύγχρονης βιοκλιματικής προσέγγισης του αστικού σχεδιασμού, με έμφαση στην αύξηση του πρασίνου, μέσω υλικών που θα βελτιώσουν σημαντικά τα μικροκλίμα της περιοχής παρέμβασης.</p> <p>Η απόδοση της περιοχής παρέμβασης στον χρήστη, έχοντας εξασφαλίσει δραστική μείωση της όχλησης από την κυκλοφορία και την αλόγιστη στάθμευση των Ι.Χ. συμβάλλουν τόσο στην προστασία και ανάδειξη των κύριων ιστορικών, λειτουργικών, κοινωνικών, πολεοδομικών και μορφολογικών χαρακτηριστικών της και των αξιόλογων κτισμάτων και αρχιτεκτονικών στοιχείων, όσο και στην ποιοτική αναβάθμιση του τουριστικού, εμπορικού, επιχειρησιακού και κοινωνικού ρόλου της.</p> <p>Το έργο στοχεύει στο βέλτιστο αποτέλεσμα με τη χρήση φυσικών υλικών με σχεδιαστική ποιότητα, κατασκευαστική αρτιότητα και αντοχή στο χρόνο, λαμβάνοντας υπόψη και το βιοκλιματικό παράγοντα με την αύξηση του πρασίνου και την επιλογή κατάλληλων υλικών και συνάδει με την στρατηγική του Δήμου Ηρακλείου, που αποσκοπεί στη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου προγράμματος ενεργειών και δράσεων που στοχεύουν:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Στην ενοποίηση του κατακερματισμένου και αφιλόξενου πολεοδομικού ιστού. – Στην ανάδειξη και πολεοδομική επανένταξη του συνόλου των κοινόχρηστων χώρων σε ένα ενιαίο και λειτουργικό δίκτυο αστικού χώρου. – Στην αισθητική και λειτουργική αναβάθμιση των κοινόχρηστων χώρων ως κέντρων της κοινωνικής ζωής της περιοχής. – Στην ανάδειξη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών και αρετών του αρχιτεκτονικού

	<p>αποθέματος της περιοχής.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Στην αύξηση της επισκεψιμότητας και των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων Σε επίπεδο στρατηγικής, η προτεινόμενη παρέμβαση επιδιώκει να ενισχύσει την Συνοχή στην πόλη του Ηρακλείου, μέσω των προτεινόμενων αναπλάσεων των περιοχών εντός ΣΟΑΠ, αναδεικνύοντας τόσο το ιστορικό κέντρο, όσο και τις επιμέρους περιαστικές περιοχές, αναβαθμίζοντας παράλληλα την προσβασιμότητα των περιοχών αυτών.
Συμβολή στους στόχους της Στρατηγικής	<p>Το έργο βρίσκεται σε απόλυτη συνάφεια με τον Ειδικό Στόχο 4: Βελτίωση και ανάδειξη των χαρακτηριστικών του αστικού περιβάλλοντος, καθώς πρόκειται για μια περιοχή που προσφέρεται για μια ενιαία και ολοκληρωμένη ανάπλαση μεγάλης σημασίας για την πόλη. Η παρούσα πράξη είναι απόλυτα συμβατή με τις αρχές της αειφόρου και βιώσιμης ανάπτυξης ενώ συμβάλλει και στη διασφάλιση της προώθησης των απαιτήσεων περιβαλλοντικής προστασίας, απόδοσης πόρων, μετριασμού κλιματικής αλλαγής και της προστασίας της βιοποικιλότητας στο βαθμό που της αναλογεί.</p>
Πεδία Παρέμβασης Προγράμματος «Κρήτη»	079: Προστασία της φύσης και της βιοποικιλότητας, φυσική κληρονομιά και φυσικοί πόροι, πράσινες και γαλάζιες υποδομές
Άλλη πηγή χρηματοδότησης (εκτός Προγράμματος «Κρήτη»)	-
Ποσοτικοί Δείκτες φυσικού αντικειμένου Δράσης (Δείκτες Εκροών) & Τιμές στόχος 2029	RCO26 - Πράσινες υποδομές που κατασκευάστηκαν ή αναβαθμίστηκαν για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (εκτάρια) = 0,58 εκτάρια
Ποσοτικοί Δείκτες αποτελεσμάτων Δράσης (Δείκτες Αποτελεσμάτων) & Τιμές στόχος 2029	PSR999 - Πληθυσμός που ωφελείται από παρεμβάσεις αστικών αναπλάσεων (άτομα)
Συμπληρωματικότητα με άλλες Παρεμβάσεις / Πράξεις	<p>Η πράξη παρουσιάζει συνέργεια και συμπληρωματικότητα με άλλες πράξεις του Προγράμματος «Κρήτη», όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Πράσινη και Βιώσιμη Ανάπλαση Τμήματος Δικτύου Πεζοδρόμων στην περιοχή της Αγ. Τριάδας – Διαμόρφωση - Αποκατάσταση Διαδρομής του Ισόπεδου Τμήματος της Ενετικής Οχύρωσης Ηρακλείου
Τρόπος Ανάθεσης / Εκτέλεσης (αναφορά στο Θεσμικό πλαίσιο)	<p>Υπόεργο 1: Αισθητική και λειτουργική αναβάθμιση της Λ. Καλοκαιρινού - ΤΜΗΜΑ Β (από Γιαμαλάκη έως Χανιόπορτα) (οικοδομικές – εργασίες οδοποιίας, ΗΜ και εργασίες πρασίνου). Αφορά σε έργο και θα εκτελεστεί από το Δήμο Ηρακλείου, με εξωτερικό ανάδοχο (εργοληπτική επιχείρηση), μετά από δημόσιο ηλεκτρονικό διαγωνισμό, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, με ανοικτή διαδικασία, και την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής (χαμηλότερη τιμή) σύμφωνα με το άρθρο 95 παρ. 2α τουν.4412/2016 με επιμέρους ποσοστά έκπτωσης για κάθε ομάδα τιμών ομοειδών εργασιών του τιμολογίου και του προϋπολογισμού, εκφραζόμενα σε ακέραιες μονάδες επί τοις εκατό (%).</p> <p>Υπόεργο 2: Εργασίες υπογείωσης των δικτύων της ΔΕΔΔΗΕ. Αφορά σε έργο και θα εκτελεστεί από το Δήμο Ηρακλείου, με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση σύμφωνα με το άρθρο 32 παρ.2β του Ν.4412/2016, καθώς το δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας ανήκει αποκλειστικά στη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ</p> <p>Υπόεργο 3: Εργασίες αναβάθμισης - επέκτασης δικτύου ύδρευσης, αποχέτευσης και κατασκευής συστήματος απορροής όμβριων υδάτων (υδραυλικές εργασίες). Αφορά σε έργο και θα εκτελεστεί από τη ΔΕΥΑΗ, με εξωτερικό ανάδοχο (εργοληπτική επιχείρηση), μετά από δημόσιο ηλεκτρονικό διαγωνισμό, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, με ανοικτή διαδικασία, και την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής (χαμηλότερη τιμή) σύμφωνα με το άρθρο 95 παρ. 2α τουν.4412/2016 με επιμέρους ποσοστά έκπτωσης για κάθε ομάδα τιμών ομοειδών εργασιών του τιμολογίου και του προϋπολογισμού, εκφραζόμενα σε ακέραιες μονάδες επί τοις εκατό (%).</p> <p>Υπόεργο 4: Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της ΕΦΑΗ, με αυτεπιστασία από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηρακλείου, μέσω προγραμματικής σύμβασης.</p>
Τεκμηρίωση της	Η λειτουργικότητα και βιωσιμότητα της πράξης διασφαλίζεται τόσο μέσα από το

Διασφάλισης Λειτουργίας	<p>προτεινόμενο Σχέδιο Συντήρησης της Τεχνικής Υπηρεσίας, που αφορά σε χρονικό ορίζοντα δεκαετίας, όσο και μέσω της διαβεβαίωσης του Δημάρχου περί ανάληψης υποχρέωσης συντήρησης και εύρουσθης λειτουργίας του έργου.</p> <p>Ειδικότερα μετά την ολοκλήρωση της υλοποίησης των παρεμβάσεων, θα τηρείται πλήρης φάκελος των υλικών που χρησιμοποιήθηκαν για τις επιμέρους εργολαβίες, με τα πιστοποιητικά και τις εγγυήσεις από τους προμηθευτές, για τη διευκόλυνση συντήρησης του έργου από την πλευρά του Φορέα Λειτουργίας.</p> <p>Συνεπώς, η προτεινόμενη πράξη θα είναι άμεσα αξιοποίησμη, λειτουργική και ολοκληρωμένη για το σύνολο των κατηγοριών ενεργειών που συνθέτουν το συνολικό προϋπολογισμό της.</p>				
Ωριμότητα υλοποίησης	<table border="1" data-bbox="509 454 1380 559"> <tr> <td>Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου</td> <td>ΝΑΙ ☐</td> <td>ΟΧΙ ☐</td> <td>Δεν απαιτείται ☒</td> </tr> </table> <p>Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☒ εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης;</p> <p>Αναγκαίες μελέτες που πρέπει να εκπονηθούν:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Επικαιροποίηση της αρχιτεκτονικής πρότασης και σύνταξη τευχών δημοπράτησης οικοδομικών, ΗΜ και εργασιών πρασίνου. 2. Εκπόνηση μελέτης υπογείωσης των δικτύων διανομής ηλεκτρικής ενέργειας από τη ΔΕΔΗΕ. 3. Εκπόνηση υδραυλικής μελέτης και σύνταξη τευχών δημοπράτησης από τη ΔΕΥΑΗ Εκτιμώμενος χρόνος εκπόνησης μελετών 8 μήνες. <p>Αναγκαίες εγκρίσεις/ βεβαιώσεις/ άδειες που πρέπει να εκδοθούν:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Έγκριση Αρχαιολογικής Υπηρεσίας 2. Απαλλαγή Άδειας Δόμησης 3. Έγκριση Συμβούλου Αρχιτεκτονικής 4. Απαλλαγή Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης <p>Εκτιμώμενος χρόνος έκδοσης εγκρίσεων 6 μήνες.</p>	Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☐	Δεν απαιτείται ☒
Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☐	Δεν απαιτείται ☒		
Χρονοπρογραμματισμός Υλοποίησης	<p>Υποέργο 1: Αισθητική και λειτουργική αναβάθμιση της Λ. Καλοκαιρινού - ΤΜΗΜΑ Β (από Γιαμαλάκη έως Χανιόπορτα). Προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα 15 μήνες από την υπογραφή της σύμβασης.</p> <p>Υποέργο 2: Εργασίες υπογείωσης των δικτύων της ΔΕΔΗΕ. Προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα 6 μήνες από την υπογραφή της σύμβασης</p> <p>Υποέργο 3: Εργασίες αναβάθμισης - επέκτασης δικτύου ύδρευσης, αποχέτευσης και κατασκευής συστήματος απορροής όμβριων υδάτων. Προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα 6 μήνες από την υπογραφή της σύμβασης</p> <p>Υποέργο 4: Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της ΕΦΑΗ, με αυτεπιστασία από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηρακλείου, μέσω της προγραμματικής σύμβασης. Προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα 15 μήνες (υποέργο 1).</p>				
Προαπαιτούμενα - Περιορισμοί					

Παρέμβαση / Δράση 4.5 Ενεργειακή αναβάθμιση επιχειρήσεων.

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ/ΕΡΓΟΥ	4.5.1. Ενίσχυση ΜΜΕ περιοχής ΣΒΑΑ για τη βελτίωση της ενεργειακής τους απόδοσης
Δικαιούχος	ΕΦΕΠΑΕ
Κύριος Πράξης (Έργου)	ΕΦΕΠΑΕ
Φορέας Λειτουργίας και Συντήρησης	-
Περιγραφή Πράξης	Ενίσχυση για βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων και των υποδομών σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία
Προϋπολογισμός	500.000,00 €
Σκοπιμότητα – Αναγκαίότητα /	Στον Άξονα Στρατηγικής της ΣΒΑΑ/ Συνοχή στην Πόλη, υπάρχει ο ΕΣ4 βελτίωση και ανάδειξη των χαρακτηριστικών του αστικού περιβάλλοντος, και σε αυτόν Κατηγορία Δράσης

Συμβατότητα ή συνέργεια με ειδικές στρατηγικές / σχέδια και πολιτικές	Ενεργειακή Αναβάθμιση Επιχειρήσεων που συνάδει απολύτως με τις επιμέρους Στρατηγικά Κείμενα του Δήμου
Συμβολή στους στόχους της Στρατηγικής	Συμβάλει στη βελτίωση και ανάδειξη των χαρακτηριστικών του αστικού περιβάλλοντος, με ταυτόχρονη ενίσχυση της επιχειρηματικότητας
Πεδία Παρέμβασης Προγράμματος «Κρήτη»	040: Ενεργειακή απόδοση και έργα επίδειξης στις ΜΜΕ ή στις μεγάλες επιχειρήσεις και υποστηρικτικά μέτρα σύμφωνα με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης
Άλλη πηγή χρηματοδότησης (εκτός Προγράμματος «Κρήτη»)	
Ποσοτικοί Δείκτες φυσικού αντικειμένου Δράσης (Δείκτες Εκροών) & Τιμές στόχος 2029	RC001 - Υποστηριζόμενες επιχειρήσεις (εκ των οποίων: πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες, μεγάλες) (τιμή στόχος = 20)
Ποσοτικοί Δείκτες αποτελεσμάτων Δράσης (Δείκτες Αποτελεσμάτων) & Τιμές στόχος 2029	RCR29 - Εκτιμώμενες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου
Συμπληρωματικότητα με άλλες Παρεμβάσεις / Πράξεις	Η συγκεκριμένη δράση είναι συμπληρωματική με τις Κατηγορίες Δράσεων της Στρατηγικής. Ενδεικτικά: Μείωση κατανάλωσης ενέργειας στο δημόσιο κοινόχρηστο χώρο Βελτίωση ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια κτίρια
Τρόπος Ανάθεσης / Εκτέλεσης (αναφορά στο Θεσμικό πλαίσιο)	-
Τεκμηρίωση της Διασφάλισης Λειτουργίας	-
Ωριμότητα υλοποίησης	Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου ☒ ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐ Δεν απαιτείται ☒
	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες ☒ ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐
	Εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης; Δεν απαιτείται
Χρονοπρογραμματισμός Υλοποίησης	ΕΝΑΡΞΗ: Β ΕΞΑΜΗΝΟ 2024, ΠΕΡΑΙΩΣΗ: Β ΕΞΑΜΗΝΟ 2027
Προαπαιτούμενα - Περιορισμοί	Δεν υπάρχουν

Ειδικός Στόχος ΕΣ 6: μείωση των επιπτώσεων από φυσικές καταστροφές

Παρέμβαση/ Δράση 6.1 Δράσεις πρόληψης και διαχείρισης κινδύνων σχετικών με το κλίμα (διάβρωση ακτών, πλημμύρες).

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ/ΕΡΓΟΥ	6.1.1. Στερέωση και Στατική Αποκατάσταση του Παραθαλάσσιου Τμήματος των Ενετικών Τειχών Ηρακλείου
Δικαιούχος	1. ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ (υποέργο 1) 2. ΥΠΠΟΑ - ΕΦΟΡΕΙΑ ΕΝΑΛΙΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ (υποέργο 2) 3. ΥΠΠΟΑ - ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ (υποέργο 3)
Κύριος Πράξης (Έργου)	ΥΠΠΟΑ
Φορέας Λειτουργίας και Συντήρησης	ΥΠΠΟΑ - ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Περιγραφή Πράξης	<p>Η πράξη αφορά σε μεταφερόμενο έργο. Η ένταξη της έγινε σύμφωνα με την υπ' αρ. πρωτ. 4108/05-10-2021, Ορθή Επανάληψη (ΑΔΑ: ΨΕΕΘ7ΚΛ-Ψ10) Απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης, συνολικού π/υ 2.062.500,00 €.</p> <p>Ολοκληρώθηκε η διαδικασία μεταφοράς της πράξης στη νέα ΒΑΑ 2021-2027, σύμφωνα με την με αρ. πρωτ. 3391/03-07-2024 (ΑΔΑ: 9ΙΘΗ7ΛΚ-ΨΝΓ) απόφαση της Περιφέρειας Κρήτης, π/υ 2.342.500,00 €, η οποία χρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα «Κρήτη 2021-2027».</p> <p>Αντικείμενο της προτεινόμενης πράξης είναι η εκπόνηση των εργασιών στερέωσης, συντήρησης, αποκατάστασης, καθώς και η λήψη μέτρων προστασίας για τη στατική αποκατάσταση του παράκτιου ενετικού τείχους από την περιοχή της ιχθυόσκαλας (αρχή του μόλου) μέχρι το Λιμενικό Περίπτερο. Το τμήμα αυτό του παράκτιου τείχους δεν έχει μέχρι σήμερα αποκατασταθεί από τη διάβρωση και οι βλάβες που παρατηρούνται έχουν ως αποτέλεσμα να δημιουργούνται: τοπικές καταρρεύσεις της λιθεπένδυσης, υποσκαφές του τείχους ή του τοίχους ποδός, λόγω της δράσεως του κυματισμού, αποσάθρωση των λίθων, κονιαμάτων.</p> <p>Για την άρτια υλοποίηση του έργου θα υλοποιηθούν τρία υπόεργα:</p> <p>Υπόεργο 1: «Στερέωση και Στατική Αποκατάσταση του Παραθαλάσσιου Τμήματος των Ενετικών Τειχών Ηρακλείου», π/υ 2.200.000,00 €. Αφορά σε εργασίες στερέωσης, συντήρησης, αποκατάστασης, καθώς και μέτρα προστασίας που θα ληφθούν για τη στατική αποκατάσταση του παράκτιου ενετικού τείχους από την περιοχή της ιχθυόσκαλας (αρχή του μόλου) μέχρι το Λιμενικό Περίπτερο, όπως: α) αντιμετώπιση τοπικών και εκτεταμένων καταρρεύσεων του παραθαλάσσιου τείχους, β) αντιμετώπιση της αποδιοργάνωσης της τοιχοποιίας, γ) απομάκρυνση μεταλλικών στοιχείων και αποχετεύσεων, δ) αρμολογήματα και ενέματα, ε) κατασκευή και επισκευή της βάσης του τείχους για την αντιμετώπιση των υποσκαφών από τον κυματισμό, στ) καθαρισμός του τείχους.</p> <p>Υπόεργο 2: «Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της Εφορείας Εναλίων Αρχαιοτήτων», π/υ 74.500,00 €. Περιλαμβάνει τις παρακάτω εργασίες: α) λεπτομερής αποτύπωση από αέρος και υποβρυχίως της περιοχής των επεμβάσεων, β) ανέλκυση από την ίδια περιοχή των λιθοπλίνθων που έχουν καταπέσει από το τείχος, οι οποίες μετά από συντήρησή τους (αφαλάτωση, κλπ.) θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν εκ νέου για τις επιδιορθώσεις του τείχους, γ) ανελκύσεις αντικειμένων από την περιοχή του κόλπου Δερματά και Μπεντενάκι ή από άλλο σημείο κατά μήκος των παράκτιων τειχών,</p> <p>Υπόεργο 3: «Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της ΕΦΑΗ», π/υ 68.000,00 €. Στο υπόεργο αυτό περιλαμβάνεται το Μνημόνιο με την Αρχαιολογική Υπηρεσία που θα είναι υπεύθυνη για την αρχαιολογική παρακολούθηση του έργου.</p>
Προϋπολογισμός	<p>Συνολικός π/υ: 2.342.500,00 € (μεταφερόμενο)</p> <p>Υπόεργο 1: «Στερέωση και Στατική Αποκατάσταση του Παραθαλάσσιου Τμήματος των Ενετικών Τειχών Ηρακλείου», π/υ 2.200.000,00 €.</p> <p>Υπόεργο 2: «Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της Εφορείας Εναλίων Αρχαιοτήτων», π/υ 74.500,00 €.</p> <p>Υπόεργο 3: «Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της ΕΦΑΗ», π/υ 68.000,00 €.</p>
Σκοπιμότητα – Αναγκαιότητα / Συμβατότητα ή συνέργεια	Η προτεινόμενη πράξη κρίνεται αναγκαία για την επίλυση προβλημάτων που σχετίζονται με την αναγκαιότητα συντήρησης των αρχαίων δομών του μνημείου, λόγω της δράσεως του κυματισμού, της γήρανσης των υλικών και των αθέμιτων νεωτέρων παρεμβάσεων.

με ειδικές στρατηγικές / σχέδια και πολιτικές	<p>Με την υλοποίηση της Πράξης θα αποκατασταθεί η εικόνα των παλαιών τειχών που βρίσκεται σε μια πόλη με αυξημένη τουριστική κίνηση. Ταυτόχρονα θα εμπλουτιστεί το μνημειακό της απόθεμα με την αποκατάσταση ενός μεγάλου τμήματος του μνημείου που συγκεντρώνει ιδιαίτερα χαρακτηριστικά. Παράλληλα, θα συμβάλει στην ιστορική παιδεία των κατοίκων της πόλης, με την ανάδειξη ενός μνημείου που έως σήμερα δεν είναι ιδιαίτερα γνωστό.</p> <p>Με το προτεινόμενο έργο προστατεύεται και αναδεικνύεται το τμήμα αυτό του παράκτιου τείχους έτσι ώστε συνολικά το ενετικό τείχος του Ηρακλείου, ένα από τα μεγαλύτερα στο είδος του στην λεκάνη της Ανατολικής Μεσογείου να είναι στο σύνολό του αποκατεστημένο μετά και τις εργασίες αποκατάστασης που θα λάβουν χώρα στο τείχος της οδού Δ. Μποφώρ (Προμαχώνας Σαμπιονάρα και ευθύγραμμο τμήμα Μπέμπη).</p> <p>Η Πράξη, δεδομένου ότι αφορά στην Κρήτη, και δη στο Δήμο Ηρακλείου, που αποτελεί τουριστικό προορισμό, ανταποκρίνεται στις σύγχρονες προτεραιότητες για τον τουρισμό, σε διεθνές επίπεδο, στις οποίες συγκαταλέγεται και ο εμπλουτισμός του τουριστικού προϊόντος με νέες εναλλακτικές μορφές τουριστικής δραστηριότητας, εκτός του κυρίαρχου μοντέλου του μαζικού τουρισμού, μία από τις οποίες είναι και ο πολιτιστικός τουρισμός.</p> <p>Υπό το πρίσμα αυτό, ο εμπλουτισμός του πολιτιστικού αποθέματος ενός δημοφιλούς προορισμού και η ένταξή του στο δίκτυο πολιτιστικών διαδρομών - σταθμών (Αρχαιολογικό Μουσείο, Μουσείο Αγίας Αικατερίνης, Ενετικό Φρούριο Rocca a mare -Κούλες), αποτελεί μια καινοτόμα ενέργεια. Η ανάδειξη και αξιοποίηση του πολιτιστικού πλούτου σε συνδυασμό με την ανάπτυξη διαδραστικών διαδρομών μπορεί να προσδώσει επίσης συγκριτικό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στην προσπάθεια ενίσχυσης της τουριστικής ανάπτυξης.</p>
Συμβολή στους στόχους της Στρατηγικής	<p>Το έργο βρίσκεται σε απόλυτη συνάφεια με τον Ειδικό Στόχο 6: Μείωση των επιπτώσεων από φυσικές καταστροφές καθώς επιτυγχάνεται η αντιμετώπιση ειδικών κινδύνων (διάβρωση ακτής), εξασφαλίζεται η ανθεκτικότητα στις καταστροφές και αναπτύσσεται ένα σύστημα διαχείρισης των καταστροφών, με ειδικό στόχο τη μείωση των επιπτώσεων στο φυσικό και δομημένο περιβάλλον από φυσικές και τεχνολογικές καταστροφές, δεδομένου ότι αφορά στην προστασία και διάσωση ενός ιδιαίτερου μνημειακού χώρου.</p> <p>Το έργο εντάσσεται σε ένα ευρύτερο πλαίσιο έργων ανάδειξης και λειτουργικής δικτύωσης χώρων και συνόλων, διαχρονικών μνημείων της ανθρώπινης παρουσίας, με ιδιαίτερη πολιτιστική αξία. Η προστασία και ανάδειξη του μνημείου θα επηρεάσει θετικά την επισκεψιμότητα της πόλης. Από την προτεινόμενη πράξη θα αφεληθούν: α) οι μόνιμοι κάτοικοι της ευρύτερης περιοχής με την αναβάθμιση της εικόνας και συνεπώς της ποιότητας ζωής, β) ομάδες ή μεμονωμένα άτομα που δραστηριοποιούνται σε διαφορετικούς τομείς τουρισμού (καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος, ενοικιαζόμενες μονάδες, εμπορικά καταστήματα κλπ), γ) εργαζόμενοι για την υλοποίηση του έργου, δ) η τοπική οικονομία μέσω προμηθεών, μικροσυναθέσεων κ.λ.π, ε) οι επισκέπτες της περιοχής.</p>
Πεδία Παρέμβασης Προγράμματος «Κρήτη»	058: Προσαρμογή στα μέτρα για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και πρόληψη και διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με το κλίμα: πλημμύρες και κατολισθήσεις (συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων ευαισθητοποίησης, της πολιτικής προστασίας και των συστημάτων διαχείρισης καταστροφών, των υποδομών και των προσεγγίσεων με βάση το οικοσύστημα)
Άλλη πηγή χρηματοδότησης (εκτός Προγράμματος «Κρήτη»)	-
Ποσοτικοί Δείκτες φυσικού αντικειμένου Δράσης (Δείκτες Εκροών) & Τιμές στόχος 2029	RCO25 - Αντιπλημμυρικά έργα σε ακτές, όχθες ποταμών και λιμνών που κατασκευάσθηκαν ή ενισχύθηκαν πρόσφατα (χλμ) = 0,5 χλμ
Ποσοτικοί Δείκτες αποτελεσμάτων Δράσης (Δείκτες Αποτελεσμάτων) & Τιμές στόχος 2029	RCR37 - Πληθυσμός που αφελείται από μέτρα προστασίας από φυσική καταστροφή που συνδέεται με την κλιματική αλλαγή (εκτός της πλημμύρας και των ανεξέλεγκτων πυρκαγιών) (άτομα)
Συμπληρωματικότητα με άλλες Παρεμβάσεις / Πράξεις	H πράξη παρουσιάζει συνέργεια και συμπληρωματικότητα με άλλες πράξεις του Προγράμματος «Κρήτη», όπως: <ul style="list-style-type: none"> - Αντιδιαβρωτική Προστασία της Παράκτιας Ζώνης της Παλιάς Ηλεκτρικής - Στερέωση - αποκατάσταση ενετικών τειχών Ηρακλείου του Ανατολικού ευθύγραμμου τμήματος και orecchione Sabbionara και στοά πύλης Sabbionara
Τρόπος Ανάθεσης /	Υποέργο 1: «Στερέωση και Στατική Αποκατάσταση του Παραθαλάσσιου Τμήματος των

Εκτέλεσης (αναφορά στο Θεσμικό πλαίσιο)	Ενετικών Τειχών Ηρακλείου». Αφορά σε έργο και θα εκτελεστεί από το Δήμο Ηρακλείου, με εξωτερικό ανάδοχο (εργοληπτική επιχείρηση), μετά από δημόσιο ηλεκτρονικό διαγωνισμό, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, με ανοικτή διαδικασία, και την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής (χαμηλότερη τιμή) σύμφωνα με το άρθρο 95 παρ. 2α τουν.4412/2016 με επιμέρους ποσοστά έκπτωσης για κάθε ομάδα τιμών ομοειδών εργασιών του τιμολογίου και του προϋπολογισμού, εκφραζόμενα σε ακέραιες μονάδες επί τοις εκατό (%). Υποέργο 2: «Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της Εφορείας Εναλίων Αρχαιοτήτων», με αυτεπιστασία από την Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων, μέσω της προγραμματικής σύμβασης που έχει υπογραφεί. Υποέργο 3: «Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της ΕΦΑΗ», με αυτεπιστασία από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηρακλείου, μέσω της προγραμματικής σύμβασης που έχει υπογραφεί.																
Τεκμηρίωση της Διασφάλισης Λειτουργίας	Με την ολοκλήρωση του έργου, το μνημείο θα έχει αποκατασταθεί από τη διάβρωση, λόγω του κυματισμού. Το έργο εντάσσεται σε ένα ευρύτερο πλαίσιο έργων ανάδειξης και λειτουργικής δικτύωσης χώρων και συνόλων, διαχρονικών μνημείων της ανθρώπινης παρουσίας, με ιδιαίτερη πολιτιστική αξία. Η προστασία και ανάδειξη του μνημείου θα επηρεάσει θετικά την επισκεψιμότητα της πόλης. Η λειτουργικότητα και βιωσιμότητα της πράξης διασφαλίζεται τόσο μέσα από το προτεινόμενο Σχέδιο Συντήρησης της Τεχνικής Υπηρεσίας, που αφορά σε χρονικό ορίζοντα δεκαετίας, όσο και μέσω της διαβεβαίωσης του Δημάρχου περί ανάληψης υποχρέωσης συντήρησης και εύρυθμης λειτουργίας του έργου. Ειδικότερα μετά την ολοκλήρωση της υλοποίησης των παρεμβάσεων, θα τηρείται πλήρης φάκελος των υλικών που χρησιμοποιήθηκαν για τις επιμέρους εργολαβίες, με τα πιστοποιητικά και τις εγγυήσεις από τους προμηθευτές, για τη διευκόλυνση συντήρησης του έργου από την πλευρά του Φορέα Λειτουργίας. Συνεπώς, η προτεινόμενη πράξη θα είναι άμεσα αξιοποιήσιμη, λειτουργική και ολοκληρωμένη για το σύνολο των κατηγοριών ενεργειών που συνθέτουν το συνολικό προϋπολογισμό της.																
Ωριμότητα υλοποίησης	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 2px;">Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου</td> <td style="padding: 2px; text-align: center;">ΝΑΙ ☐</td> <td style="padding: 2px; text-align: center;">ΟΧΙ ☐</td> <td style="padding: 2px; text-align: center;">Δεν απαιτείται ☒</td> </tr> <tr> <td colspan="4" style="height: 20px;"></td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;">Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης;</td> <td style="padding: 2px; text-align: center;">ΝΑΙ ☒</td> <td style="padding: 2px; text-align: center;">ΟΧΙ ☐</td> <td style="padding: 2px;"></td> </tr> <tr> <td colspan="4" style="height: 20px;"></td> </tr> </table>	Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☐	Δεν απαιτείται ☒					Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης;	ΝΑΙ ☒	ΟΧΙ ☐					
Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☐	Δεν απαιτείται ☒														
Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης;	ΝΑΙ ☒	ΟΧΙ ☐															
Χρονοπρογραμματισμός Υλοποίησης	<p>Υποέργο 1: «Στερέωση και Στατική Αποκατάσταση του Παραθαλάσσιου Τμήματος των Ενετικών Τειχών Ηρακλείου», π/υ 2.200.000,00 €. Προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα 24 μήνες από την υπογραφή της σύμβασης.</p> <p>Υποέργο 2: «Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της Εφορείας Εναλίων Αρχαιοτήτων», π/υ 74.500,00 €. Προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα 24 μήνες από την υπογραφή της σύμβασης, έως την ολοκλήρωση του υποέργου 1.</p> <p>Υποέργο 3: «Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της ΕΦΑΗ», π/υ 68.000,00 €. Προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα 24 μήνες από την υπογραφή της σύμβασης, έως την ολοκλήρωση του υποέργου 1.</p>																
Προαπαιτούμενα - Περιορισμοί																	

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ	6.1.2 Θωράκιση προσήνεμου μώλου Λιμένα Ηρακλείου έμπροσθεν του φρουρίου Κούλε
-----------------------------	--

ΠΡΑΞΗΣ/ΕΡΓΟΥ	
Δικαιούχος	1. ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜΕΝΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΟΛΗ Α.Ε. (υποέργο 1 & 3) 2. ΕΦΟΡΕΙΑ ΕΝΑΛΙΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ (υποέργο 2)
Κύριος Πράξης (Έργο)	1. ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜΕΝΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΟΛΗ Α.Ε. (υποέργο 1 & 3) 2. ΕΦΟΡΕΙΑ ΕΝΑΛΙΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ (υποέργο 2)
Φορέας Λειτουργίας και Συντήρησης	1. ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜΕΝΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΟΛΗ Α.Ε. (υποέργο 1 & 3) 2. ΕΦΟΡΕΙΑ ΕΝΑΛΙΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ (υποέργο 2)
Περιγραφή Πράξης	<p>Η ένταξη της έγινε σύμφωνα με την υπ' αρ. πρωτ. 6895/22-12-2023, (ΑΔΑ: ΨΗΞ57ΛΚ-Ο2Σ Απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης, συνολικού π/υ 1.149.592,11 €, η οποία χρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα «Κρήτη 2021-2027».</p> <p>Το έργο αφορά την θωράκιση προσήνεμου μώλου Λιμένα Ηρακλείου έμπροσθεν του φρουρίου Κούλε. Η περιοχή βρίσκεται κεντρικά παράλια της πόλης του Ηρακλείου Κρήτης στην ρίζα του προσήνεμου μώλου του Λιμένα Ηρακλείου. Ο βασικός κορμός της θωράκισης θα είναι ύφαλος και θα αποτελείται από Τεχνητούς Ογκολίθους Accropodes, ενώ θα ενισχυθεί η υφιστάμενη θωράκιση με Φυσικούς Ογκολίθους.</p> <p>Τα έργα έχουν σχεδιαστεί με βάση το όριο των κρηπιδωμάτων των υφιστάμενων λιμενικών έργων που βρίσκονται στη ρίζα του προσήνεμου μώλου.</p> <p>Ο σχεδιασμός των έργων έγινε με γνώμονα την καλύτερη δυνατή διατήρηση της φυσιογνωμίας της περιοχής, δηλαδή τη λιγότερη δυνατή οπτική παρέμβαση στο τοπίο και τη μικρότερη δυνατή μεταβολή της βαθυμετρίας.</p> <p>Για το λόγο αυτό επιλέχθηκαν αφενός, η διάταξη της θωράκισης στο μεγαλύτερο τμήμα της και ιδιαίτερα το τμήμα της διατομής με τους τεχνητούς ογκολίθους να είναι ύφαλη και αφετέρου, για τη διαμόρφωση του συνόλου της διατομής η άρση και επανατοποθέτηση ογκολίθων της υφιστάμενης θωράκισης, αποφεύγοντας με τον τρόπο αυτό τυχόν εκσκαφές που με οποιονδήποτε τρόπο δύνανται να επηρεάσουν τη φυσιογνωμία του πυθμένα.</p> <p>Το αντικείμενο του έργου, αναλύεται σε τρία [3] υποέργα :</p> <p>Α. Υποέργο 1. Κατασκευή θωράκισης προσήνεμου μώλου. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1 ΛΙΜΕΝΙΚΑ - περιλαμβάνει τα ακόλουθα : Θωράκιση λιμενικών έργων με φυσικούς ογκολίθους προέλευσης λατομείου ατομικού βάρους 2500 – 4000 kg, Κυψελωτοί τεχνητοί ογκόλιθοι από σκυρόδεμα κατηγορίας C25/30, Άρση / επανατοποθέτηση τεχνητών ογκολίθων βάρους μέχρι 35 τόνων, Εισκόμιση, Αποκόμιση, Μετακινήσεις Πλωτού Εξοπλισμού</p> <p>Β. Υποέργο 2. Αρχαιολογικό έργο. Αρχαιολογικές εργασίες, πρόσληψη δύο καταδυόμενων αρχαιολόγων Αρχαιολογική μελέτη και δημοσίευση αυτών. (το υποέργο αυτό δεν θα υλοποιηθεί)</p> <p>Γ. Υποέργο 3. Παροχή υπηρεσιών συμβούλου Βασικού Μελέτη. Παροχή υπηρεσιών για την υλοποίηση του τεχνικού λιμενικού έργου.</p>
Προϋπολογισμός	Συνολικός π/υ: 1.149.592,11 € Υποέργο 1 Θωράκιση του Προσήνεμου Μώλου από την Πλατεία 18 Αγγλων ως το ΒΔ τμήμα του Φρούριο Κούλε / Λιμενικό Έργο π/υ 1.406.110,00€ Σύμβαση : 1.133.592,11€ Υποέργο 2 Αρχαιολογικό Έργο χωρίς σύμβαση (το υποέργο αυτό δεν θα υλοποιηθεί) Υποέργο 3 Παροχή Υπηρεσιών Συμβούλου Βασικού Μελετητή 16.000,00€ χωρίς σύμβαση
Σκοπιμότητα – Αναγκαιότητα / Συμβατότητα ή συνέργεια με ειδικές στρατηγικές / σχέδια και πολιτικές	<p>Η αναγκαιότητα της προτεινόμενης πράξης συνδέεται άρρηκτα με τις εντοπισμένες ανάγκες ενίσχυσης της υφιστάμενης υποδομής που διαχρονικά εμφανίζει αρκετά προβλήματα από την έκθεση στην προσπίτουσα κυματική ενέργεια και την εκτεταμένη διάβρωση της ακτογραμμής που προκαλεί φαινόμενα υποσκαφής και μηχανικής διάβρωσης. Επιπλέον, σημαντικά είναι τα θέματα που προκύπτουν για την ασφάλεια των σκαφών που ελλιμενίζονται στο αλιευτικό καταφύγιο (μαρίνα) όσο και για τους πολίτες της πόλης, οι οποίουι περπατούν κατά μήκος της γραμμής που θα ενισχυθεί με την προτεινόμενη δράση.</p> <p>Ειδικότερα :</p> <p>1. Η αναγκαιότητα της προτεινόμενης πράξης συνδέεται άρρηκτα με τις εντοπισμένες ανάγκες ενίσχυσης της υφιστάμενης υποδομής που διαχρονικά εμφανίζει αρκετά προβλήματα από την</p>

	<p>έκθεση στην προσπίπτουσα κυματική ενέργεια και την εκτεταμένη διάβρωση της ακτογραμμής που προκαλεί φαινόμενα υποσκαφής και μηχανικής διάβρωσης.</p> <p>2. Η προστασία του ιστορικού μνημείου, φρούριο Κούλες.</p> <p>3. Επιπλέον, σημαντικά είναι τα θέματα που προκύπτουν για την ασφάλεια των σκαφών που ελλιμενίζονται στο αλιευτικό καταφύγιο (μαρίνα)</p>				
Συμβολή στους στόχους της Στρατηγικής	Με την ολοκλήρωση του έργου, το μνημείο θα έχει θωρακισθεί από τη διάβρωση, λόγω του κυματισμού. Το έργο εντάσσεται σε ένα ευρύτερο πλαίσιο έργων ανάδειξης και λειτουργικής δικτύωσης χώρων και συνόλων, διαχρονικών μνημείων της ανθρώπινης παρουσίας, με ιδιαίτερη πολιτιστική αξία. Η προστασία και ανάδειξη του μνημείου θα επηρεάσει θετικά την επισκεψιμότητα της πόλης.				
Πεδία Παρέμβασης Προγράμματος «Κρήτη»	058 Προσαρμογή στα μέτρα για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και πρόληψη και διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με το κλίμα: πλημμύρες και κατολισθήσεις (συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων ευαισθητοποίησης, της πολιτικής προστασίας και των συστημάτων διαχείρισης καταστροφών, των υποδομών και των προσεγγίσεων με βάση το οικοσύστημα)				
Άλλη πηγή χρηματοδότησης (εκτός Προγράμματος «Κρήτη»)					
Ποσοτικοί Δείκτες φυσικού αντικειμένου Δράσης (Δείκτες Εκροών) & Τιμές στόχος 2029	RCO25-Αντιπλυμητρικά έργα σε ακτές, όχθες ποταμών και λιμνών που κατασκευάσθηκαν ή ενισχύθηκαν πρόσφατα (χλμ) = 0,3 χλμ				
Ποσοτικοί Δείκτες αποτελεσμάτων Δράσης (Δείκτες Αποτελεσμάτων) & Τιμές στόχος 2029	RCR37 - Πληθυσμός που αφελείται από μέτρα προστασίας από φυσική καταστροφή που συνδέεται με την κλιματική αλλαγή (εκτός της πλημμύρας και των ανεξέλεγκτων πυρκαγιών)				
Συμπληρωματικότητα με άλλες Παρεμβάσεις / Πράξεις					
Τρόπος Ανάθεσης / Εκτέλεσης (αναφορά στο Θεσμικό πλαίσιο)	<p>Για την υλοποίηση τους και με βάση το νομικό πλαίσιο του Οργανισμού Λιμένος Ηρακλείου ΑΕ επιλέγεται η μέθοδος των ανοιχτών δημόσιων διαγωνισμών για τα υποέργα άνω των ορίων και των πρόχειρων διαγωνισμών για υποέργα κάτω των ορίων στα πλαίσια του Νόμου 4412/2016.</p> <p>Α. Υποέργο 1. Κατασκευή θωράκισης προσήνεμου μόλου σύμφωνα με το Ν. 4412/2016.</p> <p>Β. Υποέργο: Αρχαιολογικό έργο: υλοποίηση με ίδια μέσα</p> <p>Γ. Υποέργο 3. Παροχή υπηρεσιών συμβούλου Βασικού Μελέτη όπως προβλέπεται στην παρ 6 στο άρθρο 188 του Ν 4412/2016 και στην ΥΑ αρ. ΔΝΣβ/92783π.ε./ΦΝ 466 του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών</p>				
Τεκμηρίωση της Διασφάλισης Λειτουργίας					
Ωριμότητα υλοποίησης	<table border="1"> <tr> <td>Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου</td> <td>ΝΑΙ ☒</td> <td>ΟΧΙ ☐</td> <td>Δεν απαιτείται ☐</td> </tr> </table>	Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου	ΝΑΙ ☒	ΟΧΙ ☐	Δεν απαιτείται ☐
Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου	ΝΑΙ ☒	ΟΧΙ ☐	Δεν απαιτείται ☐		
<table border="1"> <tr> <td>Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης;</td> <td>ΝΑΙ ☒</td> <td>ΟΧΙ ☐</td> </tr> </table>	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης;	ΝΑΙ ☒	ΟΧΙ ☐		
Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης;	ΝΑΙ ☒	ΟΧΙ ☐			
Χρονοπρογραμματισμός Υλοποίησης	<p>Έναρξη 2 εξάμηνο 2022 και περαίωση 2 εξάμηνο 2024</p> <p>1 ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΕΡΓΟΥ 0 ημέρες Πέμ. 17/11/22 Πέμ. 17/11/22</p> <p>2 ΣΥΝΤΑΞΗ-ΥΠΟΒΟΛΗ ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΟΣ & ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ 15 ημέρες Πέμ. 17/11/22 Πέμ. 1/12/22</p> <p>3 ΒΥΘΟΜΕΤΡΙΚΗ ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ 20 ημέρες</p>				

	<p>Πέμ.17/11/22 Τρί. 6/12/22 4 ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΜΕΛΕΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ & ΕΓΚΡΙΣΗ ΑΠΟ ΦΟΡΕΙΣ 71 ημέρες Τετ. 7/12/22 Τετ. 15/3/23 5 ΕΡΓΟΤΑΞΙΟ ΣΤΗ ΧΕΡΣΑΙΑ ΖΩΝΗ ΤΟΥ ΛΙΜΑΝΙΟΥ - ΠΡΟΒΛΗΤΑ VI 150 ημέρες Πέμ. 16/3/23 Τρί. 10/10/23 5.1 ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΚΡΟΠΟΔΩΝ 150 ημέρες Πέμ. 16/3/23 Τρί. 10/10/23 5.2 ΠΡΟΣΚΟΜΙΣΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΟΓΚΟΛΙΘΩΝ 150 ημέρες Πέμ. 16/3/23 Τρί. 10/10/23 6 ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΤΟΝ ΠΡΟΣΗΝΕΜΟ ΜΟΛΟ ΕΜΠΡΟΣΘΕΝ ΦΡΟΥΡΙΟΥ ΚΟΥΛΕ 137 ημέρες Πέμ. 11/5/23 Παρ. 17/11/23 6.1 ΑΡΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΘΩΡΑΚΙΣΗΣ 133 ημέρες Πέμ. 11/5/23 Δευτ. 13/11/23 6.2 ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΣΤΡΩΣΕΩΝ ΥΠΟΒΑΣΗΣ 133 ημέρες Πέμ. 11/5/23 Δευτ. 13/11/23 6.3 ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΣΤΡΩΣΗΣ ΕΞΑΛΗΣ ΘΩΡΑΚΙΣΗΣ 133 ημέρες Πέμ. 11/5/23 Δευτ. 13/11/23 6.4 ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΟΔΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΚΡΟΠΟΔΩΝ 133 ημέρες Πέμ. 11/5/23 Δευτ. 13/11/23 6.5 ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΑΚΡΟΠΟΔΩΝ 90 ημέρες Δευτ. 5/6/23 Παρ. 6/10/23 6.6 ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟΥ 4 ημέρες Τρί. 14/11/23 Παρ. 17/11/23 7 ΠΕΡΑΣ ΕΡΓΟΥ 31/12/24 Περιγράψτε τα απαιτούμενα στάδια για την υλοποίηση της Πράξης και προσδιορίστε το χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης ανά στάδιο</p>
Προαπαιτούμενα - Περιορισμοί	

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ/ΕΡΓΟΥ	6.1.3. Αντιδιαβρωτική Προστασία της Παράκτιας Ζώνης της Παλιάς Ηλεκτρικής
Δικαιούχος	<p>1. ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ (υποέργο 1) 2. ΥΠΠΟΑ - ΕΦΟΡΕΙΑ ΕΝΑΛΙΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ (υποέργο 2) 3. ΥΠΠΟΑ - ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ (υποέργο 3)</p>
Κύριος Πράξης (Εργου)	ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ
Φορέας Λειτουργίας και Συντήρησης	ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ
Περιγραφή Πράξης	<p>Το έργο αφορά στην εκτέλεση εργασιών για την αντιδιαβρωτική προστασία της παράκτιας ζώνης της παλιάς Ηλεκτρικής, που βρίσκεται στην περιοχή του κόλπου Δερματά και στην περιοχή δυτικά του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας, όπου έχει διαπιστωθεί έντονη διάβρωση.</p> <p>Δεδομένου ότι το φαινόμενο εξελίσσεται, η προστασία του παραλιακού μετώπου και του τμήματος της ενετικής παράκτιας οχύρωσης έναντι της διάβρωσης της ακτής, καθιστά αναγκαία την εκπόνηση του εν λόγω έργου, προκειμένου η περιοχή να θωρακιστεί σε ακραίες καιρικές συνθήκες που παρατηρούνται στις ακτές της Βόρειας Κρήτης και να διασφαλιστεί η ασφάλεια των πολιτών αλλά και των τουριστών που διέρχονται από τον χώρο αυτό.</p> <p>Το πρόβλημα της διάβρωσης προτείνεται να αντιμετωπιστεί με έργα ανάπλασης και προστασίας της περιοχής και την τεχνητή αναπλήρωση των δύο μικρών παραλίων, οι οποίες θα προστατεύονται από την κατασκευή δύο ύφαλων κυματοθραυστών παράλληλα προς την ακτογραμμή. Οι κυματοθραύστες θα χωροθετηθούν στην ισοβαθή των -5m με ύψος στέψης διαμορφωμένο στο -1m, μήκος 250m για την παραλία του Δερματά, και 200m για την παραλία Δυτικά του ΜΦΙΚ.</p> <p>Η τεχνητή αναπλήρωση της ακτής, αφορά συνολικά 410 μέτρα παραλίας και στους δύο κόλπους Ανατολικά (240m) – Δυτικά Μ.Φ.Ι.Κ (170m), τοποθετημένα σε πρίσμα με ύψος 1,5m.</p> <p>Το έργο θα περιλαμβάνει εργασίες διαμόρφωσης - ανάπλασης (οικοδομικές), λιμενικές και ΗΜ εργασίες.</p> <p>Για την άρτια υλοποίηση της δράσης προτείνονται τα παρακάτω υποέργα:</p> <p>Υποέργο 1: Αντιδιαβρωτική Προστασία της Παράκτιας Ζώνης της Παλιάς Ηλεκτρικής (οικοδομικές, λιμενικές και ΗΜ εργασίες).</p>

	<p>Υπόεργο 2: Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της Εφορείας Εναλίων Αρχαιοτήτων, με αυτεπιστασία από την Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων, μέσω προγραμματικής σύμβασης.</p> <p>Υπόεργο 3: Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της ΕΦΑΗ, με αυτεπιστασία από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηρακλείου, μέσω προγραμματικής σύμβασης.</p>
Προϋπολογισμός	Συνολικός π/υ: 5.000.000,00 €
Σκοπιμότητα – Αναγκαιότητα / Συμβατότητα ή συνέργεια με ειδικές στρατηγικές / σχέδια και πολιτικές	<p>Η περιοχή μελέτης, βρίσκεται στο μέσον της παράκτιας ενετικής οχύρωσης της πόλης του Ηρακλείου και έχει χαρακτηριστεί ως «Ιστορικό διατηρητέο μνημείο», σύμφωνα με το ΠΔ 8-6-1931 (ΦΕΚ 159/Τ.Α/13-6-1931), ενώ παράλληλα και σύμφωνα με την Υ.Α. ΥΠΠΟΤ/ ΓΔΑΠΚ/ ΑΡΧ/ Β1/ Φ38/ 22270/651 (ΦΕΚ 92/Τ.ΑΑΠ/27-3-2012), εγκρίθηκε η κήρυξη και οριοθέτηση της ως αρχαιολογικού χώρου μεγάλου τμήματος της πόλης (το σύνολο της πόλης εντός των Ενετικών τειχών). Αφορά την περιοχή του κόλπου Δερματά και την περιοχή δυτικά του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας. Επιπλέον, η περιοχή βρίσκεται εντός ζώνης αιγιαλού (ΦΕΚ 336/Δ/1996) και εκτός NATURA 2000.</p> <p>Δεδομένου ότι το φαινόμενο της διάβρωσης βρίσκεται σε εξέλιξη όσο στην περιοχή του κόλπου Δερματά, τόσο και στο δυτικό τμήμα του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας, κρίνεται αναγκαία και επιτακτική η εκπόνηση του έργου για την αντιδιαβρωτική προστασία της περιοχής, για τον έλεγχο και αποτροπή της διάβρωσης του παραλιακού δρόμου, της ασφάλειας διέλευσης πεζών και οχημάτων από την περιοχή αυτή και την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς.</p> <p>Σε επίπεδο στρατηγικής, η προτεινόμενη παρέμβαση επιδιώκει να ενισχύσει την Συνοχή στην πόλη του Ηρακλείου, μέσω των προτεινόμενων έργων των περιοχών εντός ΣΟΑΠ, αναδεικνύοντας τόσο το ιστορικό κέντρο, όσο και τις επιμέρους περιαστικές περιοχές, αναβαθμίζοντας παράλληλα την προσβασιμότητα των περιοχών αυτών μέσω της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης του κινδύνου καταστροφών και της ανθεκτικότητας.</p>
Συμβολή στους στόχους της Στρατηγικής	<p>Το έργο βρίσκεται σε απόλυτη συνάφεια με τον Ειδικό Στόχο 6: Μείωση των επιπτώσεων από φυσικές καταστροφές.</p> <p>Η παρούσα πράξη είναι απόλυτα συμβατή με τις αρχές της αειφόρου και βιώσιμης ανάπτυξης ενώ συμβάλλει και στη διασφάλιση της προώθησης των απαιτήσεων περιβαλλοντικής προστασίας, απόδοσης πόρων, μετριασμού κλιματικής αλλαγής και της προστασίας της βιοποικιλότητας στο βαθμό που της αναλογεί.</p>
Πεδία Παρέμβασης Προγράμματος «Κρήτη»	058: Προσαρμογή στα μέτρα για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και πρόληψη και διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με το κλίμα: πλημμύρες και κατολισθήσεις (συμπεριλαμβανόμενων των δραστηριοτήτων ευαισθητοποίησης, της πολιτικής προστασίας και των συστήμάτων διαχείρισης καταστροφών, των υποδομών και των προσεγγίσεων με βάση το οικοσύστημα)
Άλλη πηγή χρηματοδότησης (εκτός Προγράμματος «Κρήτη»)	-
Ποσοτικοί Δείκτες φυσικού αντικειμένου Δράσης (Δείκτες Εκροών) & Τιμές στόχος 2029	RCO25 - Αντιπλημμυρικά έργα σε ακτές, όχθες ποταμών και λιμνών που κατασκευάσθηκαν ή ενισχύθηκαν πρόσφατα (χλμ) = 0,5 χλμ
Ποσοτικοί Δείκτες αποτελεσμάτων Δράσης (Δείκτες Αποτελεσμάτων) & Τιμές στόχος 2029	RCR37 - Πληθυσμός που αφελείται από μέτρα προστασίας από φυσική καταστροφή που συνδέεται με την κλιματική αλλαγή (εκτός της πλημμύρας και των ανεξέλεγκτων πυρκαγιών) (άτομα)
Συμπληρωματικότητα με άλλες Παρεμβάσεις / Πράξεις	<p>Η πράξη παρουσιάζει συνέργεια και συμπληρωματικότητα με άλλες πράξεις του Προγράμματος «Κρήτη», όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Στερέωση και Στατική Αποκατάσταση του Παραθαλάσσιου Τμήματος των Ενετικών Τειχών Ηρακλείου. – Στερέωση - αποκατάσταση ενετικών τειχών Ηρακλείου του Ανατολικού ευθύγραμμου τμήματος και oreccione Sabbionara και στοά πύλης Sabbionara.

<p>Τρόπος Ανάθεσης / Εκτέλεσης (αναφορά στο Θεσμικό πλαίσιο)</p>	<p>Υποέργο 1: Αντιδιαβρωτική Προστασία της Παράκτιας Ζώνης της Παλιάς Ηλεκτρικής (οικοδομικές, λιμενικές και ΗΜ εργασίες). Αφορά σε έργα και θα εκτελεστεί από το Δήμο Ηρακλείου, με εξωτερικό ανάδοχο (εργοληπτική επιχείρηση), μετά από δημόσιο ηλεκτρονικό διαγωνισμό, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, με ανοικτή διαδικασία, και την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής (χαμηλότερη τιμή) σύμφωνα με το άρθρο 95 παρ. 2α τουν.4412/2016 με επιμέρους ποσοστά έκπτωσης για κάθε ομάδα τιμών ομοειδών εργασιών του τιμολογίου και του προϋπολογισμού, εκφραζόμενα σε ακέραιες μονάδες επί τοις εκατό (%).</p> <p>Υποέργο 2: Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της Εφορείας Εναλίων Αρχαιοτήτων, με αυτεπιστασία από την Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων, μέσω προγραμματικής σύμβασης.</p> <p>Υποέργο 3: Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της ΕΦΑΗ, με αυτεπιστασία από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηρακλείου, μέσω προγραμματικής σύμβασης.</p>																								
<p>Τεκμηρίωση της Διασφάλισης Λειτουργίας</p>	<p>Η λειτουργικότητα και βιωσιμότητα της πράξης διασφαλίζεται τόσο μέσα από το προτεινόμενο Σχέδιο Συντήρησης της Τεχνικής Υπηρεσίας, που αφορά σε χρονικό ορίζοντα δεκαετίας, όσο και μέσω της διαβεβαίωσης του Δημάρχου περί ανάληψης υποχρέωσης συντήρησης και εύρυθμης λειτουργίας του έργου.</p> <p>Ειδικότερα μετά την ολοκλήρωση της υλοποίησης των παρεμβάσεων, θα τηρείται πλήρης φάκελος των υλικών που χρησιμοποιήθηκαν για τις επιμέρους εργαλαβίες, με τα πιστοποιητικά και τις εγγυήσεις από τους προμηθευτές, για τη διευκόλυνση συντήρησης του έργου από την πλευρά του Φορέα Λειτουργίας.</p> <p>Συνεπώς, η προτεινόμενη πράξη θα είναι άμεσα αξιοποίησιμη, λειτουργική και ολοκληρωμένη για το σύνολο των κατηγοριών ενεργειών που συνθέτουν το συνολικό προϋπολογισμό της.</p>																								
<p>Ωριμότητα υλοποίησης</p>	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 5px; width: 40%;">Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου</td> <td style="padding: 5px; width: 15%; text-align: center;">ΝΑΙ ☐</td> <td style="padding: 5px; width: 15%; text-align: center;">ΟΧΙ ☐</td> <td style="padding: 5px; width: 30%; text-align: center;">Δεν απαιτείται ☒</td> </tr> <tr> <td colspan="4" style="height: 20px;"></td> </tr> <tr> <td colspan="4" style="text-align: right; padding: 5px;"> Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☒ </td> </tr> <tr> <td colspan="4" style="height: 20px;"></td> </tr> <tr> <td colspan="4" style="text-align: left; padding: 5px;"> Αναγκαίες μελέτες που πρέπει να εκπονηθούν: <ol style="list-style-type: none"> 1. Μελέτες Λιμενικών Έργων – Ακτομηχανική Μελέτη – Τεύχη Δημοπράτησης - Μελέτη Σύνταξης ΣΑΥ-ΦΑΥ (κατ. 11) 2. Γεωτεχνικές Μελέτες (κατ. 21) 3. Μελέτες Τοπογραφίας (κατ. 16) 4. Περιβαλλοντικές Μελέτες (κατ. 27) Εκτιμώμενος χρόνος εκπόνησης μελετών 12 μήνες. Αναγκαίες εγκρίσεις/ βεβαιώσεις/ άδειες που πρέπει να εκδοθούν: <ol style="list-style-type: none"> 1. Έγκριση Αρχαιολογικής Υπηρεσίας 2. Απαλλαγή Άδειας Δόμησης 3. Έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων, κλπ Εκτιμώμενος χρόνος έκδοσης εγκρίσεων 12 μήνες. </td> </tr> <tr> <td colspan="4" style="height: 20px;"></td> </tr> </table>	Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☐	Δεν απαιτείται ☒					Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☒								Αναγκαίες μελέτες που πρέπει να εκπονηθούν: <ol style="list-style-type: none"> 1. Μελέτες Λιμενικών Έργων – Ακτομηχανική Μελέτη – Τεύχη Δημοπράτησης - Μελέτη Σύνταξης ΣΑΥ-ΦΑΥ (κατ. 11) 2. Γεωτεχνικές Μελέτες (κατ. 21) 3. Μελέτες Τοπογραφίας (κατ. 16) 4. Περιβαλλοντικές Μελέτες (κατ. 27) Εκτιμώμενος χρόνος εκπόνησης μελετών 12 μήνες. Αναγκαίες εγκρίσεις/ βεβαιώσεις/ άδειες που πρέπει να εκδοθούν: <ol style="list-style-type: none"> 1. Έγκριση Αρχαιολογικής Υπηρεσίας 2. Απαλλαγή Άδειας Δόμησης 3. Έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων, κλπ Εκτιμώμενος χρόνος έκδοσης εγκρίσεων 12 μήνες.							
Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☐	Δεν απαιτείται ☒																						
Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☒																									
Αναγκαίες μελέτες που πρέπει να εκπονηθούν: <ol style="list-style-type: none"> 1. Μελέτες Λιμενικών Έργων – Ακτομηχανική Μελέτη – Τεύχη Δημοπράτησης - Μελέτη Σύνταξης ΣΑΥ-ΦΑΥ (κατ. 11) 2. Γεωτεχνικές Μελέτες (κατ. 21) 3. Μελέτες Τοπογραφίας (κατ. 16) 4. Περιβαλλοντικές Μελέτες (κατ. 27) Εκτιμώμενος χρόνος εκπόνησης μελετών 12 μήνες. Αναγκαίες εγκρίσεις/ βεβαιώσεις/ άδειες που πρέπει να εκδοθούν: <ol style="list-style-type: none"> 1. Έγκριση Αρχαιολογικής Υπηρεσίας 2. Απαλλαγή Άδειας Δόμησης 3. Έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων, κλπ Εκτιμώμενος χρόνος έκδοσης εγκρίσεων 12 μήνες.																									
<p>Χρονοπρογραμματισμός Υλοποίησης</p>	<p>Υποέργο 1: Αντιδιαβρωτική Προστασία της Παράκτιας Ζώνης της Παλιάς Ηλεκτρικής. Προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα 24 μήνες από την υπογραφή της σύμβασης.</p> <p>Υποέργο 2: Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της Εφορείας Εναλίων Αρχαιοτήτων. Προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα 24 μήνες (υποέργο 1).</p> <p>Υποέργο 3: Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της ΕΦΑΗ. Προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα 24 μήνες (υποέργο 1).</p>																								
<p>Προαπαιτούμενα - Περιορισμοί</p>	<p>-</p>																								

Ειδικός Στόχος ΕΣ 9: αύξηση επισκεψιμότητας ιστορικών – πολιτιστικών χώρων

Παρέμβαση/ Δράση 9.1 Δράσεις προστασίας, αποκατάστασης και ανάδειξης ιστορικών και πολιτιστικών στοιχείων κατά μήκος επιλεγμένων διαδρομών

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ/ΕΡΓΟΥ	9.1.1 Μελέτη Αποκατάστασης - Επανάχρησης Μεγάρου Κοθρή
Δικαιούχος	ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Κύριος Πράξης (Έργου)	ΥΠΠΟΑ
Φορέας Λειτουργίας και Συντήρησης	ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Περιγραφή Πράξης	<p>Η πράξη αφορά σε μεταφερόμενο έργο. Η ένταξη της έγινε σύμφωνα με την υπ' αρ. πρωτ. 3465/03-12-2021 (ΑΔΑ: ΩΣΣΒ7ΛΚ-ΣΘΧ) Απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης, συνολικού π/υ 569.006,67 €, που αντιστοιχεί στο 40% της προεκτιμώμενης αμοιβής (1.422.516,68 €), κατ' εφαρμογή του άρθρου 107 του Ν. 4530/2018 το οποίο προστίθεται ως περίπτωση ζ' στην παρ. 2 του άρθρου 49 του ν. 4412/2016.</p> <p>Ολοκληρώθηκε η διαδικασία μεταφοράς της πράξης στη νέα ΒΑΑ 2021-2027, σύμφωνα με την με αρ. πρωτ. 2606/27-05-2024 (ΑΔΑ: ΡΦ947ΛΚ-ΤΛ3) απόφαση της Περιφέρειας Κρήτης, π/υ 655.247,00 €, η οποία χρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα «Κρήτη 2021-2027».</p> <p>Έχει υπογραφεί η με αρ. πρωτ. 31183/01-04-2024 (ΑΔΑΜ: 24SYMV014514327) σύμβαση, με ανάδοχο την Ένωση Οικονομικών Φορέων με την Επωνυμία «ΜΕΑΣ Α.Ε. - Ν. Λουκάτος & Συν/Τες Α.Ε. - ΤΕΚΕΜ Α.Ε. - Ευτυχία Παπαδοπούλου - Χρήστος Στεφανίδης», που εκπροσωπείται νόμιμα από τον κ. Ελευθέριο Διγώνη, π/υ 655.247,00 € και χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης 540 ημέρες (18 μήνες).</p> <p>Η πράξη με τίτλο «Μελέτη Αποκατάστασης - Επανάχρησης Μεγάρου Κοθρή», αφορά στην εκπόνηση των απαραίτητων μελετών ωρίμανσης, για την αποκατάσταση και επανάχρηση του Μεγάρου Κοθρή ως Δημοτική Πινακοθήκη, με κύριο στόχο την πλήρη λειτουργική και αισθητική αποκατάσταση του και την στατική ενίσχυση του ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί στις νέες συνθήκες χρήσης και λειτουργίας του, την καλλιέργεια του κοινού, την δια βίου εκπαίδευση μέσα από την τέχνη αλλά και την ψυχαγωγία που αυτή προσφέρει και την ανάδειξη και αξιοποίηση του πολιτισμού και της πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου.</p> <p>Το Μεγάρου Κοθρή – Λιοπυράκη αποτελεί αναμφισβήτητα το κορυφαίο δείγμα κτίσματος του αρχιτεκτονικού ρεύματος του εκλεκτικισμού, με πλήθος στοιχείων του ρομαντικού νεοκλασικισμού στο Ηράκλειο. Το κτήριο χρονολογείται στα τέλη της πρώτης δεκαετίας του 20ου αι. και φέρει τη σφραγίδα του αρχιτέκτονα Δημήτρη Κυριακού. Πρόκειται για ένα από τα πιο μεγαλοπρεπή μέγαρα που κατασκευάστηκαν την εποχή εκείνη, στον σημαντικότερο οδικό άξονα της πόλης, τη λεωφόρο Μαρτύρων 25ης Αυγούστου, η οποία συνέδεε το λιμάνι με το κέντρο της πόλης. Το 1976 με την Υ.Α. ΥΠΠΕ/ΑΡΧΑΙΟΤ/Α/Φ31/21276/2292/27-7-1976 απόφαση (ΦΕΚ 1033/τ.Β/19-08-1976), το μέγαρο χαρακτηρίστηκε «...ως οίκημα χρήζον ειδικής κρατικής προστασίας καθόσον αποτελεί αξιολογότατο δείγμα νεοκλασικής αρχιτεκτονικής...». Τον Σεπτέμβριο του 2017 το Υπουργείο Πολιτισμού, ενέκρινε την παραχώρηση του Μεγάρου Κοθρή – Λιοπυράκη για 30 έτη (αρχή γενομένης από την έκδοση της απόφασης παραχώρησης), χωρίς αντάλλαγμα, προς το Δήμο Ηρακλείου, προκειμένου να αποκατασταθεί και να λειτουργήσει ως Δημοτική Πινακοθήκη.</p> <p>Η λειτουργία της Δημοτικής Πινακοθήκης θα περιλαμβάνει την αξιοποίηση και έκθεση της συλλογής που διαθέτει ο Δήμος Ηρακλείου (πίνακες ζωγραφικής, γλυπτά, χαρακτικά, κ.α.), η οποία αποτελείται από έργα αξιόλογων καλλιτεχνών, μεταξύ αυτών, Θεοτοκόπουλου Βασιλείου, Τσαρούχη, Μόραλη, Μ. Τζομπανάκη, Φασιανού, Φανουράκη κ.α. Επιπλέον θα περιλαμβάνει τη διοργάνωση περιοδικών θεματικών και ατομικών εκθέσεων, τη συντήρηση έργων τέχνης και τη λειτουργία καταστήματος (πωλητήριο) στο ισόγειο από όπου οι επισκέπτες θα μπορούν να προμηθευτούν έργα τέχνης, βιβλία, αφίσες κλπ, συναφή με το θέμα του εκθεσιακού χώρου. Τέλος στον ίδιο θα χώρο θα λειτουργεί και art - cafe με αξιοποίηση της αυλής του κτηρίου.</p> <p>Η πράξη αφορά στην εκπόνηση των μελετών που απαιτούνται για την αποκατάσταση και επανάχρηση του μεγάρου Κοθρή ως Δημοτική Πινακοθήκη και αφορούν, την τοπογραφική αποτύπωση του ακινήτου, την πλήρη πρόταση λειτουργικής, αισθητικής και τεχνικής αναβάθμισης από αρχιτεκτονικής, στατικής σκοπιάς και βέλτιστης εφαρμογής Ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων στο κτήριο και στον περιβάλλοντα χώρο.</p>

	<p>Επιπλέον αφορούν στην εκπόνηση ερευνητικού προγράμματος διερεύνησης – αποτίμησης του φέροντα οργανισμού, γεωφυσικές & γεωτεχνικές μελέτες και έρευνες, στην εκπόνηση μελέτης συντήρησης – αποκατάστασης του διακόσμου καθώς επίσης και στην εκπόνηση μουσειολογικής – μουσειογραφικής μελέτης, όπως αυτές περιγράφονται αναλυτικά στο φάκελο δημόσιας σύμβασης της εν λόγω μελέτης.</p> <p>Οι ως άνω μελέτες, έχουν διακηρυχθεί ενιαία, σε ένα υποέργο, με την διαδικασία του ανοιχτού ηλεκτρονικού διαγωνισμού άνω των ορίων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 27 του Ν. 4412/2016.</p>
Προϋπολογισμός	Συνολικός π/υ: 655.247,00 €
Σκοπιμότητα – Αναγκαιότητα / Συμβατότητα ή συνέργεια με ειδικές στρατηγικές / σχέδια και πολιτικές	<p>Η μελέτη έρχεται να ικανοποιήσει τους όρους της απόφασης του ΥΠΠΟΑ, όπως διατυπώνονται στην υπ' αριθ. πρωτ. Απόφαση ΥΠΠΟΑ / ΓΔΑΜΤΕ / ΔΠΑΝΣΜ / 359790 / 34990 / 3800 / 27-09-2017, για την Παραχώρηση του Μεγάρου Κοθρή - Λιοπυράκη, ιδιοκτησίας ΥΠΠΟΑ, προς τον Δήμο Ηρακλείου, προκειμένου να αποκατασταθεί και να λειτουργήσει ως Δημοτική Πινακοθήκη, οι οποίοι αποτελούν και στόχους του στρατηγικού σχεδιασμού του Δήμου.</p> <p>Το Μεγάρου Κοθρή – Λιοπυράκη αποτελεί αναμφισβήτητα το κορυφαίο δείγμα κτίσματος του αρχιτεκτονικού ρεύματος του εκλεκτικισμού, με πλήθος στοιχείων του ρομαντικού νεοκλασικισμού στο Ηράκλειο. Η ιστορία του, το αξιόλογο μέγεθος του κτηρίου και η εξέχουσα θέση του σε ένα ιδιαίτερα ευαίσθητο ιστορικό περιβάλλον της πόλης του Ηρακλείου, επιβάλλουν την αποκατάσταση και την αξιοποίηση του.</p> <p>Πολλά από τα έργα του Δήμου, εγκαταλελειμένα επί δεκαετίες σε αποθήκες, ή διάσπαρτα σε υπηρεσίες του, δεν έχουν συντηρηθεί. Αναγνωρίζοντας την ηθική ευθύνη του Δήμου, ως ιδιοκτήτη των έργων αυτών, έναντι των Δημοτών, των επισκεπτών αλλά και των μελλοντικών γενεών, γενικότερα, που είναι εξ ορισμού οι κατ' εξοχήν χρήστες των αγαθών της πολιτιστικής κληρονομιάς, η δημιουργία δομής συντήρησης των έργων αυτών σε τμήμα του κτηρίου θα δώσει την δυνατότητα στο δήμο προφυλάξει τα έργα αυτά παρεμποδίζοντας τη φθορά τους.</p> <p>Παράλληλα, η διαμόρφωση χώρων του κτηρίου για περιοδικές θεματικές και ατομικές εκθέσεις, θα συμβάλλει ουσιαστικά στην ανάδειξη του εξαιρετικά ενδιαφέροντος καλλιτεχνικού δυναμικού που διαθέτει το νησί μας. Περιοδικές εκθέσεις αλλά και καλλιτεχνικές εκδηλώσεις θα μπορούν να πραγματοποιηθούν στον υπαίθριο χώρο του Ισογέιου, προσφέροντας τη δυνατότητα χαλάρωσης και ψυχαγωγίας στους επισκέπτες της Πινακοθήκης. Τέλος, η λειτουργία στο ισόγειο τόσο του καταστήματος (πωλητήριο) από όπου οι επισκέπτες θα μπορούν να προμηθευτούν έργα τέχνης, βιβλία, αφίσες και συναφή με το σκοπό της λειτουργίας του κτηρίου αντικείμενα, όσο και του art-café με αξιοποίηση της αυλής του κτηρίου, θα προσδώσει μια ιδιαίτερη φυσιογνωμία στο χώρο και στη χρήση.</p>
Συμβολή στους στόχους της Στρατηγικής	<p>Η πράξη βρίσκεται σε απόλυτη συνάφεια με τον Ειδικό Στόχο 9: Αύξηση επισκεψιμότητας ιστορικών – πολιτιστικών χώρων.</p> <p>Η αποκατάσταση και επανάχρηση του Μεγάρου Κοθρή ως δημοτική πινακοθήκη έχει κύριο σκοπό την αισθητική καλλιέργεια του κοινού, την δια βίου εκπαίδευση μέσα από την τέχνη αλλά και την ψυχαγωγία που αυτή προσφέρει και την ανάδειξη και αξιοποίηση του πολιτισμού και της πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου. Η δημιουργία ενός σύγχρονου εκθεσιακού χώρου που θα φιλοξενεί περιοδικές εκθέσεις των έργων του Δήμου, θα δώσει την ευκαιρία στους κατοίκους και επισκέπτες της πόλης, να θαυμάσουν τα σπουδαία έργα τέχνης που διαθέτει ήδη ο Δήμος και να γνωρίσουν σημαντικούς καλλιτέχνες μέσα από το έργο τους.</p> <p>Τα οφέλη που θα προκύψουν από την αξιοποίηση του Μεγάρου είναι ενδεικτικά: α) Η αποκατάσταση και επαναχρησιμοποίηση του ιστορικού «Μεγάρου Κοθρή», β) Η ίδρυση μιας μόνιμης στέγης για τις εικαστικές τέχνες στο Ηράκλειο καλύπτοντας έτσι ένα σημαντικό «KENO» που υπάρχει στην πόλη. Η νέα αυτή δομή, σε συνδυασμό με τις πολιτιστικές εκδηλώσεις του Δήμου, θα τοποθετεί την πόλη στον «χάρτη» των πολιτιστικών προορισμών στον τομέα των εικαστικών τεχνών, γ) Με τη νέα του χρήση το Μέγαρο συμβάλλει καθοριστικά στην αύξηση του αναμενόμενου αριθμού επισκέψεων στην παλιά πόλη, που σήμερα υστερεί σημαντικά ως προς τον αριθμό επισκεπτών σε σχέση με την Κνωσό αποτελώντας ένα πόλο έλξης και για τους επισκέπτες κρουαζιέρας.</p>
Πεδία Παρέμβασης Προγράμματος «Κρήτη»	166: Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της πολιτισμικής κληρονομιάς και των πολιτιστικών υπηρεσιών
Άλλη πηγή χρηματοδότησης (εκτός Προγράμματος «Κρήτη»)	-
Ποσοτικοί Δείκτες φυσικού	RC077 - Αριθμός πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται (πολιτιστικοί και

αντικειμένου Δράσης (Δείκτες Εκροών)) & Τιμές στόχος 2029	τουριστικοί χώροι) = 1																								
Ποσοτικοί Δείκτες αποτελεσμάτων Δράσης (Δείκτες Αποτελεσμάτων) & Τιμές στόχος 2029	RCR77 - Επισκέπτες πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται (αριθμός επισκεψτών/έτος)																								
Συμπληρωματικότητα με άλλες Παρεμβάσεις / Πράξεις	<p>Η πράξη παρουσιάζει συνέργεια και συμπληρωματικότητα με άλλες πράξεις του Προγράμματος «Κρήτη», όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Μελέτη Αποκατάστασης - Επανάχρησης Φάμπτρικας Ανωγειανάκη - Δημιουργία Μόνιμης Έκθεσης Ενθυμημάτων Εθνικής Αντίστασης στη Στοά Μακάσι - Οργάνωση εποπτικής έκθεσης με τίτλο «Ηράκλειο - 40 αιώνες ιστορίας» στην πύλη Παντοκράτορα των ενετικών τειχών της πόλης του Ηρακλείου - Διαμόρφωση - Αποκατάσταση Διαδρομής του Ισόπεδου Τμήματος της Ενετικής Οχύρωσης Ηρακλείου 																								
Τρόπος Ανάθεσης / Εκτέλεσης (αναφορά στο Θεσμικό πλαίσιο)	Έχει υπογραφεί η με αρ. πρωτ. 31183/01-04-2024 (ΑΔΑΜ: 24SYMV014514327) σύμβαση, με ανάδοχο την Ένωση Οικονομικών Φορέων με την Επωνυμία «ΜΕΑΣ Α.Ε. - Ν. Λουκάτος & Συν/Τες Α.Ε. - TEKEM Α.Ε. - Ευτυχία Παπαδοπούλου - Χρήστος Στεφανίδης», που εκπροσωπείται νόμιμα από τον κ. Ελευθέριο Διγώνη, π/υ 655.247,00 € και χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης 540 ημέρες (18 μήνες).																								
Τεκμηρίωση της Διασφάλισης Λειτουργίας	<p>Με την ολοκλήρωση της πράξης, θα καθοριστούν οι απαραίτητες εργασίες που θα απαιτηθούν για την αποκατάσταση και επανάχρηση του Μεγάρου Κοθρή ως Δημοτική Πινακοθήκη και οι οποίες θα συμβάλουν στην προστασία του μνημείου, στη διατήρηση της υλικής υπόστασης και της αυθεντικότητάς του στο χρόνο, στην ανάδειξη, στην ασφαλή για το μνημείο και το κοινό επισκεψιμότητά του, στην εξυπηρέτηση της χρήσης του καθώς και στη διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου του.</p> <p>Η δημιουργία ενός σύγχρονου εκθεσιακού χώρου που θα φιλοξενεί περιοδικές εκθέσεις των έργων του Δήμου, θα δώσει την ευκαιρία στους κατοίκους και επισκέπτες της πόλης, να θαυμάσουν τα σπουδαία έργα τέχνης που διαθέτει ήδη ο Δήμος και να γνωρίσουν σημαντικούς καλλιτέχνες μέσα από το έργο τους.</p>																								
Ωριμότητα υλοποίησης	<table border="1" style="width: 100%;"> <thead> <tr> <th style="text-align: left;">Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου</th> <th style="text-align: center;">ΝΑΙ ☒</th> <th style="text-align: center;">ΟΧΙ ☐</th> <th style="text-align: center;">Δεν απαντείται ☐</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Το 1976 με την Υ.Α. ΥΠΠΕ/ΑΡΧΑΙΟΤ/Α/Φ31/21276/2292/27-7-1976 απόφαση (ΦΕΚ 1033/τ.Β/19-08-1976), το μέγαρο χαρακτηρίστηκε «...ως οίκημα χρήζον ευδικής κρατικής προστασίας καθόσον αποτελεί αξιολογότατο δείγμα νεοκλασικής αρχιτεκτονικής...».</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☒</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td>Τον Σεπτέμβριο του 2017 το Υπουργείο Πολιτισμού, ενέκρινε την παραχώρηση του Μεγάρου Κοθρή – Λιοπυράκη για 30 έτη (αρχή γενομένης από την έκδοση της απόφασης παραχώρησης), χωρίς αντάλλαγμα, προς το Δήμο Ηρακλείου, προκειμένου να αποκατασταθεί και να λειτουργήσει ως Δημοτική Πινακοθήκη.</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☒</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td>Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης;</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☒</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td>Με την παρούσα πράξη θα εκπονηθούν οι παρακάτω μελέτες, σύμφωνα με το Π.Δ. 696/74, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει και στηρίζονται στις προδιαγραφές που ορίζει η με αρ. ΥΠΠΟΑ/ΑΤΝΕΚΕ/356112/929/2019 Απόφαση (ΦΕΚ 2837/Β'/05-07-2019), «Κανονιστικό πλαίσιο για την εκπόνηση μελετών και την εκτέλεση εργασιών σε ακίνητα μνημεία» και το ΦΕΚ 1047/Β'/29-03-2019 «Ελάχιστα Παραδοτέα Κτιριακών Έργων».</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☒</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td style="vertical-align: top;"> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Τοπογραφική Μελέτη (κατ. 16) ✓ Γεωλογική Μελέτη και Έρευνα (κατ. 20) ✓ Γεωτεχνική Μελέτη και Έρευνα (κατ. 21) ✓ Ειδική Αρχιτεκτονική Μελέτη Κτιρίου & Περ. Χώρου (κατ. 07) & Τεύχη Δημοπράτησης ✓ Στατική Μελέτη κτιρίου (κατ. 08) & Τεύχη Δημοπράτησης ✓ Η/Μ Μελέτη κτιρίου (κατ. 09) & Τεύχη Δημοπράτησης ✓ Μελέτη Συντήρησης – Αποκατάστασης του διακόσμου & Τεύχη Δημοπράτησης ✓ Μουσειολογική Μελέτη- Μουσειογραφική Μελέτη & Τεύχη Δημοπράτησης ✓ Σύνταξη μελέτης ΣΑΥ-ΦΑΥ </td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☒</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> </tbody> </table>	Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου	ΝΑΙ ☒	ΟΧΙ ☐	Δεν απαντείται ☐	Το 1976 με την Υ.Α. ΥΠΠΕ/ΑΡΧΑΙΟΤ/Α/Φ31/21276/2292/27-7-1976 απόφαση (ΦΕΚ 1033/τ.Β/19-08-1976), το μέγαρο χαρακτηρίστηκε «...ως οίκημα χρήζον ευδικής κρατικής προστασίας καθόσον αποτελεί αξιολογότατο δείγμα νεοκλασικής αρχιτεκτονικής...».	☐	☒	☐	Τον Σεπτέμβριο του 2017 το Υπουργείο Πολιτισμού, ενέκρινε την παραχώρηση του Μεγάρου Κοθρή – Λιοπυράκη για 30 έτη (αρχή γενομένης από την έκδοση της απόφασης παραχώρησης), χωρίς αντάλλαγμα, προς το Δήμο Ηρακλείου, προκειμένου να αποκατασταθεί και να λειτουργήσει ως Δημοτική Πινακοθήκη.	☐	☒	☐	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης;	☐	☒	☐	Με την παρούσα πράξη θα εκπονηθούν οι παρακάτω μελέτες, σύμφωνα με το Π.Δ. 696/74, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει και στηρίζονται στις προδιαγραφές που ορίζει η με αρ. ΥΠΠΟΑ/ΑΤΝΕΚΕ/356112/929/2019 Απόφαση (ΦΕΚ 2837/Β'/05-07-2019), «Κανονιστικό πλαίσιο για την εκπόνηση μελετών και την εκτέλεση εργασιών σε ακίνητα μνημεία» και το ΦΕΚ 1047/Β'/29-03-2019 «Ελάχιστα Παραδοτέα Κτιριακών Έργων».	☐	☒	☐	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Τοπογραφική Μελέτη (κατ. 16) ✓ Γεωλογική Μελέτη και Έρευνα (κατ. 20) ✓ Γεωτεχνική Μελέτη και Έρευνα (κατ. 21) ✓ Ειδική Αρχιτεκτονική Μελέτη Κτιρίου & Περ. Χώρου (κατ. 07) & Τεύχη Δημοπράτησης ✓ Στατική Μελέτη κτιρίου (κατ. 08) & Τεύχη Δημοπράτησης ✓ Η/Μ Μελέτη κτιρίου (κατ. 09) & Τεύχη Δημοπράτησης ✓ Μελέτη Συντήρησης – Αποκατάστασης του διακόσμου & Τεύχη Δημοπράτησης ✓ Μουσειολογική Μελέτη- Μουσειογραφική Μελέτη & Τεύχη Δημοπράτησης ✓ Σύνταξη μελέτης ΣΑΥ-ΦΑΥ 	☐	☒	☐
Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου	ΝΑΙ ☒	ΟΧΙ ☐	Δεν απαντείται ☐																						
Το 1976 με την Υ.Α. ΥΠΠΕ/ΑΡΧΑΙΟΤ/Α/Φ31/21276/2292/27-7-1976 απόφαση (ΦΕΚ 1033/τ.Β/19-08-1976), το μέγαρο χαρακτηρίστηκε «...ως οίκημα χρήζον ευδικής κρατικής προστασίας καθόσον αποτελεί αξιολογότατο δείγμα νεοκλασικής αρχιτεκτονικής...».	☐	☒	☐																						
Τον Σεπτέμβριο του 2017 το Υπουργείο Πολιτισμού, ενέκρινε την παραχώρηση του Μεγάρου Κοθρή – Λιοπυράκη για 30 έτη (αρχή γενομένης από την έκδοση της απόφασης παραχώρησης), χωρίς αντάλλαγμα, προς το Δήμο Ηρακλείου, προκειμένου να αποκατασταθεί και να λειτουργήσει ως Δημοτική Πινακοθήκη.	☐	☒	☐																						
Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης;	☐	☒	☐																						
Με την παρούσα πράξη θα εκπονηθούν οι παρακάτω μελέτες, σύμφωνα με το Π.Δ. 696/74, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει και στηρίζονται στις προδιαγραφές που ορίζει η με αρ. ΥΠΠΟΑ/ΑΤΝΕΚΕ/356112/929/2019 Απόφαση (ΦΕΚ 2837/Β'/05-07-2019), «Κανονιστικό πλαίσιο για την εκπόνηση μελετών και την εκτέλεση εργασιών σε ακίνητα μνημεία» και το ΦΕΚ 1047/Β'/29-03-2019 «Ελάχιστα Παραδοτέα Κτιριακών Έργων».	☐	☒	☐																						
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Τοπογραφική Μελέτη (κατ. 16) ✓ Γεωλογική Μελέτη και Έρευνα (κατ. 20) ✓ Γεωτεχνική Μελέτη και Έρευνα (κατ. 21) ✓ Ειδική Αρχιτεκτονική Μελέτη Κτιρίου & Περ. Χώρου (κατ. 07) & Τεύχη Δημοπράτησης ✓ Στατική Μελέτη κτιρίου (κατ. 08) & Τεύχη Δημοπράτησης ✓ Η/Μ Μελέτη κτιρίου (κατ. 09) & Τεύχη Δημοπράτησης ✓ Μελέτη Συντήρησης – Αποκατάστασης του διακόσμου & Τεύχη Δημοπράτησης ✓ Μουσειολογική Μελέτη- Μουσειογραφική Μελέτη & Τεύχη Δημοπράτησης ✓ Σύνταξη μελέτης ΣΑΥ-ΦΑΥ 	☐	☒	☐																						

	Επιπλέον, θα εκδοθεί η σχετική άδεια δόμησης από το αρμόδιο Πολεοδομικό Γραφείο καθώς και όλες οι απαιτούμενες αδειοδοτήσεις, όπως η Έγκριση των Αρχαιολογικών Υπηρεσιών, η Έγκριση της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, κα.
Χρονοπρογραμματισμός Υλοποίησης	Έχει υπογραφεί η με αρ. πρωτ. 31183/01-04-2024 (ΑΔΑΜ: 24SYMV014514327) σύμβαση, με ανάδοχο την Ένωση Οικονομικών Φορέων με την Επωνυμία «ΜΕΑΣ Α.Ε. - Ν. Λουκάτος & Συν/Τες Α.Ε. - ΤΕΚΕΜ Α.Ε. - Ευτυχία Παπαδοπούλου - Χρήστος Στεφανίδης», που εκπροσωπείται νόμιμα από τον κ. Ελευθέριο Διγώνη, π/υ 655.247,00 € και χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης 540 ημέρες (18 μήνες).
Προαπαιτούμενα - Περιορισμοί	

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ/ΕΡΓΟΥ	9.1.2. Αποκατάσταση - Επανάχρηση Μεγάρου Κοθρή
Δικαιούχος	ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Κύριος Πράξης (Έργου)	ΥΠΠΟΑ
Φορέας Λειτουργίας και Συντήρησης	ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Περιγραφή Πράξης	<p>Το έργο αφορά την Αποκατάσταση - Επανάχρηση του Μεγάρου Κοθρή ως Δημοτική Πινακοθήκη του Δήμου Ηρακλείου. Η ιστορία του, το αξιόλογο μέγεθος του κτιρίου και η εξέχουσα θέση του σε ένα ιδιαίτερα ευαίσθητο ιστορικό περιβάλλον (ενετικό λιμάνι, Κούλες, νεώρια, άλλα διατηρητέα κτήρια), επιβάλλουν την αποκατάσταση του κτηρίου και την αξιοποίηση του μετατρέποντας το σε Δημοτική Πινακοθήκη του Δήμου Ηρακλείου, με κύριο στόχο την πλήρη λειτουργική και αισθητική αποκατάσταση του και την στατική ενίσχυση του ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί στις νέες συνθήκες χρήσης και λειτουργίας του, την καλλιέργεια του κοινού, την δια βίου εκπαίδευση μέσα από την τέχνη αλλά και την ψυχαγωγία που αυτή προσφέρει και την ανάδειξη και αξιοποίηση του πολιτισμού και της πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου.</p> <p>Το Μέγαρο Κοθρή – Λιοπυράκη αποτελεί αναμφισβήτητα το κορυφαίο δείγμα κτίσματος του αρχιτεκτονικού ρεύματος του εκλεκτικισμού, με πλήθος στοιχείων του ρομαντικού νεοκλασικισμού στο Ηράκλειο. Το κτήριο χρονολογείται στα τέλη της πρώτης δεκαετίας του 20ου αι. και φέρει τη σφραγίδα του αρχιτέκτονα Δημήτρη Κυριακού. Πρόκειται για ένα από τα πιο μεγαλοπρεπή μέγαρα που κατασκευάστηκαν την εποχή εκείνη, στον σημαντικότερο οδικό άξονα της πόλης, τη λεωφόρο Μαρτύρων 25ης Αυγούστου, η οποία συνέδεε το λιμάνι με το κέντρο της πόλης. Το 1976 με την Υ.Α. ΥΠΠΕ/ΑΡΧΑΙΟΤ/Α/Φ31/21276/2292/27-7-1976 απόφαση (ΦΕΚ 1033/τ.Β/19-08-1976), το μέγαρο χαρακτηρίστηκε «...ως οίκημα χρήζον ειδικής κρατικής προστασίας καθόσον αποτελεί αξιολογότατο δείγμα νεοκλασικής αρχιτεκτονικής...».</p> <p>Τον Σεπτέμβριο του 2017 το Υπουργείο Πολιτισμού, ενέκρινε την παραχώρηση του Μεγάρου Κοθρή – Λιοπυράκη για 30 έτη (αρχή γενομένης από την έκδοση της απόφασης παραχώρησης), χωρίς αντάλλαγμα, προς το Δήμο Ηρακλείου, προκειμένου να αποκατασταθεί και να λειτουργήσει ως Δημοτική Πινακοθήκη.</p> <p>Η λειτουργία της Δημοτικής Πινακοθήκης θα περιλαμβάνει την αξιοποίηση και έκθεση της συλλογής που διαθέτει ο Δήμος Ηρακλείου (πίνακες ζωγραφικής, γλυπτά, χαρακτικά, κ.α.), η οποία αποτελείται από έργα αξιόλογων καλλιτεχνών, μεταξύ αυτών, Θεοτοκόπουλου Βασιλείου, Τσαρούχη, Μόραλη, Μ. Τζομπανάκη, Φασιανού, Φανουράκη κ.α. Επιπλέον θα περιλαμβάνει τη διοργάνωση περιοδικών θεματικών και ατομικών εκθέσεων, τη συντήρηση έργων τέχνης και τη λειτουργία καταστήματος (πωλητήριο) στο ισόγειο από όπου οι επισκέπτες θα μπορούν να προμηθευτούν έργα τέχνης, βιβλία, αφίσες κλπ, συναφή με το θέμα του εκθεσιακού χώρου. Τέλος στον ίδιο θα χώρο θα λειτουργεί και art - cafe με αξιοποίηση της αυλής του κτηρίου.</p> <p>Το έργο περιλαμβάνει αρχιτεκτονικές διαμορφώσεις, στατικές εργασίες ενίσχυσης, ηλεκτρομηχανολογικές εργασίες, εργασίες συντήρησης του διακόσμου και προμήθεια του αναγκαίου εξοπλισμού.</p> <p>Για την άρτια υλοποίηση της δράσης προτείνονται τα παρακάτω υπόεργα:</p> <p>Υποέργο 1: Αποκατάσταση - Επανάχρηση Μεγάρου Κοθρή (οικοδομικές και ΗΜ εργασίες)</p> <p>Υποέργο 2: Εργασίες συντήρησης του διακόσμου</p>

	<p>Υπόέργο 3: Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της ΕΦΑΗ, για την παρακολούθηση του έργου, με αυτεπιστασία από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηρακλείου, μέσω προγραμματικής σύμβασης.</p> <p>Υπόέργο 4: Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της ΥΝΜΤΕΚ, για την παρακολούθηση του έργου, με αυτεπιστασία από την ΥΝΜΤΕΚ, μέσω προγραμματικής σύμβασης.</p> <p>Υπόέργο 5: Προμήθεια και εγκατάσταση του αναγκαίου εξοπλισμού</p>
Προϋπολογισμός	3.100.000,00 €
Σκοπιμότητα – Αναγκαιότητα / Συμβατότητα ή συνέργεια με ειδικές στρατηγικές / σχέδια και πολιτικές	<p>Το έργο έρχεται να ικανοποιήσει τους όρους της απόφασης του ΥΠΠΟΑ, όπως διατυπώνονται στην υπ' αριθ. πρωτ. Απόφαση ΥΠΠΟΑ / ΓΔΑΜΤΕ / ΔΠΑΝΣΜ / 359790 / 34990 / 3800 / 27-09-2017, για την Παραχώρηση του Μεγάρου Κοθρή – Λιοπυράκη, ιδιοκτησίας ΥΠΠΟΑ, προς τον Δήμο Ηρακλείου, προκειμένου να αποκατασταθεί και να λειτουργήσει ως Δημοτική Πινακοθήκη, ο οποίοι αποτελούν και στόχους του στρατηγικού σχεδιασμού του Δήμου.</p> <p>Το Μεγάρου Κοθρή – Λιοπυράκη αποτελεί αναμφισβίτητα το κορυφαίο δείγμα κτίσματος του αρχιτεκτονικού ρεύματος του εκλεκτικισμού, με πλήθος στοιχείων του ρομαντικού νεοκλασικισμού στο Ηράκλειο. Η ιστορία του, το αξιόλογο μέγεθος του κτηρίου και η εξέχουσα θέση του σε ένα ιδιαίτερα ευαίσθητο ιστορικό περιβάλλον της πόλης του Ηρακλείου, επιβάλλουν την αποκατάσταση και την αξιοποίηση του.</p> <p>Πολλά από τα έργα του Δήμου, εγκαταλειπμένα επί δεκαετίες σε αποθήκες, ή διάσπαρτα σε υπηρεσίες του, δεν έχουν συντηρηθεί. Αναγνωρίζοντας την ηθική ευθύνη του Δήμου, ως ιδιοκτήτη των έργων αυτών, έναντι των Δημοτών, των επισκεπτών αλλά και των μελλοντικών γενεών, γενικότερα, που είναι έξι ορισμού οι κατ' εξοχήν χρήστες των αγαθών της πολιτιστικής κληρονομιάς, η δημιουργία δομής συντήρησης των έργων αυτών σε τμήμα του κτηρίου θα δώσει την δυνατότητα στο δήμο προφυλάξει τα έργα αυτά παρεμποδίζοντας τη φθορά τους.</p> <p>Παράλληλα, η διαμόρφωση χώρων του κτηρίου για περιοδικές θεματικές και ατομικές εκθέσεις, θα συμβάλλει ουσιαστικά στην ανάδειξη του έξαιρετικά ενδιαφέροντος καλλιτεχνικού δυναμικού που διαθέτει το νησί μας. Περιοδικές εκθέσεις αλλά και καλλιτεχνικές εκδηλώσεις θα μπορούν να πραγματοποιηθούν στον υπαίθριο χώρο του ισογείου, προσφέροντας τη δυνατότητα χαλάρωσης και ψυχαγωγίας στους επισκέπτες της Πινακοθήκης. Τέλος, η λειτουργία στο ισόγειο τόσο του καταστήματος (πωλητήριο) από όπου οι επισκέπτες θα μπορούν να προμηθευτούν έργα τέχνης, βιβλία, αφίσες και συναφή με το σκοπό της λειτουργίας του κτηρίου αντικείμενα, όσο και του art-café με αξιοποίηση της αυλής του κτηρίου, θα προσδώσει μια ιδιαίτερη φυσιογνωμία στο χώρο και στη χρήση.</p> <p>Σε επίπεδο στρατηγικής, η προτεινόμενη παρέμβαση επιδιώκει να ενισχύσει την Συνοχή στην πόλη του Ηρακλείου, μέσω των προτεινόμενων αναπλάσεων των περιοχών εντός ΣΟΑΠ, αναδεικνύοντας τόσο το ιστορικό κέντρο, όσο και τις επιμέρους περιαστικές περιοχές, αναβαθμίζοντας παράλληλα την προσβασιμότητα των περιοχών αυτών.</p>
Συμβολή στους στόχους της Στρατηγικής	<p>Η πράξη βρίσκεται σε απόλυτη συνάφεια με τον Ειδικό Στόχο 9: Αύξηση επισκεψιμότητας ιστορικών – πολιτιστικών χώρων.</p> <p>Η αποκατάσταση και επανάχρηση του Μεγάρου Κοθρή ως δημοτική πινακοθήκη έχει κύριο σκοπό την αισθητική καλλιέργεια του κοινού, την διά βίου εκπαίδευση μέσα από την τέχνη αλλά και την ψυχαγωγία που αυτή προσφέρει και την ανάδειξη και αξιοποίηση του πολιτισμού και της πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου. Η δημιουργία ενός σύγχρονου εκθεσιακού χώρου που θα φιλοξενεί περιοδικές εκθέσεις των έργων του Δήμου, θα δώσει την ευκαιρία στους κατοίκους και επισκέπτες της πόλης, να θαυμάσουν τα σπουδαία έργα τέχνης που διαθέτει ήδη ο Δήμος και να γνωρίσουν σημαντικούς καλλιτέχνες μέσα από το έργο τους.</p> <p>Τα οφέλη που θα προκύψουν από την αξιοποίηση του Μεγάρου είναι ενδεικτικά: α) Η αποκατάσταση και επαναχρησιμοποίηση του ιστορικού «Μεγάρου Κοθρή», β) Η ίδρυση μιας μόνιμης στέγης για τις εικαστικές τέχνες στο Ηράκλειο καλύπτοντας έτσι ένα σημαντικό «KENO» που υπάρχει στην πόλη. Η νέα αυτή δομή, σε συνδυασμό με τις πολιτιστικές εκδηλώσεις του Δήμου, θα τοποθετεί την πόλη στον «χάρτη» των πολιτιστικών προορισμών στον τομέα των εικαστικών τεχνών, γ) Με τη νέα του χρήση το Μέγαρο συμβάλλει καθοριστικά στην αύξηση του αναμενόμενου αριθμού επισκεπτών στην παλιά πόλη, που σήμερα υστερεί σημαντικά ως προς τον αριθμό επισκεπτών σε σχέση με την Κνωσό αποτελώντας ένα πόλο έλξης και για τους επισκέπτες.</p>
Πεδία Παρέμβασης Προγράμματος «Κρήτη»	166: Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της πολιτισμικής κληρονομιάς και των πολιτιστικών υπηρεσιών
Άλλη πηγή χρηματοδότησης (εκτός)	-

Προγράμματος «Κρήτη»)	
Ποσοτικοί Δείκτες φυσικού αντικειμένου Δράσης (Δείκτες Εκροών) & Τιμές στόχος 2029	RCO77 - Αριθμός πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται (πολιτιστικοί και τουριστικοί χώροι) = 1
Ποσοτικοί Δείκτες αποτελεσμάτων Δράσης (Δείκτες Αποτελεσμάτων) & Τιμές στόχος 2029	RCR77 - Επισκέπτες πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται (αριθμός επισκεπτών/έτος)
Συμπληρωματικότητα με άλλες Παρεμβάσεις / Πράξεις	H πράξη παρουσιάζει συνέργεια και συμπληρωματικότητα με άλλες πράξεις του Προγράμματος «Κρήτη», όπως: <ul style="list-style-type: none"> - Αποκατάσταση- Επανάχρηση Φάμπτρικας Ανωγειανάκη - Αποκατάσταση και Επανάχρηση κτιρίου επί της οδού 25ης Αυγούστου με αρ. 3 - Δημιουργία Μόνιμης Έκθεσης Ενθυμημάτων Εθνικής Αντίστασης στη Στοά Μακάσι - Οργάνωση εποπτικής έκθεσης με τίτλο «Ηράκλειο - 40 αιώνες ιστορίας» στην πύλη Παντοκράτορα των ενετικών τειχών της πόλης του Ηρακλείου
Τρόπος Ανάθεσης / Εκτέλεσης (αναφορά στο Θεσμικό πλαίσιο)	<p>Υποέργο 1: Αποκατάσταση - Επανάχρηση Μεγάρου Κοθρή (οικοδομικές και ΗΜ εργασίες). Αφορά σε έργο και θα εκτελεστεί από το Δήμο Ηρακλείου, με εξωτερικό ανάδοχο (εργοληπτική επιχείρηση), μετά από δημόσιο ηλεκτρονικό διαγωνισμό, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, με ανοικτή διαδικασία, και την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής (χαμηλότερη τιμή) σύμφωνα με το άρθρο 95 παρ. 2α τουν.4412/2016 με επιμέρους ποσοστά έκπτωσης για κάθε ομάδα τιμών ομοειδών εργασιών του τιμολογίου και του προϋπολογισμού, εκφραζόμενα σε ακέραιες μονάδες επί τοις εκατό (%).</p> <p>Υποέργο 2: Εργασίες συντήρησης του διακόσμου. Αφορά σε υπηρεσία και θα εκτελεστεί από το Δήμο Ηρακλείου, με εξωτερικό ανάδοχο, μετά από δημόσιο ηλεκτρονικό διαγωνισμό, με ανοικτή διαδικασία, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 27 του νόμου 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, με κριτήριο την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, βάσει της βέλτιστης σχέσης ποιότητας – τιμής.</p> <p>Υποέργο 3: Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της ΕΦΑΗ, για την παρακολούθηση του έργου, με αυτεπιστασία από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηρακλείου, μέσω προγραμματικής σύμβασης.</p> <p>Υποέργο 4: Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της ΥΝΜΤΕΚ, για την παρακολούθηση του έργου, με αυτεπιστασία από την ΥΝΜΤΕΚ, μέσω προγραμματικής σύμβασης.</p> <p>Υποέργο 5: Προμήθεια και εγκατάσταση του αναγκαίου εξοπλισμού, για τις ανάγκες της χρήσης του κτιρίου. Αφορά σε προμήθεια και θα εκτελεστεί από το Δήμο Ηρακλείου, με εξωτερικό ανάδοχο, μετά από δημόσιο ηλεκτρονικό διαγωνισμό, με ανοικτή διαδικασία, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 27 του νόμου 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, με κριτήριο την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, βάσει τιμής</p>
Τεκμηρίωση της Διασφάλισης Λειτουργίας	<p>Με την ολοκλήρωση της πράξης, θα εκπονηθούν οι απαραίτητες εργασίες για την αποκατάσταση και επανάχρηση του Μεγάρου Κοθρή ως Δημοτική Πινακοθήκη και οι οποίες θα συμβάλουν στην προστασία του μνημείου, στη διατήρηση της υλικής υπόστασης και της αυθεντικότητάς του στο χρόνο, στην ανάδειξη, στην ασφαλή για το μνημείο και το κοινό επισκεψιμότητά του, στην εξυπηρέτηση της χρήσης του καθώς και στη διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου του.</p> <p>Η δημιουργία ενός σύγχρονου εκθεσιακού χώρου που θα φιλοξενεί περιοδικές εκθέσεις των έργων του Δήμου, θα δώσει την ευκαιρία στους κατοίκους και επισκέπτες της πόλης, να θαυμάσουν τα σπουδαία έργα τέχνης που διαθέτει ήδη ο Δήμος και να γνωρίσουν σημαντικούς καλλιτέχνες μέσα από το έργο τους.</p> <p>Η λειτουργικότητα και βιωσιμότητα της πράξης διασφαλίζεται τόσο μέσα από το προτεινόμενο Σχέδιο Συντήρησης της Τεχνικής Υπηρεσίας, που αφορά σε χρονικό ορίζοντα δεκαετίας, όσο και μέσω της διαβεβαίωσης του Δημάρχου περί ανάληψης υποχρέωσης συντήρησης και εύρυθμης λειτουργίας του έργου.</p> <p>Ειδικότερα μετά την ολοκλήρωση της υλοποίησης των παρεμβάσεων, θα τηρείται πλήρης φάκελος των υλικών που χρησιμοποιήθηκαν για τις επιμέρους εργολαβίες, με τα πιστοποιητικά και τις εγγυήσεις από τους προμηθευτές, για τη διευκόλυνση συντήρησης του έργου από την πλευρά του Φορέα Λειτουργίας.</p> <p>Συνεπώς, η προτεινόμενη πράξη θα είναι άμεσα αξιοποίησιμη, λειτουργική και ολοκληρωμένη</p>

	για το σύνολο των κατηγοριών ενεργειών που συνθέτουν το συνολικό προϋπολογισμό της.
	Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Δεν απαιτείται ☐
	<p>Το 1976 με την Υ.Α. ΥΠΠΕ/ΑΡΧΑΙΟΤ/Α/Φ31/21276/2292/27-7-1976 απόφαση (ΦΕΚ 1033/τ.Β/19-08-1976), το μέγαρο χαρακτηρίστηκε «...ως οίκημα χρήζον ειδικής κρατικής προστασίας καθόδου αποτελεί αξιολογότατο δείγμα νεοκλασικής αρχιτεκτονικής...».</p> <p>Τον Σεπτέμβριο του 2017 το Υπουργείο Πολιτισμού, ενέκρινε την παραχώρηση του Μεγάρου Κοθρή – Λιοπυράκη για 30 έτη (αρχή γενομένης από την έκδοση της απόφασης παραχώρησης), χωρίς αντάλλαγμα, προς το Δήμο Ηρακλείου, προκειμένου να αποκατασταθεί και να λειτουργήσει ως Δημοτική Πινακοθήκη.</p>
	<p>Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☒</p>
Ωριμότητα υλοποίησης	<p>Αναγκαίες μελέτες που πρέπει να εκπονηθούν:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Τοπογραφική Μελέτη (κατ. 16) ✓ Γεωλογική Μελέτη και Έρευνα (κατ. 20) ✓ Γεωτεχνική Μελέτη και Έρευνα (κατ. 21) ✓ Ειδική Αρχιτεκτονική Μελέτη Κτιρίου & Περ. Χώρου (κατ. 07) & Τεύχη Δημοπράτησης ✓ Στατική Μελέτη κτιρίου (κατ. 08) & Τεύχη Δημοπράτησης ✓ Η/Μ Μελέτη κτιρίου (κατ. 09) & Τεύχη Δημοπράτησης ✓ Μελέτη Συντήρησης – Αποκατάστασης του διακόσμου & Τεύχη Δημοπράτησης ✓ Μουσειολογική Μελέτη- Μουσειογραφική Μελέτη & Τεύχη Δημοπράτησης ✓ Σύνταξη μελέτης ΣΑΥ-ΦΑΥ <p>Εκτιμώμενος χρόνος εκπόνησης μελετών 18 μήνες.</p> <p>Αναγκαίες εγκρίσεις/ βεβαιώσεις/ άδειες που πρέπει να εκδοθούν:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Έγκριση Αρχαιολογικής Υπηρεσίας ✓ Εκδοση Άδειας Δόμησης ✓ Έγκριση Πυροσβεστικής Υπηρεσίας ✓ Έγκριση Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής ✓ Απαλλαγή Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης <p>Εκτιμώμενος χρόνος έκδοσης εγκρίσεων 8 μήνες.</p>
Χρονοπρογραμματισμός Υλοποίησης	<p>Υποέργο 1: Αποκατάσταση - Επανάχρηση Μεγάρου Κοθρή (οικοδομικές και ΗΜ εργασίες). Προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα 24 μήνες από την υπογραφή της σύμβασης.</p> <p>Υποέργο 2: Εργασίες συντήρησης του διακόσμου. Προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα 8 μήνες από την υπογραφή της σύμβασης.</p> <p>Υποέργο 3: Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της ΕΦΑΗ. Προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα 24 μήνες (υποέργο 1).</p> <p>Υποέργο 4: Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της ΥΝΜΤΕΚ. Προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα 24 μήνες (υποέργο 1 & 2).</p> <p>Υποέργο 5: Προμήθεια και εγκατάσταση του αναγκαίου εξοπλισμού. Προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα 6 μήνες.</p>
Προαπαιτούμενα - Περιορισμοί	

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ/ΕΡΓΟΥ	9.1.3. Μελέτη Αποκατάστασης - Επανάχρησης Φάμπρικας Ανωγειανάκη
Δικαιούχος	ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Κύριος Πράξης (Έργου)	ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Φορέας Λειτουργίας και Συντήρησης	ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Περιγραφή Πράξης	<p>Η πράξη αφορά σε μεταφερόμενο έργο. Η ένταξη της έγινε σύμφωνα με την υπ' αρ. πρωτ. 5922/23-12-2021 (ΑΔΑ: 6ΕΧΚ7ΛΚ-ΤΜ3) Απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης, συνολικού π/υ 331.639,20 €, που αντιστοιχεί στο 40% της προεκτιμώμενης αμοιβής (829.098,01 €), κατ' εφαρμογή του άρθρου 107 του Ν. 4530/2018 το οποίο προστίθεται ως περίπτωση ζ' στην παρ. 2 του άρθρου 49 του ν. 4412/2016.</p> <p>Ολοκληρώθηκε η διαδικασία μεταφοράς της πράξης στη νέα ΒΑΑ 2021-2027, σύμφωνα με την με αρ. πρωτ. 2656/29-05-2024 (ΑΔΑ: Ρ9ΣΜ7ΛΚ-ΔΤ4) απόφαση της Περιφέρειας Κρήτης, π/υ 423.522,00 €, η οποία χρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα «Κρήτη 2021-2027».</p> <p>Έχει υπογραφεί η με αρ. πρωτ. 76376/22-07-2024 (ΑΔΑΜ: 24SYMV015170084) σύμβαση, με ανάδοχο την Ένωση Οικονομικών Φορέων με την Επωνυμία «ΓΕΩΠΕΡ Σύμβουλοι Μηχανικοί Α.Ε - Χ. Μαραβέας και Συνεργάτες IKE - TEAM ΜΗ ΑΕ», που εκπροσωπείται νόμιμα από την και Γεωργία Φιλιπποπούλου, π/υ 423.522,00 € και χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης 450 ημέρες (15 μήνες).</p> <p>Η πράξη με τίτλο «Μελέτη Αποκατάστασης - Επανάχρησης Φάμπρικας Ανωγειανάκη», αφορά στην εκπόνηση των απαραίτητων μελετών ωρίμανσης, για την αποκατάσταση και επανάχρηση της Φάμπρικας Ανωγειανάκη, προκειμένου να αξιοποιηθεί και να μετατραπεί σε Κέντρο Μεσογειακής Μουσικής, στο οποίο μεταξύ άλλων θα λειτουργούν σχολές κατασκευής και επιδιόρθωσης παραδοσιακών μουσικών οργάνων, θα διεξάγονται ποικίλες πολιτιστικές εκδηλώσεις, ενώ θα φιλοξενηθεί και η σημαντική συλλογή μουσικών οργάνων του Ross Daly, μετά από προσφορά του ίδιου του καλλιτέχνη.</p> <p>Η Φάμπρικα του Ανδρέα Ανωγειανάκη βρίσκεται στο Ο.Τ. 119 της περιοχής της Αγίας Τριάδας του Ηρακλείου (εντός τειχών), στην μικρή πλατεία που σχηματίζεται στη συμβολή των οδών Βαλέστρα - Σαββαθιανών και Μελιδώνη. Αποτελεί τεκμήριο βιομηχανικής αρχιτεκτονικής στη πόλη του Ηρακλείου. Στεγάζονται σε συγκρότημα δύο κύριων κτισμάτων. Το 2011 με απόφαση που δημοσιεύτηκε στο Φ.Ε.Κ. 174 / 27-06-2011 το κτήριο Α και το κτήριο Β χαρακτηρίστηκαν ως διατηρητέα μαζί με άλλα 25 κτήρια της περιοχής της Αγίας Τριάδας. Επίσης το συγκρότημα βρίσκεται εντός του τμήματος της πόλης του Ηρακλείου το οποίο είναι κηρυγμένος και οριοθετημένος Αρχαιολογικός χώρος σύμφωνα με την απόφαση υπ' αρ. ΥΠΠΟΤ/ΓΔΑΠΚ/ΑΡΧ/Β1/ Φ38/22270 /651/02-03-2012 η οποία δημοσιεύτηκε στο (ΦΕΚ 92/τ.ΑΑΠ/ 27-03-2012). Τα δύο κύρια κτήρια βρίσκονται σε οικόπεδο εμβαδού 334,61 τ.μ. Με την μελέτη αναθεώρησης του ρυμοτομικού σχεδίου που θεσμοθετήθηκε το 2018 (Φ.Ε.Κ. 150/τ.ΑΑΠ/ 27-7-2018) τροποποιήθηκε ως προς το ρυμοτομούμενο τμήμα που υπήρχε στο σχέδιο του 1936.</p> <p>Η Φάμπρικα ως τα μέσα της δεκαετίας του '70 έσφυξε από ζωή, καθώς τουλάχιστον 30 άτομα εργάζονταν σε αυτή, η οποία ήταν το μοναδικό ελαιοτριβείο μέσα στην πόλη του Ηρακλείου. Η εγκατάλειψη του συγκροτήματος είχε ως συνέπεια την επιδείνωση της κατάστασης διατήρησης του.</p> <p>Όλα τα παραπάνω, επέβαλλαν την αποκατάσταση του κτηρίου και την αξιοποίηση του. Η ιδέα της εξαγοράς της πρώην φάμπρικας Ανωγειανάκη από το Δήμο Ηρακλείου υπήρχε στο τραπέζι από το 1997. Εξαγοράς η οποία εγκρίθηκε από το Δημοτικό Συμβούλιο τον Οκτώβριο του 2018. Τον Αύγουστο του 2019 το συγκρότημα Φάμπρικας Ανωγειανάκη αγοράστηκε από τον Δήμο Ηράκλειου με σκοπό την μετατροπή του σε χώρο πολιτισμού.</p> <p>Οι προς εκπόνηση μελέτες είναι οι ακόλουθες: Τοπογραφική Μελέτη (κατ. 16), Γεωλογική Μελέτη και Έρευνα (κατ. 20), Γεωτεχνική Μελέτη και Έρευνα (κατ. 21), Ειδική Αρχιτεκτονική Μελέτη Κτιρίου & Περ. Χώρου (κατ. 07) & Τεύχη Δημοπράτησης και Μελέτη Προσβασιμότητας ΑμεΑ, Στατική Μελέτη κτιρίου (κατ. 08) & Τεύχη Δημοπράτησης, Η/Μ Μελέτη κτιρίου (κατ. 09) & Τεύχη Δημοπράτησης, Μουσειολογική Μελέτη- Μουσειογραφική Μελέτη & Τεύχη Δημοπράτησης, Σύνταξη μελέτης ΣΑΥ-ΦΑΥ.</p> <p>Οι ως άνω μελέτες, έχουν διακηρυχθεί ενιαία, σε ένα υποέργο, με την διαδικασία του ανοιχτού ηλεκτρονικού διαγωνισμού άνω των ορίων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 27 του Ν. 4412/2016.</p>

Προϋπολογισμός	Συνολικός π/υ: 423.522,00 €
Σκοπιμότητα – Αναγκαιότητα / Συμβατότητα ή συνέργεια με ειδικές στρατηγικές / σχέδια και πολιτικές	<p>Η Φάμπρικα του Ανδρέα Ανωγειανάκη που αποτελεί σημείο αναφοράς για την Αγία Τριάδα, λόγω και της θέσης του στο κέντρο της συνοικίας και σε επαφή με βασικούς οδικούς άξονες της περιοχής, αποτελεί τεκμήριο της ιστορίας του τμήματος αυτού του ιστορικού κέντρου της πόλης του Ηρακλείου και είναι άμεσα συνδεδεμένο με την οικονομική ανάπτυξη της πόλης και ολόκληρου του νομού κατά το τέλος του 19ου αιώνα και τις αρχές του 20ου. Η Φάμπρικα ως τα μέσα της δεκαετίας του '70 έσφυζε από ζωή, καθώς τουλάχιστον 30 άτομα εργάζονταν σε αυτή, η οποία ήταν το μοναδικό ελαιοτριβείο μέσα στην πόλη του Ηρακλείου. Η εγκατάλειψη του συγκροτήματος είχε ως συνέπεια την επιδείνωση της κατάστασης διατήρησης του.</p> <p>Η μελέτη έρχεται να ικανοποιήσει την ανάγκη αποκατάστασης του κτηρίου και την αξιοποίηση του. Για το λόγο αυτό, τον Αύγουστο του 2019 το συγκρότημα Φάμπρικας Ανωγειανάκη αγοράστηκε από τον Δήμο Ηράκλειου με σκοπό την μετατροπή του σε χώρο πολιτισμού και την πλήρη λειτουργική και αισθητική αποκατάσταση του και την στατική ενίσχυση του ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί στις νέες συνθήκες χρήσης και λειτουργίας του, την καλλιέργεια του κοινού, την δια βίου εκπαίδευση μέσα από την τέχνη αλλά και την ψυχαγωγία που αυτή προσφέρει και την ανάδειξη και αξιοποίηση του πολιτισμού και της πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου.</p>
Συμβολή στους στόχους της Στρατηγικής	<p>Η πράξη βρίσκεται σε απόλυτη συνάφεια με τον Ειδικό Στόχο 9: Αύξηση επισκεψιμότητας ιστορικών – πολιτιστικών χώρων.</p> <p>Η αποκατάσταση και επανάχρηση της Φάμπρικας Ανωγειανάκη ως Κέντρο Μεσογειακής Μουσικής, έχει κύριο σκοπό την αισθητική καλλιέργεια του κοινού, την δια βίου εκπαίδευση μέσα από την τέχνη αλλά και την ψυχαγωγία που αυτή προσφέρει και την ανάδειξη και αξιοποίηση του πολιτισμού και της πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου. Η δημιουργία ενός σύγχρονου χώρου πολιτισμού, που θα λειτουργούν σχολές κατασκευής και επιδιόρθωσης παραδοσιακών μουσικών οργάνων, θα διεξάγονται ποικίλες πολιτιστικές εκδηλώσεις, ενώ θα φιλοξενηθεί και η σημαντική συλλογή μουσικών οργάνων του Ross Daly, μετά από προσφορά του ίδιου του καλλιτέχνη, θα δώσει την ευκαιρία στους κατοίκους και επισκέπτες της πόλης, να γνωρίσουν την ιστορία της παραδεισιακής μουσικής του τόπου μας και σημαντικούς καλλιτέχνες μέσα από το έργο τους.</p> <p>Τα οφέλη που θα προκύψουν από την αξιοποίηση του είναι ενδεικτικά: α) Η αποκατάσταση και επαναχρησιμοποίηση του, β) Η ίδρυση μιας μόνιμης στέγης για τις μουσικές τέχνες στο Ηράκλειο καλύπτοντας έτσι ένα σημαντικό «KENO» που υπάρχει στην πόλη. Η νέα αυτή δομή, σε συνδυασμό με τις πολιτιστικές εκδηλώσεις του Δήμου, θα τοποθετεί την πόλη στον «χάρτη» των πολιτιστικών προορισμών στον τομέα των εικαστικών τεχνών, γ) Με τη νέα του χρήση η Φάμπρικα Ανωγειανάκη θα συμβάλλει καθοριστικά στην αύξηση του αναμενόμενου αριθμού επισκέψεων στην παλιά πόλη, που σήμερα υστερεί σημαντικά ως προς τον αριθμό επισκεπτών σε σχέση με την Κνωσό αποτελώντας ένα πόλο έλξης και για τους επισκέπτες κρουαζιέρας.</p>
Πεδία Παρέμβασης Προγράμματος «Κρήτη»	166: Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της πολιτισμικής κληρονομιάς και των πολιτιστικών υπηρεσιών
Άλλη πηγή χρηματοδότησης (εκτός Προγράμματος «Κρήτη»)	-
Ποσοτικοί Δείκτες φυσικού αντικειμένου Δράσης (Δείκτες Εκροών) & Τιμές στόχος 2029	RC077 - Αριθμός πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται (πολιτιστικοί και τουριστικοί χώροι) = 1
Ποσοτικοί Δείκτες αποτελεσμάτων Δράσης (Δείκτες Αποτελεσμάτων) & Τιμές στόχος 2029	RCR77 - Επισκέπτες πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται (αριθμός επισκεπτών/έτος)
Συμπληρωματικότητα με άλλες Παρεμβάσεις / Πράξεις	<p>Η πράξη παρουσιάζει συνέργεια και συμπληρωματικότητα με άλλες πράξεις του Προγράμματος «Κρήτη», όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Μελέτη Αποκατάστασης - Επανάχρησης Μεγάρου Κοθρήη – Δημιουργία Μόνιμης Έκθεσης Ενθυμημάτων Εθνικής Αντίστασης στη Στοά Μακάσι

	<ul style="list-style-type: none"> – Οργάνωση εποπτικής έκθεσης με τίτλο «Ηράκλειο - 40 αιώνες ιστορίας» στην πύλη Παντοκράτορα των ενετικών τειχών της πόλης του Ηρακλείου – Διαιμόρφωση - Αποκατάσταση Διαδρομής του Ισόπεδου Τμήματος της Ενετικής Οχύρωσης Ηρακλείου
Τρόπος Ανάθεσης / Εκτέλεσης (αναφορά στο Θεσμικό πλαίσιο)	Έχει υπογραφεί η με αρ. πρωτ. 76376/22-07-2024 (ΑΔΑΜ: 24SYMV015170084) σύμβαση, με ανάδοχο την Ένωση Οικονομικών Φορέων με την Επωνυμία «ΓΕΩΠΕΡ Σύμβουλοι Μηχανικοί Α.Ε - Χ. Μαραβέας και Συνεργάτες IKE - TEAM MH AE», που εκπροσωπείται νόμιμα από την κα Γεωργία Φιλιπποπούλου, π/υ 423.522,00 € και χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης 450 ημέρες (15 μήνες).
Τεκμηρίωση της Διασφάλισης Λειτουργίας	<p>Με την ολοκλήρωση της πράξης, θα καθοριστούν οι απαραίτητες εργασίες που θα απαιτηθούν για την αποκατάσταση και επανάχρηση της Φάμπτρικας Ανωγειανάκη ως Κέντρο Μεσογειακής Μουσικής και οι οποίες θα συμβάλουν στην προστασία του μνημείου, στη διατήρηση της υλικής υπόστασης και της αυθεντικότητάς του στο χρόνο, στην ανάδειξη, στην ασφαλή για το μνημείο και το κοινό επισκεψιμότητά του, στην εξυπηρέτηση της χρήσης του καθώς και στη διαιμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου του.</p> <p>Η δημιουργία ενός σύγχρονου χώρου πολιτισμού, στον οποίο μεταξύ άλλων θα λειτουργούν σχολές κατασκευής και επιδιόρθωσης παραδοσιακών μουσικών οργάνων, θα διεξάγονται ποικίλες πολιτιστικές εκδηλώσεις, ενώ θα φιλοξενηθεί και η σημαντική συλλογή μουσικών οργάνων του Ross Daly, μετά από προσφορά του ίδιου του καλλιτέχνη, θα δώσει την ευκαιρία στους κατοίκους και επισκέπτες της πόλης, να γνωρίσουν την ιστορία της παραδεισιακής μουσικής του τόπου μας και σημαντικούς καλλιτέχνες μέσα από το έργο τους.</p>
Ωριμότητα υλοποίησης	<p>Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Δεν απαιτείται ☐</p> <p>Η ιδέα της εξαγοράς της πρώην φάμπτρικας Ανωγειανάκη από τον Δήμο Ηρακλείου υπήρχε στο τραπέζι από το 1997. Εξαγοράς η οποία εγκρίθηκε από το Δημοτικό Συμβούλιο τον Οκτώβριο του 2018. Τον Αύγουστο του 2019 το συγκρότημα Φάμπτρικας Ανωγειανάκη αγοράστηκε από τον Δήμο Ηράκλειου με σκοπό την μετατροπή του σε χώρο πολιτισμού.</p> <p>Έχουν εκπόνηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☒</p> <p>Με την παρούσα πράξη θα εκπονηθούν οι παρακάτω μελέτες, σύμφωνα με το Π.Δ. 696/74, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει και στηρίζονται στις προδιαγραφές που ορίζει η με αρ. ΥΠΠΟΑ/ΑΤΝΕΚΕ/356112/929/2019 Απόφαση (ΦΕΚ 2837/Β'/05-07-2019), «Κανονιστικό πλαίσιο για την εκπόνηση μελετών και την εκτέλεση εργασιών σε ακίνητα μνημεία» και το ΦΕΚ 1047/Β'/29-03-2019 «Ελάχιστα Παραδοτέα Κτιριακών Έργων».</p> <p>✓ Τοπογραφική Μελέτη (κατ. 16) ✓ Γεωλογική Μελέτη και Έρευνα (κατ. 20) ✓ Γεωτεχνική Μελέτη και Έρευνα (κατ. 21) ✓ Ειδική Αρχιτεκτονική Μελέτη Κτιρίου & Περ. Χώρου (κατ. 07) & Τεύχη Δημοπράτησης ✓ Στατική Μελέτη κτιρίου (κατ. 08) & Τεύχη Δημοπράτησης ✓ Η/Μ Μελέτη κτιρίου (κατ. 09) & Τεύχη Δημοπράτησης ✓ Μουσειολογική Μελέτη- Μουσειογραφική Μελέτη & Τεύχη Δημοπράτησης ✓ Σύνταξη μελέτης ΣΑΥ-ΦΑΥ</p> <p>Επιπλέον, θα εκδοθεί η σχετική άδεια δόμησης από το αρμόδιο Πολεοδομικό Γραφείο καθώς και όλες οι απαιτούμενες αδειοδοτήσεις, όπως η Έγκριση των Αρχαιολογικών Υπηρεσιών, η Έγκριση της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, κα.</p>
Χρονοπρογραμματισμός Υλοποίησης	Έχει υπογραφεί η με αρ. πρωτ. 76376/22-07-2024 (ΑΔΑΜ: 24SYMV015170084) σύμβαση, με ανάδοχο την Ένωση Οικονομικών Φορέων με την Επωνυμία «ΓΕΩΠΕΡ Σύμβουλοι Μηχανικοί Α.Ε - Χ. Μαραβέας και Συνεργάτες IKE - TEAM MH AE», που εκπροσωπείται νόμιμα από την κα Γεωργία Φιλιπποπούλου, π/υ 423.522,00 € και χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης 450 ημέρες (15 μήνες).
Προαπαιτούμενα - Περιορισμοί	

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ/ΕΡΓΟΥ	9.1.4. Αποκατάσταση - Επανάχρηση Φάμπρικας Ανωγειανάκη
Δικαιούχος	ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Κύριος Πράξης (Έργου)	ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Φορέας Λειτουργίας και Συντήρησης	ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Περιγραφή Πράξης	<p>Το έργο αφορά στην Αποκατάσταση - Επανάχρηση Φάμπρικας Ανωγειανάκη προκειμένου να αξιοποιηθεί και να μετατραπεί σε Κέντρο Μεσογειακής Μουσικής, στο οποίο μεταξύ άλλων θα λειτουργούν σχολές κατασκευής και επιδιόρθωσης παραδοσιακών μουσικών οργάνων, θα διεξάγονται ποικίλες πολιτιστικές εκδηλώσεις, ενώ θα φιλοξενηθεί και η σημαντική συλλογή μουσικών οργάνων του Ross Daly, μετά από προσφορά του ίδιου του καλλιτέχνη.</p> <p>Η Φάμπρικα του Ανδρέα Ανωγειανάκη βρίσκεται στο Ο.Τ. 119 της περιοχής της Αγίας Τριάδας του Ηρακλείου (εντός τειχών), στην μικρή πλατεία που σχηματίζεται στη συμβολή των οδών Βαλέστρα - Σαββαθιανών και Μελιδώνη. Αποτελεί τεκμήριο βιομηχανικής αρχιτεκτονικής στη πόλη του Ηρακλείου. Στεγάζονταν σε συγκρότημα δυο κύριων κτισμάτων. Το 2011 με απόφαση που δημοσιεύτηκε στο Φ.Ε.Κ. 174 / 27-06-2011 το κτίριο Α και το κτίριο Β χαρακτηρίστηκαν ως διατηρητέα μαζί με άλλα 25 κτίρια της περιοχής της Αγίας Τριάδας. Επίσης το συγκρότημα βρίσκεται εντός του τμήματος της πόλης του Ηρακλείου το οποίο είναι κηρυγμένος και οριοθετημένος Αρχαιολογικός χώρος σύμφωνα με την απόφαση υπ' αρ. ΥΠΠΟΤ/ΓΔΑΠΚ/ΑΡΧ/Β1/ Φ38/22270 /651/02-03-2012 η οποία δημοσιεύτηκε στο (ΦΕΚ 92/τ.ΑΑΠ/ 27-03-2012). Τα δυο κύρια κτίρια βρίσκονται σε οικόπεδο εμβαδού 334,61 τ.μ. Με την μελέτη αναθεώρησης του ρυμοτομικού σχεδίου που θεσμοθετήθηκε το 2018 (Φ.Ε.Κ. 150/τ.ΑΑΠ/ 27-7-2018) τροποποιήθηκε ως προς το ρυμοτομούμενο τμήμα που υπήρχε στο σχέδιο του 1936.</p> <p>Η Φάμπρικα ως τα μέσα της δεκαετίας του '70 έσφυξε από ζωή, καθώς τουλάχιστον 30 άτομα εργάζονταν σε αυτή, η οποία ήταν το μοναδικό ελαϊστριβέίο μέσα στην πόλη του Ηρακλείου. Η εγκατάλειψη του συγκροτήματος είχε ως συνέπεια την επιδείνωση της κατάστασης διατήρησης του.</p> <p>Όλα τα παραπάνω, επέβαλλαν την αποκατάσταση του κτιρίου και την αξιοποίηση του. Η ιδέα της εξαγοράς της πρώην φάμπρικας Ανωγειανάκη από τον Δήμο Ηρακλείου υπήρχε στο τραπέζι από το 1997, εξαγοράς η οποία εγκρίθηκε από το Δημοτικό Συμβούλιο τον Οκτώβριο του 2018. Τον Αύγουστο του 2019 το συγκρότημα Φάμπρικας Ανωγειανάκη αγοράστηκε από τον Δήμο Ηρακλείου με σκοπό την μετατροπή του σε χώρο πολιτισμού.</p> <p>Το έργο στοχεύει στην πλήρη λειτουργική και αισθητική αποκατάσταση του κτιριακού συγκροτήματος της Φάμπρικας Ανωγειανάκη και στην στατική ενίσχυσή του, καθώς και στην ανάδειξη ενός σημαντικότατου δείγματος της βιομηχανικής αρχιτεκτονικής του Ηρακλείου, ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί στις νέες συνθήκες χρήσης και λειτουργίας του.</p> <p>Το έργο περιλαμβάνει αρχιτεκτονικές διαμορφώσεις, στατικές εργασίες ενίσχυσης, ηλεκτρομηχανολογικές εργασίες και προμήθεια του αναγκαίου εξοπλισμού.</p> <p>Για την άρτια υλοποίηση της δράσης προτείνονται τα παρακάτω υπόργα:</p> <p>Υποέργο 1: Αποκατάσταση - Επανάχρηση Φάμπρικας Ανωγειανάκη (οικοδομικές και ΗΜ εργασίες)</p> <p>Υποέργο 2: Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της ΕΦΑΗ, για την παρακολούθηση του έργου, με αυτεπιστασία από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηρακλείου, μέσω προγραμματικής σύμβασης.</p> <p>Υποέργο 3: Προμήθεια και εγκατάσταση του αναγκαίου εξοπλισμού</p>
Προϋπολογισμός	1.500.000,00 €
Σκοπιμότητα - Αναγκαιότητα / Συμβατότητα ή συνέργεια με ειδικές στρατηγικές / σχέδια και πολιτικές	<p>Η Φάμπρικα του Ανδρέα Ανωγειανάκη που αποτελεί σημείο αναφοράς για την Αγία Τριάδα, λόγω και της θέσης του στο κέντρο της συνοικίας και σε επαφή με βασικούς οιδικούς άξονες της περιοχής, αποτελεί τεκμήριο της ιστορίας του τμήματος αυτού του ιστορικού κέντρου της πόλης του Ηρακλείου και είναι άμεσα συνδεδεμένο με την οικονομική ανάπτυξη της πόλης και ολόκληρου του νομού κατά το τέλος του 19ου αιώνα και τις αρχές του 20ου. Η Φάμπρικα ως τα μέσα της δεκαετίας του '70 έσφυξε από ζωή, καθώς τουλάχιστον 30 άτομα εργάζονταν σε αυτή, η οποία ήταν το μοναδικό ελαϊστριβέίο μέσα στην πόλη του Ηρακλείου.</p> <p>Η εγκατάλειψη του συγκροτήματος είχε ως συνέπεια την επιδείνωση της κατάστασης διατήρησης του. Η πράξη έρχεται να ικανοποιήσει την ανάγκη αποκατάστασης του κτιρίου και</p>

	<p>την αξιοποίηση του.</p> <p>Για το λόγο αυτό, τον Αύγουστο του 2019 το συγκρότημα Φάμπρικας Ανωγειανάκη αγοράστηκε από τον Δήμο Ηρακλείου με σκοπό την μετατροπή του σε χώρο πολιτισμού και την πλήρη λειτουργική και αισθητική αποκατάσταση του και την στατική ενίσχυση του ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί στις νέες συνθήκες χρήσης και λειτουργίας του, την καλλιέργεια του κοινού, την δια βίου εκπαίδευση μέσα από την τέχνη αλλά και την ψυχαγωγία που αυτή προσφέρει και την ανάδειξη και αξιοποίηση του πολιτισμού και της πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου.</p> <p>Σε επίπεδο στρατηγικής, η προτεινόμενη παρέμβαση επιδιώκει να ενισχύσει την Συνοχή στην πόλη του Ηρακλείου, μέσω των προτεινόμενων αναπλάσεων των περιοχών εντός ΣΟΑΠ, αναδεικνύοντας τόσο το ιστορικό κέντρο, όσο και τις επιμέρους περιαστικές περιοχές, αναβαθμίζοντας παράλληλα την προσβασιμότητα των περιοχών αυτών.</p>
Συμβολή στους στόχους της Στρατηγικής	<p>Η πράξη βρίσκεται σε απόλυτη συνάφεια με τον Ειδικό Στόχο 9: Αύξηση επισκεψιμότητας ιστορικών – πολιτιστικών χώρων.</p> <p>Η αποκατάσταση και επανάχρηση της Φάμπρικας Ανωγειανάκη ως Κέντρο Μεσογειακής Μουσικής, έχει κύριο σκοπό την αισθητική καλλιέργεια του κοινού, την δια βίου εκπαίδευση μέσα από την τέχνη αλλά και την ψυχαγωγία που αυτή προσφέρει και την ανάδειξη και αξιοποίηση του πολιτισμού και της πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου. Η δημιουργία ενός σύγχρονου χώρου πολιτισμού, που θα λειτουργούν σχολές κατασκευής και επιδιόρθωσης παραδοσιακών μουσικών οργάνων, θα διεξάγονται ποικίλες πολιτιστικές εκδηλώσεις, ενώ θα φιλοξενηθεί και η σημαντική συλλογή μουσικών οργάνων του Ross Daly, μετά από προσφορά του ίδιου του καλλιτέχνη, θα δώσει την ευκαιρία στους κατοίκους και επισκέπτες της πόλης, να γνωρίσουν την ιστορία της παραδοσιακής μουσικής του τόπου μας και σημαντικούς καλλιτέχνες μέσα από το έργο τους.</p> <p>Τα οφέλη που θα προκύψουν από την αξιοποίηση του είναι ενδεικτικά:</p> <ul style="list-style-type: none"> α) Η αποκατάσταση και επαναχρησιμοποίηση του, β) Η ίδρυση μιας μόνιμης στέγης για τις μουσικές τέχνες στο Ηράκλειο καλύπτοντας έτσι ένα σημαντικό «KENO» που υπάρχει στην πόλη. Η νέα αυτή δομή, σε συνδυασμό με τις πολιτιστικές εκδηλώσεις του Δήμου, θα τοποθετεί την πόλη στον «χάρτη» των πολιτιστικών προορισμών στον τομέα των εικαστικών τεχνών, γ) Με τη νέα του χρήση η Φάμπρικα Ανωγειανάκη θα συμβάλλει καθοριστικά στην αύξηση του αναμενόμενου αριθμού επισκέψεων στην παλιά πόλη, που σήμερα υποτερεύει σημαντικά ως προς τον αριθμό επισκεπτών σε σχέση με την Κνωσό αποτελώντας ένα πόλο έλξης και για τους επισκέπτες κρουαζιέρας.
Πεδία Παρέμβασης Προγράμματος «Κρήτη»	166: Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της πολιτισμικής κληρονομιάς και των πολιτιστικών υπηρεσιών
Άλλη πηγή χρηματοδότησης (εκτός Προγράμματος «Κρήτη»)	
Ποσοτικοί Δείκτες φυσικού αντικειμένου Δράσης (Δείκτες Εκροών) & Τιμές στόχος 2029	RCO77 - Αριθμός πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται (πολιτιστικοί και τουριστικοί χώροι) = 1
Ποσοτικοί Δείκτες αποτελεσμάτων Δράσης (Δείκτες Αποτελεσμάτων) & Τιμές στόχος 2029	RCR77 - Επισκέπτες πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται (αριθμός επισκεπτών/έτος)
Συμπληρωματικότητα με άλλες Παρεμβάσεις / Πράξεις	<p>Η πράξη παρουσιάζει συνέργεια και συμπληρωματικότητα με άλλες πράξεις του Προγράμματος «Κρήτη», όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Αποκατάσταση - Επανάχρηση Μεγάρου Κοθρή - Αποκατάσταση και Επανάχρηση κτιρίου επί της οδού 25ης Αυγούστου με αρ. 3 - Δημιουργία Μόνιμης Έκθεσης Ενθυμημάτων Εθνικής Αντίστασης στη Στοά Μακάσι - Οργάνωση εποπτικής έκθεσης με τίτλο «Ηράκλειο - 40 αιώνες ιστορίας» στην πύλη Παντοκράτορα των ενετικών τειχών της πόλης του Ηρακλείου
Τρόπος Ανάθεσης / Εκτέλεσης (αναφορά στο	Υποέργο 1: Αποκατάσταση - Επανάχρηση Φάμπρικας Ανωγειανάκη (οικοδομικές και ΗΜ εργασίες). Αφορά σε έργο και θα εκτελεστεί από το Δήμο Ηρακλείου, με εξωτερικό ανάδοχο

<p>Θεσμικό πλαίσιο</p>	<p>(εργοληπτική επιχείρηση), μετά από δημόσιο ηλεκτρονικό διαγωνισμό, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, με ανοικτή διαδικασία, και την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής (χαμηλότερη τιμή) σύμφωνα με το άρθρο 95 παρ. 2α τουν.4412/2016 με επιμέρους ποσοστά έκπτωσης για κάθε ομάδα τιμών ομοειδών εργασιών του τιμολογίου και του προϋπολογισμού, εκφραζόμενα σε ακέραιες μονάδες επί τοις εκατό (%).</p> <p>Υποέργο 2: Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της ΕΦΑΗ, για την παρακολούθηση του έργου, με αυτεπιστασία από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηρακλείου, μέσω προγραμματικής σύμβασης.</p> <p>Υποέργο 3: Προμήθεια και εγκατάσταση του αναγκαίου εξοπλισμού, για τις ανάγκες της χρήσης του κτιρίου. Αφορά σε προμήθεια και θα εκτελεστεί από το Δήμο Ηρακλείου, με εξωτερικό ανάδοχο, μετά από δημόσιο ηλεκτρονικό διαγωνισμό, με ανοικτή διαδικασία, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 27 του νόμου 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, με κριτήριο την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, βάσει τιμής.</p>																																																				
<p>Τεκμηρίωση της Διασφάλισης Λειτουργίας</p>	<p>Με την ολοκλήρωση της πράξης, θα εκπονηθούν οι απαραίτητες εργασίες για την αποκατάσταση και επανάχρηση της Φάμπρικας Ανωγειανάκη ως Κέντρο Μεσογειακής Μουσικής και οι οποίες θα συμβάλουν στην προστασία του μνημείου, στη διατήρηση της υλικής υπόστασης και της αυθεντικότητάς του στο χρόνο, στην ανάδειξη, στην ασφαλή για το μνημείο και το κοινό επισκεψιμότητά του, στην εξυπηρέτηση της χρήσης του καθώς και στη διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου του.</p> <p>Η δημιουργία ενός σύγχρονου χώρου πολιτισμού, στον οποίο μεταξύ άλλων θα λειτουργούν σχολές κατασκευής και επιδιόρθωσης παραδοσιακών μουσικών οργάνων, θα διεξάγονται ποικιλεύς πολιτιστικές εκδηλώσεις, ενώ θα φιλοξενηθεί και η σημαντική συλλογή μουσικών οργάνων του Ross Daly, μετά από προσφορά του ίδιου του καλλιτέχνη, θα δώσει την ευκαιρία στους κατοίκους και επισκέπτες της πόλης, να γνωρίσουν την ιστορία της παραδοσιακής μουσικής του τόπου μας και σημαντικούς καλλιτέχνες μέσα από το έργο τους.</p> <p>Η λειτουργικότητα και βιωσιμότητα της πράξης διασφαλίζεται τόσο μέσα από το προτεινόμενο Σχέδιο Συντήρησης της Τεχνικής Υπηρεσίας, που αφορά σε χρονικό ορίζοντα δεκαετίας, όσο και μέσω της διαβεβαίωσης του Δημάρχου περί ανάληψης υποχρέωσης συντήρησης και εύρυθμης λειτουργίας του έργου.</p> <p>Ειδικότερα μετά την ολοκλήρωση της υλοποίησης των παρεμβάσεων, θα τηρείται πλήρης φάκελος των υλικών που χρησιμοποιήθηκαν για τις επιμέρους εργολαβίες, με τα πιστοποιητικά και τις εγγυήσεις από τους προμηθευτές, για τη διευκόλυνση συντήρησης του έργου από την πλευρά του Φορέα Λειτουργίας.</p> <p>Συνεπώς, η προτεινόμενη πράξη θα είναι άμεσα αξιοποίησιμη, λειτουργική και ολοκληρωμένη για το σύνολο των κατηγοριών ενεργειών που συνθέτουν το συνολικό προϋπολογισμό της.</p>																																																				
<p>Ωριμότητα υλοποίησης</p>	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: left; padding: 2px;">Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου</th> <th style="text-align: center; padding: 2px;">ΝΑΙ ☒</th> <th style="text-align: center; padding: 2px;">ΟΧΙ ☐</th> <th style="text-align: center; padding: 2px;">Δεν απαιτείται ☐</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 2px;">Η ιδέα της εξαγοράς της πρώην Φάμπρικας Ανωγειανάκη από τον Δήμο Ηρακλείου υπήρχε στο τραπέζι από το 1997, εξαγοράς η οποία εγκρίθηκε από το Δημοτικό Συμβούλιο τον Οκτώβριο του 2018. Τον Αύγουστο του 2019 το συγκρότημα Φάμπρικας Ανωγειανάκη αγοράστηκε από τον Δήμο Ηράκλειου με σκοπό την μετατροπή του σε χώρο πολιτισμού.</td> <td style="text-align: center; padding: 2px;">ΝΑΙ ☐</td> <td style="text-align: center; padding: 2px;">ΟΧΙ ☒</td> <td style="text-align: center; padding: 2px;">Δεν απαιτείται ☐</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;">Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης;</td> <td style="text-align: center; padding: 2px;">ΝΑΙ ☐</td> <td style="text-align: center; padding: 2px;">ΟΧΙ ☒</td> <td style="text-align: center; padding: 2px;">Δεν απαιτείται ☐</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;">Αναγκαίες μελέτες που πρέπει να εκπονηθούν:</td> <td colspan="3" style="text-align: left; padding: 2px;">✓ Τοπογραφική Μελέτη (κατ. 16)</td> </tr> <tr> <td></td> <td colspan="3" style="text-align: left; padding: 2px;">✓ Γεωλογική Μελέτη και Έρευνα (κατ. 20)</td> </tr> <tr> <td></td> <td colspan="3" style="text-align: left; padding: 2px;">✓ Γεωτεχνική Μελέτη και Έρευνα (κατ. 21)</td> </tr> <tr> <td></td> <td colspan="3" style="text-align: left; padding: 2px;">✓ Ειδική Αρχιτεκτονική Μελέτη Κτιρίου & Περ. Χώρου (κατ. 07) & Τεύχη Δημοπράτησης</td> </tr> <tr> <td></td> <td colspan="3" style="text-align: left; padding: 2px;">✓ Στατική Μελέτη Κτιρίου (κατ. 08) & Τεύχη Δημοπράτησης</td> </tr> <tr> <td></td> <td colspan="3" style="text-align: left; padding: 2px;">✓ Η/Μ Μελέτη Κτιρίου (κατ. 09) & Τεύχη Δημοπράτησης</td> </tr> <tr> <td></td> <td colspan="3" style="text-align: left; padding: 2px;">✓ Μουσειολογική Μελέτη- Μουσειογραφική Μελέτη & Τεύχη Δημοπράτησης</td> </tr> <tr> <td></td> <td colspan="3" style="text-align: left; padding: 2px;">✓ Σύνταξη Μελέτης ΣΑΥ-ΦΑΥ</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;">Εκτιμώμενος χρόνος εκπόνησης μελετών 15 μήνες.</td> <td colspan="3" style="text-align: left; padding: 2px;"></td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;">Αναγκαίες εγκρίσεις/ βεβαιώσεις/ άδειες που πρέπει να εκδοθούν:</td> <td colspan="3" style="text-align: left; padding: 2px;">✓ Έγκριση Αρχαιολογικής Υπηρεσίας</td> </tr> </tbody> </table>	Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου	ΝΑΙ ☒	ΟΧΙ ☐	Δεν απαιτείται ☐	Η ιδέα της εξαγοράς της πρώην Φάμπρικας Ανωγειανάκη από τον Δήμο Ηρακλείου υπήρχε στο τραπέζι από το 1997, εξαγοράς η οποία εγκρίθηκε από το Δημοτικό Συμβούλιο τον Οκτώβριο του 2018. Τον Αύγουστο του 2019 το συγκρότημα Φάμπρικας Ανωγειανάκη αγοράστηκε από τον Δήμο Ηράκλειου με σκοπό την μετατροπή του σε χώρο πολιτισμού.	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☒	Δεν απαιτείται ☐	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης;	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☒	Δεν απαιτείται ☐	Αναγκαίες μελέτες που πρέπει να εκπονηθούν:	✓ Τοπογραφική Μελέτη (κατ. 16)				✓ Γεωλογική Μελέτη και Έρευνα (κατ. 20)				✓ Γεωτεχνική Μελέτη και Έρευνα (κατ. 21)				✓ Ειδική Αρχιτεκτονική Μελέτη Κτιρίου & Περ. Χώρου (κατ. 07) & Τεύχη Δημοπράτησης				✓ Στατική Μελέτη Κτιρίου (κατ. 08) & Τεύχη Δημοπράτησης				✓ Η/Μ Μελέτη Κτιρίου (κατ. 09) & Τεύχη Δημοπράτησης				✓ Μουσειολογική Μελέτη- Μουσειογραφική Μελέτη & Τεύχη Δημοπράτησης				✓ Σύνταξη Μελέτης ΣΑΥ-ΦΑΥ			Εκτιμώμενος χρόνος εκπόνησης μελετών 15 μήνες.				Αναγκαίες εγκρίσεις/ βεβαιώσεις/ άδειες που πρέπει να εκδοθούν:	✓ Έγκριση Αρχαιολογικής Υπηρεσίας		
Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου	ΝΑΙ ☒	ΟΧΙ ☐	Δεν απαιτείται ☐																																																		
Η ιδέα της εξαγοράς της πρώην Φάμπρικας Ανωγειανάκη από τον Δήμο Ηρακλείου υπήρχε στο τραπέζι από το 1997, εξαγοράς η οποία εγκρίθηκε από το Δημοτικό Συμβούλιο τον Οκτώβριο του 2018. Τον Αύγουστο του 2019 το συγκρότημα Φάμπρικας Ανωγειανάκη αγοράστηκε από τον Δήμο Ηράκλειου με σκοπό την μετατροπή του σε χώρο πολιτισμού.	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☒	Δεν απαιτείται ☐																																																		
Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης;	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☒	Δεν απαιτείται ☐																																																		
Αναγκαίες μελέτες που πρέπει να εκπονηθούν:	✓ Τοπογραφική Μελέτη (κατ. 16)																																																				
	✓ Γεωλογική Μελέτη και Έρευνα (κατ. 20)																																																				
	✓ Γεωτεχνική Μελέτη και Έρευνα (κατ. 21)																																																				
	✓ Ειδική Αρχιτεκτονική Μελέτη Κτιρίου & Περ. Χώρου (κατ. 07) & Τεύχη Δημοπράτησης																																																				
	✓ Στατική Μελέτη Κτιρίου (κατ. 08) & Τεύχη Δημοπράτησης																																																				
	✓ Η/Μ Μελέτη Κτιρίου (κατ. 09) & Τεύχη Δημοπράτησης																																																				
	✓ Μουσειολογική Μελέτη- Μουσειογραφική Μελέτη & Τεύχη Δημοπράτησης																																																				
	✓ Σύνταξη Μελέτης ΣΑΥ-ΦΑΥ																																																				
Εκτιμώμενος χρόνος εκπόνησης μελετών 15 μήνες.																																																					
Αναγκαίες εγκρίσεις/ βεβαιώσεις/ άδειες που πρέπει να εκδοθούν:	✓ Έγκριση Αρχαιολογικής Υπηρεσίας																																																				

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Έκδοση Άδειας Δόμησης ✓ Έγκριση Πυροσβεστικής Υπηρεσίας ✓ Έγκριση Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής ✓ Απαλλαγή Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης <p>Εκτιμώμενος χρόνος έκδοσης εγκρίσεων 8 μήνες.</p>
Χρονοπρογραμματισμός Υλοποίησης	<p>Υποέργο 1: Αποκατάσταση - Επανάχρηση Φάμπτρικας Ανωγειανάκη (οικοδομικές και ΗΜ εργασίες). Προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα 18 μήνες από την υπογραφή της σύμβασης.</p> <p>Υποέργο 2: Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της ΕΦΑΗ. Προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα 18 μήνες (υποέργο 1).</p> <p>Υποέργο 3: Προμήθεια και εγκατάσταση του αναγκαίου εξοπλισμού. Προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα 6 μήνες.</p>
Προαπαιτούμενα - Περιορισμοί	

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ/ΕΡΓΟΥ	9.1.5. Αποκατάσταση και ένταξη νέων χρήσεων συγκροτήματος Δυτικών Νεωρίων και Αποθήκης Άλατος στο Βενετσιάνικο Λιμάνι του Ηρακλείου
Δικαιούχος	ΥΠΠΟ / ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Κύριος Πράξης (Έργου)	ΥΠΠΟ
Φορέας Λειτουργίας και Συντήρησης	ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Περιγραφή Πράξης	<p>Το έργο αφορά την Αποκατάσταση και ένταξη νέων χρήσεων συγκροτήματος Δυτικών Νεωρίων και Αποθήκης Άλατος στο Βενετσιάνικο Λιμάνι του Ηρακλείου Αναλυτικά, οι εργασίες που θα εκτελεστούν θα περιλαμβάνουν τα παρακάτω:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Καθαρισμοί – στερεώσεις των ιστορικών δομών προκειμένου να διαμορφωθούν καθαροί χώροι εργασίας. - Ικριώματα για την προστασία των δομών και την διευκόλυνση εργασιών / περίφραξη εργοταξίου. - Ενίσχυση των λιθοδομών – στεγανοποίηση των εξωραχίων σε θόλους και δεξαμενές, μέσω ενεμάτων, συμπλήρωσης, και ανάταξης υλικών. - Εργασίες σκυροδέτησης: Διαμόρφωση πλίνθων θεμελίων των νέων κατασκευών και κατασκευή υπόβασης δαπέδων. - Δάπεδα εσωτερικών και εξωτερικών δημόσιων χώρων από εντόπια μάρμαρα και ασβεστολίθους. - Μεταλλικές κατασκευές, ήτοι λάμες και δοκοθήκες στερέωσης νέων υαλοστασίων και ξύλινων κατασκευών εντός των θόλων και στους υπαίθριους δημόσιους χώρους. - Ξύλινες κατασκευές και υαλοπίνακες διαμόρφωσης των υαλοστασίων και ξύλινες κατασκευές εντός των θόλων και στους υπαίθριους δημόσιους χώρους. - Ενίσχυση των ιστορικών δομών με τοποθέτηση ελκυστήρων. - Ένταξη ηλεκτρομηχανολογικών δικτύων (ύδρευση – αποχέτευση – πυροπροστασία – ισχυρά και ασθενή ρεύματα) τα οποία θα σχετίζονται με τις νέες κατασκευές που θα φιλοξενούν χρήσεις εντός των θόλων ή ως προσαρτήματα των ιστορικών δομών. <p>Για την άρτια υλοποίηση της δράσης προτείνονται τα παρακάτω υπόεργα:</p> <p>Υποέργο 1: Αποκατάσταση και ένταξη νέων χρήσεων συγκροτήματος Δυτικών Νεωρίων και Αποθήκης Άλατος στο Βενετσιάνικο Λιμάνι του Ηρακλείου</p> <p>Υποέργο 2: Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της ΕΦΑΗ, για την παρακολούθηση του έργου, με αυτεπιστασία από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηρακλείου, μέσω προγραμματικής σύμβασης.</p>
Προϋπολογισμός	5.000.000,00 €
Σκοπιμότητα – Αναγκαιότητα / Συμβατότητα ή συνέργεια με ειδικές στρατηγικές / σχέδια και πολιτικές	Το έργο αφορά στην ανάδειξη και επανάχρηση του μνημειακού συγκροτήματος των Δυτικών Νεωρίων Ηρακλείου μαζί με την αποθήκη άλατος σε επίπεδο στρατηγικής, η προτεινόμενη παρέμβαση επιδιώκει να ενισχύσει την Συνοχή στην πόλη του Ηρακλείου, μέσω των προτεινόμενων αναπλάσεων των περιοχών εντός ΣΟΑΠ, αναδεικνύοντας τόσο το ιστορικό κέντρο, όσο και τις επιμέρους περιαστικές περιοχές, αναβαθμίζοντας παράλληλα την προσβασιμότητα των περιοχών αυτών.
Συμβολή στους στόχους	Η πράξη βρίσκεται σε απόλυτη συνάφεια με τον Ειδικό Στόχο 9: Αύξηση επισκεψιμότητας

της Στρατηγικής	Ιστορικών – πολιτιστικών χώρων.
Πεδία Παρέμβασης Προγράμματος «Κρήτη»	166: Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της πολιτισμικής κληρονομιάς και των πολιτιστικών υπηρεσιών
Άλλη πηγή χρηματοδότησης (εκτός Προγράμματος «Κρήτη»)	-
Ποσοτικοί Δείκτες φυσικού αντικειμένου Δράσης (Δείκτες Εκροών) & Τιμές στόχος 2029	RCO77 - Αριθμός πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται (πολιτιστικοί και τουριστικοί χώροι) = 1
Ποσοτικοί Δείκτες αποτελεσμάτων Δράσης (Δείκτες Αποτελεσμάτων) & Τιμές στόχος 2029	RCR77 - Επισκέπτες πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται (αριθμός επισκεπτών/έτος)
Συμπληρωματικότητα με άλλες Παρεμβάσεις / Πράξεις	<p>Η πράξη παρουσιάζει συνέργεια και συμπληρωματικότητα με άλλες πράξεις του Προγράμματος «Κρήτη», όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Αποκατάσταση- Επανάχρηση Φάμπρικας Ανωγειανάκη - Αποκατάσταση και Επανάχρηση κτιρίου επί της οδού 25ης Αυγούστου με αρ. 3 - Δημιουργία Μόνιμης Έκθεσης Ενθυμημάτων Εθνικής Αντίστασης στη Στοά Μακάσι - Οργάνωση εποπτικής έκθεσης με τίτλο «Ηράκλειο - 40 αιώνες ιστορίας» στην πύλη Παντοκράτορα των ενετικών τειχών της πόλης του Ηρακλείου
Τρόπος Ανάθεσης / Εκτέλεσης (αναφορά στο Θεσμικό πλαίσιο)	<p>Υπόεργο 1: Αποκατάσταση και ένταξη νέων χρήσεων συγκροτήματος Δυτικών Νεωρίων και Αποθήκης Άλατος στο Βενετσιάνικο Λιμάνι του Ηρακλείου. Αφορά σε έργο και θα εκτελεστεί από το Δήμο Ηρακλείου, με εξωτερικό ανάδοχο (εργοληπτική επιχείρηση), μετά από δημόσιο ηλεκτρονικό διαγωνισμό, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, με ανοικτή διαδικασία, και την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής (χαμηλότερη τιμή) σύμφωνα με το άρθρο 95 παρ. 2α τουν.4412/2016 με επιμέρους ποσοστά έκπτωσης για κάθε ομάδα τιμών ομοειδών εργασιών του τιμολογίου και του προϋπολογισμού, εκφραζόμενα σε ακέραιες μονάδες επί τοις εκατό (%).</p> <p>Υπόεργο 2: Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της ΕΦΑΗ, για την παρακολούθηση του έργου, με αυτεπισταία από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηρακλείου, μέσω προγραμματικής σύμβασης.</p>
Τεκμηρίωση της Διασφάλισης Λειτουργίας	<p>Με την ολοκλήρωση της πράξης, θα εκπονηθούν οι απαραίτητες εργασίες για την Αποκατάσταση και ένταξη νέων χρήσεων συγκροτήματος Δυτικών Νεωρίων και Αποθήκης Άλατος στο Βενετσιάνικο Λιμάνι του Ηρακλείου και οι οποίες θα συμβάλουν στην προστασία του μνημείου, στη διατήρηση της υλικής υπόστασης και της αυθεντικότητάς του στο χρόνο, στην ανάδειξη, στην ασφαλή για το μνημείο και το κοινό επισκεψιμότητά του, στην εξυπηρέτηση της χρήσης του καθώς και στη διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου του.</p> <p>Η λειτουργικότητα και βιωσιμότητα της πράξης διασφαλίζεται τόσο μέσα από το προτεινόμενο Σχέδιο Συντήρησης της Τεχνικής Υπηρεσίας, που αφορά σε χρονικό ορίζοντα δεκαετίας, όσο και μέσω της διαβεβαίωσης του Δημάρχου περί ανάληψης υποχρέωσης συντήρησης και εύρυθμης λειτουργίας του έργου.</p> <p>Ειδικότερα μετά την ολοκλήρωση της υλοποίησης των παρεμβάσεων, θα τηρείται πλήρης φάκελος των υλικών που χρησιμοποιήθηκαν για τις επιμέρους εργολαβίες, με τα πιστοποιητικά και τις εγγυήσεις από τους προμηθευτές, για τη διευκόλυνση συντήρησης του έργου από την πλευρά του Φορέα Λειτουργίας.</p> <p>Συνεπώς, η προτεινόμενη πράξη θα είναι άμεσα αξιοποιήσιμη, λειτουργική και ολοκληρωμένη για το σύνολο των κατηγοριών ενεργειών που συνθέτουν το συνολικό προϋπολογισμό της.</p>
Ωριμότητα υλοποίησης	Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Δεν απαιτείται ☐
	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☒
	Υπάρχει μελέτη

Χρονοπρογραμματισμός Υλοποίησης	Υποέργο 1: Αποκατάσταση και ένταξη νέων χρήσεων συγκροτήματος Δυτικών Νεωρίων και Αποθήκης Άλατος στο Βενετσιάνικο Λιμάνι του Ηρακλείου. Προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα 24 μήνες από την υπογραφή της σύμβασης. Υποέργο 2: Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της ΕΦΑΗ. Προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα 24 μήνες (υποέργο 1).
Προαπαιτούμενα - Περιορισμοί	

Παρέμβαση/ Δράση 9.2 Εκθέσεις και μουσειακοί χώροι και δράσεις για την προβολή και ανάδειξη των μνημείων πολιτισμού της πόλης

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ/ΕΡΓΟΥ	9.2.1 Δημιουργία μόνιμης έκθεσης ενθυμημάτων εθνικής αντίστασης στη Στοά Μακάσι
Δικαιούχος	ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ (υποέργο 1 & 2)
Κύριος Πράξης (Εργου)	ΥΠΠΟΑ
Φορέας Λειτουργίας και Συντήρησης	ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ
Περιγραφή Πράξης	<p>Η πράξη αφορά σε μεταφερόμενο έργο. Η ένταξη της έγινε σύμφωνα με την υπ' αρ. πρωτ. 3458/10-8-2021 (ΑΔΑ: Ψ1Z07ΛΚ-ΟΙΔ) Απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης, συνολικού π/υ 749.248,59 €.</p> <p>Για την υλοποίηση της έχει υπογραφεί η από 17-11-2022 Προγραμματική Σύμβαση Πολιτισμικής Ανάπτυξης, μεταξύ του ΥΠΠΟΑ, της Περιφέρειας Κρήτης και του Δήμου Ηρακλείου.</p> <p>Ολοκληρώθηκε η διαδικασία μεταφοράς της πράξης στη νέα ΒΑΑ 2021-2027, σύμφωνα με την με αρ. πρωτ. 3728/22-07-2024 (ΑΔΑ: Ψ8I97ΛΚ-ΟΣΤ) απόφαση της Περιφέρειας Κρήτης, π/υ 749.248,59 €, η οποία χρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα «Κρήτη 2021-2027».</p> <p>Αντικείμενο της πράξης είναι η Δημιουργία Μόνιμης Έκθεσης Ενθυμημάτων Εθνικής Αντίστασης στη Στοά Μακάσι, με σκοπό την λειτουργική ανάδειξη του χώρου σαν μια υποδομή που θα ενισχύει την προβολή της ιστορικής μνήμης και της πιο πρόσφατης πολιτιστικής κληρονομιάς της πόλης και θα εμπλουτίσει τις πολιτιστικές διαδρομές της παλιάς πόλης με συνέπεια την επιδιωκόμενη τουριστική ανάπτυξη της παλιάς πόλης του Ηρακλείου. Οι αναγκαίοι χώροι για την υποδοχή του κοινού, τη φύλαξη του χώρου και την τοποθέτηση του προβλεπόμενου εκθεσιακού – λειτουργικού εξοπλισμού ενσωματώνονται σε κατάλληλα σχεδιασμένες κατασκευές στη συνολική δομή του χώρου. Οι εργασίες που προβλέπονται είναι απόλυτα συμβατές με τη φύση και τους περιορισμούς του ίδιου του χώρου, ήπιες και αναστρέψιμες και αφορούν: α) σε εργασίες διαμόρφωσης της έκθεσης, εντός της στοάς Μακάσι, β) σε εργασίες διαμόρφωσης της χαμηλής πλατείας και γ) σε εργασίες διαμόρφωσης του χώρου υποδοχής εξωτερικά της στοάς Μακάσι. Για την άρτια υλοποίηση του έργου θα υλοποιηθούν δύο υπόργα:</p> <p>Υποέργο 1: «Δημιουργία Μόνιμης Έκθεσης Ενθυμημάτων Εθνικής Αντίστασης στη Στοά Μακάσι», π/υ 586.248,59 € και αφορά σε εργασίες διαμόρφωσης εσωτερικά της στοάς Μακάσι σε χώρο έκθεσης, η οποία θα αποτελέσει ένα συμβολικό Χώρο Μνήμης Εθνικής Αντίστασης της Κρήτης και σημείο αναφοράς, σύνδεσης της ιστορίας της Πόλης με ένα σημαντικό κομμάτι της σύγχρονης ιστορίας της Κρήτης.</p> <p>Το υπόεργο έχει δημοπρατηθεί, σύμφωνα με την από 10-05-2023 (ΑΔΑΜ: 23PROC012671363) διακήρυξη και βρίσκεται σε διαγωνιστική διαδικασία.</p> <p>Υποέργο 2: «Εργασίες διαμόρφωσης εξωτερικού χώρου και εισόδου της στοάς Μακάσι», π/υ 163.000,00 € και αφορά σε οικοδομικές και ηλεκτρομηχανολογικές εργασίες στο χώρο εξωτερικά της εισόδου της στοάς και στο χώρο της εξωτερικής χαμηλής πλατείας. Το υπόεργο έχει δημοπρατηθεί, σύμφωνα με την από 15-09-2022 (ΑΔΑΜ: 22PROC011248658) διακήρυξη και βρίσκεται σε διαγωνιστική διαδικασία.</p>
Προϋπολογισμός	Συνολικός π/υ: 749.248,59 € (μεταφερόμενο) Υποέργο 1: «Δημιουργία Μόνιμης Έκθεσης Ενθυμημάτων Εθνικής Αντίστασης στη Στοά Μακάσι», π/υ 586.248,59 €.

	Υπόεργο 2: «Εργασίες διαμόρφωσης εξωτερικού χώρου και εισόδου της στοάς Μακάσι», π/υ 163.000,00 €.
Σκοπιμότητα – Αναγκαιότητα / Συμβατότητα ή συνέργεια με ειδικές στρατηγικές / σχέδια και πολιτικές	<p>Η παρούσα πράξη έρχεται να ικανοποιήσει τους όρους της απόφασης του ΥΠΠΟΑ, όπως διατυπώνονται στην υπ' αριθ. πρωτ. Απόφαση ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΔΒΜΑ/ΤΒΜΑΧΜΑΕ/137424/93631/ 1559/672/16/03/2020 ΥΑ, οι οποίοι αποτελούν και στόχους του στρατηγικού σχεδιασμού του Δήμου.</p> <p>Η επιτυχία μιας σημαντικής παρέμβασης στον αστικό ιστό όπως είναι ένας μουσειακός – εκθεσιακός χώρος, έχει να κάνει με την ικανότητα της τοπικής κοινωνίας και των θεσμών της να μπολιάσουν την αναπτυξιακή δραστηριότητα και την καθημερινή της ζωή με την αναζήτηση της ταυτότητας και μοναδικότητας του τόπου, την αναζήτηση και ανάδειξη της κρυμμένης στην ιστορία σχέσης, που σηματοδοτεί τη ποιότητα της καθημερινότητας του δημότη αλλά και του επισκέπτη της πόλης. Κατά συνέπεια η στρατηγική της δημιουργίας μιας αστικής - επέμβασης δομής όπως είναι ο Χώρος Μνήμης Εθνικής Αντίστασης στην Στοά Μακάσι, θα λειτουργήσει σαν ευκαρία για: α) ανάδειξη και πολεοδομική επανένταξη ενός «κενού» χώρου στις λειτουργίες της πόλης, β) αισθητική και λειτουργική αναβάθμιση του αστικού χώρου και των ενετικών τειχών στην περιοχή παρέμβασης, γ) την ανάδειξη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών και αρετών της τοπικής αρχιτεκτονικής.</p> <p>Στη βάση των παραπάνω γίνεται σαφές ότι η δημιουργία του Χώρου Μνήμης Εθνικής Αντίστασης στην Στοά Μακάσι των Ενετικών τειχών του Ηρακλείου θα αποτελέσει ένα σημαντικό γεγονός στο πλαίσιο της Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης του Ηρακλείου με τα βασικά οφέλη να εντοπίζονται στα παρακάτω: α) στον αναμενόμενο υψηλό αριθμό επισκεπτών που μεταφράζεται σε παράλληλα οφέλη για την πόλη, β) στη χρήση του χώρου ως υποδομής μαζικής «πολιτιστικής αναψυχής» τόσο σε όλη την διάρκεια του χρόνου όσο και κατά την περίοδο τουριστικής αιχμής που καθιστά αναγκαία την δημιουργία ανάλογων χώρων και γ) στον εκπαιδευτικό ρόλο του Χώρου Μνήμης.</p>
Συμβολή στους στόχους της Στρατηγικής	<p>Το έργο βρίσκεται σε απόλυτη συνάφεια με τον Ειδικό Στόχο 9: Αύξηση επισκεψιμότητας ιστορικών – πολιτιστικών χώρων. Ο Χώρος Μνήμης, στη μορφή, τυπολογία και λειτουργία του θα περιλαμβάνει στοιχεία τα οποία θα αναπτύσσουν ένα διάλογο με το περιβάλλοντα δομημένο χώρο των τειχών και της πόλης, κατά τρόπο που η ίδια η υποδομή θα γίνεται μέσο ενός συστήματος επικοινωνίας τόσο στο επίπεδο της Ιστορίας και της αισθητικής όσο και στο επίπεδο της λειτουργικής έκφρασης των αναγκών που καλείται να ικανοποιήσει σήμερα (της τοπικής κοινωνίας αλλά και των επισκεπτών).</p> <p>Η αποτύπωση των ιστορικών δεδομένων θα παρουσιαστεί σε θεματικές ενότητες που θα συνδυαστούν μεταξύ τους για να συνθέσουν μια ολοκληρωμένη εικόνα όχι μόνο για την για την περίοδο της κατοχής της Κρήτης από τους Ναζί αλλά και τις περιόδους πριν από την έναρξη του πολέμου και τα δύσκολα πρώτα χρόνια μετά την απελευθέρωση.</p> <p>Στη βάση αυτή, η Δημιουργία Μόνιμης Έκθεσης Ενθυμημάτων Εθνικής Αντίστασης στη Στοά Μακάσι ακολουθεί κάποιες γενικές δεσμεύσεις και κατευθύνσεις οι οποίες συνδέονται με βασικές αρχές σχεδιασμού όπως: α) Σεβασμός στην γειτνίαση - συνύπαρξη με το μνημείο των τειχών και το ιστορικό περιβάλλον του, β) Σεβασμός και διατήρηση της υφιστάμενης εικαστικής παρέμβασης – σύνθεσης που καλύπτει το πρώτο τμήμα της Στοάς, γ) Συμβολή στην ανάδειξη δομημένων στοιχείων διαφορετικών χρονικών - ιστορικών στιγμών που συγκροτούν με το αστικό περιβάλλον μια ενότητα με ιστορική συνέχεια και πολιτιστική συνάφεια, δ) Αποφυγή κάθε μορφής μίμηση ή φοιλολογισμού που θα υποβαθμίζει την δυναμική συγκρότηση και έκφρασης του ίδιου του ιστορικού χώρου στον οποίο θα δημιουργηθεί ο Χώρος Μνήμης Εθνικής Αντίστασης, ε) Χρήση υλικών συμβατών με τις αισθητικές και λειτουργικές ανάγκες του χώρου, στ) Τρόπος χρήσης των υλικών τέτοιος, που να εκφράζει την συγκεκριμένη χρονική στιγμή της επέμβασης ώστε να αποφεύγεται η σύγχυση μέσα από την διάκρισή τους, ζ) Οργανική σύνδεση και ενοποίηση (μορφολογικά και δομικά - κατασκευαστικά) των επιμέρους επεμβάσεων και εξοπλισμού, ώστε να εκφράζεται με σαφήνεια η συνέχεια του ενός με το άλλο σε μια ενιαία αισθητική και λειτουργική αντίληψη, αποφεύγοντας την πολυμορφία και πολυπλοκότητα, η) Διατήρηση και ανάδειξη πιθανών υφισταμένων δομημένων στοιχείων όσο και των βασικών φυσικών χαρακτηριστικών.</p>
Πεδία Παρέμβασης Προγράμματος «Κρήτη»	166: Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της πολιτισμικής κληρονομιάς και των πολιτιστικών υπηρεσιών
Άλλη πηγή χρηματοδότησης (εκτός Προγράμματος «Κρήτη»)	-
Ποσοτικοί Δείκτες φυσικού	RCO77 - Αριθμός πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται (πολιτιστικοί και

αντικειμένου Δράσης (Δείκτες Εκροών)) & Τιμές στόχος 2029	τουριστικοί χώροι) = 1
Ποσοτικοί Δείκτες αποτελεσμάτων Δράσης (Δείκτες Αποτελεσμάτων) & Τιμές στόχος 2029	RCR77 - Επισκέπτες πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται (αριθμός επισκεπτών/έτος)
Συμπληρωματικότητα με άλλες Παρεμβάσεις / Πράξεις	<p>Η πράξη παρουσιάζει συνέργεια και συμπληρωματικότητα με άλλες πράξεις του Προγράμματος «Κρήτη», όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Στερέωση και Στατική Αποκατάσταση του Παραθαλάσσιου Τμήματος των Ενετικών Τειχών Ηρακλείου - Διαμόρφωση - Αποκατάσταση Διαδρομής του Ισόπεδου Τμήματος της Ενετικής Οχύρωσης Ηρακλείου - Στερέωση - αποκατάσταση ενετικών τειχών Ηρακλείου του Ανατολικού ευθύγραμμου τμήματος και oreccchione Sabbionara και στοά πύλης Sabbionara - Οργάνωση εποπτικής έκθεσης με τίτλο «Ηράκλειο - 40 αιώνες ιστορίας» στην πύλη Παντοκράτορα των ενετικών τειχών της πόλης του Ηρακλείου
Τρόπος Ανάθεσης / Εκτέλεσης (αναφορά στο Θεσμικό πλαίσιο)	<p>Υποέργο 1: «Δημιουργία Μόνιμης Έκθεσης Ενθυμημάτων Εθνικής Αντίστασης στη Στοά Μακάσι», π/υ 586.248,59 € και χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης 9 μήνες. Το υπόεργο αφορά σε εργασίες διαμόρφωσης της έκθεσης εσωτερικά της στοάς Μακάσι και θα αποτελεί ένα συμβολικό Χώρο Μνήμης Εθνικής Αντίστασης της Κρήτης και σημείο αναφοράς, σύνδεσης της ιστορίας της Πόλης με ένα σημαντικό κομμάτι της σύγχρονης ιστορίας της Κρήτης. Το εν λόγω υποέργο, θα εκτελεστεί από το Δήμο Ηρακλείου, με εξωτερικό ανάδοχο, μετά από δημόσιο ηλεκτρονικό διαγωνισμό, με ανοικτή διαδικασία, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 27 του νόμου 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, με κριτήριο την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, βάσει της βέλτιστης σχέσης ποιότητας – τιμής.</p> <p>Υποέργο 2: «Εργασίες διαμόρφωσης εξωτερικού χώρου και εισόδου της στοάς Μακάσι», π/υ 163.000,00 € και χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης 6 μήνες. Το υπόεργο αφορά σε οικοδομικές και ηλεκτρομηχανολογικές εργασίες στο χώρο εξωτερικά της εισόδου της στοάς και στο χώρο της εξωτερικής χαμηλής πλατείας. Εσωτερικά της στοάς, οι μόνες ήπιες οικοδομικές παρεμβάσεις που θα πραγματοποιηθούν, αφορούν στην ενσωμάτωση ξύλινης ράμπας στην κλίμακα του τελευταίου τμήματος της στοάς, που οδηγεί στην έξοδο προς την χαμηλή εξωτερική πλατεία του προμαχώνα, για λόγους προσβασιμότητας και στην τοποθέτηση ανοιγόμενου υαλοπετάσματος στην ξύλινη πόρτα εξόδου προς την χαμηλή πλατεία (όμοιου με αυτού που έχει ήδη τοποθετηθεί στην μπροστινή ξύλινη πόρτα εισόδου της στοάς), για λόγους ασφαλείας. Το εν λόγω υποέργο αφορά σε έργο και θα εκτελεστεί από το Δήμο Ηρακλείου, με εξωτερικό ανάδοχο (εργοληπτική επιχείρηση), μετά από δημόσιο ηλεκτρονικό διαγωνισμό, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, με ανοικτή διαδικασία, και την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής (χαμηλότερη τιμή) σύμφωνα με το άρθρο 95 παρ. 2α τουν.4412/2016 με επιμέρους ποσοστά έκπτωσης για κάθε ομάδα τιμών ομοειδών εργασιών του τιμολογίου και του προϋπολογισμού, εκφραζόμενα σε ακέραιες μονάδες επί τοις εκατό%.</p>
Τεκμηρίωση της Διασφάλισης Λειτουργίας	<p>Με την ολοκλήρωση της πράξης, η έκθεση θα περιλαμβάνει στοιχεία και πληροφορίες που θα συμβάλουν:</p> <ul style="list-style-type: none"> - στην ανάδειξη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της στοάς Μακάσι και γενικότερα της ευρύτερης περιοχής του μνημείου, - στην προβολή μιας ιδιαίτερα σημαντικής ιστορικής περιόδου της κρητικής ιστορίας όπως είναι η Μάχη της Κρήτης και η μετέπειτα εθνική αντίσταση των κρητικών, - στην αύξηση της επισκεψιμότητας του χώρου που μεταφράζεται σε παράλληλα οφέλη για την πόλη, - στην χρήση του χώρου ως υποδομής μαζικής «πολιτιστικής αναψυχής», τόσο σε όλη την διάρκεια του χρόνου, όσο και κατά την περίοδο τουριστικής αιχμής που καθιστά αναγκαία τη δημιουργία ανάλογων χώρων, - στην ικανοποίηση εκπαιδευτικών αναγκών, - στον εμπλουτισμό του τουριστικού προϊόντος της πόλης και στην αναβάθμιση της ευρύτερης περιοχής της συνοικίας του Λάκκου και στις συνέργειες που μπορούν να δημιουργηθούν με το γειτονικό πολιτιστικό Κέντρο του Δήμου Ηρακλείου. <p>Η λειτουργικότητα και βιωσιμότητα της πράξης διασφαλίζεται τόσο μέσα από το προτεινόμενο Σχέδιο Συντήρησης της Τεχνικής Υπηρεσίας, που αφορά σε χρονικό ορίζοντα</p>

	δεκαετίας, όσο και μέσω της διαβεβαίωσης του Δημάρχου περί ανάληψης υποχρέωσης συντήρησης και εύρυθμης λειτουργίας του έργου. Ειδικότερα μετά την ολοκλήρωση της υλοποίησης των παρεμβάσεων, θα τηρείται πλήρης φάκελος των υλικών που χρησιμοποιήθηκαν για τις επιμέρους εργολαβίες, με τα πιστοποιητικά και τις εγγυήσεις από τους προμηθευτές, για τη διευκόλυνση συντήρησης του έργου από την πλευρά του Φορέα Λειτουργίας. Συνεπώς, η προτεινόμενη πράξη θα είναι άμεσα αξιοποίησμη, λειτουργική και ολοκληρωμένη για το σύνολο των κατηγοριών ενεργειών που συνθέτουν το συνολικό προϋπολογισμό της.
Ωριμότητα υλοποίησης	Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐ Δεν απαιτείται ☒ - Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης; ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ -
Χρονοπρογραμματισμός Υλοποίησης	Υποέργο 1: «Δημιουργία Μόνιμης Έκθεσης Ενθυμημάτων Εθνικής Αντίστασης στη Στοά Μακάσι», π/υ 586.248,59 €. Προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα 9 μήνες από την υπογραφή της σύμβασης. Υποέργο 2: «Εργασίες διαμόρφωσης εξωτερικού χώρου και εισόδου της στοάς Μακάσι», π/υ 163.000,00 €. Προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα 6 μήνες από την υπογραφή της σύμβασης.
Προαπαιτούμενα - Περιορισμοί	

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ/ΕΡΓΟΥ	9.2.2. Οργάνωση εποπτικής έκθεσης με τίτλο «Ηράκλειο - 40 αιώνες ιστορίας» στην πύλη Παντοκράτορα των ενετικών τειχών της πόλης του Ηρακλείου
Δικαιούχος	ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Κύριος Πράξης (Εργού)	ΥΠΠΟΑ/ ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Φορέας Λειτουργίας και Συντήρησης	ΥΠΠΟΑ/ ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Περιγραφή Πράξης	Το φυσικό αντικείμενο περιλαμβάνει την υλοποίηση των απαιτούμενων εργασιών με στόχο τη δημιουργία έκθεσης, μέσω εποπτικού υλικού, για την ιστορία της πόλης του Ηρακλείου στην πύλη Παντοκράτορα των ενετικών τειχών Ηρακλείου. Η ιστορία της πόλης θα προβάλλεται μέσω επιμέρους ιστορικών περιόδων και θεματικών ενοτήτων. Η υλοποίηση θα γίνει μέσω δυο υπόεργων που θα περιλαμβάνουν: Υποέργο 1 (αυτεπιστασία): - Αρχαιολογική τεκμηρίωση, σύνταξη και επιμέλεια πληροφοριακού και εποπτικού υλικού. - Σχεδίαση, δημιουργία εποπτικού υλικού της έκθεσης και γραφιστικών - Εκτύπωση εποπτικού και πληροφοριακού υλικού της έκθεσης - Εξοπλισμός χώρου προβολών και διαλέξεων (συστήματα αναπαραγωγής ήχου και εικόνας, καθίσματα) - Ψηφιακός και ηλεκτρονικός εξοπλισμός εκθεσιακού χώρου - Δημιουργία Ψηφιακών εφαρμογών - Δημιουργία βίντεο-ντοκιμαντέρ (με ηχητική αφήγηση και υπότιτλους κατάλληλο και για άτομα με προβλήματα άρσασης και ακοής) - Δημιουργία πρωθητικού βίντεο - Προμήθεια και εγκατάσταση ειδικού εκθεσιακού φωτισμού και φωτισμού ανάδειξης χώρου - Εκδήλωση προβολής του έργου στο χώρο του Υποέργο 2 - Προμήθεια και τοποθέτηση ειδικών μουσειοκατασκευών, προθηκών και ιδιοκατασκευών
Προϋπολογισμός	Συνολικός π/υ: 432.000€ Υποέργο 1 Οργάνωση εποπτικής έκθεσης με τίτλο «Ηράκλειο - 40 αιώνες ιστορίας» στην πύλη Παντοκράτορα των ενετικών τειχών της πόλης του Ηρακλείου π/υ : 306.846,80 Σύμβαση : 306.846,80, Πληρωμές 38.492,26, υπόλοιπο πληρωμών : 268.354,54

	Υποέργο 2 Προμήθεια και τοποθέτηση ειδικών μουσειοκατασκευών, προθηκών και επίπλων π/υ 125.153,20 χωρίς σύμβαση (στάδιο προσυμβατικού ελέγχου)
επικαιροποιηση 3/7/23	<p>Συνολικός π/υ: 432.000€</p> <p>Υποέργο 1 Οργάνωση εποπτικής έκθεσης με τίτλο «Ηράκλειο - 40 αιώνες ιστορίας» στην πύλη Παντοκράτορα των ενετικών τειχών της πόλης του Ηρακλείου π/υ : 306.846,80</p> <p>Σύμβαση (αυτεπιστασία) : 306.846,80, Πληρωμές 86.366,93, υπόλοιπο πληρωμών : 220.479,87</p> <p>Υποέργο 2 Προμήθεια και τοποθέτηση ειδικών μουσειοκατασκευών, προθηκών και επίπλων π/υ 125.153,20 χωρίς σύμβαση (σε στάδιο προσυμβατικού ελέγχου)</p>
Σκοπιμότητα – Αναγκαιότητα / Συμβατότητα ή συνέργεια με ειδικές στρατηγικές / σχέδια και πολιτικές	<p>Δράσεις προστασίας, αποκατάστασης και ανάδειξης ιστορικών και πολιτιστικών στοιχείων κατά μήκος επιλεγμένων διαδρομών (ΣΒΑΑ Ηρακλείου) .</p> <p>Προστασία και αξιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς σε διασύνδεση με την τουριστική ανάπτυξη.</p>
Συμβολή στους στόχους της Στρατηγικής	<p>Η έκθεση στοχεύει στην κάλυψη του κενού που υφίσταται για την οργανωμένη και τεκμηριωμένη ενημέρωση των κατοίκων της πόλης, μαθητών και επισκεπτών για την άγνωστη ιστορία της. Η πόλη του Ηρακλείου επισκιάζεται από τη μινωική Κνωσό, ενώ η ίδια έχει μια λαμπρή και αυτόνομη διαδρομή στον ιστορικό χρόνο. Δεν υφίσταται, έως σήμερα, εκθεσιακός χώρος αφιερωμένος αποκλειστικά στη μακραίωνη και πολυτάραχη ιστορία του Ηρακλείου, όπως αυτή τεκμηριώνεται από τις πηγές και τις πολυετείς αρχαιολογικές έρευνες.</p> <p>Με την υλοποίηση του έργου θα αποδοθεί στους κατοίκους και επισκέπτες του Δήμου Ηρακλείου, αλλά και του νησιού ένας εκθεσιακός χώρος και ταυτόχρονα θα αξιοποιηθεί πλήρως ένας από τους πλέον εντυπωσιακούς χώρους των ενετικών τειχών, η Πύλη Παντοκράτορα που αποκαταστάθηκε στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2007-2013 (ΕΠ Κρήτης και Νήσων Αιγαίου). Θα ενισχύσει την προβολή της ιστορικής μνήμης και της πιο πρόσφατης πολιτιστικής κληρονομιάς της πόλης και θα εμπλουτίσει τις πολιτιστικές διαδρομές της παλιάς πόλης. Θα συμβάλει ουσιαστικά στην επιδιωκόμενη τουριστική ανάπτυξη της πόλης του Ηρακλείου, με τη δημιουργία ακόμα ενός πόλου ενδιαφέροντος, εντός του ιστορικού κέντρου, εύκολα προσβάσιμη στον περιηγητή. Θα αξιοποιηθεί από τους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης και θα λειτουργήσει προς όφελος των μόνιμων κατοίκων της πόλης.</p>
Πεδία Παρέμβασης Προγράμματος «Κρήτη»	166 Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της πολιτισμικής κληρονομιάς και των πολιτιστικών υπηρεσιών
Άλλη πηγή χρηματοδότησης (εκτός Προγράμματος «Κρήτη»)	
Ποσοτικοί Δείκτες φυσικού αντικειμένου Δράσης (Δείκτες Εκροών)) & Τιμές στόχος 2029	RCO77 - Αριθμός πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται. πολιτιστικοί και τουριστικοί χώροι: (τιμή στόχος 1)
Ποσοτικοί Δείκτες αποτελεσμάτων Δράσης (Δείκτες Αποτελεσμάτων) & Τιμές στόχος 2029	RCR77 - Επισκέπτες πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται - επισκέπτες/έτος
Συμπληρωματικότητα με άλλες Παρεμβάσεις / Πράξεις	<ul style="list-style-type: none"> - Αποκατάσταση - Συντήρηση Βυζαντινού - Ενετικού Τείχους Ηρακλείου και διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου σε απαλλοτριωμένο ακίνητο στη Λ. Δικαιοσύνης. - Διαμόρφωση - αποκατάσταση διαδρομής του ισόπεδου τμήματος της ενετικής οχύρωσης Ηρακλείου. - Αναβάθμιση της Αρχαιεπισκόπου Μακαρίου (ΟΠΣ/MIS 5035094)
Τρόπος Ανάθεσης / Εκτέλεσης (αναφορά στο Θεσμικό πλαίσιο)	<p>Υποέργο 1: αυτεπιστασία</p> <p>Υποέργο 2 : Ανάθεση με διαγωνισμό (Ν. 4412/2016)</p>
Τεκμηρίωση της Διασφάλισης Λειτουργίας	Τη μέριμνα για τη λειτουργία και συντήρηση του έργου θα έχει η Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηρακλείου, περιφερειακή υπηρεσία του ΥΠΠΟΑ, η οποία είναι ο κατά Νόμο αρμόδιος φορέας για την προστασία του μνημείου, ώστε να παραμείνει αυτό ασφαλές και επισκέψιμο. Η

	<p>Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηρακλείου διαθέτει το αναγκαίο εξειδικευμένο προσωπικό και την αντίστοιχη υλικοτεχνική υποδομή για να επιτελεί αυτό το σκοπό.</p> <p>Η ΕΦΑ Ηρακλείου με το υπ' αρ.πρ. 244151/28.05.2021 έγγραφό της αναλαμβάνει τη διασφάλιση λειτουργίας του σύμφωνα τις διατάξεις του Ν. 4858/19-11-2021 (ΦΕΚ220/τ. Α'/19-11-2021) «Κύρωση Κώδικα νομοθεσίας για την Προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς» και το Π. Δ. 4/2018 (ΦΕΚ 7/A/22-01-2018) «Οργανισμός Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού».</p>
Ωριμότητα υλοποίησης	<p>Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου ☒ ☐ ΟΧΙ ☐ Δεν απαιτείται ☐</p> <p>Σε περίπτωση επιλογής που "ΟΧΙ" αναφέρετε τον τρόπο, τη διαδικασία, το στάδιο και το χρονοδιάγραμμα απόκτησης</p> <p>Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες ☒ ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης;</p>
Χρονοπρογραμματισμός Υλοποίησης	<p>Το Υπόεργο 1 βρίσκεται σε εξέλιξη.</p> <p>Το υπόεργο 2 βρίσκεται σε στάδιο προσυμβατικού ελέγχου.</p> <p>Πιθανολογούμενη ολοκλήρωση: Δεκέμβριος 2024</p>
Προαπαιτούμενα - Περιορισμοί	

Ειδικός Στόχος ΕΣ 10: αύξηση επισκεψιμότητας ιστορικών – πολιτιστικών χώρων

Παρέμβαση/ Δράση 10.1 Δράσεις για την ενίσχυση των δημοτικών δομών υγείας - πρόνοιας (θρεφονηπιακοί - ΚΔΑΠ ΑΜΕΑ)

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ/ΕΡΓΟΥ	10.1.1 Προμήθεια Ηλεκτρικού Λεωφορείου ΚΔΑΠ ΑΜΕΑ Δήμου Ηρακλείου
Δικαιούχος	ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Κύριος Πράξης (Εργου)	ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Φορέας Λειτουργίας και Συντήρησης	Δ/ΝΣΗ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ & ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ
Περιγραφή Πράξης	Προμήθεια ενός πλήρως ηλεκτρικού λεωφορείου δεκαοχτώ (18) έως είκοσι πέντε (25) θέσεων καθήμενων (αποκλειστικά) με επιπλέον πρόσβαση, θέσεις και επαρκή χώρο για τουλάχιστον δύο (2) άτομα ΑΜΕΑ με αμαξίδιο, και τον οδηγό του οχήματος για μεταφορά παιδιών.
Προϋπολογισμός	202.247,67 €
Σκοπιμότητα – Αναγκαιότητα / Συμβατότητα ή συνέργεια με ειδικές στρατηγικές / σχέδια και πολιτικές	Η προμήθεια του ηλεκτρικού οχήματος αποσκοπεί στην κάλυψη των μετακινήσεων των παιδιών (ηλικιάς 5 έως και 12 ετών) του ΚΔΑΠ ΑΜΕΑ για περίπου 160 ημέρες το χρόνο πρωί και απόγευμα. Για το λόγο αυτό το ηλεκτρικό λεωφορείο θα πρέπει να έχει ευρωπαϊκή έγκριση τύπου και να πληροί όλες τις υπάρχουσες διατάξεις ώστε να είναι δυνατή η κυκλοφορία του στην Ελλάδα και συγκεκριμένα στην Κρήτη με νόμιμη άδεια κυκλοφορίας για τη μεταφορά παιδιών.
Συμβολή στους στόχους της Στρατηγικής	<p>Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές.</p> <p>Ενίσχυση της φιλοπεριβαλλοντικής διάστασης των αστικών μεταφορών</p> <p>Συνοπτική τεκμηρίωση συμβολής της Πράξης στην επίτευξη του Ειδικού Στόχου της Στρατηγικής</p>

Πεδία Παρέμβασης Προγράμματος «Κρήτη»	127: Άλλες κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην κοινωνική ένταξη στην κοινότητα
Άλλη πηγή χρηματοδότησης (εκτός Προγράμματος «Κρήτη»)	
Ποσοτικοί Δείκτες φυσικού αντικειμένου Δράσης (Δείκτες Εκροών) & Τιμές στόχος 2029	RCO70 - Χωρητικότητα νέων ή εκσυγχρονισμένων εγκαταστάσεων κοινωνικής μέριμνας (εκτός της στέγασης) (τιμή στόχος 40 επιβάτες)
Ποσοτικοί Δείκτες αποτελεσμάτων Δράσης (Δείκτες Αποτελεσμάτων) & Τιμές στόχος 2029	RCR62 - Ετήσιος αριθμός χρηστών νέων
Συμπληρωματικότητα με άλλες Παρεμβάσεις / Πράξεις	
Τρόπος Ανάθεσης / Εκτέλεσης (αναφορά στο Θεσμικό πλαίσιο)	Ανοιχτή διαδικασία ανάθεσης δημόσιας σύμβασης προμηθειών
Τεκμηρίωση της Διασφάλισης Λειτουργίας	Το ηλεκτρικό όχημα, που θα αγορασθεί, θα συνεχίσει να είναι στην υπηρεσία των παιδιών και σε πλήρη λειτουργία μετά την ολοκλήρωση του έργου, και ο σταθμός φόρτισης του οχήματος θα εγκατασταθεί μόνιμα σε κατάλληλο χώρο του Δήμου Ηρακλείου. Ο Δήμος Ηρακλείου διασφαλίζει τα παραπάνω γιατί διαθέτει Τμήμα Διαχείρισης και Συντήρησης Οχημάτων, οργανωμένο συνεργείο, κατάλληλο προσωπικό και συνεργασίες με εξωτερικούς αναδόχους /αντιπροσωπείες για την τακτική συντήρηση και την επισκευή οχημάτων. Παράλληλα διαθέτει εμπειρία στα ζητήματα ηλεκτροκίνησης αφού έχει προμηθευτεί (2) ηλεκτρικά λεωφορεία και (2) φορτιστές για τη μεταφορά πολιτών και βρίσκεται σε διαδικασία προμήθειας ενός (1) ακόμα ηλεκτρικού minibus λεωφορείου με τον ηλεκτρικό φορτιστή.
Ωριμότητα υλοποίησης	Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου ☒ ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐ Δεν απαιτείται ☒
	Έχουν εκπονηθεί ίδιες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί ίδιες οι απαραίτητες ☒ ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☒ εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης;
Χρονοπρογραμματισμός Υλοποίησης	ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΜΕΛΕΤΗΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ: ΕΝΑΡΞΗ Β ΕΞΑΜΗΝΟ 2024 ΠΕΡΑΙΩΣΗ Β ΕΞΑΜΗΝΟ 2024 ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ: ΕΝΑΡΞΗ Α ΕΞΑΜΗΝΟ 2025 , ΠΕΡΑΙΩΣΗ: Β ΕΞΑΜΗΝΟ 2025
Προσπατούμενα - Περιορισμοί	

Ειδικός Στόχος Τεχνική Βοήθεια

Παρέμβαση / Δράση ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ/ΕΡΓΟΥ	ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ

Δικαιούχος	ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Κύριος Πράξης (Εργου)	ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Φορέας Λειτουργίας και Συντήρησης	ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Περιγραφή Πράξης	<p>Η Τεχνική Βοήθεια περιλαμβάνει:</p> <p>ΥΠΟΕΡΓΟ 1: Παροχή υπηρεσιών συμβούλου τεχνικής υποστήριξης για την παρακολούθηση της εφαρμογής της Στρατηγικής ΒΑΑ του Δήμου Ηρακλείου, π/υ 120.000,00 €</p> <p>Ο Ανάδοχος θα υποστηρίζει την πληρότητα και επιλεξιμότητα των προτάσεων που υποβάλλονται προς ένταξη στο πλαίσιο συγκεκριμένων προσκλήσεων, τον έλεγχο της εκπλήρωσης των προϋποθέσεων που θέτει κατά περίπτωση η εθνική και κοινοτική νομοθεσία για τη χρηματοδότηση των προς αξιολόγηση πράξεων που περιέχονται στην Στρατηγική και που έχει επισημανθεί τέτοια ανάγκη. Επίσης θα συμβάλει στην παρακολούθηση και αξιολόγηση των δράσεων κατά την υλοποίηση της Στρατηγικής ΒΑΑ, μέχρι την ολοκλήρωσή της. Θα υποστηρίζει την Τοπική Ομάδα Διακυβέρνησης (ΤΟΔ) του Δήμου Ηρακλείου, θα καταγράφει τυχών προβλήματα και εμπόδια που θα προκύπτουν κατά την υλοποίηση των έργων και θα συμβάλει στην αντιμετώπιση τους. Θα φέρει την ευθύνη της σύνταξης των απαιτούμενων εκθέσεων παρακολούθησης και θα ελέγχει την τήρηση των τιθέμενων χρονοδιαγραμμάτων.</p> <p>Επίσης θα διαθέτει αποδεδειγμένη εμπειρία σε θέματα σχεδιασμού, παρακολούθησης και υλοποίησης Στρατηγικής ΒΑΑ θα υποστηρίζει την λειτουργία της Τοπικής Ομάδας Διακυβέρνησης στις διαβουλεύσεις είτε κατά το στάδιο υλοποίησης των έργων είτε κατά την ενδεχόμενη αναθεώρηση της Στρατηγικής, ενώ θα αξιολογήσει το σύνολο της στρατηγικής μετά το πέρας υλοποίησης των προβλεπόμενων δράσεων.</p> <p>ΥΠΟΕΡΓΟ 2: Παροχή υπηρεσιών συμβούλου τεχνικής & επιστημονικής υποστήριξης της ωρίμανσης και της υλοποίησης των πράξεων της Στρατηγικής ΒΑΑ του Δήμου Ηρακλείου, π/υ 180.000,00 €</p> <p>Ο Ανάδοχος θα υποστηρίζει τις διαδικασίες ωρίμανσης των έργων που περιλαμβάνονται στην στρατηγική και έχει επισημανθεί τέτοια ανάγκη. Θα υποστηρίζει τεχνικά την προετοιμασία και την υλοποίηση των διαγωνιστικών διαδικασών (σύνταξη τευχών δημοπράτησης και διακρηγύζεων) τις διαδικασίες υποβολής και διαχείρισης που θα απαιτηθούν για την συμβασιοποίηση των έργων της Στρατηγικής ΒΑΑ σε συνεργασία με τον εκάστοτε φορέα υλοποίησης, ενώ θα συμβάλει στην ορθή εφαρμογή των απαιτούμενων διαδικασιών που προβλέπονται από το ΕΣΠΑ 2021-2027 και τη διαχειριστική αρχή.</p> <p>ΥΠΟΕΡΓΟ 3: Παροχή υπηρεσιών ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης και δημοσιότητας της Στρατηγικής ΒΑΑ του Δήμου Ηρακλείου, π/υ 50.000,00 €</p> <p>Το Επικοινωνιακό σχέδιο για τη Στρατηγικής ΒΑΑ «Ηράκλειο έξυπνη – ανθεκτική - συνεκτική πόλη» (τέως Ηράκλειο έξυπνη – συνεκτική πόλη, τόπος συνάντησης «5+1» πολιτισμών) έχει στόχο τη δημιουργία μιας σαφούς εικόνας για τα έργα και τις δράσεις που υλοποιούνται, τις ευκαιρίες συμμετοχής που υπάρχουν και τις θετικές επιπτώσεις για την ανάπτυξη της περιοχής παρέμβασης, για τους πολίτες που διαμένουν στην περιοχή αλλά και ευρύτερα για την πόλη.</p> <p>Το Επικοινωνιακό σχέδιο περιλαμβάνει τη χρήση τριών διαφορετικών κατηγοριών μέσων και μεθόδων προβολής:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1/ Ανάπτυξη Περιεχομένου και Εφαρμογών Επικοινωνίας 2/ Ενέργειες στα ΜΜΕ και Επικοινωνιακά Εργαλεία 3/ Ενέργειες Άμεσης Επικοινωνίας
Προϋπολογισμός	<p>Ο συνολικός προϋπολογισμός ανέρχεται στις 350.000,00 € και ενδεικτικά αναλύεται ως εξής:</p> <p>ΥΠΟΕΡΓΟ 1: 120.000,00 €</p> <p>ΥΠΟΕΡΓΟ 2: 180.000,00 €</p> <p>ΥΠΟΕΡΓΟ 3: 50.000,00 €</p>
Σκοπιμότητα – Αναγκαιότητα / Συμβατότητα ή συνέργεια	Με την υλοποίηση της Πράξης επιτυγχάνεται η εφαρμογή της Στρατηγικής ΒΑΑ του Δήμου Ηρακλείου και η δημοσιοποίηση του επικοινωνιακού σχεδίου για την έγκυρη και άμεση

με ειδικές στρατηγικές / σχέδια και πολιτικές	ενημέρωση των δυνητικών δικαιούχων του Δήμου Ηρακλείου.
Συμβολή στους στόχους της Στρατηγικής	Με την υλοποίηση της Πράξης θα επιτευχθούν όλοι οι τιθέμενοι στόχοι του σχεδίου της Στρατηγικής ΒΑΑ του Δήμου Ηρακλείου
Πεδία Παρέμβασης Προγράμματος «Κρήτη»	Τεχνική Βοήθεια Άρθρου 36(4)
Άλλη πηγή χρηματοδότησης (εκτός Προγράμματος «Κρήτη»)	
Ποσοτικοί Δείκτες φυσικού αντικειμένου Δράσης (Δείκτες Εκροών) & Τιμές στόχος 2029	RC075 Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται Μονάδα μέτρησης: Συμβολή στις στρατηγικές Τιμή Στόχος 1
Ποσοτικοί Δείκτες αποτελεσμάτων Δράσης (Δείκτες Αποτελεσμάτων) & Τιμές στόχος 2029	PSR999 Πληθυσμός που ωφελείται από παρεμβάσεις αστικών αναπλάσεων Μονάδα μέτρησης: Άτομα Τιμή στόχος: 140.730 άτομα (Πληθυσμός Αστικής Περιοχής Δήμου Ηρακλείου).
Συμπληρωματικότητα με άλλες Παρεμβάσεις / Πράξεις	
Τρόπος Ανάθεσης / Εκτέλεσης (αναφορά στο Θεσμικό πλαίσιο)	Αν κριθεί ότι υπάρχει η δυνατότητα είτε εξ αρχής είτε μέσω Προγραμματικής Σύμβασης να ορισθεί ο Αναπτυξιακός Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης ΗΡΑΚΛΕΙΟ Μ.Α.Ε ως τελικός δικαιούχος της Τεχνικής Βοήθειας, τότε την υλοποίηση θα την αναλάβει ο Οργανισμός ακολουθώντας τις διατάξεις του Ν. 4412/2016 Διαφορετικά οι αναθέσεις θα γίνουν από τον Δήμο ακολουθώντας και πάλι τις διατάξεις του Ν. 4412/2016.
Τεκμηρίωση της Διασφάλισης Λειτουργίας	
Ωριμότητα υλοποίησης	Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου NAI ☐ OXI ☐ Δεν απαiteίται ☒
	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης;
Χρονοπρογραμματισμός Υλοποίησης	Έναρξη 2 ^ο 6μηνο 2024 Περαίωση 2 ^ο 6μηνο 2027
Προαπαιτούμενα - Περιορισμοί	

4.2 ΧΡΟΝΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ / ΕΡΓΩΝ

Παρουσιάζεται ο συνολικός χρονοπρογραμματισμός των προβλεπόμενων πράξεων/έργων ανά Αξονα και Ειδικό Στόχο της Στρατηγικής.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5: ΧΡΟΝΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ/ΕΡΓΩΝ

Άξονας Στρατηγικής	Ειδ. Στόχος Στρατηγικής	Παρέμβαση / Δράση	Πράξη/Έργο	Ε = έναρξη, Π = περάτωση									
				2023		2024		2025		2026		2027	
				A	B	A	B	A	B	A	B	A	B
ΑΣ 1	ΕΣ 1	1.1.	1.1.1. «Διαδραστικό Ηράκλειο, (ψηφιακές εφαρμογές τουριστικής προβολής της περιοχής ΒΑΑ)»	Υποέργο 1: «Άδειες χρήσης λογισμικού, παραγωγή και τεκμηρίωσης περιεχομένου, ειδικές κατασκευές»	E			Π					
			1.1.2. Ψηφιακές εφαρμογές ανάδειξης του γαστρονομικού πλούτου του Ηρακλείου	Υποέργο 2: «Προμήθεια Εξοπλισμού “Εξοπλισμός μικτής, επαυξημένης & εικονικής πραγματικότητας»	E		Π						
			1.1.3. Ψηφιοποίηση και προβολή των Αρχείων Βικελαίας Βιβλιοθήκης και των μικροφίλμ του Βενετσιάνικου Αρχείου				E		Π				
			4.1.1. Ενεργειακή αναβάθμιση σχολικών κτιρίων Δήμου Ηρακλείου				E		Π				
ΑΣ 2	ΕΣ 4	4.1.	4.2.1. Διαμόρφωση - Αποκατάσταση Διαδρομής του Ισόπεδου Τμήματος της Ενετικής Οχύρωσης Ηρακλείου	Υποέργο 1&3: Διαμόρφωση - Αποκατάσταση Διαδρομής του Ισόπεδου Τμήματος της Ενετικής Οχύρωσης Ηρακλείου				Π					
			4.2.2. Πράσινη και Βιώσιμη Ανάπλαση τμήματος δικτύου πεζοδρόμων στην περιοχή της Αγ. Τριάδας	Υποέργο 2: Ανάπτυξη Ολοκληρωμένου Συστήματος Σήμανσης – Προβολής του Ισόπεδου Τμήματος της Ενετικής Οχύρωσης		E/Π							
				Υποέργο 1: Πράσινη και Βιώσιμη Ανάπλαση Τμήματος Δικτύου Πεζοδρόμων στην περιοχή της Αγ. Τριάδας.				E			Π		

Αστική Αρχή Δήμος Ηρακλείου

Άξονας Στρατηγικής	Ειδ. Στόχος Στρατηγικής	Παρέμβαση / Δράση	Πράξη/Έργο	Ε = έναρξη, Π = περάτωση													
				2023		2024		2025		2026		2027		2028		2029	
				A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B		
4.3.	4.3.1. Αισθητική και λειτουργική αναβάθμιση της Λ. Καλοκαιρινού (ΤΜΗΜΑ Α, ΙΔΗΣ ΓΙΑΜΑΛΑΚΗ)	Διαμόρφωση της ευρύτερης περιοχής πλατείας Κόρακα	Υποέργο 2: Εργασίες υπογείωσης των δικτύων της ΔΕΔΔΗΕ.					E	P								
			Υποέργο 3: Εργασίες αναβάθμισης - επέκτασης δικτύου ύδρευσης, αποχέτευσης και κατασκευής συστήματος απορροής όμβριων υδάτων (υδραυλικές εργασίες)					E	P								
			Υποέργο 4: Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της ΕΦΑΗ.					E				P					
			Υποέργο 1: Διαμόρφωση της ευρύτερης περιοχής πλατείας Κόρακα					E				P					
			Υποέργο 2: Εργασίες υπογείωσης των δικτύων της ΔΕΔΔΗΕ.					E	P								
		Διαμόρφωση της ευρύτερης περιοχής πλατείας Κόρακα	Υποέργο 3: Εργασίες αναβάθμισης - επέκτασης δικτύου ύδρευσης, αποχέτευσης και κατασκευής συστήματος απορροής όμβριων υδάτων (υδραυλικές εργασίες)					E	P								
			Υποέργο 4: Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της ΕΦΑΗ.					E				P					
		4.3.1. Αισθητική και λειτουργική αναβάθμιση της Λ. Καλοκαιρινού (ΤΜΗΜΑ Α, ΙΔΗΣ ΓΙΑΜΑΛΑΚΗ)	Υποέργο 1: Αισθητική και λειτουργική αναβάθμιση της Λ. Καλοκαιρινού - ΤΜΗΜΑ Α (από 1δης έως Γιαμαλάκη).					E		P							
			Υποέργο 2: Εργασίες υπογείωσης των δικτύων της ΔΕΔΔΗΕ.					E	P								
			Υποέργο 3: Εργασίες αναβάθμισης - επέκτασης δικτύου ύδρευσης, αποχέτευσης και κατασκευής συστήματος απορροής όμβριων					E	P								

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2021-2027
Ευρωπαϊκή Ένωση για την Εποικοδόμηση της Ελλάδας

Αστική Αρχή Δήμος Ηρακλείου

Άξονας Στρατηγικής	Ειδ. Στόχος Στρατηγικής	Παρέμβαση / Δράση	Πράξη/Έργο	Ε = έναρξη, Π = περάτωση													
				2023		2024		2025		2026		2027		2028		2029	
				A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B		
			υδάτων (υδραυλικές εργασίες).														
			Υποέργο 4: Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της ΕΦΑΗ, με αυτεπιστασία μέσω της προγραμματικής σύμβασης.					E			P						
			4.3.2. Αισθητική και λειτουργική αναβάθμιση της Λ. Καλοκαιρινού (ΤΜΗΜΑ Β, ΓΙΑΜΑΛΑΚΗ-ΧΑΝΙΟΠΟΡΤΑ)	Υποέργο 1: Αισθητική και λειτουργική αναβάθμιση της Λ. Καλοκαιρινού - ΤΜΗΜΑ Α (από ίδης έως Γιαμαλάκη).					E		P						
				Υποέργο 2: Εργασίες υπογείωσης των δικτύων της ΔΕΔΔΗΕ.				E	P								
				Υποέργο 3: Εργασίες αναβάθμισης - επέκτασης δικτύου ύδρευσης, αποχέτευσης και κατασκευής συστήματος απορροής όμβριων υδάτων (υδραυλικές εργασίες).				E	P								
				Υποέργο 4: Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της ΕΦΑΗ, με αυτεπιστασία μέσω της προγραμματικής σύμβασης.				E		P							
		4.5.	4.5.1. Ενίσχυση ΜΜΕ περιοχής ΣΒΑΑ για τη βελτίωση της ενεργειακής τους απόδοσης			E					P						
ΕΣ 6	6.1.	6.1.1. Στερέωση και Στατική Αποκατάσταση του Παραθαλάσσιου Τμήματος των Ενετικών Τειχών Ηρακλείου	Υποέργο 1: «Στερέωση και Στατική Αποκατάσταση του Παραθαλάσσιου Τμήματος των Ενετικών Τειχών Ηρακλείου»			E		P									
			Υποέργο 2: «Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της Εφορείας Εναλίων Αρχαιοτήτων»			E		P									
			Υποέργο 3: «Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της ΕΦΑΗ»			E		P									
		6.1.2. Θωράκιση προσήνεμου μώλου Λιμένα Ηρακλείου έμπροσθεν του			P												

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Αστική Αρχή Δήμος Ηρακλείου

Άξονας Στρατηγικής	Ειδ. Στόχος Στρατηγικής	Παρέμβαση / Δράση	Πράξη/Έργο	Ε = έναρξη, Π = περάτωση									
				2023		2024		2025		2026		2027	
				A	B	A	B	A	B	A	B	A	B
			φρουρίου Κούλε										
			6.1.3. Αντιδιαβρωτική Προστασία της Παράκτιας Ζώνης της Παλιάς Ηλεκτρικής	Υποέργο 1: Αντιδιαβρωτική Προστασία της Παράκτιας Ζώνης της Παλιάς Ηλεκτρικής.				E			P		
				Υποέργο 2: Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της Εφορείας Εναλίων Αρχαιοτήτων.				E			P		
				Υποέργο 3: Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της ΕΦΑΗ.				E			P		
ΕΣ 9	9.1.	9.1.2. Αποκατάσταση - Επανάχρηση Μεγάρου Κοθρή	9.1.1. Μελέτη Αποκατάστασης - Επανάχρησης Μεγάρου Κοθρή			E		P					
				Υποέργο 1: Αποκατάσταση - Επανάχρηση Μεγάρου Κοθρή (οικοδομικές και ΗΜ εργασίες).					E			P	
				Υποέργο 2: Εργασίες συντήρησης του διακόσμου.				E	P				
				Υποέργο 3: Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της ΕΦΑΗ.				E			P		
				Υποέργο 4: Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της ΥΝΜΤΕΚ.				E			P		
				Υποέργο 5: Προμήθεια και εγκατάσταση του αναγκαίου εξοπλισμού.						E	P		
			9.1.3. Μελέτη Αποκατάστασης - Επανάχρησης Φάμπρικας Ανωγειανάκη			E		P					
		9.1.4. Αποκατάσταση - Επανάχρηση Φάμπρικας Ανωγειανάκη	Υποέργο 1: Αποκατάσταση - Επανάχρηση Φάμπρικας Ανωγειανάκη (οικοδομικές και ΗΜ εργασίες).				E		P				

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Αστική Αρχή Δήμος Ηρακλείου

Άξονας Στρατηγικής	Ειδ. Στόχος Στρατηγικής	Παρέμβαση / Δράση	Πράξη/Έργο	Ε = έναρξη, Π = περάτωση													
				2023		2024		2025		2026		2027		2028		2029	
				A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B		
				Υποέργο 2: Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της ΕΦΑΗ.					E			P					
				Υποέργο 3: Προμήθεια και εγκατάσταση του αναγκαίου εξοπλισμού.							E	P					
			9.1.5. Αποκατάσταση και ένταξη νέων χρήσεων συγκροτήματος Δυτικών Νεωρίων και Αποθήκης Άλατος στο Βενετσιάνικο Λιμάνι του Ηρακλείου	Υποέργο 1: Αποκατάσταση και ένταξη νέων χρήσεων συγκροτήματος Δυτικών Νεωρίων και Αποθήκης Άλατος στο Βενετσιάνικο Λιμάνι			E			P							
				Υποέργο 2: Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της ΕΦΑΗ.			E			P							
	9.2.		9.2.1. Δημιουργία μόνιμης έκθεσης ενθυμημάτων εθνικής αντίστασης στη Στοά Μακάσι	Υποέργο 1: Δημιουργία μόνιμης έκθεσης ενθυμημάτων εθνικής αντίστασης στη Στοά Μακάσι		E	P										
				Υποέργο 2: Εργασίες διαμόρφωσης εξωτερικού χώρου		E	P										
			9.2.2. Οργάνωση εποπτικής έκθεσης με τίτλο «Ηράκλειο - 40 αιώνες ιστορίας» στην πύλη Παντοκράτορα των ενετικών τειχών της πόλης του Ηρακλείου	Υποέργο 1 Οργάνωση εποπτικής έκθεσης με τίτλο «Ηράκλειο - 40 αιώνες ιστορίας» στην πύλη Παντοκράτορα των ενετικών τειχών της πόλης του Ηρακλείου		E		P									
				Υποέργο 2 Προμήθεια και τοποθέτηση ειδικών μουσειοκατασκευών, προθηκών και επίπλων		E		P									
		10.1.	10.1.1 Προμήθεια Ηλεκτρικού Λεωφορείου ΚΔΑΠ ΑΜΕΑ Δήμου					E		P							

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

5. ΣΧΕΔΙΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Συμπληρώνεται ο ακόλουθος Χρηματοδοτικός Πίνακας.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6: ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

ΑΝΑΘΕΩΡΗΜΕΝΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

Άξονας	Ειδικός Στόχος Στρατηγικής	ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ / ΕΡΓΑ	Π/Υ (€) Δ.Δ.	ΤΑΜΕΙΟ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ		Κωδικός Πεδίου παρέμβασης
						Πρόγραμμα / Πηγή χρηματοδότησης	Ειδικός Στόχος Προγ/τος	
ΑΣ 1.	ΕΣ 1.	1.1.	1.1.1. «Διαδραστικό Ηράκλειο, (ψηφιακές εφαρμογές τουριστικής προβολής της περιοχής ΒΑΑ»)	203.949,00 €	ΕΤΠΑ	BAA ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RS05.1.	016
			1.1.2. Ψηφιακές εφαρμογές ανάδειξης του γαστρονομικού πλούτου του Ηρακλείου	213.000,00 €	ΕΤΠΑ	BAA ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RS05.1.	016
			1.1.3. Ψηφιοποίηση και προβολή των Αρχείων Βικελαίας Βιβλιοθήκης και των μικροφίλμ του Βενετσιάνικου Αρχείου	237.000,00 €	ΕΤΠΑ	BAA ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RS05.1.	016
			1.1.4. Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Προορισμού Δήμου Ηρακλείου	250.000,00 €	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ	Τομεακά ΕΣΠΑ 2021-2027 / ΠΔΕ / Αναζήτηση Χρηματοδότησης		
			1.1.5 «Κάντια και Κρητική Αναγέννηση (όψεις καθημερινού βίου, κοινωνία, θρησκευτική ζωή, καλλιτεχνική κίνηση)»	180.000,00 €	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ	Τομεακά ΕΣΠΑ 2021-2027 / ΠΔΕ / Αναζήτηση Χρηματοδότησης		
			1.1.6 Ψηφιοποίηση των μικροφίλμ του Βενετσιάνικου Αρχείου με σκοπό την διάσωσή τους και τη διάθεσή τους στο ερευνητικό και αναγνωστικό κοινό	50.000,00 €	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ	ΠΔΕ / Αναζήτηση Χρηματοδότησης		
			1.1.7 Επέκταση και Αναβάθμιση ιστοσελίδας Μουσείου Αγίας Αικατερίνης	37.000,00 €	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ	ΠΔΕ / Αναζήτηση Χρηματοδότησης		
			1.1.8 Δημιουργία μιας τοπικής ευφυούς και καινοτόμου ψηφιακής αγοράς	311.426,00 €	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ	Αναζήτηση		

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΑΝΑΘΕΩΡΗΜΕΝΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

Άξονας	Εδιμόκος Στόχος Στρατηγικής	ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ / ΕΡΓΑ	Π/Υ (€) Δ.Δ.	ΤΑΜΕΙΟ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ		Κωδικός Πεδίου παρέμβασης
						Πρόγραμμα / Πηγή χρηματοδότησης	Ειδικός Στόχος Προγράμματος	
			πληροφοριών			Χρηματοδότησης		
			1.1.9 Ευφυείς εφαρμογές ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, συστήματα και πλατφόρμες για παρακολούθηση, έλεγχο, λήψη και έγκαιρη προειδοποίηση στο Δήμο Ηρακλείου <u>Υποέργο 3:</u> Ψηφιοποίηση, οργάνωση και διαχείριση αρχειακού υλικού Πολεοδομίας Δήμου Ηρακλείου Κρήτης	1.277.665,00 €	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ	Αναζήτηση Χρηματοδότησης		
ΑΣ 2.	ΕΣ 4.	4.1.	4.1.1. Ενεργειακή αναβάθμιση σχολικών κτιρίων Δήμου Ηρακλείου	1.250.000,00 €	ΕΤΠΑ	BAA ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RS05.1.	045
			4.1.2 Ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίου «παλαιού Καπνοκοπτηρίου» στη συνοικία της Αγίας Τριάδας στην πόλη του Ηρακλείου	600.000,00 €	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ	Τομεακά ΕΣΠΑ 2021-2027 / ΠΔΕ / Αναζήτηση Χρηματοδότησης		
		4.2.	4.2.1. Διαμόρφωση - Αποκατάσταση Διαδρομής του Ισόπεδου Τμήματος της Ενετικής Οχύρωσης Ηρακλείου	2.316.693,63 €	ΕΤΠΑ	BAA ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RS05.1.	079
			4.2.2. Πράσινη και Βιώσιμη Ανάπλαση τμήματος δικτύου πεζοδρόμων στην περιοχή της Αγίας Τριάδας	6.300.000,00 €	ΕΤΠΑ	BAA ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RS05.1	079
			4.2.3. Διαμόρφωση της ευρύτερης περιοχής πλατείας Κόρακα	650.000,00 €	ΕΤΠΑ	BAA ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RS05.1	079
		4.3.	4.3.1. Αισθητική και λειτουργική αναβάθμιση της Λ. Καλοκαιρινού (ΤΜΗΜΑ Α, ΙΔΗΣ - ΓΙΑΜΑΛΑΚΗ)	1.625.000,00 €	ΕΤΠΑ	BAA ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RS05.1	079
			4.3.2. Αισθητική και λειτουργική αναβάθμιση της Λ. Καλοκαιρινού (ΤΜΗΜΑ Β, ΓΙΑΜΑΛΑΚΗ-ΧΑΝΙΟΠΟΡΤΑ)	2.800.000,00 €	ΕΤΠΑ	BAA ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RS05.1	079
			4.3.3 Δημιουργία Πράσινης Διαδρομής και Ποδηλατοδρόμου στο παραλιακό μέτωπο	750.000,00 €	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ	Τομεακά ΕΣΠΑ 2021-2027 / ΠΔΕ / Αναζήτηση		

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΑΝΑΘΕΩΡΗΜΕΝΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

Άξονας	Ειδικός Στόχος Στρατηγικής	ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ / ΕΡΓΑ	Π/Υ (€) Δ.Δ.	ΤΑΜΕΙΟ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ		Κωδικός Πεδίου παρέμβασης
						Πρόγραμμα / Πηγή χρηματοδότησης	Ειδικός Στόχος Προγράμματος	
						Χρηματοδότησης		
	4.5.		4.5.1. Ενίσχυση ΜΜΕ περιοχής ΣΒΑΑ για τη βελτίωση της ενεργειακής τους απόδοσης	500.000,00 €	ΕΤΠΑ	ΒΑΑ ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RSO5.1	040
	4.6		4.6.1 Προμήθεια-Εγκατάσταση Σταθμών Φόρτισης Ηλεκτρικών Οχημάτων	400.000,00 €	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ	Τομεακά ΕΣΠΑ 2021-2027 / ΠΔΕ / Αναζήτηση Χρηματοδότησης		
ΕΣ 6	6.1.		6.1.1. Στερέωση και Στατική Αποκατάσταση του Παραθαλάσσιου Τμήματος των Ενετικών Τειχών Ηρακλείου	2.342.500,00 €	ΕΤΠΑ	ΒΑΑ ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RSO5.1	058
			6.1.2. Θωράκιση προσήνεμου μώλου Λιμένα Ηρακλείου έμπροσθεν του φρουρίου Κούλε	1.149.592,11 €	ΕΤΠΑ	ΒΑΑ ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RSO5.1	058
			6.1.3. Αντιδιαβρωτική Προστασία της Παράκτιας Ζώνης της Παλιάς Ηλεκτρικής	5.000.000,00 €	ΕΤΠΑ	ΒΑΑ ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RSO5.1	058
ΕΣ 6	6.2		6.2.1. Πρόγραμμα πρόληψης και διαχείρισης κινδύνων και κρίσεων για την αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών	650.000,00 €	ΕΤΠΑ	ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RSO2.4	058
ΕΣ 7	7.1		7.1.1. Έργα Υποδομής Γωνιών Ανακύκλωσης, περιοχή ΣΒΑΑ Δ. Ηρακλείου	500.000,00 €	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ	Τομεακά ΕΣΠΑ 2021-2027 / ΠΔΕ / Αναζήτηση Χρηματοδότησης		
			7.1.2. ΚΔΕΥ Κέντρο Δημιουργικής Επανάχρησης Υλικών του Δήμου Ηρακλείου στην οδό Μάχης Κρήτης	1.630.854,21 €	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ	Τομεακά ΕΣΠΑ 2021-2027 / ΠΔΕ / Αναζήτηση Χρηματοδότησης		
ΕΣ7	7.2		7.2.1 Δράσεις Πράσινα Σχολεία	200.000,00 €	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ	Τομεακά ΕΣΠΑ 2021-2027 / ΠΔΕ		

ΑΝΑΘΕΩΡΗΜΕΝΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

Άξονας	Ειδικός Στόχος Στρατηγικής	ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ / ΕΡΓΑ	Π/Υ (€) Δ.Δ.	ΤΑΜΕΙΟ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ		Κωδικός Πεδίου παρέμβασης
						Πρόγραμμα / Πηγή χρηματοδότησης	Ειδικός Στόχος Προγράμματος	
						/ Αναζήτηση Χρηματοδότησης		
ΕΣ 8	2.8		2.8.1. Αναβάθμιση δικτύων ύδρευσης	1.000.000,00 €	ΕΤΠΑ	ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RSO2.5	062
ΕΣ 9	9.1.		9.1.1. Μελέτη Αποκατάστασης - Επανάχρησης Μεγάρου Κοθρί	655.247,00 €	ΕΤΠΑ	BAA ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RSO5.1	166
			9.1.2. Αποκατάσταση - Επανάχρηση Μεγάρου Κοθρί	3.100.000,00 €	ΕΤΠΑ	BAA ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RSO5.1	166
			9.1.3. Μελέτη Αποκατάστασης - Επανάχρησης Φάμπτρικας Ανωγειανάκη	423.522,00 €	ΕΤΠΑ	BAA ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RSO5.1	166
			9.1.4. Αποκατάσταση - Επανάχρηση Φάμπτρικας Ανωγειανάκη	1.500.000,00 €	ΕΤΠΑ	BAA ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RSO5.1	166
			9.1.5. Αποκατάσταση και ένταξη νέων χρήσεων συγκροτήματος Δυτικών Νεωρίων και Αποθήκης Άλατος στο Βενετσιάνικο Λιμάνι του Ηρακλείου	5.000.000,00 €	ΕΤΠΑ	BAA ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RSO5.1	166
			9.1.6 Στήριξη Ανατολικών Νεωρίων στο Βενετσιάνικο Λιμάνι του Ηρακλείου	2.500.000,00 €	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ	Τομεακά ΕΣΠΑ 2021-2027 / ΠΔΕ / Αναζήτηση Χρηματοδότησης		
			9.1.7 Φωτισμός ανάδειξης του μνημειακού περιβόλου, των πυλών και της τάφρου	3.000.000,00 €	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ	Τομεακά ΕΣΠΑ 2021-2027 / ΠΔΕ / Αναζήτηση Χρηματοδότησης		
			9.1.8 Αποκατάσταση και επανάχρηση κτιρίου επί της οδού 25ης Αυγούστου με αρ. 3 (ΜΙΝΩΣ)	2.000.000,00 €	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ	Τομεακά ΕΣΠΑ 2021-2027 / ΠΔΕ / Αναζήτηση		

ΑΝΑΘΕΩΡΗΜΕΝΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ							
Άξονας	Ειδικός Στόχος Στρατηγικής	ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ / ΕΡΓΑ	Π/Υ (€) Δ.Δ.	ΤΑΜΕΙΟ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	Κωδικός Πεδίου παρέμβασης
						Πρόγραμμα / Πηγή χρηματοδότησης	
						Χρηματοδότησης	
			9.1.9. Συντήρηση και ανάδειξη Οικίας Χρονάκη και δημιουργία εκθεσιακού χώρου	2.000.000,00 €	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ	Τομεακά ΕΣΠΑ 2021-2027 / ΠΔΕ / Αναζήτηση Χρηματοδότησης	
			9.1.10 . Δημιουργία κινητής μονάδας ενημέρωσης επισκεπτών	100.000,00 €	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ	Τομεακά ΕΣΠΑ 2021-2027 / ΠΔΕ / Αναζήτηση Χρηματοδότησης	
			9.1.11 Δημιουργία Κέντρου Νεότερης και Σύγχρονης Εικαστικής Δημιουργίας	7.000.000,00 €	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ	Τομεακά ΕΣΠΑ 2021-2027 / ΠΔΕ / Αναζήτηση Χρηματοδότησης	
	9.2.		9.2.1. Δημιουργία μόνιμης έκθεσης ενθυμημάτων εθνικής αντίστασης στη Στοά Μακάσι	749.248,59 €	ΕΤΠΑ	ΒΑΑ ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RSO5.1 166
			9.2.2. Οργάνωση εποπτικής έκθεσης με τίτλο «Ηράκλειο - 40 αιώνες ιστορίας» στην πύλη Παντοκράτορα των ενετικών τειχών της πόλης του Ηρακλείου	432.000,00 €	ΕΤΠΑ	ΒΑΑ ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RSO5.1 166
ΕΣ10	10.1.		10.1.1 Προμήθεια Ηλεκτρικού Λεωφορείου ΚΔΑΠ ΑΜΕΑ Δήμου Ηρακλείου	202.247,67€	ΕΤΠΑ	ΒΑΑ ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RSO5.1 127
	10.2		10.2.1. Αναβάθμιση των αύλειων χώρων των σχολικών κτιρίων Α βάθμιας και Β βάθμιας εκπάλιδευσης	1.000.000,00 €	ΕΤΠΑ	ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RSO4.2 122
	10.2		10.2.2 Αναβάθμιση/συμπλήρωση του εργαστηριακού εξοπλισμού στα σχολικά κτίρια για την βελτίωση της προσβασιμότητας ΑΜΕΑ	500.000,00 €	ΕΤΠΑ	ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RSO4.2 122
	ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ		Τεχνική υποστήριξη για την υλοποίηση της Στρατηγικής ΒΑΑ και του	350.000,00 €	ΕΤΠΑ	ΒΑΑ ΕΠ ΚΡΗΤΗ	RSO5.1 179 & 180

ΑΝΑΘΕΩΡΗΜΕΝΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ												
Άξονας	Ειδικός Στόχος Στρατηγικής	ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ / ΕΡΓΑ	Π/Υ (€) Δ.Δ.	ΤΑΜΕΙΟ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ		Κωδικός Πεδίου παρέμβασης				
						Πρόγραμμα / Πηγή χρηματοδότησης	Ειδικός Στόχος Προγράμματος					
		επικοινωνιακού σχεδίου				2021-2027						
ΣΥΝΟΛΟ Στρατηγικής				62.936.945,21 €								
Σύνολο έργων ΣΒΑΑ 2021-2027				37.000.000,00 €								
Σύνολο Λοιπών Πηγών Χρηματοδότησης				25.936.945,21 €								

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Αιτιολόγηση της ανάγκης για συμπληρωματική χρηματοδότηση από άλλα Προγράμματα / Πηγές Χρηματοδότησης

Από τον Πίνακα 6 προκύπτει με βάση τα σχεδιαζόμενα έργα που εμπεριέχονται στη Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης του Δήμου Ηρακλείου για την περίοδο 2021-2027, ότι το σύνολο των πόρων που απαιτούνται για την υλοποίηση ανέρχεται σε 62.936.945,21 €. Όσον αφορά τον ειδικό στόχο RSO5.1 «Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές» του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027, τα έργα τα οποία προτείνονται προς χρηματοδότηση ανέρχονται σε 37.000.000,00 € σύμφωνα και με τα οριζόμενα στην πρόσκληση.

Οι πόροι που υπολείπονται για την πλήρη υλοποίηση της προτεινόμενης Στρατηγικής ΒΑΑ, πρέπει να αναζητηθούν από διαφορετικές πηγές χρηματοδότησης, όπως τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027, προτεραιότητες του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021 (Προτεραιότητα 2: Στήριξη της πράσινης ανάπτυξης και μείωση των εκπομπών του διοξειδίου του άνθρακα, Προτεραιότητα 4: Ενίσχυση της Κοινωνικής Δυναμικής και της Κοινωνικής Συνοχής).

Αντίστοιχα, πρέπει να αξιοποιηθούν και άλλες πηγές χρηματοδότησης όπως το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0, το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΕΠΑ), λαμβάνοντας υπόψιν και τυχόν συνέργεια και συμπληρωματικότητα με άλλα συγχρηματοδοτούμενα έργα.

Ιδιαίτερα για παρεμβάσεις όπως η Στήριξη των Ανατολικών Νεωρίων στο Βενετσιάνικο Λιμάνι του Ηρακλείου και η δημιουργία του Κέντρου Νεότερης και Σύγχρονης Εικαστικής Δημιουργίας, τα οποία έχουν αυξημένους προϋπολογισμούς πρέπει να αναζητηθούν πόροι από διαφορετικές πηγές χρηματοδότησης.

6. ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ / ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

6.1 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΑΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗΣ

Περιγραφή Αστικής Αρχής

α. Αρμοδιότητες και Περιοχή ευθύνης:

Οι αρμοδιότητες αναλυτικά περιγράφονται:

- Στον Νόμο 3852/2010 (ΦΕΚ 87/A'/7.6.2010) Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης
- Στον Νόμο 4555/2018 - ΦΕΚ 133/A/19-7-2018 Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης Εμβάθυνση της Δημοκρατίας Ενίσχυση της Συμμετοχής Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των Ο.Τ.Α. - Πρόγραμμα ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ
- Στον Οργανισμό Εσωτερικών Υπηρεσιών του Δήμου Ηρακλείου (ΦΕΚ 122/B'/22.09.2011) όπως ισχύει.

β. Διοίκηση:

Ο Δήμος του Ηρακλείου παρέχει υπηρεσίες τοπικής αυτοδιοίκησης στηρίζοντας με τις δράσεις του την οικονομική, πολιτιστική, περιβαλλοντολογική, και κοινωνική ανάπτυξη της πόλης μας. Στεγασμένος σε ένα από τα πιο όμορφα βενετικά οικοδομήματα του Ηρακλείου, με μακρά και πλούσια ιστορία, τη Λότζια, ο δήμος συνδυάζει τις αρχαίες παραδόσεις με την παροχή σύγχρονων και αποδοτικών τοπικών αρχών, που φροντίζουν τις ανάγκες των κατοίκων, των επιχειρήσεων και των επισκεπτών μας. Ο Δήμαρχος κατέχει ένα σημαντικό ρόλο στην ομαλή λειτουργία του Δήμου και την χάραξη της αναπτυξιακής του πορείας και διοικεί το δήμο με την βοήθεια των Αντιδημάρχων, του Δημοτικού Συμβουλίου, της Δημοτικής Επιτροπής, των Προέδρων Οργανισμών και των Προέδρων των Δημοτικών Ενοτήτων. Οι αντιδημαρχίες που έχουν οριστεί είναι οι εξής:

- Αντιδήμαρχος Καθαριότητας, Περιβάλλοντος & Ενέργειας
- Αντιδήμαρχος Διοίκησης και Προγραμματισμού
- Αντιδήμαρχος Οικονομικών & Ανάπτυξης της Τοπικής Οικονομίας
- Αντιδήμαρχος Χωροταξικού Σχεδιασμού, Πολεοδομίας και Δημοτικής Περιουσίας
- Αντιδήμαρχος Τεχνικών Έργων
- Αντιδήμαρχος Κοινωνικής Μέριμνας
- Αντιδήμαρχος Πολιτισμού
- Αντιδήμαρχος Παιδείας
- Αντιδήμαρχος Πολιτικής Προστασίας
- Αντιδήμαρχος Δημοτικής Αστυνομίας Αποκέντρωσης & Ανάπτυξης της Υπαίθρου
- Αντιδήμαρχος Εθελοντισμού
- Αντιδήμαρχος Αθλητισμού

Επίσης έχουν οριστεί εντεταλμένοι σύμβουλοι στα παρακάτω θέματα:

- Διασύνδεσης με τα Πανεπιστημιακά και Ερευνητικά Ιδρύματα.
- Οργάνωσης και υποστήριξης της Πρωτοβάθμιας Υγείας.
- Ισότητας των Φύλων και για την Υποστήριξη και Ασφάλεια στην εργασία.
- Πρόληψης στο Νεανικό Πληθυσμό.

- Νέας Γενιάς και οργάνωση της Καμπάνιας Ενάντια στη Βία.
- Δημόσιας Υγείας

Δημοτική Επιτροπή

Με τις διατάξεις του άρθρου 8 του Ν.5056/2023 προβλέπεται η συγκρότηση ενός νέου αιρετού συλλογικού οργάνου, της Δημοτικής Επιτροπής. Από την 1.1.2024, όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται αναφορά ή παραπομπή στη οικονομική επιτροπή, την επιτροπή ποιότητας ζωής και την εκτελεστική επιτροπή των δήμων, καθώς και στις αρμοδιότητες αυτών, εφεξής νοείται η δημοτική επιτροπή, η οποία ασκεί τις αρμοδιότητες αυτές.

Ειδικότερα έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες (αρμοδιότητες από Οικονομική Επιτροπή):

- α) συντάσσει τον προϋπολογισμό του δήμου,
- β) ελέγχει την υλοποίηση του προϋπολογισμού και υποβάλλει ανά τρίμηνο έκθεση προς το δημοτικό συμβούλιο, στην οποία παρουσιάζεται η κατάσταση των εσόδων και εξόδων του δήμου.
- γ) προελέγχει τον απολογισμό,
- δ) αποφασίζει για την έγκριση των δαπανών και τη διάθεση των πιστώσεων του προϋπολογισμού, εκτός από εκείνες που σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις αποφασίζει το δημοτικό συμβούλιο, καθώς επίσης αποφασίζει αιτιολογημένα και για τις περιπτώσεις απευθείας ανάθεσης προμηθειών, παροχής υπηρεσιών, εκπόνησης μελετών και εκτέλεσης έργων σε εξαιρετικά επείγουσες περιπτώσεις,
- ε) με την επιφύλαξη της παραγράφου 4 του παρόντος, καταρτίζει τους όρους, συντάσσει τη διακήρυξη, διεξάγει και κατακυρώνει όλες τις δημοπρασίες σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Για τη διεξαγωγή των δημοπρασιών και την αξιολόγηση των προσφορών μπορεί να συγκροτεί επιτροπές, από μέλη της, δημοτικούς ή δημόσιους υπαλλήλους ή ειδικούς επιστήμονες,
- στ) μελετά την ανάγκη συνάψεως δανείων, καταρτίζει τους όρους τους και εισηγείται σχετικά στο δημοτικό συμβούλιο,
- ζ) εισηγείται προς το δημοτικό συμβούλιο την επιβολή τελών, δικαιωμάτων και εισφορών,
- η) αποφασίζει για την αποδοχή κληρονομιών, κληροδοσιών και δωρεών,
- θ) εισηγείται στο δημοτικό συμβούλιο ετήσιο σχέδιο διαχείρισης και αξιοποίησης της περιουσίας του δήμου. Παρακολουθεί την υλοποίηση του εν λόγω σχεδίου και ενημερώνει το δημοτικό συμβούλιο,
- ι) αποφασίζει για ζητήματα διαφάνειας και ηλεκτρονικής διακυβέρνησης,
- ια) εισηγείται στο δημοτικό συμβούλιο τα σχέδια κανονιστικών αποφάσεων του δήμου, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 73 παρ.1B ν) και παρακολουθεί την υλοποίησή τους,
- ιβ) αποφασίζει για την υποβολή προσφυγών στις διοικητικές αρχές,
- ιγ) αποφασίζει για την άσκηση όλων των ενδίκων βοηθημάτων και των ενδίκων μέσων,
- ιδ) αποφασίζει για το δικαστικό συμβιβασμό και εισηγείται στο δημοτικό συμβούλιο για τον εξώδικο συμβιβασμό ή την κατάργηση δίκης που έχουν αντικείμενο μέχρι ποσού τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ,

ιε) αποφασίζει για την πρόσληψη πληρεξουσίου δικηγόρου και για την ανάκληση της πληρεξουσιότητάς του, σε όσους δήμους, είτε δεν έχουν προσληφθεί δικηγόροι, με μηνιαία αντιμισθία, είτε αυτοί που έχουν προσληφθεί δεν έχουν δικαίωμα να παρίστανται σε ανώτατα δικαστήρια.

Επίσης είναι αρμόδια για (αρμοδιότητες από Επιτροπή Ποιότητας Ζωής):

- i) τη χορήγηση προέγκρισης ίδρυσης καταστημάτων και επιχειρήσεων μετά από προέλεγχο του σχετικού αιτήματος του ενδιαφερομένου,
- ii) την ανάκληση ή την οριστική αφαίρεση της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας των καταστημάτων επιχειρήσεων και λοιπών εγκαταστάσεων και δραστηριοτήτων αρμοδιότητας του δήμου,
- iii) τη χορήγηση ή ανάκληση της άδειας λειτουργίας μουσικής. Η σχετική απόφαση λαμβάνεται μέσα σε είκοσι (20) ημέρες αφότου περιέλθουν στην επιτροπή όλα τα νόμιμα δικαιολογητικά και στοιχεία.

Εισηγείται στο δημοτικό συμβούλιο(αρμοδιότητες από Επιτροπή Ποιότητας Ζωής):

- i) Θέματα καθορισμού χρήσεων γης,
- ii) Θέματα ρυθμιστικών σχεδίων, προγραμματισμού εφαρμογής ρυθμιστικών σχεδίων, οικιστικής οργάνωσης ανοικτών πόλεων, εφαρμογής Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου (Γ.Π.Σ.), πολεοδομικών μελετών, ανάπλασης περιοχών, πολεοδομικών επεμβάσεων, χρηματοδότησης προγραμμάτων ανάπλασης, ανασυγκρότησης υποβαθμισμένων περιοχών, πολεοδομικής αναμόρφωσης προβληματικών περιοχών, αποζημίωσης ρυμοτομούμενων, πολεοδομικών ρυθμίσεων, εισφοράς σε γη ή σε χρήμα, περιοχών ειδικά ρυθμιζόμενης πολεοδόμησης (Π.Ε.Ρ.Π.Ο.) και έγκρισης πολεοδομικών μελετών,
- iii) τη λήψη αποφάσεων για θέματα προστασίας του περιβάλλοντος,
- iv) τη λήψη αποφάσεων για θέματα χωροθέτησης κοιμητηρίων, κατά τις προβλέψεις του ν. 2508/1997 (ΦΕΚ 124 Α'), κέντρων αποτέφρωσης νεκρών, καθώς και άλλων, σχετικών με το αντικείμενο, αρμοδιότητων του,
- v) το σχέδιο κανονιστικών αποφάσεων των άρθρων 79 και 82 του Κ.Δ.Κ..

Η δημοτική επιτροπή, πλέον των παραπάνω αρμοδιοτήτων αποφασίζει και για τα εξής:

- α) την υποβολή αιτημάτων πρόσληψης του πάσης φύσεως προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων των δικηγόρων και νομικών συμβούλων με σχέση έμμισθης εντολής και των συμβασιούχων μίσθωσης έργου, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, καθώς και για την αναγκαιότητα πρόσληψης του προσωπικού των άρθρων 206, 209, 211 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων [ν. 3584/2007 (Α' 143)] και 36 του ν. 4765/2021 (Α' 6),
- β) την τροποποίηση του φυσικού ή οικονομικού αντικειμένου συμβάσεων, σύμφωνα με την εφαρμοζόμενη σε κάθε περίπτωση νομοθεσία, και την έγκριση του πρωτοκόλλου παραλαβής με αιτιολογημένη απόφασή της,
- γ) την έγκριση των όρων και τη σύναψη κάθε είδους προγραμματικών συμβάσεων και συμβάσεων του άρθρου 12 του ν. 4412/2016 (Α' 147),
- δ) τη διαγραφή χρεών και την απαλλαγή από προσαυξήσεις μέχρι του ποσού των εκατό πενήντα χιλιάδων(150.000) ευρώ, κατά το άρθρο 174 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων [ν. 3463/2006 (Α' 114)],
- ε) την επιστροφή από τον Δήμο αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών,

στ) τη σύναψη χρηματοδοτικών μισθώσεων (leasing) μηχανολογικού εξοπλισμού και οχημάτων του Δήμου,
ζ) τις δωρεές εξοπλισμού, ειδών και οχημάτων σε άλλους δήμους ή κοινωφελείς οργανισμούς.»

γ. Διάρθρωση, αντικείμενο και στελέχωση των υπηρεσιών:

Η Σύσταση Οργάνωση και Στελέχωση του Δήμου αποτυπώνεται στο συνημμένο του Παραρτήματος V.

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

6.2 ΠΡΟΤΑΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Γενική εποπτεία για την ΣΒΑΑ Δήμου Ηρακλείου έχει ο Δήμαρχος, η Γενική Γραμματέας, ο αρμόδιος αντιδήμαρχος και το Δημοτικό Συμβούλιο.

Βάσει:

1. Του Ν. 3852/2010 Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης, όπως ισχύει,
2. του Οργανισμού Εσωτερικών Υπηρεσιών (ΟΕΥ) ΦΕΚ Β αρ. φ. 2122/22-9-2011, όπως ισχύει
3. του Συστήματος ΕΛΟΤ EN ISO 9001:2015 που εφαρμόζεται στον Δήμο
4. την απ. Δημάρχου με αρ. πρωτ. 4769/17-1-2023 για την σύσταση Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου
5. Της με αρ. πρωτ. 67357/19-7-2023 απόφασης Δημάρχου περί «Σύστασης Συστήματος Λειτουργιών Διακυβέρνησης που αποτελείται από Ομάδα Έργου, Τεχνική Γραμματεία και Τοπική Ομάδα Διακυβέρνησης – Υποστήριξης (ΤΟΔ-Υ), Στρατηγικής Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων - Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΟΧΕ - ΒΑΑ) Δήμου Ηρακλείου, στο πλαίσιο της Προτεραιότητας 6 «Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη των Αστικών Κέντρων και της Υπαίθρου», του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027. (Ανασύνταξη και εμπλουτισμός της με αρ. πρωτ. 59184/27-06-2023 απόφασης Δημάρχου), οργανώνεται σε επίπεδο Αστικής Αρχής η διακυβέρνηση της ΣΒΑΑ.
6. Της με αρ. πρωτ. 17760/2024 απόφασης Δημάρχου περί «Σύσταση Συστήματος Λειτουργιών Διακυβέρνησης που αποτελείται από Τοπική Ομάδα Διακυβέρνησης (ΤΟΔ) και Ομάδα Έργου, της Στρατηγικής Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων - Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΟΧΕ - ΒΑΑ) Δήμου Ηρακλείου, στο πλαίσιο της Προτεραιότητας 6 «Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη των Αστικών Κέντρων και της Υπαίθρου», του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027. (Ανασύνταξη και εμπλουτισμός της με αρ. πρωτ. 59184/27-06-2023 απόφασης Δημάρχου), οργανώνεται σε επίπεδο Αστικής Αρχής η διακυβέρνηση της ΣΒΑΑ.
7. Της με αρ. πρωτ. 17760/21-2-2024 προηγούμενης απόφασής μας με θέμα «Σύσταση Συστήματος Λειτουργιών Διακυβέρνησης που αποτελείται από Ομάδα Έργου, Τεχνική Γραμματεία και Τοπική Ομάδα Διακυβέρνησης – Υποστήριξης (ΤΟΔ-Υ), στο πλαίσιο της Προτεραιότητας 6 «Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη των Αστικών Κέντρων και της Υπαίθρου», του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027», στο πλαίσιο της Προτεραιότητας 6 «Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη των Αστικών Κέντρων και της Υπαίθρου», του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027.
8. Της με αρ. πρωτ. 111145/2024 απόφασης Δημάρχου περί «Σύσταση Συστήματος Λειτουργιών Διακυβέρνησης που αποτελείται από Τοπική Ομάδα Διακυβέρνησης (ΤΟΔ) και Ομάδα Έργου, της Στρατηγικής Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων - Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΟΧΕ - ΒΑΑ) Δήμου Ηρακλείου, στο πλαίσιο της Προτεραιότητας 6 «Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη των Αστικών Κέντρων και της Υπαίθρου», του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027, συστήθηκε η Τοπική Ομάδα Διακυβέρνησης της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης ΣΒΑΑ 2021-2027, η οποία συνεργάζεται με τη Χωρική/Αστική αρχή και τις υπηρεσίες της ΕΥΔ του «ΚΡΗΤΗ» για την παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης της Στρατηγικής, των Πράξεων του Σχεδίου Δράσης, όπως και την αξιολόγηση και ανασχεδιασμό της Στρατηγικής ΒΑΑ, εφόσον κριθεί απαραίτητο.

6.2.1. Τοπική ομάδα διακυβέρνησης σε επίπεδο Αστικής Αρχής

Βάσει της με αρ. πρωτ. 111145/10-10-2024 απόφασης Δημάρχου περί «Σύσταση Συστήματος Λειτουργιών Διακυβέρνησης που αποτελείται από Τοπική Ομάδα Διακυβέρνησης (ΤΟΔ) και Ομάδα Έργου, της Στρατηγικής Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων - Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΟΧΕ - ΒΑΑ) Δήμου Ηρακλείου, στο πλαίσιο της Προτεραιότητας 6 «Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη των Αστικών Κέντρων και της Υπαίθρου», του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027, συστήθηκε η Τοπική Ομάδα Διακυβέρνησης της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης ΣΒΑΑ 2021-2027, η οποία συνεργάζεται με τη Χωρική/Αστική αρχή και τις υπηρεσίες της ΕΥΔ του «ΚΡΗΤΗ» για την παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης της Στρατηγικής, των Πράξεων του Σχεδίου Δράσης, όπως και την αξιολόγηση και ανασχεδιασμό της Στρατηγικής ΒΑΑ, εφόσον κριθεί απαραίτητο.

Ειδικότερα τις έχουν ανατεθεί οι παρακάτω αρμοδιότητες :

- Παρακολούθηση υλοποίησης της εγκεκριμένης ΣΒΑΑ ως ακολούθως:
  - Τη διαμόρφωση του σχεδίου δράσης για την ωρίμανση των έργων και υλοποίηση της στρατηγικής

- Την παρακολούθηση της πορείας ωρίμανσης και υλοποίησης των πράξεων της στρατηγικής
  - Την επίλυση προβλημάτων στην πορεία υλοποίησης
  - Εισηγείται στην Αστική Αρχή πρόγραμμα διαβούλευσης κατά την υλοποίηση της ΣΒΑΑ
  - Συντονίζει και υποστηρίζει τις διαδικασίες διαβούλευσης κατά την υλοποίηση της ΣΒΑΑ
  - Συνεργάζεται με την Περιφερειακή Ομάδα Υποστήριξης και μετέχει σε δίκτυα για τις ΣΒΑΑ σε Εθνικό και Περιφερειακό επίπεδο
- Υποστήριξη του συντονισμού και της εφαρμογής της ΣΒΑΑ, μέσω δεικτών οι οποίοι συσχετίζονται ευθέως με τους στόχους και τις δράσεις της
- Αξιολόγηση της προόδου σε επίπεδο έργου και προγράμματος
- Σύνταξη Απολογιστικών Εκθέσεων για την πορεία υλοποίησης των πράξεων

Συγκρότηση Τοπική Ομάδα Διακυβέρνησης – Υποστήριξης (ΤΟΔ).

1. Την Εποπτεία της ΤΟΔ για την Παρακολούθηση της Υλοποίησης των Πράξεων, έχει ο Δήμαρχος Ηρακλείου Αλέξης Καλοκαΐρινός.
2. Την αρμοδιότητα για τον συντονισμό της υλοποίησης της Στρατηγικής και την επικοινωνία με την ΕΥΔ του «ΚΡΗΤΗ 2021-2027» έχει η Γενική Γραμματέας του Δήμου Ηρακλείου κα Μαρία Σκραφνάκη.
3. Την αρμοδιότητα για τον σχεδιασμό, την παρακολούθηση της υλοποίησης της Στρατηγικής έχει η Διεύθυνση Προγραμματισμού και Οργάνωσης με υπεύθυνη την Αντιδήμαρχο Διοίκησης και Προγραμματισμού κα Ιωάννα Καλονάκη.
4. Την αρμοδιότητα για την τεχνική υποστήριξη, την ωρίμανση και την υλοποίηση των πράξεων της Στρατηγικής έχει η Διεύθυνση Τεχνικών Έργων και Μελετών με υπεύθυνο τον Αντιδήμαρχο Τεχνικών Έργων κ. Γιώργος Σισαμάκης

Εμπλεκόμενα Στελέχη και Φορείς:

- Ζαχαρένια Δρόσου, Διευθύντρια Προγραμματισμού και Οργάνωσης Δήμου Ηρακλείου
- Μανώλης Μανουσάκης, Προϊστάμενος Δ/νσης Τεχνικών Έργων
- Μαργαρίτα Χαιρέτη, Ειδικός Σύμβουλος του Δημάρχου Ηρακλείου με εμπειρία σε θέματα Σχεδιασμού & Υλοποίησης Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης
- Ευάγγελος Καρκανάκης αντιπρόεδρος του ΕΦΕΠΑΕ και της Αναπτυξιακής Κρήτης, ως εκπρόσωπος του Ενδιάμεσου Φορέα Επιχειρησιακού Προγράμματος "Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα"(ΕΦΕΠΑΕ)
- Ελένη Κανάκη, Αρχαιολόγος/Προϊσταμένη Τμήματος Βυζαντινών – Μεταβυζαντινών Χώρων & Μνημείων με αναπληρώτρια την Ελισάβετ Καβουλάκη αρχαιολόγος/ Προϊσταμένη Τμήματος Προϊστορικών- Κλασσικών Χώρων & Μνημείων, ως εκπρόσωπος της Εφορείας Αρχαιοτήτων Ηρακλείου (ΕΦΑΗ). Σε συνεδριάσεις που κρίνεται απαραίτητο θα συμμετέχει η Προϊσταμένη της ΕΦΑ κα Βασιλική Συθιακάκη
- Γιώργος Μπαμιεδάκης με αναπληρωτή του Σταύρο Στεφανάκη, ως εκπρόσωπος του Επιμελητηρίου Ηρακλείου
- Σπύρος Δοκιανάκης, Ειδικός Σύμβουλος του Δημάρχου Ηρακλείου, με εμπειρία σε θέματα υλοποίησης συγχρηματοδοτούμενων έργων του ΕΣΠΑ.

Η διάρκεια λειτουργίας της Τοπικής Ομάδας Διακυβέρνησης ισχύει μέχρι την λήξη της προγραμματικής περιόδου 2021-2027. Η σύνθεση της ανωτέρω ομάδας, καθώς και το αντικείμενο των αρμοδιοτήτων της, τροποποιείται με ανάλογη απόφαση Δημάρχου.

6.2.2. Εκπόνηση Στρατηγικής και Σχεδίου Δράσης

Βάσει του ΟΕΥ (ΦΕΚ Β αρ. φ. 2122/22-9-2011, όπως ισχύει) και της προαναφερόμενης απόφασης Δημάρχου συστήθηκε Ομάδα Έργου (Ο.Ε) για την σύνταξη του Σχεδίου Στρατηγικής Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων - Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΟΧΕ, ΒΑΑ- Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη) που θα υλοποιηθεί στο πλαίσιο της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027. Με την με αρ. πρωτ. 111145/10-10-2024 απόφασης Δημάρχου συστήθηκε εκ νέου η Ομάδα Έργου και καθορίστηκαν οι αρμοδιότητες της, οι οποίες είναι:

1. Συνεργάζεται με τον Δήμαρχο και την Δημοτική Επιτροπή και προσδιορίζει τους κρίσιμους τομείς που αφορούν στην «πόλη» και χρήζουν μακροπρόθεσμου σχεδιασμού.
2. Εντοπίζει τους διαφορετικούς κοινωνικούς εταίρους που εμπλέκονται σε καθένα από αυτούς τους τομείς, και δημιουργεί επιμέρους επιτροπές διαβούλευσης.
3. Συνεργάζεται με την Παγκόσμια Τράπεζα ως Μηχανισμό Τεχνικής Βοήθειας για την Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη στην Ελλάδα.
4. Προετοιμάζει εφόσον της ζητηθεί εισηγήσεις και προτάσεις προς τους φορείς και κοινωνικούς εταίρους της Κρήτης, στο πλαίσιο της διαβούλευσης για τον εν λόγω αναπτυξιακό σχεδιασμό.
5. Συνεργάζεται με τις υπηρεσίες του δημόσιου, ευρύτερου δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.
Συντονίζει τις διαδικασίες διαβούλευσης κατά το σχεδιασμό της ΣΒΑΑ
6. Παρακολουθεί και διατυπώνει απόψεις κατά το σχεδιασμό της ΣΒΑΑ
7. Προτείνει σχέδια δράσης και ανάγκες για τεχνική βοήθεια που θα απαιτηθεί κατά την υλοποίηση της ΣΒΑΑ
8. Μελετά το θεσμικό πλαίσιο των υφιστάμενων χρηματοδοτικών εργαλείων ή/και εναλλακτικών πηγών χρηματοδότησης και ενημερώνει αρμοδίως τις Δ/νσεις του Δήμου.
9. Παραδίδει εξαμηνιαίο πλάνο εργασίας και εκθέσεις απολογιστικές στον Δήμαρχο και στους εμπλεκόμενους Αντιδημάρχους.
10. Κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της Ο.Ε μπορεί να καλεί κατά την κρίση της, υπηρεσιακούς παράγοντες που μπορούν να συνεισφέρουν στην καλύτερη και αποτελεσματική εκτέλεση του έργου της, ή να ζητεί εγγράφως τις απόψεις τους.
11. Η Ο.Ε συνεδριάζει ύστερα από ηλεκτρονική πρόσκληση της Συντονίστριας.
12. Το έργο της Ο.Ε δύναται να υποστηρίζεται από ειδικούς εμπειρογνώμονες ή ειδικό τεχνικό σύμβουλο.
13. Τα μέλη της Ομάδας Έργου δεν δικαιούνται αμοιβής από τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις της. Όμως οποιαδήποτε άλλη δαπάνη π.χ. έξοδα ταξιδίων προκύπτει στο πλαίσιο του εν λόγω εγχειρήματος καλύπτεται από ανάλογο κωδικό του προϋπολογισμού του Δήμου.

Η Ο.Ε αποτελείται από τους παρακάτω:

- α) Ιωάννα Καλονάκη, Αντιδήμαρχο Διοίκησης και Προγραμματισμού Δήμου Ηρακλείου
- β) Γιώργο Σισαμάκη, Αντιδήμαρχο Τεχνικών Έργων Δήμου Ηρακλείου
- γ) Ζαχαρένια Δρόσου, Δ/ντρια Προγραμματισμού Οργάνωσης και Πληροφορικής Δήμου Ηρακλείου
- δ) Μαίρη Φραγκιουδάκη, Προϊστάμενη Δ/νσης Πολεοδομίας Δήμου Ηρακλείου

ε) Μανώλη Μανουσάκη, Αναπληρωτής Προϊστάμενος Διεύθυνσης Τεχνικών Έργων & Μελετών Δήμου Ηρακλείου

στ) Μανώλη Φωτάκη, Προϊστάμενο του Τμηματος Περιβάλλοντος Δήμου Ηρακλείου

ζ) Δημήτρη Αλμπαντάκη, Δ/ντη Καθαριότητας και Ανακύκλωσης Δήμου Ηρακλείου

η) Μανόλη Κοσμαδάκη, Γενικό Δ/ντή της ΔΕΥΑΗ

θ) Κώστα Μοχιανάκη, Γενικό Δ/ντη Αναπτυξιακού Οργανισμού ΗΡΑΚΛΕΙΟ ΜΑΕ

ι) Μαργαρίτα Χαιρέτη (Ειδικό Σύμβουλο Δημάρχου)

κ) Σπύρο Δοκιλανάκη (Ειδικό Σύμβουλο Δημάρχου)

Η διάρκεια λειτουργίας της Ομάδας Έργου ισχύει μέχρι την λήξη της προγραμματικής περιόδου 2021-2027. Η σύνθεση της ανωτέρω ομάδας, καθώς και το αντικείμενο των αρμοδιοτήτων της, τροποποιείται με ανάλογη απόφαση Δημάρχου.

6.2.3. Παρακολούθηση υλοποίησης Πράξεων

Βάσει:

1. του ΟΕΥ (ΦΕΚ Β αρ. φ. 2122/22-9-2011, όπως ισχύει)
2. της προαναφερόμενης απόφασης Δημάρχου συστήθηκε **Τοπική Ομάδα Διακυβέρνησης (ΤΟΔ)** για την Παρακολούθηση Υλοποίησης Πράξεων
3. της **ΑΔΣ 428/25-7-2023**
4. της **ΑΔΣ 464/14-10-2024**

Η Τοπική Ομάδα Διακυβέρνησης φέρει την ευθύνη της παρακολούθησης της πορείας υλοποίησης κάθε Πράξης σύμφωνα με τους όρους της Απόφασης Ένταξης και τις αναληφθείσες νομικές δεσμεύσεις.

Πιο συγκεκριμένα:

- Είναι υπεύθυνη για τη σύνταξη εκθέσεων ενημέρωσης της πορείας υλοποίησης της στρατηγικής, για τις οποίες ενημερώνεται και το Δημοτικό Συμβούλιο.
- Είναι αρμόδια για τον εντοπισμό πιθανών προβλημάτων κατά τη διάρκεια υλοποίησης των Πράξεων, και σε συνεργασία με την ΕΥΔ του «ΚΡΗΤΗ 2021-2027» εισηγείται προτάσεις και λαμβάνει κατάλληλα μέτρα για την έγκαιρη επίλυσή τους.
- Παρακολουθεί και είναι υπεύθυνη για την τίρηση των τιθέμενων χρονοδιαγραμμάτων των πράξεων και των όρων των αποφάσεων ένταξης.
- Συνεργάζεται με τον τεχνικό σύμβουλο για την ωρίμανση των έργων και ενημερώνεται για την πορεία υλοποίησης των απαιτούμενων διαγωνισμών.
- Συνεργάζεται με τον τεχνικό σύμβουλο για την υλοποίηση των δράσεων της δημοσιότητας της Στρατηγικής ΒΑΑ και επιβλέπει την τίρηση των τιθέμενων κανόνων δημοσιότητας που έχουν τεθεί στο πλαίσιο της συνολικής πράξης.
- Συγκαλεί ανά τακτά χρονικά διαστήματα συναντήσεις με τις αρμόδιες διευθύνσεις και φορείς των επί μέρους πράξεων για την εκτίμηση της πορείας του φυσικού αντικειμένου, καθώς και των αιτημάτων πληρωμής που υποβάλλονται στην ΕΥΔ.
- Συνεργάζεται με την Συντονίστρια της ομάδας και αναφέρει τακτικά όλες τις δράσεις της.

6.2.4. Διαδικασίες διαχείρισης, παρακολούθησης, αξιολόγησης και ανασχεδιασμού της Στρατηγικής

Βάσει του ΟΕΥ (ΦΕΚ Β αρ. φ. 2122/22-9-2011, όπως ισχύει) και της προαναφερόμενης απόφασης Δημάρχου:

- τις διαδικασίες διαχείρισης έχουν οι αρμόδιες Δ/νσεις και τα εμπλεκόμενα Τμήματα τους στην υλοποίηση της Στρατηγικής ΒΑΑ σε συνεργασία με τους αρμόδιους αντιδημάρχους, την Γενική Γραμματέα και τον Δήμαρχο.
- τις διαδικασίες παρακολούθησης, αξιολόγησης έχει η Τοπική Ομάδα Διακυβέρνησης(ΤΟΔ) για την Παρακολούθηση Υλοποίησης Πράξεων
- Για τον ανασχεδιασμό της Στρατηγικής εάν και εφόσον προκύψει θα ακολουθηθούν τα προβλεπόμενα:
- στο πλαίσιο του Σχεδίου Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων (ΣΟΑΠ) (ΦΕΚ Β' 494/19.02.2020) και
- στην με Α.Π. 124143/ΕΥΣΣΑ /21-12-2022 εγκύκλιο του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

ΒΛΕΠΕ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ V & VI

6.3 ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Η Αστική Αρχή περιγράφει και ιεραρχεί τα είδη των κινδύνων (επιχειρησιακών, οικονομικών, νομικών, τεχνικών προβλημάτων, στελέχωσης, θεσμικών) ανά στάδιο ανάπτυξης των παρεμβάσεων/δράσεων και αναλύει τον τρόπο αντιμετώπισής τους σύμφωνα με τα παρακάτω υποδείγματα:

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΙΝΑΚΑΣ 7: ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ/ΙΕΡΑΡΧΗΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Στάδιο εκδήλωσης κινδύνου	Περιγραφή Κινδύνου	Δράσεις/Τύποι Δράσεων που αφορά ο κίνδυνος	Πιθανότητας εκδήλωσης κινδύνου (Χαμηλή, Μεσαία, Υψηλή)	Πιθανές επιπτώσεις	Σοβαρότητα επιπτώσεων (Χαμηλή, Μεσαία, Υψηλή)	Αιτιολόγηση	Αξιολόγηση κινδύνου (Χαμηλός, Μεσαίος, Υψηλός)
Ωρίμανση έργων	Καθυστέρηση εκπόνησης μελέτης (Καταγραφή υφιστάμενης κατάστασης - αναζήτηση λύσεων - επιλογή λύσεων - επιλογή όρων μελέτης)	Κυρίως τεχνικά έργα	Χαμηλή	Καθυστέρηση ωρίμανσης έργων	Μεσαία	Υποστελέχωση και μεγάλος όγκος εργασιών των υπηρεσιών - Ανεπαρκής καταγραφή υφιστάμενης κατάστασης - ανεπαρκής αναζήτηση λύσεων - ανεπαρκής επιλογή λύσεων - ανεπαρκής επιλογή όρων μελέτης	Μεσαία
	Νομικός κίνδυνος (Παρακολούθηση-Επικαιροποίηση και Ενσωμάτωση νομοθετικών διατάξεων - Απαλλοτριώσεις, Ενστάσεις, Δικαστικές αποφάσεις, Ορισμός τιμών μονάδων κ.α - Αδειοδοτήσεις μετά από εγκρίσεις π.χ όρων Αποκεντρωμένης, Περιβαλλοντικών, Αρχαιολογικών, Πολεοδομικών κ.α))	Σύνολο δράσεων	Υψηλή	Αλληλοεπικάλυψη, παράλειψη νομοθεσίας Πολυετής αναμονή εγκρίσεων, αλλαγή νομοθεσίας και ανάγκη νέων επανεγκρίσεων από αλλαγές νομοθετικών ρυθμίσεων	Μεσαία	Συχνές αλλαγές Νομοθεσίας και θεσμικού πλαισίου - Πολυνομία - Κακονομία - Διαφορετική ερμηνεία νόμων - Καθυστέρηση έκδοσης δικαστικών αποφάσεων, διαρκείς ενστάσεις φυσικών προσώπων κ.α -	Μεσαία

Αστική Αρχή Δήμος Ηρακλείου

Στάδιο εκδήλωσης κινδύνου	Περιγραφή Κινδύνου	Δράσεις/Τύποι Δράσεων που αφορά το κίνδυνος	Πιθανότητας εκδήλωσης κινδύνου (Χαμηλή, Μεσαία, Υψηλή)	Πιθανές επιπτώσεις	Σοβαρότητα επιπτώσεων (Χαμηλή, Μεσαία, Υψηλή)	Αιτιολόγηση	Αξιολόγηση κινδύνου (Χαμηλός, Μεσαίος, Υψηλός)
						Πολλές εμπλεκόμενες υπηρεσίες οι οποίες δεν συντονίζονται	
	Καθυστέρηση ολοκλήρωσης μελέτης (Απαλλοτριώσεις, Ενστάσεις, Δικαστικές αποφάσεις, Ορισμός τιμών μονάδων κ.α - Αδειοδοτήσεις μετά από εγκρίσεις π.χ όρων Αποκεντρωμένης, Περιβαλλοντικών, Αρχαιολογικών, Πολεοδομικών κ.α)	Κυρίως τεχνικά έργα	Μεσαία	Πολυετής αναμονή απαλλοτριώσεων - Καθυστέρηση ωρίμανσης έργων	Υψηλή	Καθυστέρηση έκδοσης δικαστικών αποφάσεων, διαρκείς ενστάσεις φυσικών προσώπων κ.α - Πολλές εμπλεκόμενες υπηρεσίες οι οποίες δεν συντονίζονται	Υψηλή
	Έλλειψη μόνιμου και εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού (Όλες οι φάσεις ωρίμανσης)	Σύνολο δράσεων	Μεσαία	Καθυστέρηση ωρίμανσης έργων	Υψηλή	Μη πρόσληψη μόνιμων υπαλλήλων - καθυστέρηση έκδοσης αποτελεσμάτων προσλήψεων - Κινητικότητα - Συνταξιοδοτήσεις - Μη κεφαλαιοποίηση γνώσης από	Υψηλή

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Αστική Αρχή Δήμος Ηρακλείου

Στάδιο εκδήλωσης κινδύνου	Περιγραφή Κινδύνου	Δράσεις/Τύποι Δράσεων που αφορά το κίνδυνος	Πιθανότητας εκδήλωσης κινδύνου (Χαμηλή, Μεσαία, Υψηλή)	Πιθανές επιπτώσεις	Σοβαρότητα επιπτώσεων (Χαμηλή, Μεσαία, Υψηλή)	Αιτιολόγηση	Αξιολόγηση κινδύνου (Χαμηλός, Μεσαίος, Υψηλός)
						απερχόμενους υπαλλήλους	
Εκπλήρωση απαιτήσεων χρηματοδότησης	Καθυστέρηση εκπλήρωσης διοικητικών απαιτήσεων προγραμμάτων (Εγκρίσεις από θεσμικά όργανα (Οικον. Επιτροπή - ΔΣ & Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης))	Σύνολο δράσεων	Χαμηλή	Καθυστέρηση χρηματοδότησης	Χαμηλή	Καθυστέρηση λόγω αναμονής εγκρίσεων από θεσμικά, συλλογικά όργανα (Οικ. Επιτροπή - ΔΣ & Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης)	Χαμηλή
	Μη τήρηση χρονοδιαγραμμάτων (Συντονισμός - παρακολούθηση - έλεγχος απαιτήσεων)	Σύνολο δράσεων	Χαμηλή	Καθυστέρηση των διαδικασιών παρακολούθησης	Χαμηλή	Απασχόληση υπαλλήλων σε πολλά ταυτόχρονα προγράμματα, υποστελέχωση υπηρεσιών, μεγάλος όγκος εργασιών και εργασιακή εξουθένωση (burn out) υπαλλήλων, πολυσύνθετες και διαφοροποιημένες απαιτήσεις	Μεσαία

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Αστική Αρχή Δήμος Ηρακλείου

Στάδιο εκδήλωσης κινδύνου	Περιγραφή Κινδύνου	Δράσεις/Τύποι δράσεων που αφορά το κίνδυνος	Πιθανότητας εκδήλωσης κινδύνου (Χαμηλή, Μεσαία, Υψηλή)	Πιθανές επιπτώσεις	Σοβαρότητα επιπτώσεων (Χαμηλή, Μεσαία, Υψηλή)	Αιτιολόγηση	Αξιολόγηση κινδύνου (Χαμηλός, Μεσαίος, Υψηλός)
Δημοπρατήσεις έργων	Έλλειψη μόνιμου και εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού (Όλες οι φάσεις εκπλήρωσης απαιτήσεων χρηματοδότησης)	Σύνολο δράσεων	Μεσαία	Καθυστέρηση των διαδικασιών	Μεσαία	Μη πρόσληψη μόνιμων υπαλλήλων - καθυστέρηση έκδοσης αποτελεσμάτων προσλήψεων - Κινητικότητα - Συνταξιοδοτήσεις	Μεσαία
	Ελλιπής πρόβλεψη στο προϋπολογισμό (Έγκριση ένταξης στον προϋπολογισμό - εξειδίκευση -αναμορφώσεις)	Σύνολο δράσεων	Χαμηλή	Καθυστέρηση χρηματοδότησης	Χαμηλή	Ελλιπή οικονομικά αστικής αρχής - σφάλματα κατά την κατάρτιση του προϋπολογισμού - αναμορφώσεις μετά από πολιτικές αποφάσεις	Χαμηλή
Δημοπρατήσεις έργων	Καθυστέρηση δημοπράτησης έργων (Σύνταξη - τροποποίηση τευχών δημοπράτησης – δημοσιότητα)	Σύνολο δράσεων	Μεσαία	Καθυστέρηση δημοσιότητας - καθυστέρηση υλοποίησης	Μεσαία	Έλλειψη προσωπικού - απαιτήσεις εγκρίσεων από τα Συλλογικά Όργανα	Μεσαία
	Ενστάσεις επί της διακήρυξης (Όροι συμμετοχής - Πιθανή τροποποίηση)	Σύνολο δράσεων	Υψηλή	Καθυστέρηση δημοπράτησης	Υψηλή	Οικονομικά συμφέροντα υποψηφίων αναδόχων	Υψηλή
	Άγονη διαγωνιστική διαδικασία (Τεύχη δημοπράτησης, αναρτήσεις	Σύνολο δράσεων	Μεσαία	Επανάληψη δημοπράτησης, καθυστέρηση	Μεσαία	Ελλιπές ενδιαφέρον από αναδόχους λόγω	Μεσαία

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Αστική Αρχή Δήμος Ηρακλείου

Στάδιο εκδήλωσης κινδύνου	Περιγραφή Κινδύνου	Δράσεις/Τύποι Δράσεων που αφορά το κίνδυνος	Πιθανότητας εκδήλωσης κινδύνου (Χαμηλή, Μεσαία, Υψηλή)	Πιθανές επιπτώσεις	Σοβαρότητα επιπτώσεων (Χαμηλή, Μεσαία, Υψηλή)	Αιτιολόγηση	Αξιολόγηση κινδύνου (Χαμηλός, Μεσαίος, Υψηλός)
	ΚΗΜΔΗΣ, ΔΙΑΥΓΕΙΑ, πιθανές τροποποιήσεις, παραλαβή φακέλων, αξιολόγηση προσφορών, αποφάσεις αναθέτουσας αρχής)			χρονοδιαγράμματος, καθυστέρηση υλοποίησης πράξης		αντικειμένου ή λόγω οικονομικού αντιτίμου ή λόγω μη πρόσβασης στην πληροφορία με ευθύνη του αναδόχου	
	Ενστάσεις επί της απόφασης κατακύρωσης (Κοινοποίηση της απόφασης στους υποψηφίους αναδόχους, προδικαστικές προσφυγές, προσωρινή και οριστική δικαστική προστασία)	Σύνολο δράσεων	Υψηλή	Πιθανή επανάληψη δημοπράτησης, καθυστέρηση χρονοδιαγράμματος, καθυστέρηση υλοποίησης πράξης	Υψηλή	Οικονομικά συμφέροντα υποψηφίων αναδόχων, σφάλμα ή μη ξεκάθαροι όροι δημοπράτησης - σφάλμα επιτροπών αξιολόγησης	Μεσαία

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Αστική Αρχή Δήμος Ηρακλείου

Στάδιο εκδήλωσης κινδύνου	Περιγραφή Κινδύνου	Δράσεις/Τύποι δράσεων που αφορά το κίνδυνος	Πιθανότητας εκδήλωσης κινδύνου (Χαμηλή, Μεσαία, Υψηλή)	Πιθανές επιπτώσεις	Σοβαρότητα επιπτώσεων (Χαμηλή, Μεσαία, Υψηλή)	Αιτιολόγηση	Αξιολόγηση κινδύνου (Χαμηλός, Μεσαίος, Υψηλός)
Υλοποίηση Δράσεων	Καθυστέρηση έναρξης έργου από τον ανάδοχο (Ανταλλαγή εγγράφων μεταξύ διευθύνουσας υπηρεσίας και αναδόχου, έναρξη εργασιών υλοποίησης)	Σύνολο δράσεων	Μεσαία	Γραφειοκρατική επιβάρυνση υπηρεσιών, καθυστέρηση υλοποίησης δράσεων	Μεσαία	Ανάληψη πολλών έργων ή έλλειψη προσωπικού στον ανάδοχο - οικονομικά συμφέροντα αναδόχου - διευθετήσεις ενεργειών της αναθέτουσας αρχής, που προηγούνται της έναρξης υλοποίησης των έργων	Μεσαία
	Μη τήρηση χρονοδιαγραμμάτων (Συντονισμός από τον επιβλέποντα μηχανικό - παρακολούθηση - έλεγχος απαιτήσεων)	Σύνολο δράσεων	Μεσαία	Καθυστέρηση υλοποίησης δράσεων	Υψηλή	Απασχόληση υπαλλήλων σε πολλά, ταυτόχρονα προγράμματα, υποστελέχωση υπηρεσιών, ελλείψεις αναγκαίων πόρων από τον ανάδοχο	Μεσαία

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Αστική Αρχή Δήμος Ηρακλείου

Στάδιο εκδήλωσης κινδύνου	Περιγραφή Κινδύνου	Δράσεις/Τύποι Δράσεων που αφορά το κίνδυνος	Πιθανότητας εκδήλωσης κινδύνου (Χαμηλή, Μεσαία, Υψηλή)	Πιθανές επιπτώσεις	Σοβαρότητα επιπτώσεων (Χαμηλή, Μεσαία, Υψηλή)	Αιτιολόγηση	Αξιολόγηση κινδύνου (Χαμηλός, Μεσαίος, Υψηλός)
	Μη τίρηση όρων σύμβασης από τον εργολάβο (Παρακολούθηση από επιτροπές, εκθέσεις προόδου, διαχείριση προβλημάτων και αλλαγών)	Σύνολο δράσεων	Μεσαία	Καθυστέρηση υλοποίησης δράσεων, αρνητική μεταβολή στην ποιότητα των δράσεων, έκπτωση αναδόχου	Μεσαία	Οικονομικά συμφέροντα αναδόχου - ελλιπής παρακολούθηση και έλεγχος	Μεσαία
	Μη αποτελεσματικές επιτροπές παρακολούθησης - παραλαβής δράσεων/έργων (Σχέδιο υλοποίησης, έλεγχος προόδου, παρακολούθηση χρονοδιαγράμματος, διαχείριση προβλημάτων και ποιότητας δράσης, διαχείριση εγγράφων, διαδικασία πιστοποίησης φυσικού αντικειμένου, έλεγχος υποχρεώσεων αναδόχου, σύνταξη και υποβολή εκθέσεων προόδου)	Σύνολο δράσεων	Χαμηλή	Καθυστέρηση υλοποίησης δράσεων, αρνητική μεταβολή στην ποιότητα των δράσεων	Χαμηλή	Έλλειψη τεχνογνωσίας υπαλλήλων σε Επιτροπές, έλλειψη προσωπικού, μη ορθή τίρηση του κώδικα επικοινωνίας	Χαμηλή

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Αστική Αρχή Δήμος Ηρακλείου

Στάδιο εκδήλωσης κινδύνου	Περιγραφή Κινδύνου	Δράσεις/Τύποι δράσεων που αφορά το κίνδυνος	Πιθανότητας εκδήλωσης κινδύνου (Χαμηλή, Μεσαία, Υψηλή)	Πιθανές επιπτώσεις	Σοβαρότητα επιπτώσεων (Χαμηλή, Μεσαία, Υψηλή)	Αιτιολόγηση	Αξιολόγηση κινδύνου (Χαμηλός, Μεσαίος, Υψηλός)
	Προβλήματα επικοινωνίας και συντονισμού αναθέτουσας υπηρεσίας και αναδόχου (Ανταλλαγή εγγράφων, ξεκάθαρη πληροφόρηση, εκπομπή ξεκάθαρων μηνυμάτων στοχοθεσίας, έγκαιρη και έγκυρη αποστολή μηνύματος, ανατροφοδότηση, επίβλεψη έργου/δράσης)	Σύνολο δράσεων	Χαμηλή	Μη αποτελεσματική επικοινωνία, παρερμηνεία, έλλειψη ανατροφοδότησης, μη υλοποίηση δράσεων	Μεσαία	Εσωτερικά προβλήματα σε στελέχη του αναδόχου - έλλειψη προσωπικού αναθετουσας αρχής - μη ορθή τήρηση του κώδικα επικοινωνίας	Χαμηλή
	Αδυναμία επικοινωνίας Ομάδας Έργου (ΟΕ) για τον συντονισμό ενεργειών για την υλοποίηση των δράσεων/έργων (Συνεδριάσεις - ανταλλαγή πληροφοριών και απόψεων - υιοθέτηση καλών πρακτικών)	Σύνολο δράσεων	Χαμηλή	Μη αποτελεσματική επικοινωνία, παρερμηνεία, μη υλοποίηση ή καθυστέρηση δράσεων, αρνητική μεταβολή στην ποιότητα των δράσεων	Χαμηλή	Μη τήρηση υποχρεώσεων συμμετοχής σε συνεδριάσεις της ΟΕ λόγω αυξημένων εργασιών και έλλειψης προσωπικού.	Χαμηλή
	Εξωγενείς Παράγοντες (Αύξηση του αρχικού προυπολογισμού του έργου ή καθυστερήσεις στο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης)	Σύνολο δράσεων	Υψηλή	Αδυναμία εκτέλεσης του έργου από τον ανάδοχο	Υψηλή	Αύξηση των τιμών των υλικών ή μη έγκαιρη παράδοση υλικών που επηρεάζονται από εξωγενείς παράγοντες.	Υψηλή

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Αστική Αρχή Δήμος Ηρακλείου

Στάδιο εκδήλωσης κινδύνου	Περιγραφή Κινδύνου	Δράσεις/Τύποι Δράσεων που αφορά ο κίνδυνος	Πιθανότητας εκδήλωσης κινδύνου (Χαμηλή, Μεσαία, Υψηλή)	Πιθανές επιπτώσεις	Σοβαρότητα επιπτώσεων (Χαμηλή, Μεσαία, Υψηλή)	Αιτιολόγηση	Αξιολόγηση κινδύνου (Χαμηλός, Μεσαίος, Υψηλός)
	Εξωγενείς Παράγοντες (Διαφοροποίηση στο τρόπο λειτουργίας των υπηρεσιών (Πανδημία))	Σύνολο δράσεων	Μεσαία	Καθυστερήσεις στην εξέλιξη υλοποίησης	Μεσαία	Διαφοροποίηση στο τρόπο λειτουργίας των υπηρεσιών (Πανδημία)	Μεσαία
	Αλλαγή προτεραιοτήτων χρηματοδότησης έργων (Προτεραιότητες μετά από εκλογές ή αλλαγής σύνθεσης της δημοτικής αρχής)	Σύνολο δράσεων	Μεσαία	Τροποποίηση σχεδιασμού και αποφάσεων για μελέτες έργων	Υψηλή	Αλλαγή πολιτικών προτεραιοτήτων μετά από εκλογές ή αλλαγή σύνθεσης της δημοτικής αρχής	Υψηλή

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΙΝΑΚΑΣ 8: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Στάδιο εκδήλωσης κινδύνου	Περιγραφή Κινδύνου	Ενδεικτικές Δράσεις / Τύποι Δράσεων που αφορά ο κίνδυνος	Επίπεδο Κινδύνου (Χαμηλό, Μεσαίο, Υψηλό)	Τρόπος αντιμετώπισης ανά τύπο Δράσης	Εναλλακτικό Σχέδιο ανά τύπο Δράσης
Ωρίμανση έργων	Καθυστέρηση εκπόνησης μελέτης	Καταγραφή υφιστάμενης κατάστασης - αναζήτηση λύσεων - επιλογή λύσεων - επιλογή όρων μελέτης	Μεσαίο	Άμεση χρέωση στον αρμόδιο υπάλληλο από την Δ/νση	Χρήση τεχνικής βοήθειας
	Νομικός κίνδυνος	Παρακολούθηση-Επικαιροποίηση και Ενσωμάτωση νομοθετικών διατάξεων - Απαλοτριώσεις, Ενστάσεις, Δικαστικές αποφάσεις, Ορισμός τιμών μονάδων κ.α - Αδειοδοτήσεις μετά από εγκρίσεις π.χ όρων Αποκεντρωμένης, Περιβαλλοντικών, Αρχαιολογικών, Πολεοδομικών κ.α)	Υψηλό	Κωδικοποίηση Νομοθεσίας - Εισήγηση για απλοποίηση διαδικασιών εγκρίσεων από τρίτες υπηρεσίες	Υποστήριξη από τη Νομική Υπηρεσία
	Καθυστέρηση ολοκλήρωσης μελέτης	Απαλοτριώσεις, Ενστάσεις, Δικαστικές αποφάσεις, Ορισμός τιμών μονάδων κ.α - Αδειοδοτήσεις μετά από εγκρίσεις π.χ όρων Αποκεντρωμένης, Περιβαλλοντικών, Αρχαιολογικών, Πολεοδομικών κ.α)	Υψηλό	Συνεργασία και συνεχής επικοινωνία με τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες	Χρήση τεχνικής βοήθειας
	Έλλειψη μόνιμου και εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού	‘Ολες οι φάσεις ωρίμανσης	Μεσαίο	Προσλήψεις μόνιμου προσωπικού - προσέλκυση νέων υπαλλήλων μέσω κινητικότητας - Κεφαλαιοποίηση γνώσης - υπηρεσιακή συνέχεια	Πίεση στο κεντρικό κράτος για προσλήψεις μόνιμων-καταρτισμένων στελεχών - μέριμνα και σχεδιασμός για υπηρεσιακή συνέχεια

Στάδιο εκδηλωσης κινδύνου	Περιγραφή Κινδύνου	Ενδεικτικές Δράσεις / Τύποι Δράσεων που αφορά ο κίνδυνος	Επίπεδο Κινδύνου (Χαμηλό, Μεσαίο, Υψηλό)	Τρόπος αντιμετώπισης ανά τύπο Δράσης	Εναλλακτικό Σχέδιο ανά τύπο Δράσης
Εκπλήρωση απαιτήσεων χρηματοδότησης	Καθυστέρηση εκπλήρωσης διοικητικών απαιτήσεων προγραμμάτων	Εγκρίσεις από θεσμικά όργανα (Οικον. Επιτροπή - ΔΣ & Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης)	Χαμηλό	Έγκαιρη αποστολή εισηγήσεων στα συλλογικά όργανα	Έκτακτες συνεδριάσεις συλλογικών οργάνων
	Μη τήρηση χρονοδιαδραμμάτων	Συντονισμός - παρακολούθηση - έλεγχος απαιτήσεων	Χαμηλό	Ορισμός υπηρεσίας παρακολούθησης του έργου και χρήση της τεχνικής βιοήθειας του προγράμματος	Αυστηρή τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων με συντονισμένες ενέργειες ώστε να υπάρχει χρόνος διορθώσεων σε περίπτωση μελλοντικών καθυστερήσεων
	Έλλειψη μόνιμου και εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού	Όλες οι φάσεις εκπλήρωσης απαιτήσεων χρηματοδότησης	Μεσαίο	Συνεχής εκπαίδευση - Ορθή αξιοποίηση των ανθρωπίνων πόρων - ανάληψη ευθυνών ανάλογα με τις δυνατότητες και δεξιότητες του προσωπικού - Πίεση στο κεντρικό κράτος για μόνιμες προσλήψεις χωρίς κενά μεταξύ αποχωρήσεων και προσλήψεων	Χρήση της τεχνικής βιοήθειας του προγράμματος

Αστική Αρχή Δήμος Ηρακλείου

Στάδιο εκδηλωσης κινδύνου	Περιγραφή Κινδύνου	Ενδεικτικές Δράσεις / Τύποι Δράσεων που αφορά ο κίνδυνος	Επίπεδο Κινδύνου (Χαμηλό, Μεσαίο, Υψηλό)	Τρόπος αντιμετώπισης ανά τύπο Δράσης	Εναλλακτικό Σχέδιο ανά τύπο Δράσης
	Ελλιπής πρόβλεψη στον προϋπολογισμό	Έγκριση ένταξης στον προϋπολογισμό - εξειδίκευση -αναμορφώσεις	Χαμηλό	Μέριμνα του Τμήματος Προϋπολογισμού για την συμπλήρωση όλων των χρημάτων στην κατάρτιση Προϋπολογισμού	Να δοθεί προτεραιότητα στις αναμορφώσεις Π/Υ που αφορούν στην Στρατηγική ΒΑΑ
Δημοπρατήσεις έργων	Καθυστέρηση δημοπράτησης έργων	Σύνταξη - τροποποίηση τευχών δημοπράτησης - δημοσιότητα	Μεσαίο	Ορθή αξιοποίηση των ανθρωπίνων πόρων - ανάληψη ευθυνών ανάλογα με τις δυνατότητες και δεξιότητες του προσωπικού - προσλήψεις εξειδικευμένου προσωπικού	Έγκαιρη εισήγηση προς την Διοίκηση - Έκτακτες συνεδριάσεις σε περιπτώσεις επειγόντων δράσεων - Χρήση της τεχνικής βοήθειας του προγράμματος
	Ενστάσεις επί της διακήρυξης	Όροι συμμετοχής - Πιθανή τροποποίηση	Υψηλό	Τήρηση στενού χρονοδιαγράμματος της νομοθεσίας περί ενστάσεων	Ακρίβεια και σαφήνεια των όρων της διακήρυξης
	Άγονη διαγωνιστική διαδικασία	Τεύχη δημοπράτησης, αναρτήσεις ΚΗΜΔΗΣ, ΔΙΑΥΓΕΙΑ, πιθανές τροποποιήσεις, παραλαβή φακέλων, αξιολόγηση προσφορών, αποφάσεις αναθέτουσας αρχής	Μεσαίο	Σύνταξη ενδεικτικού προϋπολογισμού μετά από έρευνα αγοράς, βάσει των τιμών της αγοράς - ενίσχυση των πληροφοριακών καναλιών διάχυσης	Τροποποίηση της διακήρυξης ως προς τις απαιτήσεις στο μέτρο του εφικτού για να είναι δυνατή η κατάθεση συμφερουσών προσφορών από τους υποψηφίους αναδόχους

Αστική Αρχή Δήμος Ηρακλείου

Στάδιο εκδηλωσης κινδύνου	Περιγραφή Κινδύνου	Ενδεικτικές Δράσεις / Τύποι Δράσεων που αφορά ο κίνδυνος	Επίπεδο Κινδύνου (Χαμηλό, Μεσαίο, Υψηλό)	Τρόπος αντιμετώπισης ανά τύπο Δράσης	Εναλλακτικό Σχέδιο ανά τύπο Δράσης
	Ενστάσεις επί της απόφασης κατακύρωσης	Κοινοποίηση της απόφασης στους υποψηφίους αναδόχους, προδικαστικές προσφυγές, προσωρινή και οριστική δικαστική προστασία	Υψηλό	Ακριβής αιτιολόγηση των αποτελεσμάτων της δημοπράτησης	Προσοχή στη σύνταξη των όρων και απαιτήσεων δημοπράτησης από τις των επιτροπές αξιολόγησης ώστε να μην επιδέχονται παρεμπνείες
Υλοποίηση Δράσεων	Καθυστέρηση έναρξης έργου από τον ανάδοχο	Ανταλλαγή εγγράφων μεταξύ διευθύνουσας υπηρεσίας και αναδόχου, έναρξη εργασιών υλοποίησης	Μεσαίο	Ένταση παρακολούθησης αναθέτουσας αρχής - εποπτεία αναδόχου - προγραμματισμός αναθέτουσας αρχής	Ολοκλήρωση διευθετήσεων της αναθέτουσας αρχής πριν την έναρξη του έργου
	Μη τήρηση χρονοδιαδραμμάτων	Συντονισμός - παρακολούθηση - έλεγχος απαιτήσεων	Μεσαίο	Συντονισμός από τον επιβλέποντα μηχανικό	Στενό χρονοδιάγραμμα με κυρώσεις σε περίπτωση καθυστέρησης με υπαιτιότητα του αναδόχου
	Μη τήρηση όρων σύμβασης από τον εργολάβο	Παρακολούθηση από επιτροπές, εκθέσεις προόδου, διαχείριση προβλημάτων και αλλαγών	Μεσαίο	Ένταση παρακολούθησης αναθέτουσας αρχής - εποπτεία και συμμόρφωση αναδόχου	Έκπτωση αναδόχου
	Μη αποτελεσματικές επιτροπές παρακολούθησης - παραλαβής δράσεων/έργων	Σχέδιο υλοποίησης, έλεγχος προόδου, παρακολούθηση χρονοδιαγράμματος, διαχείριση προβλημάτων και ποιότητας δράσης, διαχείριση εγγράφων, διαδικασία πιστοποίησης φυσικού αντικειμένου, έλεγχος υποχρεώσεων αναδόχου, σύνταξη και υποβολή εκθέσεων προόδου	Χαμηλό	Σύσταση Επιτροπών Παρακολούθησης και Παραλαβής από υπαλλήλους με σχετικό αντικείμενο και γνώσεις	Σύσταση Επιτροπών Παρακολούθησης και Παραλαβής εξειδικευμένα, ανά Δράση/Έργο - Μέριμνα για επιτυχή διάχυση της γνώσης από παλαιότερους σε νεότερους υπαλλήλους

Αστική Αρχή Δήμος Ηρακλείου

Στάδιο εκδηλωσης κινδύνου	Περιγραφή Κινδύνου	Ενδεικτικές Δράσεις / Τύποι Δράσεων που αφορά ο κίνδυνος	Επίπεδο Κινδύνου (Χαμηλό, Μεσαίο, Υψηλό)	Τρόπος αντιμετώπισης ανά τύπο Δράσης	Εναλλακτικό Σχέδιο ανά τύπο Δράσης
	Προβλήματα επικοινωνίας και συντονισμού αναθέτουσας υπηρεσίας και αναδόχου	Ανταλλαγή εγγράφων, ξεκάθαρη πληροφόρηση, εκπομπή ξεκάθαρων μηνυμάτων στοχοθεσίας, έγκαιρη και έγκυρη αποστολή μηνύματος, ανατροφοδότηση, επίβλεψη έργου/δράσης	Χαμηλό	Αυστηροποίηση όρων εποπτείας - συχνότητα επικοινωνίας με ανάδοχο	Συχνότερη και αυστηρότερη επίβλεψη του έργου από τον επιβλέποντα μηχανικό
	Αδυναμία επικοινωνίας Ομάδας Έργου (ΟΕ) για τον συντονισμό ενεργειών για την υλοποίηση των δράσεων/έργων	Συνεδριάσεις - ανταλλαγή πληροφοριών και απόψεων - υιοθέτηση καλών πρακτικών	Χαμηλό	Δημιουργία χρονοδιαγράμματος συνεδριάσεων ΟΕ	Τήρηση των πρακτικών των συνεδριάσεων της ΟΕ και αποστολή τους στα μέλη
	Εξωγενείς Πιαράγοντες	Αύξηση του αρχικού προϋπολογισμού του έργου ή καθυστερήσεις στο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης	Υψηλή		
		Διαφοροποίηση στο τρόπο λειτουργίας των υπηρεσιών (Πανδημία)	Μεσαία		
	Αλλαγή προτεραιοτήτων χρηματοδότησης έργων	Προτεραιότητες μετά από εκλογές ή αλλαγής σύνθεσης της δημοτικής αρχής	Μεσαίο	Συνέχεια και συνέπεια πολιτικών	Τροποποίηση προτεραιοτήτων έργων - Συνέχεια και συνέπεια πολιτικών

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

7. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

α. Διαβούλευση για το ζήτημα: Επιτροπή Τουρισμού & Επιχειρηματικότητας – τουριστική περίοδος 2019

Στις 20/02/2019 πραγματοποιήθηκε η συνεδρίαση της Επιτροπής Τουρισμού & Επιχειρηματικότητας δια ζώσης, στην αίθουσα του Δημοτικού Συμβουλίου (Λότζια).

Ημερήσια διάταξη:

Συζήτηση για την τουριστική περίοδο του 2019

Συμμετέχοντες:

Επιτροπή Τουρισμού & Επιχειρηματικότητας (απαρτίζεται από τους εκάστοτε Αντιδημάρχους/ Εντεταλμένους Συμβούλους του Δήμου Ηρακλείου, με αρμοδιότητες σε θέματα προγραμματισμού, τουρισμού, τεχνικών έργων, πολιτισμού, παιδείας, καθαριότητας, δημοτικής αστυνομίας, εκπροσώπους των Δημοτικών παρατάξεων και Δημοτικών Επιχειρήσεων, τον εκπρόσωπο της Περιφέρειας Κρήτης και του ΕΟΤ, τους εκπροσώπους από τα Επιμελητήρια, τα σώματα Ασφαλείας, τα Ανώτατα εκπαιδευτικά Ιδρύματα και Ερευνητικά Ινστιτούτα. Εκπροσώπους φορέων που δραστηριοποιούνται σε θέματα τουρισμού & επιχειρηματικότητας, τον εκπρόσωπο Εργατικού κέντρου και Συλλόγων- Συνδέσμων τουριστικού τομέα και επιχειρηματικότητας μεταφορών, τους εκπροσώπους των υπηρεσιών και δομών πολιτισμού, τα υπηρεσιακά στελέχη του Δήμου με αρμοδιότητα σε θέματα τουρισμού και προγραμματισμού, σύμφωνα με την απόφαση ΔΣ 975/16-12-2019)

Αποτελέσματα:

Τονίστηκαν τα θετικά βήματα που έχουν γίνει στην πόλη του Ηρακλείου τα οποία βοήθησαν στην αύξηση της επισκεψιμότητας και την προηγούμενη χρονιά, αλλά και τις προσπάθειες αναβάθμισης του τουριστικού προϊόντος.

Επίσης, έμφαση δόθηκε στην προσβασιμότητα στα σημαντικά μνημεία του Ηρακλείου και στην συνεργασία όλων των φορέων και εκπροσώπων των Αρχών και της Περιφέρειας που συμμετείχαν στη σύσκεψη, ώστε η πόλη να λειτουργήσει υποδειγματικά όπως και τα προηγούμενα χρόνια για τη φιλοξενία των χιλιάδων επισκεπτών που αυξάνονται με ταχύτατους ρυθμούς.

β. Διαβούλευση για το ζήτημα: 1η Ανοιχτή Διαβούλευση για το ΣΒΑΚ Ηρακλείου

Στις 21/09/2020 πραγματοποιήθηκε η 1η Ανοιχτή Διαβούλευση για το ΣΒΑΚ Ηρακλείου μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας WebEx.

Ημερήσια διάταξη:

Παρουσίαση «Τι είναι το Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) και γιατί το κάνουμε;»

Ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης των μεταφορών στο Δήμο Ηρακλείου

Περιγραφή της διαδικασίας, του ρόλου των φορέων, της κατάθεσης ιδεών και των επόμενων βημάτων

Ανοικτή συζήτηση των συμμετεχόντων φορέων και πολιτών

Συμμετέχοντες:

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Εκπρόσωποι του Δήμου Ηρακλείου, Ομάδα μελέτης, συμμετοχή πάνω από 60 πολιτών, εκπρόσωποι πάνω από 15 φορέων.

Αποτελέσματα:

Διατυπώθηκαν 20 απόψεις και προτάσεις από 10 φορείς, που συνοψίζονται στα παρακάτω:

- την βελτίωση της ταχύτητας και του χρόνου των αστικών ΚΤΕΛ,
- να δοθεί έμφαση στην ποδηλατοκίνηση, στην ηλεκτροκίνηση και στην πεζή μετακίνηση, με οριοθέτηση των ποδηλατοδρόμων, αναδιάταξη και επικαιροποίηση των υφιστάμενων πινακίδων, απομάκρυνση των παλιών/κατεστραμμένων και αξιοποίηση κάποιων θέσεων για ελεγχόμενη στάθμευση.
- ποδηλατοδρόμους που θα εξυπηρετούν την πρόσβαση στο κέντρο, ως εναλλακτική επιλογή μέσου μετακίνησης
- δημιουργία χώρων στάθμευσης περιμετρικά της πόλης του Ηρακλείου
- απομάκρυνση χρήσεων γης (ιατρεία, δικηγορικά γραφεία, επιχειρήσεις, κλπ) από το κέντρο της πόλης για μείωση κυκλοφοριακής κίνησης

γ. Διαβούλευση για το ζήτημα: Όραμα και Σχεδιασμός Οδικού Χάρτη για το Ολοκληρωμένο Σχέδιο Δράσης (IAP) της Αγίας Τριάδας (1η συνάντηση ΟΤΔ (ULG))

Στις 06/10/2020 πραγματοποιήθηκε το 1ο ULG Meeting Δικτύου KAIROS – Αγία Τριάδα Ηρακλείου διαδικτυακά, μέσω της πλατφόρμας του Δήμου Ηρακλείου.

Ημερήσια διάταξη:

Παρουσίαση οράματος Δημοτικής Αρχής για την Αγία Τριάδα. Επεξήγηση διαδρομής που θα ακολουθηθεί στο πλαίσιο του «ταξίδιού» της Πράξης «KAIROS URBACT». Παρουσίαση «Σχεδίου Δράσης» για την υλοποίηση της Πράξης. Παρουσίαση περιγράμματος «Οδικού Χάρτη» (Roadmap) για εκπόνηση Ολοκληρωμένου σχεδίου Δράσης στο πλαίσιο της 2^{ης} φάσης. Παρουσίαση σκοπιμότητας και χρήσης εργαλείων URBACT.

Συμμετέχοντες:

Στελέχη του Δήμου, μέλη της ΟΤΔ (όπως συγκροτήθηκε/τροποποιήθηκε με τις αποφάσεις Αντιδημάρχου Ηρακλείου: 110975/2021 & 34023/2022)όπου εκπροσωπούνται η 1^η Δημοτική Κοινότητα, ο Περιβαλλοντικός Σύλλογος Αγ. Τριάδας, το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας, ο Σύλλογος Αρχιτεκτόνων Ηρακλείου, το Εμπορικό Επιμελητήριο Ηρακλείου, ομάδες καλλιτεχνικής δημιουργίας και ειδικοί σύμβουλοι.

Αποτελέσματα:

Όραμα και παρουσίαση του Οδικού Χάρτη για το Ολοκληρωμένο Σχέδιο Δράσης (IAP) της Αγίας Τριάδας

δ. Διαβούλευση για το ζήτημα: Πλαίσιο λειτουργίας ΟΤΔ και έγκριση Οδικού Χάρτη για το Ολοκληρωμένο Σχέδιο Δράσης (IAP) της Αγίας Τριάδας (3η συνάντηση ΟΤΔ (ULG))

Στις 18/12/2020 πραγματοποιήθηκε το 3ο ULG Meeting Δικτύου KAIROS – Αγία Τριάδα Ηρακλείου διαδικτυακά, μέσω της πλατφόρμας του Δήμου Ηρακλείου

Ημερήσια διάταξη:

Συχνότητα των συνεδριάσεων της ΟΤΔ (ULG) και της Συντονιστικής Επιτροπής (Core Group). Συζήτηση και σχεδιασμός δράσης μικρής κλίμακας που θα περιλαμβάνει καινοτόμες καλλιτεχνικές εκδηλώσεις σε συνδυασμό με την έναρξη καταγραφής προφορικής ιστορίας (αναμνήσεων ζωής) των κατοίκων της Αγίας Τριάδας. Αξιοποίηση της «Φάμπρικας Ανωγειαννάκη».

Συμμετέχοντες:

Σελέχη του Δήμου, μέλη της ΟΤΔ (όπως συγκροτήθηκε/τροποποιήθηκε με τις αποφάσεις Αντιδημάρχου Ηρακλείου: 110975/2021 & 34023/2022)όπου εκπροσωπούνται η 1^η Δημοτική Κοινότητα, ο Περιβαλλοντικός Σύλλογος Αγ. Τριάδας, το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας, ο Σύλλογος Αρχιτεκτόνων Ηρακλείου, το Εμπορικό Επιμελητήριο Ηρακλείου, ομάδες καλλιτεχνικής δημιουργίας και ειδικοί σύμβουλοι.

Αποτελέσματα:

Αποφασίστηκε ότι η συχνότητα των συνεδριάσεων θα είναι για το Core Group/τρεις εβδομάδες και για την ΟΤΔ/μήνα. Συμφωνήθηκε το σχέδιο του «Οδικού Χάρτη» (Roadmap) των ενεργειών υλοποίησης της 2^{ης} Φάσης του Προγράμματος. Αποφασίστηκε να προταθεί δράση μικρής κλίμακας που θα περιλαμβάνει καινοτόμες καλλιτεχνικές εκδηλώσεις σε συνδυασμό με την έναρξη καταγραφής προφορικής ιστορίας (αναμνήσεων ζωής) των κατοίκων της Αγίας Τριάδας και να δημιουργηθεί βάση δεδομένων για να διασωθεί η ιστορική μνήμη. Για την αξιοποίηση της «Φάμπρικας Ανωγειαννάκη» αποφασίστηκε η ΟΤΔ να κάνει έκκληση στον Δήμο Ηρακλείου να χρηματοδοτήσει από ίδιους πόρους την εκπόνηση προκαταρκτικής μελέτης και κτιριολογικού προγράμματος και να διεκδικήσει χρηματοδότηση του έργου από κατάλληλο χρηματοδοτικό πρόγραμμα. Προτείνεται να διερευνηθεί –μεταξύ Δήμου Ηρακλείου και Περιφέρειας Κρήτης- η δυνατότητα δημιουργίας ολοκληρωμένου χωρικού προγράμματος ως υποπρόγραμμα του ΕΠ Κρήτης 2021-2027, αποκλειστικά εστιασμένου στην Αγία Τριάδα

ε. Διαθούλευση για το ζήτημα: Τουριστική Στρατηγική, αειφόρος τουρισμός και τουριστική περίοδος 2021

Στις 19/01/2021 πραγματοποιήθηκε η συνεδρίαση της Επιτροπής Τουρισμού & Επιχειρηματικότητας, διαδικτυακά.

Ημερήσια διάταξη:

Παρουσίαση «2021, Νέα τουριστική χρονιά, με νέα δεδομένα, ο σχεδιασμός του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού».

Παρουσίαση «Η Τουριστική πολιτική της Περιφέρειας Κρήτης στην εποχή της Πανδημίας».

Παρουσίαση «Δήμος Ηράκλειου ως τουριστικός προορισμός, Σχεδιασμός και Υλοποίησης της τουριστικής στρατηγική μας».

Παρουσίαση «Αειφόρος Τουρισμός για τον Προορισμό του Μέλλοντος : από την αξιολόγηση στην πιστοποίηση».

Αποδοχή πρότασης Τρόπου Λειτουργίας Επιτροπής Τουρισμού.

Συμμετέχοντες:

Επιτροπή Τουρισμού & Επιχειρηματικότητας (απαρτίζεται από τους εκάστοτε Αντιδημάρχους/ Εντεταλμένους Συμβούλους του Δήμου Ηρακλείου, με αρμοδιότητες σε θέματα προγραμματισμού, τουρισμού, τεχνικών έργων, πολιτισμού, παιδείας, καθαριότητας, δημοτικής αστυνομίας, εκπροσώπους των Δημοτικών παρατάξεων και

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Δημοτικών Επιχειρήσεων, τον εκπρόσωπο της Περιφέρειας Κρήτης και του ΕΟΤ, τους εκπροσώπους από τα Επιμελητήρια, τα σώματα Ασφαλείας, τα Ανώτατα εκπαιδευτικά Ιδρύματα και Ερευνητικά Ινστιτούτα. Εκπροσώπους φορέων που δραστηριοποιούνται σε θέματα τουρισμού & επιχειρηματικότητας, τον εκπρόσωπο Εργατικού κέντρου και Συλλόγων- Συνδέσμων τουριστικού τομέα και επιχειρηματικότητας μεταφορών, τους εκπροσώπους των υπηρεσιών και δομών πολιτισμού, τα υπηρεσιακά στελέχη του Δήμου με αρμοδιότητα σε θέματα τουρισμού και προγραμματισμού, σύμφωνα με την απόφαση ΔΣ 975/16-12-2019)

Αποτελέσματα:

Αποτύπωση ανησυχίας και προβληματισμών του κλάδου του τουρισμού για τους τρόπους με τους οποίους θα μπορέσει να λειτουργήσει ο τουρισμός το καλοκαίρι του 2021 με ασφάλεια τόσο για τους επισκέπτες όσο και για τους εργαζόμενους.

Ενημέρωση σχετικά με τον σχεδιασμό του ΕΟΤ και την τουριστική πολιτική της Περιφέρειας Κρήτης για το 2021 Σύχος από τον Δήμο η αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων του Δήμου και επένδυση στους ανθρώπους και η ανάπτυξη συνεργειών.

Παρουσίαση σχετικά με τον αειφόρο τουρισμό

Στοχευμένες παρεμβάσεις σχετικά με θέματα καθαριότητας και υποδομών

στ. Διαβούλευση για το ζήτημα: 1° Core Group Meeting Δικτύου KAIROS- Αγία Τριάδα

Στις 25/01/2021 πραγματοποιήθηκε το 1° CORE GROUP Meeting Δικτύου KAIROS- Αγία Τριάδα Ηρακλείου και διεξήχθη διαδικτυακά μέσω της πλατφόρμας του Δήμου Ηρακλείου

Ημερήσια διάταξη:

Ενημέρωση εξωτερικών συμβούλων για τις διαδικασίες μέχρι την τελική διαμόρφωση του Roadmap και τις προγραμματιζόμενες ενέργειες της 2^{ης} Φάσης του Δικτύου, διοργάνωση του Θεματικού Εργαστηρίου με θέμα «ΧΩΡΟΣ», διαμόρφωση στρατηγικής ΒΑΑ στοχευμένη στην Αγία Τριάδα

Συμμετέχοντες:

Core Group της ΟΤΔ, εκπρόσωποι του Δήμου Ηρακλείου, εκπρόσωποι της ΕΥΔ Κρήτης, Εξωτερικοί Σύμβουλοι Δήμου Ηρακλείου για το Δίκτυο KAIROS

Αποτελέσματα:

Για την διοργάνωση του θεματικού Εργαστηρίου με θέμα «ΧΩΡΟΣ» η πλατφόρμα που αποφασίστηκε να χρησιμοποιηθεί είναι η IP VideoTalk, που απέκτησε πρόσφατα ο Δήμος Ηρακλείου και να υποβληθεί άμεσα σχέδιο διάρθρωσης και περιεχομένων του Θεματικού Εργαστηρίου για να αποφασίσει ο Δήμος επ' αυτού. Επίσης, αποφασίστηκε η προώθηση στοχευμένου "υπο-προγράμματος" χωρικής παρέμβασης (στο πλαίσιο της ΣΒΑΑ) - αποκλειστικά προσανατολισμένο στην Αγ. Τριάδα.

η. Διαβούλευση για το ζήτημα: 4° ULG Meeting Δικτύου KAIROS – Αγία Τριάδα Ηρακλείου

Στις 23/03/2021 πραγματοποιήθηκε το 4ο ULG Meeting Δικτύου KAIROS – Αγία Τριάδα Ηρακλείου διαδικτυακά, μέσω της πλατφόρμας του Δήμου Ηρακλείου

Ημερήσια διάταξη:

Ενημέρωση για τον σχεδιασμό της Δράσης Μικρής Κλίμακας του 3ου ULG και το ρόλο και τη λειτουργία του ULG. Παρουσίαση πρότασης εξειδίκευσης της Δράσης Μικρής Κλίμακας, αποτελούμενη από 3 σκέλη. Παρουσίαση του Θεματικού Εργαστηρίου για τον «Χώρο» (SPACE). Συζητήθηκαν εκτενώς θέματα επικοινωνίας και προβολής της Πράξης “KAIROS URBACT”.

Συμμετέχοντες:

Στελέχη του Δήμου, μέλη της ΟΤΔ (όπως συγκροτήθηκε/τροποποιήθηκε με τις αποφάσεις Αντιδημάρχου Ηρακλείου: 110975/2021 & 34023/2022)όπου εκπροσωπούνται η 1^η Δημοτική Κοινότητα, ο Περιβαλλοντικός Σύλλογος Αγ. Τριάδας, το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας, ο Σύλλογος Αρχιτεκτόνων Ηρακλείου, το Εμπορικό Επιμελητήριο Ηρακλείου, ομάδες καλλιτεχνικής δημιουργίας και ειδικοί σύμβουλοι.

Αποτελέσματα:

Η υλοποίησης δράσης μικρής κλίμακας με σκοπό την ευαισθητοποίηση και την ενεργοποίηση της κοινωνικής βάσης, της «Κοινωνίας των Πολιτών» και όλων των εμπλεκόμενων stakeholders, γύρω από την «πρόκληση» της αστικής αναζωογόνησης της Αγίας Τριάδας. Τα 3 σκέλη της προτεινόμενης πρότασης είναι τα εξής:

- Το 1^ο σκέλος αφορά στη δημιουργία μιας πλατφόρμας επικοινωνίας, διάδρασης και κατάθεσης προτάσεων, μέσω Facebook.
- Το δεύτερο σκέλος αφορά στη δημιουργία μιας ψηφιακής διαδρομής, εντός της Αγίας Τριάδας, στην οποία – μέσω κατάλληλων hotspots – θα αναδεικνύονται στον ψηφιακό επισκέπτη-περιηγητή, όλες οι πτυχές που διαμορφώνουν τη φυσιογνωμία της περιοχής, με παρόμοια μορφή με αυτές της παλιάς πόλης.
- Το τρίτο σκέλος αφορά στην υλοποίηση ενός συμμετοχικού εργαστηρίου αναμόρφωσης των Αστικών «Κενών» στη γειτονιά.

Πρόταση διασύνδεσης της σύγχρονης αστικής καθημερινότητας με την ιστορική κληρονομιά της περιοχής, ανασχεδιασμού της αξιοποίησης των κτιριακών εγκαταστάσεων της «πλατείας παλιάς λαχαναγοράς» και υλοποίησης πρωτοβουλιών φροντίδας (και συντήρησης) του δημόσιου χώρου της Αγ. Τριάδας. Πρόταση για άμεση λειτουργία της πλατφόρμας με διαχειριστές από τον Δήμο και την Κοινωνία των Πολιτών της Αγ. Τριάδας.

θ. Διαβούλευση για το ζήτημα: 2η Ανοιχτή Διαβούλευση για το ΣΒΑΚ Ηρακλείου

Στις 21/04/2021 πραγματοποιήθηκε η 2η Ανοιχτή Διαβούλευση για το ΣΒΑΚ Ηρακλείου μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας WebEx.

Ημερήσια διάταξη:

Παρουσίαση της ανάλυσης υφιστάμενης κατάστασης με αναγνώριση των προβλημάτων, στοιχεία μετακινήσεων και υποδομών,

Παρουσίαση του οράματος, των στόχων και των προτεραιοτήτων του ΣΒΑΚ

Παρουσίαση των προτεινόμενων σεναρίων παρεμβάσεων του ΣΒΑΚ

Παρουσίαση του ρόλου των φορέων και των κατοίκων στην ολοκλήρωση του ΣΒΑΚ

Συμμετέχοντες:

Προσκλήθηκαν 5 εκπρόσωποι Δήμων και της Περιφέρειας, 24 εκπρόσωποι τοπικών κοινοτήτων, 8 βουλευτές, 30 φορείς και 12 εκπρόσωποι επιχειρήσεων, ενώ η διαβούλευση ήταν ανοιχτή στο κοινό και κατέθεσαν απόψεις και προτάσεις 7 φορείς και 9 πολίτες

Αποτελέσματα:

Κατατέθηκαν συνολικά 73 απόψεις και προτάσεις επί του ΣΒΑΚ, εκ των οποίων 47 κατατέθηκαν από 7 φορείς και 26 από 9 πολίτες.

ι. Διαβούλευση για το ζήτημα: Heraklion Flavors

Στις 23/04/2021 πραγματοποιήθηκε διαδικτυακά η συνεδρίαση της Θεματικής Επιτροπής «Heraklion Flavors» της Επιτροπής Τουρισμού και Επιχειρηματικότητας.

Ημερήσια διάταξη:

Θέμα η συμμετοχή του Ηρακλείου στο Δίκτυο Creative cities της Unesco, στο δημιουργικό τομέα της γαστρονομίας.

Συμμετέχοντες:

Επιτροπή Τουρισμού & Επιχειρηματικότητας (απαρτίζεται από τους εκάστοτε Αντιδημάρχους/ Εντεταλμένους Συμβούλους του Δήμου Ηρακλείου, με αρμοδιότητες σε θέματα προγραμματισμού, τουρισμού, τεχνικών έργων, πολιτισμού, παιδείας, καθαριότητας, δημοτικής αστυνομίας, εκπροσώπους των Δημοτικών παρατάξεων και Δημοτικών Επιχειρήσεων, τον εκπρόσωπο της Περιφέρειας Κρήτης και του ΕΟΤ, τους εκπροσώπους από τα Επιμελητήρια, τα σώματα Ασφαλείας, τα Ανώτατα εκπαιδευτικά Ιδρύματα και Ερευνητικά Ινστιτούτα. Εκπροσώπους φορέων που δραστηριοποιούνται σε θέματα τουρισμού & επιχειρηματικότητας, τον εκπρόσωπο Εργατικού κέντρου και Συλλόγων- Συνδέσμων τουριστικού τομέα και επιχειρηματικότητας μεταφορών, τους εκπροσώπους των υπηρεσιών και δομών πολιτισμού, τα υπηρεσιακά στελέχη του Δήμου με αρμοδιότητα σε θέματα τουρισμού και προγραμματισμού, σύμφωνα με την απόφαση ΔΣ 975/16-12-2019)

Αποτελέσματα:

Συζήτηση για τη συμμετοχή του Ηρακλείου στο Δίκτυο Creative cities της Unesco, στο δημιουργικό τομέα της γαστρονομίας και την αντιμετώπιση της μεγάλης αυτής πρόκλησης για την πόλη, με γνώμονα τη βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη του τόπου και ανάδειξη της τοπικής κουζίνας και πολιτισμού.

ια. Διαβούλευση για το ζήτημα: Οργάνωση της Δράσης Μικρής Κλίμακας (5ο ULG Meeting Δικτύου KAIROS – Αγία Τριάδα Ηρακλείου)

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Στις 23/06/2021 πραγματοποιήθηκε το 5o ULG Meeting Δικτύου KAIROS – Αγία Τριάδα Ηρακλείου με φυσική παρουσία, στα γραφεία του Δήμου Ηρακλείου

Ημερήσια διάταξη:

Η υλοποίηση της Δράσης Μικρής Κλίμακας. Ενημέρωση για τις μέχρι τότε ενέργειες σχετικά με το σχεδιασμό Δράσης.

Συμμετέχοντες:

Στελέχη του Δήμου, μέλη της ΟΤΔ (όπως συγκροτήθηκε/τροποποιήθηκε με τις αποφάσεις Αντιδημάρχου Ηρακλείου: 110975/2021 & 34023/2022)όπου εκπροσωπούνται η 1^η Δημοτική Κοινότητα, ο Περιβαλλοντικός Σύλλογος Αγ. Τριάδας, το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας, ο Σύλλογος Αρχιτεκτόνων Ηρακλείου, το Εμπορικό Επιμελητήριο Ηρακλείου, ομάδες καλλιτεχνικής δημιουργίας και ειδικοί σύμβουλοι.

Αποτελέσματα:

Συμφωνήθηκαν η δημιουργία οπτικοακουστικού υλικού διάρκειας 10-15' για τη διαχρονική εξέλιξη της περιοχής και προσομοίωση της περιοχής μετά την αστική αναζωογόνηση, που θα εμπλουτιστεί με καλλιτεχνικές δράσεις τοπικών δημιουργών, να ανατεθεί σε τοπικούς καλλιτέχνες της περιοχής, να αποδίδεται η γενικότερη αίσθηση που αποτνέει η Αγ. Τριάδα, να δίδεται σαφώς το «όραμα» του ULG και του Δήμου για την περιοχή της Αγ. Τριάδας, μέσω του Δικτύου KAIROS και της διαδικασίας αστικής αναζωογόνησης.

ιθ. Διαβούλευση για το ζήτημα: 3η Ανοιχτή Διαβούλευση για το ΣΒΑΚ Ηρακλείου

Στις 17/09/2021 πραγματοποιήθηκε η 3η Ανοιχτή Διαβούλευση για το ΣΒΑΚ Ηρακλείου μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας WebEx.

Ημερήσια διάταξη:

Παρουσίαση του σχεδιασμού για τη βελτίωση του περιπατήματος, την ενίσχυση του ποδηλάτου και τη διαχείριση της τροφοδοσίας στον αστικό ιστό, για τη δημόσια συγκοινωνία, την ενίσχυση των ταξί, τα μέσα κοινής χρήσης, καθώς και την ηλεκτροκίνηση, επιπρόσθετα ειδικά μέτρα και δράσεις, Συζήτηση με φορείς και πολίτες

Συμμετέχοντες:

Εκπρόσωποι του Δήμου, της ομάδας μελέτης, φορέων και πολιτών

Αποτελέσματα:

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Αναφορά στις καινοτόμες προτάσεις αναφορικά με τις κυκλοφοριακές ρυθμίσεις και δράσεις, καθώς επίσης και τις βραβεύσεις και τις καινοτομίες του Δήμου μέχρι και σήμερα. Παρουσίαση του σχεδιασμού για τη διαχείριση της κυκλοφορίας, την ενίσχυση της οδικής ασφάλειας και της στάθμευσης. Παρουσίαση του σχεδιασμού για τη βελτίωση του περπατήματος, την ενίσχυση του ποδηλάτου και τη διαχείριση της τροφοδοσίας στον αστικό ιστό. Παρουσίαση του σχεδιασμού για τη δημόσια συγκοινωνία, την ενίσχυση των ταξί, τα μέσα κοινής χρήσης, καθώς και την ηλεκτροκίνηση. Παρουσίαση του σχεδιασμού για τα επιπρόσθετα ειδικά μέτρα και δράσεις. Το ΣΒΑΚ Ηρακλείου προωθεί τα ήπια μέσα μετακίνησης, όπως το περπάτημα, το ποδήλατο και τα μέσα μαζικής μεταφοράς και περιορίζει την εξάρτηση από το αυτοκίνητο και το μηχανοκίνητο δίκυκλο, ενώ παράλληλα εστιάζει σε δράσεις για την αλλαγή φιλοσοφίας των μετακινήσεων στην πόλη και την ενίσχυση της οδικής ασφάλειας.

Κατατέθηκαν 21 απόψεις και προτάσεις επί του ΣΒΑΚ, εκ των οποίων 16 από 7 φορείς και 5 από 2 πολίτες.

ιγ. Διαβούλευση για το ζήτημα: 1^η συνάντηση Global Goals for Cities

Στις 10/12/2021 πραγματοποιήθηκε η 1η συνάντηση Global Goals for Cities

Ημερήσια διάταξη:

Εισηγήσεις αρμόδιου Αντιδημάρχου. Πραγματοποίηση workshop για διατύπωση απόψεων σχετικά με το όραμα του Ηρακλείου το 2031

Συμμετέχοντες:

Τα μέλη της Τοπικής Ομάδας Δράσης η οποία αποτελούταν από 23 άτομα, τα οποία ήταν στελέχη του Δήμου Ηρακλείου και εκπρόσωποι της κοινωνίας των πολιτών

Αποτελέσματα:

Διατύπωση απόψεων σχετικά με το όραμα του Ηρακλείου το 2031

ιδ. Διαβούλευση για το ζήτημα: 2η συνάντηση Global Goals for Cities

Στις 24/01/2022 πραγματοποιήθηκε η 2η συνάντηση Global Goals for Cities, μέσω ZOOM.

Ημερήσια διάταξη:

Εργασία για παραδοτέο του έργου

Συμμετέχοντες:

Τα μέλη της Τοπικής Ομάδας Δράσης η οποία αποτελούταν από 23 άτομα, τα οποία ήταν στελέχη του Δήμου Ηρακλείου και εκπρόσωποι της κοινωνίας των πολιτών

Αποτελέσματα:

SDG Story, η εφημερίδα του μέλλοντος

ιε. Διαβούλευση για το ζήτημα: 3η συνάντηση Global Goals for Cities

Στις 23/02/2022 πραγματοποιήθηκε η 3η συνάντηση Global Goals for Cities, ανοιχτή για το κοινό.

Ημερήσια διάταξη:

Παρουσίαση στρατηγικής του Δήμου Ηρακλείου για τον Τουρισμό. Παρουσίαση του έργου «Global Goals for Cities» και τις δράσεις που είχαν πραγματοποιηθεί μέχρι τότε. Παρουσίαση των επιχειρηματικών ευκαιριών με βάση τις αναπτυξιακές επιδιώξεις του Δήμου και σύνδεσή τους με του 17 στόχους του ΟΗΕ. Πραγματοποίηση workshop με σκοπό την καταγραφή στόχων ανά θεματικό πεδίο.

Συμμετέχοντες:

Τα μέλη της Τοπικής Ομάδας Δράσης η οποία αποτελούταν από 23 άτομα, τα οποία ήταν στελέχη του Δήμου Ηρακλείου και εκπρόσωποι της κοινωνίας των πολιτών, 21 πολίτες

Αποτελέσματα:

Ο τουρισμός, ο πολιτισμός, η πολιτική προστασία, οι υποδομές και η καθημερινότητα του πολίτη βρέθηκαν στο επίκεντρο και οι ίδιοι οι πολίτες πρότειναν σημαντικούς στόχους ανά θεματικό πεδίο.

ιστ. Διαβούλευση για το ζήτημα: Σχεδιασμός του Ολοκληρωμένου Σχεδίου Δράσης (IAP) της Αγίας Τριάδας (6η συνάντηση ΟΤΔ & 1o media breakfast)

Στις 11/03/2022 πραγματοποιήθηκε η 6η συνάντηση ΟΤΔ & 1o media breakfast στο παραδοσιακό καφέ «Φούσκας».

Ημερήσια διάταξη:

Ανάλυση σχεδιασμού αστικής αναζωογόνησης Αγίας Τριάδας. Ενημέρωση σχετικά με σχόλια πόλεων- εταίρων σχετικά με το Ολοκληρωμένο Σχέδιο Δράσης (1^ο προσχέδιο). Ενημέρωση για την τελική δράση της Πράξης KAIROS και τις επικείμενες εκδηλώσεις και δράσεις. Παρουσίαση τελικών προτεινόμενων δράσεων του Ολοκληρωμένου Σχεδίου Δράσης (IAP) της Αγίας Τριάδας, με στόχο την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των κατοίκων και την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης μέσω του πολιτιστικού αποθέματος της περιοχής.

Συμμετέχοντες:

Κάτοικοι και ντόπιοι επιχειρηματίες, τοπικοί δημοσιογράφοι, στελέχη του Δήμου, μέλη της ΟΤΔ (όπως συγκροτήθηκε/τροποποιήθηκε με τις αποφάσεις Αντιδημάρχου Ηρακλείου: 110975/2021 & 34023/2022)όπου εκπροσωπούνται η 1^η Δημοτική Κοινότητα, ο Περιβαλλοντικός Σύλλογος Αγ. Τριάδας, το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας, ο Σύλλογος Αρχιτεκτόνων Ηρακλείου, το Εμπορικό Επιμελητήριο Ηρακλείου, ομάδες καλλιτεχνικής δημιουργίας και ειδικοί σύμβουλοι.

Αποτελέσματα:

Η ανάλυση του σχεδιασμού της αστικής αναζωγόνησης της Αγίας Τριάδας, όπως διατυπώθηκε στο πλαίσιο της Πράξης KAIRÓS του Προγράμματος URBACT III, με προσέγγιση «από κάτω προς τα πάνω» πραγματοποιήθηκε με ανοιχτή, ζωηρή, διαδραστική διαδικασία με τη συμμετοχή ενεργών πολιτών.

ιη. Διαθούλευση για το ζήτημα: 4η συνάντηση Global Goals for Cities

Στις 31/03/2022 πραγματοποιήθηκε η 3η συνάντηση Global Goals for Cities, διαδικτυακά.

Ημερήσια διάταξη:

Επεξεργασία θεματικών: 1. Πολιτική Προστασία, 2. Πράσινο τεχνικά έργα – βελτίωση ποιότητας ζωής, 3. Πολιτισμός τουρισμός, 4. Κοινωνική υπηρεσία, Κοινωνική Πολιτική, υποστήριξη Ατόμων, 5. Περιβάλλον – Μεταφορές (βιώσιμη κινητικότητα), 6. Εκπαίδευση – Σχολική στέγη – Εκπαίδευση μαθητών/παιδιών, 7. Πληροφοριακά Συστήματα – Ψηφιακός Μετασχηματισμός, 8. Επιχειρηματικότητα, 9. Διακυβέρνηση

Συμμετέχοντες:

Τα μέλη της Τοπικής Ομάδας Δράσης η οποία αποτελούταν από 23 άτομα, τα οποία ήταν στελέχη του Δήμου Ηρακλείου και εκπρόσωποι της κοινωνίας των πολιτών

Αποτελέσματα:

Κατάθεση προτάσεων σχετικά με τις θεματικές ενότητες στον εξωτερικό εμπειρογνώμονα προκειμένου να ενσωματωθούν στο Ολοκληρωμένο Πλάνο Δράσης

ιθ. Διαθούλευση για το ζήτημα: 5η συνάντηση Global Goals for Cities

Στις 11/05/2022 πραγματοποιήθηκε η 5η συνάντηση Global Goals for Cities, με φυσική παρουσία

Ημερήσια διάταξη:

Εργασία σε ομάδες για τον προσδιορισμό προτεραιοτήτων για το Ολοκληρωμένη Σχέδιο Δράσης

Συμμετέχοντες:

Τα μέλη της Τοπικής Ομάδας Δράσης η οποία αποτελούταν από 23 άτομα, τα οποία ήταν στελέχη του Δήμου Ηρακλείου και εκπρόσωποι της κοινωνίας των πολιτών

Αποτελέσματα:

Πρόταση υιοθέτησης ως στόχο του Δήμου της δημιουργίας Δημοτικών Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης, της αποκατάστασης πρόσβασης ΑΜΕΑ σε όλα τα δημοτικά κτίρια, της αύξησης της απασχόλησης των γυναικών σε ιδιωτικές επιχειρήσεις με κίνητρο τη μείωση των δημοτικών τελών. Σχετικά με την βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη, προτάθηκε η αύξηση της ευαισθητοποίησης επιχειρήσεων εστίασης σχετικά με τη μείωση της σπατάλης φαγητού, εκπαίδευση πολιτών στο συγκεκριμένο αντικείμενο, υιοθέτηση δεικτών προκειμένου το Ηράκλειο να γίνει βιώσιμος προορισμός.

κ. Διαβούλευση για το ζήτημα: 6η συνάντηση Global Goals for Cities

Στις 15/06/2022 πραγματοποιήθηκε η 6η συνάντηση Global Goals for Cities, μέσω ZOOM.

Ημερήσια διάταξη:

Εργασία στην αποστολή «Ενίσχυση της ευημερίας στην τοπική κοινωνία έως το 2030»

Συμμετέχοντες:

Τα μέλη της Τοπικής Ομάδας Δράσης η οποία αποτελούταν από 23 άτομα, τα οποία ήταν στελέχη του Δήμου Ηρακλείου και εκπρόσωποι της κοινωνίας των πολιτών

Αποτελέσματα:

Επεξεργασία διαμορφωμένων στόχων της Αποστολής και προσδιορισμός συγκεκριμένων δράσεων για τους στόχους που αποφασίστηκαν

κα. Διαβούλευση για το ζήτημα: Σχεδιασμός του Ολοκληρωμένου Σχεδίου Δράσης (IAP) της Αγίας Τριάδας (7η συνάντηση ΟΤΔ & 2o media breakfast)

Στις 28/06/2022 πραγματοποιήθηκε η 7η συνάντηση ΟΤΔ & 2o media breakfast

Ημερήσια διάταξη:

Παρουσίαση οράματος του Δήμου Ηρακλείου και τον προγραμματισμό που βρίσκεται σε εξέλιξη για την περιοχή. Παρουσίαση προπαρασκευαστικών δραστηριοτήτων για τη δράση μικρής κλίμακας και την τελική ανοιχτή ημέρα της ΟΤΔ “KAIRÓS, URBACT”. Παρουσίαση τελικού Ολοκληρωμένου Σχεδίου Δράσης της Αγίας Τριάδας

Συμμετέχοντες:

Κάτοικοι και ντόπιοι επιχειρηματίες, τοπικοί δημοσιογράφοι, Στελέχη του Δήμου, μέλη της ΟΤΔ (όπως συγκροτήθηκε/τροποποιήθηκε με τις αποφάσεις Αντιδημάρχου Ηρακλείου: 110975/2021 & 34023/2022)όπου εκπροσωπούνται η 1^η Δημοτική Κοινότητα, ο Περιβαλλοντικός Σύλλογος Αγ. Τριάδας, το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας, ο Σύλλογος Αρχιτεκτόνων Ηρακλείου, το Εμπορικό Επιμελητήριο Ηρακλείου, ομάδες καλλιτεχνικής δημιουργίας και ειδικοί σύμβουλοι.

Αποτελέσματα:

Ανταλλαγή απόψεων για τα περαιτέρω βήματα που πρέπει να γίνουν για επίτευξη της πραγματικής αναβάθμισης της περιοχής, με έμφαση στην εξεύρεση πόρων χρηματοδότησης για την υλοποίηση του «Ολοκληρωμένου Σχεδίου Δράσης» (IAP).

κβ Διαβούλευση για το ζήτημα: Οργανισμός Διαχείρισης και Προώθησης Προορισμού Ηρακλείου

Στις 07/07/2022 πραγματοποιήθηκε η συνεδρίαση της Επιτροπής Τουρισμού & Επιχειρηματικότητας διαδικτυακά.

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ημερήσια διάταξη:

Συζήτηση για τον Οργανισμό Διαχείρισης και Προώθησης Προορισμού Ηρακλείου και τα νέα δεδομένα που προκύπτουν με βάση το Ν. 4875/2021.

Συμμετέχοντες:

Επιτροπή Τουρισμού & Επιχειρηματικότητας (απαρτίζεται από τους εκάστοτε Αντιδημάρχους/ Εντεταλμένους Συμβούλους του Δήμου Ηρακλείου, με αρμοδιότητες σε θέματα προγραμματισμού, τουρισμού, τεχνικών έργων, πολιτισμού, παιδείας, καθαριότητας, δημοτικής αστυνομίας, εκπροσώπους των Δημοτικών παρατάξεων και Δημοτικών Επιχειρήσεων, τον εκπρόσωπο της Περιφέρειας Κρήτης και του ΕΟΤ, τους εκπροσώπους από τα Επιμελητήρια, τα σώματα Ασφαλείας, τα Ανώτατα εκπαιδευτικά Ιδρύματα και Ερευνητικά Ινστιτούτα. Εκπροσώπους φορέων που δραστηριοποιούνται σε θέματα τουρισμού & επιχειρηματικότητας, τον εκπρόσωπο Εργατικού κέντρου και Συλλόγων- Συνδέσμων τουριστικού τομέα και επιχειρηματικότητας μεταφορών, τους εκπροσώπους των υπηρεσιών και δομών πολιτισμού, τα υπηρεσιακά στελέχη του Δήμου με αρμοδιότητα σε θέματα τουρισμού και προγραμματισμού, σύμφωνα με την απόφαση ΔΣ 975/16-12-2019)

Αποτελέσματα:

Συζητήθηκαν τα επόμενα βήματα που πρέπει να γίνουν για τη σύσταση και λειτουργία Οργανισμού Διαχείρισης και Προώθησης Προορισμού Ηρακλείου (Destination Management & Marketing Organization ή DMMO) λαμβάνοντας υπόψη το νέο θεσμικό πλαίσιο που υπάρχει πλέον σύμφωνα με το νόμο 4875/2021.

Ενημέρωση και συζήτηση για το θεσμικό πλαίσιο αλλά και τη μοναδική ευκαιρία που έχει το Ηράκλειο, ένας ολοένα και αναπτυσσόμενος τουριστικός προορισμός, να αξιοποιήσει τις χρηματοδοτικές ευκαιρίες που παρουσιάζονται στην παρούσα συγκυρία με τους πόρους του ταμείου Ανάκαμψης.

κγ. Διαβούλευση για το ζήτημα: Α' στάδιο της μελέτης με τίτλο «Αναθεώρηση κυκλοφοριακής μελέτης Παλιάς Πόλης Ηρακλείου»

Διενέργεια διαβούλευσης την περίοδο 14/07/2022 – 10/09/2022 σχετικά με τις προτάσεις του Α' σταδίου της μελέτης με τίτλο «Αναθεώρηση κυκλοφοριακής μελέτης Παλιάς Πόλης Ηρακλείου, με κατάθεση απόψεων διαδικτυακά

Ημερήσια διάταξη:

Διατύπωση απόψεων επί των προτάσεων του Α' σταδίου της μελέτης με τίτλο «Αναθεώρηση κυκλοφοριακής μελέτης Παλιάς Πόλης Ηρακλείου

Συμμετέχοντες:

Κατάθεση 24 απόψεων & προτάσεων από 5 φορείς (ΚΤΕΛ, Επιμελητήρια, Σύλλογοι), 7 από επιχειρηματίες & εκπροσώπους επιχειρηματιών και 10 από κατοίκους και εκπροσώπους τους.

Αποτελέσματα:

Κατατέθηκε ψήφισμα 1063 πολιτών σχετικά με την απαγόρευση της κυκλοφορίας οχημάτων στις πεζοδρομημένες ζώνες του ιστορικού κέντρου.

Οριστικοποίηση των προτεινόμενων κυκλοφοριακών ρυθμίσεων μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης των αποτελεσμάτων της δημόσιας διαβούλευσης της μελέτης

κδ. Διαβούλευση για το ζήτημα: 8η συνάντηση Global Goals for Cities

Στις 15/07/2022 πραγματοποιήθηκε η 8η συνάντηση Global Goals for Cities.

Ημερήσια διάταξη:

Αποστολές, στόχοι και δράσεις του έργου

Συμμετέχοντες:

Τα μέλη της Τοπικής Ομάδας Δράσης η οποία αποτελούταν από 23 άτομα, τα οποία ήταν στελέχη του Δήμου Ηρακλείου και εκπρόσωποι της κοινωνίας των πολιτών

Αποτελέσματα:

Οριστικοποιήθηκαν οι αποστολές, οι στόχοι και οι δράσεις προκειμένου αυτά στη συνέχεια να ενσωματωθούν στο Ολοκληρωμένο Σχέδιο Δράσης

κε. Διαβούλευση για το ζήτημα: Δράση Μικρής Κλίμακας – Ανοιχτή Μέρα για το Ολοκληρωμένο Σχέδιο Δράσης (ΙΑΡ) της Αγίας Τριάδας

Στις 07/08/2022 πραγματοποιήθηκε η Δράση Μικρής Κλίμακας – Ανοιχτή Μέρα ΟΤΔ (ULG).

Ημερήσια διάταξη:

Παρουσίαση Δράσης Μικρής Κλίμακας (SSA) με οπτικοακουστικό υλικό με την ιστορική εξέλιξη της Αγίας Τριάδας στο χρόνο. Παρουσίαση βασικών πτυχών του Ολοκληρωμένου Σχεδίου Δράσης της Αγίας Τριάδας

Συμμετέχοντες:

Πολίτες και εκπρόσωποι της ΟΤΔ (όπως συγκροτήθηκε/τροποποιήθηκε με τις αποφάσεις Αντιδημάρχου Ηρακλείου: 110975/2021 & 34023/2022)όπου εκπροσωπούνται η 1^η Δημοτική Κοινότητα, ο Περιβαλλοντικός Σύλλογος Αγ. Τριάδας, το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας, ο Σύλλογος Αρχιτεκτόνων Ηρακλείου, το Εμπορικό Επιμελητήριο Ηρακλείου, ομάδες καλλιτεχνικής δημιουργίας.

Αποτελέσματα:

Στόχος της δράσης ήταν η δημιουργία “δεσμού” μεταξύ των κατοίκων και η προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς της γειτονιάς με την παρουσίαση του έργου μικρών καλλιτεχνικών ομάδων, μικρών επιχειρήσεων κ.λπ. στον τομέα της δημιουργικής οικονομίας.

κατ Διαβούλευση για το ζήτημα: 9η συνάντηση Global Goals for Cities

Στις 21/09/2022 πραγματοποιήθηκε η 9η συνάντηση Global Goals for Cities.

Ημερήσια διάταξη:

Αποστολές, στόχοι και δράσεις του έργου

Συμμετέχοντες:

Τα μέλη της Τοπικής Ομάδας Δράσης η οποία αποτελούταν από 23 άτομα, τα οποία ήταν στελέχη του Δήμου Ηρακλείου και εκπρόσωποι της κοινωνίας των πολιτών

Αποτελέσματα:

Οριστικοποιήθηκαν οι αποστολές, οι στόχοι και οι δράσεις προκειμένου αυτά στη συνέχεια να ενσωματωθούν στο Ολοκληρωμένο Σχέδιο Δράσης

Κατ' Διαβούλευση για το ζήτημα: Νέα Τουριστική Στρατηγική του Δήμου Ηρακλείου

Στις 09/12/2022 πραγματοποιήθηκε πραγματοποιήθηκε δια ζώσης η συνάντηση εργασίας, στην αίθουσα του Δημοτικού Συμβουλίου Ηρακλείου (Λότζια).

Ημερήσια διάταξη:

Νέα Τουριστική Στρατηγική του Δήμου Ηρακλείου

Συμμετέχοντες:

Επιτροπή Τουρισμού & Επιχειρηματικότητας (απαρτίζεται από τους εκάστοτε Αντιδημάρχους/ Εντεταλμένους Συμβούλους του Δήμου Ηρακλείου, με αρμοδιότητες σε θέματα προγραμματισμού, τουρισμού, τεχνικών έργων, πολιτισμού, παιδείας, καθαριότητας, δημοτικής αστυνομίας, εκπροσώπους των Δημοτικών παρατάξεων και Δημοτικών Επιχειρήσεων, τον εκπρόσωπο της Περιφέρειας Κρήτης και του ΕΟΤ, τους εκπροσώπους από τα Επιμελητήρια, τα σώματα Ασφαλείας, τα Ανώτατα εκπαιδευτικά Ιδρύματα και Ερευνητικά Ινστιτούτα. Εκπροσώπους φορέων που δραστηριοποιούνται σε θέματα τουρισμού & επιχειρηματικότητας, τον εκπρόσωπο Εργατικού κέντρου και Συλλόγων- Συνδέσμων τουριστικού τομέα και επιχειρηματικότητας μεταφορών, τους εκπροσώπους των υπηρεσιών και δομών πολιτισμού, τα υπηρεσιακά στελέχη του Δήμου με αρμοδιότητα σε θέματα τουρισμού και προγραμματισμού, σύμφωνα με την απόφαση ΔΣ 975/16-12-2019)

Αποτελέσματα:

Παρουσιάστηκε η μελέτη επικαιροποίησης της Τουριστικής Στρατηγικής του Δήμου Ηρακλείου. Έγινε παρουσίαση από την ομάδα μελέτης όπου επισημάνθηκε ότι το Ηράκλειο αποτελεί έναν από τους κορυφαίους και πλέον αναγνωρίσιμους ελληνικούς προορισμούς με σημαντικές δυνατότητες για τουριστική ανάπτυξη και επέκταση της τουριστικής περιόδου.

Η νέα τουριστική στρατηγική ακολουθώντας τις επιταγές του τουρισμού στην μετά covid εποχή θα πρέπει να κινηθεί σε τέσσερις βασικούς άξονες με πρωτεύοντες τη Βιωσιμότητα-Αειφορία και τον «έξυπνο» (smart) τουρισμό. Αναλυτικά οι άξονες είναι

- Άξονας 1: Βιωσιμότητα, Αειφορία και Προσβασιμότητα στον Τουρισμό (Sustainable Tourism)
- Άξονας 2: Έξυπνοι Προορισμοί (Smart Tourism)
- Άξονας 3: Τουρισμός Ειδικού Ενδιαφέροντος (Special Interest Tourism)
- Άξονας 4: Επαγγελματικό και Επιχειρηματικό Ταξίδι

Αναφέρθηκε η αναγκαιότητα σύστασης Οργανισμού Διαχείρισης Προορισμού (DMO) που μπορεί να επιτελέσει καταλυτικό ρόλο στην προσπάθεια του Ηρακλείου να αξιοποιήσει αποτελεσματικά τους πόρους και τα συγκριτικά πλεονεκτήματα που διαθέτει, δημιουργώντας το απαραίτητο πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, της κεντρικής διοίκησης και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, φορέων και επιχειρήσεων της περιοχής, ώστε να διασφαλίζεται η συνέχεια στην προώθηση ενός βιώσιμου μοντέλου τουριστικής ανάπτυξης.

Μέλη της Επιτροπής που πήραν το λόγο εκφράστηκαν θετικά για την παρουσίαση της μελέτης τονίζοντας και την χάραξη τουριστικής στρατηγικής από το Δήμο. Επισημάνθηκε η αναγκαιότητα να καταστεί μέσα από επιχειρησιακό σχεδιασμό το Ηράκλειο ως βιώσιμος και έξυπνος τουριστικός προορισμός, ενώ όλοι μίλησαν για την ανάγκη ευρύτερων συνεργασιών.

κη. Διαβούλευση για το ζήτημα: Τοπικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων του Δήμου Ηρακλείου

Διενέργεια διαβούλευσης την περίοδο 28/12/2022 – 03/01/2023 σχετικά με το Τοπικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων του Δήμου Ηρακλείου, με δημοσιοποίηση στα μέσα μαζικής ενημέρωσης και ανάρτηση στον πίνακα ανακοινώσεων και στην ιστοσελίδα του Δήμου

Ημερήσια διάταξη:

Διατύπωση απόψεων επί του σχεδίου του Τοπικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων Δήμου Ηρακλείου.

Συμμετέχοντες:

Δημότες και φορείς της πόλης

Αποτελέσματα:

Οριστικοποίηση του Τοπικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων Δήμου Ηρακλείου

κθ. Διαβούλευση για το ζήτημα: «Έναρξη Νέας Τουριστικής Περιόδου 2023»

Στις 07/02/2023 πραγματοποιήθηκε δια ζώσης η συνάντηση εργασίας, στην αίθουσα του Δημοτικού Συμβουλίου Ηρακλείου (Λότζια).

Ημερήσια διάταξη:

Έναρξη Νέας Τουριστικής Περιόδου 2023

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Συμμετέχοντες:

Επιτροπή Τουρισμού & Επιχειρηματικότητας (απαρτίζεται από τους εκάστοτε Αντιδημάρχους/ Εντεταλμένους Συμβούλους του Δήμου Ηρακλείου, με αρμοδιότητες σε θέματα προγραμματισμού, τουρισμού, τεχνικών έργων, πολιτισμού, παιδείας, καθαριότητας, δημοτικής αστυνομίας, εκπροσώπους των Δημοτικών παρατάξεων και Δημοτικών Επιχειρήσεων, τον εκπρόσωπο της Περιφέρειας Κρήτης και του ΕΟΤ, τους εκπροσώπους από τα Επιμελητήρια, τα σώματα Ασφαλείας, τα Ανώτατα εκπαιδευτικά Ιδρύματα και Ερευνητικά Ινστιτούτα. Εκπροσώπους φορέων που δραστηριοποιούνται σε θέματα τουρισμού & επιχειρηματικότητας, τον εκπρόσωπο Εργατικού κέντρου και Συλλόγων- Συνδέσμων τουριστικού τομέα και επιχειρηματικότητας μεταφορών, τους εκπροσώπους των υπηρεσιών και δομών πολιτισμού, τα υπηρεσιακά στελέχη του Δήμου με αρμοδιότητα σε θέματα τουρισμού και προγραμματισμού, σύμφωνα με την απόφαση ΔΣ 975/16-12-2019)

Αποτελέσματα:

Πραγματοποίηση ήπιων και άμεσων ενεργειών ευπρεπισμού της πόλης, με έμφαση στην περιοχή του αρχαιολογικού χώρου της Κνωσού και στον χώρο του αρχαιολογικού μουσείου, με τη συνεργασία των υπηρεσιών του Δήμου και των αρμόδιων φορέων.

Αποφασίστηκε να πραγματοποιηθούν άμεσα άλλες 2 θεματικές συναντήσεις η μία που θα αφορά διεξοδικά στα θέματα ασφάλειας και μία στα θέματα κυκλοφορίας.

λ. Διαβούλευση για το ζήτημα: Εσωτερική διαβούλευση με Υπηρεσίες και Φορείς του Δήμου

Πριν την έναρξη της δημόσιας διαβούλευσης πραγματοποιήθηκε εσωτερική διαβούλευση με τις Υπηρεσίες και τους φορείς του Δήμου

Ημερήσια διάταξη:

Κατατέθηκαν προτάσεις για ήδη δρομολογημένες ή νέες προτεινόμενες δράσεις σχετιζόμενες με τους Ειδικούς Στόχους της ΣΒΑΑ

Συμμετέχοντες:

Συμμετείχαν συνολικά 11 φορείς του Δήμου Ηρακλείου (Δ/νση Προγ/σμου, Οργάνωσης & Πληροφορικής, Δ/νση Περιβάλλοντος, Δ/νση Συντήρησης & Αυτεπιστασίας, Δ/νση Τεχνικών Έργων, Δ/νση Πολεοδομίας, Δ/νση Καθαριότητας, Δ/νση Παιδείας και Πολιτισμού, ΔΗΚΕΗ, Δ/νση Δημοτικής Αστυνομίας, Δ/νση Κοινωνικής Ανάπτυξης, Αναπτυξιακός Οργανισμός Ηρακλείου ΜΑΕ)

Αποτελέσματα:

Συμμετείχαν 11 φορείς του Δήμου με κατάθεση 125 προτάσεων δράσεων για ενσωμάτωση στη ΣΒΑΑ.

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

λα. Διαβούλευση για το ζήτημα: Εναρκτήρια Εκδήλωση Δημόσιας Διαβούλευσης για την Επικαιροποίηση της ΣΒΑΑ

Στις 31/05/2023 πραγματοποιήθηκε στην Βικελαία Βιβλιοθήκη, η Εναρκτήρια Εκδήλωση Δημόσιας Διαβούλευσης για την επικαιροποίηση της ΣΒΑΑ

Ημερήσια διάταξη:

Συνοπτική - τεχνική παρουσίαση της υπό επικαιροποίηση Στρατηγικής ΣΒΑΑ

Πίνακας έργων ΣΒΑΑ προηγούμενης περιόδου (μετά την έγκριση ΣΒΑΑ 2017)

Πίνακας προτεινόμενων έργων στο πλαίσιο της διαβούλευσης για την επικαιροποίηση Στρατηγικής ΒΑΑ

Εξέλιξη προτάσεων δράσεων (περιοχής παρέμβασης ΣΒΑΑ) που υποβλήθηκαν κατά την διαβούλευση (2016)
ΣΟΑΠ _ΣΒΑΑ

Παρουσίαση ηλεκτρονικής διαβούλευσης για την επικαιροποίηση της ΣΒΑΑ

Συμμετέχοντες:

Συμμετείχαν συνολικά 43 εκπρόσωποι του Δήμου Ηρακλείου και των προσκεκλημένων φορέων.

Αποτελέσματα:

Παρουσίαση-ανάλυση επιμέρους σημείων της ΣΒΑΑ.

Ανάλυση παρεμβάσεων – δράσεων Δήμου της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου.

Παρουσίαση της ηλεκτρονικής διαβούλευσης στο portal του Δήμου Ηρακλείου.

Ενθάρρυνση να αποσταλεί email με κείμενο και link από τους φορείς στα μέλη τους ώστε να συμπληρώσουν τις φόρμες με τις προτάσεις τους.

Ενθάρρυνση να αναλάβουν πρωτοβουλίες και δράσεις στο πλαίσιο της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης.

Ανοιχτή συζήτηση με τους παρευρισκόμενους

λβ. Διαβούλευση για το ζήτημα: Θεματική Συνάντηση Διαβούλευσης με ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ ΛΙΜΕΝΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΑΕ - ΟΛΗ ΑΕ για την Επικαιροποίηση της ΣΒΑΑ

Στις 06/06/2023 πραγματοποιήθηκε δια ζώσης η θεματική συνάντηση διαβούλευσης με τον ΟΛΗ ΑΕ.

Ημερήσια διάταξη:

Βασικά σημεία της υπό επικαιροποίηση ΣΒΑΑ – πορεία εξέλιξης της διαβούλευσης

Συνοπτική - Τεχνική παρουσίαση της υπό επικαιροποίηση Στρατηγικής ΣΒΑΑ

Παρουσίαση ηλεκτρονικής διαβούλευσης για την επικαιροποίηση της ΣΒΑΑ

Έργα ΟΛΗ που σχετίζονται με τον ΑΣ 2 τους ΕΣ.4 & ΕΣ.9

Συμμετέχοντες:

Συμμετείχαν συνολικά 6 εκπρόσωποι του Δήμου Ηρακλείου του ΟΛΗ

Αποτελέσματα:

Ενημέρωση σχετικά με το έργο του προσήνεμου μόλου, το οποίο προχωράει και ίσως να προλάβει να ολοκληρωθεί στην τρέχουσα περίοδο.

Ενημέρωση σχετικά με ένα έργο για αλιεία – λιμενικό έργο το οποίο υλοποιείται και θα μπορεί να μπαίνει πυροσβεστικό.

Ενημέρωση σχετικά με προγραμματιζόμενα έργα για την προστασία του περιβάλλοντος, την ενεργειακή αναβάθμιση και τον πράσινο χαρακτήρα του λιμανιού, με μείωση του αποτυπώματος άνθρακα.

λγ. Διαθούλευση για το ζήτημα: Θεματική Συνάντηση Διαθούλευσης με την Επιχειρηματική Κοινότητα για την Επικαιροποίηση της ΣΒΑΑ

Στις 06/06/2023 πραγματοποιήθηκε δια ζώσης η θεματική συνάντηση με την Επιχειρηματική Κοινότητα.

Ημερήσια διάταξη:

Παρουσίαση των Στρατηγικών & Ειδικών Στόχων της υπό επικαιροποίηση ΣΒΑΑ και του μηχανισμού αποστολής ιδεών και προτάσεων

Ειδική ενημέρωση σχετικά με τον ΕΣ 4 «βελτίωση και ανάδειξη των χαρακτηριστικών του αστικού περιβάλλοντος» και ειδικότερα για την Ενεργειακή Αναβάθμιση των Επιχειρήσεων

Συμμετέχοντες:

Συμμετείχαν συνολικά 9 εκπρόσωποι του Δήμου Ηρακλείου και των προσκεκλημένων φορέων.

Αποτελέσματα:

Προτεραιοποίηση επιλέξιμων επιχειρήσεων στην περιοχή παρέμβασης με βάση ποιες επιχειρήσεις είναι περισσότερο ενεργοβόρες και χρήζουν εκσυγχρονισμού (Ζαχαροπλαστεία, φούρνοι, εστίαση, ξενοδοχεία, καταλύματα, συνεργεία, εμπορικές επιχειρήσεις λόγω κλιματισμού).

Συμφωνία να προσδιοριστεί συγκεκριμένο ποσό ανά επιχείρηση και συγκεκριμένες απαιτήσεις/κριτήρια για ενεργειακή αναβάθμιση (πχ φωτισμό, θερμοπρόσοψη, εξοπλισμό) που να αφορά στις τις επιχειρήσεις.

Έκδοση χωριστών προγραμμάτων/προσκλήσεων πχ για πράσινη αναβάθμιση και για λοιπές δαπάνες.

Διάγνωση του φωτισμού, του κλιματισμού, της αλλαγής υαλοπινάκων, των smartapps, και του ζεστού νερού χρήσης ως βασικά στοιχεία που χρειάζονται εκσυγχρονισμό, με εκτίμηση κόστους από τον ΕΒΕΗ (πχ γύρω στις 5000 ανά επιχείρηση).

Δημιουργία ερωτηματολόγιων από το Δήμο Ηρακλείου για εκδήλωση ενδιαφέροντος, με ενδεικτικό προϋπολογισμό και ενέργειες/δράσεις που θα σταλούν μέσω email από τους φορείς στους επιχειρηματίες και αναλόγως του ενδιαφέροντος, θα γίνει προτεραιοποίηση των επιχειρήσεων για τις οποίες θα βγει η πρόσκληση.

Δράσεις από επιχειρηματίες στο πλαίσιο της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης – ευαισθητοποίηση από τα συλλογικά όργανα και τον εμπορικό σύλλογο/ ενδεχόμενα χρηματοδοτικά οφέλη

λδ. Διαβούλευση για το ζήτημα: Θεματική Συνάντηση Διαβούλευσης με Επιμελητήρια για την Επικαιροποίηση της ΣΒΑΑ

Στις 09/06/2023 πραγματοποιήθηκε δια ζώσης η θεματική συνάντηση με Επιμελητήρια.

Ημερήσια διάταξη:

Παρουσίαση των Στρατηγικών & Ειδικών Στόχων της υπό επικαιροποίηση ΣΒΑΑ και του μηχανισμού αποστολής ιδεών και προτάσεων

Ειδική ενημέρωση σχετικά με τους ΕΣ 2 «αύξηση εφαρμογών ΤΠΕ και καινοτομιών στις επιχειρήσεις» και ΕΣ 4 «βελτίωση και ανάδειξη των χαρακτηριστικών του αστικού περιβάλλοντος»

Συμμετέχοντες:

Συμμετείχαν συνολικά 5 εκπρόσωποι του Δήμου Ηρακλείου και του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου

Αποτελέσματα:

Κατατέθηκαν οι παρακάτω προτάσεις:

- Συνεργασία με το δασαρχείο σχετικά με το Δημοτικό Φυτώριο Πρασίνου
- Τρόποι αύξησης πρασίνου και χώροι ανάπτυξης πρασίνου, πχ ρέμα Γιόφυρου, αριστερά -δεξιά και εντός της κοίτης.
- Ανάπτυξη ποδηλατόδρομου αριστερά και δεξιά της κοίτης
- Μελέτη πλατείας Ελευθερίας: τι περιλαμβάνει σε φυτεύσεις

λε. Διαβούλευση για το ζήτημα: Θεματική Συνάντηση Διαβούλευσης με 1^η, 2^η, 3^η, Τ.Κ και Πολιτιστικούς Συλλόγους που δραστηριοποιούνται στην ΠΠ για την Επικαιροποίηση της ΣΒΑΑ

Στις 12/06/2023 πραγματοποιήθηκε δια ζώσης η θεματική συνάντηση με εκπροσώπους της 1ης, 2ης, 3ης Τ.Κ και Πολιτιστικούς Συλλόγους που δραστηριοποιούνται στην ΠΠ.

Ημερήσια διάταξη:

Παρουσίαση των Στρατηγικών & Ειδικών Στόχων της υπό επικαιροποίηση ΣΒΑΑ και του μηχανισμού αποστολής ιδεών και προτάσεων

Ειδική ενημέρωση σχετικά με όλους τους ΕΣ για τις ΤΚ και σχετικά με τον ΕΣ 4 «βελτίωση και ανάδειξη των χαρακτηριστικών του αστικού περιβάλλοντος» και τον ΕΣ 9 «αύξηση επισκεψιμότητας ιστορικών – πολιτιστικών χώρων» για τους Πολιτιστικούς Συλλόγους.

Συμμετέχοντες:

Συμμετείχαν συνολικά 7 εκπρόσωποι του Δήμου Ηρακλείου και των παραπάνω προσκεκλημένων φορέων.

Αποτελέσματα:

Κατατέθηκαν οι παρακάτω προτάσεις και προβληματισμοί:

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- Επαναφορά της πρότασης για προσπάθειες επίλυσης των ιδιοκτησιακών προβλημάτων από τον Πολιτιστικό Σύλλογο Καμινών για τα Ταμπακαριά
- Αστική συγκοινωνία εντός Κατσαμπά
- Πρόβλημα τα μικρά ιδιοκτησιακά ακίνητα
- Προβλήματα με την Αρχαιολογία
- Μεταφορά συντελεστών δόμησης και ανέγερση πολυύροφων οικοδομών από διατηρητέα

λστ. Διαβούλευση για το ζήτημα: Θεματική Συνάντηση Διαβούλευσης με Φορείς του ΥΠΠΟ για την Επικαιροποίηση της ΣΒΑΑ

Στις 14/06/2023 πραγματοποιήθηκε δια ζώσης η θεματική συνάντηση με Φορείς του ΥΠΠΟ.

Ημερήσια διάταξη:

Παρουσίαση των Στρατηγικών & Ειδικών Στόχων της υπό επικαιροποίηση ΣΒΑΑ και του μηχανισμού αποστολής ιδεών και προτάσεων

Ειδική ενημέρωση σχετικά με τον ΕΣ 4 «βελτίωση και ανάδειξη των χαρακτηριστικών του αστικού περιβάλλοντος» και τον ΕΣ 9 «αύξηση επισκεψιμότητας ιστορικών – πολιτιστικών χώρων»

Συμμετέχοντες:

Συμμετείχαν συνολικά 9 εκπρόσωποι του Δήμου Ηρακλείου και φορέων του ΥΠΠΟ.

Αποτελέσματα:

Ενημέρωση σχετικά με την πορεία των έργων σε Πύλη Παντοκράτορα, Orrecchione& sabbionara, Νεώρια, Αποκατάσταση Σπηλαιώσεων Ενετικών τειχών

Αναφορά στην κατασκευή Μουσείου απέναντι από τα ανάκτορα της Κνωσού, όπου υπήρχαν παλαιότερα αντιδράσεις από κατοίκους, εμπόρους και φορείς της περιοχής. Είναι θέμα του Υπουργείου

Πρόταση για χρηματοδότηση από ΣΒΑΑ για έργα στις όψεις των καταστημάτων – διευθέτηση δρόμου και parking

Κατάθεση προτάσεων από ΕΦΑΗ & διαπραγμάτευση με Δήμο – Περιφέρεια – ΥΠ.ΠΟ. για την χρηματοδότηση. Πχ, Πρόταση για ενεργειακή αναβάθμιση καπνοκοπτηρίου εάν μπορεί να ενταχθεί στη ΣΒΑΑ

λη. Διαβούλευση για το ζήτημα: Θεματική Συνάντηση Διαβούλευσης με Μουσεία (Δημόσια και Ιδιωτικά) για την Επικαιροποίηση της ΣΒΑΑ

Στις 14/06/2023 πραγματοποιήθηκε δια ζώσης η θεματική συνάντηση με Μουσεία (Δημόσια και Ιδιωτικά).

Ημερήσια διάταξη:

Παρουσίαση των Στρατηγικών & Ειδικών Στόχων της υπό επικαιροποίηση ΣΒΑΑ και του μηχανισμού αποστολής ιδεών και προτάσεων

Ειδική ενημέρωση σχετικά με τον ΕΣ 4 «βελτίωση και ανάδειξη των χαρακτηριστικών του αστικού περιβάλλοντος» και τον ΕΣ 9 «αύξηση επισκεψιμότητας ιστορικών – πολιτιστικών χώρων»

Συμμετέχοντες:

Συμμετείχαν συνολικά 11 εκπρόσωποι του Δήμου Ηρακλείου και των προσκεκλημένων φορέων (Αρχαιολογικό Μουσείο Ηρακλείου, Ιστορικό Μουσείο Ηρακλείου, Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης, Μουσείο Αγίας Αικατερίνης, Μουσείο Κοτσανα).

Αποτελέσματα:

Κατατέθηκαν τα παρακάτω προβλήματα και προτάσεις:

- Ανάγκη νομιμοποίησης και απαιτούμενων αδειοδοτήσεων για τα κτίρια προκειμένου να λειτουργούν ως μουσεία
- Μη επανάληψη χρηματοδοτήσεων για έργα ψηφιοποίησης που έχουν πάει από άλλους φορείς
- Κτίριο Οικίας Χρονάκη: υπάρχουν οι 4 από τις 8 μελέτες
- Μουσείο Αγ. Αικατερίνης: Χρειάζεται μεγαλύτερη προθεσμία για την κατάθεση καθώς και υποστήριξη από το Δήμο για ωριμότητα των προτάσεων/έργων.
- Αρχαιολογικό Μουσείο: Λειτουργία μουσείου με τις μεταβατικές διατάξεις λόγω αλλαγής νομίμου καθεστώτος. Χρηματοδότηση αλλαγής πρόσβασης/όδευση από την προσωρινή είσοδο στο άλλο κτίριο εσωτερικά. Μελέτη διαμόρφωσης κήπου. Σύνδεση τοιχογραφιών με τα φυτά με τη δημιουργία κήπου με ενδημικά φυτά. Διαμόρφωση υπαίθριου χώρου στο τοίχο. Πασαρέλλα. Δεν υπάρχει μελέτη.

λθ. Διαθούλευση για το ζήτημα: Θεματική Συνάντηση Διαθούλευσης με Κοινωνικούς Φορείς για την Επικαιροποίηση της ΣΒΑΑ

Στις 19/06/2023 πραγματοποιήθηκε δια ζώσης η θεματική συνάντηση με Κοινωνικούς Φορείς.

Ημερήσια διάταξη:

Παρουσίαση των Στρατηγικών & Ειδικών Στόχων της υπό επικαιροποίηση ΣΒΑΑ και του μηχανισμού αποστολής ιδεών και προτάσεων

Ειδική ενημέρωση σχετικά με τον ΕΣ 11 «διεύρυνση των παρεχόμενων υπηρεσιών σε ευπαθείς ομάδες» και τον ΕΣ 12 «διεύρυνση των παρεχόμενων υπηρεσιών σε ομάδες με κίνδυνο διάκρισης»

Συμμετέχοντες:

Συμμετείχαν συνολικά 15 εκπρόσωποι του Δήμου Ηρακλείου και των 70 προσκεκλημένων φορέων.

Αποτελέσματα:

Παρουσίαση του προγράμματος «Ηλιος» (πρόγραμμα μετανάστευσης – ένταξης προσφύγων από Ουκρανία)

Ενημέρωση για την περιφερειακή στρατηγική καταπολέμησης της φτώχειας και κοινωνικής ένταξης.

μ. Διαθούλευση για το ζήτημα: Θεματική Συνάντηση Διαθούλευσης με Φορείς και Εθελοντικές οργανώσεις Πολιτικής Προστασίας για την Επικαιροποίηση της ΣΒΑΑ

Στις 20/06/2023 πραγματοποιήθηκε δια ζώσης η θεματική συνάντηση με Φορείς και Εθελοντικές οργανώσεις Πολιτικής Προστασίας.

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ημερήσια διάταξη:

Παρουσίαση των Στρατηγικών & Ειδικών Στόχων της υπό επικαιροποίηση ΣΒΑΑ και του μηχανισμού αποστολής ιδεών και προτάσεων

Ειδική ενημέρωση σχετικά με τον ΕΣ 4 «βελτίωση και ανάδειξη των χαρακτηριστικών του αστικού περιβάλλοντος»

Συμμετέχοντες:

Συμμετείχαν συνολικά 13 εκπρόσωποι του Δήμου Ηρακλείου και των 23 προσκεκλημένων φορέων.

Αποτελέσματα:

Καταγράφηκαν οι παρακάτω προτάσεις:

- Παροχές νερού και τροφής για αδέσποτα σε διάφορα σημεία της πόλης. Όπου δημιουργηθούν βρύσες για ανθρώπους από κάτω μπορεί να έχει και για ζώα.
- Καθορισμένοι χώροι συνάθροισης για περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης (π.χ. σεισμού), όπου θα υπάρχουν παροχές νερού, τουαλέτες και χώροι για μαγειρεία. Θεωρητικά είναι προκαθορισμένοι στο σχέδιο Ξενοκράτης αλλά ο κόσμος δεν το γνωρίζει. Επίσης δεν έχει γίνει επικαιροποίηση του σχεδίου εδώ και μια δεκαετία και πολλοί από αυτούς τους χώρους πια δεν είναι προσβάσιμοι.
- Χώρος για φύλαξη εξοπλισμού της Πολιτικής Προστασίας (μπορεί ο χώρος να είναι του στρατού ή και της περιφέρειας) κοντά στους χώρους συγκέντρωσης. Εξοπλισμός: πχ κουβέρτες, σκηνές, κινητές μονάδες μαγειρείων, στολές, παπούτσια, ασύρματοι απινιδωτές, κτλ. Υπάρχουν διάσπαρτα κάποια από αυτά σε διάφορους χώρους και σε διάφορες οργανώσεις, πχ ερυθρος σταυρός.
- Ιδέα: πλατφόρμα όπου θα καταγράφεται που υπάρχει διαθέσιμος εξοπλισμός – αλλά και ποιος ξέρει να τον χειρίζεται (πχ, να στηνει τις σκηνές, να χρησιμοποιεί τους απινιδωτές, κτλ). Υπάρχει πχ αντίστοιχη εφαρμογή για τους απινιδωτές.
- Επικαιροποίηση σχεδίων έκτακτης ανάγκης. Εκπαιδεύσεις φορέων και του κόσμου/ ενημέρωση και ασκήσεις. Υποδομές – Ενημέρωση – Εκπαίδευση – Ασκήσεις. Πχ η «ακαδημία πολιτικής προστασίας» θα κάνει τέτοιες εκπαιδεύσεις.
- Το σπίτι του εθελοντή: Χώρος συνάντησης σε κάποιο κτίριο/γραφείο του Δήμου, τον οποίο θα μπορούν να χρησιμοποιούν όλες οι εθελοντικές ομάδες του Δήμου.

μα. Διαβούλευση για το ζήτημα: Θεματική Συνάντηση Διαβούλευσης με συλλόγους Μικρασιατών για την Επικαιροποίηση της ΣΒΑΑ

Στις 21/06/2023 πραγματοποιήθηκε δια ζώσης η θεματική συνάντηση με συλλόγους Μικρασιατών.

Ημερήσια διάταξη:

Παρουσίαση των Στρατηγικών & Ειδικών Στόχων της υπό επικαιροποίηση ΣΒΑΑ και του μηχανισμού αποστολής ιδεών και προτάσεων

Ειδική ενημέρωση σχετικά με τον ΕΣ4 «βελτίωση και ανάδειξη των χαρακτηριστικών του αστικού περιβάλλοντος» και τον ΕΣ9 «αύξηση επισκεψιμότητας ιστορικών – πολιτιστικών χώρων»

Συμμετέχοντες:

Συμμετείχαν συνολικά 12 εκπρόσωποι του Δήμου Ηρακλείου και των 12 προσκεκλημένων φορέων

Αποτελέσματα:

Παρουσίαση-ανάλυση επιμέρους σημείων της ΣΒΑΑ.

Καταγράφηκαν οι παρακάτω προτάσεις:

- Πύλες εισόδου: αεροδρόμιο δεν έχει προβλεφθεί στη στρατηγική ΒΑΑ. Επίσης έχουν αλλάξει πολλά δεδομένα από το 16 που είχε γίνει η μελέτη για τον καθορισμό της περιοχής ΒΑΑ.
- Βιώσιμη κινητικότητα: ο δρόμος που συνδέει το Ηράκλειο με το αεροδρόμιο (Νέα Αλικαρνασσός). 2 φορές έχει κηρυχτεί σε κατάσταση εκτάκτου ανάγκης η περιοχή.
- Κτίριο ΦΑΡΟΣ στην Αλικαρνασσό. Καταστρέφεται, ενώ θα μπορούσε να αξιοποιηθεί και να είναι επισκέψιμο.
- Να συνεργασθούν οι σύλλογοι Μικρασιατών ώστε να δημιουργηθεί κάποιο μουσείο ή έκθεση ή φεστιβάλ για την μικρασιατική ιστορία της Κρήτης μέσα στην υφιστάμενη περιοχή παρέμβασης

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

8. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

Στρατηγικής ΒΑΑ «Ηράκλειο έξυπνη – ανθεκτική - συνεκτική πόλη» (τέως Ηράκλειο έξυπνη – συνεκτική πόλη, τόπος συνάντησης «5+1» πολιτισμών)

Το Επικοινωνιακό σχέδιο για τη Στρατηγική ΒΑΑ «Ηράκλειο έξυπνη – ανθεκτική συνεκτική πόλη» (τέως Ηράκλειο έξυπνη – συνεκτική πόλη, τόπος συνάντησης «5+1» πολιτισμών), έχει στόχο τη δημιουργία μιας σαφούς εικόνας για τα έργα και τις δράσεις που υλοποιούνται, τις ευκαιρίες συμμετοχής που υπάρχουν και τις θετικές επιπτώσεις για την ανάπτυξη της περιοχής παρέμβασης, για τους πολίτες που διαμένουν στην περιοχή αλλά και ευρύτερα για την πόλη.

Ο γενικός επικοινωνιακός στόχος του Σχεδίου εξειδικεύεται σε επιμέρους επικοινωνιακούς στόχους όπως:

- ανάδειξη του ρόλου της Ε.Ε στην ανάπτυξη της Περιφέρειας και του Δήμου,
- εδραίωση του μηνύματος της από κοινού συνεισφοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ελλάδας,
- αύξηση του επιπέδου πρόσβασης του στοχοθετούμενου κοινού σε πληροφόρηση,
- ευρεία διάδοση των ευκαιριών χρηματοδότησης και συμμετοχής στις δράσεις της Στρατηγικής,
- ενεργοποίηση των δυνητικών δικαιούχων για την προώθηση και την υλοποίηση των δράσεων της Στρατηγικής ΒΑΑ,
- ενημέρωση για την αναπτυξιακή στρατηγική, τις βασικές κατευθύνσεις του και την πρόοδο υλοποίησης της Στρατηγικής ΒΑΑ,
- ενημέρωση και δέσμευση των δικαιούχων σχετικά με την τήρηση αρχών δημοσιότητας και η παρακίνηση για την ανάληψη ενεργειών δημοσιότητας,
- προβολή της διαφάνειας στον τρόπο αξιολόγησης και επιλογής των έργων που χρηματοδοτούνται,
- διασφάλιση της συνέχειας, ομοιομορφίας και απλότητας στην πορεία υλοποίησης,
- αύξηση της αναγνωρισμότητας των δράσεων της Στρατηγικής.

Το Επικοινωνιακό σχέδιο, που εναρμονίζεται με το γενικό πλαίσιο και τη γενική στρατηγική του ΕΣΠΑ:

- (α) στοχεύει στη μεγιστοποίηση του επικοινωνιακού αποτελέσματος της Στρατηγικής ΒΑΑ,
- (β) καθορίζει τον τρόπο και τα μέσα με τα οποία επιλέγουμε να προσεγγίσουμε το θέμα που θέλουμε να προβάλλουμε ώστε να επιτύχουμε όσο το δυνατόν πιο αποτελεσματικά τους στόχους της επικοινωνίας μας,
- (γ) αποτελεί ένα ολοκληρωμένο σύνολο δραστηριοτήτων και εργαλείων σε αντιστοιχία με τους προς επίτευξη στόχους και το στοχοθετούμενο κοινό και καθορίζεται με βάση την ήδη αποκτηθείσα εμπειρία, καθώς και τις νέες επιδιώξεις.

Στο επικοινωνιακό σχέδιο λαμβάνεται υπόψη ο **Επικοινωνιακός Οδηγός ΕΣΠΑ 2021- 2027**, όπως ισχύει αλλά και η ανάγκη για εξασφάλιση ισότιμης πρόσβασης των ατόμων με αναπηρία στην πληροφόρηση και επικοινωνία για το ρόλο των Ταμείων και τις δυνατότητες χρηματοδότησης που παρέχουν.

8.1. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ

Κεντρικό στοιχείο της στρατηγικής είναι η ενοποίηση της επικοινωνίας όσον αφορά στα μηνύματα, την εικόνα και το ύφος γι' αυτό και θα ακολουθηθεί ενιαία εικαστική ταυτότητα.

8.1.1 Στοχοθετούμενο κοινό

Τρεις είναι οι βασικές κατηγορίες ομάδων- στόχου στις οποίες απευθύνεται

- Δυνητικοί Δικαιούχοι και Δικαιούχοι

- **Ευρύ κοινό**
- **Πολλαπλασιαστές Ενημέρωσης**

Στη βάση των ειδικών στόχων της Στρατηγικής στα παραπάνω στοχοθετούμενα κοινά περιλαμβάνονται επι μέρους κοινά – στόχοι.

Στους **Δυνητικούς Δικαιούχους και Δικαιούχους περιλαμβάνονται :**

- Επιλέξιμοι φορείς (Δήμος, Φορείς Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα που εδρεύουν στη χωρική ενότητα, ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ, ΜΚΟ, Επιχειρήσεις, Ανεργοί κλπ)
- Άμεσα ωφελούμενοι από την υλοποίηση της Στρατηγικής ΒΑΑ
- Ειδικές κοινωνικές ομάδες (Νέοι & Νέες, Γυναίκες, Άνεργοι ή Υποαπασχολούμενοι, κ.λ.π)

Στο **ευρύ κοινό περιλαμβάνονται Άνδρες - Γυναίκες, πολίτες του Δήμου Ηρακλείου.**

Στους **πολλαπλασιαστές Ενημέρωσης περιλαμβάνονται :**

- ΜΜΕ (Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας)
- Φορείς, Υπηρεσίες, Στελέχη & Διαμορφωτές Γνώμης στην περιοχή του Δήμου Ηρακλείου.
- Τοπικές Αρχές και Αναπτυξιακοί Φορείς της περιοχής, αναπτυξιακές εταιρείες ΟΤΑ, κλπ)
- Κλαδικές και Επαγγελματικές Ενώσεις και Οργανισμοί που εκπροσωπούν επιχειρήσεις (Επαγγελματικές Οργανώσεις – Επιμελητήρια: ΤΕΕ, Οικονομικό Επιμελητήριο, ΓΕΩΤΕΕ, κλπ)
- Οικονομικοί και Κοινωνικοί Εταίροι (ΕΒΕΗ, Εργατικό Κέντρο κλπ)
- Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (με τα Γραφεία Διασύνδεσης και Μονάδες Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας)
- Μη Κυβερνητικοί Οργανισμοί και σύλλογοι
- Δομές πληροφόρησης της ΕΕ που εδρεύουν στην Περιφέρεια Κρήτης.

8.1.2 Μέθοδοι επικοινωνίας

Η μεγιστοποίηση του επικοινωνιακού αποτελέσματος εξασφαλίζεται μέσα από την συνέργεια, τη συμπληρωματικότητα, τη συνεκτικότητα και τη μέγιστη δυνατή ομοιογένεια. Στοιχεία της επικοινωνιακής στρατηγικής είναι:

Σχεδιασμός με βάση τη γνώση: Συγκέντρωση των πληροφοριών που είναι απαραίτητες, με στόχο την κατανόηση των ομάδων κοινού, τον αποτελεσματικότερο σχεδιασμό, την υλοποίηση και αξιολόγηση της επικοινωνίας.

Ενιαία στρατηγική: Τόσο κατά την έναρξη όσο και κατά την υλοποίηση των ΕΠ της νέας προγραμματικής περιόδου, είναι απαραίτητο να διασφαλιστεί η συνοχή και η συνάφεια της επικοινωνίας όλων των εμπλεκόμενων φορέων.

Επίτευξη επικοινωνιακών στόχων: Χρειάζεται να επιτευχθεί αναγνωρισμότητα (awareness), κατανόηση (comprehension) και αντίστοιχα η αντίδραση/στάση (attitude) κάθε ομάδας κοινού σχετικά με το ΕΣΠΑ 2021-2027, τα ΕΠ και τις επιμέρους πράξεις και δράσεις.

Αφήγημα (storytelling) - Εκπαίδευση του κοινού: Παρουσίαση εννοιών, στόχων και δράσεων με τη μορφή αφηγημάτων, συμπεριλαμβανομένων παραδειγμάτων, τα οποία το κοινό μπορεί να κατανοήσει και να συσχετίσει με τη δική του πραγματικότητα.

Απλοποίηση της γλώσσας που χρησιμοποιείται: Οι πληροφορίες που δημοσιοποιούνται στο πλαίσιο των ενεργειών επικοινωνίας των ΕΠ θα πρέπει να γίνονται αντιληπτές από όλους τους πολίτες.

Το παρόν επικοινωνιακό σχέδιο επιχειρεί να διασφαλίσει τη συνέχεια, ομοιομορφία και απλότητα της επικοινωνίας σε όλες τις φάσεις του προγράμματος και για κάθε στοχοθετούμενο κοινό καθώς και η ενεργοποίηση των δικαιούχων, την ευρεία προβολή των δράσεων, τη λειτουργία ενός δικτύου συνεργαζόμενων φορέων.

Το Επικοινωνιακό σχέδιο περιλαμβάνει τη χρήση τριών διαφορετικών κατηγοριών μέσων και μεθόδων προβολής:

- 1/ Ανάπτυξη Περιεχομένου και Εφαρμογών Επικοινωνίας
- 2/ Ενέργειες στα ΜΜΕ και Επικοινωνιακά Εργαλεία
- 3/ Ενέργειες Άμεσης Επικοινωνίας

Η πρώτη κατηγορία δράσεων «Ανάπτυξη Περιεχομένου και Εφαρμογών Επικοινωνίας» αφορά στη Δημιουργία της ταυτότητας της επικοινωνιακής καμπάνιας. Θα πρέπει να σχεδιαστεί το σήμα/ λογότυπο με πρωτότυπη τυπογραφία, χρωματική παλέτα και slogan το οποίο θα έχει εφαρμογές στο διαδικτυακό τόπο, έντυπα, φυλλάδια, ενημερωτικά δελτία, δελτία Τύπου, παραγωγή τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών μηνυμάτων, κλπ).

Η δεύτερη κατηγορία αφορά την επικοινωνιακή Στρατηγική για τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας, όπως είναι οι εφημερίδες, τα περιοδικά, το ραδιόφωνο, η τηλεόραση και το διαδίκτυο.

Στην τρίτη κατηγορία ανήκουν οι ενέργειες άμεσης επικοινωνίας και ενεργοποίησης ομάδων δράσης, οικονομικών –κοινωνικών εταίρων, εκδηλώσεις, projects.

Κατά τη φάση υλοποίησης του σχεδίου δράσης μπορούν να εξειδικεύονται τόσο οι ενέργειες όσο και η στρατηγική των μέσων, ανάλογα με τις διαπιστούμενες ανάγκες πληροφόρησης και δημοσιότητας και τα επιτευχθέντα επικοινωνιακά αποτελέσματα.

ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ

Οι δράσεις ενημέρωσης και δημοσιότητας του «Επικοινωνιακού Σχεδίου Στρατηγικής ΒΑΑ με τίτλο «Ηράκλειο έξυπνη – ανθεκτική - συνεκτική πόλη» (τέως Ηράκλειο έξυπνη – συνεκτική πόλη, τόπος συνάντησης «5+1» πολιτισμών) καλύπτουν όλη τη διάρκεια υλοποίησης της Στρατηγικής ΒΑΑ και διαφοροποιούνται ανάλογα με το στοχοθετούμενο κοινό.

Οι ενέργειες προβολής και δημοσιότητας διακρίνονται σε 2 βασικές κατηγορίες:

- Ενέργειες που αφορούν στα μέσα μαζικής ενημέρωσης και στοχεύουν, κυρίως, στην ενημέρωση και πληροφόρηση της κοινής γνώμης.
- Ενέργειες που αφορούν σε στοχευμένες δράσεις και σε ειδικά κοινά (άμεσα αφελούμενους, έμμεσα αφελούμενους, διαμορφωτές κοινής γνώμης κλπ) και είναι άμεσες.

ΠΡΟΩΘΗΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

Σχεδιασμός και Παραγωγή Ενημερωτικού και Διαφημιστικού Υλικού

Το Επικοινωνιακό σχέδιο καλείται να έχει μια ενιαία εικαστική ταυτότητα, που θα ακολουθείται καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του σχεδίου και θα εφαρμόζεται στο έντυπο και ηλεκτρονικό υλικό που θα παραχθεί. Το επικοινωνιακό υλικό έντυπο και ψηφιακό, αποτελεί σημαντική συνιστώσα για την επιτυχία του Επικοινωνιακού σχεδίου.

Σε αυτή την προγραμματική περίοδο δίνεται έμφαση στη δημιουργία ψηφιακού επικοινωνιακού υλικού και το διαμοιρασμό του κυρίως διαδικτυακά αλλά και μέσα από κοινωνικά δίκτυα. Στόχος μας είναι η μείωση όσο είναι δυνατόν της παραγωγής έντυπου υλικού και η δημιουργία επικοινωνιακού υλικού φιλικού προς το περιβάλλον.

➤ **Δημιουργία επικοινωνιακού υλικού.** Στόχος είναι να δημιουργηθεί πρωτογενές επικοινωνιακό υλικό που θα αξιοποιηθεί για να επικοινωνήσουν τα μηνύματα του Σχεδίου Δημοσιότητας. Το υλικό αυτό από πλευράς περιεχομένου διακρίνεται σε 3 μεγάλες κατηγορίες:

- στα **Γενικά Έντυπα** που θα παρέχουν γενικά στοιχεία και πληροφορίες για την ενημέρωση των πολιτών,
- σε **Θεματικά – Ενημερωτικά Φυλλάδια** για την ενημέρωση στοχευμένων δράσεων των ομάδων-στόχου (π.χ. άμεσα ωφελούμενοι, μαθητές, συλλογικότητες, επαγγελματίες) και
- σε **ειδικά έντυπα – εκδόσεις παρουσίασης projects** που αφορούν σε εκδόσεις δράσεων σχολείων ή συλλογικών φορέων.

Στο δημιουργικό αυτό υλικό περιλαμβάνονται αφίσες αλλά και ψηφιακές απεικονίσεις που είναι αναγκαίες για την ενημέρωση – δημοσιοποίηση του Επιχειρησιακού Σχεδίου ΣΒΑΑ.

➤ **Πρωθητικό Υλικό** που θα λειτουργεί υποστηρικτικά και συμπληρωματικά στην όλη εκστρατεία πληροφόρησης, καθώς το περιεχόμενό του, αλλά και το *lay out*, θα αναδεικνύουν και θα ενισχύουν τη συνολική εικόνα και ταυτότητά της. Ιδιαίτερη βαρύτητα θα πρέπει να δοθεί στο δημιουργικό και πρωτότυπο σχεδιασμό (χρηστικότητα, μέγεθος, χρώματα, φωτογραφίες κλπ), αλλά και στο συμβολικό του χαρακτήρα, αποτυπώνοντας και αναδεικνύοντας το κεντρικό επικοινωνιακό μήνυμα

Σημαντική συνιστώσα είναι η παραγωγή επικοινωνιακού υλικού για καμπάνια δημοσιότητας στα Μέσα Ενημέρωσης και το διαδίκτυο.

Βαρύτητα θα δοθεί στο Διαδίκτυο η χρήση του οποίου διατρέχει το σύνολο των φάσεων της επικοινωνίας. Δημιουργείται ξεχωριστός Δικτυακός τόπος του προγράμματος για να αυξηθεί η αναγνωρισιμότητα, η διάδοση της πληροφορίας στους δικαιούχους αλλά και τους απλούς πολίτες.

Η επικοινωνία με πολίτες διαμορφωτές και μέσα ενημέρωσης θα γίνεται εξάλλου με αλληλογραφία, direct mail, ομαδικά e-mails κ.ά. με μαζικές αποστολές έντυπου ή ηλεκτρονικού ενημερωτικού υλικού με στόχο την ενημέρωση και προτροπή φορέων και ατόμων για συμμετοχή στις δράσεις και ενημερωτικά δελτία, e-Newsletters αποτελούν μια σταθερή περιοδική πηγή πληροφόρησης, στην οποία είναι δυνατόν να ανατρέξει το κοινό ή τα ΜΜΕ για να παρακολουθούν την εξέλιξη του Επικοινωνιακού Σχεδίου.

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΣΤΑ ΜΜΕ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

Τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας συμβάλλουν σε μεγάλο βαθμό στη διάχυση της πληροφόρησης ενημερώνοντας ευρύτερες ομάδες πληθυσμού, προσδίδουν κύρος και προκαλούν το ενδιαφέρον των ομάδων-στόχου Τα ΜΜΕ λειτουργούν ως πολλαπλασιαστές των μηνυμάτων και διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη συνεχή, έγκυρη και έγκαιρη πληροφόρηση του ευρύτερου κοινού.

Η προβολή στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης περιλαμβάνει καταχωρήσεις στον Τύπο, διαφημίσεις στην τηλεόραση και στο ραδιόφωνο. Στόχος είναι η ενημέρωση της κοινής γνώμης για τις δράσεις που διενεργούνται και τις παρεμβάσεις που είναι προγραμματισμένες να πραγματοποιηθούν στο πλαίσιο της Στρατηγικής ΒΑΑ με τίτλο «Ηράκλειο έξυπνη – ανθεκτική - συνεκτική πόλη» (τέως Ηράκλειο έξυπνη – συνεκτική πόλη, τόπος συνάντησης «5+1» πολιτισμών).

Η διαφημιστική καμπάνια αποτελεί σημαντικό εργαλείο προβολής και προώθησης, αφού εξασφαλίζει αμεσότητα και αφετέρου επικεντρώνεται απόλυτα στο στόχο. Απευθύνεται στο ευρύ κοινό μέσω της τηλεόρασης και του ραδιοφώνου, στους αναγνώστες του Τύπου και στους χρήστες του διαδικτύου.

Μέσα που θα χρησιμοποιηθούν:

- Ο **Τύπος** μπορεί να αξιοποιηθεί μέσω καταχωρήσεων, αφιερωμάτων, συνεντεύξεων και σχετικής αρθρογραφίας, αλλά και θεματικών ένθετων που αφορούν στην Ανακύκλωση.
- Η προβολή στην **Τηλεόραση** έχει τη δυνατότητα να χρησιμοποιεί πολυσύνθετα οπτικά, ακουστικά, αλλά και αισθητικά μέσα, τα οποία σε συνδυασμό έχουν την ικανότητα να επαυξάνουν την πειστικότητα και να καθιστούν ακόμα πιο ενδιαφέροντα και ελκυστικό το μήνυμα.
- Το **Ραδιόφωνο** είναι Μέσο που εξασφαλίζει ευρεία ενημέρωση του κοινού με βάση κατάλληλο προγραμματισμό καθώς και προσέλκυση ρεπορτάζ, συνεντεύξεων ή συμμετοχή σε ραδιοφωνικές εκπομπές διαλόγου.
- Το **Διαδίκτυο** τείνει να εξελιχθεί στην κύρια πηγή ενημέρωσης των πολιτών όλων των ηλικιών, εκπαιδευτικών βαθμίδων και οικονομικούνων τριώνων. Κρίνεται απαραίτητη η ανάρτηση σε ιστοσελίδες ευρείας δημοσιότητας, αξιοποίηση συγκεκριμένων δικτυακών τόπων μεγάλης επισκεψιμότητας, καθώς και η ειδική προσέγγιση των πλέον γνωστών και δημοφιλών ενημερωτικών πυλών, ιστοσελίδες πολλαπλασιαστών ενημέρωσης, τόσο μέσω της **low budget πληροφορίας** ή **διαφημίσεων**, όσο και μέσω τακτικής τροφοδότησης με ειδησεογραφία, αρθρογραφία, Δελτία Τύπου, συνεντεύξεις κλπ, προκειμένου να ενημερωθεί το ειδικό κοινό των χρηστών τους.

Η σύνδεση της επικοινωνιακής εικόνας και ταυτότητας του ΣΒΑΑ με τα **Κοινωνικά Δίκτυα** είναι σημαντική, καθώς η επικοινωνία γίνεται περισσότερο σύγχρονη, πολύμορφη και φιλική στον πολίτη. Ο πολίτης είναι στο επίκεντρο, δεν ενημερώνεται μόνο, αλλά και ενημερώνει, δεν επηρεάζεται απλώς, αλλά και επηρεάζει το περιεχόμενο της επικοινωνίας. Οι χρήστες μοιράζονται εμπειρίες και πληροφορίες. Επομένως, μέσα από την κοινωνική δικύωση, παρέχεται η δυνατότητα συγκέντρωσης χρήσιμων δεδομένων και πληροφοριών, σχετικά με τις απαιτήσεις και ανάγκες των ομάδων-στόχου.

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΑΜΕΣΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Οι ενέργειες άμεσης επικοινωνίας διακρίνονται σε:

1. **ενημερωτικές εκδηλώσεις/ ημερίδες** που εξασφαλίζουν την προσωπική επαφή και λειτουργούν συμπληρωματικά στις υπόλοιπες δράσεις επικοινωνίας. Ανάλογα με τους στόχους, απευθύνονται σε εξειδικευμένο ή σε ευρύ κοινό και με τις κατάλληλες επικοινωνιακές μεθόδους εξασφαλίζεται η συμμετοχή των πραγματικά ενδιαφερομένων. Κρίνεται επίσης σκόπιμη η προβολή καλών πρακτικών μέσω συνδιοργάνωσης με φορείς δικαιούχους, με τη συμμετοχή των εκπροσώπων παραγωγικών τάξεων, κοινωνικών και οικονομικών εταίρων, φορείς της εκπαίδευσης όλων των βαθμίδων, κλπ
2. **στοχευμένες δράσεις σε συνεργασία με εκπαιδευτικές μονάδες αλλά και με την εμπλοκή τοπικών συλλογικοτήτων και πολιτών.** Με τις δράσεις αυτές επιχειρείται αφενός η όσο το δυνατόν καλύτερη κατανόηση από τους πολίτες των πολιτικών και των στόχων της στρατηγικής ΒΑΑ και αφετέρου η συνέργεια κατοίκων και συλλογικοτήτων στην από κοινού ανάληψη δράσεων επικοινωνίας για τις παρεμβάσεις που υλοποιούνται στην περιοχή ΒΑΑ.

Χρονοπροσδιορισμός Επικοινωνιακού Σχεδίου Στρατηγικής ΒΑΑ

Με την έγκριση της Στρατηγικής ΒΑΑ ο Δήμος θα θέσει σε εφαρμογή το «**Επικοινωνιακό Σχέδιο Στρατηγικής ΒΑΑ με τίτλο «Ηράκλειο έξυπνη – ανθεκτική - συνεκτική πόλη» (τέως Ηράκλειο έξυπνη – συνεκτική πόλη, τόπος συνάντησης «5+1» πολιτισμών)** σε:

- **Α' Φάση με τη γενική πληροφόρηση** για την Στρατηγική ΒΑΑ και τις δράσεις της.
- **Β' Φάση θα ακολουθήσει η εξειδικευμένη πληροφόρηση** για το πρόγραμμα και τις επιμέρους δράσεις του στοχευμένη στα διάφορα κοινά στόχους και
- **Γ' Φάση θα επιχειρηθεί η Διάδοση** των επιτευχθέντων **αποτελεσμάτων** της Στρατηγικής και των υλοποιημένων έργων.

Το Επικοινωνιακό σχέδιο θα παρακολουθείται από τον υπεύθυνο δημοσιότητας που θα εχει την ευθύνη για τη:

- διαμόρφωση και την παρακολούθηση του πλαισίου πληροφόρησης και επικοινωνίας και την παροχή οδηγιών και κατευθύνσεων στους δυνητικούς δικαιούχους του ΕΠ καθώς και στα στελέχη της ΕΥΔ
- εκπόνηση, υλοποίηση, παρακολούθηση και αξιολόγηση της Στρατηγικής Επικοινωνίας και συνακόλουθα του Ετήσιου Επικοινωνιακού Σχεδίου
- μέριμνα για την συγκέντρωση και παρουσίας καλών πρακτικών στο διαδικτυακό τόπο
- επικαιροποίηση των στοιχείων για την πορεία υλοποίησης της Στρατηγικής
- μέριμνα για την τακτική ενημέρωση του περιεχομένου του δικτυακού τόπου της Στρατηγικής
- καθώς και την τροφοδότηση του ενιαίου δικτυακού τόπου www.pepkritis.gr, www.espa.gr
- ενημέρωση του διαδικτυακού τόπου www.anaptyxi.gov.gr
- μέριμνα για την διατήρηση αρχείου ενεργειών επικοινωνίας, φωτογραφιών κλπ για την εφαρμογή των υποχρεωτικών μέτρων επικοινωνίας

Προβλέπεται **Αξιολόγηση** των δράσεων πληροφόρησης και δημοσιότητας. Η αξιολόγηση γίνεται με βάση τη συμβολή των ενεργειών στην επίτευξη των στόχων του Επικοινωνιακού Σχεδίου και σύμφωνα με ποιοτικούς και ποσοτικούς στόχους ανάλογα με τη φύση των ενεργειών.

Η διαδικασία της αξιολόγησης αποτελεί σημαντικό μέρος της στρατηγικής επικοινωνίας καθώς βελτιώνει την αποτελεσματικότητα των δράσεων πληροφόρησης και επικοινωνίας σε σχέση με την επίτευξη των επικοινωνιακών στόχων.

Στόχος της αξιολόγησης είναι ένα μετρήσιμο αποτέλεσμα που υποστηρίζει τη στρατηγική επικοινωνίας του επιχειρησιακού προγράμματος και το οποίο περιλαμβάνει το κοινό-στόχο και μια προτεινόμενη αλλαγή του επικοινωνιακού αποτελέσματος (π.χ. αύξηση αναγνωρισμάτων) με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα.

Ειδικότερα οι ενδεικτικοί δείκτες αξιολόγησης διακρίνονται σε:

- **Δείκτες Υλοποίησης** οι οποίοι καταγράφουν τις επικοινωνιακές δράσεις,
- **Δείκτες Αποτελέσματος** οι οποίοι καταγράφουν το αποτέλεσμα των ενεργειών προς το εκάστοτε κοινό – στόχο και
- **Δείκτες επίπτωσης** οι οποίοι αναλύουν την επίδραση των επικοινωνιακών δράσεων στο κοινό στόχο.

Χρειάζεται επίσης να παρακολουθείται η τήρηση των δεσμεύσεων σχετικά με τα μέτρα δημοσιότητας εκ μέρους των Δικαιούχων (τοποθέτηση πινακίδων στα εργοτάξια, αναμνηστικών πλακών με την περάτωση των έργων κλπ).

Ο προϋπολογισμός για τις δράσεις δημοσιότητας και πληροφόρησης για ολόκληρη τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου ανέρχεται στις **50.000,00 €**

Στον παρακάτω Πίνακα παρουσιάζεται ενδεικτική κατανομή προϋπολογισμού για την Ενημέρωση και Δημοσιότητα ανά κατηγορία ενεργειών

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ	ΠΟΣΟ (€) (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ)
Σχεδιασμός και Παραγωγή Επικοινωνιακού υλικού (ηλεκτρονικού, φωτογράφιση, ψηφιακές παραγωγές, παραγωγή video, έντυπου υλικού) Δημιουργία και ενημέρωση Δικτυακού Τόπου, social media και νέων τεχνολογιών	15.000,00
Προβολή στα ΜΜΕ - Καμπάνια Δημοσιότητας: Τύπος, Τηλεόραση, Ραδιόφωνο, Internet	20.000,00
Διοργάνωση Εκδηλώσεων: Ημερίδες, Ειδικές Εκδηλώσεις	12.000,00
Αξιολόγηση	3.000,00
ΣΥΝΟΛΟ (με ΦΠΑ)	50.000,00

